TSIVIIL-ÕIGUSLIKUD AKTID

II

TSIVIILÕIGUSLIKUD AKTID

II

«EESTI RAAMAT» · TALLINN 1971

34N4
T77

Koostanud E. Laasik
Kujundanud T. Aru

Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

Käesolev kogumik on järg I köitele, millesse vastavalt «Eesti NSV tsiviilkoodeksi» süsteemile on võetud aktid kohustiste üksikute liikide, autoriõiguse, avastusõiguse, leiutusõiguse ja pärimisõiguse alalt.

Kogumikku on võetud ainult peamised tsiviilõiguslikud normatiivaktid — nii üleliidulised kui ka Eesti NSV mitmesuguste organite kehtestatud. Kui kehtib paralleelselt nii üleliiduline kui ka liiduvabariiklik akt, siis on kogumikku võetud viimane. Kogumiku mahu piiratuse tõttu on enamik akte toodud väljavõtetena, kusjuures on välja jäetud need punktid, mis ei sisalda tsiviilõiguslikke norme, on ajutise iseloomuga või varemkehtinud akte tühistavad. Kogumikku ei ole võetud ka neid tsiviilõiguslikke normatiivakte, mis on avaldatud teistes erialastes kogumikes. Tuuakse ainult nende normatiivaktide pealkiri, vastuvõtmise kuupäev, viide originaalallikale ning vastavale kogumikule.

Käesolev kogumik on mõeldud kõigile õigusalal töötajaile, eeskätt kohtunikele, prokuröridele, advokaatidele, juriskonsultidele jt. ning on kasutatav õppevahendina kõrgemate koolide õigus- ja majandusteaduskonnas. Kogumik pakub huvi ka laiale lugejaskonnale, kes soovivad tutvuda õiguslike küsimustega.

Õigusaktid avaldatakse 1. märtsi 1970. a. seisuga.

Kogumiku kasutamise hõlbustamiseks on lõpus märksõnaline sisujuht.

Väärtusliku kaasabi eest kogumiku koostamisel olen tänulik Eesti NSV Justiitsministeeriumi töötajale sm. K. Kõvaskile.

Koostaja

KOHUSTISTE ÜKSIKUD LIIGID

NSV LIIDU JA LIIDUVABARIIKIDE TSIVIILSEADUSANDLUSE ALUSED — §-d 39—95
EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 242—478

XXI peatükk

OST-MÜÜK

NSV LIIDU JA LIIDUVABARIIKIDE TSIVIILSEADUSANDLUSE ALUSED — §-d 39—43
EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 242—257
EESTI NSV NOTARIAADI MÄÄRUSTIK

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 20. aprilli 1966. a. määrusega nr. 167 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 18, art. 109*)

Vt. Notari käsiraamat. Koost. H. Rajandi. Tallinn 1971, lk. 42

EHITATAVATE ELAMUTE JA MAJANDUSHOONETE SUURUSE PIIRMÄÄRADE KOHTA, MIS VÕIVAD OLLA KODANIKE ISIKLIKUS OMANDUSES

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 29. aprilli 1966. a. määrus nr. 195 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 19, art. 120*)

Vt. käesoleva kogumiku I kd., lk. 271

INDIVIDUAALELAMUTE EHITAMISE KOHTA MÜÜMISEKS TÖÖLISTELE, INSENERTEHNILISTELE TÖÖTAJATELE NING ETTEVÕTETE, EHITUSTE JA ASUTUSTE TEENISTUJATELE

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 23. novembri 1948. a. määrus nr. 1098 — *ENSV T 1949, nr. 1, art. 1*)

(Väljavõte)

Kooskõlas NSV Liidu Ministrite Nõukogu 20. oktoobri 1948. a. määrusega nr. 3905 Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a b:

1. Lubada riiklikel ettevõtetel ja asutustel, samuti kohalike töö-

rahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel müüa neile kuuluvaid ühe- ja kahekorruselisi elumaju tubade arvuga 1 kuni 5 (incl.) nii linnades kui ka väljaspool linnu nendes majades elavatele ühele või mitmele üürnikule. Ettevõtetele ja asutustele kuuluvaid elumaju müüa nende ettevõtete ja asutuste töölistele ja teenistujatele.

2. Müügiks määratud majade nimestikud kinnitatakse: kohalikele nõukogudele kuuluvate majade suhtes rajoonide ja vabariigilise alluvusega linnade töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt, kooskõlastatult Eesti NSV Kommunaalmajanduse Ministeeriumiga, ning asutuste elamufondi kuuluvate majade suhtes vastavate ministeeriumide ja keskasutuste poolt (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 27. veebruari 1954. a. korralduse nr. 282-k redaktsioonis).

3. Tähendatud majade müümine toimub üldreeglina sularaha eest ja erandjuhtudel pankade krediidi arvel laenu kustutamise ajatamisega 2—3 aastaks, võttes kindlaksmääratud protsente.

4. Müüdavate majade hind määratakse kindlaks jooksvates eelarvelistes hindades amortisatsiooni mahaarvamisega.

5. Kodanikud saavad omandiõiguse majale pärast maja täieliku hinna tasumist ja panga laenu kustutamist. Kahe järjekordse sissemaksu mittetasumisel on kohalike töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteed ja ettevõtted kohustatud esitama kohtuorganitele hagid maja müügilepingu tühistamise ja seoses sellega olevate kahjude tasumise kohta.

6. Kohustada Eesti NSV Rahandusministeeriumi, Kommunaalministeeriumi ja Kohtuministeeriumi kuu aja jooksul välja töötama ja kinnitama tüüplepingu kooskõlas käesoleva määrusega ja välja andma juhendi ühe kuni viie toaga (kaasa arvatud) ühe- ja kahekorruseliste elumajade müügi korra kohta kodanikele.

8. Kohustada Eesti NSV Ehituse ja Ehitusmaterjalide Tööstuse Ministeeriumi välja töötama individuaalelamute valmistamise tehnoloogilist protsessi tüüpprojektide kohaselt Järvakandi tehases.

ÜHE KUNI VIIE TOAGA (KAASA ARVATUD) ÜHE- JA KAHEKORRUSELISTE ELAMUTE KODANIKELE MÜÜMISE KORRAST

(NSV Liidu Rahandusministeeriumi 10. jaanuari 1949. a. juhend nr. 40)

(Väljavõte)

Vt. Notari käsiraamat. Koost. H. Rajandi. Tallinn 1971, lk. 95

LINNADES, ALEVITES JA TEISTES ASUSTATUD PUNKTIDES, SEOSES MAADE ERALDAMISEGA RIIKLIKEKS JA ÜHISKONDLIKEKS VAJADUSTEKS, LAMMUTATAVATE, KODANIKELE KUULUVATE HOONETE MAKSUMUSE HÜVITAMISE KORRA KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 11. jaanuari 1962. a. määrus nr. 14 — *ENSV MKK 1962, nr. 4, art. 14*)

Vt. käesoleva kogumiku I kd., lk. 278

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU 11. JAANUARI 1962. a. MÄÄRUSE NR. 14 «LINNADES, ALEVITES JA TEISTES ASUSTATUD PUNKTIDES, SEOSES MAADE ERALDAMISEGA RIIKLIKEKS JA ÜHISKONDLIKEKS VAJADUSTEKS, LAMMUTATAVATE, KODANIKELE KUULUVATE HOONETE MAKSUMUSE HÜVITAMISE KORRA KOHTA» RAKENDAMISEGA SEOTUD MÕNINGATE KÜSIMUSTE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 12. septembri 1966. a. määrus nr. 402 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 42, art. 295*)

Vt. käesoleva kogumiku I kd., lk. 279

SEOSES KRUNTIDE ERALDAMISEGA RIIKLIKEKS JA ÜHISKONDLIKEKS VAJADUSTEKS KODANIKELE ISIKLIKU OMANDIÕIGUSE ALUSEL KUULUVATE MAJADE JA EHITISTE LAMMUTAMISE (ÜLEVIIMISE) KORRAL TEHTAVATE ARVELDUSTE KORRA JA TINGIMUSTE JUHEND NR. 24

(Kinnitanud NSV Liidu Ehitusministeerium, NSV Liidu Rahandusministeerium ja NSV Liidu Ehituspank 25. oktoobril 1967. a.)

I. Üldosa

1.01. Kodanikele isikliku omandiõiguse alusel kuuluva maja lammutamist seoses krundi eraldamisega riiklikeks ja ühiskondlikeks vajadusteks võidakse lubada igal üksikul juhtumil vastava krai või oblasti töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee, Moskva ja Leningradi või teiste vabariigilise (liiduvabariikide) alluvusega linnade töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede, autonoomsete vabariikide ministrite nõukogude, liiduvabariikides aga, kus ei ole oblastilist jaotust, liiduvabariigi ministrite nõukogu otsuse alusel.

1.02. Kodanikele isikliku omandiõiguse alusel kuuluvate

majade põhjendamatu lammutamise vältimiseks peavad p. 1.01. nimetatud organid arvestama lammutamisele kuuluva elamufondi kulumise astet ja elamute paigutuse tihedust, krundi heakorrastatuse astet (kanalisatsiooni, veevarustuse, termofikatsiooni jms. olemasolu), samuti juurvilja- ja marjapõõsaste istandike ja külvide all oleva pinna suurust.

Otsused majade lammutamise kohta võetakse vastu kooskõlas linnade ja asulate generaalplaanidega, samuti elamu- ja mikrorajoonide detailse planeerimise ja ehitamise projektidega.

1.03. Riiklikeks ja ühiskondlikeks vajadusteks krundi eraldamise kohta tehtud otsuses peab iga majavalduse puhul olema märgitud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 15. detsembri 1961. a. määruses nr. 1131 [1] ja 16. augusti 1966. a. määruses nr. 651 [2] ettenähtud kompensatsiooni liigid kodanikule isikliku omandiõiguse alusel kuuluva ehitise ja ehituste (majade, kuuride, keldrite, garaažide, kaevude jms.) lammutamise eest, samuti rahalise kompensatsiooni väljamaksmise vajaduse äravõetava juurvilja- ja marjapõõsaste istandiku ning külvide eest.

1.04. Linna (rajooni) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee otsusele lammutamisele (üleviimisele) kuuluva ehitise ja ehituste maksumuse, samuti ka äravõetava juurvilja- ja marjapõõsaste istandiku ning külvide maksumuse kindlaksmääramise kohta, võib edasi kaevata 10 päeva jooksul käesoleva juhendi p. 1.01. loetletud organitele. Tähendatud organite otsus on lõplik.

II. Kompenseerimise kord ja tingimused lammutatavate majade valdajatele korterite andmise puhul

2.01. Lammutatava maja valdajale ja tema perekonnaliikmetele antakse korter vastavalt kohustisele, mille on talle välja andnud ettevõte, organisatsioon või asutus, kellele krunt üle antakse.[3]

Kohustise kinnitab linna (rajooni) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee.

Krundi üleandmisel elamuehituskooperatiivile annab tähendatud kohustise lammutatava maja valdajale välja linna (rajooni) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee.

Kohustises märgitakse korteri andmise tähtpäev, elamispinna suurus, tubade arv, korteri heakorrastuse astet iseloomustavad näitajad, hoonestaja või muu maakasutaja poolt tema arvel lammutatava maja valdaja vara uude elukohta vedamise tähtajad.

Kohustises märgitakse samuti summa, mille hoonestaja või muu maakasutaja peab maksma lammutatava maja valdajale juhtumil,

[1] СП СССР 1961, № 20, ст. 146.

[2] СП СССР 1966, № 18, ст. 162.

[3] Tähendatud ettevõtteid, organisatsioone ja asutusi nimetatakse edaspidi «hoonestajaks või muuks maakasutajaks».

kui temale kuuluval krundil on juurvilja- ja marjapõõsaste istandik või külvid. Istandike ja külvide maksumuse kindlaksmääramine toimub korras, mille kehtestab liiduvabariigi ministrite nõukogu (p. 3.03).

2.02. Kodanikele individuaalelamu ehitamiseks või maja kapitaalremondiks antud laenu võlgnevuse, mille tasumise tähtpäev saabus enne temale korteri andmist lammutatava ehitise asemele, kustutab laenaja. Ülejäänud osa laenu võlgnevusest, mis jääb kustutamata seoses sellega, et maksutähtpäev ei olnud saabunud korteri andmise momendiks, hüvitab NSV Liidu Riigi- või Ehituspangale vastavalt linna (rajooni) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee, hoonestaja või muu maakasutaja, kellele on eraldatud krunt, kus lammutatav maja asub.

2.03. Lammutamisele kuuluva ehitise ja ehituste valdajail on õigus oma äranägemise järgi ära kasutada ehitise ja ehituste koost lahtivõtmisel saadud ehitusmaterjale (olenemata lammutatava ehitise ja ehituste maksumuse hüvitamisest või korteri andmisest riigi elamufondi majas).

Ehitise ja ehituste koost lahtivõtmise ja lammutamise kord, samuti ehitusmaterjalide hoidmise tingimused kuni nende ärakasutamiseni nende valdaja poolt, nähakse ette käesoleva juhendi punktides 3.07—3.10.

III. Lammutatavate ehitiste ja ehituste ning äravõetavate juurvilja- ja marjapõõsaste istandike ning külvide eest valdajatele rahalise kompensatsiooni väljamaksmise kord ja tingimused

3.01. Krundi äravõtmisel riiklikeks ja ühiskondlikeks vajadusteks hüvitab kodanikule isikliku omandiõiguse alusel kuuluva lammutamisele määratud ehitise ja ehituste maksumuse, kui ta nõustub võtma rahalise kompensatsiooni, hoonestaja või muu maakasutaja, vastavalt käesoleva juhendi p. 3.02. hindamisnormide järgi määratud suuruses.

Kui krunt antakse üle elamuehituskooperatiivile, hüvitab kodanikule isikliku omandiõiguse alusel kuuluva lammutamisele määratud ehitise ja ehituste maksumuse linna (rajooni) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 19. novembri 1964. a. määrusele nr. 943.[4]

3.02. Lammutatava ehitise ja ehituste hindamisel, arvesse võttes nende kulumust, rakendatakse hindamisnorme, mis on välja töötatud, lähtudes NSV Liidu Rahandusministeeriumi 18. detsembri 1959. a. metoodilistest juhistest nr. 357 — hindamisnormide väljatöötamise kohta kodanikele isikliku omandiõiguse alusel kuuluvate ehitiste vabatahtliku kindlustamise jaoks (lisa nr. 2 NSV Liidu Rahandusministeeriumi 18. detsembri 1959. a. kirja nr. 357 juurde) — kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 11. detsembri 1959. a.

[4] СП СССР 1964, № 25, ст. 147.

määrusega nr. 1333[5] liiduvabariikide ministrite nõukogude või nende ülesandel autonoomsete vabariikide ministrite nõukogude, oblastite (kraide) täitevkomiteede poolt ettenähtud korras.

3.03. Juurvilja- ja marjapõõsaste istandike ning külvide, mille maksumus hüvitatakse kodanikule krundi äravõtmisel riiklikeks ja ühiskondlikeks vajadusteks, hindamiseks normatiivide väljatöötamise ja kinnitamise korra kehtestab liiduvabariigi ministrite nõukogu.

3.04. Lammutatava ehitise ja ehituste ning äravõetava juurvilja- ja marjapõõsaste istandiku ning külvide valdajale väljamaksmisele kuuluva rahalise kompensatsiooni suuruse määrab kindlaks linna (rajooni) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee poolt moodustatud komisjon koosseisus: linna (rajooni) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee liige (esimees), täitevkomitee kommunaal- ja rahandusosakonna esindajad, hoonestaja või muu maakasutaja esindaja, samuti ka muude teenistuskohustuste täitmise korras selle tööga tegelevate organite esindajad linna (rajooni) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee äranägemisel. Komisjon otsustab tähendatud küsimuse kodaniku osavõtul, kellele lammutatavad ehitised kuuluvad.

Komisjoni otsuse kinnitab linna (rajooni) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee.

Lammutatava ehitise ja ehituste ning äravõetava istandiku ja külvide eest rahalise kompensatsiooni väljamaksmine toimub ühe nädala jooksul pärast maja vabastamist, kuid enne maja, muude ehitiste ja ehituste lammutustööde algust.

3.05. Kulutused, mis on seotud kodanikule kuuluva lammutamisele määratud ehitise ja ehituste, samuti äravõetava juurvilja- ja marjapõõsaste istandiku ja külvide hüvitamisega, tuleb teha vahendite arvel, mis on ette nähtud selleks otstarbeks hoonestaja või muu maakasutaja eelarves (finantseelarvelises arvestuses) ehituse kapitaalmahutuste plaani lülitamise tingimusel.

3.06. Vahendite väljamaksmine kodanikule isikliku omandiõiguse alusel kuuluva ehitise, ehituste, istandiku ja külvide hüvitamiseks peab toimuma panga kaudu hoonestaja või muu maakasutaja, kes ehitist ja ehitusi lammutab ning istandikke ja külve ära võtab, finantseerimise kontolt või tema käsutuses oleva muude vahendite kontolt hoonestaja või muu maakasutaja kassiiri nimele väljakirjutatud rahaliste tšekkide järgi summade väljamaksmiseks lammutatava ehitise ja ehituste ning äravõetava istandiku ja külvide valdajale.

Kodanikule kuuluva ehitise, ehituste, istandiku ja külvide maksumuse hüvitamine võib samuti toimuda nii, et hoonestaja või muu maakasutaja, kes lammutamistöid teeb, kannab kodanikule makstavad summad temale kuuluva ehitise, ehituste, istandiku ja külvide eest hoiukassa kontole, kui kodanik on esitanud selliseks üle-

[5] СП СССР 1959, № 20 ст. 162.

kandmiseks kirjaliku avalduse ja kui hoonestaja või muu maakasutaja on kooskõlastanud selle küsimuse hoiukassa juhatusega.

Hoonestaja või muu maakasutaja rahalisi tšekke ning maksekorraldusi vahendite ülekandmiseks tema kontolt hoiukassa kontole võib pank võtta täitmiseks ainult siis, kui neile on lisatud linna (rajooni) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee poolt kinnitatud hindamiskomisjoni otsus lammutatava ehitise ja ehituste ning äravõetava juurvilja- ja marjapõõsaste istandiku ning külvide hindamise kohta selle otsusega määratud hindesumma piires, samuti kui esitatakse käesoleva juhendi p. 1.01. loetletud organite otsus maja lammutamise kohta.

3.07. Kodanikule isikliku omandiõiguse alusel kuuluva ehitise ja ehituste lammutamine ning juurvilja- ja marjapõõsaste istandiku ning külvide ärakoristamine toimub hoonestaja või muu maakasutaja poolt ja tema arvel.

Hoonestaja või muu maakasutaja, kellele krunt on eraldatud, teatab õigeaegselt kirjalikus vormis ehitise ja ehituste valdajale maja ja ehitiste lammutamise alguse tähtpäeva.

3.08. Kui valdaja soovib, võib ta ehitise ja ehitused või mõned nende konstruktiivelemendid omal arvel ja hoonestaja või muu maakasutaja poolt määratud tähtaja jooksul ise koost lahti võtta.

3.09. Pärast ehitise ja ehituste lammutamist koostab käesoleva juhendi p. 3.04 tähendatud komisjon akti, milles loetletakse, kirjeldatakse ja hinnatakse koost lahtivõtmisel saadud ehitusmaterjale. Aktile kirjutavad alla hindamiskomisjoni liikmed ja ehitise ning ehituste valdajad. Tähendatud materjalide hindamine toimub kehtivate hulgihindade alusel kulumuse arvestamisega.

3.10. Kodanikule isikliku omandiõiguse alusel kuuluva ehitise ja ehituste lammutamisest saadud ehitusmaterjalid on hoonestaja või muu maakasutaja vastutaval hoiul üks kuu pärast ehitise ja ehituste lahtivõtmise lõpetamist. Selle tähtaja möödumisel hoonestaja või muu maakasutaja vastutus ehitusmaterjalide säilimise eest langeb ära.

Ehitise ja ehituste lammutamisel saadud ehitusmaterjalide äravedu ehitusplatsilt toimub valdaja arvel nendel juhtudel, kui ta need materjalid ära kasutab.

3.11. Rahalise kompensatsiooni saav lammutatava maja valdaja, kellel on NSV Liidu Riigi- või Ehituspanga laenu võlgnevus, kustutab selle võlgnevuse käesoleva juhendi p. 2.02. ettenähtud korras. Seejuures kuupäevaks, pärast mille möödumist kustutab lammutatava maja valdaja laenu võlgnevuse hoonestaja või muu maakasutaja, tuleb lugeda valdajale rahalise kompensatsiooni väljamaksmise päeva.

Lammutatava maja valdaja pangalaenu võlgnevuse, mille tasumise tähtaeg on saabunud enne temale rahalise kompensatsiooni määramise päeva, peab hoonestaja või muu maakasutaja kinni rahalisest kompensatsioonist ja kannab selle pangale üle.

3.12. Nendel juhtudel, kui lammutamisele kuuluv ehitis on vabatahtlikus korras kindlustatud ja selle valdaja avaldab soovi ehitis üle viia uude kohta või saada rahalist kompensatsiooni lammutatava ehitise eest, lülitab hoonestaja või muu maakasutaja lammutatava ehitise valdajale hüvitamisele kuuluvate kulutuste hulka maksete summa, mida valdaja on maksnud ehitise eest vabatahtliku kindlustamise korras, arvestades 1/12 aasta maksest iga kalendrikuu eest, mis on jäänud kindlustustunnistuses märgitud kindlustuslepingu kehtivuse lõpuni, arvutatuna lammutatava ehitise valdajale rahalise kompensatsiooni väljamaksmise momendist või uuele krundile üleviidud majja valdaja elamaasumise momendist.

IV. Arvelduste kord ja tingimused kodanikele isikliku omandiõiguse alusel kuuluvate majade ja ehitiste teisele krundile üleviimise korral

4.01. Seoses krundi eraldamisega riiklikeks või ühiskondlikeks vajadusteks võidakse lammutamisele määratud, kodanikule isikliku omandiõiguse alusel kuuluv maja ja ehitised kodaniku soovil üle viia ja taastada uues kohas (antud maakoha piires krundile, mis eraldatakse kehtestatud normide kohaselt) selle organisatsiooni vahendite arvel, kelle jaoks krunt ära võeti.

Maja (ehitise) taastamisel võib vastava organisatsiooniga sõlmitud lepingu alusel teha lisaremonttöid maja (ehitise) valdaja vahendite arvel.

Krundi eraldamisel elamuehituskooperatiivile tasub tähendatud majade ja ehitiste üleviimise ja taastamise kulud töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee.

4.02. Maju ja muid ehitisi võib üle viia tingimusel, kui need majad ja ehitised, vastavalt rajooni (linna, küla) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee otsusele, oma tehnilise seisundi poolest on sellised, et neid saab teisel krundil taastada.

Maja ja muude ehitiste tehnilise seisundi kohta koostab akti käesoleva juhendi p. 3.04 ettenähtud komisjon, mille koosseisu on vajaduse korral täiendavalt lülitatud tööettevõtuorganisatsiooni või hoonestaja (majanduslikul teel ehitamise puhul) esindaja, kes peab tegema maja ja ehitiste üleviimistöö. Akt koostatakse üleviimisele kuuluva maja ja ehitiste valdaja osavõtul ning kinnitatakse vastava rajooni (linna, küla) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee poolt.

Aktis märgitakse järgmised andmed:

a) üleviimisele kuuluvate ehitiste üldine iseloomustus ja maja konstruktiivelementide kirjeldus;

b) maja kulumuse protsent konstruktiivelementide järgi, samuti muude ehitiste kulumuse protsent;

c) üleviidava maja ja ehitiste vajaliku taastamisremonttööde maht ja ulatus;
d) üleviidava maja ja ehitiste remonttööde maht ja ulatus valdaja tellimuse alusel;
e) seoses maja ja muude ehitiste üleviimisega nende remondiks vajalike ehitusmaterjalide hulk.

Akt määrab kindlaks projekt- ja eelarvedokumentatsiooni valmistamise lähteandmed maja ja muude ehitiste üleviimiseks.

4.03. Pärast akti kinnitamist töötatakse hoonestaja või muu maakasutaja vahendite arvel välja vastav projekt- ja eelarvedokumentatsioon maja ja muude ehitiste üleviimiseks ning taastamiseks eraldatud krundil. Seejuures maja ja ehitiste üleviimise puhul ilma lisaremonttööde tegemiseta valmistatakse projekt- ja eelarvedokumentatsioon kärbitud mahus.

Kui üleviidavale majale ja muudele ehitistele tehakse valdaja soovil lisaremonttöid, siis toimub nende tööde projekt- ja eelarvedokumentatsiooni valmistamine valdaja vahendite arvel. Valdaja on kohustatud tähendatud vahendid enne projekteerimise algust kehtestatud korras üle kandma hoonestaja või muu maakasutaja finantseerimise kontole.

Tähendatud projekteerimistööde maksumuse määrab kindlaks vastav projekteerimisorganisatsioon nendeks töödeks kehtivate normide järgi.

4.04. Elamu ja ehitiste üleviimise ning taastamise eelarveline maksumus tuleb määrata riikliku kapitaalehituse jaoks kehtivas korras.

Maja ja ehitiste lisaremonttööde maksumus, mis tehakse vastava organisatsiooniga sõlmitud lepingu alusel, tuleb määrata samas korras, kuid hinnavahe arvestamisega kehtivate jaehindade ja ehitusmaterjalide ning -toodete eelarveliste hindade vahel, samuti ka muudatustega ehitusorganisatsioonide töötajate töötasu tariifimäärades.

Tähendatud hinnavahe summa näidatakse maja ja ehitiste lisaremonttööde eelarves eri real sellele summale lisakulusid ja plaanilist säästu juurde arvestamata.

Hinnavahe summa ehitusmaterjalide ja -toodete hulgi- ja jaehindade vahel kannab hoonestaja või muu maakasutaja liidu eelarvesse jagu 12 § 28. Tähendatud vahe sissemakse teeb hoonestaja või muu maakasutaja maja ja ehitiste üleviimistööde algul kooskõlastatult vastava linna (rajooni) rahandusosakonnaga.

4.05. Üleviidava maja ja ehitiste valdajalt lisaremonttööde eest saadaolevad vahendid maksab valdaja vastavasse panka hoonestaja või muu maakasutaja kontole enne maja ja muude ehitiste üleviimistööde algust.

4.06. Üleviidava maja ja muude ehitiste valdaja sõlmib hoonestajaga või muu maakasutajaga lepingu, milles nähakse ette üleviimisele kuuluvate ehitiste loetelu, nende ehitustööde maht, üle-

viimistööde tingimused, üleviimise algamise ja lõpetamise tähtpäevad.

Lepingus näidatakse tööde maht, mis tehakse valdaja oma vahendite arvel, samuti poolte vastutus võetud kohustuste rikkumise eest.

4.07. Hoonestaja või muu maakasutaja annab maja üleviimise ja taastamise ajaks majavaldajale ja tema perekonnale elamispinna ajutiseks kasutamiseks. Valdaja vara vedamine nii ajutisse elukohta kui ka pärast üleviidud maja ekspluatatsiooni vastuvõttu (need tingimused märgitakse käesoleva juhendi p. 4.06 ettenähtud lepingus) taastatud majja, toimub samuti hoonestaja või muu maakasutaja arvel.

4.08. Maja ja muud ehitised, vastavalt lepingus ettenähtud loetelule (p. 4.06), tuleb esitada ekspluatatsiooni andmiseks hiljemalt kolme kuu jooksul, arvates valdaja ja tema perekonna ajutisse elukohta ümberasumise momendist.

Elamispinna eest, millel üleviidava maja valdaja ja tema perekond ajutiselt elab, tasub hoonestaja või muu maakasutaja. Elektrienergia, kuuma vee, gaasi, valjuhääldaja ja telefoni kasutamise eest tasub üleviidava maja valdaja omal arvel.

4.09. Üleviimisele kuuluva elamu ja muude ehitiste valdaja, kes soovib temale kuuluva maja ja ehitused üle viia ja taastada eraldatud krundil oma jõududega, võib sõlmida hoonestaja või muu maakasutajaga lepingu üleviimise, taastamise ja üleviimise ning taastamisega seotud kulutuste hüvitamise tingimuste kohta.

Elamu ja muude ehitiste üleviimise ja taastamise maksumus määratakse nendel juhtudel kindlaks käesoleva juhendi p. 4.04. ettenähtud korras.

4.10. Uuele krundile üleviidud maja ja muud ehitised võtab ekspluatatsiooni linna (rajooni) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee poolt vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 15. septembri 1962. a. määrusele nr. 949[6] määratav vastuvõtukomisjon. Komisjoni koosseisus peab olema üleviidava maja ja ehitiste valdaja.

4.11. Uude kohta üleviidud maja valdaja, kellel on üleviidud maja ehitamiseks või kapitaalremondiks saadud NSV Liidu Riigi- või Ehituspanga laenu võlgnevus, jätkab selle võlgnevuse kustutamist kehtivas korras.

---

[6] СП СССР 1962, № 17, ст. 136.

SÕIDUAUTODE MÜÜGI KORRASTAMISEST

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 21. märtsi 1958. a. määrus nr. 91)

(Väljavõte)

Võitluse tõhustamiseks spekulatsiooni vastu, sõiduautode müügi korrastamiseks ja arvestades töötajate ning linnade ja rajoonide täitevkomiteede soove Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a b:

1. Määrata, et 1. aprillist 1958. a. müüakse sõiduautosid Tallinna Tööstuskaubastu spetsialiseeritud kaupluse nr. 76[7] kaudu:

a) vabariigilise alluvusega linnade elanikele ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste ametiühingu vabriku-, tehase- või kohalike komiteede esildusel neile linna täitevkomitee poolt eraldatud limiidi piires. Ametiühingukomiteede ettepanekud esitatakse kauplusele linnade täitevkomiteede kaudu;

b) rajoonide elanikele rajoonide täitevkomiteede otsuste järgi, mis on vastu võetud ametiühingu vabriku-, tehase- või kohalike komiteede ning kolhooside juhatuste ettepanekute põhjal.

3. Kohustada vabariigilise alluvusega linnade täitevkomiteesid 15 päeva jooksul jaotama linnale eraldatud sõiduautod ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide vahel (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 16. märtsi 1962. a. määruse nr. 120 redaktsioonis).

SÕIDUAUTODE MÜÜGI KORRASTAMISEST

(Eesti NSV kaubandusministri 29. märtsi 1958. a. käskkiri nr. 77)

(Väljavõte)

Eesti NSV Ministrite Nõukogu 21. märtsi 1958. a. määruse nr. 91 ja NSV Liidu kaubandusministri 13. veebruari 1958. a. käskkirja nr. 62 täitmiseks

k ä s i n:

I. Tallinna Linna TSN Täitevkomitee Kaubandusvalitsuse juhatajal ja Tallinna Tööstuskaubastu direktoril:

1) teostada alates 1. aprillist 1958. a. sõiduautode müüki elanikkonnale Tallinna Tööstuskaubastu spetsialiseeritud kaupluse nr. 76[8] kaudu linnade ja rajoonide TSN täitevkomiteede poolt Tallinna Tööstuskaubastule esitatavate nimekirjade alusel, mis peavad olema koostatud täitevkomiteele eraldatud limiidi piires ning vormistatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 21. märtsi 1958. a. määrusega nr. 91 ettenähtud korras;

---

[7] Käesoleval ajal kauplus «Volga».

[8] Vt. viide 7.

3) võtta kasutusele uus tellimuse-kohustuse vorm, mis antakse ostjale sõiduauto tellimuse vastuvõtmisel, vastavalt lisale.

II. Tallinna Linna TSN Täitevkomitee Kaubandusvalitsusel, Tartu, Pärnu, Narva, Kohtla-Järve linna TSN täitevkomitee kaubandusosakonnal, kõigil kaubandusorganisatsioonide juhtidel:

1) teostada 1. aprillist 1958. a. iga liiki külgkorviga mootorrataste müüki linnade ja rajoonide TSN täitevkomiteede poolt kinnitatud ostjate nimekirjade alusel;

2) välja anda isikutele, kellel on õigus külgkorviga mootorratta ostuks, nende poolt külgkorviga mootorratta täie hinna tasumisel — «Tellimus-kohustus» analoogilises vormis, mis on ette nähtud sõiduautode kohta;

3) kehtestada range kontroll selle üle, et kaupluses, mis teostab külgkorviga mootorrataste müüki täitevkomitee poolt kinnitatud nimekirja alusel, oleks sisse viidud vastav asjaajamine ja vajalik raamatupidamise arvestus ja aruandlus külgkorviga mootorrataste müügi alal «Tellimuse-kohustuse» järgi.

4) teatada linna, rajooni TSN täitevkomiteele eraldatud külgkorviga mootorrataste kogused aasta peale ja kvartalite järgi, samuti kõigist muudatustest fondides.

Lisa.

Esikülg

Tellimus — kohustus nr. _____

Sõiduauto, mootorratta _____ müügiks
(auto, mootorratta mark)

« » _____ 19 a. Tallinna linnas

_____ kaupluse nr. _____
(kaubandusorganisatsiooni nimetus)

Vastu võetud tellimus kod. _____
(perekonna-, ees- ja isanimi)

_____
(pass/isikutunnistus, seeria, nr.)

Välja antud « » _____ 19 a. _____
(kelle poolt pass/isikutunnistus välja antud)

eluneb _____
(tellija aadress ja telefoni nr.)

temale sõiduauto, mootoratta _____ müügiks
(auto, mootorratta mark)

Raha _____
(summa numbritega ja sõnadega)

saadud kassa sissetulekuorderi nr. _____ « » _____ 19 a. järgi.

Kauplus on kohustatud kod. _____
müüma sõiduauto, mootoratta kvartali jooksul, millal temale linna TSN täitevkomitee poolt auto, mootorratas eraldati või sellele kvartalile järgneva kuu jooksul.

Kaupluse juhataja _____

Van. raamatupidaja _____

Tellimuse andis _____
(tellija allkiri)

(Kaupluse pitser)

Tagakülg

Tellitud auto, mootorratta mark _____ šassii nr. _____

mootori nr. _____

Kätte saanud _____
(tellija allkiri)

« » _____ 19 a.

Vastavalt tellija palvele « » _____ 19 a. on käesolev tellimus annulleeritud.

Raha summas rbl. _____ tagastatud tellijale

kassa väljaminekuorderi nr. _____ « » _____ 19 a. järgi.

Kaupluse juhataja _____

Vanemraamatupidaja _____

Märkus.

[1] Kui käesolevas «Tellimuses-kohustuses» näidatud auto/mootoratta margi väljalaskmine lõpetatakse, antakse tellijale NSV Liidu Kaubandusministeeriumi poolt määratud korras asemele vastav uue margiga (mudeliga) auto/mootorratas tingimusel, et tasutakse selle auto/mootorratta hinnavahe.

[2] Kui auto/mootorratta kättesaamise momendiks muutub käesolevas tellimuses näidatud auto/mootorratta margi jaehind, maksab tellija täiendavalt või saab tagasi vahe auto/mootorratta tellimuse päeva ja kättesaamise päeva maksumuse vahel.

[3] Kui tellija loobub uue margiga (mudeliga) auto/mootorratta ostust või hinnavahe maksmisest, annulleeritakse käesolev «Tellimus-kohustus» ja tellijale tagastatakse sissemakstud summa.

Käesolevate tingimustega nõus _____
(tellija allkiri)

Kaupluse juhataja _____
(allkiri)

INVALIIDIDE KÄSITSI JUHITAVATE MOOTORSÕIDUKITEGA VARUSTAMISE JUHEND[9]

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 7. aprilli 1969. a. määrusega nr. 158 — *ENSV ÜVT 1969, nr. 17, art. 180*)

ELANIKKONNALE STANDARDMAJADE JA KOHALIKEST EHITUSMATERJALIDEST SEINTEGA MAJADE DETAILIDE KOMPLEKTIDE MÜÜMISE PARANDAMISE ABINÕUDEST

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 17. detsembri 1959. a. määrus nr. 467 — *ENSV T 1959, nr. 62, art. 348*)

KAUBANDUSORGANISATSIOONIDE JA OSTJATE VAHEL, VIIMASTELE MÜÜDAVATE VALMISEHITATUD STANDARDMAJADE EEST, NING KAUBANDUSORGANISATSIOONIDE JA STANDARDMAJU EHITAVATE EHITUSORGANISATSIOONIDE VAHEL PEETAVATE ARVELDUSTE KORRA JUHENDI KINNITAMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 13. mai 1960. a. määrus nr. 181 — *ENSV MKK 1960, nr. 10, art. 37*)

INDIVIDUAALELAMUEHITUSEKS EHITUSMATERJALIDE HANKIMISE KORRA MÄÄRUSTIK

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 19. augusti 1961. a. määrusega nr. 366 — *ENSV MKK 1961, nr. 31, art. 123*)

1. Ehitusmaterjale müüvad individuaalehitajatele linnade täitevkomiteede kaubandusvalitsuste, kaubastute, tööliste varustamise osakondade ja ETKV Liidu spetsialiseeritud kauplused, samuti Eesti Vabariikliku Ehitusmaterjalide Kaubanduse Kontori metsakaubanduse baasid ja laod Eesti NSV Ministrite Nõukogu poolt kehtestatud normide kohaselt.

2. Kõik ehitusmaterjalid, mis on määratud müümiseks individuaalehitajatele, jagunevad kahte gruppi:

a) põhilised ehitusmaterjalid: tsement, lubi, tellised, ehituskivid, ahjupotid, alabaster, bituumen, armatuuriraud, monteeritav raudbetoon, valtsteras, vineer, klaas, katusematerjalid, metsamaterjalid, põhilised elektri- ja sanitaartehnilised materjalid ja seadmed (katlad, torud, vanniahjud, radiaatorid, elektrijuhtmed jne.);

b) mittepõhilised ehitusmaterjalid: värnits, oksool, värvid, kriit, väikesed sanitaar- ja elektrotehnilised materjalid ja tooted; naelad jne.

---

[9] Vt. ka Eesti NSV Ministrite Nõukogu 29. augusti 1969. a. määrust nr. 369 (*ENSV ÜVT 1969, nr. 36, art. 365*).

3. Põhilised materjalid individuaalelamute ehitamiseks jaotatakse linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt asutuste, ettevõtete ja organisatsioonide (kolhooside) vahel kvartalite lõikes nende nõudeavalduste alusel, mis esitatakse täitevkomiteele mitte hiljem kui 15 päeva enne järgneva kvartali algust.

Fonditeatiste ärakirjad ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide lõikes saadetakse linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt kaubandusorganisatsioonidele.

Märkus. Mittetöötavad individuaalehitajad (invaliidid, pensionärid jne.) esitavad avaldused ehitusmaterjalide saamiseks vahetult täitevkomiteele.

4. Ettevõtted, asutused ja organisatsioonid ametiühinguorganisatsioonide osavõtul ning kolhoosid kolhoosijuhatuse otsusel jaotavad täitevkomitee poolt eraldatud põhiliste ehitusmaterjalide fondid individuaalehitajate vahel, arvesse võttes mõne konstruktiivelemendi (vundament, katusekate jne.) lõpetamist.

5. Individuaalehitajatele, kellele on eraldatud ehitusmaterjalide fondid, antakse nende kättesaamiseks välja nimelised tõendid, kus on märgitud nimetus ja kogus, samuti kaupluse (baasi, lao) nimetus, kust nad materjale osta saavad. Ühtlasi esitavad asutused, ettevõtted ja organisatsioonid kaubandusorganisatsioonile nende individuaalehitajate nimestiku, kellele on eraldatud ehitusmaterjale, näidates ära eraldatud materjalide nimetused ja kogused.

6. Individuaalehitajale eraldatud materjalid tuleb välja osta hiljemalt 15 päeva jooksul pärast vastava teate saamist kaupade saabumise kohta kauplusse (lattu, baasi). Tähtajaks väljaostmata jäänud materjale võib täitevkomitee ümber jaotada teistele ehitajatele.

7. Põhiliste ehitusmaterjalide väljastamisel individuaalehitajatele on kaubandusorganisatsioonid kohustatud andma neile kaupluse (lao, baasi) nimetusega arved-kviitungid, kus on märgitud müümise kuupäev, ostja perekonna-, ees- ja isanimi, müüdud materjalid, nende kogus, sort, hind ja üldsumma.

Arve-kviitungi esimene eksemplar antakse ostjale, teine hoitakse kaupluses (laos, baasis) kindlaksmääratud aja jooksul.

8. Põhiliste ehitusmaterjalide ost-müük üksikute kodanike vahel toimub linnade või rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede loal.

9. Individuaalehitaja on kohustatud kogu dokumentatsiooni, mis tõendab maja ehitamiseks kasutatud ehitusmaterjalide soetamise seaduslikkust, alles hoidma ehituse lõpetamiseni ning enne maja esitamist ekspluatatsiooni võtmiseks esitama selle ehitusmaterjalide hankimise seaduslikkuse kontrollimise komisjonile.

10. Individuaalelamu ehitamiseks kasutatud ehitusmaterjalide hankimise seaduslikkuse kontrollimiseks moodustab täitevkomitee komisjoni, mille koosseisu kuuluvad: esimees — linna või rajooni

täitevkomitee esindaja, ning liikmed — miilitsa-, rahandus-, kohaliku majanduse (kommunaalmajanduse) osakonna esindajad, samuti teised spetsialistid täitevkomitee äranägemisel.

11. Komisjon on kohustatud kontrollima maja ehitamisel kasutatud materjalide hankimise seaduslikkust individuaalehitaja poolt esitatud dokumentide järgi, koostades selle kohta vastava akti.

12. Akt ehitusmaterjalide hankimise seaduslikkuse kontrollimise kohta esitatakse linna või rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteele maja ekspluatatsiooni võtmise küsimuse otsustamiseks.

13. Kui puuduvad ehitusmaterjalide hankimise seaduslikkust tõestavad dokumendid, ei võeta maja või mõnda teist hoonet ekspluatatsiooni ning kontrollimise akt koos komisjoni seisukohaga esitatakse täitevkomiteele, kes saadab kõik materjalid uurimisorganitele.

KAUPLUSE TÖÖ PÕHIEESKIRJAD[10]

(Kinnitatud Eesti NSV Kaubandusministeeriumi 1. novembri 1958. a. käskkirjaga nr. 316)

(Väljavõte)

Esimene jagu

I. Üldeeskirjad

1. Kauplus töötab temale kauplemiseks määratud päevadel ja tundidel, mille kohta nähtavale kohale sissekäigu juures pannakse välja vastav teadaanne.

Kui ostjaid on suurel arvul, on lubatud 15 minutit enne lõunavaheaja algust (kus see on kehtestatud) ja tööpäeva lõppu lõpetada ostjate sisselaskmine kauplusse. Ostjaid, kes on kauba välja valinud või kellel juba kassatšekid käes, tuleb teenindada.

2. Kaupluse võtmed peavad olema hoiul kaupluse juhataja (direktori) käes, kui ta on materiaalselt vastutav isik, plommitangid või pitsat aga juhataja asetäitja või ühe materiaalselt vastutava isiku käes. Kui kaupluse juhataja ei ole materiaalselt vastutav isik, siis on tema käes hoiul plommitangid või pitsat, võtmed aga ühe materiaalselt vastutava isiku käes.

Kui kaupluses rakendatakse brigaadilist materiaalset vastutust, viibib kaupluse avamise ja sulgemise juures ka üks brigaadi liikmetest.

Suures kaupluses avab ja suleb selle valveadministraator ühes

[10] Kaupluse töö põhieeskirjad. Eesti NSV Kaubandusministeerium. Tallin 1958.

materiaalselt vastutavate isikutega ning kaupluse võtmed on hoiul valveadministraatori käes. Võtmete ja plommitangide (pitsati) hoidmine ühe isiku käes ei ole lubatud.

3. Kaupluse sulgemine remondiks on lubatud ainult linna (rajooni) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee kaubandusvalitsuse (-osakonna) loal, kui on olemas projekteelarveline dokumentatsioon ning remonttööd on kindlustatud finantseerimisallikate, vajalike ehitusmaterjalide ja tööjõuga.

Kaupluse administratsioon on kohustatud hiljemalt 5 päeva enne kaupluse sulgemist remondiks välja panema selle kohta eriteadaande.

IV. Kaupade müük

13. Kaupu müüakse kauplustes kõigile kodanikele sularaha eest üldises korras ja võrdsetel alustel.

Lastele müüakse kaupu ainult sel juhtumil, kui nad on võimelised ostma ja maksma raha ostetud kauba eest iseseisvalt. Alkohoolseid jooke ja tubakasaadusi alaealistele ei müüda.

Tükikaupade müük toimub üldíses järjekorras.

14. Kaupu müüakse puhta kaalu ja täie mõõduga.

Müüdud kaupade kaalu ja mõõdu õigsuse kontrollimiseks asetatakse kaupluse müügisaalis, kus on üle kolme töökoha, ostjate ligipääsetavasse kohta: kaalukaupu müüvas toiduainetekaupluses — kontrollkaalud, meetrikaupadega kauplevas tööstuskaupade kaupluses — kontrollmeeter.

Teistes toiduainete ja tööstuskaupade kauplustes tuleb ostjale võimaldada temale müüdud kaupade kaalu või mõõdu õigsuse kontrollimist müüja töökohal.

15. Kaupu müüakse kehtestatud korras kinnitatud jaemüügihindadega.

16. Kaupade müümisel kaalu järgi (leib, vorst, juust jms.) on lubatud üks-kaks kaalutäiendit kaaluga mitte üle 10% ostu üldkaalust. Kaalutäiendid peavad vastama sordilt ja kvaliteedilt müüdavale kaubale.

Meetrikaupade (riiete, paelte jne.) müümisel ei ole lõikude lisamine lubatud.

Ostjate palvel on müüjad kohustatud müüdavaid gastronoomiakaupu (vorsti, sinki, juustu, kalakaupu jt.) lahti lõikama.

17. Müüdud toidukaupu kaupluses tagasi ei võeta, välja arvatud kaubad, millel on ilmsed või varjatud puudused või mis ei vasta müüdud kauba nimetusele ja sordile.

Tööstuskaupu võib tagastada kauplusele juhtumeil, mis on ette nähtud jaekaubandusvõrgus ostetud tööstuskaupade vahetamise eeskirjades.

18. Keelatud on kaupade müük enne kindlaksmääratud kauplemistundide algust ja pärast nende lõppu, antud kaupluse mitte-

tööpäevadel, abi- ja laoruumidest, samuti ka kaupade jätmine kaupluse töötajate ja teiste isikute jaoks.

Kaupade ja kaubatšekkide edasimüümine kaupluses on keelatud. Kaupluse administratsioon on kohustatud tõkestama selliseid tegevusi, edasimüümises süüdiolevatest isikutest aga teatama miilitsaorganitele nende vastutusele võtmiseks.

19. Väljavalitud, kuid ostjate poolt veel tasumata tööstuskaupu hoitakse kaupluses mitte üle 2 tunni ja lastakse siis uuesti müügile.

Ostetud kogukad kaubad (mööbel, pianiinod, elektrikülmutuskapid, pesupesemismasinad jms.) võivad jääda kauplusesse hoiule kuni 24 tunniks.

Sel juhtumil kirjutatakse kaupluses välja vastuvõtukviitung, näidates kellelt ja kui kauaks kaup hoiule võeti, kaubale endale aga asetatakse silt «Müüdud» ühes hoiukviitungi ja kaubatšeki ärakirjaga, millel on näidatud ostja perekonnanimi.

V. Arveldused ostjatega ja kassa töö

20. Raha võtavad ostjatelt neile müüdud kauba eest vastu:

iseteenindamisega toidu- ja tööstuskaupade kauplustes — kontrolör-kassapidajad;

tööstuskaupade kauplustes (osakondades), kus kaubeldakse lahtiselt väljapandud kaupadega, — osakonna (sektsiooni, brigaadi) materiaalselt vastutavad isikud. Seejuures peavad töökohtadel olema üles seatud kassaaparaadid ja iga vastuvõetava summa kohta lüüakse välja kassatšekk, mis kustutatud kujul antakse ostjale ühes tagasiandmisele kuuluva raha ja ostuga.

Märkus. Linnade kaubandusvalitsuste (-osakondade) loal võib kassaaparaadid jätta üles seadmata selliste väikekaupade müügil, nagu pliiatsid, vihikud, niidid, nööpnõelad ja mõned teised;

valmiskaalutud toidukaupade kauplustes (osakondades) ja tavalist tüüpi kauplustes, kus ei ole üle kolme töökoha — müüjad;

tavalist tüüpi kauplustes, kus on üle kolme müüja töökoha, — kassapidajad.

21. Raha vastuvõtmine ja väljaandmine, samuti laekunud sularaha üleandmine kaupluse poolt toimub täpses vastavuses ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide kassaoperatsioonide teostamise määrustikule.

X. Kontroll kaupluse töö üle

37. Kaupluses peab olema kindlaksmääratud vormi kohane kaebuste ja ettepanekute raamat, mis esitatakse ostjale tema esimesel nõudmisel.

38. Kaupluse tööd kontrollivad kaubanduseeskirjadest ja kehtivatest jaemüügihindadest kinnipidamise ning kaebuste ja ette-

panekute raamatu pidamise osas: kõrgemalseisev kaubandusorganisatsioon, linna (rajooni) täitevkomitee kaubandusvalitsus (-osakond), riiklik kaubandusinspektsioon, elanikkonnale müüdavate kaupade kvaliteedi osas — riiklik kvaliteedi inspektsioon, sanitaar- ja tuletõrjenõuete täitmise, valve organiseerimise, kasutatavate mõõtude ja mõõduriistade seaduspärasuse, nende kasutamise õigsuse ja korrashoiu osas aga vastavad organid.

Kaupluse tegevust kontrollivad samuti kaubastu (tööliste varustamise osakonna jt.) töö ühiskondliku kontrolli komisjonid, mis on loodud ÜAÜKN-i ja NSV Liidu Kaubandusministeeriumi 7. juuli 1958. a. kirja nr. 0165 täitmiseks, ja vabriku-, tehasekomiteede ühiskondlikud kontrolörid vastavalt ÜAÜKN-i presiidiumi poolt kinnitatud põhimäärustele ühiskondliku kontrolli kohta.

Iga kontrollivat isikut lubatakse kontrollima ainult kontrollimisõiguse tunnistuse esitamisel.

Kontrollitakse kontrollimise ajal kaupluse töö eest vastutava isiku juuresolekul.

39. Juhtumeil, kui kauba kvaliteeti või selle hinda ei ole võimalik kindlaks määrata kohapeal, on kontrollival isikul õigus võtta vajalik kogus kaupa ekspertiisiks või laboratoorseks uurimiseks, mis vormistatakse vastava aktiga.

Kaubanäidised võetakse üldreeglina kahes eksemplaris — üks ekspertiisi jaoks, teine aga jääb kauplusse. Näidised plommitakse: ekspertiisi jaoks — kaupluse plommiga, kauplusse jääv — kontrolliva isiku plommi või pitseriga.

Ekspertiisi või laboratoorse uurimise kulud tasub kauplus, kui ta on täiesti isemajandav, või kaubandusorganisatsioon, kui kauplus ei ole isemajandav.

40. Kontrollimisel avastatud korrarikkumiste kohta tehakse sissekanne kontrollžurnaali või koostatakse akt, millele kirjutavad alla kontrolliv isik, ettevõtte juhataja või tema asetäitja (suurtes kauplustes — osakonna või sektsiooni juhataja) ja töötaja, kes pani toime rikkumise.

Korrarikkumise toimepannud töötaja keeldumise kohta akti allakirjutamisest tehakse akti vastav märkus.

Üldreeglina jäetakse koostatud akti ärakiri isikule, kes on vastutav kontrollitava ettevõtte töö eest, kui aga see isik ise pani toime rikkumise, siis antakse ärakiri aktist samuti vastavale organisatsioonile.

41. Kaupluse administratsioon peab osutama ühiskondliku kontrolli esindajatele nende töös igakülgset kaasabi.

Kõik kontrollimisel avastatud puudused on kaupluse administratsioon kohustatud kõrvaldama viivitamata, kuid igal juhtumil mitte hiljem kui kontrolliva isiku poolt aktis näidatud tähtajaks.

Kontrollimisõigusega isikute mittelubamisel kaupluse kontrollimisele, kui nendel on vastavad dokumendid, ja samuti kontrolli nurjaajamise eest võetakse süüdlased vastutusele.

TARBIJATE KOOPERATSIOONI KAUPLUSTE TÖÖ PÕHIEESKIRJAD[11]

(Keskliidu nõukogu teise koosoleku otsuse lisa nr. 3)

(Kinnitatud Keskliidu juhatuse määrusega, koosoleku protokoll nr. 22, punkt 1, 24. juunist 1968)

(Väljavõte)

III. Kaupade müük

22. Kaupluses peavad olema müügil kõik talle kinnitatud sortimendi nimestikus ettenähtud kaubad.

23. Kauplustes müüakse kaupu kõigile kodanikele sularaha eest üldises korras ja võrdsetel alustel, välja arvatud juhtumid, kui mõningaid kaupu (tarbijate kooperatiivi, rajooni tarbijate kooperatiivide liidu juhatuse poolt kinnitatud nimekirja alusel) müüakse peamiselt kooperatiivi liikmeile.

Kaupade väljastamine ühele isikule, samuti alkohoolsete jookide ja tubakatoodete müük toimub vastavalt kaubandust reguleerivate riiklike organite eeskirjadele.

Kaupade müümine elanikkonnale järelmaksu eest toimub eriinstruktsioonides ettenähtud korras.

24. On keelatud igasuguste kaupade müümine vahetuskaubanduse korras põllumajandussaaduste kokkuostu eest.

25. Kaupade müük toimub puhta kaalu ja täie mõõduga.

Ostjal on õigus kontrollida talle müüdud kaupade kaalu õigsust. Sel eesmärgil pannakse suurte kaupluste müügisaalides ostjatele kättesaadavale kohale välja kontrollkaalud. Ülejäänud kauplustes tuleb ostjatele luua võimalus kontrollida talle müüdud kaupade kaalu ja mõõtmete õigsust müüja töökohal.

26. Kauplustes müüakse kaupu ettenähtud korras kinnitatud jaehindade järgi.

27. Kaalukauba (leib, vorst, juust jt.) müümisel on lubatud üks kuni kaks kaalutükki, mis ei ületa 10% ostu kogukaalust. Kaalutükid peavad vastama sordilt ja omadustelt väljastatavale kaubale.

Ostjate soovil on müüjad kohustatud väljastatavad gastronoomiakaubad (vorstid, suitsusingid, juustud ja teised) lahti lõikama. Lahtilõikamine, villimine, kaalumine ja kaupade mõõtmine peab toimuma ostjate nähes.

28. Kaalu, mõõtmete järgi väljastatavad ja tükk-kaubad (välja arvatud leib, juurvili ja samuti suuremõõtmelised kaubad), millel pole vabrikupakendit, tuleb ostjale väljastada paberis või kaupluse

[11] Kooperatiivkaubanduse organiseerimise parandamisest ja selle kultuuri tõstmisest. Eesti Tarbijate Kooperatiivide Vabariiklik Liit. Tallin 1969.

pakendis. Mittepakitud vedelad ja poolvedelad kaubad väljastatakse ostja nõudes.

29. Mittekvaliteetsete ja deformeerunud kaupade müük on keelatud.

30. Müüdud toidukaupu kaupluses tagasi ei võeta, välja arvatud kaubad, mis ei vasta nimetuselt ja sordilt neile, mille all nad müüdi.

Tööstuskaupu võib kauplusele tagastada ettenähtud korras kinnitatud tööstuskaupade vahetamise ja tagastamise eeskirjades märgitud juhtudel.

31. Ostjatele võimaldatakse ostetud ja makstud kaup tööpäeva lõpuni kauplusse jätta. Suuremõõtmelised kaubad (mööbel, pianiinod, elektrikülmutuskapid, pesupesemismasinad, televiisorid, raadioaparaadid jm.) võivad jääda kauplusse hoiule kuni 3 päevaks.

Sel juhul vormistatakse kaupluses vastuvõtukviitung, milles näidatakse, kellelt ja kui kauaks on kaup hoiule võetud, kaubale aga paigutatakse silt «Müüdud» ja lisatakse sellele hoiukviitungi või kassatšeki ärakiri.

32. Ostjate poolt väljavalitud, kuid maksmata tööstuskaupu hoitakse kaupluses üldreeglina alles 30 minutit. Kaupluste juhatajatel (direktoritel) lubatakse üksikutel juhtudel ostjate palvel pikendada väljavalitud, kuid maksmata tööstuskaupade alleshoidmise aega kuni kahe tunnini. Pärast kehtestatud säilitamisaja möödumist suunatakse maksmata kaubad uuesti müügile.

33. On keelatud müüa kaupu abiruumidest ja ladudest, samuti enne kehtestatud kauplemisaja algust ja pärast selle lõppu ning antud kaupluse puhkepäevadel.

«JAEKAUBANDUSVÕRGUST OSTETUD TÖÖSTUSKAUPADE ÜMBERVAHETAMISE EESKIRJADE» KINNITAMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 9. juuni 1967. a. määrus nr. 246 — *ENSV ÜVT 1967, nr. 28, art. 232*)

Ühtse korra kehtestamiseks vabariigis jaekaubandusvõrgust ostetud ning kodumaistes tööstusettevõtetes valmistatud tööstuskaupade või importkaupade ümbervahetamises Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a b:

1. Kinnitada juurdelisatud «Jaekaubandusvõrgust ostetud tööstuskaupade ümbervahetamise eeskirjad».

2. Eesti NSV Kaubandusministeeriumil ja Eesti Tarbijate Kooperatiivide Vabariiklikul Liidul teha kinnitatud «Jaekaubandusvõrgust ostetud tööstuskaupade ümbervahetamise eeskirjad» teatavaks kõigile riiklikele ja kooperatiivsetele kaubandusorganisatsioonidele ning -ettevõtetele ja laialdaselt informeerida elanikkonda tööstuskaupade ümbervahetamise uuest korrast.

JAEKAUBANDUSVÕRGUST OSTETUD TÖÖSTUSKAUPADE ÜMBERVAHETAMISE EESKIRJAD

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 9. juuni 1967. a. määrusega nr. 246)

Garantiitähtajaga tööstuskaupade ümbervahetamise kord

1. Rikete või defektide avastamise korral jaekaubandusvõrgust ostetud tööstuskaupades, millele on kehtestatud garantiitähtajad, pöördub ostja enne kaubale lisatud passis (garantiitalongis) näidatud garantiitähtaja möödumist rikete ja defektide tasuta kõrvaldamiseks oma elukohajärgsesse garantiiremondi töökotta (ateljeesse), kohtades aga, kus selliseid töökodasid ei ole, — kauplusse, kust kaup on ostetud.

2. Riketega kaupu, millele on kehtestatud garantiitähtajad, vahetatakse ümber järgmises korras:

1) televiisorid, teleradioolad, raadiovastuvõtjad, radioolad, magnetofonid, magnetoolad, elektrigrammofonid ja muud raadioaparaadid vahetatakse uute toodete vastu ümber kauplustes, kust need on ostetud, järgmistel juhtudel:

kui töökoda (ateljee), kes teeb raadioaparaatide (televiisorite, raadiovastuvõtjate jms.) garantiiremonti, või tootjaettevõte ei suuda 10 päeva jooksul pärast ostjalt kirjaliku avalduse saamist rikkeid ülesseadmiskohas või töökojas kõrvaldada remondi keerukuse või vajalike varuosade puudumise tõttu;

kui pärast üht keerukat remonti, mis on seotud põhisõlmede asendamisega, need kaubad veel sama keerukat korduvat remonti vajavad;

kui pärast kolme pisiremonti, mis on seotud halbade kontaktide ja ühenduste kõrvaldamise või vaakuumtoodete, pooljuhtseadmete, kondensaatorite, takistuste ja muude pisidetailide asendamisega, need kaubad veel niisugust remonti vajavad;

2) pianiinod, klaverid, jalgrattad, pesumasinad, universaalsed köögikombainid, õmblusmasinad, konditsioneerijad ja teised suuregabariidilised tooted, samuti voolumõõtjad vahetatakse uute vastu ümber kaupluses, kust need on ostetud, sel juhul, kui toodet ei ole võimalik tema asukohas või garantiiremondi töökojas (ateljees) remontida 10 päeva jooksul pärast ostjalt kirjaliku avalduse saamist, samuti pärast teistkordset remonti, mis on seotud agregaatide, suuremate üksikdetailide, sõlmede või osade asendamisega;

3) bajaanid, akordionid, lõõtspillid, kinofilmikaamerad, projektsiooniaparaadid, fotoaparaadid, elektrihabemeajamismasinad, elektrivaakuumtooted ja muud elektriseadmed vahetatakse ümber kaupluses, kust need on ostetud, kui neil avastatakse tootmises tekkinud rike, mida tootjaettevõte, garantiiremondi töökoda (ateljee) või kauplus (kui antud asulas puudub garantiiremondi töö-

koda) ei saa kõrvaldada ühe nädala jooksul pärast ostjalt kirjaliku avalduse saamist. Loetletud tooted vahetatakse ümber ka pärast ühe keeruka remondi tegemist, kui on tarvis veel sama keerukat korduvat remonti teha;

4) kellad vahetatakse ümber kauplustes, kust need on ostetud, või tootjatehases, kui on olemas garantiiremondi töökoja arvamus selle kohta, et rike on tootmisalase iseloomuga ja seda ei saa kõrvaldada ühe nädala jooksul pärast kella esitamist ostja poolt, välja arvatud saatmiseks kuluv aeg.

Rikete korduva avastamise puhul kuulub remonditud kell ümbervahetamisele uue vastu sama tähtaja jooksul.

Kellade pisidefektid, mida võib kõrvaldada ostja juuresolekul (klaasi äratulek, klinkervedru vahetamine, üleskeeramiskruvi äratulek, osutite lahtitulek), ei ole kellade ümbervahetamise aluseks.

Kuldkestas kellade rikete puhul kuulub ümbervahetamisele ainult kellamehhanism;

5) sõiduautod, mootorrattad, motorollerid, mopeedid, elukondlikud külmutuskapid, paadimootorid, mootorjalgrattad vahetab ümber tootjatehas või kauplus, kust need on ostetud, kui tootjatehase ülesandel remonti tegev garantiiremondi töökoda ei sea neid tooteid tehniliselt korda kahe nädala jooksul pärast toote rikke kohta ostjalt avalduse saamist.

Sõiduautode ümbervahetamine toimub kaupluse poolt moodustatud ekspertide komisjoni otsuse alusel, kelle koosseisu kuuluvad tootjatehase ning Riikliku Autoinspektsiooni esindajad;

6) ostetud mööblis defektide avastamise korral teatab ostja sellest kauplusele (esitades kaubatšeki), kes peab defektid kõrvaldama hiljemalt ühe nädala jooksul.

Kui defektide kõrvaldamine nimetatud tähtaja jooksul ei ole võimalik, on kauplus kohustatud mööbli ümber vahetama sama artikli toote vastu, kui aga niisugust mööblit ei ole ning ostja ei ole nõus selle asendamisega teise artikli mööbliga, — tagastama ostjale selle hinna tema poolt tasutud summas.

Mööbligarnituuri kuuluvate üksikute esemete ümbervahetamise tarviduse korral vahetatakse ümber kogu garnituur. Garnituuri üksikuid esemeid võib ümber vahetada ostja nõusolekul.

Kauplusel on õigus kaupade ekspertiisi büroo otsuse alusel ostja nõusolekul defektiga mööblit allahinnata, maksta ostjale välja hinnavahe ning panna allahindluse summa tootjaettevõtte arvele.[11a]

3. Käesolevate eeskirjade punkti 2 alapunktides 1, 2, 3, 4 ja 5 ettenähtud juhtudel (välja arvatud autod) kirjutab garantiiremondi töökoda välja kolmes eksemplaris teatise riketega toote ümbervahetamiseks uue vastu, millest kaks antakse ostjale (kauplusele), üks aga jääb töökojale (teatise vorm on juurde lisatud).

[11a] Punkti 2 täiendust vt. ENSV Ministrite Nõukogu 30. juuni 1970. a. määrus nr. 311 (ENSV ÜVT 1970, nr. 27, art. 244).

Garantiitähtaega omavaid defektidega kaupu vahetab ümber või võtab tagasi kauplus või tootjatehas ostja kirjaliku avalduse põhjal, mille juurde peavad olema lisatud toote pass (garantiitalong) ja 2 eksemplari garantiiremondi töökoja teatisest, mis kinnitab ümbervahetamise õigust.

Kauplus saadab nimetatud dokumendid tootjatehasele. Garantiiremondi töökoja teatise üks eksemplar jääb kauplusele.

Garantiitähtaja algust arvatakse toote müügi päevast jaekaubandusvõrgus. Eseme ümbervahetamise korral arvatakse garantiitähtaja algust ümbervahetamise päevast. Eseme remondis oleku aega ei arvata kehtiva garantiitähtaja hulka; see aeg märgitakse toote passis (garantiitalongis).

4. Käesolevate eeskirjade punktis 2 loetletud kaubad vahetatakse ümber sama margi (artikli) korrasolevate toodete vastu, kui aga müügil ei ole sama margi (artikli) kaupa, ostja nõusolekul teise margi (artikli) samasuguste kaupade vastu ühes hinna vastava ümberarvutusega.

Vahetuseks vajaliku kauba puudumisel tasutakse ostjale hind, mis on makstud tagastatud kauba eest.

5. Suuregabariidilisi esemeid toimetavad kohale tootjaettevõtetesse, garantiiremondi töökodadesse (ateljeedesse) või kauplustesse ümbervahetamiseks või garantiitähtaja jooksul avastatud rikete kõrvaldamiseks ja sealt tagasi asula piires, maakohas aga garantiiremondi töökoja tegevusrajooni piires, kus elab ostja, töökojad või kauplused — nende toodete veo eest ostjalt tasu võtmata. Need kulud tasub kauplustele või garantiiremondi töökodadele tootjaettevõte.

Niisuguseid vedusid võib kokkuleppe kohaselt toimetada ka ostja. Sel juhul tasutakse talle veokulud vastavalt kohtadel kehtivatele tariifidele.

6. Garantiitähtajaga tooted, mille tehnilised rikked ja defektid on tekkinud ostja poolt toote kasutamise või hoidmise eeskirjade rikkumise tagajärjel, ei kuulu ümbervahetamisele ega garantiiremondile. Lahkarvamuste puhul ostetud eseme rikete või defektide tekkimise põhjuste kohta annab lõpliku otsuse kaupade ekspertiisi büroo, välja arvatud sõiduautod, mille kohta võtab otsuse vastu ekspertide komisjon.

Eksperte kutsuvad välja vastavalt tootjaettevõte, garantiiremondi töökoda või kauplus. Ekspertiisi kulud kannab süüdiolev pool.

Garantiitähtajata tööstuskaupade ümbervahetamise kord

7. Ostjal, kes on avastanud defekte tema poolt ostetud kaubas, millele ei ole kehtestatud kasutamise garantiitähtaega (rõivad, kangad, karusnahad, vaibad jm.), on õigus seda kaupa ümber

vahetada seal, kus see on ostetud, 14 päeva jooksul (arvestamata ostupäeva).

Halva kvaliteediga kaupade ümbervahetamine toimub kaupluse kassa- või kaubatšeki esitamisel ühes kaubaga või vabrikulipiku olemasolu korral kauba küljes (kui kaupu müüakse selliste lipikutega).

Ilma kauba- või kassatšekita ja vabrikulipikuta müüdavate kaupade ümbervahetamine toimub kaupluse administratsiooni loal.

Kui vastavaid kaupu ümbervahetamiseks müügil ei ole, tagastatakse ostjale viibimata raha kauba ostmisel temalt saadud summa ulatuses.

8. Ostetud esemes varjatud defektide avastamise korral, mida kinnitab laboratoorne analüüs või kaupade ekspertiisi büroo, on ostjal õigus seda kaupluses ümber vahetada 4 kuu jooksul. Eseme suunab laboratoorsele analüüsile või ekspertiisi kauplus 5 päeva jooksul ostjalt halva kvaliteediga kauba kohta avalduse saamise momendist.

Raha tagastamine ostjatele kaupade eest, milles on avastatud varjatud defekte, toimub 3 päeva jooksul eseme halba kvaliteeti kinnitava kaupade ekspertiisi büroo akti või laboratoorse analüüsi saamise päevast.

Käesolevate eeskirjade rakendamise üldtingimused

9. Käesolevate eeskirjadega kehtestatud ümbervahetamistingimusi ja -korda rakendatakse nii kodumaistele kui ka importkaupadele, välja arvatud allahinnatud kaubad, samuti komisjonikauplustest või ostetud esemete müügi kauplustest ostetud kaubad.

Tehniliselt keerukad kaubad, mille garantiitähtaeg pole möödunud, kuuluvad tasuta remontimisele ja ümbervahetamisele üldistel alustel ka sel juhul, kui need on ostetud komisjonikauplustest, kuid eseme komisjonikaupluses oleku aeg ei pikenda garantiitähtaega.

10. Kaupluste poolt ostjatelt saadud halvakvaliteedilised kaubad tagastatakse tootjaettevõttele või viimase poolt näidatud aadressil. Tootjaettevõttele halva kvaliteediga kaupade tagastamine ja niisuguste kaupade asendamine heakvaliteedilistega toimub korras, mis on ette nähtud «Rahvatarbekaupade hangete põhimääruses».

Kauplused, kes on ostjatelt vastu võtnud halvakvaliteedilisi importkaupu, on kohustatud need kaubad ära andma vastavatele nimetatud kauba hankinud hulgikaubanduse baasidele 5 päeva jooksul pärast halva kvaliteediga esemete tagastamist kauplusse ostjate poolt. Pretensioonide esitamiseks välishankijatele organiseerivad ja tagavad hulgikaubanduse baasid aktide koostamise kaupade ekspertiisi büroos 10 päeva jooksul halva kvaliteediga kaupade saamise momendist.

11. Ostjal on õigus 14 päeva jooksul (arvestamata ostupäeva)

ümber vahetada kaupluses analoogilise kauba vastu sellest kauplusest ostetud hea kvaliteediga pealisõmblus- ja trikootooteid, peakatteid, tekstiili tükktooteid, naiste käekotte, kui ostetud kaup ei sobi oma vormilt, tegumoelt, värvilt või suuruselt. Ümbervahetamine toimub ainult sel juhul, kui eset ei ole pruugitud ning see tagastatakse vigastusteta ja puhtana ühes selle küljes säilinud vabrikulipiku ja kauba- või kassatšekiga, mis kauplusest müüdud kaubaga kaasa on antud.

12. Kaupade ümbervahetamist kaupluses käesolevate eeskirjadega ettenähtud korras teostab osakonna või sektsiooni juhataja, väikestes kauplustes aga — kaupluse juhataja.

13. Jaekaubandusvõrgust ostetud nahkjalatsite ümbervahetamine toimub vastavalt Eesti NSV Kaubandusministeeriumi poolt kinnitatavatele eeskirjadele.

Lisa

«Jaekaubandusvõrgust ostetud tööstuskaupade ümbervahetamise eeskirjade» juurde

Teatis

Toote nimetus ja tüüp _____

Sassii nr. _____ Kineskoobi nr. _____

Väljalaske kuupäev _____ Ostmise kuupäev _____

Garantii nr. _____

mis kuulub kodanikule _____

elukohaga _____

Tootjaettevõtte aadress ja tema makserekvisiidid _____

_____

Tehtud remont: _____

Töökojas puuduvate detailide nimetused _____

_____

Teatis on antud _____

(töökoja nimi, alluvus ja aadress)

riketega toote ümbervahetamiseks uue vastu.

Pitseri koht

Töökoja (tootjaettevõtte) vastutav esindaja

(allkiri)

« » _____ 19 a.

Sissekanded remontide kohta tehakse täpses vastavuses arvestusdokumentatsiooni sissekannetega.

Remontide (kontrolli) sissekandmisel näidatakse ära toote remondis või kontrollimisel oleku aeg.

Märkus. Autode ümbervahetamiseks tuleb käesoleva teatise asemel esitada ekspertide komisjoni otsus.

EESTI NSV JAEKAUBANDUSVÕRGUST OSTETUD NAHKJALATSITE ÜMBERVAHETAMISE EESKIRJAD

(Koostatud «Jaevõrgust ostetud nahkjalatsite ümbervahetamise tüüpeeskirjade» järgi, mis on kinnitatud NSV Liidu Kaubandusministeeriumi poolt 4. aprillil 1966. a. Kinnitatud Eesti NSV Kaubandusministeeriumi 5. augusti 1966. a. käskkirjaga nr. 80)

1. Ostjal on õigus ümber vahetada ostetud nahkjalatseid selles kaupluses, kust ta need ostis.

2. Jalatseid saab ümber vahetada juhul, kui neil tekib käesolevate eeskirjade lisas nr. 1 märgitud tähtaja jooksul üks lisas nr. 2 loetletud tootmisviga. Ümbervahetamise tähtaega hakatakse arvestama jalatsite jaevõrgust ostmise päevast alates.

Hooajaliselt kasutatavate jalatsite puhul, kui need osteti varakult enne hooaega, hakatakse ümbervahetamise tähtaegu arvestama vastava hooaja algusest: lahtiste suvekingade, sandalettide ja sandaalide puhul — alates 1. maist; sooja voodriga saabaste ning säärsaabaste puhul — alates 1. oktoobrist.

3. Suuruse, tegumoe ja mudeli poolest ostjale sobimatud jalatsid vahetatakse ümber 7 päeva jooksul (arvestades ostmise päevast) tingimusel, et neid jalatseid pole kantud.

4. Jalatsid vahetatakse ümber kindlaksmääratud aja jooksul ostja kirjaliku avalduse alusel, millele on lisatud kaupluse numbrit ja ostmise kuupäeva kandev kaubatšekk. Kauplustes, kus ei kasutata kaubatšekke, vahetatakse jalatsid ümber ostja avalduse alusel.

Jalatsite ümbervahetamisel käesolevate eeskirjade punktis 3 näidatud põhjustel ostjalt kirjalikku avaldust ei nõuta.

Kui ostja on kaotanud tšeki, võib jalatseid ümber vahetada kaupluse direktori või tema asetäitja loal.

5. Ettenähtud tähtaegadeni mittevastupidanud jalatsite esitamise korral on kaupluse direktsioon kohustatud ostja juuresolekul avalduse läbi vaatama ja jalatsid ümber vahetama või põhjendatult vahetamisest ära ütlema.

Kui jalatsite vea tekkimise põhjuse ja vea iseloomu määramiseks on vaja pikemat aega, tuleb ostja avaldus kaupluses läbi vaadata ja vahetada jalatsid viie päeva jooksul ümber või vahetamisest põhjendatult ära ütelda.

6. Jalatsite vigade ja nende tekkimise põhjuste määramisel ostja ja kaupluse direktsiooni vahel tekkivate lahkarvamuste korral antakse jalatsid ekspertiisi. Eksperdi otsus on lõplik.

7. Importjalatsid, millel on tekkinud vead kehtestatud tähtaja

jooksul, saadab kauplus ettenähtud korra kohaselt koos ostja avaldusega ja tšekiga ekspertiisi. Ekspertiisi tulemus teatatakse ostjale kümne päeva jooksul, arvestades jalatsite vahetamise avalduse saamise päevast. Kui ekspert kinnitab ostja pretensiooni, peab kauplus jalatsid ümber vahetama.

8. Kui kaupluses ei ole vahetamiseks vastavat liiki jalatseid, tuleb ostjale tagastada raha ostmisel makstud summas. Kooskõlastatult ostjaga võib mittekvaliteetseid jalatseid ümber vahetada teist liiki jalatsite vastu või, samuti ostja nõusolekul, saata need tööstusse väikeste vigade kõrvaldamiseks (kaunistuste või kinnitusfurnituuride kinnitamiseks, tõmbelukkude asendamiseks, osaliselt lahti tulnud talla allakleepimiseks, naelte eemaldamiseks või muudeks pisiparandusteks).

9. Ümbervahetamisele ei kuulu:

a) ebaõigel kandmisel või hooldamisel tekkinud vigadega (kuumuse käes kalgistunud nahaga, terava esemega läbilõigatud kohtadega ning muude mehhaaniliste vigastustega) jalatsid; ebaõige kuivatamise tulemusel deformeerunud, keemiliste ainete mõjul riknenud, kalossidest hõõrdunud jms. jalatsid;

b) jalatsid, mis on parandatud enne ostja poolt kauplusse tagasitoomist (välja arvatud kontsaplekkide asendamine, tallale tugevusraudade allalöömine, pooltalla allakleepimine — juhul kui need pole soodustanud vigade tekkimist);

c) komisjonikauplustest ja alandatud hindadega (allahinnatud) ostetud jalatsid.

10. Jalatsite ümbervahetamise eeskirjad peavad olema välja pandud hästi nähtavale kohale kõigis kauplustes, kus müüakse jalatseid.

Lisa nr. 1

«Eesti NSV jaekaubandusvõrgust ostetud nahkjalatsite ümbervahetamise eeskirjade» juurde

Jaekaubandusvõrgust ostetud kodumaal toodetud nahkjalatsite ümbervahetamise tähtaegade

TABEL

(GOST 5394-61, 179-61, 1135-64, 7472-55, 7695-55, MRTU 17-63-65, 7458-55 ja 20-74-63)

	Meeste- ja naiste-jalatsid (päevades)	Laste-jalatsid (päevades)
1. Juhtnahast jalatsid kummitallaga	70	50
2. Juhtnahast jalatsid nahk- või plastnahktallaga	40	40
3. Kroomnahast, tekstiilist, nahaasendajatest ja kombineeritud kaunistusega pealsetega ning		

	Meeste- ja naiste-jalatsid (päevades)	Laste-jalatsid (päevades)
ranttallutusega käsitsi valmistatud jalatsid kummitallaga	70	45
4. Samad jalatsid nahk- või plastnahktallaga	40	40
5. Nahaasendajatest säärtega ja kroomnahast pöiaga või tekstiilist ja kombineeritud pealsetega säärsaapad kummitallaga	70	45
6. Samad jalatsid nahktallaga	40	40
7. Rantkleepimise või topeltkinnitamise (sandalett-) meetodil tallutatud vahetallaga või dekoratiivrandiga sandaletid kummitallaga	70	45
8. Samad jalatsid nahk- või plastnahktallaga	40	40
9. Kombineeritud tallaga (nahktallaga ja kummist pooltallaga) jalatsid	—	45
10. Poorse kummitallaga mudeljalatsid	80	—
11. Nahataolisest kummist tallaga mudeljalatsid	70	—
12. Nahktallaga mudeljalatsid	50	—
13. Kummitallaga sandaalid	60	35
14. Nahktallaga sandaalid	60	35
15. Suusasaapad	45	45
16. Uisusaapad	30	30
17. Jalgpallisaapad, võimlemiskingad	30	30
18. Nahktallaga jalgratturikingad, spordikingad ja tšuvjakid	30	30
19. Samad jalatsid kummitallaga	60	35

Märkus. Pealmise lakikihi mõranemise tunnustega (välja arvatud paindekoht esitükil) lakkjalatsite ümbervahetamise aeg on 30 päeva.

Lisa nr. 2

«Eesti NSV jaekaubandusvõrgust ostetud nahkjalatsite ümbervahetamise eeskirjade» juurde

Jalatsite ümbervahetamiseks õigust andvate vigade loetelu

Ümbervahetamisele kuuluvad kauplusest ostetud jalatsid, millel on ettenähtud garantiiaja jooksul tekkinud järgmised vead:

1. Jalatsite pealsetel: värvi koordumine, läbiulatuvad praod, lahtihargnenud õmblused, pealsedetailide rebenemised, kantide ja detailide ühendusõmbluste juures tootmisprotsessis tekkinud pealseid läbivad sisselõiked, õmblusniidiga tekkinud pealsedetailide läbilõiked, talla alt väljatulnud pealse tsvikkäär, pealse ja kontsa katte deformeerumine, kaunistus- ja kinnitusfurnituuride rebenemine, tõmbeluku purunemine.

2. Jalatsite põhjal: talla murdumine, pudenemine, kihistumine, rebenemine, läbikulumine või liimist lahtitulek; randi rebenemine; talla õmbluse renni liimist lahtitulek; kontsa murdumine, pragunemine, lahtitulek; pilud kontsa ja talla vahel ning valesti kinnitatud konts; kontsapleki äratulek koos kontsapleki toru riknemisega.

3. Jalatsite sisedetailidel: pinsoli murdumine, kõmmeldumine ja purunemine jalatsi valmistamisest tingitud põhjustel; kühmud pinsolil; väljaulatuvad naelte või kruvide otsad; voodri enneaegne kulumine; põia või sääre voodri lahtitulek või rebenemine; tootmisprotsessis rebenenud vooder; suured kortsud voodril päka-, kanna- või ninaosas; lengi (supinaatori) purunemine, voodri või voodrita jalatsi pealisnaha sisekülje ebakindel (määriv) värv; deformeerunud, sissepoole pööratud servadega või paksude servadega kapp või pits.

PIKEMA KASUTAMISAJAGA KAUPADE MÜÜMISEST TÖÖLISTELE JA TEENISTUJATELE JÄRELMAKSU KORRAS [12]

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 31. augusti 1959. a. määrus nr. 351 — *ENSV T 1959, nr. 48, art. 258*)

(Väljavõte)

Suuremate soodustuste loomiseks töölistele ja teenistujatele pikema kasutamisajaga kaupade soetamisel ning kooskõlas NSV Liidu Ministrite Nõukogu 1959. a. 12. augusti määrusega nr. 915 Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. Lubada Eesti NSV Kaubandusministeeriumil ja Eesti Tarbijate Kooperatiivide Vabariiklikul Liidul organiseerida Tallinna, Tartu, Pärnu, Narva, Kohtla-Järve, Jõhvi, Viljandi ja Rakvere linnas pikema kasutamisajaga kaupade müüki töölistele ja teenistujatele järelmaksu korras nimestiku järgi vastavalt lisale nr. 1.

Lubada Eesti NSV Kaubandusministeeriumil edaspidi muuta nimestikku ning täiendada seda teiste pikema kasutamisajaga kaupadega, mida on piisavas koguses.[13]

2. Kehtestada, et vastavalt käesolevale määrusele järelmaksu korras muretsetud kaubad antakse ostjale üle siis, kui on tasutud vähemalt 25% nende kaupade maksumusest, ülejäänud osa kaupade maksumusest aga peavad ostjad tasuma järgmiselt: kaupade eest väärtusega kuni 2000 rubla [14] — kuue kuu jooksul ja kaupade eest väärtusega üle 2000 rubla [14] — mitte kauem, kui 12 kuu jooksul.

Kaupade järelmaksuga müümisel võtta ostjatelt kaubandusorganisatsioonide kasuks 2% kauba jaehinnast.

---

[12] Määruse kehtivust on laiendatud Kiviõli ja Kunda linnale (vt. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 1. juuli 1960. a. korraldust nr. 951-k), Ahtmele, Sillamäele ja Paldiskile (vt. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 28. septembri 1960. a. korraldust nr. 1353-k).

Määruse täiendamise kohta vt. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 31. oktoobri 1964. a. määrust nr. 483 (*ENSV MKK 1964, nr. 44, art. 171*) käesoleva kogumiku lk. 36.

[13] Punkt 1 täiendatud — vt. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 1. oktoobri 1959. a. korraldust nr. 1341-k (*ENSV T 1959, nr. 52, art. 286*).

[14] NSV Liidu Ministrite Nõukogu 4. mai 1960. a. määrusega nr. 470 (*ENSV ÜT 1960, nr. 7*) on alates 1. jaanuarist 1961. a. hindade mastaapi muudetud kümnekordselt.

Kaupade eest tasumise hõlbustamiseks töölistele ja teenistujatele peavad ettevõtted, organisatsioonid ja asutused tööliste või teenistujate kirjalike taotluste põhjal kinni nende töötasust järjekordsete maksete summad järelmaksu korras muretsetud kaupade eest, kandes need summad üle kaubandusorganisatsioonidele.

3. Määrata, et kaupade müük järelmaksu korras toimub selleks määratud kauplustes, mille nimestiku kinnitab linna täitevkomitee.

5. Võtta teadmiseks, et NSV Liidu Ministrite Nõukogu 1959. a. 12. augusti määrusega nr. 915 anti NSV Liidu Riigipangale luba anda jaekaubanduse organisatsioonidele ja ettevõtetele laenu operatsioonideks, mis on seotud kaupade müümisega töölistele ja teenistujatele järelmaksu korras.

7. Eesti NSV Kaubandusministeeriumil kooskõlastatult Eesti NSV Rahandusministeeriumiga kümne päeva jooksul välja töötada ja kinnitada kaupade järelmaksu korras müümise operatsioonide raamatupidamise kord.

Lisa nr. 1
Eesti NSV Ministrite Nõukogu
31. augusti 1959. a. määruse
nr. 351 juurde

Töölistele ja teenistujatele järelmaksu korras müüdavate kaupade loetelu

1. Mootorrattad M-IM ja K-58.
2. Motorollerid «Vjatka-150», «Tuula-200».
3. Jalgrattad täiskasvanutele.
4. Fotoaparaadid väärtusega 400 rubla [15] ja rohkem.
5. Raadioaparaadid, kõrgem, I ja II klass.
6. Radioolad, iga klass.
7. Raadiogrammofonid ja läbimängijad.
8. Magnetofonid «Dnepr-10» ja «Jauza».
9. Õmblusmasinad «Tuula».
10. Universaalsed köögikombainid.
11. Tolmuimejad «Uralets», «Neris» ja «Buran».
12. Jahipüssid väärtusega 700 rubla [15] ja rohkem.
13. Paadimootorid.
14. Käekellad metallkorpuses (välja arvatud kuldkellad) «Start», «Uraal», «Volna», «Kaama» ja «Zarja».
15. Bajaanid ja lõõtspillid.
16. Käsitöövaibad.
17. Meeste- ja naistemantlid väärtusega 700 rubla [15] ja rohkem.
18. Meesteülikonnad ja naistekostüümid väärtusega 800 rubla [15] ja rohkem.
19. Naistekraed hõberebasenahast väärtusega 1000 rubla [15] ja rohkem.
20. Pehme mööbli garnituurid.

[15] Vt. viide 14 lk. 34.

KAUPADE JÄRELMAKSUGA MÜÜGI KOHTA MITTETÖÖTAVATELE PENSIONÄRIDELE

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 31. oktoobri 1964. a. määrus nr. 483 — *ENSV MKK 1964, nr. 44, art. 171*)

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 31. augusti 1959. a. määruse nr. 351 täiendamiseks lubada Eesti NSV Kaubandusministeeriumil alates 1. detsembrist 1964. a. müüa pikema kasutamisajaga kaupu järelmaksuga mittetöötavatele pensionäridele, kes elunevad Tallinnas, Tartus, Pärnus, Narvas, Kohtla-Järvel, Viljandis ja Rakveres. Eesti Tarbijate Kooperatiivide Vabariiklikul Liidul aga mittetöötavatele pensionäridele — tarbijate kooperatiivide liikmetele.

2. Kohustada Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu, ministeeriume, keskasutusi, linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteesid suurendama alluvate ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide juhatajate vastutust töölistele ja teenistujatele õiendite väljaandmise eest kaupade ostmiseks järelmaksuga ja tugevdama kontrolli selle töö üle.

3. Kinnitada «Juhend pikema kasutamisajaga kaupade järelmaksuga müügi korra kohta» vastavalt lisale.

JUHEND PIKEMA KASUTAMISAJAGA KAUPADE JÄRELMAKSUGA MÜÜGI KORRA KOHTA EESTI NSV KAUBANDUSORGANISATSIOONIDES

(Lisa Eesti NSV Ministrite Nõukogu 31. oktoobri 1964. a. määruse nr. 483 juurde)

1. Kaupu müüakse järelmaksuga tööliistele, teenistujatele, mittetöötavatele pensionäridele ja tarbijate kooperatiivide liikmetele selleks määratud kauplustes, mille nimekirjad kinnitatakse riikliku kaubanduse organisatsioonide juhatajate ja rajoonide tarbijate kooperatiivide liitude ning rajoonide tarbijate kooperatiivide juhatuste poolt.

2. Kaupu võib müüa järelmaksuga töölistele, teenistujatele ja mittetöötavatele pensionäridele, kes pidevalt elunevad ja on sisse kirjutatud vastavas linnas või alevis.

Tarbijate kooperatiivide liikmetele müüakse kaupu järelmaksuga Eesti Tarbijate Kooperatiivide Vabariikliku Liidu kaubandusettevõtetest Üleliidulise Tarbijate Kooperatiivide Keskliidu poolt kehtestatud korras ja tingimustel.

Ajutisel tööl olevatele või alaliselt sisse kirjutamata isikutele,

samuti ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele kaupu järelmaksuga ei müüda.

3. Kauba ostmiseks järelmaksuga esitab ostja oma töökoha õiendi (lisa nr. 1) kuu keskmise (viimase kolme kuu) töötasu kohta. Ettevõtted, asutused ja organisatsioonid annavad õiendeid ainult neile töölistele ja teenistujatele, kes on töötanud alalisel tööl vähemalt 6 kuud. Õiendeid ei tohi anda isikutele, kelle palgast peetakse täitelehtede järgi kinni 50%, samuti isikutele, kes lähemal ajal lahkuvad ettevõttest, asutusest või organisatsioonist oma soovil või muul põhjusel (töö lõppemine, õppima asumine jms.).

Mittetöötavad pensionärid esitavad kauplusele õiendi (lisa nr. 3) pensioni suuruse kohta, mis on välja antud linna või rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee sotsiaalkindlustuse osakonna, sõjakomissariaadi, Eesti NSV Ühiskondliku Korra Kaitse Ministeeriumi [16] või Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Julgeoleku Komitee poolt, olenevalt sellest, kelle poolt on temale pension määratud.

Ettevõtted, asutused, organisatsioonid ja ametkonnad võivad anda töölistele, teenistujatele või mittetöötavatele pensionäridelé ainult ühe õiendi kauba ostmiseks järelmaksuga. Järgmise õiendi võib välja anda ainult siis, kui eelmise õiendi järgi järelmaksuga ostetud kauba eest on täielikult tasutud.

Märkus. Suurtes ettevõtetes, kus töötajate arv on 1000 ja rohkem, võivad ettevõtete juhatajad anda õiendile allakirjutamise õiguse üle tsehhide ja osakondade juhatajatele.

4. Kauba ostmisel järelmaksuga täidab ostja kolmes eksemplaris vormikohase kohustuse (lisa nr. 2) võla tasumise kohta.

Kohustuse esimene eksemplar jääb kauplusse arvepidamise jaoks, kohustuse teine eksemplar, mis on töökohajärgsele ettevõtte, asutuse, organisatsiooni administratsioonile korralduseks võlgnevuse kinnipidamise kohta töötaja töötasust, saadab kauplus tähitud kirjana sellele ettevõttele, organisatsioonile või asutusele, kus ostja töötab. Kohustuse kolmas eksemplar antakse ostjale.

Mittetöötavad pensionärid täidavad kauba järelmaksuga ostmisel vormikohase kohustuse (lisa nr. 4) võla tasumise kohta kahes eksemplaris, millest esimene eksemplar jääb kauplusse arvepidamise jaoks, teine eksemplar antakse ostjale.

Kohustuse vormistamisel on ostja kohustatud esitama oma passi.

5. Järelmaksuga ostetavad kaubad antakse ostjale üle pärast seda, kui sissemaksuna on tasutud vähemalt 20—25% kauba maksumusest. Ülejäänud osa kauba maksumusest tuleb tasuda võrdsetes osades iga kuu vastavalt ostja kohustusele üldreeglina 6 kuu jooksul, kuid mitte hiljem kui 24 kuu jooksul.

[16] Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 4. detsembri 1968. a. seadlusega (*ENSV ÜTV 1968, nr. 50, art. 386*) nimetati Eesti NSV Ühiskondliku Korra Kaitse Ministeerium Eesti NSV Siseministeeriumiks.

Ostjatele järelmaksuga müüdavate kaupade loetelu ja konkreetsed järelmaksutähtajad määrab Eesti NSV Kaubandusministeerium.

Järelmaksuga ostetud kauba maksumusest 20—25% tasumisel sissemaksuna maksab ostja kauplusele protsente tegelikult antud krediidi summalt 1%, kui järelmaksu tähtajaks on kuni 6 kuud, ja 2%, kui järelmaksu tähtajaks on kuni 24 kuud.

Ostjale antava krediidi summa ei või ületada tema nelja kuu töötasu (pensioni).

Krediidisummat ületava maksumusega kauba ostmisel tuleb ostjal kauba maksumuse ja krediidisumma vahe tasuda kauba ostmisel sularahas (23. detsembri 1970. a. redaktsioonis).

6. Järelmaksuga müüdud kauba eest sooritatakse arveldused kauba müümise hetkel kehtivate hindadega. Järelmaksuga müüdud kaupade jaehindade muutumisel ümberarvestusi ostjaga ei tehta.

7. Töölistele ja teenistujatele järelmaksuga müüdud kauba eest võla kinnipidamine toimub õiendit väljaandnud ettevõtte või organisatsiooni poolt iga liiki töötasult ja ajutise töövõimetuse toetuselt üks kord kuus, töötasu maksmisel kuu teise poole eest.

Esimese järjekordse sissemaksu kinnipidamine peab toimuma selle kuu teise poole töötasust, millal järelmaksuga kaup osteti.

Töölise või teenistuja lahkumisel töölt on administratsioon kohustatud temalt kinni pidama kogu järelmaksuga ostetud kauba eest jäänud võlgnevuse. Seejuures ei tohi kõigi kinnipidamiste summa ületada kehtiva seadusandlusega määratud piire.

Mittetöötavad pensionärid tasuvad kohustuse järgi võla järelmaksuga ostetud kauba eest vahetult kaupa järelmaksuga müünud kaupluse või kooperatiivi kassasse.

8. Ettevõtted, asutused ja organisatsioonid on kohustatud üle kandma kaubandusorganisatsioonidele kohustuste järgi kinnipeetud summad töötasu väljamaksmise ajal, s. t. NSV Liidu Riigipanga asutustelt vahendite saamisel palga maksmiseks kuu teise poole eest.

9. Kui ostja töölt lahkumisel või teise ettevõttesse tööle ülieminekul ei ole õigeaegselt tasunud järjekordseid sissemakse järelmaksuga ostetud kaupade eest, võtab kauplus temalt viivist 0,1% viivises olevalt summalt iga viivispäeva eest.

Üksikutel juhtudel, kui ostja ei ole tasunud oma võlgnevust järelmaksuga ostetud kaupade eest kohustuses märgitud tähtaegadeks mõjuvatel põhjustel (perekonnaliikmete haigus või surm jms.), on kaubandusorganisatsiooni juhatajal õigus pikendada sissemaksete tähtaegu, kuid mitte rohkem kui 3 kuuks.

10. Juhul kui ostja on jätnud tasumata kaks järjekordset sissemaksu, nõutakse kogu kohustusejärgne summa ja viivis sissemaksude mitteõigeaegse tasumise eest ostjalt sisse sundkorras notariaalse täitepealdise alusel, mille notar teeb kaupluse poolt esitatud võlglase kohustuse ja tema poolt kauba kättesaamise allkirja tões-

tatud ärakirja alusel. Notariaalne täitepealdis saadetakse täitmiseks võlgniku töökohta või pensioni väljamaksmise kohta.

Ostja surma korral enne saadud laenu täielikku tasumist nõutakse võlasumma sisse ostja järelejäänud varast notariaalse täitepealdise alusel.

11. Juhul kui järelmaksuga kaupa ostnud tööline või teenistuja on üle viidud teise ettevõttesse, asutusse, organisatsiooni või vabastatud töölt, või esineb teisi põhjusi, mille tõttu lõpetatakse järjekordsete sissemaksude kinnipidamine, on ettevõte, asutus, organisatsioon kohustatud teatama sellest kaubandusorganisatsioonile 5 päeva jooksul pärast kinnipidamise lõpetamist ja vajalikul juhul tagastama kohustuse kaubandusorganisatsioonile.

12. Järelmaksuga ostetud kaupade suhtes kehtivad samad kasutamise garantiitähtajad ja ümbervahetamise kord, mis kehtivad nende kaupade kohta kaubandusvõrgust sularaha eest ostmisel.

13. Elanikkonnale antakse informatsiooni kaupade töölistele ja teenistujatele järelmaksuga müümise kohta ajalehekuulutuste ja kaupu järelmaksuga müüvate kaupluste vaateakendele paigutatavate reklaamplakatite kaudu.

14. Elanikkonnale kaupade järelmaksuga müügi operatsioonide ja arvelduste raamatupidamislikku arvestust peetakse kauplustes või kaubandusorganisatsioonides Eesti NSV Kaubandusministeeriumi juhiste kohaselt.

Lisa nr. 1

Eesti NSV Ministrite Nõukogu 31. oktoobri 1964. a. määrusega nr. 483 kinnitatud «Juhendi pikema kasutamisajaga kaupade järelmaksuga müügi korra kohta Eesti NSV kaubandusorganisatsioonides» juurde

Ettevõtte, asutuse, organisatsiooni nurgatempel

« » _____ 19 a.

nr. _____

Õiend

kauplusest kauba ostmiseks järelmaksuga

_____

Käesolev õiend on antud kodanik _____

_____

(perekonna-, ees- ja isanimi)

selle kohta, et ta töötab alaliselt _____

_____

(organisatsiooni, asutuse, ettevõtte, tsehhi täielik nimetus)

ametikohal ja tema kuu keskmine töötasu viimasel kolmel kuul moodustab _____ rubla.

(summa sõnades)

Kodanik _____

eluneb _____
(aadress)

Temal on pass seeria _____ nr. _____, välja antud

_____

miilitsaosakonna poolt «____»_____ 19____ a.

Kohustuse sissemaksude kinnipidamise kohta kodanik _____

_____ töötasust palume saata järgmisel aadressil:

_____
(organisatsiooni, asutuse, ettevõtte aadress)

Ettevõtte, asutuse, organisatsiooni raamatupidamise telefon ___

Juhataja _____
(ametinimetus, perekonnanimi)

Ametiühinguorganisatsiooni esimees _____
(perekonnanimi)

Pea- (vanem-) raamatupidaja _____
(perekonnanimi)

Märkus. Õiend kehtiv 5 päeva, arvates väljaandmise päevast.

Lisa nr. 2
Eesti NSV Ministrite Nõukogu
31. oktoobri 1964. a. määrusega
nr. 483 kinnitatud «Juhendi pikema
kasutamisajaga kaupade järelmaksuga müügi korra kohta Eesti NSV
kaubandusorganisatsioonides»
juurde

Kohustus nr._____

Mina, kodanik _____
(perekonna-, ees- ja isanimi)

ostsin «____»_____ 19____ a. _____
(kaubandusorganisatsiooni

_____ kauplusest nr._____ kaupa järelmaksuga
nimetus)

_____ kuuks ja olen kätte saanud _____
(kauba nimetus)

mark _____, vabriku number _____

Kauba jaehind _____ rubla _____ kopikat.

Kauba saamisel maksin sularahas _____ % hinnast,

_____ rubla _____ kopikat.

Peale selle maksin protsente kauba müümise eest järelmaksuga

_____ %, _____ rubla _____ kopikat.

Kauba vastuvõtmisel olen üldse maksnud sularahas _____

_____ rubla _____ kopikat.

Ülejäänud summa _____

(summa sõnades)

_____ rubla _____ kopikat volitan

_____

(selle ettevõtte, organisatsiooni, asutuse nimetus, kus töötab

_____

ostja, kes ostab kaupa järelmaksuga)

kinni pidama minu töötasust järgmistel tähtaegadel:

Kuu	Kinnipeetav summa	Märkus kinnipidamise kohta
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		

Oma töökoha ja aadressi muutmisest kohustun viivitamatult teatama kauplusele.

Juhul kui ettevõttest (asutusest, organisatsioonist) töölt lahkumisel jätan õigeaegselt tasumata kaks järjekordset sissemaksu, võidakse kogu tasumata võlasumma sisse nõuda sundkorras, sõltumata järjekordsete sissemaksude tähtaegadest.

Ostja _____

(allkiri)

Kauba välja andnud _____

(kaupluse, sektsiooni juhataja) (pitser)

Vastavalt Eesti NSV Ministrite Nõukogu 31. augusti 1959. a. määrusele nr. 351 peab selle ettevõtte (asutuse, organisatsiooni) administratsioon, kus käesolevale kohustusele allakirjutanud ostja töötab, kinni pidama töötasust ülalmärgitud sissemaksusummad järelmaksuga ostetud kauba eest ja üle kandma _____

_____

(kaubandusorganisatsiooni, ettevõtte nimetus)

erilaenuarvele nr._____ NSV Liidu Riigipanga_____

osakonnas (kontoris) järgmise märkusega: «Kodanik _____

arvel kaupluses nr._____ järelmaksuga ostetud kaupade eest

vastavalt kohustusele nr. _____».

Lisa nr. 3
Eesti NSV Ministrite Nõukogu
31. oktoobri 1964. a. määrusega
nr. 483 kinnitatud «Juhendi pikema
kasutamisajaga kaupade järelmak-
suga müügi korra kohta Eesti NSV
kaubandusorganisatsioonides»
juurde

Ettevõtte, asutuse, organisatsiooni
nurgatempel

«_____» _____ 19 a.

nr._____

Õiend
kauplusest kauba ostmiseks järelmaksuga

_____

Käesolev õiend on antud kodanik _____

_____

(perekonna-, ees- ja isanimi)

selle kohta, et ta on mittetöötav pensionär ja tema kuu keskmine pension viimasel kolmel kuul moodustab _____

_____ rubla.

(summa sõnadega)

Kodanik _____

eluneb _____

(aadress)

Temal on pass seeria _____ nr. _____ välja antud miilitsaosakonna poolt «_____»_____ 19____ a.

Juhataja _____
(ametikoht) (perekonnanimi)

Pea (vanem) raamatupidaja _____
(perekonnanimi)

Märkus. Õiend on kehtiv 5 päeva, arvates väljaandmise päevast.

Lisa nr. 4
Eesti NSV Ministrite Nõukogu 31. oktoobri 1964. a. määrusega nr. 483 kinnitatud «Juhendi pikema kasutamisajaga kaupade järelmaksuga müügi korra kohta Eesti NSV kaubandusorganisatsioonides» juurde

Mittetöötava pensionäri kohustus nr. _____

Mina, kodanik _____
(perekonna-, ees- ja isanimi)

_____
aadress

_____

ostsin «____»_____ 19____ a. _____
(kaubandusorganisatsiooni

_____ kauplusest nr. _____ kaupa järelmaksuga
nimetus)

_____ kuuks ja olen kätte saanud _____
(kauba nimetus)

mark _____ vabriku number _____

Kauba jaehind _____ rubla _____ kopikat.

Kauba saamisel maksin sularahas _____ % hinnast, _____ rubla _____ kopikat.

Peale selle maksin protsente kauba müümise eest järelmaksuga _____ %, _____ rubla _____ kopikat.

Kauba vastuvõtmisel olen üldse maksnud sularahas _____ rubla _____ kopikat.

Ülejäänud summa _____ rubla
(summa sõnades)

_____ kopikat kohustun tasuma isiklike sissemaksudena kaupluse kassasse järgmistel tähtaegadel:

Kuu	Kinnipeetav summa	Märkus kinnipidamise kohta
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		

Juhul kui jätan tasumata kaks järjekordset sissemaksu, võidakse kogu maksmata võlasumma sisse nõuda sundkorras, sõltumata järjekordsete sissemaksude tähtaegadest.

Ostja _____
(allkiri)

Kauba välja andnud _____
(kaupluse, sektsiooni juhataja) (pitser)

NÕUETE LOETELU, MILLE JÄRGI VÕLGNEVUSE SISSENÕUDMINE TOIMUB NOTARIAALSE TÄITEPEALDISE ALUSEL

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 14. septembri 1966. a. määrusega nr. 404 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 43, art. 298)*

Vt. Notari käsiraamat. Koost. H. Rajandi. Tallinn 1971, lk. 64—71

KOKKUOSTUKAUPLUSTE JA OSTETUD ESEMETE MÜÜGI KAUPLUSTE-KIOSKITE TÖÖ EESKIRJAD

(Lisa nr. 1 Eesti NSV kaubandusministri 16. märtsi 1961. a. käskkirja nr. 46 juurde)

1. Kokkuostukauplused ja ostetud esemete müügi kauplused (kioskid) organiseeritakse kaubastute TVO-de ja tarbijate kooperatiivide poolt nende tegevusrajoonides.

Kokkuostukaubanduse ettevõtted avatakse linnade ja rajoonide täitevkomiteede kaubandusvalitsuste loal vastavate organisatsioonide esildusel ja Eesti NSV Kaubandusministeeriumi nõusolekul.

2. Sõltuvalt kohalikest tingimustest ja ettevõtete suurusest võivad kauplused teostada ainult ostu (ostukauplused), ostetud asjade müüki või üheaegselt asjade ostu ja müüki. Kauplustes, kus teostatakse elanikkonnalt asjade ostmist ja üheaegselt nende müüki, peavad olema eraldi osakonnad nii ostuks kui ka müügiks ja eraldatud materiaalselt vastutavad isikud nendes osakondades.

Suurtes kauplustes peab olema organiseeritud spetsialiseeritud sektsioonid ostuks (müügiks) alljärgnevatele kaubagruppidele:

a) valmisriided — kangad,
b) jalanõud,
c) kultuurikaubad,
d) nõud ja majatarbed,
e) mööbel ja vaibad.

Kauplused, mis asuvad väikestes ruumides, võivad teostada kas kokkuostu või müüki.

3. Kokkuostukauplused ostavad:

a) elanikkonnalt nii uusi kui ka tarvitatud rahvatarbe- ja majapidamisesemeid, kunstitooteid ja rakenduskunstitooteid, välja arvatud esemed, mida ei ole võimalik parandada või restaureerida;

b) riiklikelt kooperatiivsetelt ja ühiskondlikelt asutustelt, organisatsioonidelt ja ettevõtetelt — üleliigset mööblit ja muud inventari, millist võib müüa elanikkonnale.

Kokkuostetud esemete vastuvõtmisel, millele on kindlaks määratud kasutamise garantiitähtaeg, tuleb eseme müüjalt võtta vastav garantiitõend, kui tähtaeg ei ole veel aegunud. Nimetatud garantiitõendi annab kokkuostetud esemete kauplus eseme müümisel edasi ostjale.

4. Kokkuostukauplustel ei ole lubatud keelduda selliste esemete ostmisest elanikkonnalt, mis on kõlblikud edaspidiseks tarvitamiseks ja mille kulumine ei ületa 50%.

Üle 50% kulumisega esemeid, mis on edaspidiseks kasutamiseks kõlblikud, ostetakse esemete müüja ja kaupluse vahel kokkulepitud hinnaga.

5. Kokkuostukauplused teostavad raskete esemete (mööbli, pianiinode, klaverite, külmutuskappide jms.) kokkuostu elanikkonnalt nii kokkuostukaupluse ruumides kui ka elanikkonna kodudes nende väljakutsel. Ostetavate esemete kohaletoomine kauplusse toimub esemeid müüvate isikute kulul.

Esemete hindamine kodudes toimub eritasu eest, mis on kehtestatud kohalikkude kaubandusorganisatsioonide poolt.

6. On keelatud osta:

a) esemeid, mille müük on keelatud vastavate seadustega, või mis on kõrvaldatud üldisest käibest: tulirelvi (peale jahipüsside), vintpüsse, püstoleid, revolvreid jms.; külmrelvi — pistodasid, soome

pusse jne.; sõjaväevarustust, sõjaväe vormiriietust ja tööjõureservide süsteemi õpilaste vormiriietust, organisatsioonide ja ettevõtete templitega varustatud pesu, paljundusaparaate, rotaatoreid, polügraafe, šapirograafe jms.;

b) nahka, lõnga ja villa ning uusi karusnahku ilma vabrikutemplita;

c) autosid, mootorrattaid;

d) esemeid alla 16 a. vanustelt alaealistelt;

e) esemeid sama kaupluse töötajatelt ja nende perekonnaliikmeilt;

f) tootmise ja ehitusmaterjalide tööpinke ja seadmeid;

g) väärismetallidest (kullast, hõbedast, plaatinast) esemeid ja kalliskivisid;

h) ühekordselt ühe ja sama isiku käest rohkem kui 2 ühesugust eset (rohkem kui 2 tükki riiet).

7. Võõrastel isikutel on keelatud jätta kokkuostukauplustesse kas või lühemaks ajaks mis tahes esemeid, mis ei ole kaupluse poolt ostetud.

8. Isikud, kes müüvad esemeid kokkuostukauplustele, on kohustatud ette näitama nõukogude passi või seda asendava dokumendi. Isikutelt, kellel ei ole Nõukogude passi, esemeid ei osteta.

9. Elanikkonnalt esemete kokkuost toimub hindade alusel, mis on 5% madalamad vastavate kaupade riiklikest jaehindadest ostuhinnast 7% mahahindlusega kaubandusorganisatsiooni kasuks.

Tarvitatud esemeid ostetakse kokkuostukaupluste poolt uute esemete ostmiseks kehtestatud hindadega, maha arvates mahahindluse kulumise (vea), vananenud tegumoe jms. eest ja järelejäänud summast 7% ulatuses kaubandusorganisatsiooni kasuks.

10. Kaubandusvalitsuste juhatajatel on õigus kehtestada antud linnale ühtsed ajutised täiendavad mahahindluse määrad kokkuostetavate mittehooajaliste ja vananenud tegumoega ning elanikkonna poolt vähenõutavate esemete hindamisel.

11. Kodumaiseid tooteid ja imporditud esemeid, mille kohta puuduvad kinnitatud jaehinnad, ostetakse hindadega, mis määratakse igal üksikul juhul kokkuostukaupluse kaubatundja või kaupluse juhataja poolt vastavalt analoogilistele kaupadele hinnakirjades kinnitatud jaehindadele.

Kui kokkuostetavate esemete tehnilised näitajad kalduvad kõrvale hinnakirjades ettenähtud tehnilistest kirjeldustest, märgitakse kviitungile iga hinnakirjast kõrvalekaldumine ja maha- või juurdehindluse summa.

Seejuures tuleb maha- või juurdehindluse määrad kindlaks määrata kooskõlas vastavat sorti analoogiliste kaupade hinnakirjade hindade tasemega (furnituur, kaunistus, inkrustatsioon, voodrimaterjal, pakend jms.).

Antiikesemete ja kunstitoodete, vana mööbli, muusikainstrumentide ja kõrge väärtusega esemete hinnad määratakse hindajate

poolt kindlaks antud eseme individuaalseid omadusi ja väärtusi arvestades.

12. Igas kokkuostukaupluses peavad olema kokkuostetavate kaupade hinnakirjad.

13. Kokkuostetud esemete hindamisel tekkivad vaidlused lahendatakse ekspertide komisjoni poolt, mille koosseisu kuuluvad kõrgemalseisva organisatsiooni kaubatundjad-hindajad.

14. Elanikkonnalt esemete kokkuostmisel kokkuostukauplused kirjutavad välja kviitungid ja kaubasedelid vormide nr. 160 ja 161 järgi vastavalt lisadele nr. 1 ja 2 [17] korra kohaselt, mis on ette nähtud Eesti NSV Kaubandusministeeriumi süsteemis kokkuostukaubanduse ettevõtetele ning teiste ministeeriumide ja keskasutuste vastavate juhenditega.

Esemed, missugustel on suur antikvaarne väärtus, kirjutatakse kviitungid igale esemele eraldi.

15. Kokkuostetud esemed koos nende külge kinnitatud kviitungite-sedelitega plommitakse.

16. Kokkuostukaupluste poolt ostetud tarvitatud esemed tuleb enne nende realiseerimisele või restaureerimisele andmist desinfitseerida.

Määrdunud esemeid ei osteta.

17. Kokkuostetud esemed antakse hiljemalt kahe päeva jooksul nende kokkuostmisest üle kauplustele või remonttöökodadele parandamiseks või restaureerimiseks.

18. Kokkuostukaupluste poolt ostetud riidetükid (kangad), mis on otstarbekohasem realiseerida valmistootena, antakse kehtestatud korra kohaselt üle kõrgemalseisva organisatsiooni töökodadele või lepingu alusel teistele organisatsioonidele toodete valmistamiseks.

19. Kokkuostetud esemete üleandmisel realiseerimiseks või parandamiseks toimub nende lõplik hindamine käesolevate eeskirjade kohaselt, mis teostatakse vastava organisatsiooni koosseisu kuuluvate kaubatundjate, hindajate (hindamiskomisjoni) poolt.

Kui hindamine toimub kaupluses, siis kõrgemalseisva organisatsiooni esindaja juuresolek on kohustuslik.

Märkus. Kauplustes, kus teostatakse nii ostu kui ka ostetud asjade müüki, teistkordset hindamist ei toimu.

Ostukaupluse ja müügikaupluse vahel üles kerkinud lahkarvamused üleantavate esemete hindamise küsimuses lahendatakse kaupluse juhataja poolt.

Kaupluse juhataja on kohustatud süstemaatiliselt kontrollima, ning kannab vastutust hindamise osas, esemete ostmisel.

20. Kui kõrgemalseisva organisatsiooni kaubatundjate-hindajate (hindamiskomisjoni) poolt lõpliku ostuhinna kindlaksmääramisel selgub, et mis tahes eseme ostmisel hind on tegelikust mada-

[17] Lisasid ei tooda.

lam, siis esialgse ja lõpliku hindamise hinnavahe makstakse välja isikule, kes müüs eseme. Hinnavahe makstakse välja alates 30 kopikast ja mitte hiljem kui ühe dekaadi jooksul lõplikust esemete hindamisest.

21. Kõik eseme lõpliku hindamise juures enammaksud kantakse vahetute süüdlaste arvele. Neil juhtudel, kui hindade kõrgendamine või alandamine osutub kuritegelikuks, võetakse süüdlased kriminaalvastutusele.

22. Kokkuostu-müügi kauplustes ja kioskites toimub samuti rahandusorganite, juurdlus- ning kohtuorganite poolt üleantava konfiskeeritud ja natsionaliseeritud varanduse, vaibevara ja peremeheta varanduse müük.

23. Kokkuostetud esemete müük elanikkonnale toimub sularaha eest (ilma arvete väljaandmiseta) alljärgnevate hindadega:

Kokkuostetud esemete müügikauplustes (kioskites):

uued esemed ja parandamist mittevajavad tarvitatud esemed kokkuostuhindadega;

tarvitatud ja parandatud esemed — selle hinnaga, millega esemed ostetud, lisades sellele parandamise kulud.

24. Kokkuostetud esemete müügi kauplustest (kioskitest) ostetud esemeid ostjailt tagasi ei võeta.

25. Ostu-müügikauplustes tuleb nähtavale kohale välja panna teadaanne elanikkonnalt esemete kokkuostmise põhiliste eeskirjade kohta.

26. Eesti NSV Kaubandusministeeriumi süsteemi kuuluvad kokkuostukauplused ja kokkuostetud esemete müügi kauplused (kioskid) peavad arvestust vastavalt lisatud juhendile [18] raamatupidamise arvestuse ja aruandluse kohta, teiste ministeeriumide ja keskasutuste kauplused, vastavalt nende ministeeriumide ja keskasutuste poolt väljaantud juhenditele.

27. Kokkuostukaupluste ja kokkuostetud esemete müügi kaupluste töö üle teostavad kontrolli Riiklik Kaubanduse ja Kvaliteedi Inspektsioon, kaubandusosakond (-valitsus) ja vastav organisatsioon, kelle alluvusse kaubanduslik kokkuostu-müügi ettevõte kuulub ja ühiskondlikud kontrollid vabrikutest, tehastest, ametiühingutest.

28. Käesolevad eeskirjad ei laiene ostupunktidele, missugused ostavad juveeltooteid, väärismetalle ja kalliskive.

29. Kokkuostukauplused ja kioskid, ostetud esemete müügipunktid, millised on organiseeritud tarbijatekooperatiivide poolt, töötavad ETKVL-i poolt kinnitatud eeskirjade alusel.

---

[18] Lisa ei tooda.

XXII peatükk

VAHETUS

EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — § 258

XXIII peatükk

KINGE

EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — § 259—260

«EESTI NSV TSIVIILKOODEKSI» JA «TSIVIILPROTSESSI KOODEKSI» ELLURAKENDAMISE KORRA KOHTA[1]

(Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 30. septembri 1964. a. seadlus — *ENSV ÜT 1964, nr. 41, art. 182*)

EESTI NSV NOTARIAADI MÄÄRUSTIK

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 20. aprilli 1966. a. määrusega nr. 167 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 18, art. 109*)

Vt. Notari käsiraamat. Koost. H. Rajandi. Tallinn 1971, lk. 42—64

[1] Seadlust ei tooda, kuna see on avaldatud «Eesti NSV tsiviilkoodeksi» lisamaterjalina. Vt. Eesti NSV tsiviilkoodeks. Kolmas trükk. Tallinn 1966.

XXIV peatükk

HANGE

NSV LIIDU JA LIIDUVABARIIKIDE TSIVIILSEADUSANDLUSE ALUSED — §-d 44—50 EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 261—269

TÖÖSTUSE JUHTIMISE PARANDAMISEST

(NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 30. septembri 1965. a. määrus nr. 728 — *СП СССР 1965, № 19—20, ст. 152*)

(Väljavõte)

II. Materiaal-tehnilise varustamise organiseerimine

11. Seoses üleminekuga tööstuse juhtimisele tootmisharuprintsiibil kehtestada, et NSV Liidu liidulis-vabariiklikud ja üleliidulised ministeeriumid on tööstusharude arendamiseks eraldatavate materiaalsete ja tehniliste ressursside käsutajad, kuid materiaal-tehnilise varustamise plaanide realiseerimine toimub materiaal-tehnilise varustamise territoriaalsete organite ning varustamise peavalitsuste süsteemi kaudu.

12. Liidulis-vabariiklikud ja üleliidulised ministeeriumid vastutavad vastava tööstusharu ettevõtete ja organisatsioonide materiaal-tehnilise varustamise eest. Ministeeriumid määravad kindlaks ettevõtete materjalide ja seadmete vajaduse, jaotavad eraldatud materjalide ja seadmete fondid tarbijate vahel, kontrollivad fondide realiseerimist ja hoolitsevad tööstusharusiseste koopereeritud hangete eest.

13. Säilitada majanduspiirkondades territoriaalsuse printsiibil organiseeritud materiaal-tehnilise varustamise organid spetsialiseeritud (toodangu põhiliikide järgi) ja universaalsete baaside ja ladude võrguga, tehes nendele organitele ülesandeks nimetatud

rajoonides paiknevatele ettevõtetele eraldatavate materiaalsete fondide ressursside realiseerimise, samuti kontrolli antud rajoonist meie maa teistesse rajoonidesse toodangu ärasaatmise üle.

14. Materiaal-tehnilise varustamise juhtimiseks moodustada liidulis-vabariiklik NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riiklik Materiaal-Tehnilise Varustamise Komitee.

NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Materiaal-Tehnilise Varustamise Komitee ülesandeks on:

materiaal-tehnilise varustamise plaanide realiseerimine ja hoolitsemine tööstusharudevaheliste koopereeritud hangete eest;

NSV Liidu Riikliku Plaanikomitee poolt mittejaotatava toodangu, mille tootmise plaanid kinnitavad vastavad ministeeriumid, jaotamine tarbijate vahel;

ministeeriumide, keskasutuste ja hankijaettevõtete poolt toodangu hankeplaanide õigeaegse täitmise kontrollimine;

materiaal-tehnilise varustamise süsteemi ja organite täiustamiseks abinõude väljatöötamine ja rakendamine.

NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Materiaal-Tehnilise Varustamise Komitee korraldused tema kompetentsi kuuluvates materiaal-tehnilise varustamise küsimustes on ministeeriumidele ja teistele organisatsioonidele kohustuslikud.

15. Määrata, et NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riiklikku Materiaal-Tehnilise Varustamise Komiteed juhib NSV Liidu Ministrite Nõukogu esimehe asetäitja.

16. Tunnistada vajalikuks moodustada liiduvabariikides materiaal-tehnilise varustamise peavalitsused, mis alluvad liiduvabariikide ministrite nõukogudele ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riiklikule Materiaal-Tehnilise Varustamise Komiteele, pannes nendele peavalitsustele territoriaalsete materiaal-tehnilise varustamise organite vahetu juhtimise.

17. Anda NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riiklikule Materiaal-Tehnilisele Varustamise Komiteele üle NSV Liidu Rahvamajanduse Nõukogu juures asuvad vabariikidevahelised toodangu hankimise peavalitsused, välja arvatud Kergetööstuse Toorainete Vabariikidevaheliste Hangete Peavalitsus ja Toiduainete Tööstuse Toorainete Vabariikidevaheliste Hangete Peavalitsus, mis anda üle NSV Liidu Kergetööstuse Ministeeriumile ja NSV Liidu Toiduainetetööstuse Ministeeriumile, sest nende ministeeriumide ettevõtted on mainitud peavalitsuste poolt realiseeritava toormaterjali peamised tarbijad.

19. Jätta kehtima raudtee- ja veetranspordi, mere- ja jõelaevanduse, side-, energeetika-, transpordiehituse, gaasitööstuse, põllumajandus- ja kohalike töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede ettevõtete ja organisatsioonide materiaal-tehnilise varustamise kehtiva süsteemi.

4* TRÜ Raamatukogu

PLANEERIMISE TÄIUSTAMISEST JA TÖÖSTUSLIKU TOOTMISE MAJANDUSLIKU STIMULEERIMISE INTENSIIVISTAMISEST

(NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 4. oktoobri 1965. a. määrus nr. 729 — *СП СССР 1965, № 19—20, ст. 153*)

Vt. käesoleva kogumiku I kd., lk. 61

VASTUTUSEST TOODANGU HANKEPLAANIDE JA -ÜLESANNETE MITTETÄITMISE EEST

(NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 24. aprilli 1958. a. seadlus — *ВВС СССР 1958, № 9, ст. 202*)

Kehtestada, et ettevõtete, majandusorganisatsioonide, ministeeriumide ja ametkondade juhtijate ja teiste ametiisikute poolt teistesse administratiivsetesse majanduspiirkondadesse või liiduvabariikidesse, samuti üleliidulisteks vajadusteks toodangu hankimise plaanide ja ülesannete mittetäitmine on riikliku distsipliini jäme rikkumine ja toob kaasa distsiplinaar-, varalise ja kriminaalvastutuse.

Ettevõtete, majandusorganisatsioonide, ministeeriumide ja ametkondade juhtijaid ja teisi ametiisikuid, kes on süüdi ilma mõjuvate põhjusteta selliste hangete plaanide ja ülesannete mittetäitmises, karistatakse täie rangusega distsiplinaarselt või tehakse rahaline tasendusmakse kuni 3 kuu palga ulatuses töötasust liiduvabariikide seadusandlusega kehtestatud korras.

Teistesse administratiivsetesse majanduspiirkondadesse või liiduvabariikidesse, samuti üleliidulisteks vajadusteks hangete plaanide ja ülesannete korduva mittetäitmise korral ilma mõjuvate põhjusteta, võetakse tähendatud isikud kriminaalvastutusele kui ametialase kuriteo eest.

ETTEVÕTETE JA ORGANISATSIOONIDE MATERIAALSEKS JA TEHNILISEKS VARUSTAMISEKS TOODANGU HANKIMISE LEPINGUTE SÕLMIMISE KORRA EDASISE PARANDAMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. septembri 1962. a. määrus nr. 433 — *ENSV MKK 1962, nr. 48, art. 169*)

KAUBANDUSETTEVÕTETELE JA -ORGANISATSIOONIDELE RAHVATARBEKAUPADE HANKIMISE LEPINGUTE SÕLMIMISE KORRA EDASISE PARANDAMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 2. oktoobri 1963. a. määrus nr. 449 — *ENSV MKK 1963, nr. 36, art. 131*)

SOTSIALISTLIKU RIIKLIKU TOOTMISETTEVÕTTE PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 4. oktoobri 1965. a. määrusega nr. 731 — *ENSV MKK 1965, nr. 40, art. 171*)

(Väljavõte)

Õigused materiaal-tehnilise varustamise ja turustamise valdkonnas

61. Ettevõte soetab tootmise ja majandusliku tegevuse jaoks vajalikke seadmeid, toorainet, materjale, kütust ja muid materiaalseid väärtusi hankelepingute alusel, mis sõlmitakse vastavalt toodangu plaanilise jaotamise aktidele (müügikorraldused, fonditeatised jt.).

Nimetatud materiaalseid väärtusi võib ettevõte soetada ka täitmiseks võetud müügikorralduste (või neid asendavate dokumentide) alusel, mis sisaldavad kõiki hankimiseks vajalikke andmeid, kui pole vajalik kooskõlastada mingeid täiendavaid tingimusi.

Ettevõte võib soetada materiaal-tehnilise kindlustatuse alal vajalikke väärtusi riiklikelt ja kooperatiivorganisatsioonidelt, sõlmides nendega lepingud müügikorraldusteta realiseeritava toodangu osas, samuti kokkuostu teel spetsialiseeritud väikehulgibaasidest ja jaemüügikauplustest, vastavalt kehtiva seadusandlusega kindlaksmääratud korrale.

62. Ettevõttel on õigus hankelepingu sõlmimisel keelduda temale eraldatud liigsest või mittevajalikust toodangust, teatades sellest hankijale, fondipidajale ja müügikorralduse andnud organile hiljemalt 10 päeva jooksul arvates müügikorralduse saamisest.

Kooskõlastatult hankijaga võib ettevõte keelduda lepinguga ettenähtud toodangu saamisest juhul, kui muutub ettevõtte vajadus, teatades sellest 5 päeva jooksul fondipidajale ja müügikorralduse andnud organile.

63. Ettevõttel on õigus teistele, antud ettevõttele lepingute põhjal toodangut valmistavatele ettevõtetele ja organisatsioonidele üle anda fonde või neile oma ressurssidest välja anda materjale ja komplekteerivaid seadmeid, kinni pidades kehtivatest normidest.

64. Ettevõttel on õigus teha ülesandeks teistele ettevõtetele ja

organisatsioonidele lepingute alusel materjali, tooraine ja seadmete fondide realiseerimise, korvates sellega seotud kulud kehtestatud normide järgi.

65. Ettevõte võib sõlmida lepinguid temale seadmete, masinate ja muude ettevõtte põhifondidesse kuuluvate materiaalsete väärtuste hankimiseks selleks otstarbeks ettevõttel olemasolevate vahendite piires ja pangalaenude arvel.

Ettevõttel on õigus soetada spetsiaalseid seadmeid, aparaate ja materjale teadusliku uurimistöö ja katse- ning konstrueerimistööde tegemiseks selleks eraldatavate assigneeringute piires.

66. Ettevõte turustab toodangut hankelepingute alusel, välja arvatud juhud, kui NSV Liidu ja liiduvabariikide seadusandlusega on kehtestatud teistsugune kord.

Lepingud kõrgemalseisva organi või turustusorganisatsiooni poolt jaotatava toodangu hankimiseks sõlmitakse korraldusaktide (müügikorralduste) alusel, mis annab välja see organ või organisatsioon.

Lepingud nimetatud korras mittejaotatava toodangu realiseerimiseks sõlmib ettevõte iseseisvalt, kokkuleppel vastava ostjaorganisatsiooniga (tellijaga).

67. Vajalikel juhtudel on ettevõttel õigus kooskõlastatult ostjaga (tellijaga) muuta lepinguga kindlaksmääratud sortimenti, tähtaegu ja muid hanketingimusi ning hankida toodangut ennetähtaegselt tootmisplaani ületamise arvel või toodangu arvel, mida teised tarbijad pole välja võtnud.

Plaaniülesannetega kehtestatud toodangu sortimendi muutmisest teatab ettevõte vastavatele organitele.

68. Ettevõttel on õigus ilma fondideta realiseerida teistele riiklikele ja kooperatiivettevõtetele ja organisatsioonidele, kaasa arvatud kolhoosid, toodangut, mida müügikorralduste põhjal ei saa realiseerida.

69. Ettevõttel on õigus väljata tasu eest vastavalt kehtivale korrale teaduslikele asutustele toorainet, pooltooteid ja valmistooteid, mille järele tekib vajadus teadusliku uurimise ja katse- ning konstrueerimistööde täitmise protsessis.

70. Ettevõttel on õigus väljata kehtestatud korras teistele ettevõtetele ja organisatsioonidele nende tootmis- ja majanduslikus tegevuses vajalikke tootmisjäätmeid üle ettevõttele kinnitatud tootmisjäätmete äraandmise ja ümbertöötamise plaani.

TOOTMISTEHNILISE OTSTARBEGA TOODANGU HANGETE PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 9. aprilli 1969. a. määrusega nr. 269 — *ENSV ÜVT 1969, nr. 34, art. 348*)

Vt. käesoleva kogumiku I kd., lk. 301

RAHVATARBEKAUPADE HANGETE PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 9. aprilli 1969. a. määrusega nr. 269 — *ENSV ÜVT 1969, nr. 34, art. 348*)

Vt. käesoleva kogumiku I kd., lk. 333

ETTEVÕTETE JA ORGANISATSIOONIDE MATERIAALSE VASTUTUSE KOHTA ÜLESANNETE NING KOHUSTISTE MITTETÄITMISE EEST

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 29. novembri 1967. a. määrus nr. 474 — *ENSV ÜVT 1967, nr. 52, art. 450*)

Vt. Majandustöötaja juriidiline käsiraamat. Koost. E. Talvik. Tallinn 1969, lk. 363—371

PÕHIMÄÄRUS «PÕLLUMAJANDUSTEHNIKA» KOONDISTE, SAMUTI KOLHOOSIDE, SOVHOOSIDE JA TEISTE PÕLLUMAJANDUSETTEVÕTETE NING -ORGANISATSIOONIDE VARALISE VASTUTUSE KOHTA PÕLLUMAJANDUSMASINATE JA TEISTE MATERIAAL-TEHNILISTE VAHENDITE TELLIMUSTEST TULENEVATE KOHUSTUSTE RIKKUMISE EEST

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 23. juuni 1966. a. määrusega nr. 471 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 43, art. 297*)

1. Käesoleva põhimääruse eesmärgiks on põllumajanduse materiaal-tehnilise varustamise edasine parendamine «Põllumajandustehnika» koondiste, samuti kolhooside, sovhooside ja teiste põllumajandusettevõtete ning -organisatsioonide (majandite) varalise vastutuse kehtestamise teel põllumajandusmasinate ja teiste

materiaal-tehniliste vahendite (toodangu) tellimustest tulenevate kohustuste rikkumise eest.

2. «Põllumajandustehnika» koondised ja majandid peavad tagama tellimustest tulenevate kohustuste õigeaegse ja nõuetekohase täitmise.

Tellimustest tulenevate kohustuste täitmata jätmine toob nii «Põllumajandustehnika» koondistele kui ka majandeile kaasa käesoleva põhimäärusega kehtestatud varalise vastutuse.

3. Tellimuses ettenähtud tähtajaks toodangu saatmata (välja andmata) jätmise eest maksab «Põllumajandustehnika» koondis majandile viivist 0,2% saatmata (välja andmata) jäänud toodangu maksumusest iga viivitatud päeva eest.

Kümne päeva möödumisel lõpetatakse viivise juurdearvutamine ja peale viivise makstakse leppetrahvi 3% nimetatud toodangu maksumusest.

Kui majand ei loobunud tähtajal saatmata (välja andmata) jäänud toodangust, määratakse «Põllumajandustehnika» koondise ja majandi kokkuleppel uus selle toodangu tellimuse täitmise tähtaeg.

4. Kui «Põllumajandustehnika» koondis saadab (annab välja) majandile mittekvaliteetse toodangu, mis ei vasta GOST-idele, tehnilistele tingimustele, joonistele (ja vastaval juhul ka näidistele), keeldub majand selle toodangu vastuvõtmisest ja selle eest tasumisest ning nõuab sisse trahvi 15% ulatuses väljapraagitud toodangu maksumusest. Kui aga toodangu eest on juba tasutud, nõuab majand kehtestatud korras «Põllumajandustehnika» koondiselt makstud summa tagastamist.

«Põllumajandustehnika» koondis on kohustatud väljapraagitud toodangu majandilt tagasi võtma ja hoolimata nimetatud trahvi tasumisest tagastama majandile selle eest saadud summa ning hüvitama väljapraagitud toodangu tagastamise kulud.

5. Kui «Põllumajandustehnika» koondis saadab (annab välja) majandile mittekomplektse toodangu, on majandil õigus:

a) nõuda mittekomplektse toodangu täielikku komplekteerimist või asendamist tehniliselt võimaliku lühima aja jooksul, mis määratakse majandi ja «Põllumajandustehnika» koondise kokkuleppel;

b) keelduda tasumast mittekomplektse toodangu eest kuni selle täieliku komplekteerimiseni või asendamiseni, kui aga toodangu eest on juba tasutud, kehtestatud korras nõuda makstud summa tagastamist;

c) nõuda trahvi 15% ulatuses mittekomplektse toodangu maksumusest, kaasa arvatud puuduvate osade maksumus.

Kui toodangut ei komplekteerita täielikult poolte vahel kooskõlastatud tähtajaks, on majandil õigus toodang tagastada.

6. Kui majand avastab hangitud toodangus (masinad, seadmed või muud tooted) konstruktsioonilisi puudusi ja see toodang on hangitud esmakordselt, on «Põllumajandustehnika» koondis kohustatud need puudused tasuta kõrvaldama tehniliselt võimaliku

lühima aja jooksul, mis kooskõlastatakse poolte vahel. Kui kooskõlastatud aja jooksul neid puudusi ei kõrvaldata, tagastatakse toodang «Põllumajandustehnika» koondisele või selle korraldusel vahetult tootjatehasele. Toodangu eest tasutud summa tuleb majandile tagastada. Peale selle maksab «Põllumajandustehnika» koondis majandile trahvi 3% selle toodangu maksumusest ja tasub selle tagastamise kulud.

Käesoleva põhimääruse punktis 4 ettenähtud trahvi neil juhtudel sisse ei nõuta.

7. Mittekvaliteetset ja mittekomplektset toodangut, mida majand vastu ei ole võtnud, ei arvestata tellimusjärgse kohustuse täitmise katteks ja kui majand ei keeldunud toodangu asendamisest, kuulub see asendamisele kvaliteetse ja komplektse toodanguga «Põllumajandustehnika» koondise ja majandi vahel kooskõlastatud tähtajal.

8. Kui «Põllumajandustehnika» koondiselt saadud toodangu kvaliteedi ja komplekteerimise puudusi saab kõrvaldada kohapeal, on majandil õigus need oma jõududega «Põllumajandustehnika» koondise kulul kõrvaldada või nõuda temalt puuduste kõrvaldamist kooskõlastatud tähtajaks.

Peale selle on majandil õigus nõuda «Põllumajandustehnika» koondiselt trahvi 200% ulatuses puuduste kõrvaldamise kuludest, kuid mitte üle 15% toodangu maksumusest. Kui «Põllumajandustehnika» koondis ei kõrvalda puudusi kooskõlastatud tähtajaks, on majandil õigus nõuda trahvi 15% ulatuses selle toodangu maksumusest.

9. Kui «Põllumajandustehnika» koondis GOST-ide või tehniliste tingimuste nõuetest hoolimata saadab (annab välja) majandeile toodangu ilma taarata või pakendita või nõuetele mittevastavas taaras ja pakendis, maksab «Põllumajandustehnika» koondis majandile trahvi 3% selle toodangu maksumusest.

10. Kui «Põllumajandustehnika» koondis GOST-ide või tehniliste tingimuste nõuetest hoolimata saadab (annab välja) majandile markeerimata või nõuetele mittevastavalt markeeritud toodangu, maksab «Põllumajandustehnika» koondis majandile trahvi 3% selle toodangu maksumusest.

11. Kui saadetud (väljaantud) toodang kuulub madalamasse sorti, kui see on näidatud toodangu kvaliteeti tõendavas dokumendis ja kuigi ta vastab GOST-ide või tehniliste tingimuste nõuetele, on majandil õigus:

a) keelduda toodangu eest tasumisest ja selle vastuvõtmisest, aga kui selle eest on juba tasutud, nõuda makstud summa tagastamist kehtestatud korras või võtta toodang vastu hinnaga, mis on hinnakirjas ette nähtud vastavat sorti toodangule;

b) nõuda trahvi 200% ulatuses toodangu allahindluse summast, kuid mitte üle 15% toodangu maksumusest enne selle allahindamist.

12. Kui mittekohalik «Põllumajandustehnika» koondis saadab majandile toodangu, rikkudes tellimuse tingimusi, on majandil õigus 10 päeva jooksul toodangu saabumise momendist esitada panka maksunõue «Põllumajandustehnika» koondiselt liigselt makstud summade sissenõudmiseks aktseptita korras.

13. Trahvi sissenõudmisel mittekvaliteetse toodangu saatmise (väljaandmise) eest ei nõuta trahvi toodangu mittekomplektsuse, markeeringu puudumise, samuti taarastamise ja pakkimise eeskirjade rikkumise eest.

14. Kui tootjatehas saadab majandile toodangu transiidina, esitatakse pretensioonid punktides 4, 5, 6, 8, 9, 10 ja 11 mainitud trahvide kohta kehtestatud korras tootjatehasele «Põllumajandustehnika» koondise kaudu.

15. Kui tellimus täidetakse toodangu majandile väljaandmisega «Põllumajandustehnika» koondise laost, on majand kohustatud 10 päeva jooksul, arvates kirjaliku teate saamisest toodangu väljaandmiseks valmisoleku kohta, toodangu välja võtma. Toodangu vastuvõtmisest alusetu keeldumise või nimetatud tähtajaks välja võtmata jätmise eest maksab majand leppetrahvi 3% selle toodangu maksumusest.

16. Kui toodangu väljavõtmiseks majandile kehtestatud tähtaja möödumisel ei võeta toodangut järgneva 15 päeva jooksul välja, on «Põllumajandustehnika» koondisel õigus see toodang realiseerida, teatades sellest eelnevalt majandile.

Välja võtmata jäänud toodangu maksumuse võib «Põllumajandustehnika» koondis majandilt kehtestatud korras (majandile hoiukviitungi väljaandmisega) sisse nõuda ainult neil juhtudel, mis on nimetatud käesoleva põhimääruse punktis 21.

17. Maksunõude täielikust või osalisest aktsepteerimisest alusetu keeldumise eest maksab majand «Põllumajandustehnika» koondisele trahvi 3% summast, mille aktsepteerimisest majand põhjendamatult keeldus.

18. Kui toodangu eest ei tasuta õigeaegselt, maksab majand viivist 0,01% maksesummast iga viivitatud päeva eest.

19. Tasutud toodangu välja vedamata jätmisel «Põllumajandustehnika» koondise laost 10 päeva jooksul pärast selle eest tasumist, maksab majand «Põllumajandustehnika» koondisele trahvi 0,1% toodangu maksumusest iga hoidmispäeva eest, kuid mitte üle ühe kuu.

20. Kui majand oma süü tõttu ei täida «Põllumajandustehnika» koondise nõudmisi seoses tasumisest keeldumisega vastutavale hoiule võetud toodangu ärasaatmise või väljaandmise kohta, samuti juhul, kui majand kasutab toodangut enne selle eest tasumist, maksab majand «Põllumajandustehnika» koondisele trahvi 5% selle toodangu maksumusest.

Kui majand kasutab enne tasumist toodangut, mis on saadetud rikkudes panga poolt sanktsioonidena kehtestatud arveldustingi-

musi, tuleb nimetatud trahv maksta mitte «Põllumajandustehnika» koondisele, vaid liidueelarve tuludesse.

21. Majandit võidakse kehtestatud korras kohustada tasuma tellitud toodangu eest, mille vastuvõtmisest ja tasumisest ta keeldus, vaid neil juhtudel, kui «Põllumajandustehnika» koondis ei saa seda toodangut realiseerida teistele selle rajooni, oblasti (krai) või vabariigi majandeile.

22. Olenemata viivise, leppetrahvi ja trahvi nõudmisest on kummalgi poolel õigus nõuda teiselt poolelt tellimustest tulenevate kohustuste täitmata jätmisega või nõuetele mittevastava täitmisega tekitatud kahjude hüvitamist selles osas, mida viivis, leppetrahv ja trahv ei kata.

Kõigil mittekvaliteetse või mittekomplektse toodangu saatmise (väljaandmise) juhtudel nõutakse kahju sisse lisaks viivisele, leppetrahvile ja trahvile.

Leppetrahvi, trahvi ja viivise maksmine, samuti kahju hüvitamine ei vabasta pooli tellimusjärgsete kohustuste täitmisest, välja arvatud käesolevas põhimääruses ettenähtud juhud.

TARBIJATE KOOPERATSIOONI ORGANISATSIOONIDE JA TÖÖSTUSE VAHELISTE OTSESTE LEPINGULISTE SUHETE LAIENDAMISE ABINÕUDE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 13. oktoobri 1964. a. määrus nr. 470 — *ENSV MKK 1964, nr. 43, art. 166*)

(Väljavõte)

Vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 15. septembri 1964. a. määrusele nr. 771 Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a b:

1. Tööstusettevõtete töö mõjutamise tõhustamiseks, kaupade hankimise tagamiseks maaelanikkonna poolt nõutavas sortimendis, Eesti NSV Ministrite Nõukogu 2. oktoobri 1963. a. määruse nr. 449 «Kaubandusettevõtetele ja -organisatsioonidele rahvatarbekaupade hankimise lepingute sõlmimise korra edasise parandamise kohta» (ENSV MKK 1963, nr. 36, art. 131) täiendamiseks kehtestada, et tarbijate kooperatiivide liidud ja nende hulgimüügi ettevõtted, samuti Eesti Tarbijate Kooperatiivide Vabariiklikule Liidule vahetult alluvad rajoonide tarbijate kooperatiivid võivad sõlmida vabariigi piirides asuvate tööstusettevõtetega otseseid lepinguid kaupade hankimise kohta.

Tööstusettevõtete poolt otseste lepingute alusel vahetult tarbijate kooperatsiooni kaubandusorganisatsioonidele saadetud kaupade eest peetakse arveldused alates 1. jaanuarist 1965. a. kauba saatjate ja kauba saajate vahel Eesti NSV Kaubandusministeeriumi hulgimüügibaaside vahenduseta.

RAHVATARBEKAUPADE HULGIMÜÜGI VABARIIKLIKE LAATADE LÄBIVIIMISE KORRA PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 1. juuni 1964. a. määrusega nr. 255 — *ENSV MKK 1964, nr. 25, art. 92*)

I. Üldsätted ja laatade ülesanne

1. Eesmärgil tagada kaupade tootmise ja sortimendi planeerimine vastavalt elanikkonna nõudmisele, tugevdada kaubanduse mõju tööstusele elanikkonnale vajalike kaupade tootmise ja uute toodete väljalaskmise alal, samuti otseste sidemete tugevdamiseks kaubanduse ja tööstuse vahel korraldatakse igal aastal vabariigis toodetavate rahvatarbekaupade hulgimüügilaadad.

Vabariiklikud laadad viiakse läbi rahvatarbekaupade üksikute gruppide järgi.

2. Rahvatarbekaupade näidiste järgi toimuvate hulgimüügilaatade peaülesandeks on lepingute sõlmimine plaanilises korras jaotatavate ja mittejaotatavate kaupade hankimiseks eeloleval aastal ning nende kaupade laiendatud sortimendi spetsifikatsioonide kooskõlastamine hankijate poolt esitatud näidiste, kataloogide, prospektide, värvikaartide ja teiste materjalide alusel.

3. Jaekaubandusorganisatsioonid ja -ettevõtted ning hulgibaasid kooskõlastavad laatadel tööstusettevõtetega spetsifikatsioonid ja sõlmivad nendega otselepingud kaupade hankimiseks. Peale selle kooskõlastavad jaekaubandusorganisatsioonid ja -ettevõtted nendel laatadel spetsifikatsioone ja sõlmivad lepinguid hulgibaasidega vabariigi nende tööstusettevõtete poolt toodetavate kaupade kohta, kellega need jaekaubandusettevõtted ja -organisatsioonid ei ole otseses lepingulises vahekorras.

4. Mööbli hulgimüügi vabariiklikest laatadest kutsutakse osa võtma kaubasaajad-hulgibaasid teistest liiduvabariikidest, õmblus- ja trikootoodete ning sukkade ja sokkide hulgimüügilaatadest aga Balti majanduspiirkonna teiste vabariikide kaubasaajad-hulgibaasid.

5. Rahvatarbekaupade näidiste järgi toimuvatele hulgimüügi vabariiklikele laatadele eelneb:

1) kaubandusorganisatsioonide ja -ettevõtete tellimuste läbivaatamine ja abinõude väljatöötamine nende tellimuste rahuldamiseks, uute kaupade valmistamiseks, vananenud tegumoega ja elanikkonna poolt mittenõutavate kaupade tootmiselt mahavõtmiseks;

2) müügiks esitatavate kaupade näidiste valik ning nende läbivaatamine kunstinõukogudes, näitusmüükidel jne.;

3) müümiseks esitatavate kaupade kataloogide, albumite ja prospektide väljaandmine;

4) ettepanekute väljatöötamine rahvatarbekaupade kvaliteedi

ja sortimendi parandamiseks ja uute kaupade tootmisse juurutamiseks;

5) kaupade hulga ja grupisortimendi jaotamine kehtestatud korras riikliku ja kooperatiivkaubanduse kaubandusorganisatsioonide vahel vastavalt hankeplaanidele.

6. Laatadel pannakse välja kõigi järgmisel aastal tootmisele tulevate rahvatarbekaupade näidised, sealhulgas ka uute kaubaliikide, mudelite, värvide, mustrite jne. näidised. Kaubanäidiste esitamise laatadele tööstusettevõtete poolt tagavad Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu [1] vastavad haruvalitsused, samuti ministeeriumid ja keskasutused.

Näidised varustatakse lipikutega, mis sisaldavad kaupade kohta vajalikke andmeid. Kaubanäidised, mida tööstus komplekteerib kirjelduste, instruktsioonide, meelespeadega jms., varustatakse nende trükimaterjalidega.

7. Õmblustoodete hulgimüügi vabariiklikeks laatadeks on õmblusettevõtted ja vabariiklik tekstiilkaupade hulgimüügibaas kohustatud tagama riidenäidiste esitamise.

8. Vabariiklikel laatadel viiakse läbi kokkuvõtlikud nõupidamised kaupade ostu-müügi tulemuste kohta ja rahvatarbekaupade uuendamiseks, sortimendi laiendamiseks ja kvaliteedi parandamiseks kavandatud ürituste läbiarutamine.

II. Laatade tähtajad

9. Kaupade — kangaste, õmblus- ja trikootoodete, sukkade ja sokkide ning karusnahatoodete, jalatsite, mööbli, majapidamistarvete, pudu-, kultuuri- ja spordikaupade — hulgimüügi vabariiklike laatade läbiviimise tähtajad määratakse Eesti NSV kaubandusministri käskkirjaga kooskõlastatult asjaosaliste ministeeriumide, keskasutuste ja organisatsioonidega.

III. Laadakomitee

10. Näidiste järgi toimuvate rahvatarbekaupade hulgimüügi vabariiklike laatade tööd juhib laadakomitee. Laadakomitee luuakse Eesti NSV Kaubandusministeeriumi poolt koosseisus: esimees — kaubandusminister või tema asetäitja, liikmed — Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu [1] haruvalitsuste juhatajad või nende asetäitjad, Eesti NSV Riikliku Plaanikomisjoni [2] kaubakäibe osakonna

[1] Eesti NSV 20. oktoobri 1965. a. seadusega (*ENSV ÜT 1965, nr. 43, art. 178*) likvideeriti Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu.

[2] Eesti NSV 20. oktoobri 1965. a. seadusega (*ENSV ÜT 1965, nr. 43, art. 178*) reorganiseeriti Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklik Plaanikomisjon liidulis-vabariiklikuks Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklikuks Plaanikomiteeks.

juhataja, ETKV Liidu juhatuse esimehe asetäitja ja vastavate vabariiklike hulgikaubanduse baaside juhatajad.

11. Laadakomitee määrab laadast osavõtjate koosseisu, juhib laada tööd, sealhulgas lepingute sõlmimist, vaatab läbi ja soovitab tootmisse juurutamiseks paremad kaubanäidised ja mittevajalike kaupade tootmiselt mahavõtmise, tõstab tööstuse vastavate organite ees küsimused kaupade kvaliteedi tõstmise ja sortimendi laiendamise kohta, lahendab lahkarvamusi, mis tekivad hankijate ja ostjate vahel sortimendi kooskõlastamisel ning plaanilises korras jaotatavate ja mittejaotatavate kaupade hankimiseks lepingute sõlmimisel, viib läbi teisi üritusi, mis tagavad laada ülesannete täitmise ning määrab kindlaks laada läbiviimise kulutuste hüvitamise korra.

IV. Vabariikliku laada vahendid

12. Kõik kulutused, mis on seotud vabariikliku laada läbiviimisega. kantakse laadast osavõtjate arvele ulatuses, mille määrab kindlaks laadakomitee Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu[3] ja Eesti NSV Kaubandusministeeriumi poolt kinnitatud eelarve piirides.

JUHEND TOOTMISTEHNILISE OTSTARBEGA TOODANGU JA RAHVATARBEKAUPADE KOGUSELISE VASTUVÕTMISE KORRA KOHTA

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži 15. juuni 1965. a. määrusega nr. P-6 — *ENSV MKK 1965, nr. 32, art. 135*)

Vt. Majandustöötaja juriidiline käsiraamat. Koost. E. Talvik. Tallinn 1969, lk. 339—348

JUHEND TOOTMISTEHNILISE OTSTARBEGA TOODANGU JA RAHVATARBEKAUPADE KVALITEEDILISE VASTUVÕTMISE KORRA KOHTA

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži 25. aprilli 1966. a. määrusega nr. P-7 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 41, art. 283*)

Vt. Majandustöötaja juriidiline käsiraamat. Koost. E. Talvik. Tallinn 1969, lk. 349—362

[3] Vt. viide 1 lk. 61.

JAHUTOODETE (LEIVA JA SAIA) HANKE ERITINGIMUSED

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 12. jaanuari 1961. a. määrusega nr. 12 — *ENSV MKK 1961, nr. 3, art. 7*)

EESTI NSV ETTEVÕTETES TOODETAVATE KOHALIKE EHITUSMATERJALIDE HANKE ERITINGIMUSED

(Kinnitatud Eesti NSV Riikliku Ehituskomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži 21. mai 1969. a. määrusega nr. 145)

I. Üldeeskirjad

1. Käesolevad eritingimused näevad ette vabariigi ettevõtetes toodetavate ja NSV Liidu Plaanikomitee juures asuva Metsa ning Ehitusmaterjalide Vabariiklike Hangete Peavalitsuse nomenklatuuri mittekuuluvate kohalike ehitusmaterjalide hankimise iseärasusi.

Eritingimusi kohaldatakse vabariigisiseste nii turu- kui ka turuvälise sihitusega hangete puhul, välja arvatud eriotstarbelised hanked sõjaväeorganisatsioonidele.

2. Eritingimused reguleerivad vahekordi kohalike ehitusmaterjalide hankimisel, mis tekivad:

1) ehitusmaterjale tootvate ettevõtete ja ostjaettevõtete (ehitusmaterjalide saatjate) vahel;

2) tootjaettevõtete ja turustus- (komplekteerivate) organisatsioonide — Eesti NSV Ministrite Nõukogu Materiaal-tehnilise Varustuse Peavalitsuse, Ehitusmaterjalide Varustuse ja Turustuse Eesti Vabariikliku Valitsuse ja Eesti NSV Ehitusministeeriumi trusti «Ehitustööstus» vahel;

3) turustus- (komplekteerivate) organisatsioonide ja ostjate (saajate) vahel.

3. Turustus- (komplekteerivad) organisatsioonid hangivad tsentraliseeritult ühtsete vabariiklike hindadega franko ehitusplats (ladu) järgmisi ehitusmaterjale ja tooteid:

1) trust «Ehitustööstus» — raudbetoonkonstruktsioone ja betoontooteid, gaaskukermiitpaneele, kaubabetooni ja mörti ning paekivitooteid, mis on toodetud Eesti NSV Ehitusministeeriumi trusti «Ehitustööstus» ettevõtetes, Eesti NSV Ehitusmaterjalide Tööstuse Ministeeriumi Ahtme Ehitusmaterjalide Kombinaadis ja Aseri Keraamikatehases.

2) Ehitusmaterjalide Varustuse ja Turustuse Eesti Vabariiklik Valitsus tema realiseerimisplaani võetud Eesti NSV ettevõtete toodangut — telliseid, liiva, killustikku, paekive, katusekive, drenaažitorusid, kruusa, gaaskukermiit-vaheseinapaneele, isoleerplaate,

ahjupotte, silikaatbetoonkonstruktsioone ja -plaate, bemiitplaate, põranda mosaiikplaate, kukermiiti ja lupja.

4. Vastavalt Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riikliku Plaanikomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu Materiaal-Tehnilise Varustuse Peavalitsuse poolt kinnitatud jaotuskavale, mis on teatavaks tehtud turustus- (komplekteerivale) organisatsioonile 60 päeva enne kvartali algust, saadab viimane ministeeriumidele (ametkondadele) kvartali fonditeated kuude lõikes.

5. Hiljemalt 45 päeva enne kvartali algust esitavad ministeeriumid ja ametkonnad (fondipidajad) turustus- (komplekteerivale) organisatsioonile (Ehitusmaterjalide Varustuse ja Turustuse Eesti Vabariiklik Valitsus ja trust «Ehitustööstus») eraldatud materjalide jaotuskavad, kus on näidatud veoste saajate makse- ja saaterekvisiidid ning objektide asukohad, kuhu materjal tuleb saata (lähim raudteejaam ja selle kaugus objektist km). Jaotuskava üleandmise korra Eesti NSV Ehitusministeeriumilt trustile «Ehitustööstus» kehtestab ministeerium.

Kaubandusettevõtted ja -organisatsioonid esitavad tellimused ehitusmaterjalide-rahvatarbekaupade kohta NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Kaubanduskomitee 9. mai 1964. a. käskkirja nr. 47 lisas avaldatud «Kaubandusettevõtete ja -organisatsioonide poolt tööstusele rahvatarbekaupade tellimuste esitamise korra ja tähtaegade põhimääruses» ettenähtud korras ja tähtaegadel.

Eesti NSV Siseministeerium organiseerib oma ettevõtetes toodetavate ehitusmaterjalide veoks raudtee-, vee- või autotranspordi. Seda toodangut realiseerib Eesti NSV Siseministeerium Eesti NSV Plaanikomitee fondide järgi Ehitusmaterjalide Varustuse ja Turustuse Eesti Vabariikliku Valitsuse hankekäsundite alusel.

6. Ehitusmaterjalide Varustuse ja Turustuse Eesti Vabariiklik Valitsus ja trust «Ehitustööstus» kinnistavad ostjad hankijatehaste juurde, arvestades nende asukohta, et vältida liiga kaugeid, vastassuunalisi ja teisi ebaratsionaalseid vedusid. Vagunid kohalike ehitusmaterjalide hankimiseks Ehitusmaterjalide Varustuse ja Turustuse Eesti Vabariikliku Valitsuse käsundite alusel planeerib tootjaettevõte. Trusti «Ehitustööstus» hankekäsundite alusel hangitavate toodete ja -konstruktsioonide veoks planeerib vagunid viimane vastavalt tootmisplaanile ja jaotuskavale.

Vedude plaanid raudtee-, vee- ja jõetranspordile koostatakse «Kaupade transportimise planeerimise põhialustes» (kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 6. novembri 1958. a. määrusega nr. 1239[4] koos muudatustega, mis on sisse viidud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 10. jaanuari 1959. a. määrusega nr. 41[5]) ettenähtud korras ja tähtaegadel. Vedude plaanid autotranspordile koostatakse «Üldkasutatava autotranspordi põhimääruses» (kinni-

[4] СП СССР 1958, № 18, ст. 145.
[5] СП СССР 1959, № 1, ст. 7.

tatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 22. juuni 1960. a. määrusega nr. 234 [6]) ettenähtud korras ja tähtaegadel.

7. Kohalike ehitusmaterjalide hankimiseks sõlmivad pooled lepingud või vormistavad tellimused Ehitusmaterjalide Varustuse ja Turustuse Eesti Vabariikliku Valitsuse ja trusti «Ehitustööstus» poolt väljaantud hankekäsundite alusel.

Kohalike ehitusmaterjalide hankimiseks võivad pooled vastastikused suhted vormistada ka hankekäsundite sätestatud korras täitmiseks võtmisega.

8. Enne müügikorralduste (hankekäsundite) saamist toodangu hankimiseks eeloleval aastal hangitakse toodangut selle aasta I kvartalis poolte vahel kooskõlastatud mahus (kuid mitte rohkem eelneva aasta I kvartali hankeplaani mahust) ja pikaks ajaks sõlmitud lepingu tingimustel, kui poolte vahel väljakujunenud kestvaid majanduslikke sidemeid pole eelolevaks aastaks muudetud kehtestatud korra kohaselt.

9. Trust «Ehitustööstus» ja Ehitusmaterjalide Varustuse ja Turustuse Eesti Vabariiklik Valitsus saadavad vormistatud hankekäsundid tootjaettevõtetele (ärakirjad saajatele) sellise arvestusega, et need jõuaksid adressaadile kätte mitte hiljem kui 30 päeva enne kvartali algust.

Kohalike ehitusmaterjalide ja raudbetoonkonstruktsioonide hankimine objektidele, millel puuduvad komplekteerimise graafikud, toimub spetsifitseeritud kuutellimuste järgi, mille tarbija esitab kaubasaatjale:

raudbetoontüüpkonstruktsioonidele ja muudele ehitusmaterjalidele — hiljemalt 15 päeva enne hankimise algust;

mittetüüpkonstruktsioonidele — 45 päeva enne hankimise algust;

individuaaltellimuste järgi valmistatavaile toodetele, mis nõuavad spetsiaalset metalltaglastust — 90 päeva enne hankimise algust.

Kaubasaatja on kohustatud saadud spetsifitseeritud tellimuse läbi vaatama ja hiljemalt 10 päeva enne hankekuu algust kirjalikult kinnitama oma nõusolekut tellimuse täitmiseks.

10. Fondipidaja ja kaubasaaja on kohustatud kontrollima hankekäsund-tellimuses näidatud koguste, laadimis- ja makserekvisiitide õigsust ja teatama avastatud ebatäpsustest väljaandvale organisatsioonile 10 päeva jooksul arvates hankekäsund-tellimuse saamise päevast.

11. Kohalike ehitusmaterjalide, raudbetoonkonstruktsioonide ja detailide (mis ei ole rahvatarbekaubad) hankekäsundeid (jaotuskavasid) võib muuta ainult erandjuhtudel ministeeriumi ja ametkonna juhtkonna loal ja mitte hiljem kui 20 päeva enne selle kuu

---

[6] ENSV MKK 1960, nr. 19, art. 62. Vt. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 28. novembri 1969. a. määrust nr. 455 (*ENSV ÜVT 1969, nr. 48, art. 475*).

algust, mil toodang välja saadetakse. Kõikidest sellistest erandjuhtudest teatavad fondipidajad viivitamatult tootjatele (hankijatele) ja saajatele, et pooled võiksid 20 päeva enne hanketähtaega teha vajalikud muudatused lepingulistes suhetes. Kõik muudatused tuleb vormistada turustus-(komplekteerivate)organisatsioonide kaudu.

Tootjaettevõttele lubatakse saajate (tarbijate) nõudmisel ja laadimisplaani piires asendada toodete ühtesid marke teistega, kahjustamata seejuures hangete täitmist teistele saajatele (tarbijatele). Asendamisest tuleb teatada turustus- (komplekteerivaile) organisatsioonidele.

Saaja võib muuta transpordirekvisiite (sihtjaama, või autotranspordi puhul sihtkohta), samuti transpordiliike ainult turustus-(komplekteeriva) organisatsiooniga (trustiga «Ehitustööstus» või Ehitusmaterjalide Varustuse ja Turustuse Eesti Vabariikliku Valitsusega) kooskõlastatult.

12. Kui toodangu hankimisel kasutatakse raudtee- või veetransporti, toimub toodangu vedu igas kvartalis veo kuuplaanide alusel.

Kui raudteevaguneid antakse ette «NSV Liidu raudteede määrustikuga» kehtestatud normi piires, võib pealelaadimist tihendada, millest tuleb aga saajale telegrammiga teatada mitte hiljem kui järgmisel päeval pärast pealelaadimist.

Toodangu vedu autodega toimub korras, mis on kehtestatud «Juhendiga autotranspordi ühtsete kaubaveotariifide, ekspeditsiooni operatsioonide ning muude teenuste tariifide rakendamiseks Eesti NSV-s» (hinnakiri nr. 13-01-15, mille on kinnitanud Eesti NSV Riikliku Plaanikomitee juures asuv Hindade Komitee 25. märtsil 1967. a. nr. 111).

13. Kui toodangu hankimisel kasutatakse tsentraliseeritud autotransporti, peab ostja saatma tootjaettevõttele (hankijale) koos vormistatud hankekäsundiga või allakirjutatud lepinguga ka kogu ostjale eraldatud toodangu koguse laadimise graafiku. Graafikus peab näitama:

1) objektide ja ladude täpne asukoht, kuhu ehitusmaterjale tuleb kohale toimetada;

2) veose vastuvõtmise eest vastutavad isikud igal objektil;

3) veose vastuvõtmisel saatekirjadele löödavate ostja (saaja) templijäljendite näidised;

4) ehitusmaterjalide kohaletoimetamise aeg (vahetus, kellaaeg) igale objektile.

Kui laadimisgraafik on kooskõlastatud ainult esimese kvartali kohta, siis on ostja kohustatud laadimisgraafikud ülejäänud kvartalite kohta välja saatma koos kõigi kvartalite spetsifikatsioonidega. Laadimisgraafikuid võib poolte kokkuleppel muuta mitte hiljem kui 10 päeva enne uue hankekuu algust.

Laadimisgraafikute tähtajaks mitteesitamisel kannab ostja (saaja) vastutust vastavalt käesolevate eritingimuste punktile 35.

14. Kui ehitusmaterjalid antakse üle tootjaettevõtte (hankija) laos, kooskõlastatakse poolte vahel aeg, millal ostja (saaja) toodangu välja veab.

15. Kui ehitusmaterjalide hankimisel kasutatakse tsentraliseeritud autotransporti, on ostja (saaja) kohustatud:

1) hoidma ehitusmaterjalide mahalaadimise punktide juurdepääsuteed sellises korras, mis tagab vastava kandejõuga veoautode läbisõidu ja manööverdamise võimaluse; tegema mahalaadimise kohad küllaldase arvu autode üheaegseks tühjendamiseks (et tagada laadimisgraafiku kohast kohalevedu); organiseerima veoste mahalaadimist vastuvõtupunktides (ka puhke- ja pidupäevadel, kui lepingus ei ole kokku lepitud teisiti) autode saabumis- või kooskõlastatud laadimisgraafikute järgi, mis on lisatud lepingute (tellimuste) juurde;

2) kindlustama autotranspordiorganisatsiooni autojuhtidele teekonnalehtede, vastuvõtu- ja üleandedokumentide (kui see on nõutav) õigeaegne ja õige vormistamine objektidel;

3) hüvitama tootjaettevõttele (kaubasaatjale) või turustus- (komplekteerivale) organisatsioonile kõik trahvid, mida need on tasunud autotranspordiorganisatsioonile ostja (kaubasaaja) poolt tekitatud korrarikkumiste eest nagu: ülenormatiivne seisuaeg mahalaadimisel, veodokumentide vigane vormistamine jne.

Samuti on ostja (kaubasaaja) kohustatud hüvitama hankijale (kaubasaatjale) kõik kahjud, mida viimane sai seetõttu, et saaja keeldus alusetult vastu võtmast laadimisgraafiku kohaselt kohaletoimetatud toodangut.

16. Tootjaettevõte on kohustatud saatma ostjale, kaubasaajale või maksjale koos arvega raudtee- (vee-) transpordi kviitungi kauba veoks vastuvõtmise kohta, samuti toodangu passi või muu dokumendi, mis tõendab toodangu kvaliteeti ja selle vastavust riiklike standardite või tehniliste tingimuste nõuetele.

II. Kohalike ehitusmaterjalide koguse ja kvaliteedi järgi vastuvõtmine

17. Ostja (saaja) on kohustatud kindlustama ehitusmaterjalide koguse ja kvaliteedi järgi vastuvõtmise, mis täpselt vastaksid riiklike standardite, tehniliste tingimuste, käesolevate hanke eritingimuste juhendite tootmistehnilise otstarbega toodangu ja rahvatarbekaupade koguse ja kvaliteedi järgi vastuvõtu korra ja muude kohustuslike eeskirjade ning lepingu tingimuste nõuetele.

18. Ostja (kaubasaaja) on kohustatud nõudma raudteetranspordiorganeilt kuhjamisi ja puiste veetavate ehitusmaterjalide kaalu ja koguse, samuti tootjaettevõtte vahenditega laaditud taarastatud ja tükktoodangu kontrollimist «NSV Liidu raudteede määrustiku» punktis 65 ettenähtud korras.

Kui kohalike ehitusmaterjalide ja raudbetoontoodete kohaletoi-

metamiseks kasutatakse tsentraliseeritud autotransporti, tõendatakse puudujääki aktiga, millele kirjutavad alla veose saaja ja autojuht. Kui autojuht keeldub puudujäägiaktile allakirjutamisest, on kaubasaaja kohustatud kaubatranspordidokumendis (saatelehel, mõõtmisaktis, kaalumisaktis), teekonnalehel näitama puuduva kauba nimetuse ja akteerima kauba puudujäägi erapooletu organisatsiooni või kaubasaaja ühiskondliku organisatsiooni esindaja osavõtul.

19. Taarastamata tükk-kaupu, samuti kaupu, mille kaal on veokirjas näidatud arvestuslikul teel, tinglikult või mahu järgi, võetakse sihtsadamas laeva (praami) lossimisel vastu ülelugemise teel (tükiviisi). Puudujääk vormistatakse kommertsaktiga.

20. Tootjaettevõtte (hankija) esindaja väljakutsumine hangitud ehitusmaterjalide kvaliteedi kohta akti koostamisest osavõtuks on kohustuslik nii samalinnalise kui ka teiselinnalise hankimise korral.

Kui tootjaettevõtte (hankija) esindaja või tema poolt volitatud organisatsiooni esindaja kohale ei ilmu, kontrollitakse ehitusmaterjalide kvaliteeti (ja võetakse proove) Eesti NSV Riikliku Ehitusinspektsiooni kohaliku esindaja osavõtul, tema puudumisel aga võtab kontrollimisest osa asjatundlik üldsuse esindaja või teise organisatsiooni asjatundlik esindaja, kes on selleks volitatud ühekordse volikirjaga.

21. Kui ilmastikutundlikud ehitusmaterjalid (näit. lubi jt.) on laaditud kuhjamisi, toimub nende kvaliteedi järgi vastuvõtmine või proovide võtmine (laboratoorseteks katseteks) riiklikus standardis ettenähtud korras otse vagunist (autost, laevast, praamist), mille kohta koostatakse akt riikliku ehitusinspektsiooni esindaja, tema puudumisel aga üldsuse asjatundliku esindaja või teise organisatsiooni selleks ühekordselt volitatud esindaja osavõtul.

22. Raudteel kohalike ehitusmaterjalide saatmise minimaalseks transiitnormiks on üks täiekaaluline füüsiline vagun (raudbetoonkonstruktsioonide ja silikaatbetoontoodete puhul neljateljeline vagun), aga autodega tsentraliseeritult kohaletoimetamisel:

armeeritud mullbetoontooted	7 tonni
isoleerplaadid	6 tonni
dolomiitplaadid	5 tonni
paekivi	2,5 m^3
katusekivid	1200 tk.
ahjupotid	2000 tk.
ventilatsiooniblokid	7 tonni
killustik, kruus	3,5 m^3
tellised mitmesugused	5 tonni
raudbetoonkonstruktsioonid ja silikaatbetoontooted	10 tonni
drenaažitorud	2000 ting. tk.

Märkus. Kui kohalikke ehitusmaterjale hangitakse näidatuist vähemates kogustes, siis veab need välja ostja. Kohaletoimetamise kulud hüvitab turustus- (komplekteeriv) organisatsioon faktilise kauba koguse eest transiitnormi jaoks kindlaks määratud tariifi järgi.

23. Kaubasaatja (hankija) ei vastuta autodega vedamisel asetleidnud ehitusmaterjalide purunemise ja loomuliku kao eest, kui purunemine või loomulik kadu ei ületa järgmisi norme:

Nimetus	Purunemise või kao protsent saadetud partii väärtusest	
	Täärata või kuhjamisi	Spetsiaalkonteinerites, pakkides, kottides, või puitalustel
1	2	3
Liiv	1,7	—
kruus	1,7	—
killustik	1,7	—
lubi	1,0	0,5
lubjakivijahu	1,7	1,2
paekivi	0,33	—
kukermiit	—	0,9
dolomiitplaadid	—	1,8
ahjupotid	5,0	3,0
katusekivid	—	1,0
drenaažitorud	1,0	—
tellis (igasuguses mõõdus ja igat liiki)	—	3,0

Märkus. 1. Toodud purunemise ja loomuliku kao normid suurenevad 30% võrra igal ümberlaadimisel autolt laevale või raudteele või vastupidi.

2. Ehitusmaterjalide transportimisel vee- ja raudteetranspordiga kohaldatakse kaonorme, mis on kehtestatud kooskõlastatult NSV Liidu Riigipanga, NSV Liidu Teedeministeeriumi, NSV Liidu Merelaevanduse Ministeeriumi ning NSV Liidu Jõelaevanduse Ministeeriumiga.

3. Teel ülenormatiivse purunemise eest pannakse vastutus tootjaettevõttele (kaubasaatjale), kui kommertsaktiga või kaubasaaja poolt nõutud vormis koostatud vastuvõtuaktiga või ekspertiisiaktiga tehakse kindlaks tootjaettevõtte (saatja) süü, nagu:

halb, ebaõige toodete pakkimine ja isoleerimine,

ebaõige pealelaadimine, paigutamine, kinnitamine jne.

4. Loetletud purunemis- ja kaonorme ei kohaldata turufondi järgi hangitavatele kohalikele ehitusmaterjalidele.

24. Puitalustel, pakkides ja konteinerites hangitavate kohalike ehitusmaterjalide nomenklatuur ja maht kooskõlastatakse tootja-

ettevõtete (hankijate) kõrgemalseisvate organite ja transpordiorganite vahel riiklike standardite, tehniliste tingimuste ja kehtivate normatiivaktidega kindlaksmääratud ulatuses.

III. Taara

25. Puitalused ja spetsiaalkonteinerid on tootjaettevõtte tagastatav inventartaara.

26. Ostja (saaja) on kohustatud puitalustega ja konteineritega hoolikalt ümber käima, vältima nende vigastamist ning tagastama neid tehniliselt korrasolevatena.

Puitalused ja konteinerid tagastatakse tootjaettevõttele ostja (ehitusmaterjalide saaja) saatelehega, millele märgitakse tegelik tagastamise päev.

Ostja (kaubasaaja) on kohustatud tagastatava spetsiaalkonteineri saatelehes märkima transpordisaatelehe ja sertifikaadi kuupäevad ja numbrid.

Kui ostja (kaubasaaja) spetsiaalkonteinerite tagastamisel saatelehes ei näita selle sertifikaadi numbrit, mille katteks saadetavad spetsiaalkonteinerid tootjaettevõte arvestab, tuleb arvestada tagastatavad spetsiaalkonteinerid esmajärjekorras ostja (saaja) jooksva võlgnevuse katteks viimase sertifikaadi järgi.

Ehitusorganisatsioonidel ja muudel ostjatel, kellel on puitaluste vahetusfond, on õigus ehitusplaatide saamisel üle anda ehitusmaterjali kohale toimetanud autojuhile täiesti korrasolevad puitalused oma vahetusfondist.

27. Teiselinnalised saajad (ostjad) tagastavad ehitusmaterjalide puitalused ja konteinerid tootjaettevõttele viivitamatult pärast nende vabanemist ehitusmaterjalide alt, kuid mitte hiljem kui 15 päeva pärast — arvates nende saamise päevast.

Samalinnalised saajad on kohustatud puitalused ja konteinerid tagastama hiljemalt 7 päeva pärast, arvates saamise päevast.

Teiselinnalised saajad (ostjad) tagastavad drenaažitorude konteinerid tootjaettevõttele hiljemalt 10 päeva pärast, arvates saamise päevast.

Ostja (saaja) poolt puitaluste (konteinerite) tagastamise kohustuse täitmise päevaks loetakse päev, millal puitalused (konteinerid) antakse üle transpordiorganisatsioonile tootjaettevõttele kättetoimetamiseks.

28. Konteinerite ja puitaluste tagastamise kulud, kaasa arvatud spetsiaalkonteinerite pealelaadimine ja igasugune transportimine igasuguste transpordivahenditega sihtpunktidesse (franko hankija ladu) kannab ostja (saaja), kes tagastab spetsiaalkonteinerid või puitalused.

Kui ostja (saaja) tagastab tootjaettevõttele puitalused või konteinerid, mis ei ole tehniliselt korras, on vigastatud jms., siis tasub

ostja (saaja) tootjaettevõttele kõik puitaluste (konteinerite) kiirremondiga seoses olevad kulutused või hüvitab täielikult kõlbmatute puitaluste maksumuse.

IV. Hinnad ja arvelduste kord

29. Kui kohalike ehitusmaterjalide hankimisel jaekaubandusorganisatsioonidele kasutatakse raudtee- ja veetransporti, kohaldatakse jaehindu franko vagun (laev) sihtjaam (sadam) miinus kaubanduslik mahahindlus.

Kohalike ehitusmaterjalide kohaletoimetamine kaubandusorganisatsioonidele, kellega hankijatel pole ühendust raudtee ega veetee kaudu, teostatakse autodega kas hankija poolt ostja arvel või saaja autodega saaja arvel.

Neil juhtudel kui NSV Liidu Ministrite Nõukogu või Eesti NSV Ministrite Nõukogu otsuse kohaselt kohalike ehitusmaterjalide hankimisel teiselinnalistele ostjatele kasutatakse raudtee- või veetranspordi asemel autotransporti ja viimase tariif on kõrgem kui raudtee- või veetranspordi oma, siis jaotatakse vedude hinna vahe hankija ja ostja vahel kokkuleppel. Kokkuleppe puudumisel jaotatakse hinnavahe poolte vahel võrdselt.

30. Tootjaettevõtte poolt kohalike ehitusmaterjalide hankimisel, mis ei ole loetletud punktis 3, kohaldatakse hulgihindu franko transpordivahend.

31. Arveldused kohalike ehitusmaterjalide turufondi hanke puhul toimuvad otseselt saatjate ja ehitusmaterjalide ostjate vahel maksenõuete aktseptimise teel, kui lepingus ei nähta ette teist arvelduse korda.

32. Kohalike ehitusmaterjalide ja raudbetoonkonstruktsioonide tsentraliseeritud hankimine turustus- (komplekteerivate) organisatsioonide kaudu toimub Ehitusmaterjalide Varustuse ja Turustuse Eesti Vabariikliku Valitsuse ja trusti «Ehitustööstus» ühtsete vabariiklike hindadega kõigile vabariigi territooriumil asuvatele tarbijatele franko ehitusplats, olenemata nende ametkondlikust alluvusest vastavalt Eesti NSV Riikliku Plaanikomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu Materiaal-Tehnilise Varustuse Peavalitsuse poolt kinnitatud jaotusplaanile.

33. Arveldusi kohalike ehitusmaterjalide ja raudbetoonkonstruktsioonide eest, mida hangitakse ühtsete vabariiklike hindadega franko ehitusplats (ladu) teostatakse järgmiselt:

1) tootjaettevõtted (kombinaadid, tehased, karjäärid) esitavad ehitusorganisatsioonidele ja teistele tarbijatele hangitud materjalide kohta arved-maksenõuded ühtsete vabariiklike hindadega franko ehitusplats (tarbija ladu) transpordivahend;

2) tootjaettevõtete arveldusi transpordiorganisatsioonidega raudtee (mere) veokulude eest sihtjaamani (sadamani) ja autodega kohaletoimetamise eest ehitusplatsini (laoni) t e o s t a t a k s e

otsehangete korral tegelike kauguste ja hanke mahu järgi, vastavate tariifide alusel;

3) tootjaettevõtted esitavad iga viispäevaku kohta turustus- (komplekteerivatele) organisatsioonidele (Ehitusmaterjalide Varustuse ja Turustuse Eesti Vabariiklik Valitsus ja trust «Ehitustööstus») aruanded kohalike ehitusmaterjalide tellimuste realiseerimise kohta, lisades arvete ärakirjad, mis on koostatud eritingimuste lisas toodud vormi järgi.

Aruandes (registris) näidatakse koondandmed materjalide ja toodete realiseerimise viispäevaku tulemuste kohta. Hinnavahe, mis tuleneb nende maksumusest hinnaga franko ehitusplats ja tööstuse hulgihindades koos tarbijale kohaletoimetamise tegelike kuludega makstakse järgmiselt:

Kui see vahe on turustus- (komplekteeriva) organisatsiooni kasuks, siis see hüvitatakse tootjaettevõtte kontolt turustus- (komplekteeriva) organisatsiooni arve-maksenõude järgi pärast viispäevaku aruande saamist.

Kui see vahe on tootjaettevõtte kasuks, esitab viimane arve-maksenõude inkassoks turustus- (komplekteeriva) organisatsioonile vahesumma ulatuses.

Kui aruannetes avastatakse ebatäpsusi vahe arvutuses, siis võetakse see enam või vähem arvesse järgnevates arveldustes;

4) võimalikud juurdemaksed tariifile või muude transpordidokumentide järgi, mis tuvastatakse hiljem, tasutakse tootjaettevõttele turustus- (komplekteerivale) organisatsiooni poolt täiendavate arvete alusel.

Sel juhtumil, kui hangitav toodang ladustatakse raudteejaamas või sihtsadamas (või kui ei ladustata), veab need materjalid ja tooted edasi ehitusplatsini saaja turustus- (komplekteeriva) organisatsiooni arvel, kusjuures kulusummasid tuleb põhjendada vastavate dokumentidega.

Hankijatehased on kohustatud saatmiseks kasutama seda transpordiliiki, mis on näidatud turustus- (komplekteeriva) organisatsiooni hankekäsundis. Turustus- (komplekteeriva) organisatsiooni nõusolekuta teist liiki transpordi kasutamisel hüvitatakse tootjaettevõttele transpordikulud käsundis ettenäidatud transpordiliigi järgi.

V. Varaline vastutus

34. Tootjaettevõttel, kes on lepingulises vahekorras turustus- (komplekteeriva) organisatsiooniga, on õigus viimaselt nõuda leppetrahvi toodangu laadimiseks käsundi mitteõigeaegse väljastamise eest «Tootmistehnilise otstarbega toodangu hangete põhimääruse» või «Rahvatarbekaupade hangete põhimääruse» alusel.

35. Kui ostja (saaja) ei esita õigeaegselt laadimisgraafikuid kogu hankimisele kuuluva ehitusmaterjalide koguse kohta (käes-

olevate eritingimuste punkt 13), siis maksab ostja tootjaettevõttele (hankijale) leppetrahvi 2% toodangu maksumusest, mille kohta laadimisgraafikut ei ole esitatud või on esitatud hilinemisega.

36. Spetsifitseeritud tellimuse (eritingimuste punkt 9 lg. 2) mitteesitamise või mitteõigeaegse esitamise eest maksab tarbija leppetrahvi 2% kohalike ehitusmaterjalide maksumusest, mille kohta tellimust ei esitatud või esitati mitteõigeaegselt. Hankijatehased aga maksavad tarbijale trahvi kuni 500 rubla spetsifitseeritud tellimuse vastuvõtmisest põhjendamatu keeldumise eest nagu lepingu sõlmimisest keeldumise eest.

37. Puitaluste (konteinerite) mitteõigeaegsel tagastamisel maksab ostja (saaja) tootjaettevõttele (hankijale) trahvi tähtajaks tagastamata puitaluste (konteinerite) kahekordse maksumuse ulatuses.

Trahvi maksmine ei vabasta ostjat (saajat) puitaluste (konteinerite) tagastamise või nende tegeliku maksumuse tasumise kohustusest.

38. Tsentraliseerimata hangete korral, kui ostja (saaja) ei ilmu poolte vahel kokkulepitud tähtajaks tootjaettevõtte lattu ehitusmaterjale vastu võtma ja välja vedama (käesolevate eritingimuste punkt 14), siis maksab ta tootjaettevõttele viivist 0,2% ulatuses tähtajaks vastuvõtmata (väljavedamata) ehitusmaterjalide maksumusest iga hoiupäeva eest, kuid mitte üle 5% nende väärtusest.

Kui ostja (saaja) ilmub kooskõlastatud ajal toodangu järele, kuid tootjaettevõte (hankija) keeldub toodangu üleandmisest või toodangu üleandmisest kokkulepitud sortimendis, maksab tootjaettevõte (hankija) ostjale (saajale) leppetrahvi vastavalt «Tootmistehnilise otstarbega toodangu hangete põhimäärusele» või «Rahvatarbekaupade hangete põhimäärusele».

Transpordivahendite tühisõidu korral hankija lattu toodangu saamiseks poolte vahel kokkulepitud ajal tasub tootjaettevõte (hankija) ostjale (saajale) samuti autotranspordikulud, lähtudes kehtivatest autovedude tariifidest.

39. «Tootmistehnilise otstarbega toodangu hangete põhimääruse» p. 74 ja «Rahvatarbekaupade hangete põhimääruse» p. 77 ettenähtud trahvi kohalike ehitusmaterjalide ilma hankekäsundita laadimise (väljastamise) eest nõuab sisse Ehitusmaterjalide Varustuse ja Turustuse Eesti Vabariiklik Valitsus ja trust «Ehitustööstus».

Eritingimustele lisatakse tellimuse-lepingu, hankekäsundi ja realiseerimise aruande vormid.

Lisa nr. 1

Eesti NSV ettevõtetes toodetavate kohalike ehitusmaterjalide hanke eritingimuste juurde

Hankekäsund nr. _____

_____ tehasele

(kaubasaaja nimetus ja aadress)

_____

(raudtee ja sihtjaam)

Maksja nimetus ja aadress _____

_____

a/konto nr. _____

_____

Fondipidaja _____

_____

_____

Toodangu nimetus	GOST või TT nr.	Mõõtühik	Kokku 19 a.	sellest kvartalites			
				I	II	III	IV

Erimärkmed _____

Käsund kehtib kuni _____

Märkus. Käsund on saadetud hankijale ja fondipidajale

« » _____ 19 a.

Arveldus toimub kehtiva hinnakirja järgi.

Turustusosakonna juhataja:

Kaubatundja:

Lisa nr. 2
Eesti NSV ettevõtetes toodetavate kohalike ehitusmaterjalide hanke eritingimuste juurde

Ühe eksemplari käsund-tellimusest saadab ostja pärast vormistamist hankijatehasele.

Tehasele: (hankijatehase aadress)

Tellimus-leping nr. _____

« » _____ 19 a.

Hankekäsundi nr. _____ alusel palume saata meie aadressil alljärgnevaid materjale käsundis ettenähtud kogustes ja tähtaegadel.

Aadress	Kogus	Kauba vastuvõtu eest vastutava isiku amet, perekonna-, ees- ja isanimi	Märkus

Märkus. Hankekäsund (tellimus) loetakse täitmiseks võetuks, kui 10 päeva jooksul pärast selle saamist huvitatud pool ei tee teisele ettepanekut kooskõlastada täiendavaid hanketingimusi või teatab ettenähtud korras, et ta pole käsundiga nõus.

Poolte vahekorrad reguleeritakse «Tootmistehnilise otstarbega toodangu hangete põhimäärusega» ja «Rahvatarbekaupade hangete põhimäärusega», (kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 9. aprilli 1969. a. määrusega nr. 269) ja Eesti NSV ettevõtetes toodetavate kohalike ehitusmaterjalide hankimise eritingimustega.

Lisa nr. 3

Eesti NSV ettevõtetes toodetavate kohalike ehitusmaterjalide hanke eritingimuste juurde

Realiseerimisaruanne _____

_____ 19 a.

_____

(ettevõtte nimetus)

Jrk. nr.	Tarbija nimetus	Kontode nr.-d	Realiseeritud materjalide nimetus	Realiseeritud materjalide kogus	Hankekäsundi nr. ja kuupäev	Ühiku hind	
						Franko ehitusplatsi objektiladu (Franko tarbija ladu)	Tööstuse hulgihind
1	2	3	4	5	6	7	8

Realiseeritud toodangu maksumus		Materjalide kohaletoimetamise kulude summa objektil olevasse lattu ja muud teenused E_2	Vahe	
hinnaga franko ehitusplatsi (ladu objektil) (Franko tarbija ladu) E	Tööstuse hulgihinnaga E_1		Turustuse kasuks kui $E > E_1 + E_2$	Ettevõtte kasuks kui $E < E_1 + E_2$
9	10	11	12	13

EESKIRJAD MAJANDUSLIKE VAIDLUSTE LAHENDAMISEKS RIIKLIKES ARBITRAAŽIDES

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži 1. juuli 1963. a. määrusega nr. P-4 — *ENSV MKK 1963, nr. 46, art. 165*)

Vt. Majandustöötaja juriidiline käsiraamat. Koost. E. Talvik. Tallinn 1969, lk. 540—561.

MITTEKVALITEETSE JA MITTEKOMPLEKTSE TOODANGU HANKIMISEGA SEOSES OLEVATE VAIDLUSTE RIIKLIKES ARBITRAAŽIDES LÄBIVAATAMISE KORRAST[7]

(NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži 24. novembri 1952. a. juhend nr. 70 — Инструктивные указания Государственного Арбитража при Совете Министров СССР. Систематизированный сборник. М. 1964, стр. 120).

(Väljavõte)

I. Üldeeskirjad

1. Partei ja valitsus on korduvalt rõhutanud, et võitlus väljalastava toodangu kvaliteedi parandamise eest, mittekvaliteetse ja mittekomplektse toodangu väljalaske lõpetamise eest on sotsialistliku tööstuse üheks tähtsaimaks ülesandeks.

Sõltumata tööstusettevõtete ametiisikute vastutusest kannavad ettevõtted ja majandusorganisatsioonid — hankijad ja tootjad varalist vastutust tarbijate ees standarditele ja tehnilistele tingimustele mittevastava, mittekvaliteetse toodangu, samuti mittekomplektse toodangu hankimise eest.

Tarbijatena peetakse silmas ettevõtteid ja organisatsioone, kes on sõlminud hankijaga (tootjaga) hankelepingu, samuti ettevõtteid ja organisatsioone, kes on saanud toodangut varustus- või hulgikaubandusorganisatsiooni jaotuskava alusel lepingu täitmiseks, mille ta on sõlminud hankijaga (tootjaga).

2. Vaidluste läbivaatamisel, mis on seotud mittekvaliteetse, standarditele ja tehnilistele tingimustele mittevastava, mittekomplektse toodangu hankimisega, samuti kõikide muude vaidluste läbivaatamisel, mis on seotud mittekohase kvaliteediga toodangu han-

[7] Käesolev juhend on toodud muudatustega, mis on tehtud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži 24. juuli 1961. a. kirjaga nr. I-1-31, 29. märtsi 1962. a. kirjaga nr. I-1-9, ja 27. novembri 1962. a. kirjaga nr. I-1-37.

kimisega, ja tehes nende vaidluste kohta otsust, on arbitraaž kohustatud juhinduma seadustest, valitsuse määrustest ja korraldustest, hanke eri- ja põhitingimustest ning sõlmitud lepingutest, kinnitatud või kehtestatud korras kooskõlastatud standarditest, tehnilistest tingimustest, etaloonidest, näidistest, vajalikel juhtudel ka hinnakirjadest.

3. Arbitraažid on kohustatud kõrvalekaldumatult panema ettevõtetele ja majandusorganisatsioonidele — hankijatele (tootjatele) kehtestatud varalise vastutuse mittekvaliteetse, standarditele ja tehnilistele tingimustele mittevastava, mittekomplektse toodangu hankimise eest, samuti mittekohase kvaliteediga toodangu hankimise eest kõikidel muudel juhtudel.

Eriti on arbitraažid kohustatud ettevõtetelt ja organisatsioonidelt — hankijatelt (tootjatelt) sisse nõudma kehtestatud trahvi niisuguse toodangu hankimise eest ja nendel juhtudel, kui tarbija hagi aegumise seadusega kehtestatud tähtaja piires (käesoleva juhendi punkt 14) esitas hagi seoses tähendatud toodangu hankimisega, kuid ei nõua trahvi väljamõistmist.

4. Vastavalt riiklike arbitraažide põhimäärustele, on arbitraažid kohustatud oma initsiatiivil algatama asja mittekvaliteetsete, standarditele ja tehnilistele tingimustele mittevastava, samuti mittekomplektse toodangu hankijatele (tootjatele) kehtestatud varalise vastutuse panemiseks, kui muude asjade materjalidest, ajakirjanduse teadetest ja teistest allikatest saab arbitraaž teada niisuguse toodangu hankimise faktist.

5. Arbitraažid on kohustatud tagama vaidluste läbivaatamise, kui pooled asuvad samas linnas, kus asub ka arbitraaž, hiljemalt 15 päeva, muudel juhtudel — ühe kuu jooksul.

Arbiter võib asja läbivaatamise edasi lükata, olgugi et läbivaatamise uus tähtaeg väljus ühe kuu raamidest, juhtudel kui:

— arbitraaži istungi päevaks ei ole saabunud asjas väljanõutud täiendavad materjalid, kuid on olemas andmed nende arbitraažile väljasaatmise kohta;

— pooled või üks pooltest esitas taotluse asja läbivaatamise edasilükkamiseks ja see taotlus rahuldati;

— asja läbivaatamise esimesel istungil selgus ilmne vajadus saada pooltelt või teistelt organisatsioonidelt täiendavaid materjale, kaasata kaaskostjaid, määrata ekspertiise.

Muudel juhtudel võib asja läbivaatamise edasi lükata üle 1 kuu piiride ainult peaarbiteri või peaarbiteri asetäitja loal.

6. Kaebused arbiteride otsuste peale peab peaarbiter või peaarbiteri asetäitja läbi vaatama:

— hiljemalt 15 päeva jooksul arvates kaebuse saabumise päevast, kui asjas olevad materjalid võimaldavad teha otsuse kaebuse kohta;

— hiljemalt ühe kuu jooksul, kui kaebus on määratud läbivaatamisele poolte esindajate väljakutsumisega või kui otsuse tege-

miseks kaebuse kohta on vaja saada pooltelt või teistelt organisatsioonidelt täiendavaid materjale, määrata ekspertiisi, saada ministeeriumidelt, ametkondadelt, teadusliku uurimise instituutidelt arvamus toodangu kvaliteedi kohta jne.

Ülaltähendatud ühekuulist tähtaega võib peaarbiter või peaarbiteri asetäitja erandjuhtudel pikendada.

7. Vastavalt riiklike arbitraažide põhimäärustele on arbitraažid kohustatud mittekvaliteetse ja mittekomplektse toodangu hankimise faktide avastamisel saatma materjalid prokuratuuri süüdiolevate isikute kriminaalvastutusele võtmise küsimuse otsustamiseks.

8. Käesolevat juhendit kohaldavad arbitraažid varaliste vaidluste läbivaatamisel riiklike, kooperatiiv- ja ühiskondlike asutuste, ettevõtete ja organisatsioonide vahel, mis tulenevad mittekvaliteetse, standarditele ja tehnilistele tingimustele mittevastava, mittekomplektse toodangu hankimisest, samuti kõikide muude varaliste vaidluste korral, mis tulenevad mittekohase kvaliteediga toodangu hankimisest.

Käesoleva juhendi järgi vaadatakse samuti läbi varalised vaidlused, mis on tekkinud seoses taara ja pakendi kvaliteediga, sealhulgas tagastatavaga pärast toodangu alt vabanemist, toodangu ja taara markeerimisega, toodangu kvaliteedi halvenemisega, komplektsuse rikkumisega ja toodangu äraklopimisega, mis on toimunud transportimisel hankija (tootja) süül (mittevastav taara ja pakend, ebaõige pealelaadimine ja paigutamine jne.).

II. Vaidluste üleandmine arbitraažile lahendamiseks

9. Arbitraaž võtab vaidlused oma menetlusse vaid juhtumil, kui tarbija enne arbitraaži pöördumist on esitanud pretensiooni sellele organisatsioonile, kelle vastu esitatakse hagi, kuid pretensiooni ei rahuldatud või rahuldati osaliselt.

10. Kui hankija ei ole toodangu tootja, esitatakse hagi üheaegselt hankija ja tootja vastu.

Kui tootja või tema asukoht ei ole tarbijale teada, siis esitatakse hagi ainult hankija vastu. Sel juhtumil kaasatakse tootja asjasse kaaskostjana, kas hankija palvel või arbitraaži initsiatiivil.

Olenevalt vaidluse asjaoludest võib tarbija esitada üheaegselt hagi ka veose saatja vastu, kui hankija ja tootja ei ole toodangu saatjateks.

Vaidlusi, mis on seotud mittekvaliteetse ja mittekomplektse toodangu (kaupade) hankimisega, võtavad vastu ja vaatavad läbi riiklikud arbitraažid toodangu tootja (hankija) s. o. kostja asukoha järgi.[8]

---

[8] NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži 29. märtsi 1962. a. instruktiivkiri nr. I-1-9, p. 16.

Regressihagid, mis on seotud mittekohase kvaliteediga või mittekomplektse toodangu hankimisega, esitatakse samuti kostja asukoha järgi.

12. Kui vaidlus allub NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuvale Riiklikule Arbitraažile, siis vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži poolt antud üldvolitusele vaatab selle läbi liiduvabariigi ministrite nõukogu juures asuv riiklik arbitraaž või kohalik riiklik arbitraaž sel juhtumil, kui asja pooled asuvad ühe liiduvabariigi (välja arvatud VNFSV), ühe autonoomse vabariigi, krai või oblasti (välja arvatud Moskva oblast) territooriumil.

Kohalikud riiklikud arbitraažid vaatavad läbi antud liiduvabariigi ministrite nõukogu juures asuvale riiklikule arbitraažile alluvad vaidlused ainult siis, kui pooled asuvad antud liiduvabariigi ühe autonoomse vabariigi, krai, oblasti territooriumil ja kui selleks andis volituse liiduvabariigi ministrite nõukogu juures asuv riiklik arbitraaž.

Liiduvabariikide ministrite nõukogude juures asuvad riiklikud arbitraažid ja kohalikud riiklikud arbitraažid võivad tähendatud vaidlused läbivaatamiseks üle anda vastavale kõrgemalseisvale riiklikule arbitraažile ainult sel juhtumil, kui nad leiavad, et vaidluse õigeks lahendamiseks on vaja selle läbivaatamisele kaasata vaidlevate poolte keskorganid (ministeeriumid, ministeeriumide peavalitsused jne.) või organisatsioonid, kes ei asu antud vabariigi, krai või oblasti territooriumil.

Liiduvabariikide ministrite nõukogude juures asuvate riiklike arbitraažide ja kohalike riiklike arbitraažide poolt kõrgemalseisva arbitraaži volitusel läbivaadatud vaidlustes teostab järelevalvet tehtud otsuste üle kõrgemalseisev arbitraaž.

13. Kui ühes hagis on ühendatud nõuded, mis tulenevad mittekohase kvaliteediga toodangu hankimisest, ja nõuded, mis tulenevad teistest alustest (näiteks toodangu puudujäägist), kusjuures hagi allub summa ja poolte alluvuse järgi kas liiduvabariigi ministrite nõukogu juures asuvale riiklikule arbitraažile või kohalikule riiklikule arbitraažile, siis kuulub see läbivaatamisele riiklikus arbitraažis toodangu tootja (hankija) asukohas (käesoleva juhendi punkt 10).

Samal ajal aga nõuete ühendamine ühte hagisse, mis tulenevad erinevatest alustest, on lubatud ainult sel juhtumil, kui need nõuded on seotud toodangu hankimisega ühe hankija arve järgi.

14. Mittekohase kvaliteediga toodangu hankimisega seoses olevad hagid, kaasa arvatud hagid sellise toodangu eest tasutud summade tagastamiseks, ja kahjude hüvitamise hagid, esitatakse 6-kuulise hagi aegumise tähtaja jooksul.

Seda tähtaega arvutatakse:

a) kui akt, mis kinnitab mittekohase kvaliteediga toodangu

hankimist, on koostatud õigeaegselt — siis akti koostamise päevast;

b) kui akt on koostatud mitteõigeaegselt — siis sellest päevast arvates, millal ta oleks pidanud olema koostatud.

Akt loetakse koostatuks õigeaegselt, kui toodangu kvaliteedi kontrollimine ja akti vormistamine on lõpetatud kehtestatud tähtaja jooksul. 6-kuuline hagi aegumise tähtaeg arvutatakse regressihagide puhul arbitraaži otsuse tegemise päevast arvates, mis on regressi korras hagi esitamise aluseks või hageja poolt summa vabatahtliku tasumise päevast arvates, mida ta nõuab regressi korras.

15. Hagi esitamisel, mis on seotud mittekohase kvaliteediga toodangu hankimisega, on hageja kohustatud hagiavaldusele lisama:

a) lepingu, mille täitmiseks toimus hankimine või vastava väljavõtte lepingust;

b) toodangu hankijalt või tootjalt saadud dokumendi, mis tõendab hangitud toodangu kvaliteeti (sertifikatsioon, pass, kvaliteedi tunnistus, TKO akt jne.);

c) akti, mis tõendab hangitud toodangu kvaliteedi mittevastavust standardile, tehnilistele tingimustele, etaloonile, samuti nõuetele, mis on ette nähtud põhitingimustega või lepinguga;

d) toodangu hankimisel raudtee-, vee- või õhutranspordiga — transpordi saatelehe (konossemendi) või vastavalt tõestatud ärakirja;

e) kirjade, telegrammide või telefonogrammide ärakirjad hankija (tootja) või teiste organisatsioonide väljakutsumise kohta toodangu kvaliteedi kontrollimisest ja akti koostamisest osavõtuks, kui selline väljakutse on ette nähtud hanke põhitingimustega või lepinguga;

g) hankija (tootja) arve hangitud toodangule või vastavalt tõestatud arve ärakirjad ja tõendid selle maksmise kohta;

h) pretensioonide ärakirjad, mis on esitatud hankijale, tootjale või teistele organisatsioonidele, kelle vastu on esitatud hagi ja tõendid nende adressaadile ärasaatmise kohta;

i) pretensioonide vastuste ärakirjad, kui vastused olid saadud;

j) vajalikel juhtudel — standardid või tehnilised tingimused, millele peab hangitud toodang vastama või väljakirjutised neist, aktid proovide võtmisest ja laboratooriumi analüüsid;

k) hagi järgi saadaolevate summade motiveeritud arvestuse;

l) tõendid hagimaterjalide ärakirjade kostjale ja kaaskostjatele saatmise kohta, kui neid on asjasse kaasatud või peab olema kaasatud.

Kui kaubandusorganisatsioonid esitavad hagisid toodangu hindade alandamiseks selle madalamasse sorti viimise tõttu, on kaubandusorganisatsioon kohustatud esitama organisatsiooni juhataja ja pearaamatupidaja poolt allakirjutatud õiendi toodangu rea-

liseerimise kohta selle sordi hinna järgi, millesse see üle viidi või läbiviidud ümberhindamise kohta, kui toodang ei ole veel realiseeritud, samuti nende samade ametiisikute allkirjadega õiendi toodangu ümbermarkeerimise kohta vastavasse sorti.

III. Asjade läbivaatamiseks ettevalmistamine

16. Arbitraažid on kohustatud asjad läbivaatamiseks hoolikalt ette valmistama.

Avalduse vastuvõtmisel on arbiter kohustatud kontrollima:

a) käesoleva juhendi punktis 15 loetletud materjalide olemasolu;

b) kas ei ole mööda lastud hagi aegumise tähtaeg hagi esitamiseks kas täies summas või osaliselt;

c) kas esitatud materjalid on küllaldased antud vaidluse sisuliseks läbivaatamiseks;

d) kas kaaskostjana on kaasatud toodangu tootja, kes ei ole hankija ja kas esitatud materjalidest ei tulene vajadus kaasata asjasse kaaskostjana mõni teine organisatsioon, keda hageja ei ole asjasse kaasanud.

17. Avalduse juures vajalike materjalide puudumisel, samuti pooltelt või organisatsioonidelt, kes asjast osa ei võta, seletuse saamise vajaduse korral, on arbitraaž kohustatud nõudma puuduvate materjalide esitamist.

Kaaskostja asjasse kaasamise kohta teeb arbiter määruse.

IV. Vaidluste läbivaatamine ja otsuse tegemine

19. Vaidluse läbivaatamisel, mitte piirdudes ainult mittekohase kvaliteediga toodangu hankimise fakti kindlakstegemisega, on arbiter kohustatud igakülgselt ja tähelepanelikult välja selgitama kõik asja tehiolud ja tarvitusele võtma abinõud põhjuste väljaselgitamiseks, mis tingisid niisuguse toodangu hankimise.

Vajalikel juhtudel võib arbiter kutsuda istungile isikuid, kes võtsid osa toodangu kvaliteedi kontrollimisest ja akti koostamisest, eksperte, kes on andnud arvamuse toodangu kvaliteedi kohta, esindajaid vastavatest ministeeriumidest ja ametkondadest, teadusliku uurimise instituutidest jne., määrata ekspertiisi toodangu kvaliteedi kindlaksmääramiseks, samuti vaadata toodang üle poolte osavõtul kohapeal.

Asjas olevaid materjale, sealhulgas ekspertide arvamusi, teadusliku uurimise instituutide, ministeeriumide ja ametkondade otsuseid peab arbiter hindama kriitiliselt täie rangusega. Arbiter on eriti kohustatud kontrollima standardite ja tehniliste tingimuste nõuete järgimist proovide ja näidiste väljavalimisel, samuti toodangu katsetamise meetodeid isikute poolt, kes võtsid osa toodangu

kvaliteedi kontrollimisest, samuti isikute poolt, kes andsid poolte vahel asjas tekkinud lahkarvamuste kohta arvamuse.

20. Olenemata vajalike abinõude tarvituselevõtust poolte vastutavate esindajate osavõtu tagamiseks vaidluse läbivaatamisest on arbitraažil, kui see on tingitud vaidluse asjaoludest, õigus kohustada pooli saatma arbitraaži istungile töötajaid, kes on vahetult seotud antud toodangu tootmisega ja vastuvõtmisega (insenerid, tehnoloogid, meistrid, kaubatundjad jt.).

21. Vaidluste läbivaatamisel peavad arbiterid lähtuma sellest, et toodangu saamisel sihtjaamas (jõesadamas, sadamas, lennujaamas), on veose saaja vastavalt transpordil kehtivatele eeskirjadele kohustatud:

a) üle vaatama veose ja kontrollima, kas oli kinni peetud kehtestatud veoeeskirjadest, mis tagavad toodangu riknemise ärahoidmise (temperatuurirežiimi järgimine isotermilistes vagunites, veose õigeaegne kohaletoimetamine jne.);

b) toodangu rikkumise või riknemise, taara või pakendi rikkumise korral nõudma kommertsakti koostamist.

Kui veose saaja tähendatud juhtudel ei nõudnud kommertsakti koostamist, ei kaevanud transpordiorganisatsiooni alusetule keeldumisele sellise akti koostamisest, või ei esitanud vajalikel juhtudel pretensiooni ja hagi transpordiorganisatsiooni vastu, siis ei või panna hankijale (tootjale) nende kahjude hüvitamist, milliseid tarbija oleks võinud sisse nõuda transpordiorganisatsioonilt.

22. Vaidluste läbivaatamisel on arbitraaž kohustatud lähtuma hanke põhitingimustes ja sõlmitud lepingutes ettenähtud tarbija poolt saadud toodangu kvaliteedi kontrollimise korrast, selle toodangu kvaliteedi kehtestatud nõuetele mittevastavuse kohta aktide koostamise ning pretensioonide esitamise korrast ja tähtaegadest ning varalise vastutuse määradest mittekohase kvaliteediga toodangu hankimise eest.

23. Toodangu kvaliteedi valikulist kontrollimist koos sellise kontrollimise tulemuste laiendamisega kogu saadud partiile lubatakse ainult juhtudel, kui see on otseselt ette nähtud standardite, tehniliste tingimuste, hanke põhitingimuste või lepinguga. Ülejäänud juhtudel ei kuulu valikulise kontrolli tulemused laiendamisele kogu hangitud partiile ja hagi võidakse rahuldada ainult toodangu kontrollitud osa suhtes.

24. Kui toodangu hinna alandamiseks selle madalamasse sorti üleviimise tõttu ja vastava trahvi sissenõudmiseks hagi esitanud kaubandusorganisatsioon ei esita arbitraaži nõudmisel tõendeid, mis on mainitud käesoleva juhendi punktis 15, siis hankija (tootja) poolt toodangu eest liigselt saadud summa kuulub hankijalt (tootjalt) sissenõudmisele liidu eelarve tuludesse, kostjalt väljanõutud trahvi aga võib arbitraaž pöörata täielikult või osaliselt liidu eelarve tuludesse.

25. Kui toodangu hankimine toimus ilma lepinguliste suhete

vormistamiseta, siis tarbija poolt esitatud hagi läbivaatamisel on arbitraaž kohustatud lähtuma vastavatest sätetest (toodangu kvaliteedilise vastuvõtu kord ja tähtajad jt.), mis on kehtestatud tootmistehnilise otstarbega toodangu ja rahvatarbekaupade kvaliteedilise vastuvõtu juhenditega, samuti antud toodangu hanke eritingimustega.

Toodangu hankimine ilma lepinguliste suhete vormistamiseta ei või olla hankija (tootja) varalisest vastutusest vabastamise aluseks mittekohase kvaliteediga toodangu hankimise eest. See vastutus määratakse kindlaks vastavalt valitsuse määrustele ja korraldustele, hanke põhimäärustele, hanke eritingimustele ja muudele normatiivsetele aktidele ja kehtestatud trahv nõutakse hankijalt (tootjalt) sisse täies summas. Seejuures on arbitraažil õigus sissenõutud trahvisumma pöörata kas täielikult või osaliselt liidu eelarve tuludesse, kui hageja ei kasutanud temast sõltuvaid abinõusid lepinguliste suhete vormistamiseks.

26. Kui hankija (tootja) seadusega kehtestatud poolteise aastase[9] hagi aegumise tähtaja piires esitas tarbija vastu hagi hangitud toodangu maksumuse tasumiseks või vähemmakstud summa sissenõudmiseks, kuid tarbija esitab sellele hagile vastuväiteid, viidates hangitud toodangu mittekohasele kvaliteedile, siis peab arbiter tarbija vastuväiteid läbi vaatama sisuliselt.

Seejuures on arbiter kohustatud kontrollima, kas tarbija on kinni pidanud toodangu kvaliteedi kehtestatud kontrollimise korrast, samuti akti koostamise ja pretensiooni esitamise tähtajast.

Kui tarbija poolt tekkida lastud rikkumiste tõttu osutus võimatuks kindlaks teha, et hankija (tootja) on hankinud mittekohase kvaliteediga toodangu, siis tuleb tarbija vastuväited lükata tagasi.

27. Juhul kui tootja rikub toodangu kvaliteedi kontrollimise, mittekohase kvaliteediga hangitud toodangu kohta akti koostamise või pretensioonide esitamise kehtestatud tähtaegu ja korda, siis nõuab arbitraaž hankijalt (tootjalt) sisse kehtestatud trahvi täies summas. Seejuures on arbiteril õigus sissenõutud trahvisummat täielikult või osaliselt pöörata liidu eelarve tuludesse.

Kui ülaltähendatud rikkumised tegid võimatuks tuvastada, kelle süül toimus toodangu riknemine või selle kvaliteedi halvenemine, siis esitatud hagi ei kuulu rahuldamisele.

28. Kiiresti rikneva toodangu kohta akti koostamise tähtaja möödalaskmisel vabaneb hankija (tootja) varalisest vastutusest mittekohase kvaliteediga toodangu hankimise eest, välja arvatud juhtumid, kui tarbija tõendab, et avastatud puudused ei võinud tekkida akti koostamise aja möödalaskmise kestel.

29. Kui arbitraaž vaatab läbi vaidluse mitme organisatsiooni

---

[9] Käesoleval ajal üheaastane tähtaeg (vt. «NSV Liidu ja liiduvabariikide tsiviilseadusandluse aluste» § 16).

(tarbija, hankija, tootja jt.) osavõtul, siis tuleb vaidlus lahendada sisuliselt kõikide osaliste suhtes sõltumata nende ametkondlikust alluvusest.

30. Kui hankija, kes ei ole toodangu tootja, oli kohustatud oma laos toodangu kvaliteeti täielikult või valikuliselt kontrollima, siis tarbija hagi puhul, mis on seotud talle hankija poolt edasisaadetud toodangu kvaliteediga, on arbitraažil õigus panna tootjale vastutus ainult tingimusel, kui see hagi on esitatud 6-kuulise aegumistähtaja piires. Sel juhtumil arvutatakse aegumistähtaega sellest päevast, millal akt mittekohase kvaliteediga toodangu kohta pidi olema hankija poolt koostatud. Kui see tähtaeg on tootja suhtes mööda lastud, siis hagi põhjendatuse korral nõutakse vastavad summad sisse hankijalt.

Kui aga hankija, kes ei ole toodangu tootja, vastavalt kehtestatud korrale, ei ole kohustatud kontrollima tootjalt saadava toodangu kvaliteeti, siis arvutatakse 6-kuuline hagi aegumise tähtaeg käesoleva juhendi punktis 14 tarbija poolt hagi esitamiseks ettenähtud korras, mitte ainult hankija suhtes, vaid ka tootja suhtes.

Sama korda kohaldatakse ka siis, kui hankija saadab esmase saatja (vabriku, tehase) originaaltaaras või pakendis toodangu edasi, kui taarat või pakendit ei avatud ja need olid kahjustusteta.

31. Arbitraaži otsuses peab olema lühidalt ja selgelt sõnastatud vaidluse olemus ja poolte seletused, samuti näidatud motiivid, millistest arbiter juhindus otsuse tegemisel, viitamisega asja materjalidele (hanke põhitingimused, leping, ekspertiisiakt jne.). Kui esitatud hagi rahuldati kas täielikult või osaliselt, siis viidatakse otsuses tingimata alustele, mille põhjal arbiter lükkas tagasi kostja (kaaskostja) vastuväited. Kui hagi ei rahuldatud, siis viidatakse otsuses tingimata alustele, millistel arbiter lükkas tagasi hageja väited. Hagi rahuldamise korral peab arbiter otsuse resolutiivosas eraldi näitama põhivõlgnevuse, trahvi ja riigilõivu summad.

V. Asjade läbivaatamisel ilmnenud puudustest teatamine

33. Teated mittekvaliteetse või mittekomplektse toodangu hankimise ja toodangu kohustuslike standardite (käesoleva juhendi punkti 7) rikkumise faktidest saadetakse prokuratuuriorganitele viie päeva jooksul arvates asjas otsuse tegemise päevast.

Nendes teadetes peab olema näidatud:

a) hankija, tootja, veosesaatja, toodangu saaja nimetus ja nende posti aadressid;

b) hangitud toodangu nimetus;

c) toodangu hankimise kuupäev;

d) millised organisatsioonid tuvastasid toodangu mittekvali-

teetsuse, mittestandardsuse või mittekomplektsuse, akti number ja kuupäev;

e) rikkumiste olemus, mille on lasknud tekkida toodangu hankija (tootja, saatja).

Teatele peab olema lisatud antud asja kohta arbitraaži otsuse kinnitatud ärakiri ja võimaluse korral hangitud toodangu mittekvaliteetsust, mittestandardsust või mittekomplektsust kindlaksmäärava akti ärakiri.

34. Arbitraažid on kohustatud teatama hankija (tootja) kõrgemalseisvatele organitele kõikidest mittekvaliteetse või mittekomplektse toodangu ja kohustuslike standardite rikkumisega toodangu hankimise juhtudest, samuti tõsistest, mittekohase toodangu hankimise faktidest.

Peale selle on arbitraažid kohustatud saatma teated ametkondlikus liinis kõrgemalseisvatele organitele juhtudel, kui:

a) tarbija rikkus toodangu kvaliteedi kontrollimise korda, aktide koostamise ja pretensioonide esitamise korda ning tähtaegu;

b) hagid on esitatud hagi aegumise tähtaja möödalaskmisega;

c) toodangu kvaliteedi kontrollimisele kaasatõmmatud riikliku, harukondliku kvaliteedi inspektsiooni esindajad, kaubandusekspertiisibüroo eksperdid jt. isikud täitsid oma ülesandeid mittekohaselt;

d) asjade läbivaatamisel ilmnesid muud tõsised puudused asutuste, ettevõtete ja organisatsioonide töös.

Teated, olenevalt puuduste iseloomust ja tõsidusest, saadetakse:

ametkondlikus liinis kõrgemalseisvate organite juhtijatele,

ministeeriumide ja ametkondade juhtijatele,

vajalikel juhtudel — vastavale ministrite nõukogule või töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteele.

Juhtudel, kui avastatud puudustest on vaja ette kanda liiduvabariigi ministrite nõukogule, peab kohalik riiklik arbitraaž saatma ettekande projekti koos kõikide selle juurde kuuluvate materjalidega vastava liiduvabariigi ministrite nõukogu juures asuvale riiklikule arbitraažile. Juhtudel, kui avastatud puudustest on vaja ette kanda NSV Liidu valitsusele, saadavad liiduvabariikide ministrite nõukogude juures asuvad riiklikud arbitraažid ja kohalikud riiklikud arbitraažid ettekande projekti koos kõikide materjalidega NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuvale Riiklikule Arbitraažile.

35. Teated (punkt 34) peavad sisaldama:

a) ilmnenud puuduste sisu kirjelduse viidetega faktidele ja dokumentidele;

b) arbitraaži konkreetsed ettepanekud abinõudest, mis on vajalikud puuduste põhjuste kõrvaldamiseks;

c) teadete saatmisel kõrgemalseisvate organite, ministeeriumide ja ametkondade juhtijatele — palve puuduste kõrvaldamise abinõude tarvituselevõtmiseks, vajalikel juhtudel aga süüdiolevate ametiisikute vastutuselevõtmiseks.

36. Arbitraažid on kohustatud süstemaatiliselt tundma õppima ja üldistama arbitraažides seoses mittekohase kvaliteediga toodangu hankimisega läbivaadatud asjade materjale ja saatma selle töö tulemuste järgi teated ministeeriumide ja ametkondade juhtijatele, vajalikel juhtudel organile, kelle juures arbitraaž asub.

37. Arbitraažid kontrollivad vastuste saamist teadetele, mis nad saatsid kõrgemalseisvate organite, ministeeriumide ja ametkondade juhtijatele, samuti prokuratuuriorganitele.

Tähtajaks vastuse mittesaamise, samuti saadud vastusega mitterahulolemise korral peab arbitraaž ikkagi püüdma saavutada saadetud teadetes märgitud vajalike abinõude tarvituselevõttu.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU JUURES ASUVA RIIKLIKU ARBITRAAŽI PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 17. detsembri 1960. a. määrusega nr. 504 — *ENSV MKK 1960, nr. 46, art. 144*)

Vt. Majandustöötaja juriidiline käsiraamat. Koost. E. Talvik. Tallinn 1969, lk. 533—539

ÜHISKONDLIKE ARBITERIDE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 9. novembri 1965. a. määrus nr. 491 — *ENSV MKK 1965, nr. 41, art. 179*)

Vt. Majandustöötaja juriidiline käsiraamat. Koost. E. Talvik. Tallinn 1969, lk. 565

ÜHISKONDLIKE ARBITERIDE PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 9. novembri 1965. a. määrusega nr. 491 — *ENSV MKK 1965, nr. 41, art. 179*)

Vt. Majandustöötaja juriidiline käsiraamat. Koost. E. Talvik. Tallinn 1969, lk. 566

XXV peatükk

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE RIIKLIK KOKKUOST

NSV LIIDU JA LIIDUVABARIIKIDE TSIVIILSEADUSANDLUSE ALUSED — §-d 51—52
EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 270—271

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE RIIKLIKU KOKKUOSTU ORGANISEERIMISE ALASTE EESTI NSV VALITSUSE OTSUSTE ÜHENDAMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 28. mai 1970. a. määrus nr. 270 — *ENSV ÜVT 1970, nr. 25, art. 223*).

VARUMISORGANISATSIOONIDE POOLT LOOMADE, LINDUDE, KÜÜLIKUTE JA MUNADE VASTUVÕTMISE, HOIDMISE JA VÄLJASTAMISE KORRA KOHTA, SAMUTI TÕULOOMADE KOKKUOSTU KOHTA KÄIVATE EESTI NSV VALITSUSE OTSUSTE ÜHENDAMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 20. oktoobri 1970. a. määrus nr. 481 — *ENSV ÜVT 1970, nr. 47, art. 451*)

KOLHOOSNIKUTE JA KOLHOOSIDE PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE ÜLEJÄÄKIDE TURUSTAMISE PAREMA ORGANISEERIMISE KOHTA

(EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 22. aprilli 1961. a. määrus nr. 170 — *ENSV MKK 1961, nr. 16, art. 57*)

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE KONTRAHEERIMISLEPINGUTEST

(NSV Liidu Ministrite Nõukogu 4. jaanuari 1966. a. määrus nr. 3 — *СП СССР 1966, № 2, ст. 11*)

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE KONTRAHEERIMISLEPINGUTE SÕLMIMISE JA TÄITMISE KORRA PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud NSV Liidu Varumisministeeriumi 22. oktoobri 1970. a. käskkirjaga nr. 306)

I. Üldalused

1. Käesoleva põhimääruse, mis on kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 4. jaanuari 1966. a. määruse nr. 3 «Põllumajandussaaduste kontraheerimislepingute kohta»[1] alusel ja kooskõlas NSV Liidu Ministrite Nõukogu 23. aprilli 1970. a. määrusega nr. 278 «Põllumajandussaaduste riikliku kokkuostu organiseerimise alaste NSV Liidu valitsuse otsuste ühendamise kohta»[2] eesmärk on määratleda põllumajandussaadusi müüvate majandite (kolhoosid, sovhoosid ja teised riiklikud majandid) ja varujate (varumis- ja kaubandusorganisatsioonid ning tööstusettevõtted) vahelisi vastastikuseid lepingulisi suhteid, mis soodustavad põllumajandussaaduste riikliku kokkuostu organiseeritud läbiviimist ja garanteerivad riigile vajalike põllumajandussaaduste turustamise pooltele kasulikel tingimustel.

2. Käesolev põhimäärus reglementeerib kõigile majandeile ja varujaile ühiseid küsimusi põllumajandussaaduste kontraheerimislepingute sõlmimise ja täitmise osas ning kehtib iga liiki põllumajandussaaduste riikliku kokkuostu kohta.

Keskasutuste ja varumisorganisatsioonide poolt väljaantavad põllumajandussaaduste riiklikku kokkuostu käsitlevad juhendid ja eeskirjad on kehtivad pärast nende kooskõlastamist NSV Liidu Varumisministeeriumiga.

3. Põllumajandussaadusi ostetakse kokku kontraheerimislepingute alusel, mis on riiklikuks tellimuseks, ja sõlmitakse varujate ning majandite vahel vastavalt majandeile teatavakstehtud põllumajandussaaduste riikliku kokkuostu plaanidele, aga samuti saadustele, mis ostetakse üle plaani, lähtudes mitte ainult kindlaksmääratud kokkuostuplaanide täitmise tagamise vajadusest, vaid ka saaduste üleplaanilisest kokkuostust kogustes, mis rahuldavad NSV Liidu rahvamajanduse vajadused.

Majandid müüvad kontraheerimislepingute alusel üle plaani riigile vajalike põllumajandussaaduste ülejäägid, lähtudes sellest, et iga majand peab igal aastal mitte ainult täitma kindlad plaanid, vaid ka üha kasvavais kogustes müüma riigile üleplaanilist teravilja, loomi, linde, piima, villa ja mune kõrgendatud hindadega, arvestades üleplaanilise laekumisega vilja osas vähemalt 35% ja

[1] СП СССР 1966, № 2, ст. 11.
[2] СП СССР 1970, № 8, ст. 63.

loomakasvatussaaduste osas 8—10% kindlast plaanist. Kooskõlas rahvamajanduse arendamise plaaniga tuleb ette näha suhkrupeedi (tööstusliku), päevalille, toorpuuvilla, linakiu, kartuli, köögivilja, puuvilja ja teiste põllumajandussaaduste ja tooraine üleplaaniline müük.

Kartuli ja puu- ning köögivilja kokkuost kolhoosidelt, sovhoosidelt ja teistelt majanditelt viiakse läbi reeglipäraselt ühe varuja poolt temale kinnistatud rajoonis (tsoonis), kusjuures varuja kannab selles rajoonis täit vastutust kogu kaubandusliku puu- ja köögivilja kokkuostu organiseerimise ja vastuvõtu kindlustamise eest.

Põllumajandussaaduste kokkuost majandeilt, kellel ei ole varumisplaani, toimub kehtestatud korra kohaselt samuti kontraheerimislepingute alusel.

4. Kontraheerimislepingutes ettenähtud kohustuste mittetäitmine on riikliku distsipliini rikkumine ning selles süüdi olevad ametiisikud kannavad vastutust kehtestatud korras.

Majandite ja varujate varaline vastutus määratakse kindlaks põllumajandussaaduste kontraheerimislepingute ja käesoleva põhimäärusega.

II. Põllumajandussaaduste kontraheerimislepingute sõlmimise kord ja tähtajad

5. NSV Liidu Varumisministeerium, NSV Liidu Põllumajanduse Ministeerium, NSV Liidu ministeeriumid ja keskasutused, kes viivad läbi põllumajandussaaduste kokkuostu ja vastuvõttu, kindlustavad õigeaegse põllumajandussaaduste kontraheerimislepingute sõlmimise varujate poolt majanditega ning rakendavad vajalikke abinõusid sõlmitud lepingute täitmise tagamiseks.

6. Kontraheerimislepingud sõlmitakse kooskõlas põllumajandussaaduste tüüp-kontraheerimislepingute ja käesoleva põhimäärusega.

Iga varuja (kontrahent) sõlmib tema poolt kokkuostetavatele saadustele eraldi kontraheerimislepingud vahetult majandiga.

Põllumajandussaaduste kontraheerimislepingud sõlmitakse üheks aastaks, puu- ja köögiviljadele ning kartulile aga mitmeks aastaks.

Kontraheerimislepingud põllumajandussaaduste teistele liikidele võib sõlmida kehtivusega kahest kuni viie aastani (jaotusega aastate järgi), lähtudes põllumajandussaaduste riiklikest varumisplaanidest ja põllumajandusliku tootmise arengu perspektiivplaanidest kolhoosides ja sovhoosides.

Mitmeks aastaks sõlmitud kontraheerimislepingud kuuluvad iga-aastasele täpsustamisele kindlaksmääratud riiklike kokkuostuplaanide ja majandite tootmis-finantsplaanide alusel, mis on kinnitatud kindlaksmääratud korra kohaselt vastavate ministeeriu-

mide, asutuste ja organisatsioonide poolt, samuti arvestades nende võimalusi üleplaaniliste saaduste müümiseks riigile nõutavas sortimendis ja koguses.

7. Põllumajandussaaduste kontraheerimislepingud sõlmitakse hiljemalt vastava aasta 1. jaanuariks.

Pikaajalise kontraheerimislepingu täiendav kokkulepe vormistatakse samuti vastava aasta 1. jaanuariks.

8. NSV Liidu Varumisministeeriumi organid koos kohalike põllumajandusorganitega ja varumisorganisatsioonidega töötavad välja ja esitavad ettenähtud korra kohaselt kinnitamiseks ettepanekud kolhooside, sovhooside ja teiste majandite kinnistamise kohta varujatele nendega kontraheerimislepingute sõlmimiseks ja põllumajandussaaduste ning tooraine üleandmiseks-vastuvõtuks, arvestades majandite kaugust vastuvõtupunktidest ja ettevõtetest, liiklustingimusi ning samuti töötlemisettevõtete võimsust.

Ministeeriumid ja keskasutused, kellel lasub põllumajandussaaduste kokkuostu läbiviimine, on kohustatud igakülgselt arendama ja tugevdama tööstus- ja kaubandusettevõtete otsesidemeid kolhooside ja sovhoosidega, selleks et kiirendada tingimuste loomist järkjärguliseks üleminekuks saaduste vastuvõtuks vahetult majandeis ja nende transportimiseks varumisorganisatsioonidele spetsialiseeritud transpordiga.

9. Lepingute sõlmimine toimub vahetult majandis, kuhu varuja on kohustatud õigeaegselt suunama vastavalt volitatud vastutava esindaja.

Kontraheerimisleping registreeritakse rajooni riiklikus põllumajandussaaduste kokkuostu ja kvaliteedi inspektsioonis. Kumbki pool saab ühe eksemplari registreeritud lepingust, kolmas eksemplar kuulub rajooni põllumajandusvalitsusele ja neljas eksemplar rajooni riiklikule põllumajandussaaduste kokkuostu ja kvaliteedi inspektsioonile.

10. Varuja on kohustatud varustama majandit kehtivate standardite, tehniliste tingimuste ja konditsioonidega üksikute saaduseliikide vastuvõtu ja hindamise ning nende eest arvelduste tegemise korra kohta ja mitte hiljem kui kuu aega enne varumise algust tutvustama majandeile möödunud aasta jooksul neis tehtud muudatusi, samuti majandi soovil instrueerima majandi töötajaid ja konsulteerima nendega põllumajandussaaduste vastuvõtu, hindamise ja arvelduste küsimustes.

11. Ühepoolne keeldumine lepingu täitmisest ja selles ühepoolselt muudatuste tegemine ei ole lubatud, välja arvatud kehtiva seadusandlusega ettenähtud juhud.

Lepingu kehtivuse lõpetamine või selle tingimuste muutmine võib toimuda poolte kokkuleppel, kui see ei ole vastuolus põllumajandussaaduste kokkuostu kindlaksmääratud mahtudega.

12. Põllumajandussaaduste kontraheerimislepingus näidatakse müümisele kuuluvate põllumajandussaaduste kogus, sortiment,

kvaliteet, hind ja summa; nõudmised, mis esitatakse taarale ja pakkematerjalile; saaduste üleandmise (laadimise) kord ja koht, üleandmise tähtajad; arvelduste kord ja majandi ning varuja arveldus- ja postirekvisiidid; poolte varaline vastutus lepinguliste kohustuste mittetäitmisel.

Lepingud või nende üksikud tingimused, mis on vastuolus seadusega, NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja liiduvabariikide ministrite nõukogude määruste ja korraldustega, põllumajandussaaduste kokkuostu kinnitatud plaanidega, käesoleva põhimäärusega ning pooltele kohustuslike eeskirjadega, on kehtetud.

III. Põllumajandussaaduste kogus, sortiment, kvaliteet, tähtajad ja kord kokkuostmisel

13. Müügile kuuluvate põllumajandussaaduste kogus ja sortiment määratakse lepingus kindlaks vastavalt riiklikule kokkuostuplaanile, aga üleplaaniline müük — pooltevahelisel kokkuleppel.

Kui kokkuostetavate saaduste sortiment ei ole kokkuostuplaanis kindlaks määratud, siis määravad selle pooled.

Kehtestatud korra kohaselt on pooltel õigus vastastikusel kokkuleppel lepingu täitmise käigus muuta kokkuostetavate saaduste sortimenti, millele järgneb antud muudatuste teatavakstegemine rajooni riiklikule põllumajandussaaduste kokkuostu ja kvaliteedi inspektsioonile.

14. Saadused, mida majand müüb üle lepingus ettenähtud koguse, võtab varuja kehtivate tingimuste kohaselt vastu poolte poolt täiendavalt kooskõlastatud koguses, sortimendis, kvaliteediga ja tähtaegadel.

15. Majandi poolt müüdud saaduste kvaliteet peab vastama standarditele, tehnilistele tingimustele või kindlaksmääratud konditsioonidele.

Saadusi, mis ei vasta standarditele, tehnilistele tingimustele või kindlaksmääratud konditsioonidele, on lubatud erandjuhtudel vastu võtta ja arvestada lepingu ja kokkuostu plaani täitmiseks kehtestatud korras väljaantavate lubade alusel.

Müüdavad saadused peavad vastama sanitaarjärelevalve eeskirjade nõudmistele.

16. Majandi poolt väljastatavatele saadustele tuleb lisada vormikohane saateleht, millele majandi poolt märgitakse saaduste nimetus, kogus ja kvaliteet.

17. Riigile põllumajandussaaduste müügi tähtajad nähakse ette kolhooside, sovhooside ja teiste majandite poolt varumisorganisatsioonidega sõlmitud kontraheerimislepingutes, arvestades kultuuride valmimise aegu, saaduste tootmise ja hoidmise tingimusi ning samuti liiduvabariikide ministrite nõukogude poolt kindlaksmääratavate loomade ja lindude, piima, munade, villa, karus- ja toornahkade riikliku kokkuostu kvartalite plaane.

18. Majand on kohustatud saadused oma või värvatud transpordiga toimetama varuja vastuvõtupunktidesse (ettevõtteisse), mis on ette nähtud lepingus, kui üksikute põllumajandussaaduste liikide kokkuostu eeskirjadega (juhenditega) või sõlmitud lepingutega pole ette nähtud teisiti.

Korra kohaselt, mis on ette nähtud põllumajandussaaduste üksikute liikide kokkuostueeskirjades (juhendis), võib lepingutes ette näha saaduste üleandmise varujale vahetult majandis.

19. Saaduste pealelaadimine transpordivahendeile ja tagastatava taara mahalaadimine toimub majandi tööjõu ja vahenditega ning majandi arvel, saaduste mahalaadimine ja tagastatava taara pealelaadimine vastuvõtupunktis aga varuja tööjõu ja vahenditega ning varuja arvel, kui see pole teisiti ette nähtud hinnakirjades, teistes pooltele kohustuslikes eeskirjades või sõlmitud lepingutes.

Kui üks pooltest tegi peale- või mahalaadimistöid, mis olid pandud teisele poolele, siis viimane tasub esimesele tehtud tööde maksumuse.

20. Saaduste kohaletoimetamine (üleandmine) vastuvõtupunktidesse ja ettevõtteisse toimub poolte vahel kooskõlastatud graafikute järgi.

Saaduste kohaletoimetamise (üleandmise) graafikuid võivad pooled ette näha ka vahetult lepingutes.

Pooltel on õigus vastastikusel kokkuleppel lepingu täitmise käigus muuta saaduste müügi tähtaegu, samuti selle vastuvõtu- (üleandmise-) punkte.

Saaduste üksikute liikide kokkuostueeskirjad (juhendid) näevad ette saaduste kohaletoimetamise (üleandmise) graafikute koostamise, kooskõlastamise ja muutmise korra, samuti juhud, kui graafikuid ei koostata.

Poolte poolt kooskõlastatud saaduste kohaletoimetamise (üleandmise) graafikute rikkumise korral hüvitab süüdlane pool teisele poolele tekitatud kahjud (kaasa arvatud kahjud, mis on seotud saaduste kvaliteedi alanemisega, loomade hooldamise ja transpordivahendite seisakutega üle kehtestatud normide).

21. Kooskõlastatult varujaga on majandil õigus enne tähtaega ära anda saadusi, mis arvatakse lepingu järgi üleandmisele kuuluva saaduste koguse hulka.

22. Majandi poolt lepinguliste kohustuste täitmise kuupäevaks loetakse kuupäev, millal vastuvõtupunkti (ettevõttesse) saabus ja võeti vastu antud liiki saaduste viimane partii või vastuvõtmise-üleandmise dokumendi koostamise kuupäev, kui varuja võttis saadused vastu vahetult majandis.

23. Varuja on kohustatud lepingu tingimuste kohaselt vastuvõtupunkti (ettevõttesse) toimetatud saadused vastu võtma, mitte lubades saaduste vastuvõtul transpordivahendite seisakuid üle kehtestatud normide (kaasa arvatud saaduste kvaliteedi määramine), ning kindlustama kvaliteedi ja koguse õige kindlakstegemise.

Varuja ja majand on kohustatud saatelehele märkima transpordi kohalesaabumise ja vastuvõtmise (üleandmise) lõpetamise ajad.

Vastuvõetud saaduste kohta antakse majandile vormikohane vastuvõtukviitung, mis on ainsaks saaduste üleandmist tõendavaks dokumendiks.

Kokkuostetavate põllumajandussaaduste kvaliteedi määramisel tekkivad pooltevahelised vaidlused lahendatakse NSV Liidu Varumisministeeriumi organite poolt.

24. Varuja poolt ostetud ja majandisse vastutavale hoiule jäetud kartuli, puu- ja köögiviljade ning teiste saaduste eest tasutakse üldistel alustel (käesoleva põhimääruse p. 30), hüvitades majandile saaduste hoidmisega seotud kulud vastavalt kehtestatud korrale.

25. Saaduste kogus, mille majand jättis andmata lepingus määratud tähtajaks, lisatakse saaduste kogusele, mis kuulub üleandmisele järgmisel tähtajal (kuus, kvartalis).

Kui saaduste üleandmise tähtaeg on määratud lepingus piirtähtajana ja kui majand neid tähtajaks ei ole üle andnud, siis määratakse saaduste üleandmise uus tähtaeg poolte kokkuleppel.

Pooltel on õigus määrata ka teistsugune kord saaduste koguse üleandmiseks, mille majand jättis andmata lepingus ettenähtud tähtaegadeks.

Varujal on õigus keelduda majandi süü läbi tähtajaks üleandmata jäänud saaduste vastuvõtmisest, teatades sellest õigeaegselt majandile. Saadused, mis majand saatis ära enne vastuvõtmisest keeldumise teate saamist, on varuja kohustatud vastu võtma ja nende eest tasuma.

26. Kui standardid, tehnilised tingimused või sõlmitud lepingud näevad ette, et saadused tuleb kohale toimetada taaras või pakitult, väljastab varuja kolhoosile küllaldasel hulgal vajalikku taarat ja pakkematerjali poolte poolt määratud tähtajaks.

Sovhoosile väljastatakse taara ja pakkematerjal samadel tingimustel, kui talle ei eraldata taara ja pakkematerjali fonde.

Taara eest, mida majand saab varujalt ja varuja majandilt, tasuvad pooled vastavalt kehtivatele hinnakirjadele.

Taara väljastamisse ja kasutamisse puutuvad iseärasused üksikute saaduseliikide osas, samuti selle tagastamise kord ja tähtajad nähakse ette saaduste üksikute liikide kokkuostueeskirjades (juhendis) või sõlmitud lepingutes.

IV. Hinnad ja arvelduste kord

27. Arveldused kokkuostetavate põllumajandussaaduste eest toimuvad kehtivais kokkuostuhindades (riigile andmise hindades) koos kehtestatud korra kohaselt ettenähtud juurdehindlustega, samuti mahahindlustega hinnast standardite ja tehniliste tingimustega ettenähtud saaduste kvaliteedi kõrvalekaldumiste eest.

28. Saaduste kohaletoimetamise kulud hüvitab varuja majandile ühtsete autotransporditariifide järgi kogu vahemaa ulatuses kolhoosi brigaadist, sovhoosi osakonnast, loomakasvatusfarmist, kaugkarjamaadelt, majandi kesklaost; majandile aga, kus puuduvad brigaadid ja osakonnad — majandi keskusest kuni lepingus ettenähtud vastuvõtupunktini (ettevõtteni).

Saaduste veo kaugused määratakse kindlaks liiduvabariikides kehtestatud korra kohaselt rajooni TSN täitevkomitee poolt varuja, majandi ja saaduste vedusid teostava transpordiorganisatsiooni osavõtul.

Kui saadused toimetati kohale raudtee-, vee- või õhutranspordiga või mitme nimetatud liiki transpordiga, siis transpordikulud tasutakse vastava transpordiga kaupade veol kehtivate tariifide järgi (kaasa arvatud maksud ja muud kulud).

Loomade kohaletoimetamise korral raudtee- või veetranspordiga tasub varuja majandile ka need kulud, mis on seotud loomade transportimisega (vagunite ja praamide seadmestamise ja söötade maksumus, saatjate ja loomade üleandjate töötasu), loomade varumisorganisatsioonide jaoks kehtivate normide kohaselt, samuti tegelikud kulutused seoses loomade märgistamisega, vagunite ja praamide puhastamise ning desinfitseerimisega.

Loomade ajamise teel kohaletoimetamise kulud tasutakse poolte vahel kokkulepitud suuruses, ent mitte üle autotranspordi ühtsete tariifimäärade.

Täiendavad kulutused seoses saaduste kiirendatud saatmisega varuja nõudmisel kantakse samuti varuja arvele.

29. Majanditele, kellelt saadused on kokku ostetud jaehindade ja kehtestatud mahahindluste alusel, saaduste kohaletoimetamise kulusid ei hüvitata.

30. Arveldused kolhooside ja sovhoosidega nende poolt müüdud põllumajandussaaduste ja tooraine eest teostatakse varumisorganisatsioonide ja ettevõtete poolt kohe, kuid mitte hiljem saaduste vastuvõtule järgnevast päevast, aga juhul kui varuja asub teenindavast Riigipanga osakonnast kaugel, siis mitte harvem kui üks kord viie päeva jooksul, arvestades sidetingimusi. Samaaegselt tasutakse kohaletoodud saaduste transpordi eest kehtestatud korras.

Arveldused toimuvad üldreeglina selliselt, et varujad kannavad maksukorraldustega (tšekkidega) majandi poolt üleantud saaduste maksumuse majandi jooksvale (arveldus-) kontole.

Pooltel on õigus rakendada varutavate saaduste eest ka teisi arveldusvorme ja -korda, mis ei ole vastuolus kehtiva seadusandlusega.

31. Kontraheerimislepingute alusel antakse kolhoosidele (sealhulgas ka Kaug-Põhja ja nendega võrdsustatud piirkondade kolhoosidele), mis pole üle viidud panga otsesele krediteerimisele, NSV Liidu Riigipanga asutuste poolt varumisorganisatsioonide ja ette-

võtete nimel, kes võtavad vastu põllumajandussaadusi ja toorainet, rahalisi avansse riigi poolt kokkuostetavate taime- ja loomakasvatussaaduste (sealhulgas piima) eest 30% ulatuses, majanduslikult nõrkadele kolhoosidele aga 40% ulatuses nende saaduste maksumusest.

Kolhooside poolt riigile müüdavate saaduste maksumus määratakse kindlaks kontraheerimislepingutega kokkuostuhindade alusel, arvestades kehtiva seadusandlusega ettenähtud juurdehindlusi.

Kontraheerimislepingute alusel üle riikliku kokkuostuplaani müüdavate põllumajandussaaduste puhul antakse avansid kolhoosidele välja suuruses, mis on kindlaks määratud plaani arvel müüdavate saaduste kohta.

Rahaliste avansside väljaandmine kolhoosidele 30% ulatuses riigile müüdavate põllumajandussaaduste ja tooraine maksumusest toimub 2—3 korral.

Esimene rahaline avanss 15% ulatuses lepingus märgitud saaduste maksumusest antakse kolhoosidele välja kontraheerimislepingu sõlmimisel või pärast selle täpsustamist, kuid mitte enne 1. jaanuari. Ülejäänud 15% saaduste maksumusest antakse ühel või kahel korral, arvestades kontraheerimislepingutega ettenähtud saaduste liiki, tööde mahtusid ja tähtaegu.

Mitte vähem kui pool avanssi antakse majanduslikult nõrkadele kolhoosidele kontraheerimislepingute sõlmimisel.

Esimene rahaline avanss karakullnahkade kokkuostuks kolhoosidelt antakse kolhoosidele kokkuostule eelneva aasta IV kvartalis.

Kooskõlas kontraheerimislepingutega peetakse kolhoosidele väljaantud rahalisi avansse kinni põllumajandussaaduste vastuvõttu läbiviivate vastuvõtupunktide, ettevõtete ja organisatsioonide poolt 60% ulatuses iga riigile müüdava põllumajandussaaduste partii maksumusest kuni kolhooside poolt saadud avansside täieliku kustutamiseni.

Kontraheerimislepingute alusel kokkuostetavate munade puhul viiakse rahaliste avansside nimetatud kinnipidamine läbi alates 1. aprillist, piima kokkuostu korral alates 1. maist, liha kokkuostu korral alates 1. juunist.

Rahaliste avansside väljaandmine ja kustutamine toimub NSV Liidu Riigipanga ja NSV Liidu Varumisministeeriumi poolt kindlaksmääratud korras.

V. Varaline vastutus

32. Varaline vastutus lepinguliste kohustuste mittetäitmise eest määratakse kindlaks vastavalt põllumajandussaaduste tüüp-kontraheerimislepingutele, mis on kinnitatud NSV Liidu Varumisministeeriumi poolt, ja vastavalt käesolevale põhimäärusele.

33. Lepingus ettenähtud tähtajaks teravilja-, õli- ja tehniliste kultuuride, loomakasvatussaaduste ja loomse tooraine mitteüleandmisel või viivitusega üleandmisel maksab majand varujale viivist 0,1% iga viivitatud päeva eest. Üle 10-päevase viivituse korral lõpetatakse viivise arvestamine ja majand maksab varujale peale viivise veel leppetrahvi 2% andmata saaduste väärtusest.

Nimetatud viivist ja leppetrahvi nõutakse majandilt iga saaduse mitteandmisel lepingus ettenähtud sortimendi järgi. Kui lepingus ei ole sortiment kindlaks määratud, siis üldkoguse järgi.

Poolte vahel kooskõlastatud graafiku ja lepingu kohaselt majandi poolt kohaletoodud saaduste vastuvõtmisest keeldumise korral või saaduste viivitusega vastuvõtmisel maksab varuja majandile leppetrahvi 3% vastuvõtmata jäänud või viivitusega vastuvõetud saaduste maksumusest ning hüvitab vastuvõtmata jäänud saaduste kohaletoimetamise kulud (sinna ja tagasi), samuti majandile tekitatud kahju (kaod loomade kaalus, saaduste kvaliteedi alanemine, transpordivahendite seisakud vastuvõtu ootel jne.).

Lepingus ettenähtud tähtaegadeks vastuvõetud põllumajandussaaduste eest majandile mitteõigeaegse tasumise korral maksab varuja majandile iga viivitatud päeva eest viivist 0,1% vastuvõetud saaduste maksumusest. Üle 10-päevase viivituse korral lõpetatakse viivise arvestamine ja varuja maksab majandile peale arvestatud viivise veel leppetrahvi 2% mitteõigeaegselt väljamakstud summast.

Koguse või kvaliteedi ebaõige määramise korral või vastuvõetud saaduste eest tehtud ebaõige arvelduse korral kannab varuja üle majandile tasumata jäänud summa ja tasub trahvi 5% tasumata jäänud summast.

34. Lepingus, täiendavas kokkuleppes või graafikus ettenähtud tähtajaks plaanilise kartuli, köögivilja, puuviljade, marjade ja mee mitteüleandmisel või viivitusega üleandmisel maksab majand varujale leppetrahvi 5% üleandmata jäänud saaduste maksumusest. Antud leppetrahv nõutakse sisse lepinguga ettenähtud sortimendi (kultuuride) nimetuste lõikes.

Lepingu ja poolte vahel kooskõlastatud graafiku kohaselt majandi poolt kohaletoodud eelnimetatud saaduste vastuvõtmisest keeldumise korral või viivitusega vastuvõtmisel maksab varuja majandile leppetrahvi 5% vastuvõtmata jäänud või viivitusega vastuvõetud saaduste maksumusest ning hüvitab vastuvõtmata jäänud saaduste kohaletoimetamise kulud sinna ja tagasi.

Lepingus ettenähtud tähtaegadel vastuvõetud kartuli ja puuning köögivilja eest majandile mitteõigeaegse tasumise korral maksab varuja majandile leppetrahvi 2% mitteõigeaegselt väljamakstud summast.

Vastuvõetud saaduste koguse ja kvaliteedi ebaõige määramise korral, või kui nende eest õigesti ei tasutud, maksab varuja majan-

dile tasumata jäänud summa ja trahvi 10% tasumata jäänud summast.

35. Poolte vahel kooskõlastatud parandatud sortimendi ja kvaliteediga saaduste müük ei too endaga kaasa kehtestatud sanktsioonide rakendamist saaduste osas, mille arvel seda müüakse.

36. Majand vabaneb vastutusest lepinguliste kohustuste mittetäitmise eest, kui kohustused jäid täitmata loodusõnnetuste tagajärjel või varuja süü läbi.

37. Kontraheerimislepingus ettenähtud kiiresti riknevate konditsiooniliste saaduste vastuvõtmisest keeldumise korral maksab varuja majandile peale leppetrahvi ja tekitatud kahjumi ka toodangu täieliku maksumuse ja selle sinna- ja tagasiveo kulud.

Saaduste vastuvõtmisest äraütlemise juhul on varuja või vahetu vastuvõtja kohustatud põhjuse märkima majandi transpordidokumendile. Kui varuja keeldub äraütlemise põhjust transpordidokumendile märkimast või selle kohta akti koostamisest osa võtmast, on majandil õigus kutsuda riikliku põllumajandussaaduste kokkuostu ja kvaliteedi inspektsiooni või teise mittehuvitatud organisatsiooni esindaja ja tema osavõtul koostada akt, mis tõestab saaduste vastuvõtmisest äraütlemise fakti ja põhjusi.

38. Lepingus ettenähtud taara ja pakkematerjali majandile mitteandmisel maksab varuja majandile trahvi 50% saamata jäänud taara ja pakkematerjali maksumusest.

Majandi poolt (varuja poolt eraldatud) taara mittetagastamisel või selle kasutamisel saaduste laadimiseks teistele saajatele või mittesihipärasel kasutamisel maksab majand varujale trahvi 100% tagastamata taara maksumusest, samuti maksab varuja majandilt saadud taara mittetagastamisel majandile trahvi 100% tagastamata taara maksumusest.

39. Majandi saadustega graafiku järgi kohalesaabunud veokite seisuaegadega viivitamisel üle vastuvõtuks ja kvaliteedi määramiseks kehtestatud ajanormide kannab varuja vastutust autotranspordi veoste kehtivate ühtsete tariifide alusel ja kooskõlas nende tariifide kasutamise eeskirjadega.

Samasugust vastutust kannab ka majand varuja transpordivahendite ülenormatiivsete seisuaegade eest juhul, kui leping näeb ette saaduste üleandmise varujale otse majandis.

40. Leppetrahvi, trahvi ja viivise summa arvutamisel lähtutakse saaduste eest poolte poolt arvelduste tegemisel rakendatavaist hindadest.

Viivise ja leppetrahvi suurus saaduste viivitusega andmise või lepingus ettenähtud tähtaegadel mitteandmise eest määratakse kindlaks, lähtudes selle saaduse maksumusest, mis jäi andmata või anti viivitusega ainult vastaval perioodil (kuus, kvartalis), lisamata saaduste maksumust, mis jäi andmata või anti viivitusega eelneval perioodil (kuus, kvartalis).

41. Olenemata viivise, leppetrahvi ja trahvi maksmisest, hüvitab süüdlane pool teisele poolele lepingu rikkumise tagajärjel tekitatud kahju.

Viivise, leppetrahvi ja trahvi maksmine ei vabasta pooli lepinguliste kohustuste täitmisest.

42. Põllumajandussaaduste kontraheerimislepingute täitmisel tekkivad vaidlused lahendatakse kehtestatud korras.

PIIMA JA PIIMASAADUSTE RIIKLIKU KOKKUOSTU (ÜLEANDMISE JA VASTUVÕTMISE) KORRA JUHEND

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Varumiskomitee 9. aprilli 1966. a. käskkirjaga nr. 37)

I. Üldalused

1. Piima ja piimasaaduste riiklik kokkuost kolhoosidelt, sovhoosidelt ja teistelt riiklikelt majandeilt toimub piimatööstuse ettevõtete, punktide ja organisatsioonide poolt kokkuostuplaanide ja kontraheerimislepingute alusel.

2. Piima ja piimasaaduste vastuvõtupunktidele kinnistavad majandid rajoonide (rajoonidevaheliste) põllumajandusliku tootmise valitsused kooskõlastatult varujate (piimatööstuse ettevõtted ja organisatsioonid) ja majanditega (kolhoosid, sovhoosid ja teised riiklikud majandid). Seejuures võetakse arvesse ettevõtete võimsusi, majandite ja tööstusettevõtete ning kaubandus- ja teiste organisatsioonide vaheliste otseste sidemete laiendamise vajadust, majandite kaugust vastuvõtupunktidest või ettevõtetest ja liiklustingimusi.

Majandite kinnistamine väljaspool rajooni piire asuvatele punktidele ja ettevõtetele toimub oblastite, kraide põllumajandusliku tootmise valitsuste, vabariikide põllumajanduse ministeeriumide poolt rajoonide (rajoonidevaheliste) põllumajandusliku tootmise valitsuste taotlusel ja kooskõlastatult liiduvabariiklike liha- ja piimatööstuse ministeeriumidega või nende valitsustega oblastites, kraides ja autonoomsetes vabariikides.

3. Majandid võivad müüa piima ja piimasaadusi vahetult kaubandusvõrku, raviasutustele (haiglad, sanatooriumid), puhkekodudele, lasteasutustele, koolidele, internaatidele ja teistele organisatsioonidele varujate korraldustega, mis antakse välja kehtestatud limiitide ulatuses. Piima ja piimasaaduste kättetoimetamine vahetult tarbijale võib toimuda üksnes veterinaar-sanitaarse järe-

levalveasutuse loaga. Saaduste kvaliteet peab sel juhul vastama vahetuks tarbimiseks minevate piimasaaduste tehniliste tingimuste ja standardite nõuetele.

Üksikute majandite kinnistamine kaubandusettevõtetele ja teistele tarbijatele piima ja piimasaaduste realiseerimiseks toimub oblastite, kraide põllumajanduse valitsuste poolt koos oblastite (kraide) täitevkomiteede kaubandusvalitsuste, kraide ja oblastite piimatööstuse organisatsioonidega, samuti oblastiteks jaotamata vabariikides vabariikide vastavate ministeeriumide poolt.

4. Riigile piima andvatele majanditele müüakse lõssi liidu-vabariikide ministrite nõukogude poolt kehtestatud normide piires.

Juustu- ja muud piimatööstused tagastavad piima andvatele majanditele tasuta vadaku, mis jääb üle ettevõtte tootmisvajadusest.

II. Piima ja piimasaaduste üleandmise, vastuvõtmise ja veo tingimused

5. Riigile müüdav piim peab olema naturaalne, kurnatud ja jahutatud; piima kvaliteet peab vastama varutavale piimale kehtestatud vabariiklikele tehnilistele tingimustele.

Piim, mis on võltsitud (veega lahjendatud, kooritud, neutraliseeritud sooda või ammoniaagiga, sisaldab konserveerivaid aineid või muid piima loomulikke omadusi ja keemilist koosseisu muutvaid hälbeid), omab koirohu, sibula, küüslaugu kõrvalmaitset, naftasaaduste või kemikaalide lõhna, sisaldab piimahelbeid ja kalgenditükke, on limane, piimale mitteomase värvusega, samuti esimesel seitsmel päeval pärast lehma poegimist lüpstud (ternespiim), ei kuulu üleandmisele-vastuvõtmisele.

Majandeil, kus esineb loomade nakkushaigusi, lubatakse piima riigile müüa veterinaar-sanitaarseadusandlusega kehtestatud eeskirjade täitmisel.

6. Piimakonserv-, juustu- ning lõssipulbri ja kondenseeritud lõssi töötlemise tehaste ja tsehhide, samuti täispiimaga linnu varustavate piimatööstuste tegevuspiirkondades täidavad kolhoosid, sovhoosid ja teised riiklikud põllumajandusettevõtted piima riigile müümise plaani üldreeglina täispiimaga.

7. Majandite poolt riigile müüdava ja varujate poolt vastuvõetava piima, koore ja teiste piimasaaduste kvaliteet rasvasisalduse, happesuse, puhtuse, tiheduse ja teiste näitajate järgi määratakse kindlaks kehtivates standardites ettenähtud meetodite alusel.

Piima ja piimasaaduste proovide võtmine ja nende ettevalmistamine analüüsimiseks toimub vastavalt kehtivale riiklikule standardile. Organoleptiliselt hinnatakse piima ja piimasaadusi iga nõu või tsisterni sektsiooni kohta eraldi.

Piima ja piimasaaduste kvaliteeti nende väljasaatmisel ja vas-

tuvõtmisel võivad hinnata isikud, kes on saanud selleks vastava erialase ettevalmistuse, mis on dokumendiga tõestatud.

8. Igal majandi poolt väljastataval piima- ja kooresaadetisel peab kaasas olema vormikohane saateleht (vorm nr. 55), kuhu on märgitud piima kaal, rasvasus, happesus, temperatuur ja ärasaatmise aeg. Piimatööstus (osakond, punkt) märgib vastuvõetud saaduste tegeliku kaalu ja kvaliteedi saatelehe piimatoojale tagastatavale eksemplarile.

Saaduste kohaletoimetamine majandist piimatööstusse (osakonda, punkti) toimub graafiku kohaselt, mis on kooskõlastatud majandi ja varuja vahel.

9. Piima ja piimasaadused annab üle majandi vastutav esindaja. Piima ja piimasaaduste koguse ja kvaliteedi määramine toimub majandi esindaja juuresolekul.

Majandi ja vastuvõtupunkti andmetes esinevad lahkuminekud piima kaalus, rasvasuses ja happesuses lahendatakse piima teistkordse kaalumise ja analüüsimisega saadust äraandva majandi esindaja osavõtul. Analüüsimiseks võetud piimaproovid tuleb säilitada üks ööpäev.

10. Piim ja piimasaadused toimetatakse piima vastuvõtupunktidesse ja -tööstustesse majandite transpordiga (oma või värvatud) või vastastikusel kokkuleppel varujate poolt tsentraliseeritud transpordiga.

Piima vastuvõtupunktidesse ja -tööstustesse saadetavad piimatsisternid, piima- ja koorenõud peavad olema tihedalt suletud kummitihendiga varustatud kaantega ja plommitud.

11. Piima ja piimasaaduste pealelaadimine ning tagastatava taara mahalaadimine toimub majandite tööjõu ja vahenditega, saaduste mahalaadimine ning majanditele tagastatava taara pealelaadimine aga varujate tööjõu ja vahenditega.

Kui üks pooltest teostas peale- ja mahalaadimistöid, mis oli teise poole ülesandeks, siis on viimane kohustatud esimesele hüvitama tehtud tööde maksumuse.

12. Majandeist graafiku kohaselt kohaletoimetatud piima ja koore vastuvõtmine peab toimuma 45 minuti jooksul arvates nende saabumisest ettevõttesse või selle vastuvõtupunkti.

Kui vastuvõtmisega viivitatakse üle 45 minuti, võetakse kohaletoimetatud piim ja koor vastu happesusega, mis on märgitud majandi saatelehel. Majandeist ilma saateleheta ja väljaspool graafikut kohaletoimetatud piima ja piimasaaduste vastuvõtmise hilinemise ja kvaliteedi languse eest varuja ei vastuta.

13. Piimasaadusi vastuvõtvad tööstused ja vastuvõtupunktid on kohustatud hiljemalt üks tund pärast piima või koore vastuvõtmist tagastama majanditele puhtakspestud taara — piimanõud ja tsisternid, tööstused aga, kus on olemas aur, tagastavad need pestult ja aurutatult. Piimanõude kinnipidamise eest üle ettenähtud aja maksab tööstus majandile järgmiselt: üle ühe tunni kinnipee-

tud nõu eest 20 kopikat, iga üle ööpäeva kinnipeetud nõu eest aga veel täiendavalt 20 kopikat.

14. Majandite poolt riigile müüdav koor peab olema saadud kvaliteetsest värskest piimast, üleandmisel olema värske, rasvasusega üldreeglina 30—35%, ilma ühegi kõrvalmaitseta ja lõhnata, saastumata, võitombukesteta, külmumata ning temperatuur vastuvõtul tööstuses mitte üle 10° C, ja kvaliteedilt vastama varutava koore vabariiklikele tehnilistele tingimustele.

15. Majanditel on õigus müüa ja varujad on kohustatud vastu võtma võid piima kokkuostu plaani täitmiseks.

Standardse või kvaliteet, pakend, tööstuslik markeering, taara ja kaal peavad vastama kehtivatele standarditele. Või vastuvõtmisel tasutakse majandile taara maksumus.

Majandite poolt müüdav mittestandardne koorevõi, rasvasisaldusega vähemalt 75% ja sulatatud või, rasvasisaldusega vähemalt 95%, peavad olema naturaalsed, mitte kibedad, hallituseta, saastumata, ilma lisanditeta, kõrvalmaitse ja lõhnata, ning toimetatakse vastuvõtupunkti kinnises ja puhtas taaras.

16. Või kvaliteedi määramine toimub vastuvõtupunktides majandi esindaja juuresolekul hiljemalt ühe tunni jooksul pärast kohalesaabumist. Majandi esindaja puudumine ei tohi olla põhjuseks või kvaliteedi määramisega viivitamisel.

Kui 24 tunni jooksul alates üleandmise momendist ei määrata või kvaliteeti vastuvõtupunkti või tööstuse süü tõttu, siis tuleb või vastu võtta majandi saatelehes märgitud kvaliteedinäitajate alusel.

17. Võid müüvaid majandeid varustab taaratagavarade ja -materjalidega (kastid, tünnikomplektid, naelad, raudvitsad, pärgamentpaber, sool) võid vastuvõtja organisatsioon, kuhu majand on kinnistatud. Taaratagavarade ja -materjalide kvaliteet peab vastama kehtivaile standarditele ja tehnilistele tingimustele.

Tasumine taaratagavarade ja -materjalide eest toimub hinnakirja hindades inkasso korras piimatööstuste poolt esitatud maksenõuete alusel.

18. Majandid võivad piima kokkuostu plaani ja kontraheerimislepingu täitmiseks müüa juustu ja brõnsat ümberarvestatuna kehtivate ekvivalentide alusel.

Laabijuustude kvaliteet peab vastama standardite nõuetele. Brõnsa ja soolveejuustud, mida müüakse plaani ja kontraheerimislepingu täitmiseks, peavad kvaliteedilt vastama kehtivaile vabariiklikele tehnilistele tingimustele ja sisaldama rasva kuivaines vähemalt 40%.

19. Piima riikliku müügiplaani täitmiseks antud juustu ja brõnsa kuivaine rasvasisaldus määratakse vastuvõtupunktides ja tööstustes hiljemalt ühe ööpäeva jooksul arvates üleandmise momendist. Kui esineb kõrvalekaldumisi kehtestatud normidest madalamas suunas, on vastuvõtupunkt või tööstus kohustatud sellest majandile teatama 3 päeva jooksul.

Kui äraantud juustu ja brõnsa analüüs ei ole tehtud ettenähtud tähtajal või selle tulemustest ei ole teatatud majandile kolme päeva jooksul, tuleb juust ja brõnsa vastu võtta näitajate alusel, mis on märgitud üleandja saatedokumentidel.

Kui majand või varuja ei nõustu määratud või-, juustu- ja brõnsasordiga, lahendab küsimuse spetsialist-ekspert, kes poolte kokkuleppel kutsutakse kohale. Eksperdi otsus saaduste sordi kohta on kohustuslik mõlemale poolele.

III. Saaduste üleandmise vormistamine, plaani täitmiseks arvestamine, saaduste ja nende kohaletoimetamise eest arvelduse kord

20. Vastuvõetud piima ja koore kohta annavad piimatööstused välja juurdelisatud vormi PK-3[3] kohase kviitungi (üks kord dekaadis). Või ja juustu vastuvõtukviitungid kirjutatakse igale vastuvõetavale partiile. Vastuvõtukviitung on saaduste üleandmist tõendavaks dokumendiks.

Arveldus vastuvõetud piima ja koore eest toimub majandi saatelehtede (vorm nr. 55 või 1 PTV)[3] ja piima vastuvõtu žurnaali (vorm nr. ZM-1)[3] andmete alusel, dekaadi lõpul aga — vastuvõtukviitungite andmete alusel, arvesse võttes dekaadi eelmistel päevadel tehtud väljamakseid.

Summade ülekandmine majanditelt vastuvõetud piima ja piimasaaduste eest toimub kohe pärast üleandmise-vastuvõtmise dokumentide vormistamist, kui aga varuja viibib kaugel Riigipanga teenindavast osakonnast, siis hiljemalt viie päeva jooksul.

21. Majanditelt vastuvõetud piim arvestatakse plaani ja kontraheerimislepingute täitmiseks ümberarvestatuna kehtestatud baasilisele rasvasusele.

Varutava piima tegeliku rasvasuse ümberarvestamiseks baasilise rasvasusega piimaks tuleb vastuvõetud piimakogus korrutada piima tegeliku rasvasusega ja saadud resultaat jagada baasilise rasvasusega protsentides.

Näide. Vastuvõtupunkti toodi 399 kg piima rasvasusega 4,0%, baasiline rasvasus on 3,8%. Baasilise rasvasusega piima kogus on $\frac{399 \times 4}{3{,}8} = 420$ kg.

Riikliku plaani täitmisel pühvli-, jaki-, kaameli-, lamba- ja kitsepiimaga toimub arvestus lehmapiima baasilise rasvasuse normide alusel. Kumõss ja märapiim arvestatakse plaani ja kontraheerimislepingu täitmiseks tegelikus kaalus, ümberarvestamata baasilisele rasvasusele.

Lamba-, kitse-, pühvli-, kaameli- ja jakipiima kvaliteet peab vastama vabariiklikele tehnilistele tingimustele.

---

[3] Lisasid ei tooda.

22. Arveldus majanditega baasilise rasvasusega piima ja piimasaaduste eest toimub kokkuostu- (riigile üleandmise) hindades kehtivate hinnakirjade alusel.

23. Arveldus majanditega, kes müüvad saadusi vahetult kaubandusorganisatsioonidele ja teistele tarbijatele, toimub nende organisatsioonide poolt üleandmise-vastuvõtmise dokumentide alusel jaehindades, maha arvates kehtestatud mahahindlused, kusjuures kohaletoomise kulusid ei hüvitata.

Vahetult kaubandusvõrku ja teistele tarbijatele müüdavate saaduste arvestamine kokkuostuplaani ja kontraheerimislepingu täitmiseks toimub kehtestatud baasilise rasvasuse ja piimasaaduste piimale ümberarvestamiseks kehtivate ekvivalentide alusel riikliku statistika inspektori poolt piimasaadusi vastuvõtnud organisatsioonilt saadud dokumentide põhjal.

24. Kehtestatud korras sovhooside ja teiste riiklike põllumajandusettevõtete töölistele ning teenistujatele limiidi piirides müüdav piim arvestatakse plaani ja kontraheerimislepingu täitmiseks proportsionaalselt piima riigile müümise kvartali, poolaasta, üheksa kuu ja aasta plaani täitmisele. Sealjuures piim, mis on kulutatud ühiskondlikuks toitlustamiseks ja müügiks töölistele ja teenistujatele, võetakse arvesse natuuras, s. o. ümberarvestamata baasilisele rasvasusele.

Sovhooside, teadusliku uurimise asutuste ja õppeasutuste katse-, tootmis-katse- ja õppe-katsemajandid, sordiaretus-, katse- ja masinakatsetuste jaamad, puukoolid ja siidikasvatuse sovhoosid väljastavad piima ühiskondlikuks toitlustamiseks plaanilise omahinnaga, kuid mitte kallimalt riiklikest jaehindadest miinus kaubanduslik mahahindlus, samuti müüakse nimetatud majandite töölistele ja teenistujatele piima plaanilise omahinnaga, ent mitte kallimalt riiklikest jaehindadest.

25. Parema kvaliteediga piima äraandmise stimuleerimiseks toimub majandite poolt müüdava piima hinnale juurdehindlus madalama happesuse eest ja mahahindlus kõrgema happesuse puhul järgmiselt:

a) linnu, tööstuskeskusi ja kuurorte piimaga varustavates rajoonides, samuti piimakonservitehaste tegevuspiirkondades makstakse kolhoosidele, sovhoosidele ja teistele riiklikele ettevõtetele ning organisatsioonidele piima eest, mille happesus (vastuvõtmise momendil ettevõtetes ja punktides) on 19° ja alla selle, igalt tsentnerilt 50 kopikat juurde, kui aga happesus on üle 19°, alandatakse piima tsentneri hinda 50 kopika võrra;

b) teistes rajoonides makstakse majanditele piima eest, mille happesus on alla 18° (vastuvõtmise momendil punktides ja ettevõtetes) hinnale juurde 50 kopikat tsentnerilt, kui aga happesus ületab 18°, siis alandatakse piima hinda 50 kopika võrra tsentnerilt.

26. Kui piim ja piimasaadused antakse ära väljaspool rajooni, oblastit, kraid või vabariiki asuvatele ettevõtetele või punktidele,

siis arveldus saaduse eest ja selle arvestamine plaani ja kontraheerimislepingu täitmiseks toimub lähtudes baasilisest rasvasusest ja kokkuostuhindadest, mis on kehtestatud neile rajoonidele, oblastitele, kraidele ja vabariikidele, kus paiknevad piima ja piimasaadusi üleandvad majandid.

27. Piima ja piimasaaduste veokulud tasub varuja majandile ühtsete autotransporditariifide järgi kogu vahemaa ulatuses kolhoosi brigaadist, sovhoosi osakonnast, loomakasvatusfarmist, kaugkarjamaalt või majandi keskklaost kuni kontraheerimislepingus ettenähtud vastuvõtupunktini (ettevõtteni). Arveldus toimub lähtudes saaduste tegelikust kaalust, kaasa arvatud taara kaal.

Saadused toimetatakse kohale standardses taaras.

Kui piima ja koort veetakse majandi spetsialiseeritud autodega, tasutakse transpordikulud saaduse füüsiliselt kaalult (ilma taarata), suurendades tariifilist veotasu spetsialiseeritud transpordile ettenähtud ulatuses.

Veokaugus majanditest vastuvõtupunktini määratakse kehtestatud korra kohaselt rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee poolt varuja, majandi ja saaduste vedusid teostava transpordiorganisatsiooni osavõtul.

Piima ja piimasaaduste veol raudtee-, vee- või mitme nimetatud liiki transpordiga tasutakse transpordikulud vastavaile transpordiliikidele kehtivate kaubaveotariifide järgi (kaasa arvatud maksud ja muud kulud).

Täiendavad kulutused seoses saaduste kiirendatud saatmisega varuja nõudmisel kantakse varuja arvele.

28. Kui autode ja piimatsisternautode seisakud ületavad piima vastuvõtmiseks, piimanõude ja -tsisternide pesemiseks ettenähtud aja, tasub varuja majandile ületatud seisuaja eest vastavalt autotranspordi kaubaveotariifidele.

Piima või koore riknemisel majandeis selle tõttu, et viivitati piimanõude või -tsisternide tagastamisega, tasub varuja majandile tekitatud kahju.

29. Majanditelt piima varumise plaani täitmiseks vastuvõetud koore arvestus toimub ümberarvestatuna vabariigile, kraile ja oblastile kinnitatud baasilise rasvasusega piimaks.

Majandite poolt riigile antav koor arvestatakse plaani ja kontraheerimislepingu täitmiseks ümberarvestatuna baasilise rasvasusega piimaks järgmise valemi järgi:

$$Pb = \frac{K(Rk - R_1)}{Rb - R_1},$$

kus Pb — baasilise rasvasisaldusega piima kogus (kg);
K — tegelikult müüdud koore kogus (kg);
Rk — koore rasvaprotsent;

R_l — lõssi rasvaprotsent, võetud antud arvelduste tegemiseks 0,05%;

Rb — baasilise piima rasvasus protsentides.

Näide. Baasiline piimarasvasus on 3,8%; sovhoos andis 75 kg koort rasvasisaldusega 30%. Asendades valemi arvuliste näitajatega, saame baasilise rasvasusega piima

$$\frac{75(30-0{,}05)}{3{,}8-0{,}05}=599{,}0 \text{ kg.}$$

30. Või vastuvõtmine majandeilt plaani või kontraheerimislepingu täitmiseks toimub ümberarvestusega piimaks järgmiste ümberarvestuse ekvivalentide järgi (tabel 1).

31. Sulatatud lambapiimavõi ümberarvestus lehmapiimaks toimub järgmiste ekvivalentide kohaselt:

1 kg lambapiimavõid rasvasisaldusega vähemalt 95% arvestatakse 25 kg lehmapiimaks, mille baasiline rasvasisaldus on 3,7—3,8% ja 24 kg lehmapiimaks, mille baasiline rasvasisaldus on 3,9—4,0%.

32. Juustu ja brõnsa andmisel piima varumise plaani ja kontraheerimislepingu täitmiseks toimub arvestus järgmiste ekvivalentidega (tabel 2):

Tabel 2

Lehmapiima baasiline rasvasus protsentides	Arvestatakse lehmapiima kilogrammides			
	1 kg juustu kohta		1 kg brõnsa kohta	
	rasvasus 45%	rasvasus 50%	rasvasus 40%	rasvasus 50%
3,3	10,3	11,4	6,7	8,6
3,4	10,0	11,1	6,5	8,3
3,5	9,7	10,8	6,3	8,1
3,6	9,4	10,5	6,2	7,8
3,7	9,2	10,2	6,0	7,6
3,8	8,9	9,9	5,8	7,4
3,9	8,6	9,6	5,6	7,2
4,0	8,4	9,4	5,4	7,0

Loomakasvatussaaduste Kokkuostu
Kotrolli Riiklik Inspektsioon

Tabel 1

Ühe kilo või üleandmisel	Baasiline piimarasvasus protsentides							
	3,3	3,4	3,5	3,6	3,7	3,8	3,9	4,0
	Arvestatakse baasilise rasvasusega piima kg-des							
Standardne või, veesisaldusega mitte üle 16%								
soolatud	25,61	24,83	24,12	23,44	22,80	22,19	21,62	21,07
soolamata	25,93	25,15	24,42	23,73	23,08	22,46	21,88	21,33
Standardne sulatatud või, veesisaldus mitte üle 1%	31,1	30,2	29,3	28,5	27,7	27,0	26,3	25,6
Või rasvasisaldusega mitte alla 75%	22,1	21,6	20,6	20,1	19,6	19,6	19,1	19,1
Võile rasvasisaldusega üle 75% arvestatakse täiendavalt juurde igale või rasvaprotsendile . . .	0,29	0,29	0,27	0,27	0,26	0,26	0,25	0,25
Sulatatud või rasvasisaldusega mitte alla 95%	27,4	26,8	26,8	26,3	25,8	25,8	24,7	24,7
Sulatatud võile rasvasisaldusega üle 95% arvestatakse täiendavalt juurde igale või rasvaprotsendile	0,29	0,28	0,28	0,28	0,27	0,27	0,26	0,26

ÜHISKONDLIKU TOITLUSTAMISE EDASISE ARENDAMISE JA PAREMALE JÄRJELE SEADMISE ABINÕUDE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 15. juuni 1967. a. määrus nr. 254 — *ENSV ÜVT 1967, nr. 30, art. 244*)

(Väljavõte)

18. Laialdasemalt arendada põllumajandussaaduste detsentraliseeritud kokkuostu ühiskondliku toitlustamise organisatsioonide ja ettevõtete poolt hindadega, mis ei ületa riiklikke jaehindu.

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE JA -TOORAINE KONTRAHEERIMISLEPINGUTE SÕLMIMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 19. oktoobri 1967. a. määrus nr. 407)

(Väljavõte)

3. Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumil ja rajoonide põllumajandusliku tootmise valitsustel:

1) välja selgitada igas kolhoosis, sovhoosis ja teistes riiklikes majandites reservid põllumajandussaaduste ja -tooraine tootmise ning riigile müümise edasiseks suurendamiseks;

2) abistada tööstusettevõtteid, varumis- ja kaubandusorganisatsioone põllumajandussaaduste ja -tooraine kontraheerimislepingute organiseeritud sõlmimisel kolhooside, sovhooside ning teiste riiklike majanditega kultuuride ja sortimendi järgi vastavalt kinnitatud riiklikele plaanidele;

3) tagada kolhoosidest, sovhoosidest ja teistest riiklikest majanditest riigile müüdavate põllumajandussaaduste saatedokumentide õige vormistamine nende majandite poolt.

LOOMADE, LINDUDE JA KÜÜLIKUTE TÜÜP-KONTRAHEERIMISLEPING

(Kinnitatud NSV Liidu Varumisministeeriumi 6. augusti 1970. a. käskkirjaga nr. 211)

(Väljavõte)

3. Lepinguliste kohustuste mittetäitmisel kannavad pooled järgmist varalist vastutust:

1) lepingus ettenähtud tähtajaks saaduste mitteüleandmisel või viivitusega üleandmisel maksab majand varujale viivist 0,1% ula-

tuses iga viivitatud päeva eest. Üle 10-päevase viivituse korral lõpetatakse viivise arvestamine ja majand maksab varujale peale viivise veel leppetrahvi 2% ulatuses üleandmata saaduste väärtusest.

Nimetatud viivist ja leppetrahvi nõutakse majandilt iga saaduse mitteandmisel lepingus ettenähtud sortimendi järgi. Kui lepingus sorti ei ole kindlaks määratud, siis üldkoguse järgi.

Poolte vahel kooskõlastatud parandatud sortimendi ja kvaliteediga saaduste müük ei too endaga kaasa kehtestatud sanktsioonide rakendamist saaduste osas, mille arvel seda müüakse.

Majand vabaneb vastutusest lepinguliste kohustuste mittetäitmise eest, kui kohustused jäid täitmata loodusõnnetuse tagajärjel või varuja süü läbi;

2) lepingu ja poolte vahel kooskõlastatud graafiku järgi majandi poolt kohaletoodud saaduste vastuvõtmisest keeldumisel või saaduste viivitusega vastuvõtmisel maksab varuja majandile leppetrahvi 3% ulatuses vastuvõtmata jäänud või viivitusega vastuvõetud saaduste maksumusest ning hüvitab saaduste kohaletoomise kulud (sinna ja tagasi), samuti majandile tekitatud kahju (kaod loomade kaalus, saaduste kvaliteedi alanemine, transpordivahendite seisakud vastuvõtu ootel jne.).

Saaduste vastuvõtmisest keeldumise puhul on varuja kohustatud märkima keeldumise põhjuse majandi transpordidokumendile. Kui varuja keeldub nimetatud põhjuse märkimisest transpordidokumendile, või selle kohta akti koostamisest osa võtmast, on majandil õigus kutsuda rajooni riikliku põllumajandussaaduste kokkuostu ja kvaliteedi inspektsiooni või mõne teise mittehuvitatud organisatsiooni esindaja ja tema osavõtul koostada akt, mis tõestab saaduste vastuvõtmisest keeldumise fakti ja põhjusi;

Märkus. Varuja poolt vastuvõtmata jäänud saaduste müümisel teistele organisatsioonidele (ettevõtetele) on varumisplaani täitmise arvestamise aluseks majandilt riikliku statistika inspektuurile esitatud õiend-aruanne saatelehtede registriga ja dokumentidega loomade ja lindude vastuvõtmisest keeldumise kohta;

3) lepingus ettenähtud tähtaegadel vastuvõetud saaduste eest majandile mitteõigeaegse tasumise korral maksab varuja majandile iga viivitatud päeva eest viivist 0,1% vastuvõetud saaduste maksumusest. Üle 10-päevase viivituse korral lõpetatakse viivise arvestamine ja varuja maksab majandile peale viivise leppetrahvi 2% ulatuses mitteõigeaegselt väljamakstud summast;

4) vastuvõetud saaduste koguse ja kvaliteedi ebaõige määramise juhul, või kui selle eest õigesti ei tasutud, maksab varuja majandile tasumata jäänud summa koos 5-protsendilise lisaga.

5) leppetrahvi, trahvi ja viivise summa arvutamisel lähtutakse poolte poolt saaduste eest arvelduste tegemisel rakendatavaist hindadest.

Viivise ja leppetrahvi suurus saaduste viivitusega andmisel või lepingus ettenähtud tähtaegadel mitteandmise eest määratakse kindlaks, lähtudes selle saaduse maksumusest, mis jäi andmata või anti viivitusega ainult vastaval perioodil (kvartalis) lisamata saaduste maksumust, mis jäi andmata või anti viivitusega eelneval perioodil (kvartalis).

4. Olenemata viivise, leppetrahvi ja trahvi maksmisest hüvitab süüdlane pool teisele poolele lepingu rikkumise tagajärjel tekkinud kahju.

Viivise, leppetrahvi ja trahvi maksmine ning kahju hüvitamine ei vabasta poolt lepinguliste kohustuste täitmisest.

5. Majandi lepingu täitmise kuupäevaks loetakse saaduste viimase partii üleandmise kuupäeva vastuvõtupunktis või üleandmise-vastuvõtmise dokumendi koostamise kuupäeva, kui varuja võttis saadused vastu vahetult majandis.

6. Küsimustes, mida ei ole nähtud ette lepingus, juhinduvad pooled põllumajandussaaduste kontraheerimislepingu sõlmimise ja täitmise korra põhimäärustest, juhendeist ja teistest pooltele kohustuslikest eeskirjadest.

7. Käesoleva lepingu täitmisel tekkivad vaidlused lahendatakse kehtestatud korras.

RIIKLIKU KALAKOMBINAADI JA KALURIKOLHOOSI VAHEL TOORKALA, MERELOOMADE JA MERESAADUSTE ÜLEANDMISE-VASTUVÕTMISE TÜÜPLEPING

(Kinnitanud NSV Liidu kalamajanduse minister
18. jaanuaril 1966. a.)

(Väljavõte)

VI. Poolte vastutus

Käesoleva lepingu rikkumise eest kehtestatakse järgmine vastutus:

Kolhoosi vastutus:

30. Käesoleva lepinguga ettenähtud kala, mereloomade ja meresaaduste kvartalikoguse üleandmata jätmise eest väärtuse

järgi maksab kolhoos kalakombinaadile leppetrahvi 3% üleandmata jäänud kala, mereloomade ja meresaaduste väärtusest kokkuostuhindades.

Kui selle veekogu kohta, kust kolhoos kala püüab, on kehtestatud eri kalaliikide püügi poolaasta limiit, maksab kolhoos nende kalade kohta käesoleva lepinguga kehtestatud poolaasta püügikoguse üleandmata jätmise eest leppetrahvi väärtuse järgi.

Märkus. Kolhoos vabaneb leppetrahvi maksmisest, kui üleandmata jätmine juhtus plaanis ettenägemata enneaegse kalapüügikeelu, kalavarude suuruse ebaõigeks osutunud teadusliku hindamise, loodusõnnetuse või vastuvõtulaevade plaanilistel tähtaegadel püügirajoonides puudumise tagajärjel. Kolhoosi leppetrahvist vabastamise küsimuse otsustab igal üksikul juhul basseini kalatööstuse peavalitsus või liiduvabariigi kalamajanduse ministeerium või peavalitsus (valitsus).

31. Toorkala (poolfabrikaadi) üleandmise eest kolhoosi süü läbi madalamates sortides, kui see on käesolevas lepingus ette nähtud, maksab kolhoos kalakombinaadile trahvi 3% toorkala (poolfabrikaadi) vähem üleantud sordi väärtusest kvartalis kokkuostuhindades eraldi iga kalaliigi järgi.

Toorkala (poolfabrikaadi) üleandmise puhul parema kvaliteediga, kui see on ette nähtud käesolevas lepingus, maksab kalakombinaat kolhoosile preemiat 3% väärtusest kokkuostuhindades eluskala üleandmise suurendamise eest, kui ka käesolevas lepingus ettenähtud esimese sordi toorkala (poolfabrikaadi) kvartali protsendi ületamise eest eraldi iga kalaliigi järgi.

32. Kala esialgseks töötlemiseks kolhoosile kalakombinaadi poolt väljaantavate materjalide ja inventari ülekulutamise eest võrreldes normidega, tasub kolhoos kalakombinaadile ülekulutatud materjalide ja inventari väärtuse.

Kalakombinaadi vastutus:

33. Kohaletoimetatud toorkala (poolfabrikaadi) vastuvõtmisega viivitamise eest üle 2 tunni jõgedel, järvedel ja veehoidlates ja üle 3 tunni merel maksab kalakombinaat kolhoosile trahvi 3% üleandmiseks esitatud toorkala (poolfabrikaadi) väärtusest kokkuostuhindades, kuna viivitamise korral üle 5 tunni trahv tõuseb 5%-le. Kolhoosilt toorkala (poolfabrikaadi) vastuvõtmisest keeldumise või vastuvõtmise katkestamise korral püügiperioodil maksab kalakombinaat kolhoosile iga päeva eest, mil vastuvõtmine oli katkestatud plaani järgi, kolhoosi poolt ööpäevas üleandmisele kuuluva toorkala väärtuse vastavalt väljapüüginormidele laeva või püügiriista kohta antud kvartalis.

Lahtisel merel ja ookeanil ekspeditsioonipüügil viibivate kolhoosi püügilaevade seisaku eest toorkala (poolfabrikaadi) väljalaadimise ja taara, soola, vee, kütuse või toiduainetega varustamise ootel üle ühe ööpäeva, arvates laeva jõudmisest ujuvbaasi

(külmutuslaeva) juurde, kui saabumisest oli õigeaegselt teatatud [4] (välja arvatud tormi ja laevastiku tehnilise ekspluatatsiooni eeskirjadest tulenevate eriolukordade aeg), maksab kalakombinaat kolhoosile seisaku iga ööpäeva eest trahvi laeva antud perioodil plaanilise ööpäeva püügi väärtuse suuruses.

34. Üleantud toorkala (poolfabrikaadi) kohta viiepäevaste registrite koos kviitungite dublikaatidega kolhoosile esitamata jätmise eest maksab kalakombinaat kolhoosile viivist 0,05% suuruses registri summalt iga viivitatud päeva eest.

35. Vastuvõetud toorkala (poolfabrikaadi) arvete mitteõigeaegsel tasumisel maksab kalakombinaat kolhoosile viivist 0,05% suuruses arve summast iga viivitatud päeva eest.

42. Kõik varalised vaidlused käesoleva lepingu alusel lahendatakse rahvakohtu poolt kostja asukoha järgi.

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE JA -TOORAINE, METSIKULT KASVAVATE PUUVILJADE, MARJADE JA SEENTE VARUJATE TÖÖTASUSTAMISE PÕHIMÄÄRUSE KINNITAMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 7. septembri 1965. a. määrus nr. 406)

Kinnitada juurdelisatud «Põllumajandussaaduste ja -tooraine, metsikult kasvavate puuviljade, marjade ja seente varujate töötasustamise põhimäärus».

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE JA -TOORAINE, METSIKULT KASVAVATE PUUVILJADE, MARJADE JA SEENTE VARUJATE TÖÖTASUSTAMISE PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 7. septembri 1965. a. määrusega nr. 406)

(Väljavõte)

1. Käesolev põhimäärus kehtestatakse vastavalt NLKP Keskkomitee, NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja ÜAÜKN-i 15. juuli 1964. a. määrusele nr. 620.

Põhimäärus laiendatakse Eesti NSV ministeeriumide, keskasutuste ... süsteemi varujatele, kes ostavad elanikkonnalt kokku põllumajandussaadusi ja -toorainet, metsikult kasvavaid puuvilju, marju ja seeni.

---

[4] Saabumisest teatamise tähtajad määratakse basseini kalatööstuse peavalitsuse poolt.

2. Töötasu makstakse varujatele tükitöö hinnete alusel, olenevalt kokkuostetud saaduste ja tooraine kogusest ja kvaliteedist.

Maksimaalmäärad kokkuostetavate saaduste ja tooraine liikide järgi on toodud käesoleva määruse lisas.[5]

Konkreetsed hinded kinnitatakse kõrgemalseisvate organisatsioonide poolt kooskõlastatult vastavate ametiühingukomiteedega hinnete piirides, mis on kehtestatud vastavalt käesolevale põhimäärusele Eesti NSV ministeeriumide, keskasutuste ... poolt kooskõlastatult ametiühinguorganisatsioonidega (tarbijate kooperatsiooni ja riikliku kaubanduse ettevõtete ja organisatsioonide osas kinnitatakse hinded korras, mis on kehtestatud Tarbijate Kooperatiivide Keskliidu ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Kaubanduskomitee poolt).

Hinded määratakse arvestades rajooni majanduse olukorda, toodangu ja tooraine kvaliteeti, hooaega ja muid varumise tingimusi, pidades silmas töötajate materiaalse huvi tõstmist varumise mahu suurendamise vastu ning vältides tasu maksmisel liialdusi.

3. Tasu maksmine varujatele vastavalt käesoleva põhimääruse punktile 2 kinnitatud hinnete järgi toimub saaduste ja tooraine kokkuostmise eest nendele määratud varumisrajoonis saaduste ja tooraine üleandmisel varumisorganisatsiooni (ettevõtte) lattu.

4. Varujatele, kes töötavad furgoonautodel, motorolleritel, hobustel, makstakse juurde 15% arvutusmäärast veoki juhtimise, furgoonauto (motorolleri) pisiremondi, hobuse talitamise (tallimehe puudumisel) eest.

5. Käesolev põhimäärus kehtestatakse töötasufondi piirides, mis on määratud organisatsioonidele, kes ostavad kokku elanikkonnalt saadusi ja toorainet.

METSA KÕRVALKASUTUSE SAADUSTE KOKKUOSTU JA REALISEERIMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 31. jaanuari 1967. a. korraldus nr. 105-K)

Vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 21. jaanuari 1967. a. korraldusele nr. 132-r anda Eesti NSV Metsamajanduse ja Looduskaitse Ministeeriumi süsteemi ettevõtetele ja organisatsioonidele õigus kokku osta metsikult kasvavaid puuvilju, marju, pähkleid, seeni ja metsa kõrvalkasutuse teisi saadusi ning realiseerida neid tingimustel ja hindade järgi, mis on kehtestatud tarbijate kooperatsioonile.

---

[5] Lisa ei tooda.

XXVI peatükk

LAEN

EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 272—278

LINNADE PANDIMAJADE TEGEVUSE KORRALDAMISEKS

(Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 23. juuli 1941. a. määrus nr. 1332 — *ENSV T 1941, nr. 68, art. 1087*)

(Väljavõte)

Selleks, et korraldada linna pandimajade tegevust ja kindlustada töötavale rahvale paremate teenuste osutamist pandimajade poolt, Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu m ä ä r a b :

1. Kinnitada lisandatud linna pandimajade tüüppõhikiri.

2. Määrata kindlaks linna pandimajade põhiülesanded alljärgnevalt:

a) vara hoiule võtmine kodanikkudelt;

b) tähtajaliste laenude andmine vara pantimisel (välja arvatud protsent- ja väärtpaberid).

3. Määrata kindlaks, et linna pandimajad asutatakse linnanõukogude poolt ja et linna pandimajad alluvad otseselt nendele.

Linnanõukogul on õigus määrata esemete nimistut, mida pandimajad ei võta hoiule ega pandiks.

5. Panna ette linnanõukogudele kindlustada pandimaju selleks kõlblikkude ruumidega.

6. Määrata kindlaks, et asjade hoiu eest võtab pandimaja maksu 5% aastas hoiule antava vara hindest ja laenuoperatsioonide alal peale selle 10% aastas antud laenust.

7. Panna ette linnanõukogudele linna pandimajade kogu kasum suunata pandimajade ruumide edasiseks parandamiseks, kohandamiseks ja laiendamiseks, samuti pandimajade käibevahendite suurendamiseks.

9. Teha ülesandeks Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaadile kontrollida vähemalt kord kvartalis pandimajade tegevust ja võtta tarvitusele abinõud selleks, et pandimajade tegevuse tõttu ei tekiks kodanike ülevõlastumist.

10. Tähtajaks tagasinõudmata jäänud vara müüki toimetada riikliku või kooperatiivse kaubanduse võrgu kaupluste kaudu (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 21. aprilli 1948. a. määruse nr. 401 — ENSV T 1948, nr. 19, art. 114 — redaktsioonis).

11. Kohustada linnanõukogusid välja töötama ja läbi arutama abinõud pandimajade tegevuse korraldamiseks ja nende poolt paremate teenuste osutamiseks elanikkonnale.

12. Kuni linnanõukogude valimisteni nende õigused ja kohustused pandimajade suhtes panna kohalikkudele täitevkomiteedele.

LINNA PANDIMAJA TÜÜPPÕHIKIRI

(Kinnitatud Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 23. juuli 1941. a. määrusega nr. 1332 — *ENSV T 1941, nr. 68, art. 1087*)

I. Üldised eeskirjad

1. Töötavale elanikkonnale laenude võimaldamiseks koduse majapidamise ja isikliku kasutuse esemete pantimise vastu, samuti nende esemete hoidmiseks _____ linna töörahva saadikute nõukogu asutab linna pandimaja.

2. Linna pandimaja on riiklik ettevõte, mis allub otseselt linnanõukogule ja töötab isemajandamise alusel.

Hoiule ja pandiks võetud vara eest, samuti teiste oma kohustuste eest pandimaja vastutab materiaalselt asjade hinde täies summas.

Hoiule või pandiks võetud asju on pandimaja kohustatud kindlustama riikliku kindlustuse organite hinde täies summas.

3. Linna pandimaja omandab juriidilise isiku õigused seatud korras sooritatava riikliku registreerimise päevast arvates.

Pandimaja põhikirjafond määratakse kindlaks _____ rublale.

4. Pandimajal on õigus linnanõukogu täitevkomitee kinnitusel avada osakondi linnas.

Elanikkonna paremaks teenindamiseks esemete hoiulevõtmise alal pandimaja organiseerib vastuvõtupunktid ja büroo teenindamiseks kodus, tasumisega teenuste eest määrade järgi, mis on kinnitatud linnanõukogu täitevkomitee poolt.

5. Pandimajal on õigus kehtivate seaduste alusel soetada ja rentida hooneid, samuti saada tähtajata kasutamise õiguse alusel maatükke pandimajale vajalikkude ruumide ehitamiseks.

6. Pandimajal on õigus kasutada kohaliku kommunaalpanga krediiti 50% ulatuses oma põhikirjafondidest. Pandimaja krediidi määr nähakse ette kommunaalpanga kvartaliplaanides.

7. Vara, mis antud pandimajja hoiule või pandiks, ei või sealt ära võtta omaniku nõusolekuta muidu kui seadusjõusse astunud kohtuotsuse järgi. Seejuures peab vara saaja pandimajale tasuma

vara hoidmise ja kindlustamise eest kui ka antud laenu ühes protsentidega.

8. Pandimajal on pitsat oma nimetusega.

II. Pandimaja operatsioonid

9. Pandimaja teostab järgmisi operatsioone:

a) võtab kodanikelt hoiule koduse majapidamise ja isikliku kasutuse esemeid;

b) annab kodanikele laenusid koduse majapidamise ja isikliku kasutuse esemete pantimisel.

Pandimaja poolt laenude andmine välisvaluuta ja väärtpaberite kindlustusel ei ole lubatud.

Linnanõukogul on õigus määrata nimistu esemeist, mida ei võeta hoiule ega pandiks.

10. Laenusid annab pandimaja tähtajaga 1—3 kuuks.

11. Pandimaja poolt pandi vastu antav laen ei tohi ületada 75% panditavate esemete hindest.

Väärismetallidest valmistatud toodete pantimisel võib pandimaja laenu anda 90% piires nende hindest.

Ühele pandipiletile antava laenu määr ei või ületada 2 500 rubla [1] (5. jaanuari 1945. a. määruse nr. 11 — ENSV T 1945, nr. 3, art. 36 — redaktsioonis).

12. Koduse majapidamise ja isikliku kasutuse esemed, mis antakse pandimajale hoiule või pandiks laenu saamiseks, hinnatakse pandimaja poolt nende esemete tõelise väärtuse alusel kokkuleppel esitajaga. Väärismetallidest valmistatud tooted hinnatakse kehtestatud riiklike hinnakirjade alusel.

13. Asjade hoiulevõtmisel annab pandimaja nimelised hoiukviitungid. Laenude andmisel antakse nimelised pandipiletid.

Antavate hoiukviitungite ja pandipiletite vormi määrab kindlaks Eesti NSV Rahanduse Rahvakomissariaat.

14. Maksu vara hoidmise ja kindlustamise eest, samuti protsendid laenu eest võtab pandimaja laenu tasumisel või vara hoiult võtmisel kogu aja eest, mis vara pandimajas on olnud. Arved õiendatakse tervete poolkuude eest.

15. Kui pandimajast saadud laenu ei tasuta määratud tähtajal (p. 10), realiseerib pandimaja selle laenu kindlustuseks panditud koduse majapidamise ja isikliku kasutuse esemed soodustuseks antud kuuajalise tähtaja möödumisel müügi teel riiklikele või kooperatiivsetele kaubandusorganisatsioonidele.

Panditud asjad müüb pandimaja asjade vastuvõtmisel määratud hinde alusel. Neil juhtudel aga, kus panditud asjade hind osutub kõrgemaks või madalamaks hindest, müüb pandimaja

[1] NSV Liidu Ministrite Nõukogu 4. mai 1960. a. määrusega nr. 470 (*ENSV ÜT 1960, nr. 7*) on alates 1. jaanuarist 1961. a. hindade mastaapi muudetud kümnekordselt.

selle vara kokkuostuorganisatsioonide jaoks kehtivate hindade alusel.

Tooted väärismetallidest, kividest, pärlitest ning kuldkellad realiseerib pandimaja soodustuseks antud kuuajalise tähtaja möödumisel korras, mis on määratud NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaadi poolt.

16. Summast, mis saadud panditud asjade müügist, kaetakse: maks hoidmise ja kindlustamise eest, antud laenud ühes protsentidega ja müügikulud. Ülejääk makstakse välja pandipileti omanikule pileti esitamisel.

Summade ülejäägid, mida ei ole nõutud kolme aasta jooksul pärast panditud vara müügipäeva, arvatakse pandimaja omavahendite hulka.

17. Juhul kui asju, mis on hoiule võetud, ei nõuta välja tähtajal, milleni nad hoiule antud, ja hoidu ei uuendata, on pandimaja kohustatud hoidma neid asju kolme kuu jooksul. Pärast selle tähtaja möödumist nõudmata jäänud asjad määratakse müügile samadel alustel kui panditud asjad laenu tasumise tähtaja möödalaskmisel (p-d 15 ja 16).

18. Hoiukviitungite ja pandipiletite üleandmine teisele isikule õigusega saada pandimajast kätte asju, mis sinna antud hoiule või pandiks, ei ole lubatud teisiti, kui kviitungi või pileti omaniku kirjaliku avaldusega pandimaja administratsioonile.

19. Kui asjad, mis hoiule või pandiks antud, lähevad kaotsi, tasub pandimaja omanikule nende väärtuse hinde järgi, mis on tähendatud hoiukviitungis või pandipiletis.

Kui asjad, mis hoiule või pandiks antud, on vähesel määral rikutud, tasub pandimaja nende omanikule tekitatud varalise kahju hinde piirides, mis on tähendatud pandipiletis või hoiukviitungis.

Juhul kui rikked on suured, on pandimaja kohustatud asja omaniku nõudel tasuma temale asja täieliku väärtuse, kusjuures rikutud asi antakse pandimaja omanduseks selle realiseerimiseks.

20. Pandimajale hoiule või pandiks antud asjade hoiukviitungi või pandipileti kaotsiminekul antakse dublikaat omaniku kirjaliku avalduse põhjal pandimajale isikut tõendava dokumendi esitamisel.

III. Linna pandimaja juhtimine

21. Linna pandimaja juhataja määrab linnanõukogu täitevkomitee. Pandimaja juhataja asetäitja, samuti pearaamatupidaja kinnitatakse ametisse pandimaja juhataja ettepanekul linnanõukogu täitevkomitee poolt. Pandimaja juhataja on pandimaja esindaja kõigis asutustes kui ka kohtus, võtab ametisse ja vabastab ametist pandimaja töötajaid, annab volikirju pandimaja asjades ning teostab kõik õigused ja kohustused, mis tulenevad käesolevast põhikirjast.

Pandimaja operatiivplaanid ning tulude ja kulude eelarve kin-

nitab linnanõukogu täitevkomitee pärast linna rahandusosakonna arvamuse ärakuulamist.

22. Rahalised dokumendid peavad olema alla kirjutatud pandimaja juhataja või tema asetäitja ja pearaamatupidaja poolt.

Tehingutele, lepingutele, aktidele jms. dokumentidele kirjutab alla pandimaja juhataja või tema asetäitja.

IV. Aruandlus

23. Pandimaja operatsiooniaasta arvatakse 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini.

24. Pandimaja aastaaruanne ja bilanss esitatakse seaduses määratud tähtajal linna rahandusosakonnale ja viimase arvamusega vaadatakse läbi ja kinnitatakse linnanõukogu poolt.

25. Pandimaja toimikute dokumentaalrevisjoni, kassa, väärtuste ja hoiul olevate või panditud asjade kontrolli teostab linna rahandusosakond vähemalt üks kord aastas.

V. Likvideerimine

26. Pandimaja tegevuse likvideerimine võib toimuda ainult linnanõukogu otsusel.

Pandimaja likvideerimisel peab linnanõukogu määrama sellise likvideerimise korra, mis kindlustab pandimaja poolt vastuvõetud vara tagastamist tähtaegadel, mis tähendatud hoiukviitungitel ja pandipiletitel, ühes soodustuseks antava aja juurdearvamisega, mis on määratud käesoleva põhikirjaga nii laenude tasumiseks kui ka teiste maksete tasumiseks pandimajale, samuti müügist saadud summade saamiseks.

Müügist saadud summad antakse neil juhtudel üle notariaalkontori deposiiti hoidmiseks pandimaja nimel või isiku nimel, kes andis vara hoiule.

NSV LIIDU RIIKLIKE TÖÖHOIUKASSADE PÕHIKIRI[2]

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 20. novembri 1948. a. määrusega nr. 4339 — *СП СССР 1948, № 7, ст. 89*)

(Väljavõte)

[2] Väljavõte on toodud muudatuste ja täiendustega — vt. СП СССР 1961, № 11, ст. 88; СП СССР 1963, № 10, ст. 105; СП СССР 1964, № 4, ст. 31.

II. NSV Liidu tööhoiukassade operatsioonid

9. Riiklikud tööhoiukassad võtavad elanikkonnalt vastu hoiuseid: nõudmiseni, tähtajalisi hoiuseid, tinghoiuseid, võiduhoiuseid ja hoiuseid jooksvatel arvetel.

Hoiuseid nõudmiseni võetakse vastu nii teatava isiku kui ka ettenäitaja nimele, kõik teised hoiused aga üksnes teatava isiku nimele.

Riiklikud tööhoiukassad võivad avada jooksvaid kontosid organisatsioonidele juhtudel ja piirides, mis määratakse kindlaks NSV Liidu valitsuse määrustega ja NSV Liidu Riigipanga juhenditega.

10. Riiklikud tööhoiukassad organiseerivad riigilaenude mahutamist, ostavad ja müüvad obligatsioone kooskõlas vastavate laenude väljalaske tingimustega, teostavad võitude väljamaksmist, kupongide ja obligatsioonide väärtuse tasumist nende väljaostu tähtaja saabumisel, võtavad obligatsioone hoiule ja samuti teostavad teisi operatsioone riigilaenude alal, mis on ette nähtud laenu väljalaske tingimustes ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrustes.

11. Hoiustajate ülesandel teostatakse hoiuste siirmist ühest riiklikust tööhoiukassast teise.

Riiklikud tööhoiukassad teostavad hoiustajate korralduste järgi sularahatuid arveldusi korras, mis kehtestatakse NSV Liidu Riigipanga poolt.

12. Riiklikud tööhoiukassad annavad välja nimelisi akreditiive. Akreditiivi vastu sissemakstud summasid maksavad välja riiklikud tööhoiukassad kõigis NSV Liidu linnades ja rajoonides.

13. Riiklikud tööhoiukassad võivad täita peale NSV Liidu valitsuse vastavates määrustes ja korraldustes ettenähtud kassaoperatsioonide (maksude vastuvõtmine, personaalpensionide väljamaksmine ja teised operatsioonid) ka kassaoperatsioone riiklike ja ühiskondlike organisatsioonide ülesandel.

Selliste operatsioonide teostamine riiklikes tööhoiukassades toimub NSV Liidu Riigipanga poolt kehtestatud korras.

III. NSV Liidu riiklike tööhoiukassade hoiustajate õigused

14. Riiklike tööhoiukassade hoiustajaiks võivad olla nii NSV Liidu kui ka välismaa kodanikud.

15. Nimelise hoiuse hoiustajaks loetakse isik, kelle nimele on riiklik tööhoiukassa vastu võtnud hoiuse ja välja andnud hoiuraamatu.

Hoiust võib hoiukassasse sisse maksta ka teise isiku nimele, keda sel juhul loetakse hoiustajaks.

Ettenäitaja hoiuse hoiustajaks loetakse igaüht, kes esitab hoiuse dokumendi «ettenäitajale».

16. Riiklikud tööhoiukassad võtavad vastu hoiuseid piiramata summades.

Hoiuse minimaalseks summaks on viiskümmend kopikat.[3]

Hoiustajal on õigus hoida hoiust hoiukassas piiramata aja jooksul.

17. Riiklikud tööhoiukassad maksavad hoiuseid välja hoiustaja esimesel nõudmisel kas osaliselt või täies ulatuses. Hoiustajal on õigus käsutada hoiust nii isiklikult kui ka voliniku kaudu.

18. Hoiuseid, mis on sisse makstud alaealiste nimele, käsutavad: a) kuni alaealiste 14-aastaseks saamiseni — vanemad või teised alaealise seaduslikud esindajad; b) alaealise 14-aastaseks saamisel — alaealised ise, kuid oma vanemate või teiste seaduslike esindajate nõusolekul.

Alaealine, kes ise on hoiuse hoiukassasse enda nimele sisse maksnud, käsutab seda hoiust iseseisvalt.

Eestkoste- ja hooldusorganite erilubade esitamist alaealiste hoiuste käsutamiseks ei nõuta.

19. NSV Liidu Riigipanga poolt kehtestatud korra kohaselt on hoiustajal õigus näidata hoiukassale isik, kellele tuleb hoius välja anda pärast hoiustaja surma.

Hoiust on võimalik pärandada ühele või mitmele isikule, sõltumata sellest, kas need isikud on pärijad seaduse järgi, samuti juriidilistele isikutele.

20. Hoiuse, mille kohta pole tehtud testamentlikku korraldust, annab riiklik tööhoiukassa hoiustaja surma korral välja tema pärijaile. Seejuures maksab hoiukassa summad mitte üle 100 rubla välja NSV Liidu Riigipanga poolt kehtestatud korras ilma pärija poolt tunnistuse esitamiseta pärimisõiguse kohta.

21. Riiklikud tööhoiukassad maksavad hoiustajaile tulu-intresse või võite. Väljamakstava tulu määra (intressi määra) kehtestab NSV Liidu Ministrite Nõukogu.

Hoiustajale aasta eest väljamaksmisele kuuluvad intressid arvestatakse aasta lõpus hoiuse summale juurde.

22. Hoiuste tulud (intressid ja võidud) ei kuulu maksustamisele riigi- ja kohalike maksude ning lõivudega. Kõik dokumendid, mis on seotud hoiuste üleminekuga pärijaile, on riigilõivust vabad.

23. Andmed hoiustajate ja teiste klientide, nende poolt sooritatavate operatsioonide ja hoiukontode seisu kohta hoiavad riiklikud tööhoiukassad saladuses.

Teateid hoiustaja ja hoiuste operatsioonide, samuti teateid hoiukassade poolt teostatavate teiste operatsioonide kohta antakse välja peale klientide endi ja nende seaduslike esindajate:

a) kohtutele, eeluurimisorganitele ja juurdlusorganitele nende menetluses olevais kriminaalasjus ning asjus, milles vastavalt seadusele võib rakendamisele tulla vara konfiskeerimine, samuti kohtutele nende menetluses olevais tsiviilasjus, mis tulenevad kriminaalasjust;

---

[3] Kehtivas vääringus.

b) kohtutele nende menetluses olevais tsiviilasjus, mis on esitatud alimentide nõudmiseks (teenistuse või muu vara puudumisel, millele on võimalik nõudmist pöörata) või abikaasade ühisvaraks oleva hoiuse jagamiseks; neil juhtumeil annab teatise välja see hoiukassa, kus kohtul olevail andmeil võib kostja nimel hoius olla. Kui kohtul andmed hoiuse asukoha kohta puuduvad, siis hoiukassa selle otsimist ette ei võta. Mingisugused teised organid ei ole õigustatud nõudma selliseid teateid.

Hoiukassades töötavad või hoiukassade revideerimist ja kontrollimist teostavad isikud, ning samuti kohtu-, eeluurimis- või juurdlusorganite ametiisikud, kes rikuvad käesoleva paragrahvi sätteid, võetakse vastutusele kehtestatud korras.

Käesoleva paragrahvi kehtivus ei laiene organisatsioonide hoiustele.

24. Riiklikesse tööhoiukassadesse sissemakstud hoiuseid võib arestida üksnes:

a) kohtute, eeluurimisorganite ja juurdlusorganite määruste alusel nende menetluses olevais kriminaalasjus, samuti seaduses ettenähtud juhtumeil vara konfiskeerimise küsimuse arutamise puhul;

b) kohtute määruste alusel, kelle menetluses on kriminaalasjust tulenevad tsiviilasjad, alimentide nõudmine (teenistuse või muu vara puudumisel, millele on võimalik nõudmist pöörata) või hoiuse kui abikaasade ühisvara jagamine.

Hoiusele võib pöörata nõudmist kriminaalasjas tehtud kohtuotsuse alusel või kohtuotsuse alusel, millega on rahuldatud kriminaalasjast tulenev tsiviilhagi, või kohtuotsuse alusel, mis on tehtud alimentide nõudmiseks esitatud hagis (teenistuse või muu vara puudumisel, millele on võimalik pöörata nõudmist) või hoiuse kui abikaasade ühisvara jagamiseks esitatud hagis. Kodanike hoiuste konfiskeerimine võib toimuda seadusjõusse astunud kohtuotsuse või vastavalt seadusele tehtud määruse alusel vara konfiskeerimise kohta.

Nõudmise pööramise puhul hoiusele ei kanna hoiukassa varalist vastutust hoiuse varem asetleidnud seadusliku väljamakse eest, sealhulgas ka hoiustaja poolt oma surma puhuks tehtud korralduste kohaselt.

25. Käesoleva põhikirja paragrahvides 19, 20, 22, 23 ja 24 toodud sätted on kehtivad kodanike poolt riiklikesse tööhoiukassadesse hoiule antud obligatsioonide kohta.

AMETIÜHINGUKOMITEE JUURES ASUVA VASTASTIKUSE ABISTAMISE KASSA TÜÜPPÕHIKIRI

(Kinnitatud ÜAÜKN-i presiidiumi 20. veebruari 1959. a. otsusega. Muudatused ja täiendused tehtud 9. oktoobril 1964. a.)

Vt. Ametiühingutöötaja käsiraamat. Koost. S. Vatmann. Tallinn 1970, lk. 205—210

NSV LIIDU KIRJANDUSFONDIST

(NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu 28. juuli 1934. a. määrus nr. 1788 — *СЗ СССР 1934, № 39, ст. 311*)

(Väljavõte)

1. Moodustada NSV Liidu Kirjanike Liidu juures eriline kirjandusala töötajate abistamise organisatsioon nimetusega NSV Liidu Kirjandusfond.

2. NSV Liidu Kirjandusfondi põhiülesandeks on abistada NSV Liidu Kirjanike Liidu liikmeid nende kultuur-elukondlikul teenindamisel ja materiaalse olukorra parandamisel, samuti osutada abi kasvavale kirjanike kaadrile neile normaalsete materiaal-elukondlike tingimuste loomisega.

NSV LIIDU ARHITEKTIDE LIIDU ARHITEKTUURIFONDIST

(NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu 5. oktoobri 1934. a. määrus nr. 2340 — *СЗ СССР 1934, № 53, ст. 413*)

(Väljavõte)

1. Moodustada NSV Liidu Arhitektide Liidu juures NSV Liidu Arhitektide Liidu Arhitektuurifond.

2. NSV Liidu Arhitektuurifondi põhiülesandeks on abistada NSV Liidu Arhitektide Liidu liikmeid nende materiaal-elukondlikul teenindamisel ja nende kvalifikatsiooni tõstmisel ning samuti osutada abi noortele arhitektidele.

NSV LIIDU MUUSIKAFONDI MOODUSTAMISEST

(NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu 20. septembri 1939. a. määrus nr. 1511 — *СП СССР 1939, № 53, ст. 460*)

(Väljavõte)

Nõukogude heliloojate ja muusikateadlaste loomingulisele tegevusele kaasaaitamise, samuti nende materiaal-elukondliku olukorra parandamise eesmärgil NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Moodustada NSV Liidu Heliloojate Liidu juures eriline organisatsioon nimetusega NSV Liidu Muusikafond.

NSV LIIDU KUNSTIFONDI MOODUSTAMISEST[4]

(NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu 4. veebruari 1940. a. määrus nr. 186 — *СП СССР 1940, № 3, ст. 98*)

(Väljavõte)

Nõukogude kunstnike ja kunstiteadlaste-kriitikute loomingulisele tegevusele kaasaaitamise, samuti nende materiaal-elukondliku olukorra parandamiseks NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Moodustada NSV Liidu Kunstnike Liidu juures NSV Liidu Kunstifond.

---

[4] NSV Liidu Kunstifondi põhimääruse järgi moodustatakse NSV Liidu Kunstifondi juhatuse otsustega liiduvabariikides, autonoomsetes vabariikides, kraides ja oblastites NSV Liidu Kunstifondi osakonnad. Sama kehtib ka NSV Liidu Kirjandus-, Arhitektuuri- ja Muusikafondide kohta.

XXVII peatükk

VARA ÜÜRIMINE

NSV LIIDU JA LIIDUVABARIIKIDE TSIVIILSEADUSANDLUSE ALUSED — §-d 53—55
EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 279—298

ELAMUFONDI ALALHOIUST JA ELAMUMAJANDUSE PARANDAMISEST LINNADES

(NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu 17. oktoobri 1937. a. määrus nr. 112/1843 — *СЗ СССР 1937, № 69, ст. 314*)

(Väljavõte)

17. Lubada kohalikel nõukogudel üle anda neile kuuluvaid väikesi maju (elamispinnaga mitte üle 60 m²) kasutamiseks kodanikele NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu poolt kinnitatava tüüplepingu järgi sõlmitud pikaajaliste rendilepingute alusel, tähtajaga 5 kuni 10 aastaks.

18. Määrata, et linna või tööstuskeskuse majades asuvad kaubandus- või kontoriruumid antakse kasutamiseks riiklikele, ühiskondlikele ja kooperatiivorganisatsioonidele, kes pole nende majade valdajad, ainult kohaliku nõukogu elamute valitsuse korralduse (orderi) alusel.

Nende ruumide kasutamiseks vormistatakse majavalitsusega leping kohaliku nõukogu kommunaalmajanduse osakonna elamute valitsuse poolt kehtestatud tähtajaks.

RIIGIASUTUSTELE, ETTEVÕTTEILE, ÜHISKONDLIKELE ORGANISATSIOONIDELE JA ERAASUTUSTELE MAJADE TERVIKUNA ÜÜRILEANDMISE KOHTA[1]

(Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 11. aprilli 1941. a. määrus nr. 660 — *ENSV T 1941, nr. 48, art. 717*)

1. Kohaliku nõukogu elamufondi kuuluvate majade tervikuna üürileandmist riigiasutustele, ettevõtteile, ühiskondlikele organisatsioonidele ja eraasutustele teostavad elamute valitsused (kommunaalmajanduse osakonnad).

2. Majade tervikuna üürileandmise kohta sõlmivad elamute valitsused üürilevõtja asutuse, ettevõtte või organisatsiooniga üürilepingu juurdelisatud vormi kohaselt.

Lepingud sõlmitakse kestusega kuni 5 aastaks, õigusega neid pikendada järgmiseks 5 aastaks lepingu tingimuste korraliku täitmise korral.

Lepingule lisatakse maja inventariseerimise akt, milles tähendatakse ära maja maksumus.

3. Üürilevõtja asutus, ettevõte või organisatsioon on kohustatud tegema üüritud maja kapitaal- ja jooksvat remonti. Selleks esitab üürilevõtja igal aastal hiljemalt 1. novembriks vajalikkude remontide nimestiku, eelarved ja nende teostamise kalendrilise plaani, mis kontrollitakse ja kinnitatakse elamute valitsuse poolt hiljemalt 1. detsembriks. Kinnitatud remondiplaan on üürilevõtjale kohustuslik.

4. Tervikuna üürilevõetud majade eest tasuvad üürilevõtjad kohaliku nõukogu kapitaalremondi fondi aastas:

a) riigi ja kohalikel eelarveil olevad asutused, samuti ka ameti-ühingu- ja muud ühiskondlikud organisatsioonid — kivihoonete eest 1%, segahoonete eest 1½% ja puuhoonete eest 2% hoonete maksumusest;

b) isemajandamise alusel tegutsevad riigiasutused ja ettevõtted, samuti kooperatiivorganisatsioonid — kivihoonete eest 2%, segahoonete eest 3% ja puuhoonete eest 4% hoonete maksumusest;

c) eraasutused ja ühingud — kivihoonete eest 8%, segahoonete eest 9% ja puuhoonete eest 10% hoonete maksumusest.

5. Elamute valitsused valvavad üürilevõtja poolt maja korrashoidmise ja lepingu muude tingimuste täitmise järele.

---

[1] Majade asutustele ja ettevõtetele tervikuna rendile andmise määruse ja tüüplepingu eestikeelses tekstis esinevate sõnade «üürileandmine», «üürnik», «üürilevõtja», «üürimaks», «üüritähtaeg», «üürile antud», jne. asemel on õigem tarvitada «rendileandmine», «rentnik», «rendivõtja», «rendis», «rendise tähtaeg», «rendile antud», jne.

LEPING KOHALIKKUDE NÕUKOGUDE MAJADE RIIGIASUTUSTELE, ETTEVÕTTEILE, ÜHISKONDLIKELE ORGANISATSIOONIDELE JA ERAASUTUSTELE TERVIKUNA ÜÜRILEANDMISE KOHTA

(Lisa Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 11. aprilli 1941. a. määruse nr. 660 juurde — *ENSV T 1941, nr. 48, art. 717*)

_____ linnas 19____ a. _____ päeval elamute valitsuse (kommunaalmajanduse osakond) juhataja _____ _____ isikus ühelt poolt ja _____ allpoolnimetatud «üürnik» _____ isikus teiselt poolt sõlmisid käesoleva lepingu järgmises:

1. Üürnik võtab ja elamute valitsus annab talle üürile tähtajaga _____ arvates «____» _____ 19____ a. kuni «____»_____ 19____ a. _____ tänaval asuva maja nr.____ühes krundiga, millel maja asetseb, ja sisseseadega, inventariseerimishinde väärtusega _____ rbl. suuruses summas, vastavalt juurdelisatud inventariseerimisnimestikule, kasutamiseks _____

---

2. Üürnik on kohustatud käesoleva lepingu kehtivuse ajal hoidma üürilevõetud maja täiesti korras ja eeskujulikus sanitaarses seisundis ning õigeaegselt tegema oma abinõudega ja oma kulul kogu maja juures vajalikku remonti, olenemata selle vajaduse tekkimise ajast.

3. Üürnik on kohustatud iga aasta hiljemalt 1. novembriks esitama elamute valitsusele läbivaatamiseks remonttööde nimestiku ja eelarve ning selle teostamise kalendriplaani, mille alusel elamute valitsus hiljemalt 1. detsembriks määrab kindlaks järgneval aastal üürniku poolt kohustuslikule teostamisele kuuluva remondi ulatuse ning tähtajad.

Kõrvuti ülaltähendatud plaanilise remondi tegemisega on üürnik kohustatud tegema ka kogu edasilükkamatu iseloomuga remondi (keskküttesüsteemi, vesivarustuse, kanalisatsiooni jne.) arvates lepingu sõlmimisest.

4. Üürnik on kohustatud maja kasutamise eest lepingu kehtivuse ajal tasuma elamute valitsusele maja amortisatsiooniks, millest ta_____rbl. tasub lepingu allakirjutamisel ning edaspidi iga veerandaasta eest ette _____ rbl. iga veerandaasta esimesel kuupäeval.

Maksud tasutakse kohaliku nõukogu kapitaalremondi fondi arvele.

5. Maja ja selle üksikuid osi võib üürnik kasutada eranditult ainult otstarbeks, milleks maja on üürile antud, ja nimelt _____

Maja kasutamine muuks otstarbeks on lubatud ainult elamute valitsuse kirjalikul loal.

6. Üürnikul ei ole õigust toimetada üüritud majas mingisuguseid kapitaalseid ümberehitusi, samuti püstitada sel maa-alal uusi hooneid, juurdeehitisi ega pealeehitisi ilma elamute valitsuse kirjaliku loata.

Kõik teostatud ümberehitused, paremustamised ja pealeehitused lähevad elamute valitsuse omandisse.

7. Kõigi lepingus tähendatud maja korrashoiu- ja teenindamiskulude, nagu majavalitsemise personali pidamise, puhastuse, valgustuse, kütte, kommunaalteenuste kulude, samuti kohalikkude ja riigimaksude tasumine, juhul kui üürnik pole seaduse järgi maksude tasumisest vabastatud, toimub üürniku poolt.

8. Üürnik on kohustatud omal arvel kindlustama elamute valitsuse nimele kogu vastuvõetud vara selle täies väärtuses, juurde kindlustama kindlustuskoefitsientide muutmised ning õigeaegselt tasuma riiklikele kindlustusasutustele kindlustusmaksud. Kindlustusmaksude kviitungid on üürnik kohustatud esitama elamute valitsusele.

9. Üürileantud hoonete täieliku hävimise korral tulekahju tõttu või muu loodusõnnetuse tagajärjel kaotab käesolev leping oma jõu.

Üürileantud hoonete osalise riknemise korral ülaltähendatud põhjustel vähem kui 30% ulatuses nende väärtusest jääb leping jõusse. Seejuures on elamute valitsus kohustatud üürnikule üle andma kindlustuspreemia ning üürnik on kohustatud kolme kuu jooksul taastama rikutud hooned.

Hoonete riknemise korral üle 30% nende väärtusest jääb leping jõusse, kui üürnik avaldab nõusolekut taastada ärapõlenud või rikutud vara sel tingimusel, kui kindlustuspreemia talle üle antakse. Üürniku keeldumisel hoone taastamisest kaotab käesolev leping jõu ning hoone kuulub elamute valitsusele tagasiandmisele.

10. Kõigi kesk- ja kohalikkude võimuorganite eeskirjade ja korralduste täitmine, mis puutuvad maja üürnikku, on üürnikule täitmiseks kohustuslikud, mistõttu ta on vastutav ka nende mittetäitmise eest.

11. Üüritähtaja möödumisel on üürnik kohustatud majavalduse elamute valitsusele tagasi andma korras ning edaspidiseks kasutamiseks kõlblikus seisundis erilise akti alusel, vabastades kõik mitteeluruumid, mida ta selles majas kasutas oma otstarveteks.

12. Elamute valitsuse loata ei ole üürnikul õigust edasi anda

täielikult või osaliselt käesoleva lepingu järgseid õigusi ja kohustusi.

13. Remondi mitteteostamisel elamute valitsuse poolt määratud tähtajaks (§ 3) maksab üürnik leppetrahvi 20% suuruses summas tähtajaks teostamata jäetud remondi väärtusest. Sel juhul on elamute valitsus kohustatud andma tehniliselt remondi teostamist võimaldava täiendava tähtaja. Selle tähtaja rikkumise korral on elamute valitsus õigustatud kohaldama käesoleva lepingu § 15.

14. Üürimaksu mitteõigeaegse tasumise korral maksab üürnik viivitusraha 0,05% suuruses summas iga viivitatud päeva eest.

15. Käesolevat lepingut võidakse kohtukorras enne tähtaega lõpetada ning üürniku kasutusest maja tagasi võtta: a) lepingu §-s 3 ettenähtud remondi mitteteostamisel, b) maja või selle osa käesoleva lepingu § 5 ja 6 eeskirjade vastasel kasutamisel, c) üüritud majasse ebamajanduslikul suhtumisel.

16. Käesolev leping on koostatud kahes eksemplaris, millest üks hoitakse alal elamute valitsuses, teine aga antakse üürnikule.

17. Poolte juriidilised aadressid:

Elamute valitsus: _____

Üürnik: _____

Allkirjad:

Elamute valitsus: _____

Üürnik: _____

MITTE ÜLE 60 RUUTMEETRI SUURUSE ELAMISPINNAGA ELAMUTE ÜÜRILEANDMISE KOHTA[2]

(Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 5. juuni 1941. a. määrus nr. 1066 — *ENSV T 1941, nr. 58, art. 926*)

Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu määrab:

1. Kooskõlas NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu 17. oktoobri 1937. a. määrusega «Elamufondi alalhoiust ja elamumajanduse parandamisest linnades» lubada kohalike töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteedel anda väiksemaid mitte üle 60 m² suuruse elamispinnaga maju üürile kodanikele pikaajaliste lepingute alusel, tähtajaga 5 kuni 10 aastaks.

2. Kinnitada käesolevale määrusele lisandatud Kommunaalmajanduse Rahvakomissari juhend ja tüüpleping mitte üle 60 m² suuruse elamispinnaga elamute üürileandmise kohta.

---

[2] Mitte üle 60 m² suuruse elamispinnaga elamute rendileandmise määruse, juhendi ja tüüplepingu eestikeelses tekstis esinevate sõnade «üürileandmine», «üür», «üürija», «üüritavasse» jne. asemel on õige kasutada «rendis», «rentnik», «renditavasse» jne.

JUHEND LEPINGUTE SÕLMIMISE KORRA KOHTA KOHALIKKUDE NÕUKOGUDE VÄHEMATE (SUURUSEGA MITTE ÜLE 60 m²) MAJADE ÜÜRILE ANDMISEKS KODANIKKUDELE JA ÜÜRIMÄÄRADE KINDLAKSMÄÄRAMISE KOHTA

(Lisa nr. 1 Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 5. juuni 1941. a. määruse nr. 1066 juurde — *ENSV T 1941, nr. 58, art. 926*)

1. Lepinguid kohalike nõukogude kuni 60 ruutmeetri elamispinnaga majade üürileandmise kohta võib sõlmida:

a) isikuga, kes eluneb majas, mida kavatsetakse üürile anda;

b) majaelanike loobumise korral — iga isikuga, kes on avaldanud soovi võtta maja üürile seaduses ja tüüplepingus kindlaksmääratud tingimustel, kui majas on vaba elamispinda vahetuks kasutamiseks üürija poolt.

2. Kui mitu majaelanikku soovivad maja üürida, lahendab üürija küsimuse elamute valitsus on äranägemise järgi, arvesse võttes igaühe poolt kasutatava ruumi suurust ja selle korrashoidu. Üksikuil erandjuhtudel võib lepingut sõlmida kahe majas eluneva elanikuga.

3. Maja üürijal on õigus vabanevat elamispinda majas ära kasutada oma äranägemise järgi, kas enese jaoks või võõra isiku majutamiseks.

4. Lepingu tähtaeg määratakse kindlaks 5—10 aastale elamute valitsuse äranägemise järgi, võttes arvesse üürile antava maja seisukorda, vajaliku kapitaalremondi suurust jne.

5. Aasta üür määratakse kindlaks sõltuvalt maja seisukorrast, kvaliteedist ja mugavustest, 25 kuni 100%-le amortisatsioonist, mis arvestatakse taastamise maksumusest lepingu sõlmimise aastal 1% — kivimajadelt ja 2% — sega- ja puitmajadelt.

Üüri võib lepingu tähtaja piires määrata mitmesuguses suuruses aastate kaupa, olenevalt lepingus ettenähtud kulutustest maja remondiks.

6. Juhul kui maja on väga kulunud või maja ekspluatatsiooni muudel ebasoodsatel tingimustel, on elamute valitsusel õigus üürijat üldse vabastada üürimaksu tasumisest.

7. Üür tasutakse kuu või kvartali eest ette, vastavalt lepingu tingimustele, hiljemalt algava kuu või kvartali esimese kuu 5. kuupäevaks.

8. Üür kantakse kohalikku eelarvesse ning juhitakse linna kohaliku nõukogu majade kapitaalremondi fondi.

9. Üüritud maja põhikonstruktsioonide kapitaalremonti peab üürija teostama hiljemalt kolme aasta möödumisel pärast lepingu sõlmimist.

Kui üürilepingu tähtaeg on üle viie aasta, peab ette nägema

korduvat remonti sarnase tähtaja jooksul, mis kindlustaks maja täielikku korrasolekut lepingu lõpetamise ajaks.

10. Üürilepingusse peab tingimata sisse võetama punkt maja krundil olevate haljasistanduste hoidmise kohta üürija poolt.

MITTE ÜLE 60 m² ELAMISPINNAGA ELAMU ÜÜRIMISE TÜÜPLEPING

(Lisa nr. 2 Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 5. juuni 1941. a. määruse nr. 1066 juurde.— *ENSV T 1941, nr. 58, art. 926*)

_____ linn, «____» _____ 19____ a.

Alla kirjutanud: ühelt poolt _____ kohaliku nõukogu elamute valitsus, järgnevas nimetatud «elamute valitsuseks», _____ isikus, kes tegutseb volituse põhjal, mis välja antud _____ poolt, ja teiselt poolt kod. _____ kes esitas passi nr. _____, mis välja antud _____ _____ poolt, ja keda järgnevas nimetatakse «üürijaks», sõlmisid omavahel käesoleva lepingu:

§ 1. Elamute valitsus annab välja ja üürija võtab vastuvõtuakti järgi üürile tähtajaga _____ (5—10 aastat), alates _____ kuni _____ majaomandi, mis asetseb _____ linnas (asulas) _____ tn. nr. _____ _____ ja on märgitud õuemaaüksuste plaanil ühes kõigi sel üksusel asetsevate elamis- ja mitteelamisehitistega ja teenistega, üleandmise päeva kohta tehtud inventarisatsioonihinde järgi _____ rbl.

§ 2. Üürija võtab lepinguga enda peale järgmised kohustused:

a) hoolikalt ja majanduslikult suhtuda üüritavasse majaomandisse kui riiklikku sotsialistlikku omandisse ja pidada seda täielikus korras ning säilivuses;

b) õigeaegselt teostada majal kogu vajalik kapitaalremont järgmises ulatuses ning järgmistel tähtaegadel _____ samuti teostada jooksvat remonti;

c) õigeaegselt tasuda üürimaksu _____ rbl. suuruses;

d) kasutada majaomandit nii tervikuna kui ka üksikutes osades ainult otseseks otstarbeks, mitte lubades elamis- ja teenisehi-

tisi ning ruume kasutada kaubanduslikkudeks, tootmis- ja muudeks otstarveteks;

e) kindlustada kõik ehitised elamute valitsuse nimele;

f) elanikkude võtmisel eluruumidesse (§ 6 p. b) mitte lubada kindlaksmääratud elamu-sanitaarnormide alandamist.

§ 3. Üürija on kohustatud täitma kõik kesk- ja kohalike võimuorganite määrused ja korraldused, mis puutuvad üüritavasse majaomandisse.

§ 4. Üürijal keelatakse püstitada üüritavas majaomandis uusi elamis- ja abiehitisi ning juurdeehitisi, samuti ümber seadistada olemasolevaid ehitisi ilma ehitustööde teostamiseks nõutava loata.

Igasuguseid majaomandi paremaks muutmisi (ühendamine veevärgi ja kanalisatsioonivõrguga, küttesüsteemi täiustamine, vanni või duši ehitamine jne.) võib üürija teostada ainult elamute valitsuse loal.

Kui lepingut ei uuendata või see lõpetatakse ennetähtaegselt mitte üürija süü tõttu, siis kuuluvad viimase poolt nendeks otstarveteks tehtud kulutused, kuivõrd need tõstsid majaomandi väärtust elamute valitsuse jaoks, tasumisele vastastikusel kokkuleppel määratud ulatuses, kokkuleppe mittesaavutamisel aga — kohtu poolt määratud suuruses.

§ 5. Õuemaaüksuste üürija poolt ärakasutamine puuviljaaia, keeduviljaaia, lilleaia, taimelava, puudeistandiku jne. asutamiseks võib toimuda üksnes kohaliku nõukogu loal ja ainult nii, et seejuures ei saaks kahju ei majaomand ega selles elavad isikud.

§ 6. Üürijal on õigus:

a) kasutada isiklikult enda jaoks ja temaga koos elavate perekonnaliikmete jaoks elamispinda, ilma et teda kitsendaks kehtiv elamu-sanitaarnorm;

b) võtta majas vabanevatesse eluruumidesse oma suva järgi elanikke, kuid mitte kauemaks kui käesoleva lepingu kestuse ajaks ja pidades kinni käesoleva lepingu § 2 p. e tähendatud tingimustest;

c) võtta üüritud majas elavatelt isikutelt korteriüüri kehtivate üürimäärade alusel, 20% suuruse lisandusega eluruumide hindele.

§ 7. Elanikkude väljatõstmist võib üürija toimetada ainult kohtu korras ja ainult järgmistel juhtudel:

a) kui need süstemaatiliselt lõhuvad või rikuvad elu- või ühiskasutusruume;

b) kui nad oma käitumisega teevad võimatuks nendega koos-elu samas korteris või toas;

c) kui nad kolme kuu jooksul arvates maksutähtpäeva saabumisest ei tasu korteriüüri.

§ 8. Kui üürija käesolevat lepingut ei täida, võidakse see enne-tähtaega lõpetada kohtu korras ühes üürijalt kahjude sissenõudmisega.

Peale selle võidakse leping enne lõpetada, kui tekib vajadus

lammutamiseks seoses linna ümberkorraldamisega või kui üksus seatud korras ära võetakse riiklike või ühiskondlike vajaduste jaoks.

§ 9. Üürijat võidakse üüritud majast välja tõsta administratiivkorras lepingu lõpetamisega ilma elamispinda vastu andmata:

a)[3]

b)[3]

c) kui väljaüüritud maja on määratud lammutamisele või kapitaalsele ümberehitamisele.

§ 10. Üürijal ei ole õigust ilma elamute valitsuse kirjaliku loata oma õigusi ja kohustusi käesoleva lepingu järgi edasi anda kolmandatele isikutele, samuti üüritud maja vahetada elamispinna vastu teises majas.

§ 11. Lepingu mitteuuendamise või lepingu ennetähtaegse lõpetamise korral on üürija kohustatud majaomandi elamute valitsusele üle andma korras seisukorras akti järgi kooskõlas lepingust tulenevate kohustustega, peale juhtude, kui maja määratakse lammutamisele (§ 8).

§ 12. Käesolev leping kuulub tõestamisele notariaalkorras. Algeksemplar hoitakse alal elamute valitsuses, ärakiri aga antakse üürijale.

Käesolevast lepingust tekkivad vaidlused lahendab üüritud maja asukoha kohus.

Lepingu lisad: 1. Vastuvõtuakt.

2. Majaomandi plaan.

Allkirjad: Elamute valitsus _____

Üürija _____

(Lepingusse võivad pooled vastastikusel kokkuleppel võtta täiendavaid, seadusele mitte vastukäivaid tingimusi, mis tulenevad maja omapärast).

---

[3] Vastavalt NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 10. septembri 1953. a. seadlusele on kaotanud kehtivuse. Vt. Сборник Законов СССР 1938—1961. Москва 1961, lk. 707.

KAUBANDUS-, TÖÖSTUS- JA LAORUUMIDEKS ÜÜRITAVATE[4] HOONETE JA RUUMIDE EEST TASUMISEST

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 10. detsembri 1954. a. määrus nr. 554)

(Väljavõte)

Kaubandus-, tööstus- ja laoruumideks üüritavate mitteeluruumide eest võetava üürimaksu[4] korrastamise eesmärgil ja vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 1. septembri 1954. a. määrusele nr. 1857 Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a b:

3. Keelata kaubandus-, tööstus- ja laoruumideks üüritavate mitteeluruumide üürimaksumääradele[4] ükskõik missuguste täiendavate lisandite arvestamine, välja arvatud üürnike[4] osavõtt üldistest, kogu majavalduse valitsemise, ekspluateerimise ja jooksva remondi kuludest, samuti tehtud kulutuste hüvitamine keskkütte ja kommunaalteenuste jaoks, mida üürnikud[4] kasutavad majavalitsuse kaudu.

8. Kohustada Eesti NSV Kommunaalmajanduse Ministeeriumi 10 päeva jooksul välja töötama ja kinnitama juhendi üürimaksu[4] võtmise korra kohta vastavalt käesolevale määrusele.

ABINÕUDEST ELAMUFONDI MAJANDAMISE JA SÄILITAMISE, ELAMISPINNA JAOTAMISE JA KODANIKE SISSEREGISTREERIMISE KORRASTAMISEKS

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 6. augusti 1958. a. määrus nr. 281 — *ENSV T 1958, nr. 10, art. 157*)

(Väljavõte)

10. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 10. detsembri 1954. a. määruse nr. 554 punktide 1, 2 ja 4 muutmiseks kinnitada ja kehtestada 1. jaanuarist 1959. a. diferentseeritult linnade, hoonete tüüpide ja kategooriate järgi kaubandus-, tööstus- ning laoruumide üüri tariifimäärad, vastavalt lisale.

Kohaliku Majanduse Ministeeriumil ühe kuu jooksul välja töötada ja kinnitada juhend üüri määramise korra kohta.

---

[4] Tekstis esinevate «üüritavate», «üürimaks», «üürimaksumäärad», «üürnikud» asemel on õige kasutada «renditavate», «rendis», «rendisemäärad», «rentnikud».

Lisa

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
6. augusti 1958. a. määruse nr. 281
juurde

Eesti NSV territooriumil asuvate kaubandus-, tööstus- ja laoruumide ühe ruutmeetri üür kuus (rublades) [5]

Jrk. nr.	Ruumide kategooria ja tüüp	Tallinn			Tartu, Pärnu, Narva, Kohtla-Järve			Teised linnad ja asulad		
		Ruumide liik			Ruumide liik			Ruumide liik		
		kaubandus	tööstus	ladu	kaubandus	tööstus	ladu	kaubandus	tööstus	ladu
1.	Kivimajades	5.40	5.00	2.00	4.80	4.60	1.60	3.20	3.00	1.40
2.	Sega- ja puumajades	4.80	4.40	1.60	4.20	4.00	1.40	2.60	2.40	1.20
3.	Kivimajade keldrikorrusel	4.05	3.75	1.50	3.60	3.45	1.20	2.60	2.25	1.05
4.	Sega- ja puumajade keldrikorrusel	3.60	3.30	1.20	3.15	3.00	1.05	1.95	1.80	0.90

MITTEKAUBANDUSLIKU JA MITTETÖÖSTUSLIKU ISELOOMUGA VAJADUSTEKS KASUTATAVATE MITTEELURUUMIDE ÜÜRITARIIFIDEST

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 4. jaanuari 1955. a. määrus nr. 4)

(Väljavõte)

Seoses uute üüritariifide kinnitamisega kaubanduslikuks ja tööstuslikuks otstarbeks ning laoruumideks üüritavate ruumide eest (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 10. detsembri 1954. a. määrus nr. 554), samuti üüri võtmise korrastamiseks mitteeluruumide eest, millised üüritakse kontoreiks, kantseleideks ja muudeks mittekaubandusliku iseloomuga vajadusteks, Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a b:

[5] NSV Liidu Ministrite Nõukogu 4. mai 1960. a. määrusega nr. 470 (*ENSV ÜT 1960, nr. 7.*) on alates 1. jaanuarist 1961. a. hindade mastaapi muudetud kümnekordselt.

1. Määrata kindlaks üüritariifid mittekaubandusliku ja mittetööstusliku iseloomuga mitteeluruumide eest vastavalt lisale.

2. Riigi või kohalikul eelarvel olevatelt asutustelt ja organisatsioonidelt, samuti ametiühingu- ja teistelt ühiskondlikelt organisatsioonidelt võetakse kontoriteks, kantseleideks või muudeks mittekaubandusliku ja mittetööstusliku iseloomuga vajadusteks kasutatavate (punanurgad, istungisaalid, ametiisikute tööruumid, ühiselamud, garaažid jms.) ruumide eest üüri 6,3 kop. 1 m² eest kuus.[6]

Kantselei- ja kontoriruumideks kasutamise korral rakendatakse seda tariifi ainult 3,5 m² piires iga tegelikult asutuses töötava isiku kohta. Seda normi ületava liigse pindala eest makstakse poolteisekordselt, kui liigset pindala võib tehniliselt eraldada (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 27. augusti 1964. a. määruse nr. 399 redaktsioonis).

3. Peale üüri võtavad mitteeluruumide üürijad osa kogu majavalduse üldkulutustest majavalduse valitsemise, ekspluateerimise ja jooksva remondi alal, samuti tasuvad nad kulud keskkütte ja kommunaalteenuste eest, milliseid üürnikud kasutavad majavalitsuse kaudu.[7]

4. Teraviljasalve[8] ja selle organisatsioonide poolt kasutatavate laoruumide eest tuleb võtta üüri vastavalt Eesti NSV Ministrite Nõukogu 10. juuli 1946. a. määrusele nr. 550.

5. Üüri makstakse iga kuu hiljemalt tasutava kuu esimeseks kuupäevaks. Üüri mittemaksmisel ettenähtud tähtajaks nõutakse üür sisse notariaalorganite täitepealdiste järgi vastuvaidlemata korras.[9]

6. Määrata kindlaks, et kooskõlas käesoleva määrusega kehtestatavad üüritariifid laienevad kõigile mittekaubandusliku ja mittetööstusliku iseloomuga vajadusteks üüritavaile ruumidele, olenemata sellest, kellele kuulub majavaldus.

7. Kehtestada käesoleva määrusega kindlaksmääratud üüritariifid alates 1. jaanuarist 1955. a.

---

[6] Vt. «Ametiühingu vabriku-, tehase- ja kohaliku komitee õiguste põhimääruse» punkte 15, 16, kinnitatud NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 15. juuli 1958. a. seadlusega (*BBC CCCP 1958, № 15, ст. 282*).

[7] Vt. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. veebruari 1960. a. määrust nr. 36 (*ENSV T 1960, nr. 9, art. 39*).

[8] Teraviljasalv on likvideeritud.

[9] Punkt 5 on tühistatud üüri sissenõudmise osas notariaalorganite täitepealdistega vastuvaidlemata korras — Eesti NSV Ministrite Nõukogu 17. oktoobri 1962. a. määrus nr. 487 (*ENSV MKK 1962, 52, art. 184*).

Lisa

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
4. jaanuari 1955. a. määruse nr. 4
juurde

Kuu üüritariifid 1 m² mitteeluruumide eest, milliseid kasutatakse mittekaubandusliku ja mittetööstusliku iseloomuga vajadusteks [10]

Jrk. nr.	Ruumide liigid	Tallinnas, Tartus, Pärnus, Narvas, Kohtla-Järvel		Teised linnad ja asustatud punktid	
		Kivimajades	Sega- ja puumajades	Kivimajades	Sega- ja puumajades
1.	Kontorid, kantseleid, punanurgad, istungisaalid, jm.	4	2.80	2.50	1.80
2.	Teatrid, kinod, kultuurimajad	1.20	1.20	0.80	0.80
3.	Võõrastemajad, ühiselamud	2.—	2.—	1.30	1.30
4.	Apteegid	3.—	2.50	2.—	1.50
5.	Ühiskondliku toitlustamise ettevõtted (välja arvatud sööklad): kohvikud, restoranid, baarid jm.[11]	4.—	2.80	2.50	1.80
6.	Usuorganisatsioonide kasutuses olevad ruumid	8.—	5.50	5.—	3.50
7.	Garaažid[12]	2.—	2.—	1.30	1.30
8.	Talliruumid	1.—	1.—	0.70	0.70
9.	Kuurid ja katusealused	0.40	0.40	0.30	0.30

Märkus. Antud majandi kütuse hoidmiseks kasutatavate kuuride ja katusealuste eest üüri ei võeta.

ÜHISKONDLIKU TOITLUSTAMISE ETTEVÕTETE ÜÜRITARIIFI MÄÄRADE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 5. augusti 1964. a. määrus nr. 357 — *ENSV MKK 1964, nr. 32, art. 121*)

Ühiskondliku toitlustamise ettevõtete üüritariifide ühtlustamise eesmärgil Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. Kinnitada ja kehtestada alates 1. jaanuarist 1965. a. ühiskondliku toitlustamise ettevõtete üüritariifid Eesti NSV territooriumil alljärgnevalt:

[10] NSV Liidu Ministrite Nõukogu 4. mai 1960. a. määrusega nr. 470 (*ENSV ÜT 1960, nr. 7*) on alates 1. jaanuarist 1961. hindade mastaapi muudetud kümnekordselt.

[11] Ühiskondliku toitlustamise ettevõtetele kehtestatud üüritariifid on alates 1. jaanuarist 1965. a. kehtetud — vt. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 5. augusti 1964. a. määrus nr. 357 (*ENSV MKK 1964, nr. 32, art. 121*).

[12] Individuaalsõiduautode omanikele rendile antavate garaažide eest on kehtestatud üürimäärad Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. veebruari 1960. a. määrusega nr. 36 (*ENSV T 1960, nr. 9, art. 39*).

(ühe m² kohta kopikates kuus)

Sööklad	6
Kohvikud, restoranid	35
Muud ühiskondliku toitlustamise ettevõtted	20

2. Lugeda kehtetuks alates 1. jaanuarist 1965. a. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 10. detsembri 1954. a. määrusega nr. 554 ja 4. jaanuari 1955. a. määrusega nr. 4 ühiskondliku toitlustamise ettevõtetele kehtestatud üüritariifid.

INDIVIDUAALSÕIDUAUTODE OMANIKELE RENDILE ANTAVATE GARAAŽIDE EEST TASU MAKSMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. veebruari 1960. a. määrus nr. 36 — *ENSV T 1960, nr. 9, art. 39*)

(Väljavõte)

1. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 4. jaanuari 1955. a. määrusega nr. 4 kehtestatud mittekaubanduslikeks ja tööstuslikeks vajadusteks kasutatavate mitteeluruumide eest võetava üüri määra osaliseks muutmiseks kinnitada ja kehtestada 1. aprillist 1960. aastast järgmised üürimäärad individuaalsõiduautode omanikele rendile antavate garaažide eest:

a) vabariigilise alluvusega linnades 1 rubla [13] rendile antava garaaži pindala ühe ruutmeetri eest kuus;

b) teistes linnades ja asustatud punktides — 65 kopikat [13] rendile antava garaaži pindala ühe ruutmeetri eest kuus.

2. Individuaalsõiduautode omanikud võtavad peale üüri maksmise osa kogu majavalduse üldistest kuludest majandamise, ekspluatatsiooni ja jooksva remondi alal. Nimetatud kulude katteks kehtestada järgmine tasu rendile antava garaaži pindala ühe ruutmeetri eest kuus:

a) vabariigilise alluvusega linnades — 1 rubla ja 50 kopikat [13];

b) teistes linnades ja asustatud punktides — 1 rubla 25 kopikat [13].

3. Kehtestada, et peale ettenähtud üüri võetakse täiendavalt tasu keskkütte ja kommunaalteenuste (vesivarustus, kanalisatsioon, elektrienergia jm.) eest.

---

[13] NSV Liidu Ministrite Nõukogu 4. mai 1960. a. määrusega nr. 470 (*ENSV ÜT 1960, nr. 7*) on alates 1. jaanuarist 1961. a. hindade mastaapi muudetud kümnekordselt.

ELANIKKONNA ELUKONDLIKU TEENINDAMISE ETTEVÕTETELT RUUMIDE KASUTAMISE EEST VÕETAVA RENDISE MÄÄRADE KEHTESTAMISEST

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 14. septembri 1959. a. määrus nr. 370 — *ENSV T 1959, nr. 50, art. 270*)

1. Kooskõlas NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 6. märtsi 1959. a. määrusega nr. 245 «Abinõudest elanikkonna elutarbelise teenindamise parandamiseks» kinnitada ja kehtestada alates 1. jaanuarist 1960. a. elanikkonna elutarbelise teenindamise ettevõtetelt ruumide kasutamise eest võetava rendise määr — 63 kopikat [14] ühe ruutmeetri eest kuus.

2. Kehtestada, et peale rendise võtavad elanikkonna elutarbelise teenindamise ettevõtted osa kogu majavalduse üldistest kuludest valitsemise, majandamise ja jooksva remondi alal, samuti kulude tasumisest keskkütte ja kommunaalteenuste eest, mida nad kasutavad majavalitsuste kaudu.

EESTI NSV KOMMUNAALMINISTEERIUMI JUHEND MITTEELURUUMIDE MAKSUSTAMISE JA RENDILEANDMISE KORRA KOHTA

(Lisa nr. 2 Eesti NSV kommunaalministri 15. jaanuari 1955. a. käskkirja nr. 6 juurde)

MITTEELURUUMIDE KASUTAMISE TÜÜPLEPING

(Eesti NSV kommunaalministri 16. veebruari 1955. a. käskkirja nr. 25 lisa)

_____ «____» _____ 19____ a.

Elamute valitsuse kommunaalosakonna majavalitsus nr.____ allpool nimetusega «majavalitsus» majavalitseja _____ isikus, kes tegutseb «Kohaliku nõukogu majavalitsuse põhimääruse» alusel ühelt poolt ja _____ allpool nimetusega «rentnik» _____ isikus teiselt poolt sõlmisid lepingu järgmises:

1. Majavalitsus andis elamute valitsuse (kommunaalosakonna) orderi põhjal «____» _____ 19____ a. nr. _____ all ning rentnik võttis rendile _____ kohaliku nõukogu elamufondi kuuluvas majas _____ tänavas nr. _____ ruum nr. _____ kasuliku pinnaga _____ m², kasutamiseks _____

(mis otstarbeks)

järgmise tüübilise iseloomustusega:

[14] Vt. viide 13 lk. 137.

Ruumide koosseis	Suurus m²	Märkused
Kokku		

2. Punktis 1 tähendatud mitteeluruum antakse rentnikule ühes seadmete ja inventariga, mis on hinnatud _____ rublale, vastavalt juurdelisatud nimestikule.

Ruum, seadmed ja inventar antakse üle üleandmise päeva seisundis. See seisund on rentnikule teada.

3. Rendileping sõlmitakse alates «____»_____ 19___ kuni «____»_____ 19___

4. Lepingu p-s 1 tähendatud ruumide eest on rentnik kohustatud maksma kuus majavalitsusele rendilepingu kehtivuseaja jooksul vastavalt lepingule lisatud arvestusele ____ rbl. ____ kop.

Rendise tasumine toimub kuude kaupa maksustatava kuu esimeseks kuupäevaks.

Rendis kantakse maksustatava kuu esimeseks kuupäevaks majavalitsuse jooksvale arvele _____ panka (konto nr. ____), kusjuures rentnik on kohustatud igast rendise sissemaksust samal ajal teatama majavalitsusele.

5. Mitteeluruumide kohta kehtivate rendise tariifide muutmise korral muutub ka rendis alates uues määruses näidatud ajast ning see tasutakse majavalitsusele viimase ümberarvestuse teadaandes tähendatud tähtajal.

6. Lepingu p-s 2 tähendatud seadmete ja inventari eest on rentnik kohustatud tasuma aastas majavalitsusele rendist 10% suuruses seadmete ja inventari väärtusest, vastavalt lepingule lisandatud hindenimestikule. Seadmete ja inventari eest tasutakse rendis lepingule allakirjutamisel esimese aasta eest ette ning samal ajal iga aasta eest ette.

7. Peale rendise on rentnik kohustatud osa võtma üldistest, kogu majavalitsuse tegelikest kuludest valitsemise, teenindava personali ülalpidamise, majapidamise ja jooksva remondi alal ning kohustuslikest maksudest.

8. Lepingu p-s 7 tähendatud kuludest võtab rentnik osa vastavalt majavalitsuse tegelikele kuludele, proportsionaalselt rentniku kasutada olevate ruumide maksustatavale põrandapinnale.

9. Lepingu p-s 7 tähendatud kulude katteks on määratud rentnikule majavalitsuse jooksva aasta majandus-finantsplaani kulude eelarve alusel maksu _____ rbl. ____ kop.

kuus, vastavalt lepingule lisatud arvestusele. Selle maksu peab rentnik tasuma koos rendisega maksustatava kuu esimeseks kuupäevaks.

Lõpparvestus tegelike kulude alusel tehakse iga poole aasta möödumisel. Arvestuste vahed reguleeritakse järgneva rendise arvega. Rentnikul on õigus tutvuda kulude arvestusega.

Kui lepingu kehtivuse aja jooksul majavalitsuse uue majandusaasta majandus-finantsplaani järgi ekspluatatsioonikulud muutuvad, siis tehakse käesoleva lepingu juurde täiendav arvestus.

10. Kui mitteeluruumides on keskküte, võtab rentnik keskkütte kuludest osa proportsionaalselt tema poolt kasutatavate otseselt või kaudselt köetavate ruumide mahule.

Keskkütte kulude tasumine toimub kogu aasta jooksul koos rendisega iga kuu võrdses osas.

11. Tasu maksmine kommunaalteenuste kasutamise eest, mille hulka kuuluvad: a) veevärk ja kanalisatsioon, b) elektrienergia ja gaas, c) mustusekaevude puhastamine ilma kanalisatsioonita majades — toimub rentniku poolt järgmiselt:

a) veevärgi ja kanalisatsiooni kasutamise eest maksab rentnik kommunaalettevõtete arvete alusel vastavalt kehtivatele tariifidele.

Kui rentnikul on veemõõtja, tasutakse veemõõtja näitude järgi;

b) elektrienergia ja gaasi tarvitamise eest maksab rentnik kommunaalettevõtete arvete alusel vastavalt kehtivatele tariifidele.

Kui rentnikul on sisse seatud mõõtjad, tasub ta mõõtjate näitude järgi;

c) mustusekaevude puhastamise eest kanalisatsioonita majades maksab rentnik proportsionaalselt üüriliste või renditavais mitteeluruumides töötajate arvule.

Maksud kommunaalteenuste kasutamise eest määratakse rentnikule majavalitsuse jooksva aasta majandus-finantsplaani kulude eelarve alusel, ning nende tasumine rentniku poolt toimub koos rendisega.

Arvestuste vahe reguleeritakse vastavalt ettevõtetelt arvete saamisel tegelike kulude alusel.

Renditava ruumi kasutamise korral õllepoeks, söögisaaliks, kohvikuks või muuks selliseks ettevõtteks inimeste kestva seesviibimisega tasub rentnik mustusekaevude puhastamise eest majavalitsusega sõlmitud erikokkuleppe alusel.

12. Rentniku ettevõtte (söökla, kohvik, restoran, baar, töökoda jne.) spetsiifilise tegevuse läbi majavalduse territooriumil või selle üldkasutuskohtades tekkinud prügi ja jäätmete (toidujäätmed, aedvilja-, heina- ja ehitusprügi, metalljäätmed, tööstuslikuks otstarbeks kasutatavate ahjude ja pliitide põletisjäätmed jne.) koristamiskulud kannab kogu ulatuses rentnik.

13. Ümberehituse kulud, mis loovad rentnikule erilisi mugavusi ja on majavalitsuse poolt teostatud rentniku nõusolekul või

tema soovil, tasub täielikult rentnik (näit. õue sillutamine ja asfalteerimine, väravate laiendamine rentniku kaubaveoks jne.).

14. Rentnik on kohustatud:

a) alustama ruumide kasutamisel hiljemalt ühe päeva pärast lepingu allakirjutamisest ja kasutama ruume eranditult p-s 1 tähendatud otstarbeks;

b) hoidma renditavat ruumi, seadmeid ja inventari eeskujulikus korras, sanitaarses ja kultuurses seisundis kuni selle tagasiandmiseni majavalitsusele;

c) mitte teostama renditavate ruumide ümberehitust ja ümberseadmist ning muude varade ümbertegemist ilma elamute valitsuse (kommunaalosakonna) kirjaliku loata;

d) renditavat ruumi, seadmeid ja inventari mitte edasi rentima ilma elamute valitsuse (kommunaalosakonna) kirjaliku loata, samuti renditavaid ruume ilma kirjaliku loata mitte üle andma teistele, olgugi sama süsteemi organisatsioonidele olenemata sellest, kas see üleandmine toimub juhtivate organite ja ministeeriumide käskkirjade korras, liitmise, likvideerimise jms. korras;

e) hoidma renditavas ruumis kütteseadmeid, veevärki ja kanalisatsiooni, samuti elektrivõrku purustamise ja vigastamise eest; hoidma ruumis temperatuuri, mis on nõutav nii ruumide alalhoidmiseks kui ka maja veevärgi ja kanalisatsioonivõrgu jaoks; hoidma renditavas ruumis või valduses tuletõrjeseadmeid vastavalt kehtivatele eeskirjadele ja korraldustele;

f) kindlustama tule vastu kogu rendilevõetud inventari selle täies väärtuses majavalitsuse nimel ja esitama viimasele kindlustuskviitungid;

g) täitma kõik valitsuse kesk- ja kohalikkude organite korraldused ja eeskirjad, mis puutuvad kontori-, kaubandus-, tööstusruumide, ladude ja mitteeluruumide korrashoiusse, eriti tuletõrje, sanitaar-järelevalvesse, veterinaar-sanitaarsesse järelevalvesse ja töökaitsesse;

h) lubama töö ajal kõigisse ruumidesse elamute valitsuse (kommunaalosakonna) ja majavalitsuse esindajaid majanduslikuks ja tehniliseks kontrollimiseks, välja arvatud need ruumid, millesse sissepääsemiseks on nõutav eriluba; kohustama oma esindajaid kohapeal osa võtma ruumide seisundi kontrollimise aktide koostamisest ja allakirjutamisest, samuti välja kutsuma elamute valitsuse (kommunaalosakonna) ja majavalitsuse esindajad osa võtma akti koostamisest remondi lõpetamise kohta;

i) teatama elamute valitsusele (kommunaalosakonnale) ja majavalitsusele kahenädalase etteütlemisega eelseisvast ruumide vabastamisest nii ühenduses lepingu tähtaja lõppemisega kui ka ennetähtaegse väljakolimise korral (p. 25) ning ruumid heas seisundis majavalitsusele akti järgi üle andma;

j) majavalitsusele tasuta üle andma nii lepingu tähtaja möö-

dumisel kui ka selle ennetähtaegsel lõpetamisel (p. 25) kõik ruumis teostatud ümberehitused, ümbertegemised ja parandused, mis moodustavad ruumi päraldise, välja arvatud kantavad kapid ja letid.

15. Rentnikul on keelatud mitteeluruume kasutada elamisruumina nii ajutiselt kui ka kestvalt.

16. Kõik poolte õigusvahekorrad, mis ei ole ette nähtud käesolevas lepingus, reguleeritakse eeskirjadega, mis on kehtestatud mitteeluruumide rendileandmise kohta.

17. Kesk- ja kohalikkude võimuorganite eeskirjad mitteeluruumide rentimise ja rentimisega seotud küsimuste kohta, mis toovad muudatusi majavalitsuse ja rentniku kohustustesse, on kohustuslikud mõlemale poolele ja vastavalt sellele kuulub käesolev leping muutmisele.

18. Rentnik on kohustatud aegsasti teostama kõike tarvilikku renditavate ruumide jooksva remondi alal.

Rentnik on kohustatud valgendama renditavate ruumide lagesid, ja värvima seinu ning uksi vähemalt üks kord kahe aasta jooksul.

19. Renditavate ruumide, seadmete ja inventari kogu jooksva remondi on rentnik kohustatud tegema omal kulul.

Käesoleva lepingu sõlmimise päevaks nõutava ruumide, seadmete ja inventari jooksva remondi, mis on loetletud käesolevale lepingule lisatud nimekirjas, on rentnik kohustatud lõpetama hiljemalt _____

20. Kapitaalremont, mis on tingitud rentniku ebamajanduslikust suhtumisest ruumidesse, samuti rentniku tegevuse spetsiifilistest tingimustest tuleb täielikult rentnikul teha.

21. Rentniku lahkumisel ruumidest enne lepingu tähtaja lõppu või lepingu tähtaja lõppemisel nõutakse temalt sisse lepingu p-des 18 ja 20 nõutud teostamata kapitaal- ja jooksva remondi kulud terves ulatuses.

22. Igasuguseid ümberehitusi, ümbertegemisi ja seadeldisi, mis on tingitud rentnike ettevõtte vajadustest, võib rentnik renditavas ruumis teostada ainult elamute valitsuse (kommunaalosakonna) kirjaliku loaga. Kõik kulud seoses niisuguste ümberehitustega, ümbertegemistega ja seadeldistega kannab rentnik.

23. Tähtajaks tasumata jäänud rendise ja muude maksude võlasummale arvestatakse juurde viivist iga hilinenud päeva eest — asutustelt ja ettevõtetelt 0,05% ning eraorganisatsioonidelt ja kodanikelt 0,2% võlasummalt.

24. Käesolevas lepingus ettenähtud mingi kohustuse mittetäitmisel maksab rentnik majavalitsusele leppetrahvi kuni 10% aasta rendisest ning selliste juhtude kordudes kuulub rentnik renditud ruumidest väljatõstmisele.

25. Käesoleva lepinguga väljarenditud hoone või ruumide järele riikliku või ühiskondliku vajaduse tekkimisel, samuti vajaduse korral eraldada krunt uueks ehituseks, kuulub käesolev

leping ennetähtaegsele lõpetamisele, makstes rentnikule tagasi tema poolt tasutud rendise kasutamata aja eest, ilma teist ruumi vastu andmata.

Poolte juriidilised aadressid:

Rentnik _____

Majavalitsus _____

Rentniku arvelduskonto nr. _____

Kõik ülalmainitud aadresside järgi kättetoimetatud teadaanded ja kutsed loetakse kätteantuks. Aadresside või jooksva konto nr. ja asukoha muutmisest on pooled kohustatud teineteisele teatama kolme päeva jooksul.

Poolte allkirjad:

Majavalitsus _____

Rentnik _____

Lisad mitteeluruumi kasutamise lepingu juurde

1. Seadmete ja inventari nimekiri (punkti 2 juurde).

Jrk. nr.	Seadmete ja inventari nimekiri	Hinne rbl.	Märkused

2. Rendise arvestus (punkti 4 juurde).

Kasutamise liik	Suurus m^2	1 m^2 rendis rbl.	Rendis kuus	Märkused

3. Maks ekspluatatsioonikulude katteks majandus-finantsplaani kulude eelarve alusel 19 .... aastaks (punkti 9 juurde).

I. Kulud majandus-finantsplaani alusel _____ rbl.

II. Majavalitsuse elu- ja mitteeluruumide maksustatava põrandapinna suurus _____ m^2.

III. Rentniku kasutada oleva maksustatava mitteeluruumi põrandapinna suurus _____ m^2.

IV. Arvestatud maksu määr kuus _____ rbl.

4. Ruumi, seadmete ja inventari juures vajaliku remondi loetelu (punkti 19 juurde).

Jrk. nr.	Vajaliku remondi loetelu	Kogus	Märkused

Poolte allkirjad:

Majavalitsus:

Rentnik:

TÜÜPLEPING
KODUSTE TARBEESEMETE, MUUSIKARIISTADE (VÄLJA ARVATUD KLAVERID JA PIANIINOD), SPORDIINVENTARI JA MUU ISIKLIKUKS KASUTAMISEKS MÕELDUD VARA ÜÜRIMISEKS (ELUKONDLIK ÜÜRIMINE)

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 17. veebruari 1966. a. määrusega nr. 86 *ENSV ÜVT 1966, nr. 8, art. 45*)

_____, «____» _____ 19____ a.

_____
(üürimispunkti nimetus)

edaspidi nimetatud «üürileandja», juhataja (juhataja asetäitja) _____ isikus,
(perekonna-, ees- ja isanimi)

kes tegutseb _____ alusel,
(põhikirja, volituse)

ühelt poolt ja kodanik _____
(perekonna-, ees- ja isanimi)

edaspidi nimetatud «üürnik», passi seeria ____ nr. ____ , välja antud _____ miilitsaosakonna poolt «____» _____ 19____ a. ja sisse kirjutatud _____ linnas, _____ tänavas, maja nr. _____, korter _____ teiselt poolt, sõlmisid alljärgneva lepingu:

1. Üürileandja annab ja üürnik võtab kasutamiseks täiesti töökorras olevad _____,

_____

mille maksumus riikliku jaehinnakirja järgi on _____ rbl.

Käesolev leping kehtib alates «____»_____ 19___ a. kuni «____»_____ 19___ a.

2. Leping sõlmitakse tähtajaga kuni üks aasta. Poolte kokkuleppel võib lepingut pikendada uue tähtajani.

3. Üüritud vara kasutamise eest tasub üürnik üürileandjale vara saamisel _____ rbl. _____ kop. vastavalt kehtestatud korras kinnitatud hinnakirjale.

Televiisorite ja külmutuskappide üürimisel tasub üürnik üürileandjale lepingu sõlmimisel esimese kuu eest _____ rbl. ____ kop. ja järgmiste kuude eest _____ rbl. _____ kop. kuus hiljemalt viie päeva jooksul pärast eelmise üürimistähtaja möödumist. Poolikute kuude eest arvutatakse üüri proportsionaalselt päevade arvule.

Üüri mittetähtaegsel tasumisel maksab üürnik üürileandjale viivist 0,1% viivitatud summast päevas.

Vara mittetähtaegsel tagastamisel, kui mittetagastamise või tagastamise võimatuse põhjuseks oli üürniku süü, on viimane kohustatud maksma üüri viivitatud aja eest poolteisekordses suuruses.

Üüritud vara parandusel olemise aja eest on üürnik kohustatud tasuma üüri ainult vara parandamiseks tegelikult vajaliku või selleks ettenähtud aja eest ja juhul, kui vara parandamise vajadus tekkis vara kasutamise ja hoidmise eeskirjade rikkumise tõttu.

4. Juhul kui üüritud vara muutub töökõlbmatuks, on üürileandja kohustatud viie päeva jooksul, arvates sellest teatamisest üürniku poolt, kõrvaldama rikke kohapeal või vahetama kasutamiseks kõlbmatu vara samasuguse töökorras oleva vara vastu.

Kui vara töökõlbmatus ei ole tekkinud üürniku süü läbi, siis vara töökõlbmatusest üürileandjale teatamise momendist kuni rikke kõrvaldamise või vara vahetamiseni samasuguse töökorras oleva vara vastu üürnikult üüri ei võeta.

Üürniku süü tõttu töökõlbmatuks muutunud eseme parandamine toimub üürniku kulul.

5. Kui üürnik laseb üüritud varal halveneda, peab ta hüvitama üürileandjale sellest tulenevad kahjud, kui ta ei tõenda, et vara halvenemine toimus mitte tema süü läbi.

Vastavalt sellele üürnik kohustub:

1) juhul kui ta üüritud vara rikub, kuid rike on parandatav, tasuma parandamise maksumuse kehtiva hinnakirja kohaselt;

2) juhul kui ta üüritud vara muudab täiesti kõlbmatuks — tagastama teise sama marki ja samasuguse kvaliteediga vara või tasuma kõlbmatuks muudetud vara täieliku maksumuse kehtiva jaehinnakirja järgi, kusjuures kõlbmatuks muudetud vara jääb üürnikule;

3) juhul kui ta üüritud vara tagastab mittekomplektsena, kuid vara on võimalik edaspidi veel kasutada — tasuma puuduvate detailide poolteisekordse maksumuse kehtiva jaehinnakirja järgi.

Kui üürileandja ja üürniku vahel tekivad lahkhelid tagastatava vara seisukorra või rikete tekkimise põhjuste kohta, määratakse ekspertiis.

Ekspertiisi on kohustatud organiseerima üürileandja.

Ekspertiisi akt koostatakse kirjalikult poolte või nende esindajate juuresolekul.

Ekspertiisi kulud kannab see pool, kelle kahjuks tehakse ekspertiisi otsus.

6. Kõigis käesoleva lepinguga reguleerimata küsimustes juhinduvad pooled kehtivast seadusandlusest ja «Elukondliku üürimise eeskirjadest».

Poolte allkirjad: üürileandja_____

üürnik_____

«Elukondliku üürimise eeskirjadega» tutvunud ja ühe eksemplari lepingust koos üüritud varaga saanud «_____» 19__ a.

(üürnik)

XXVIII peatükk

ELURUUMIDE ÜÜRIMINE

NSV LIIDU JA LIIDUVABARIIKIDE TSIVIILSEADUSANDLUSE ALUSED — §-d 56—63
EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 299—346

KÜLA JA ALEVI TÖÖRAHVA SAADIKUTE NÕUKOGU KOHTA

(Eesti NSV 14. juuni 1968. a. seaduse § 17 — *ENSV ÜVT 1968, nr. 26, art. 182*)

PASSIMÄÄRUSTIK

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 21. oktoobri 1953. a. määrusega)

III. Sisse- ja väljaregistreerimise kord

AMETIÜHINGU VABRIKU-, TEHASE- JA KOHALIKU KOMITEE ÕIGUSTE PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 15. juuli 1958. a. seadlusega — *ВВС СССР 1958, № 15, ст. 282*)

KOLHOOSI AMETIÜHINGUKOMITEE AJUTINE PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud Põllumajanduse ja Varumise Tööliste ja Teenistujate Ametiühingu Kesknõukogu Presiidiumi poolt 30. juunil 1965. a. Protokoll nr. 26, punkt 8)

«ELURUUME VAJAVATE KODANIKE ARVELEVÕTMISE JA ELURUUMIDE ANDMISE KORRA PÕHIMÄÄRUSE» KINNITAMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu 20. märtsi 1967. a. määrus nr. 100 — *ENSV ÜVT 1967, nr. 16, art. 124*)

ELURUUME VAJAVATE KODANIKE ARVELEVÕTMISE JA ELURUUMIDE ANDMISE KORRA PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu 20. märtsi 1967. a. määrusega nr. 100 — *ENSV ÜVT 1967, nr. 16, art. 124*)

ETTEVÕTETE JA ORGANISATSIOONIDE VAHENDITE ARVEL EHITATUD ELAMISPINNA ASUSTAMISE KORRA KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 13. detsembri 1966. a. määrus nr. 503)

MÕNINGATE ABINÕUDE KOHTA VABARIIGI EHITUSORGANISATSIOONIDE ABISTAMISEKS TÖÖJÕUGA VARUSTAMISE ALAL

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 6. detsembri 1967. a. määrus nr. 489)

EHITUSMATERJALIDE TÖÖSTUSE ARENDAMISE ABINÕUDE KOHTA

(EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 24. juuni 1968. a. määruse nr. 221 punkti 23 alapunkt 6)

EKSPLUATATSIOONI ANTAVAST ELAMISPINNAST 10 PROTSENDI ÜLEANDMISE KOHTA TELLIJATE POOLT EHITUSTÖÖETTEVÕTU ORGANISATSIOONIDELE

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 9. juuni 1967. a. määrus nr. 247 — *ENSV ÜVT 1967, nr. 27, art. 221*)

KÕRGEMA JA KESK-ERIHARIDUSEGA SPETSIALISTIDE ETTEVALMISTAMISE, JAOTAMISE JA ÄRAKASUTAMISE PARANDAMISEST

(NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja NLKP Keskkomitee 30. augusti 1954. a. määrus — *Директивы КПСС и Советского правительства по хозяйственным вопросам, т. IV, Госполитиздат. 1958, стр. 295*)

GARNISONIDELE ELAMISPINNA KINNISTAMISEST KOHALIKE NÕUKOGUDE MAJADES, MIS ON ASUSTATUD TÖÖLIS-TALUPOEGADE PUNAARMEE JA TÖÖLIS-TALUPOEGADE PUNALAEVASTIKU KOMANDEERIVASSE JA JUHTIVASSE KOOSSEISU KUULUVATE ISIKUTE JA NENDE PEREKONDADE POOLT

(NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu 21. oktoobri 1938. a. määrus nr. 1124 — *СП СССР 1938, № 47, ст. 274*)

NSV LIIDU RELVASTATUD JÕUDUDE NING NSV LIIDU MINISTRITE NÕUKOGU JUURES ASUVA RIIKLIKU JULGEOLEKU KOMITEE PIIRIVALVEVÄGEDE OHVITSERIKOOSSEISU JA ÜLEAJATEENIJATE ELAMISPINNAGA VARUSTAMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 14. septembri 1965. a. määrus nr. 413)

ABINÕUDEST ELAMUFONDI MAJANDAMISE JA SÄILITAMISE, ELAMISPINNA JAOTAMISE JA KODANIKE SISSEREGISTREERIMISE KORRASTAMISEKS

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 6. augusti 1958. a. määrus nr. 281 — *ENSV T 1958, nr. 10, art. 157*)

KOHALIKE TÖÖRAHVA SAADIKUTE NÕUKOGUDE KÄSUTUSSE 10% ELAMISPINNA ÜLEANDMISEST

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 11. novembri 1954. a. korraldus nr. 1599-k)

VASTUTUSE TÕSTMISE KOHTA ELAMUFONDI SÄILITAMISE JA KORRASHOIU EEST

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 10. detsembri 1963. a. määrus nr. 530 — *ENSV MKK 1963, nr. 43, art. 155*)

ELURUUMIDE KASUTAMISE EESKIRJAD

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 10. detsembri 1963. a. määrusega nr. 530 — *ENSV MKK 1963, nr. 43, art. 155*)

KOHALIKU TÖÖRAHVA SAADIKUTE NÕUKOGU, RIIKLIKU, KOOPERATIIVSE VÕI ÜHISKONDLIKU ORGANISATSIOONI MAJAS ELURUUMIDE ÜÜRIMISE TÜÜPLEPING

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 10. detsembri 1963. a. määrusega nr. 530 — *ENSV MKK 1963, nr. 43, art. 155*)

ELAMUFONDI JA KOMMUNAALMAJANDUSE OBJEKTIDE EKSPLUATEERIMISE PARANDAMISE ABINÕUDE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 2. detsembri 1967. a. määrus nr. 487 — *ENSV ÜVT 1967, nr. 53, art. 455*)

TEENISTUSLIKE ELURUUMIDE ANDMISE KORRA PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 8. juuni 1966. a. määrusega nr. 282 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 27, art. 178*)

TÖÖLISTE JA TEENISTUJATE LOETELU, KELLELE SEOSES TÖÖSUHETEGA VÕIDAKSE ANDA TEENISTUSLIK ELURUUM

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 8. juuni 1966. a. määrusega nr. 282 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 27, art. 178*)

TÖÖLISTE, ÜLIÕPILASTE JA TEHNIKUMIDE ÕPILASTE ÜHISELAMUTE EHITAMISE, SISUSTAMISE JA KASUTAMISE SANITAAREESKIRJAD

(Kinnitanud NSV Liidu peasanitaarinspektor 10. mail 1949. a. *Сборник жилищного законодательства. М. 1963, стр. 423*)

INTERNAATKOOLIDE KASUTAMISE JA PIDAMISE SANITAAREESKIRJAD NR. 422—64

(Kinnitanud NSV Liidu peasanitaararst 12. aprillil 1964. a.)

«ÜHISELAMUTE PÕHIMÄÄRUSE» KINNITAMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 30. jaanuari 1968. a. määrus nr. 29 — *ENSV ÜVT 1968, nr. 6, art. 41*)

ÜHISELAMUTE PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 30. jaanuari 1968. a. määrusega nr. 29 — *ENSV ÜVT 1968, nr. 6, art. 41*)

VOODIKOHTADEGA ÜHISELAMUTE ÜLALPIDAMISKULUDE NING NENDES ELAMISE EEST VÕETAVA TASU KORRASTAMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 30. oktoobri 1963. a. määrus nr. 488 — *ENSV MKK 1963, nr. 41, art. 148*)

VÕÕRASTEMAJADE KASUTAMISE EESKIRJAD

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 25. jaanuari 1966. a. määrusega nr. 50 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 4, art. 23*)

AJUTISTE ELAMISPINNA NORMIDE KOHTA

(Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 20. oktoobri 1944. a. määrus nr. 204 — *ENSV T 1944, nr. 6, art. 58*)

JUHENDI «ÕIGUSEST LISAELAMISPINNALE» KINNITAMISEST

(Eesti NSV kohaliku majanduse ministri 30. juuni 1959. a. käskkiri nr. 236)

KUTSEKOOLIDES JA TOOTMISES KVALIFITSEERITUD TÖÖLISKAADRI ETTEVALMISTAMISE EDASISE ARENDAMISE JA PARANDAMISE KOHTA

(EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 10. veebruari 1961. a. määrus nr. 54 — *ENSV MKK 1961, nr. 7, art. 22*)

ELAMISPINNA JAOTAMISE KORRA PARANDAMISE KOHTA TALLINNAS

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 24. mai 1962. a. määrus nr. 254 — *ENSV MKK 1962, nr. 26, art. 103*)

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU 29. APRILLI 1963. A. MÄÄRUSE NR. 231 KEHTIVUSE LAIENDAMISE KOHTA TALLINNA LÄHEDASELE PIIRKONNALE

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 4. juuni 1966. a. määrus nr. 264 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 26, art. 170*)

JUHEND HOONETE, RUUMIDE JA PÕRANDAPINNA MÕISTETE KOHTA

(Kinnitanud Eesti NSV kommunaalminister 23. märtsil 1950. a.)

KORTERIÜÜRI VÕTMISE KORRA KOHTA LINNADES JA LINNA TÜÜPI ASULAIS

(Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 30. novembri 1940. a. määrus — *ENSV T 1940, nr. 59, art. 722*)

EESTI NSV RAHVAKOMISSARIDE NÕUKOGU 30. NOVEMBRI 1940. A. MÄÄRUSE «KORTERIÜÜRI VÕTMISE KORRA KOHTA LINNADES JA LINNA TÜÜPI ASULAIS» OSALISEST MUUTMISEST

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 31. jaanuari 1957. a. määrus nr. 24 — *ENSV T 1957, nr. 3, art. 26*)

KORTERIÜÜRI PIIRMÄÄRADE KOHTA KODANIKELE ISIKLIKU OMANDIÕIGUSE ALUSEL KUULUVATES MAJADES JA SUVILATES

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 18. novembri 1965. a. määrus nr. 504 — *ENSV MKK 1965, nr. 44, art. 189*)

ELAMISPINNA BRONEERIMISEST

(NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 1. aprilli 1958. a. määrus nr. 416 — *СП СССР 1958, № 6, ст. 59*)

KAUG-PÕHJA PIIRKONDADES JA KAUG-PÕHJA PIIRKONDADEGA VÕRDSUSTATUD MAAKOHTADES TÖÖTAVATELE ISIKUTELE SOODUSTUSTE ANDMISE REGULEERIMISE KOHTA

(NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 10. veebruari 1960. a. seadlus — *ENSV T 1960, nr. 14, art. 52*)

SOODUSTUSTE LAIENDAMISE KOHTA ISIKUTELE, KES TÖÖTAVAD KAUG-PÕHJA PIIRKONDADES JA KAUG-PÕHJA PIIRKONDADEGA VÕRDSUSTATUD MAAKOHTADES

(NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 26. septembri 1967. a. seadlus — *NSVL ÜT 1967, nr. 39, art. 519*)

Vt. Riiklikud pensionid. Koost. V. Kukerman ja R. Söörd. Tallinn 1970, lk. 116

KAUG-PÕHJA PIIRKONDADE JA NENDEGA VÕRDSUSTATUD MAAKOHTADE LOETELU, KUS TÖÖTAVATELE ISIKUTELE LAIENEVAD NSV LIIDU ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI 10. VEEBRUARI 1960. A. ja 26. SEPTEMBRI 1967. A. SEADLUSTEGA KEHTESTATUD SOODUSTUSED

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 10. novembri 1967. a. määrusega nr. 1029 — *СП СССР 1967, № 29, ст. 203*)

Vt. Riiklikud pensionid. Koost. V. Kukerman ja R. Söörd. Tallinn 1970, lk. 117—118

KAUG-PÕHJA RAJOONIDES JA NENDEGA VÕRDSUSTATUD PAIKKONDADES TÖÖTAVATELE ISIKUTELE SOODUSTUSTE ANDMISE KORRA JUHEND

(NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Töö ja Töötasu Komitee ja ÜAÜKN-i presiidiumi 16. detsembri 1967. a. määruse nr. 530 p-28 lisa — *Бюллетень Государственного комитета Совета Министров СССР по вопросам труда и заработной платы. 1968, № 2*)

JUHEND NÕUKOGUDE ARMEESSE AEGA TEENIMA KUTSUTUD ISIKUTE KASUTADA OLNUD ELAMISPINNA ALALHOIDMISE KOHTA

(Antud Eesti NSV Kommunaalministeeriumi poolt 23. septembril 1950. a. nr. E-3641 all ja kooskõlastatud Eesti NSV Kohtuministeeriumiga 22. septembril 1950. a. nr. 62/133 all)

ELURUUMIDE VAHETAMISE KORRA PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 23. novembri 1965. a. määrusega nr. 514 — *ENSV MKK 1965, nr. 43, art. 187*)

RUUMIDE VABASTAMISE HAGIDE ALLUMISEST RIIKLIKULE ARBITRAAŽILE

(NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži 29. juuni 1963. a. juhendkiri nr. I-1-29 — Инструктивные Указания Государственного Арбитража при Совете Министров СССР, стр. 45)

SOVHOOSIDELE KUULUVATES MAJADES ELAMISPINNA KASUTAMISE KORRASTAMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 19. septembri 1961. a. määrus nr. 399 — *ENSV MKK 1961, nr. 35, art. 134*)

NÕUKOGUDE ARMEE JA SÕJALAEVASTIKU KORTERIEKSPLUATATSIOONITEENISTUSE JA KORTERITEGA VARUSTAMISE PÕHIMÄÄRUS

(Kehtestatud NSV Liidu kaitseministri 22. aprilli 1965. a. käskkirjaga nr. 100 — Справочник офицера по советскому законодательству. М. 1966).

NSV LIIDU JA LIIDUVABARIIKIDE TSIVIILSEADUSANDLUSE ALUSTE § 62 KOHALDAMISE PRAKTIKAST

(NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi 18. märtsi 1963. a. määrus nr. 5 — *ENSV Ülemkohtu Bülletään 1963, nr. 2, lk. 18*)

NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi ja Eesti NSV Ülemkohtu pleenumi määruste valikkogu 1960—1970. Koost. V. Nurmela, Tallinn 1971, lk. 13

KOHTUPRAKTIKAST TSIVIILELAMUASJADES

(NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi 25. märtsi 1964. a. määrus nr. 3 — *ENSV Ülemkohtu Bülletään 1964, nr. 2, lk. 17*)

NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi ja Eesti NSV Ülemkohtu pleenumi määruste valikkogu 1960—1970. Koost. V. Nurmela, Tallinn 1971, lk. 16

KOHTUPRAKTIKAST ELAMUASJADES

(Eesti NSV Ülemkohtu pleenumi 15. detsembri 1965. a. määrus nr. 3 — *ENSV Ülemkohtu Bülletään 1965, nr. 4, lk. 15—17*)

NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi ja Eesti NSV Ülemkohtu pleenumi määruste valikkogu 1960—1970. Koost. V. Nurmela, Tallinn 1971, lk. 24

SEADUSANDLUSE KOHALDAMISE MÕNINGAIST KÜSIMUSTEST KODANIKE JA ELAMUEHITUSKOOPERATIIVIDE VAHELISTE VAIDLUSTE LÄBIVAATAMISEST KOHTUS

(NSV Liidu Ülemkohtu 25. veebruari 1967. a. määrus nr. 3 — *«Советская юстиция» 1967, nr. 18, lk. 30*)

NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi ja Eesti NSV Ülemkohtu pleenumi määruste valikkogu 1960—1970. Koost. V. Nurmela, Tallinn 1971, lk. 27

Juhend kohtuotsuste täitmise korra kohta. Otsuste täitmine elumajades

(Kinnitatud Eesti NSV Ülemkohtu presiidiumi 24. oktoobri 1967. a. määrusega)

XXIX peatükk

TASUTA VARAKASUTUS

EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 347—354

NÕUETE LOETELU, MILLE JÄRGI VÕLGNEVUSE SISSENÕUDMINE TOIMUB NOTARIAALSE TÄITEPEALDISE ALUSEL

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 14. septembri 1966. a. määrusega nr. 404 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 43, art. 298*)

Vt. Notari käsiraamat. Koost. H. Rajandi. Tallinn 1971, lk. 64—71

RAHVARAAMATUKOGU KASUTAMISE EESKIRJAD

(Kinnitatud NSV Liidu kultuuriministri 4. aprilli 1969. a. käskkirjaga nr. 165 ja ÜAÜKN-i sekretariaadi 4. aprilli 1969. a. määrusega, protokoll nr. 8, p. 7)

Rahvaraamatukogu raamatufond on üldrahvalik vara, mida võivad kasutada kõik kodanikud tasuta.

1. Raamatukokku registreerimisel esitavad kodanikud passi (või seda asendava dokumendi koos elukohatõendiga).

Märkused.

1. Lugejad, kes pole saanud 16-aastaseks, registreeritakse raamatukokku vanemate või õppeasutuse kirjaliku avalduse alusel.

2. Maal esitavad dokumente ainult isikud, kes seal ajutiselt elavad.

3. I—VIII klasside õpilased, eelkooliealised alates 6. eluaastast kasutavad lasteraamatukogu (täiskasvanute raamatukogu lasteosakonda). Asustatud punktis või mikrorajoonis lasteraamatukogu (osakonna) puudumisel kasutavad kooliõpilased täiskasvanute raamatukogu.

4. Noortel, kes on saanud 15-aastaseks, on õigus kasutada täiskasvanute raamatukogu.

2. Elu-, töökoha ning perekonnanime muutmisel teatab lugeja sellest raamatukogule.

3. Lugejal on õigus kasutada raamatukogu raamatufondi ja teatme-bibliograafilist aparaati, saada raamatuid raamatukogude vahelise abonemendi kaudu.

4. Lugeja võib koju lugemiseks saada viis raamatut ja ajakirja, tähtajaga kuni 15 päeva. Ajakirjade uusi numbreid antakse välja 5 päevaks. Haruldasi raamatuid, albumeid ja teatmeteoste ainueksemplare lugejatele koju ei anta.

5. Iga raamatu saamisel annab lugeja allkirja lugejakaardil. Raamatu tagastamisel lugeja allkiri kustutatakse.

6. Lugeja on kohustatud:

a) hoolikalt hoidma raamatuid; raamatute saamisel veenduma nende korrasolekus, puudustest teatama raamatukoguhoidjale;

b) raamatute lahtise paigutamisega raamatukogudes mitte rikkuma raamatute asetuse korda riiulitel;

c) tagastama raamatud hiljemalt määratud tähtajaks; tähtaega võib pikendada, kui raamatule pole nõudmist teiste lugejate poolt;

d) raamatu kaotamise või rikkumise korral tagastama raamatukogule samasuguse raamatu või asendama teisega, mis on raamatukogu poolt tunnistatud võrdväärseks sisult ja maksumuselt.

7. Lugejate suhtes, kes rikuvad raamatukogu kasutamise eeskirju, kasutatakse ühiskondliku mõjutamise vahendeid.

8. Kui lugeja ei tagasta raamatut, nõuab raamatukogu temalt sisse raamatu maksumuse 5-kordses ulatuses notariaalse täitepealdise alusel.

Märkused.

1. Kooliõpilaste eest, kes ei tagastanud raamatut raamatukogule, kannavad varalist vastutust vanemad.

2. Lugejale antakse välja kviitung temalt saadud raha kohta.

3. Lugeja varalise vastutuse korda ja ulatusse võidakse sisse viia muudatusi vastavalt liiduvabariigis kehtivale seadusandlusele.

9. Rahvaraamatukogu kasutamise eeskirjade kehtivus laieneb laste- ja noorteraamatukogudele.

KÕRGEMA ÕPPEASUTUSE RAAMATUKOGU KASUTAMISE NÄIDISEESKIRJAD

(Kinnitatud NSV Liidu Kõrgema ja Kesk-erihariduse Ministeeriumi 17. aprilli 1962. a. käskkirjaga nr. 164 — «Высшая школа», Сборник основных постановлений, приказов и инструкций. ч. I. М. 1965, стр. 246)

(Väljavõte)

18. Lugeja on kohustatud hoolikalt käsitlema raamatuid ja muid trükiteoseid kui kogu rahva vara, mille raamatukogu on talle andnud.

19. Saanud raamatu, peab lugeja kontrollima selle seisundit ja teatama valveraamatukoguhoidjale selles olevatest defektidest. Vastasel korral kannab vastutust raamatu rikkumise eest lugeja, kes kasutas seda viimasena.

20. Ei ole lubatud alla kriipsutada teksti ja teha mingisuguseid märke raamatu lehekülgedel, neid kokku murda, lehti välja rebida, kopeerida illustratsioone läbi kalka jne.

21. Lugeja, kes on kaotanud või rikkunud raamatu, on kohustatud selle asendama sama väljaande eksemplariga.

Üksikutel juhtudel võidakse raamatukogu direktori (juhataja) nõusolekul raamat asendada fotokoopiaga või muu sisult ja hinnalt võrdväärse raamatuga. Raamatute rikkumises süüdiolevad kodanikud kaotavad raamatukogu kasutamise õiguse tähtajaks ühest kuust kuni kuue kuuni.

XXX peatükk

TÖÖETTEVÕTT

NSV LIIDU JA LIIDUVABARIIKIDE TSIVIILSEADUSANDLUSE ALUSED — §-d 64—65
EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 355—372

INDIVIDUAALELAMUTE TÖÖETTEVÕTU KORRAS EHITAMISE JUHEND

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 30. mai 1966. a. määrusega nr. 253 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 26, art. 168*)

TÜÜPLEPING ELURUUMIDE REMONDI KOHTA (ELUKONDLIK TELLIMUS)

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 17. veebruari 1966. a. määrusega nr. 86 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 8, art. 45*)

_____, «____» _____ 19____ a.

_____
(remonti tegeva ettevõtte nimetus)

edaspidi nimetatud «tööettevõtja», ettevõtte direktori (tsehhi, jaoskonna, töökoja juhataja) _____ isikus,
(perekonna-, ees- ja isanimi)

kes tegutseb _____ alusel,
(põhikirja, volituse)

ühelt poolt ja kodanik _____
(perekonna-, ees- ja isanimi ning elukoht)

edaspidi nimetatud «tellija», teiselt poolt, sõlmisid alljärgneva lepingu:

1. Tööettevõtja kohustub oma tööjõu, tööriistade ja mehhanismidega tegema remondi tellija korteris või elamus vastavalt käes-

olevale lepingule lisatud töödekirjeldusele-loetelule, pidades seejuures kinni eluruumide remondi tehnilistest tingimustest.

2. Tööettevõtja kohustub alustama remonttöödega «__» _____ 19__ a. kell _____ ja lõpetama need «__» _____ 19__ a.

Kui tekib vajadus tööde alustamise või lõpetamise tähtaegade muutmiseks, on kumbki pool kohustatud sellest teatama teisele poolele hiljemalt 48 tundi enne vastava tähtaja saabumist. Tähtaegade muutmise kohta tehakse vastav märkus lepingu mõlemas eksemplaris.

3. Remondi tegemiseks annab tööettevõtja materjale vastavalt käesolevale lepingule lisatud loetelule kogumaksumuses _____ rbl. _____ kop. riiklike jaemüügihindade järgi ja vastutab nende materjalide kvaliteedi eest.

Tellija tasub tööettevõtja poolt antud materjalide eest lepingu sõlmimisel vähemalt 30% nende maksumusest, s. o. _____ rbl. _____ kop., kusjuures lõplik arveldus tehakse pärast tehtud tööde vastuvõtmist.

Tellijal on õigus lepingu sõlmimisel tööettevõtja poolt antavate materjalide eest tasuda osaliselt vaid sel juhul, kui nende kogumaksumus on üle 10 rubla.

Tööettevõtja poolt antavad materjalid, samuti tööriistad ja seadmed viiakse töökohale tööettevõtja poolt ja tema kulul.

4. Tellija annab remondi tegemiseks materjale vastavalt käesolevale lepingule lisatud loetelule maksumuses _____ rbl. _____ kop., kusjuures materjalide hinnad määratakse kindlaks poolte kokkuleppel. Tööettevõtja vastutab nende materjalide ebaõige kasutamise eest ning on kohustatud esitama tellijale aruande nende kulutamise kohta ja tagastama jäägid.

5. Kui remondi käigus selgub, et on vaja teha täiendavaid, töödekirjelduses-loetelus ettenägemata töid, või kui mõne töö maht muutub või esineb muid põhjusi, millest olenevalt on vajalik suurendada käesolevas lepingus ettenähtud remonttööde maksumust, on tööettevõtja kohustatud sellest õigeaegselt, enne vastavate töödega alustamist, tellijale teatama. Sel juhul on tellijal õigus loobuda lepingust, hüvitades tööettevõtjale viimase poolt kantud kulud.

Kui tellija nõustub remonttööde maksumuse suurendamisega, sõlmitakse poolte vahel selle kohta täiendav kokkulepe, milles näidatakse kallinemise põhjused ja mis jääb käesoleva lepingu lahutamatuks osaks.

6. Tellija on kohustatud ruumid remontimiseks ette valmistama, katma rikkumise vältimiseks kinni mööbli, eemaldama ruumidest remonttöid takistada võivad esemed ning eraldama koha tööriistade, materjalide ja töötajate asjade hoidmiseks.

7. Ruume puhastab ja koristab, kui see on vajalik remondi käigus, tööettevõtja.

Tööettevõtja vastutab remonditavates ruumides asuva mööbli, põrandate, elektri- ja sanitaartehniliste seadmete, aknaklaaside ja muu vara rikkumise või purustamise eest ning on pärast remondi lõpetamist kohustatud ruumid puhastama.

8. Tellija tasub tööettevõtjale käesoleva lepingu allakirjutamisel ettenähtud remonttööde maksumusest (ilma materjalide maksumuseta) vähemalt 10%, s. o. _____ rbl. _____ kop., kusjuures lõplik arveldus tehakse kahe päeva jooksul pärast tehtud tööde vastuvõtmist.

Tellijal on õigus lepingu sõlmimisel tööde eest tasuda osaliselt vaid sel juhul, kui tehtavate tööde maksumus on üle 10 rubla.

9. Tööettevõtja poolt tööde alustamise või lõpetamise tähtaegade rikkumise puhul maksab ta tellijale viivist 0,1% tööde maksumusest (kaasa arvatud ka tellija poolt antud materjalide maksumus) iga viivitatud päeva eest. Kui aga töid ei lõpetata tööettevõtja süü tõttu nädala aja jooksul pärast lõpetamiseks ettenähtud tähtpäeva, maksab ta tellijale leppetrahvi 2% tööde maksumusest (kaasa arvatud ka tellija poolt antud materjalide maksumus).

Tellija süü tõttu samade tähtaegade rikkumise eest kannab ka tellija analoogilist vastutust

Tellija tasub viivist 0,1% päevas remonttööde maksumusest ka materjalide või tööde eest maksmisega viivitamisel (käesoleva lepingu punktid 3 ja 8).

10. Kõigis käesolevas lepingus reguleerimata küsimustes juhinduvad pooled kehtivast seadusandlusest ja «Elukondliku tellimuse eeskirjadest».

11. Kõik varalised vaidlused poolte vahel seoses käesoleva lepinguga lahendatakse kohtulikus korras.

12. Käesolev leping on koostatud kahes eksemplaris, millest üks jääb tööettevõtjale ja teine — tellijale.

Poolte allkirjad: tööettevõtja _____

tellija _____

«Elukondliku tellimuse eeskirjadega» tutvunud ja ühe eksemplari lepingust saanud: _____

(tellija)

ELUKONDLIKU TELLIMUSE EESKIRJAD ELANIKE ELURUUMIDE REMONTIMISEKS

(Lisa nr. 2 Eesti NSV kommunaalmajanduse ja elanikkonna elukondliku teenindamise ministri 7. oktoobri 1966. a. käskkirjale nr. 298 — avaldatud Eesti NSV Kommunaalmajanduse ja Elanikkonna Elukondliku Teenindamise Ministeeriumi brošüürina *«Elukondlike tellimuste eeskirjad». Tallinn 1966*)

1. Eesti NSV Kommunaalmajanduse ja Elanikkonna Elukondliku Teenindamise Ministeeriumile ja kohalike TSN täitevkomiteedele alluvad teeninduskombinaadid remondivad kodanike kasutada olevaid kortereid või neile isikliku omandiõiguse alusel kuuluvaid elamuid korterivaldaja või elamu omanikuga sõlmitud lepingute alusel.

2. Tööde teostamiseks esitab tellija teeninduskombinaadile tellimuse ja tasub esialgse sissemakse, sanitaar- ja jooksva remondi puhul 3 rbl., milline summa arvestatakse teostatavate remonditööde maksumuse katteks.

Kui tellija pärast objekti kohapealset ülevaatust ja remondieelarve koostamist loobub tema poolt antud tellimusest, arvestatakse sissemakstud summa objekti kohapealse ülevaatuse ja remondieelarve koostamise kulude katteks.

3. Kui tellijal puudub individuaalelamu kapitaalremondi või rekonstrueerimise eelarve, koostatakse eelarve eritasu eest.

4. Tellijalt, kelle korteris ainult valgendatakse lagi ja värvitakse põrandad, võetakse lisatasu kummagi töö pealt 1 rubla tööliste mitmekordse kohalemineku ajakao katteks (lagesid valgendada ja põrandaid värvida ei saa üheaegselt).

Kui lae valgendamisele ja põrandate värvimisele kaasneb mõni muu maalritöö (näiteks seinte värvimine või tapeetimine), siis lisatasu ei võeta.

5. Remonditöödeks vajalik külm ja soe vesi, samuti elektrienergia on tellija poolt tasuta.

6. Tellija on kohustatud kõik tema poolt antavad materjalid tööde alguseks kohale toimetama. Materjalide vastuvõtmise kohta annab teeninduskombinaat tellijale kviitungi, millel näidatakse vastuvõetud materjalide nimetused, kogused ja maksumus.

7. Teeninduskombinaat on kohustatud õigeaegselt teatama:

a) tellija poolt remondi tegemiseks antud materjalide ebakvaliteetsusest või kõlbmatusest;

b) sellest, kui tellija poolt antud juhendite järgimine ohustab töö vastupidavust või kõlblikkust;

c) muudest teeninduskombinaadist mitteolenevatest asjaoludest, mis ohustavad tehtava töö kvaliteeti.

8. Kui tellija, vaatamata teeninduskombinaadi hoiatusele ei asenda halvakvaliteedilist või kõlbmatut materjali ettenähtud täht-

ajaks, ei muuda oma juhendit töö täitmise viisi kohta või ei kõrvalda muid asjaolusid, mis ohustavad tehtava töö kvaliteeti, on teeninduskombinaadil õigus lepingust loobuda ning tellija süü tõttu tekitatud kahjud sisse nõuda.

9. Kui teeninduskombinaat ei teata tellijale lepingus ettenähtud korra kohaselt tööde mahu muutusest või tööde kirjeldusesloetelus ettenägemata tööde tegemise vajadusest, kuid asub neid töid tegema ilma täiendavat kokkulepet sõlmimata, kaotab ta õiguse tellijalt nõuda nende tööde tegemisega seotud kulude tasumist.

10. Mõjuvatel põhjustel on tellijal õigus enne tööde lõpetamist igal ajal lepingust loobuda, tasudes teeninduskombinaadile tehtud tööde eest, seejuures arvestades kõike, mis teeninduskombinaat lepingu lõpetamisel säästis või omandas.

11. Tellija on kohustatud tehtud tööd üle vaatama ja vastu võtma töö lõpetamise päeval ning viivitamatult teeninduskombinaadile teatama lepingu tingimustest kõrvalekaldumistest, mis halvendasid tööd, või teistest puudustest töös.

Puudustest, mida töö tavalisel vastuvõtmisel ei võidud avastada, on tellija kohustatud teeninduskombinaadile teatama viivitamatult pärast nende avastamist.

12. Kui tellijal ja teeninduskombinaadil tekivad lahkarvamused kvaliteedi pärast, on tellijal õigus nõuda ekspertiisi määramist. Ekspertiisi on kohustatud organiseerima teeninduskombinaat.

Ekspertiisi kulud kannab see pool, kelle kahjuks tehakse ekspertiisi otsus.

Kui tellija pretensioonid olid põhjendatud, on teeninduskombinaat kohustatud nädala aja jooksul kõik puudused oma kulul kõrvaldama.

13. Kui tellija ei tasu temale tehtud tööde eest lepingus ettenähtud tähtaegadeks, on teeninduskombinaadil õigus ühe kuu möödumisel pärast tellijale kirjaliku pretensiooni esitamist asuda võla sissenõudmisele seaduses ettenähtud korras.

14. Kõikides teeninduskombinaatide ruumides, kus võetakse vastu tellimusi korterite remontimiseks, peavad olema nähtaval kohal:

a) käesolevad eeskirjad;

b) korterite sanitaar- ja jooksva remondi hinnakiri;

c) lepingu näidis eluruumide remondi kohta (elukondlik tellimus).

15. Käesolevad eeskirjad on kehtivad kõikides Eesti NSV Kommunaalmajanduse ja Elanikkonna Elukondliku Teenindamise Ministeeriumile ja kohalikele TSN täitevkomiteedele alluvatele teeninduskombinaatidele, kes tegelevad elanike tellimustel korterite ja elamute remontimisega.

KODANIKE KORTERITE JA MUUDE NENDE ISIKLIKU VARAGA RUUMIDE TÜÜP-VALVELEPING

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 5. märtsi 1970. a. määrusega nr. 85 — *ENSV ÜVT 1970, nr. 15, art. 121*)

TÜÜPLEPING ELANIKE TELLIMUSTE STANDARDISEERIMATA MÖÖBLI VALMISTAMISEKS (PARANDAMISEKS) MAKSUMUSEGA 75 RUBLA JA ROHKEM (ELUKONDLIK TELLIMUS)

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 17. veebruari 1966. a. määrusega nr. 86 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 8, art. 45*)

_____, «____» _____ 19____ a.

_____,
(mööblit valmistava või parandava ettevõtte nimetus)

edaspidi nimetatud «tööettevõtja», ettevõtte direktori (tsehhi, töökoja juhataja) _____ _____ isikus,
(perekonna-, ees- ja isanimi)

kes tegutseb _____ alusel,
(põhikirja, volituse)

ühelt poolt ja kodanik _____
(perekonna-, ees- ja isanimi

_____,
ning elukoht)

edaspidi nimetatud «tellija», teiselt poolt, sõlmisid alljärgneva lepingu:

1. Tööettevõtja kohustub «____» _____ 19____ a. oma
(tähtaeg)

tööjõu, tööriistade ja mehhanismidega:

1) valmistama tellija poolt antud ja käesoleva lepingu juurde lisatud eskiiside (töökoja näidiste) järgi _____

_____
(standardiseerimata mööbliesemete nimetused

_____
ja nende viimistluse lühikesed kirjeldused)

Tellimuse maksumus kehtivate normatiivide alusel koostatud kalkulatsiooni järgi ühes tööettevõtja poolt antavate materjalide maksumusega on kokku _____ rbl. _____ kop., millest tellija tasub tööettevõtjale käesoleva lepingu allakirjutamisel vähemalt 25%, s. o. _____ rbl. _____ kop., kusjuures lõplik arveldus toimub täidetud tellimuse vastuvõtmisel;

2) parandama tellijale ettevõtte töökojas (tellija korteris) mitmesugust mööblit vastavalt käesolevale lepingule lisatud loetelule, kusjuures mööbli maksumus pooltevahelisel kokkuleppel on hinnatud _____ rbl. _____ kop.

Mööbli parandamise kogumaksumus ühes tööettevõtja poolt

antud materjalide maksumusega on kehtiva hinnakirja järgi _____ rbl. _____ kop., mille tasub tellija täidetud tellimuse vastuvõtmisel.

2. Tellija annab oma tellimuse täitmiseks vastavalt käesolevale lepingule lisatud loetelule materjale, mille maksumus poolte vahelisel kokkuleppel on hinnatud _____ rbl. _____ kop. ja mis ta annab tööettevõtjale üle hiljemalt «____» _____ 19____ a.

Materjalide üleandmisel hilinemisega on tööettevõtjal õigus käesoleva lepinguga määratud tellimuse täitmise tähtaega pikendada sama arvu päevade võrra, mille võrra hilines materjalide üleandmine, või keelduda nende vastuvõtmisest ja loobuda lepingust.

Tööettevõtja vastutab tellija materjali mittesihipärase kasutamise eest ning on kohustatud esitama tellijale aruande materjali kulutamise kohta ja tagastama jäägi.

3. Kui mööbli parandustööde käigus selgub, et on vajalik täiendavalt teha ettenägemata töid või mõne töö mahtu suurendada või esineb muid põhjusi, millest olenevalt on vajalik suurendada käesoleva lepinguga ettenähtud parandustööde maksumust, on tööettevõtja kohustatud sellest enne vastavate töödega alustamist teatama tellijale.

Sel juhul on tellijal õigus loobuda lepingust, hüvitades tööettevõtjale viimase poolt kantud kulud.

Kui tööettevõtja ei teata tellijale eelarve ületamise vajadusest, on ta kohustatud tegema töö, nõudmata tellijalt üle-eelarveliste kulude hüvitamist.

Kui tellija nõustub parandustööde maksumuse suurendamisega, sõlmitakse poolte vahel selle kohta täiendav kokkulepe, milles näidatakse ära maksumuse suurenemise põhjused ja mis jääb käesoleva lepingu lahutamatuks osaks.

4. Tellijal on õigus muuta tema poolt antud eskiise, mööbli konstruktsiooni, viimistluse viise ja viimistluse materjale ainult kuni tellimuse täitmise alguseni, mille kohta tehakse vajalikud parandused kalkulatsioonis, samuti vastav märkus käesolevas lepingus ühes vajaduse korral tellimuse maksumuse muutmisega.

Töösse antud tellimuste muutmine võib toimuda ainult poolte vahelisel kokkuleppel tingimusel, et tellija tasub tööettevõtjale täiendavad kulud, mis tekkisid seoses valmistatud detailide kasutamiskõlbmatuks muutmisega või ümbertegemisega.

Täiendavate tööde kohta koostatakse lisakalkulatsioon ning käesolevas lepingus tehakse vastav märkus koos tellimuse maksumuse täpsustamisega.

5. Tööettevõtja poolt tööde alustamise või lõpetamise tähtaegadest mittekinnipidamise puhul maksab ta tellijale viivist 0,1 % tööde

maksumusest (kaasa arvatud ka tellija poolt antud materjalide maksumus) iga viivitatud päeva eest.

Kui aga töid ei lõpetatud tööettevõtja süü tõttu nädala aja jooksul pärast lõpetamiseks ettenähtud tähtaega, maksab ta tellijale leppetrahvi 2% tööde maksumusest (kaasa arvatud ka tellija poolt antud materjalide maksumus).

Tellija süü tõttu samade tähtaegade rikkumise eest kannab ka tellija analoogilist vastutust.

Tellija tasub viivist 0,1% päevas tellimuse maksumusest ka materjalide või tööde eest tasumisega viivitamisel (käesoleva lepingu punkti 1 alapunktid 1 ja 2).

6. Kõigis käesolevas lepingus reguleerimata küsimustes juhinduvad pooled kehtivast seadusandlusest ja «Elukondliku tellimuse eeskirjadest».

7. Kõik varalised vaidlused poolte vahel seoses käesoleva lepinguga lahendatakse kohtu korras.

8. Käesolev leping on koostatud kahes eksemplaris, millest üks eksemplar jääb tööettevõtjale ja teine — tellijale.

Poolte allkirjad: tööettevõtja _____

tellija _____

«Elukondliku tellimuse eeskirjadega» tutvunud ja ühe eksemplari lepingust saanud: _____

(tellija)

ELUKONDLIKU TELLIMUSE EESKIRJAD MÖÖBLI PARANDAMISE JA STANDARDISEERIMATA MÖÖBLI VALMISTAMISE KOHTA

(Kinnitatud Eesti NSV kommunaalmajanduse ja elanikkonna elukondliku teenindamise ministri 5. augusti 1966. a. käskkirjaga nr. 229 — avaldatud Eesti NSV Kommunaalmajanduse ja Elanikkonna Elukondliku Teenindamise Ministeeriumi brošüürina *«Elukondlike tellimuste eeskirjad». Tallinn 1966*)

1. Teeninduskombinaatides võetakse vastu tellimusi mööbli parandamiseks ja standardiseerimata mööbli valmistamiseks kas töökojas või tellija korteris nii kombinaadi kui ka tellija materjalist.

2. Tellimuse vastuvõtmisel, mille maksumus on alla 75 rbl., antakse tellijale vormikohane kviitung, millel peab olema märgitud:

1) teeninduskombinaadi, töökoja või vastuvõtupunkti nimetus, aadress ja telefoninumber;

2) tellimuse vastuvõtmise kuupäev ja täitmise tähtaeg;

3) tellija perekonna-, ees- ja isanimi ning aadress;

4) mööblieseme (esemete) nimetus ja lühike kirjeldus;
5) töökoja ja tellija poolt antud materjalid, nende kogus ja maksumus jaehindades;
6) tellimuse kogumaksumus (numbrites ja sõnades);
7) tellimuse andmisel sissemakstud summa;
8) tellimuse vastuvõtja ja tellija allkirjad.

Tellimus, mille maksumus on 75 rbl. ja rohkem, vormistatakse elukondliku tellimuse lepinguga ja raha vastuvõtmine tööde ja töökoja materjalide eest kassa sissetuleku kviitungiga.

3. Tellija poolt toodud või valitud mööbliriide proov kinnitatakse tellimuse kviitungile (lepingule).

4. Tellimuste täitmise tähtajad määratakse üldises järjekorras kokkuleppel tellijaga.

5. Töökoda on kohustatud tarvitusele võtma kõik abinõud tellija poolt temale usaldatud vara säilitamiseks, tagastama tellijale materjalide jäägid ja õigeaegselt tellijale teatama temalt saadud materjali halvast kvaliteedist või kõlbmatusest, samuti teistest, töökojast mitteolenevatest asjaoludest, mis ohustavad tehtava töö tugevust või kõlblikkust. Töökoda vastutab tellija materjali ebaõige kasutamise ning igasuguse hooletuse eest, mis tõi kaasa selle vara kaotsimineku või kahjustamise.

6. Standardiseerimata mööblieseme maksumus määratakse kehtivate normatiivide alusel koostatud kalkulatsiooni järgi koos töökoja poolt antavate materjalide maksumusega, millest tellija tasub tellimuse vormistamisel vähemalt 25%, kusjuures lõplik arveldus tehakse täidetud tellimuse vastuvõtmisel.

Mööblieseme parandamise maksumus määratakse kehtiva hinnakirja järgi ja tasutakse tellija poolt koos töökoja materjalide maksumusega täidetud tellimuse vastuvõtmisel.

7. Kui mööbli parandamisel selgub, et on vajalik täiendavalt teha ettenägemata töid või mõnede tööde maht suureneb, millest olenevalt on vajalik suurendada tellimuse vastuvõtmisel kindlaksmääratud parandustööde maksumust, on töökoda kohustatud sellest enne vastavate töödega alustamist teatama tellijale. Vastasel juhul ei ole töökojal õigust nõuda tellijalt kulude hüvitamist, mis ületavad tellimuse vastuvõtmisel kindlaksmääratud parandustööde maksumuse.

8. Tellijal on õigus muuta tema poolt antud eskiise, mööbli konstruktsiooni, viimistluse viise ja viimistluse materjale kuni tellimuse täitmise alguseni, mille kohta tehakse parandus tellimuse vastuvõtudokumentides ühes vajaduse korral tellimuse maksumuse muutmisega.

Töösse antud tellimust võib muuta ainult pooltevahelisel kokkuleppel ja tingimusel, et tellija tasub muutmisest tulenevad lisakulud.

9. Tellija on kohustatud töökoja poolt tehtud töö vastu võtma ja selle üle vaatama. Kui tellija ei teatanud valmistöö vastuvõtmi-

sel töökojale kokkulepitud tingimustest kõrvalekaldumistest, mis halvendasid tööd, või teistest puudustest töös, kaotab ta õiguse tugineda nendele hiljem.

Kõrvalekaldumistest ja puudustest töös, mida töö tavalise vastuvõtu viisi juures ei võidud avastada, on tellija kohustatud teatama töökojale viivitamatult pärast nende avastamist. Töökoda peab sellised puudused kõrvaldama tasuta, kui need ilmnesid 12 kuu jooksul arvates valmistöö vastuvõtmise päevast.

10. Tellimuse vormistamisel kokkulepitud tingimustest oluliste kõrvalekaldumiste või muude oluliste puuduste korral töös on tellijal õigus tellimusest loobuda. Kui sellised puudused on esemes, mis valmistati tellija materjalist, on tellijal õigus omal valikul nõuda teise eseme valmistamist samakvaliteedilisest ja samaliigilisest töökoja materjalist või tellimusest loobuda ja nõuda kahjude hüvitamist.

11. Tellija ja töökoja lahkarvamuste puhul valmistatud või parandatud mööbli kvaliteedi suhtes on tellijal õigus nõuda ekspertiisi. Ekspertiisi on kohustatud organiseerima teeninduskombinaat.

Ekspertiisi akt koostatakse kirjalikult poolte või nende esindajate juuresolekul. Ekspertiisi kulud kannab see pool, kelle kahjuks tehakse ekspertiisi otsus.

Kui tellija pretensioonid olid põhjendatud, on töökoda kohustatud nädala aja jooksul kõik puudused omal kulul kõrvaldama või tellija soovil vastavalt vähendama tasu tehtud töö eest.

12. Täidetud tellimused väljastatakse tellijale kviitungi (lepingu) esitamisel. Kviitungi (lepingu) kaotamisel on tellija kohustatud sellest viivitamatult teatama töökojale või vastuvõtupunktile, tellimus aga väljastatakse tellijale isikuttõendava dokumendi esitamisel.

13. Töökoja poolt tellimuse täitmise tähtajast mittekinnipidamisel maksab ta tellijale viivist 0,1% tööde maksumusest (kaasa arvatud ka tellija poolt antud materjali maksumus) iga viivitatud päeva eest.

Sama tähtaja rikkumise puhul tellija süül kannab tellija analoogilist vastutust.

Kui aga töökoda ei lõpeta tema süül tähtajaks valmistegemata tööd nädala jooksul pärast lõpetamiseks ettenähtud tähtaega, maksab ta tellijale leppetrahvi 2% töö maksumusest (kaasa arvatud ka tellija materjalide maksumus).

Materjalide või tööde eest tasumisega viivitamisel maksab tellija viivist 0,1% päevas tellimuse maksumusest.

14. Kui tellija ei ilmu kuue kuu jooksul, arvates tellimuse täitmise tähtajast, tema tellimusel töökoja poolt valmistatud või parandatud mööblieset vastu võtma, on teeninduskombinaadil õigus, pärast tellija kahekordset kirjalikku hoiatamist, mööbliese kehtestatud korras ära müüa ja müügist saadud summa, pärast

teeninduskombinaadile kuuluva summa mahaarvamist, deponeerida notariaalkontoris tellija nimele.

15. Tellimuste vastuvõturuumis peab olema tellijaile nähtaval kohal:

1) hinnakiri;
2) käesolevad eeskirjad;
3) teade avalduste ja ettepanekute raamatu asukoha kohta;
4) ettevõtte juhataja ja tellimuste vastuvõtja nimed, samuti kõrgemalseisva organi nimetus ja telefoninumber.

TÜÜPLEPING SÕIDUAUTODE JA MUUDE MOOTORSÕIDUKITE NING TEHNILISELT KEERUKATE KULTUUR-ELUKONDLIKE JA MAJAPIDAMISTARVETE PARANDAMISEKS, KUI PARANDUSTÖÖDE MAKSUMUS KOOS VAHETATAVATE AGREGAATIDE JA DETAILIDE MAKSUMUSEGA ON 75 RUBLA JA ROHKEM (ELUKONDLIK TELLIMUS)

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 17. veebruari 1966. a. määrusega nr. 86 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 8, art. 45*)

«____» _____ 19____ a.

(parandustöid tegeva ettevõtte nimetus)

edaspidi nimetatud «tööettevõtja», ettevõtte direktori (tsehhi, jaoskonna, töökoja juhataja) _____ isikus,

(perekonna-, ees ja isanimi)

kes tegutseb _____ alusel,

(põhikirja, volituse)

ühelt poolt ja kodanik _____,

(perekonna-, ees- ja isanimi ning elukoht)

edaspidi nimetatud «tellija», teiselt poolt, sõlmisid alljärgneva lepingu:

1. Tööettevõtja kohustub oma tööjõu, tööriistade ja mehhanismidega parandama vastavalt käesolevale lepingule lisatud defektide andmikule _____

(mootorsõiduki, masina, aparaadi, eseme nimetus,

_____

tüüp, number, valmistajatehas,

_____,

mootori number, šassii number)

pidades seejuures kinni parandustööde tehnilistest tingimustest.

Poolte kokkuleppel on parandamiseks võetud _____

(eseme nimetus)

_____ hinnatud _____ rbl. _____ kop.

Tööettevõtja kohustub parandustöödega alustama «____» _____ 19____ a. kell _____ ja lõpetama need «____» _____ 19____ a.

2. Juhul kui tekib vajadus tööde alustamise või lõpetamise tähtaegade muutmiseks, on kumbki pool kohustatud sellest teatama teisele poolele hiljemalt 48 tundi enne vastava tähtaja saabumist. Tähtaegade muutmiseks saavutatud kokkuleppe puhul tehakse vastav märkus lepingu mõlemas eksemplaris.

3. Parandustööde tegemiseks annab tööettevõtja materjale, detaile ja agregaate vastavalt käesolevale lepingule lisatud loetelule kogumaksumuses _____ rbl. _____ kop. riiklike jaemüügihindade järgi, mille eest tellija tasub lepingu sõlmimisel vähemalt 25%, s. o. _____ rbl. _____ kop., kusjuures lõplik arveldus tehakse pärast tehtud tööde vastuvõtmist.

Tellijal on õigus lepingu sõlmimisel tööettevõtja poolt antavate materjalide, detailide ja agregaatide eest tasuda osaliselt vaid sel juhul, kui nende kogumaksumus on üle 10 rubla.

Tööettevõtja vastutab tema poolt antud materjalide, detailide ja agregaatide halva kvaliteedi eest.

4. Tellija annab parandustööde tegemiseks materjale, detaile ja agregaate vastavalt käesolevale lepingule lisatud loetelule, mis tulevad tööettevõtjale üle anda parandustööde alustamise tähtajaks ja mille maksumus on poolte kokkuleppe kohaselt _____ rbl. _____ kop.

Tööettevõtja vastutab tellija poolt antud materjalide, detailide ja agregaatide ebaõige kasutamise eest ja on kohustatud esitama tellijale aruande nende kulutamise kohta ning tagastama jäägid.

Tellija soovil on tööettevõtja kohustatud tellijale tagastama vanad detailid ja agregaadid, mis kuuluvad asendamisele uutega.

5. Kui tööde käigus ilmneb, et on vaja teha täiendavaid, defektide andmikus ettenägemata töid, või kui mõne töö maht suureneb või esineb muid põhjusi, millest olenevalt tekib vajadus käesoleva lepinguga ettenähtud parandustööde maksumust suurendada, on tööettevõtja kohustatud sellest õigeaegselt, enne vastavate töödega alustamist, tellijale teatama.

Sel juhul on tellijal õigus loobuda lepingust, hüvitades tööettevõtjale viimase poolt kantud kulud.

Kui tööettevõtja ei teata tellijale eelarve ületamise vajadusest, on ta kohustatud tegema töö, nõudmata tellijalt üle-eelarveliste kulude hüvitamist.

Kui tellija nõustub parandustööde maksumuse suurendamisega, koostavad pooled selle kohta täiendava kokkuleppe, milles näidatakse ära maksumuse suurenemise põhjused ja mis jääb käesoleva lepingu lahutamatuks osaks.

6. Tellija tasub tööettevõtjale käesoleva lepingu allakirjutamisel tööde maksumusest (ilma materjalide, detailide ja agregaatide maksumuseta) vähemalt 10%, s. o. _____ rbl. _____ kop., kusjuures lõplik arveldus toimub kahe päeva jooksul pärast tehtud tööde vastuvõtmist.

7. Parandustööde garantiiajad määratakse alates täidetud tellimuse tellija poolt vastuvõtmise päevast järgmiselt:

1) sõiduautodele:

jooksva remondi ja üksikute detailide vahetamise puhul — 3 kuud, kui auto läbisõit selle aja jooksul ei ületa 6000 km normaalse tehnilise ekspluatatsiooni juures;

kapitaalremondi, agregaatide vahetamise ja täieliku uuesti värvimise puhul — 6 kuud, kui auto läbisõit selle aja jooksul ei ületa 10 000 km normaalse tehnilise ekspluatatsiooni juures;

2) mootorratastele ja mootorkärudele:

jooksva remondi ja üksikute detailide vahetamise puhul — 1,5 kuud, kui nende läbisõit selle aja jooksul ei ületa 2000 km normaalse tehnilise ekspluatatsiooni juures;

kapitaalremondi, agregaatide vahetamise ja täieliku uuesti värvimise puhul — 3 kuud, kui nende läbisõit selle aja jooksul ei ületa 4000 km normaalse tehnilise ekspluatatsiooni juures;

3) muudele tehniliselt keerukatele kultuur-elukondlikele ja majapidamistarvetele — 3 kuud nende normaalse tehnilise ekspluatatsiooni juures.

Kui tellija täitis tehnilise ekspluatatsiooni eeskirju, parandatakse garantiiaja jooksul avastatud, tööettevõtja süü läbi tekkinud vead viimase poolt tasuta hiljemalt 48 tunni jooksul eseme töökotta andmise ajast arvates. Detailide ja agregaatide vahetamise puhul jäävad väljavahetatud detailid ja agregaadid tööettevõtjale.

8. Kui tööettevõtja ei pea kinni tööde alustamise või lõpetamise tähtaegadest, maksab ta tellijale viivist 0,1% remonditööde maksumusest (kaasa arvatud ka tellija poolt antud materjalide, detailide ja agregaatide maksumus) iga viivitatud päeva eest. Kui aga töid ei lõpetata tööettevõtja süü tõttu nädala aja jooksul pärast lõpetamiseks ettenähtud tähtaega, maksab ta tellijale leppetrahvi 2% tööde maksumusest (kaasa arvatud ka tellija materjali, detailide ja agregaatide maksumus).

Tellija süü tõttu samade tähtaegade rikkumise eest kannab ka tellija analoogilist vastutust.

Tellija tasub viivist 0,1% päevas tööde maksumusest ka materjalide või tööde eest maksmisega viivitamisel (käesoleva lepingu punktid 3 ja 6).

9. Kõigis käesolevas lepingus reguleerimata küsimustes juhinduvad pooled kehtivast seadusandlusest ja «Elukondliku tellimuse eeskirjadest».

10. Kõik varalised vaidlused poolte vahel seoses käesoleva lepinguga lahendatakse kohtu korras.

11. Käesolev leping on koostatud kahes eksemplaris, millest üks jääb tööettevõtjale ja teine — tellijale.

Poolte allkirjad: tööettevõtja _____

tellija _____

«Elukondliku tellimuse eeskirjadega» tutvunud ja ühe eksemplari lepingust saanud:

(tellija)

ELUKONDLIKU TELLIMUSE EESKIRJAD SÕIDUAUTODE JA MUUDE MOOTORSÕIDUKITE NING TEHNILISELT KEERUKATE KULTUUR-ELUKONDLIKE JA MAJAPIDAMISTARVETE PARANDAMISE NING METALLITOODETE PARANDAMISE JA VALMISTAMISE KOHTA

(Kinnitatud Eesti NSV kommunaalmajanduse ja elanikkonna elukondliku teenindamise ministri 5. augusti 1966. a. käskkirjaga nr. 229 — avaldatud Eesti NSV Kommunaalmajanduse ja Elanikkonna Elukondliku Teenindamise Ministeeriumi brošüürina *«Elukondlike tellimuste eeskirjad». Tallinn 1966*)

1. Teeninduskombinaatides võetakse vastu tellimusi sõiduautode ja muude mootorsõidukite ning tehniliselt keerukate kultuur-elukondlike ja majapidamistarvete parandamiseks ning metallitoodete parandamiseks ja valmistamiseks nii kombinaadi kui ka tellija materjalist (detailid, sõlmed, agregaadid jne.).

2. Tellimuse vastuvõtmisel, mille maksumus on alla 75 rbl., antakse tellijale vormikohane kviitung, millel peab olema märgitud:

1) teeninduskombinaadi, töökoja või vastuvõtupunkti nimetus, aadress ja telefoninumber;
2) tellimuse vastuvõtmise kuupäev ja täitmise tähtaeg;
3) tellija perekonna-, ees- ja isanimi ning aadress;
4) parandamiseks antud (tellitud) eseme nimetus ja lühike iseloomustus (tüüp, mark, kuju, number jne.), väärtus ja esinevad vead;
5) töökoja ja tellija poolt antud materjalid, detailid, sõlmed, agregaadid, nende kogus ja maksumus jaehindades;
6) tellimuse kogumaksumus (numbrites ja sõnades);
7) tellimuse andmisel sissemakstud summa;
8) tellimuse vastuvõtja ja tellija allkirjad.

Pisiparanduste puhul, mis tehakse ootetööna tellija juuresolekul, täidetakse ainult ootetöö laekumise aruanne.

Tellimus, mille maksumus on 75 rbl. ja rohkem, vormistatakse elukondliku tellimuse lepinguga ja raha vastuvõtmine tööde või töökoja materjalide eest kassa sissetuleku kviitungiga.

Tellimuse vastuvõtmisel vastuvõtupunktis või rändtöökojas, kus ei saa vigu kindlaks teha tellija juuresolekul, võetakse esemed vastu vigade kindlakstegemiseks ning alles pärast vigade kindlakstegemist töökojas täidetakse kviitung lõplikult.

3. Tellija soovil vaadatakse üle ja parandatakse suuremõõdu-

lised ja rasked esemed tellija kodus, kui see on tehniliselt teostatav.

Tellija kirjaliku, suulise või telefoni teel antud tellimuse alusel saadab töökoda (vastuvõtupunkt) viie päeva jooksul vastava töötaja tellija juurde töömahu kindlakstegemiseks ja vea parandamiseks.

Kulud seoses väljakutsega, samuti eseme töökotta ja tagasi veoga tasub tellija kehtivate hinnakirjade alusel.

4. Tellimuse täitmise tähtajad määratakse üldises järjekorras kokkuleppel tellijaga.

5. Eseme parandamise (valmistamise) maksumus määratakse kehtiva hinnakirja järgi. Tellimuse puhul, mille maksumus on alla 75 rbl., samuti töökoja poolt antud materjalide, detailide, sõlmede ja agregaatide eest tasub tellija täidetud tellimuse vastuvõtmisel.

Tellimuse puhul, mille maksumus on 75 rbl. ja rohkem, tasub tellija lepingu allakirjutamisel tööde maksumusest vähemalt 10% ja töökoja materjalide, detailide, sõlmede, agregaatide maksumusest vähemalt 25%, kusjuures osaline tasumine materjalide, detailide, sõlmede ja agregaatide eest on lubatud vaid sel juhul, kui nende kogumaksumus on üle 10 rubla.

Tööde maksumus, mis ei ole hinnakirjades ette nähtud, määratakse kooskõlastatult tellijaga hinnakirjades ettenähtud analoogiliste tööde hindade või teeninduskombinaadi poolt koostatud kalkulatsiooni alusel, mille kohta tehakse lepingul või kviitungil vastav märkus.

6. Töökoda on kohustatud tarvitusele võtma kõik abinõud tellija poolt temale usaldatud vara säilitamiseks, tagastama tellija materjalide (detailide) jäägid ja õigeaegselt teatama tellijale temalt saadud materjalide, detailide, sõlmede ja agregaatide halvast kvaliteedist või kõlbmatusest, samuti teistest töökojast mitteolenevatest asjaoludest, mis ohustavad tehtava töö vastupidavust või kõlblikkust. Töökoda vastutab tellija materjali ebaõige kasutamise ning igasuguse hooletuse eest, mis tõi kaasa selle vara kaotsimineku või kahjustamise.

Tellija soovil on töökoda kohustatud tellijale tagastama vanad detailid ja agregaadid, mis asendati uutega.

7. Kui tööde käigus ilmneb, et tuleb teha täiendavaid, vastuvõtmisel ettenägemata jäänud töid, või kui mõnede tööde maht suureneb või tekib muid põhjusi, millega seoses tuleb tellimuse vastuvõtmisel ettenähtud tööde maksumust suurendada, on töökoda kohustatud sellest enne vastavate töödega alustamist tellijale teatama.

Sel juhul on tellijal õigus loobuda tellimusest, hüvitades töökojale tema poolt kantud kulutused.

Kui töökoda ei teata tellijale tellimuse vastuvõtmisel määratud maksumuse ületamise vajadusest, on ta kohustatud tegema töö, ilma tellijalt ülekulutuste hüvitamist nõudmata.

Kui tellija nõustub tööde maksumuse suurendamisega, tehakse vastav märkus tellimuse vastuvõtu dokumendile (koostatakse täiendav kokkulepe).

8. Mõjuvatel põhjustel on tellijal õigus enne tööde lõpetamist igal ajal tellimusest loobuda sellest tulenevate kulude töökojale hüvitamisega.

9. Tellija on kohustatud töökoja poolt tehtud töö vastu võtma ja selle üle vaatama. Kui tellija ei teatanud valmistöö vastuvõtmisel töökojale kokkulepitud tingimustest kõrvalekaldumistest, mis halvendasid tööd, või teistest puudustest töös, kaotab ta õiguse tugineda nendele hiljem.

Kokkulepitud tingimustest kõrvalekaldumistest ja teistest puudustest töös, mida tavalise vastuvõtu viisi juures ei võidud avastada, on tellija kohustatud teatama töökojale viivitamatult pärast nende avastamist.

10. Parandustööde garantiiajad määratakse alates täidetud tellimuse tellija poolt vastuvõtmise päevast järgmiselt:

Sõiduautodele:

1) jooksva remondi ja üksikute detailide vahetamise puhul — 3 kuud, kui auto läbisõit normaalse tehnilise ekspluatatsiooni juures selle aja jooksul ei ületa 6000 km;

2) kapitaalremondi, agregaatide vahetamise ja täieliku uuesti värvimise puhul — 6 kuud, kui auto läbisõit normaalse tehnilise ekspluatatsiooni juures selle aja jooksul ei ületa 10 000 km.

Mootorratastele, motorolleritele ja mootorkärudele:

1) jooksva remondi ja üksikute detailide vahetamise puhul — 1,5 kuud, kui nende läbisõit normaalse tehnilise ekspluatatsiooni juures selle aja jooksul ei ületa 2000 km;

2) kapitaalremondi, agregaatide vahetamise ja täieliku uuesti värvimise puhul — 3 kuud, kui nende läbisõit normaalse tehnilise ekspluatatsiooni juures selle aja jooksul ei ületa 4000 km.

Muudele tehniliselt keerukate kultuur-elukondlikele ja majapidamistarvetele — nende normaalse tehnilise ekspluatatsiooni juures 3 kuud.

Tellijal on keelatud võtta parandustööde garantiiajal lahti eset, sõlme või agregaati ilma selle parandanud teeninduskombinaadi esindaja juuresolekuta.

Kui tellija täitis tehnilise ekspluatatsiooni eeskirju, parandatakse parandustööde garantiiaja jooksul avastatud töökoja süü läbi tekkinud vead viimase poolt tasuta hiljemalt 48 tunni jooksul eseme töökotta andmise ajast arvates, kusjuures detailide ja agregaatide vahetamise puhul jäävad mahavõetud detailid ja agregaadid töökojale.

11. Tellija ja töökoja lahkarvamuste puhul tööde kvaliteedi suhtes on tellijal õigus nõuda ekspertiisi. Ekspertiisi on kohustatud organiseerima teeninduskombinaat.

Ekspertiisi akt koostatakse kirjalikult poolte või nende esinda-

jate juuresolekul. Ekspertiisi kulud kannab see pool, kelle kahjuks tehakse ekspertiisi otsus.

Kui tellija pretensioonid olid põhjendatud, on töökoda kohustatud nädala aja jooksul kõik puudused omal kulul kõrvaldama, või tellija soovil vastavalt vähendama tasu tehtud töö eest.

12. Kui töökoda ei pea tellimuse täitmise tähtajast kinni, maksab ta tellijale viivist 0,1% tööde maksumusest (kaasa arvatud ka tellija poolt antud materjalide, detailide ja agregaatide maksumus) iga viivitatud päeva eest. Sama tähtaja rikkumise puhul tellija süü tõttu kannab tellija analoogilist vastutust.

Kui aga töökoda ei lõpeta tähtajaks valmistegemata tööd nädala jooksul pärast lõpetamiseks ettenähtud tähtaega tema süü tõttu, maksab ta tellijale leppetrahvi 2% töö maksumusest (kaasa arvatud ka tellija materjali, detailide ja agregaatide maksumus).

Materjalide või tööde eest maksmisega viivitamisel maksab tellija viivist 0,1% päevas tellimuse maksumusest.

13. Kui tellija ei ilmu kuue kuu jooksul, arvates tellimuse täitmise tähtajast, tema tellimusel töökoja poolt parandatud või valmistatud eset vastu võtma, on teeninduskombinaadil õigus, pärast tellija kahekordset kirjalikku hoiatamist, ese kehtestatud korras ära müüa ja müügist saadud summa, pärast teeninduskombinaadile kuuluva summa mahaarvamist, deponeerida notariaalkontoris tellija nimele.

14. Tellimuste vastuvõturuumis peab olema tellijaile nähtaval kohal:

1) hinnakiri;
2) käesolevad eeskirjad;
3) teade avalduste ja ettepanekute raamatu asukoha kohta;
4) ettevõtte juhataja ja tellimuste vastuvõtja nimed, samuti kõrgemalseisva organi nimetus ning telefoninumber.

RÕIVASTE KEEMILISE PUHASTAMISE JA VÄRVIMISE TELLIMUSTE VASTUVÕTMISE JA VÄLJAANDMISE KORRA EESKIRJAD

(Lisa nr. 1 Eesti NSV kommunaalmajanduse ja elanikkonna elukondliku teenindamise ministri 7. oktoobri 1966. a. käskkirjale nr. 298 — avaldatud Eesti NSV Kommunaalmajanduse ja Elanikkonna Elukondliku Teenindamise Ministeeriumi brošüürina *«Elukondlike tellimuste eeskirjad». Tallinn 1966*)

I. Tellimuste vastuvõtmine ja vormistamine

1. Keemiliseks puhastamiseks ja värvimiseks võetakse vastu villaseid, siidist, sametist, puuvillaseid ja sünteetilistest kiududest riietusesemeid, viltkübaraid, vaipu ning villast ja puuvillast lõnga, mis on keritud 60—80 cm pikkusteks vihtideks.

Tellija soovil tehakse ka puhastatud esemete pisiparandust, mille eest tellija tasub täiendavalt vastavalt kehtivale hinnakirjale.

Kui on vaja teha töid, milliseid hinnakirjas pole ette nähtud, määratakse tööde maksumus analoogia põhjal hinnakirjas olevate tööde järgi.

2. Tellimuse vastuvõtmisel on vastuvõtja kohustatud esemed hoolikalt üle vaatama, tegema kindlaks materjali liigi, defektid ja kulumuse määra, samuti kontrollima, et rõivaste taskuis ei oleks kõrvalisi esemeid.

Kangaste vastuvõtmisel mõõdetakse need üle jäiga mõõdupuuga.

3. Vastuvõetud esemete maksumus määratakse kokkuleppel tellijaga, lähtudes kehtivatest jaehindadest ja eseme kulumuse astmest ning märgitakse vastuvõtukviitungil.

Maksumuse kooskõlastamist tõendab tellija oma allkirjaga.

4. Tellimuse vastuvõtmisel antakse tellijale vormikohane kviitung ja vastuvõetud tellimus registreeritakse sellekohases raamatus.

5. Riietusesemete värvimisel, mis enne vajavad keemilist puhastamist või pesemist, võetakse täiendavat tasu 50% ulatuses keemilise puhastuse hinnakirjas ettenähtud määrast.

6. Tellija võib mõjuvatel põhjustel enne töö lõpetamist igal ajal tellimuse tühistada, tasudes kombinaadile juba tehtud töö eest.

II. Tellimuste täitmine ja väljaandmine

7. Enne töötlusse andmist on keemilise puhastamise ja värvimise ettevõte kohustatud eemaldama esemelt manused, mida kemikaalid võivad kahjustada, või mis ise võivad kahjustada teisi esemeid, ning taastama nad ilma eritasuta endisel kujul enne täidetud tellimuse üleandmist.

Manuste hulka ei kuulu karusnahksed kraed ja kaunistused, mis eemaldatakse ja taastatakse endisel kujul tellija soovil eritasu eest.

Kui rõivaste pesemisel ja värvimisel osutub tarvilikuks voodri ja vatiini eemaldamine ning uuesti alla panemine, siis tasub tellija nende tööde eest kehtiva hinnakirja järgi.

8. Kui vastuvõetud esemetel avastatakse defekte, mida keemilise puhastamise käigus pole võimalik kõrvaldada ilma riide kvaliteeti kahjustamata (vanad plekid, värvi ebakindlus, kahjustused tugevast määrdumisest, kõrbenud kohad jne.) on teeninduskombinaat kohustatud sellest tellijale teatama. Selliste rõivaste edasine töötlemine võib toimuda ainult tellija nõusolekul ja vastutusel.

Keemiliseks puhastamiseks antud rõivaste pesemine ilma tellija nõusolekuta ei ole lubatud. Pesemise korral ilma tellija nõusolekuta kannab tagajärgede eest täielikku vastutust teeninduskombinaat.

9. Täidetud tellimus väljastatakse kviitungi esitamisel korralikult pakituna.

Kviitungi kaotamise korral väljastatakse tellimus kirjaliku avalduse ja passi esitamisel. Teisele isikule võib tellimust välja anda ainult tellija poolt väljaantud ja kehtestatud korras vormistatud volituse ja kviitungi esitamisel.

Tellimuse kättesaamist kinnitab tellija oma allkirjaga kviitungil.

10. Pretensioone täidetud tellimuse kvaliteedi kohta võetakse vastu ainult tellimuse üleandmisel. Avastatud puudused on ettevõte kohustatud 3 päeva jooksul tasuta kõrvaldama.

11. Teeninduskombinaat vastutab tehtud tööde kvaliteedi ja tellija poolt töötlemiseks antud esemete ning materjalide säilitamise eest.

Esemete ja materjalide kaotamise või rikkumise korral makstakse tellijale välja tellimuse andmisel sissemakstud raha ja esemete ning materjalide väärtus vastuvõtukviitungile märgitud summa ulatuses.

12. Teeninduskombinaadi ja tellija vaheliste lahkarvamuste korral teostatud tööde kvaliteedi suhtes on tellijal õigus nõuda ekspertiisi määramist. Ekspertiisi organiseerib teeninduskombinaat.

Ekspertiisi kulud kannab süüdlane pool.

III. Tähtajaks väljaviimata tellimuste säilitamine

13. Täidetud tellimused hoitakse alal 6 kuud, arvates kviitungil märgitud tellimuse täitmise tähtajast. Pärast 6 kuu möödumist on kombinaadil õigus pärast teistkordset tellija kirjalikku hoiatamist esemed kehtestatud korras realiseerida ning saadud summa, pärast kombinaadile kuuluvate maksete mahaarvamist, deponeerida notariaalkontoris tellija nimele.

14. Keemilise puhastamise ja värvimise tööde vastuvõtmis-väljaandmispunktides peavad olema nähtaval kohal:

a) käesolevad eeskirjad;

b) tööde kehtiv hinnakiri;

g) teade avalduste ja ettepanekute raamatu asukoha kohta;

d) ettevõtte juhataja ja tellimuste vastuvõtja nimed;

e) ettevõtte ja selle kõrgemalseisva organisatsiooni nimetus ja telefoninumber.

15. Käesolevad eeskirjad on kohustuslikud kõigile Eesti NSV Kommunaalmajanduse ja Elanikkonna Elukondliku Teenindamise Ministeeriumile ning kohalikele TSN täitevkomiteedele alluvatele teenindusettevõtetele, kes võtavad elanikkonnalt tellimusi rõivaste keemiliseks puhastamiseks ja värvimiseks.

EESTI TEENINDUSKOMBINAATIDE JA INDIVIDUAALÕMBLUSE VABRIKUTE SALONGIDES JA ATELJEEDES ELANIKELT RÕIVASTE ÕMBLEMISE TELLIMUSTE VASTUVÕTMISE KORRA EESKIRJAD

(Kinnitatud Eesti NSV kommunaalmajanduse ja elanikkonna elukondliku teenindamise ministri 19. detsembri 1964. a. käskkirjaga nr. 357 — avaldatud Eesti NSV Kommunaalmajanduse ja Elanikkonna Elukondliku Teenindamise Ministeeriumi brošüürina *«Individuaalõmbluse tellimuste vastuvõtmise eeskirjad». Tallinn 1966*)

I. Tellimuste vastuvõtmine ja vormistamine

1. Elanikkonnalt tellimuste vastuvõtmisel rõivaste õmblemiseks nii tellija kui ka ateljee materjalist tutvustatakse tellijat moežurnaalidega, moejoonistega või rõivaste mudelitega vastavalt hooaegadele ning kooskõlastatakse tellitava rõivastuseseme tegumood.

2. Tellimuse maksumus määratakse kindlaks kehtivate hinnakirjade järgi.

3. Tellimuse andmisel ateljee (salongi) materjalist tasub tellija avansina 50% pealis- ja voodririide maksumusest, kuna ülejäänud summa koos rõivastuseseme õmblemise kuludega, samuti tellija materjalist rõivastuseseme õmblemise kulud tasub tellija rõivastuseseme vastuvõtmisel.

4. Tellimuse täitmiseks ettenähtud pealis- ja voodririie mõõdetakse üle tellija juuresolekul.

5. Tellimuse vastuvõtmisel nii ateljee (salongi) kui ka tellija materjalist, antakse tellijale vormikohane kviitung, millele märgitakse:

a) tellimuse number ja kuupäev;

b) tellija perekonna-, ees- ja isanimi ning aadress;

c) ettevõtte ja tellimust täitva ateljee (salongi) nimetused ja aadressid;

d) tellitud rõivastuseseme nimetus ja tegumood;

e) pealis- ja voodririide nimetused, laiused, kogused ja hind ning materjalide kogumaksumus ja töötasu summa;

f) karusnahksete ja muude manuste iseloomustus ja maksumus;

g) ateljee (salongi) materjalist tellimuse täielik maksumus;

h) ettemaksu summa;

i) proovide ja valmissaamise tähtajad;

j) juurdelõikaja perekonnanimi ja allkiri.

Kviitungile kirjutavad alla tellimuse vastuvõtja ja tellija ning kviitungi külge kinnitatakse pealis- ja voodririide proovid.

6. Tellija materjalist tellimuse vastuvõtmisel märgitakse kvii-

tungile riide maksumus kehtivate jaehinnakirjade järgi. Kui hinnakirjades antud riide hind puudub, hinnatakse riie võrdlemise teel hinnakirjas oleva ja kvaliteedilt sarnaneva riide hinnaga, kooskõlastatult tellijaga.

7. Kviitungi kaotamise korral on tellija viivitamatult kohustatud sellest teatama tellimuse vastuvõtnud ateljeele (salongile). Kviitungi dublikaat antakse tellijale kirjaliku avalduse ja passi esitamisel ateljees (salongis) oleva kviitungi ärakirja järgi.

8. Tellijal on igal ajal õigus tema poolt antud tellimust annulleerida järgmistel tingimustel.

Tellija materjalist antud tellimuse annulleerimisel:

a) kui riie ei ole veel juurde lõigatud, tagastatakse tellijale tema poolt toodud materjalid ning juhul, kui ta oli maksnud avanssi — ka avansisumma;

b) kui riie oli juba juurde lõigatud — tagastatakse tellijale tema poolt toodud materjalid juurdelõigatud kujul, kusjuures tellija on kohustatud tasuma tehtud tööde eest 20% tellitud eseme õmblemise maksumusest. Kui tellija oli maksnud avanssi, arvatakse eelnimetatud summa (20% õmblemise maksumusest) maha tellijale tagastatavast avansisummast;

c) kui tellitud rõivastusese oli valmis esimeseks prooviks, tasub tellija 40% eseme õmblemise maksumusest ning talle tagastatakse pooltoode ja materjalide jäägid;

d) kui tellitud rõivastusese oli valmis teiseks prooviks — tasub tellija 80% eseme õmblemise maksumusest ning talle tagastatakse pooltoode ja materjalide jäägid.

Ateljee (salongi) materjalist antud tellimuse annulleerimisel:

a) kui riie ei ole veel juurde lõigatud, tagastatakse tellijale tema poolt sissemakstud avansisumma;

b) kui riie oli juba juurde lõigatud, tasub tellija materjalide täieliku maksumuse ja 20% tellitud eseme õmblemise maksumusest, ning talle väljastatakse juurdelõigatud materjalid ja materjali jäägid;

c) kui tellitud rõivastusese oli valmis esimeseks prooviks, tasub tellija materjalide täieliku maksumuse ja 40% eseme õmblemise maksumusest ning talle väljastatakse pooltoode ja materjalide jäägid;

d) kui tellitud rõivastusese oli valmis teiseks prooviks, tasub tellija materjalide täieliku maksumuse ja 80% eseme õmblemise maksumusest ning talle väljastatakse pooltoode ja materjalide jäägid.

9. Tellija soovil annulleerib antud tellimuse see ateljee (salong), kes tellimuse vastu võttis, ja koostab tellijaga vastuvaidlematu lõppavalduse käesolevate eeskirjade punktis 8 ettenähtud korras. Sissemakstud avanss või selle osa makstakse välja hiljemalt järgmisel päeval pärast tellimuse annulleerimist.

II. Tellimuste täitmine ja tellitud rõivastusesemete väljaandmine

10. Tellimuste täitmise tähtajad määratakse tellimuste laekumise järjekorras kokkuleppel tellijaga.

Karusnahksed manused — kraed, kätised ja muud kaunistused — ning nööbid, mida ateljeel (salongil) ei ole pakkuda vastavalt tellija soovile, ja tellija soovib neid ise muretseda, on tellija kohustatud need tooma rõivastuseseme esimeseks prooviks.

Ateljee (salong) on kohustatud kõigi tellimuste täitmiseks vajalike karusnahksete manuste lõiked andma tellijale tasuta.

11. Ateljeed (salongid) on kohustatud pealisrõivaste õmblemisel tegema vähemalt kaks proovi. Kui tellija määratud tähtajal proovile ei ilmu, pikeneb tellimuse täitmise tähtaeg vahelejäänud päevade arvu võrra. Kui aga ateljee (salong) ei saanud tellimust prooviks kviitungil märgitud tähtajaks valmis, jääb tellimuse täitmise tähtaeg muutmata.

12. Kui ateljee (salongi) materjalist õmmeldav rõivastusese on kaotatud või rikutud, on tellijal õigus nõuda, et hiljemalt 10 päevaga õmmeldaks talle uus rõivastusese sama väärtusega materjalist. Kui tellija ei soovi uut rõivastuseset, tagastatakse talle tellimuse andmisel sissemakstud avanss.

13. Kui tellija materjalist õmmeldav rõivastusese on kaotatud või rikutud, on tellijal õigus omal valikul nõuda kas sama kvaliteediga samaliigilisest ateljee (salongi) materjalist uue rõivastuseseme õmblemist hiljemalt 10 päeva jooksul või loobuda oma tellimusest ja nõuda kahjude hüvitamist.

14. Ateljee (salong) on kohustatud tellijale tagastama tellitud rõivastuseseme üleandmisel kõik materjalide jäägid (pealis-, voodririie jm.). Tellitud rõivastuseseme kättesaamist kinnitab tellija kviitungil oma allkirjaga.

15. Õmmeldud rõivastuseseme kvaliteedis avastatud puudused on tellija kohustatud ateljeele (salongile) teatama viivitamatult peale valmiseseme vastuvõtmist, varjatud puuduste puhul aga kohe pärast nende avastamist. Kui tellija seda nõuet ei täida, kaotab ta õiguse hiljem neile puudustele tugineda.

Lahkarvamuste puhul ateljee (salongi) ja tellija vahel rõivastuseseme kvaliteedi suhtes on tellijal õigus nõuda ekspertiisi. Ekspertiisi kulud kannab süüdiolev pool.

16. Tellitud rõivastuseseme annab ateljee (salong) teisele isikule välja ainult tellija poolt antud ja notariaalselt tõestatud volituse alusel.

17. Ateljees (salongis) säilitatakse nii tellija kui ka ateljee materjalist valmistatud rõivastusesemeid kuus kuud, arvates nende valmissaamise tähtajast. Kui tellija ei ole kuue kuu jooksul tema tellimusel õmmeldud rõivastuseset vastu võtnud, on ateljeel (salongil) õigus linna (rajooni) kaubandusosakonna (kaubandus-

valitsuse) esindaja osavõtul koostada akt tellija poolt väljaviimata rõivastusesemele jaehinna määramiseks ja see kehtestatud korras ära müüa.

Enne tellija poolt väljaviimata rõivastuseseme müügile andmist on ateljee (salong) kohustatud tellijat kaks korda kirjalikult hoiatama, et kui ta ei ilmu tellitud rõivastuseset vastu võtma, siis see müüakse ära.

Tellija poolt väljaviimata rõivastuseseme müügist saadud summast arvestatakse maha ateljeele (salongile) kuuluvad maksed, ülejäänud summa deponeeritakse notariaalkontoris tellija nimele.

18. Käesolevad eeskirjad on kohustuslikud kõigile Eesti NSV teeninduskombinaatide ja individuaalõmbluse vabrikute moesalongidele, moeateljeedele ja õmblusateljeedele ning peavad olema tellijatele kättesaadavad kõigis tellimuste vastuvõturuumides.

ELANIKKONNA TELLIMUSTE TÄITMISE JA VÄLJAANDMISE KORRA EESKIRJAD KOMMUNAALPESUMAJADES

(Lisa Eesti NSV kommunaalmajanduse ja elanikkonna elukondliku teenindamise ministri 31. jaanuari 1967. a. käskkirja nr. 39 juurde)

(Väljavõte)

7. Pretensioone pesemise kvaliteedi kohta võetakse vastu ainuit pestud esemete üleandmisel. Avastatud puudused on pesumaja kohustatud kolme päeva jooksul kõrvaldama.

8. Esemete kaotamise või rikkumise korral makstakse tellijale välja kaotatud või rikutud esemete väärtus kehtivate jaehinnakirjade alusel, arvestades maha eseme kulumine.

9. Teeninduskombinaadi ja tellija vaheliste lahkarvamuste korral teostatud tööde kvaliteedi või kaotatud ja rikutud esemete väärtuse suhtes on tellijal õigus nõuda ekspertiisi määramist. Ekspertiisi organiseerib teeninduskombinaat. Ekspertiisi kulud kannab süüdlane.

10. Pestud esemed hoitakse alal 6 kuud, arvestades kviitungil märgitud tellimuse täitmise tähtajast. Pärast kuue kuu möödumist on kombinaadil õigus peale teistkordset tellija kirjalikku hoiatamist esemed kehtestatud korras realiseerida ning saadud summa pärast kombinaadile kuuluvate maksete mahaarvamist deponeerida notariaalkontoris tellija nimele.

XXXI peatükk

KAPITAALEHITUSE TÖÖETTEVÕTT

NSV LIIDU JA LIIDUVABARIIKIDE TSIVIILSEADUSANDLUSE ALUSED — §-d 67—71
EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 373—377

EHITUSE TÖÖETTEVÕTULEPINGUTE EESKIRJAD

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 24. augusti 1955. a. määrusega nr. 1552)

Vt. Majandustöötaja juriidiline käsiraamat. Koost. E. Talvik. Tallinn 1969, lk. 375—388

KAPITAALEHITUSE TÖÖETTEVÕTULEPINGUTE EESKIRJAD

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 24. detsembri 1969. a. määrusega nr. 973 — *ENSV ÜVT 1970, nr. 14, art. 117*)

ABINÕUDE KOHTA PROJEKTEERIMISALASE TÖÖ PARANDAMISEKS VABARIIGIS

(EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 27. detsembri 1963. a. määrus nr. 553 — *ENSV MKK 1964, nr. 1, art. 1*)

(Väljavõte)

Projekteerimistööde parandamiseks ja vabariigi rahvamajanduse arendamiseks eraldatavate kapitaalmahutuste kasutamise efektiivsuse tõstmiseks ning kooskõlas NSV Liidu Ministrite Nõukogu 21. augusti 1963. a. määrusega nr. 903 ja 10. septembri

1963. a. määrusega nr. 978 Eestimaa Kommunistliku Partei Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a v a d:

4. Kehtestada, et projektülesannete väljatöötamist tulevaste aastate ehitusobjektide kohta võib alustada mitte varem kui kaks aastat, tööjooniste väljatöötamist aga mitte varem kui üks aasta enne nende objektide võtmist kapitaalehituse plaanidesse.

Tehnilise dokumentatsiooni varasemat väljatöötamist lubatakse ainult erandjuhtumitel Eesti NSV Ministrite Nõukogu loal.

5. Kehtestada, et lähteülesanded tööstusettevõtete ja objektide projekteerimiseks Eesti NSV territooriumil, olenemata nende ametkondlikust kuuluvusest (välja arvatud eriotstarbelised ja kaitsetööstuse harude objektid) peavad enne kinnitamist olema kooskõlastatud Tööstusettevõtete Projekteerimise Instituudiga «Eesti Tööstusprojekt»:

projekteeritava ettevõtte (objekti) tootmisvõimsuse ja ehitamise koha osas, lähtudes ülesannetest, mis on ette nähtud vabariigi rahvamajanduse arendamise perspektiivplaanides või NSV Liidu ja Eesti NSV valitsuse vastavates otsustes;

uue ehituse tehnilis-majandusliku otstarbekuse põhjendatuse osas, kõrvutades analoogiliste töötavate ettevõtete laiendamise või rekonstrueerimise võimalustega;

töötavate, ehitatavate ja projekteeritavate ettevõtete abitootmiste, energiavarustuse, vesivarustuse, kanalisatsiooni ja transpordi kavandatava koopereerimise osas;

projekteeritavate ettevõtete tööstuslikesse sõlmedesse — ühtsetesse tootmiskompleksidesse või kombinaatidesse ühendamise võimaluste osas.

6. Eesti NSV Riiklikul Ehituskomiteel:

7) süstemaatiliselt arutada projekteerimisorganisatsioonide poolt ebakvaliteetse tehnilise dokumentatsiooni valmistamise juhtumeid ning selles süüdi olevaid isikuid võtta vastutusele;

9) koos linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedega tõsta linna peaarhitektide ja rajoonide vanemarhitektide vastutust generaalplaanide väljatöötamise ja õige teostamise, ehituse otstarbeka ja ökonoomse paigutamise, linnade ja maa-asulate ehitamise, heakorrastamise, arhitektuuri kvalitatiivse taseme tõstmise eest.

8. Kehtestada, et Tallinna linna ja vabariigi uute linnade generaalplaanid kinnitab Eesti NSV Ministrite Nõukogu Eesti NSV Riikliku Ehituskomitee esitusel kooskõlastatult NSV Liidu Riikliku Ehituskomitee juures asuva Riikliku Tsiviilehituse ja Arhitektuuri Komiteega.

9. NSV Liidu Riikliku Ehituskomitee juures asuva Riikliku Tsiviilehituse ja Arhitektuuri Komitee poolt kinnitatud tüüpprojekteerimise plaani kohaselt vabariigis teostatava elamu- ja tsiviilehituse jaoks tüüpprojektide variantide väljatöötamine panna Riiklikule Projekteerimise Instituudile «Eesti Projekt».

PROJEKTEERIMISE PARENDAMISE KOHTA VABARIIGIS

(EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 17. märtsi 1966. a. määrus nr. 118 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 12, art. 67*)

(Väljavõte)

Ehituste projekteerimis- ja eelarvedokumentatsiooniga paremaks varustamiseks Eestimaa Kommunistliku Partei Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a v a d:

3. Eesti NSV Riiklikul Ehituskomiteel:

1) igal aastal, planeeritavale aastale eelneva aasta 1. detsembriks kooskõlastada Eesti NSV ministeeriumide ja keskasutustega ning vabariigilise alluvusega linnade töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedega planeeritavale aastale järgnevaks aastaks ehitusobjektidele uurimistööde tegemise ja projekteerimisdokumentatsiooni väljastamise tähtajad. Sel puhul tekkivaid lahkhelisid vaatavad koos läbi Eesti NSV Riiklik Plaanikomitee ja Eesti NSV Riiklik Ehituskomitee, kelle otsus on lõplik;

2) koos linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedega rakendada abinõud linnade peaarhitektide ja rajoonide vanemarhitektide juures asuvate tootmisgruppide töö parendamiseks arhitektuuriliste ja planeerimisülesannete ning projekteerimise lähteandmete väljastamise osas. Kehtestada lähteandmete ja projektide vastavates organisatsioonides kooskõlastamise kord, pidades silmas projekteerijate ajakulu tunduvat vähendamist selleks otstarbeks;

3) teostada kõigi vabariigi territooriumil töötavate projekteerimisorganisatsioonide tegevuse kontrolli koostatava projekteerimis- ja eelarvedokumentatsiooni kvaliteedi ning õigeaegse valmistamise osas;

4) tõmmata laiemalt kaasa ettevõtete kõige kvalifitseeritumaid insenertehnilisi töötajaid projektide ekspertiisiks, eriti nende tehnoloogilises osas.

5) koos Tallinna Polütehnilise Instituudiga ja Eesti NSV Riikliku Kunstiinstituudiga välja töötada ja rakendada abinõud üliõpilaste-diplomandide kaasatõmbamiseks ehituste projekteerimise konkreetsete küsimuste lahendamisele.

4. Eesti NSV ministeeriumidel ja keskasutustel, vabariigilise alluvusega linnade töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel:

1) projekteerimisinstituutide vabastamiseks väikestest projekteerimistöödest lubada ministeeriumide, keskasutuste ja täitevkomiteede, samuti neile alluvate ettevõtete, organisatsioonide, valitsuste, trustide ning instituutide projekteerimis- ja konstrueerimisgruppide jõududega projekteerida tegutsevate ettevõtete

objektide rekonstrueerimist (kaasa arvatud hoonete peale- ja juurdeehitused), samuti teostada üksikute lihtsama konstruktsiooniga tootmis-, abi- ning elu- ja tsiviilhoonete ning -ehitiste tüüpprojektide sidumist, kui ühe objekti eelarveline maksumus on kuni 100 tuh. rubla, ja kommunaal- ning elukondlike hoonete ja ehitiste tüüpprojektide sidumist, kui ühe objekti eelarveline maksumus on kuni 50 tuh. rubla; [1]

2) võtta tarvitusele abinõud koostatavate tehnilis-majanduslike põhjenduste kvaliteedi järsuks parendamiseks, tõmmates nende väljatöötamiseks reeglina kaasa projekteerimis- ja teadusliku uurimise organisatsioone ning taotleda kapitaalmahutuste kasutamise maksimaalset efektiivsust.

6. Kehtestada, et ministeeriumid, keskasutused ja vabariigilise alluvusega linnade töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteed peavad esitama projekteerimisorganisatsioonidele lähteandmed projekteerimistööde tegemiseks igal aastal hiljemalt planeeritavale aastale eelneva aasta 1. novembriks.

KAPITAALEHITUSE PLANEERIMISE TÄIUSTAMISE JA EHITUSTEGEVUSE MAJANDUSLIKU STIMULEERIMISE TÕHUSTAMISE KOHTA [2]

(EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 5. augusti 1969. a. määrus nr. 340 — *ENSV ÜVT 1969, nr. 37, art. 374*)

(Väljavõte)

Kapitaalehituse planeerimise edasiseks täiustamiseks, ehitustegevuse majandusliku stimuleerimise tõhustamiseks ning vastavalt NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 28. mai 1969. a. määrusele nr. 389 Eestimaa KP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a v a d:

1. Kehtestada, et kapitaalehituse riikliku planeerimise põhivormiks on viie aasta plaan, mis töötatakse välja ja kinnitatakse kehtestatud korras Eesti NSV iga ministeeriumi ja keskasutuse ning linna ja rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee jaoks aastate järgi.

Kapitaalehituse viie aasta plaanides, mida kinnitavad Eesti NSV ministeeriumid ja keskasutused ning linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteed, tuleb aastate 1971—1975 plaanist alates kindlaks määrata iga ehituse kohta võimsuste

[1] Vt. EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 11. augusti 1969. a. määruse nr. 345 punkti 9 alapunkti 4 (*ENSV ÜVT 1969, nr. 35, art. 354*).

[2] Vt. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 31. detsembri 1969. a. määrust nr. 492 (*ENSV ÜVT 1970, nr. 4, art. 29*).

ja põhifondide käikuandmise ülesanded, samuti kapitaalmahutuste ning ehitus- ja montaažitööde mahud kogu ehitamise ajaks, jaotatult aastate järgi vastavalt ehitustööde kestuse normidele, sealhulgas ka ehituste kohta, mille valmisehitamise tähtajad ei lõpe viisaastakul.

Kapitaalmahutuste viie aasta plaanide ning võimsuste ja põhifondide käikuandmise ülesannete alusel töötab Eesti NSV Plaanikomitee Eesti NSV ministeeriumide ja keskasutuste ning linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede osavõtul välja ning esitab Eesti NSV Ministrite Nõukogule kinnitamiseks tööettevõtu korras tehtavate ehitus- ja montaažitööde viie aasta plaanid jaotusega aastate järgi, samuti Eesti NSV ministeeriumide ja keskasutuste ning linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede järgi, kes peavad tegema need plaanid teatavaks igale ehitusele ning ehitus- ja montaažiorganisatsioonile nende tööplaanidena.

Kapitaalehituse viie aasta plaani ülesandeid konkretiseeritakse ja täpsustatakse aastaplaanides, arvestades majanduse arenemise käiku ja ressurssides toimunud muudatusi.

Niisuguste uute objektide ehitamise küsimusi, mis ei ole viie aasta plaanis ette nähtud, võidakse ainult erandina arutada üheaegselt aastaplaanidega, kui on tekkinud vajadus luua üks või teine uus tööstus, avastatud töötlemiseks vajalike looduslike tooraineressursside uued leiukohad, toimunud põhjalikud muudatused tootmise tehnoloogias, jõutud uute suurte üldriikliku tähtsusega saavutusteni teaduses ja tehnikas. Seejuures tuleb koos ettepanekutega uute objektide ehitamise kohta esitada tehnilis-majanduslikud põhjendused ja ettepanekud nende objektide ehitamise finantseerimise ja materiaal-tehnilise varustamise allikate kohta ning ehitus- ja montaažiorganisatsioonide võimsuste ettevalmistamise kohta.

Kehtestada, et 1970. aastast alates tuleb tootmisvõimsuste ja objektide käikuandmise ülesanded ette näha rahvamajanduse arendamise plaanides nii Eesti NSV tellijaministeeriumidele ja -keskasutustele kui ka Eesti NSV ministeeriumidele ja keskasutustele, kes ehitus- ja montaažitöid teevad.

Plaanide suurema stabiilsuse tagamiseks kehtestada, et Eesti NSV ministeeriumid ja keskasutused ning linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteed võivad 1970. aastast alates teha muudatusi ehitustele ja objektidele kinnitatud kapitaalmahutuste ning tööettevõtu korras toimuvate ehitus- ja montaažitööde aastaplaanides kuni jooksva aasta 15. veebruarini ning ainult seoses eelmise aasta plaani täitmise tulemustega.

Ehitustele ja objektidele ettenähtud tööettevõtu korras tehtavate ehitus- ja montaažitööde aastamahu jaotavad kvartalite järgi ehitus- ja montaažiorganisatsioonid kooskõlastatult tellijatega ning

arvestades võimsuste ja objektide käikuandmise kindlaksmääratud tähtaegu.

2. Kapitaalehituse plaani täielikumaks kooskõlastamiseks rahvamajandusplaani teiste osadega ja ehitatavate objektide nõuetekohaseks varustamiseks seadmete, ehitusmaterjalide, mehhanismide, tööjõu ja rahaliste vahenditega Eesti NSV Plaanikomiteel ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu Materiaal-Tehnilise Varustuse Peavalitsusel koos Eesti NSV ministeeriumide ja keskasutustega:

1) rahvamajandusplaanide projektide väljatöötamisel määrata kindlaks kõiki finantseerimisallikaid arvestades (kaasa arvatud kolhooside vahendid) kapitaalehituste üldmaht, mis oleks tasakaalustatud materiaalsete, tööjõu ja rahaliste ressurssidega ning ehitus- ja montaažiorganisatsioonide võimsustega;

2) välja töötada tootmisvõimsuste bilansid, seadmete bilansid naturaalses ja väärtuselises väljenduses, samuti kapitaalehituseks vajalike materjalide bilansid, koostada riiklike ja kolhoosidevaheliste ehitus- ja montaažiorganisatsioonide võimsuste arvutused ning kasutada neid kapitaalehituse plaanide väljatöötamisel ja täpsustamisel.

3. Pidada tarvilikuks üle minna 1971. aastast uutel alustatavatel tootmisotstarbelistel ehitustel kapitaalehituse planeerimise uuele korrale, mille puhul peavad ehituste tiitelnimestikud, mis on välja töötatud projektide ja eelarvete alusel ning kus võimsuste ja põhifondide käikuandmise, kapitaalmahutuste ning ehitus- ja montaažitööde ülesanded on jaotatud aastate viisi, vastavalt ehituse kestuse normidele, jääma alatisteks plaanidokumentideks kogu ehitusperioodiks. Nende tiitelnimestike alusel sõlmitakse tööettevõtulepinguid, eraldatakse materiaal-tehniliste ressursside fonde, toimub pidev finantseerimine ja antakse pangakrediiti.

Ehituste tiitelnimestike projekte töötavad välja ja esitavad Eesti NSV Plaanikomiteele tellijaorganisatsioonid kooskõlastatult peatööettevõtjatega.

4. Kapitaalmahutuste efektiivsemaks kasutamiseks ja tootmisvõimsuste kiiremaks käikuandmiseks teha Eesti NSV Plaanikomiteele ülesandeks Eesti NSV ministeeriumide ja keskasutuste osavõtul ette näha rahvamajandusplaanide projektides lõpetamata ehituse mahu näitaja Eesti NSV ministeeriumide ja keskasutuste ning linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede järgi.

Eesti NSV ministritel ja keskasutuste juhtijatel, samuti linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel välja töötada ja ellu rakendada vajalikud abinõud lõpetamata ehituse mahtude tunduvaks vähendamiseks, koondades kapitaalmahutused ja materiaalsed ressursid eelkõige nende varem alustatud ehituste lõpuleviimisele, millel on kõrge tehnilise valmiduse protsent ja suur tähtsus rahvamajandusele, samuti lühendades ehituse kestuse

tähtaegu, et lähema 3—4 aasta jooksul viia lõpetamata ehituse maht normatiivides ettenähtud suuruseni.

5. Kehtestada, et ehituse eelarve peab olema kogu ehitusperioodiks põhiline ja alatine dokument, mille põhjal planeeritakse kapitaalmahutusi, finantseeritakse ehitust ja tehakse täidetud tööde kohta arveldusi tööettevõtja ja tellija vahel.

Eelarve peab olema ehituses isemajandamise edasise tugevdamise ja tööettevõtu korras töötavate ehitus- ja montaažiorganisatsioonide ning tellijate tegevuse hindamise aluseks.

Ehituse eelarved tuleb enne kinnitamist eelnevalt kooskõlastada tööettevõtu-organisatsioonidega ja viimased peavad need eelarved vastu võtma enne ehitustööde alustamist. Pärast seda, kui tööettevõtu-organisatsioonid on need eelarved vastu võtnud, jääb ehitamisele tulevate objektide kinnitatud maksumus lõplikuks. Tööettevõtu-organisatsioonide poolt tehtavatel ehitus- ja montaažitöödel saavutatud kokkuhoid eelarvega võrreldes (kaasa arvatud reserv ettenägemata töödeks ja kulutusteks) jääb pärast seda, kui ehitus on vastavalt projektile lõpule viidud ja valmisobjekt tellija poolt vastu võetud, nendele organisatsioonidele.

6. Plaanidistsipliini ja tööettevõtu korras töötavate ehitus- ja montaažiorganisatsioonide vaheliste isemajandamissuhete tugevdamiseks, samuti vastastikuse materiaalse vastutuse tõstmiseks võetud kohustuste õigeaegse ja täieliku täitmise eest pidada vajalikuks suurendada peatööettevõtulepingu tähtsust põhidokumendina, mis reguleerib tellija ja tööettevõtu-organisatsiooni vastastikuseid suhteid. Peatööettevõtuleping sõlmitakse kogu ehitusperioodiks. Ehitatavate objektide, komplekside või ettevõtete tervikuna ehitustööde maht ja ekspluatatsiooni andmise tähtajad peatööettevõtulepingus peavad vastama kinnitatud tiitelnimestikele.

7. Lähematel aastatel põhjalikult ümber korraldada kapitaalehituse materiaal-tehnilise varustamise süsteem ja üle minna ehituste materjalidega varustamisele Eesti NSV Ministrite Nõukogu Materiaal-Tehnilise Varustuse Peavalitsuse organite kaudu ehitusorganisatsioonide tellimuste põhjal vastavalt nende organisatsioonide vajadusele, mis määratakse projektides ja eelarvetes.

Seejuures peab igale ehitusobjektile vajalike materjalide kasutamise kontrollimise põhikriteeriumiks olema selleks otstarbeks eraldatud vahendite kulutamise range vastavus eelarvele.

8. Kehtestada, et materiaalsete ressursside vajaduse kindlaksmääramine ja nende eraldamine vastavalt plaanis ettenähtud ehitus- ja montaažitööde mahule toimub ühtsete normide järgi, olenemata ehituse finantseerimise allikatest. Eesti NSV Plaanikomiteel ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu Materiaal-Tehnilise Varustuse Peavalitsusel ette näha Eesti NSV ministeeriumide ja keskasutuste osavõtul viie aasta ja aastaplaanide väljatöötamisel bilanssides ja jaotusplaanides eraldi reana kapitaalehituseks vajalikud materiaalsed ressursid.

11. 1970. aastast alates üle viia ehitus- ja montaažiorganisatsioonid, kelle suhtes kehtib «Riikliku sotsialistliku tootmisettevõtte põhimäärus», ehitustegevuse planeerimise ja majandusliku stimuleerimise uuele süsteemile vastavalt NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 4. oktoobri 1965. a. määrusele nr. 729 «Tööstusliku tootmise planeerimise täiustamise ja majandusliku stimuleerimise tõhustamise kohta» ning NSV Liidu valitsuse järgnevatele otsustele selles küsimuses, pidades silmas ehitus- ja montaažiorganisatsioonide töö iseärasusi.

Eesti NSV vabariiklike ministeeriumide ja keskasutuste, ning kohaliku alluvusega ehitus- ja montaažiorganisatsioonid viiakse üle ehitustegevuse planeerimise ja majandusliku stimuleerimise uuele süsteemile vastavalt Eesti NSV Ministrite Nõukogu otsustele.

Liidulis-vabariikliku ja liidulise alluvusega ehitus- ja montaaziorganisatsioonid viiakse üle ehitustegevuse planeerimise ja majandusliku stimuleerimise uuele süsteemile NSV Liidu vastavate ministeeriumide ja keskasutuste otsuste alusel.

Ehitus- ja montaažiorganisatsioone üle viia järk-järgult, pärast nende hoolikat ettevalmistamist ja kui nad täidavad omahinna alandamise ülesande ning akumulatsiooniplaani ning kui on olemas tingimused, mis tagavad ehitustegevuse planeerimise ja majandusliku stimuleerimise uuele süsteemile ülemineku aastal tööde omahinna täiendava alandamise ulatuses, mis on vajalik majandusliku stimuleerimise fondide moodustamiseks, tekitamata kahju riigieelarvele.

Ehitustegevuse planeerimise ja majandusliku stimuleerimise uuele süsteemile üleviidavad ehitus- ja montaažiorganisatsioonid peavad tegema tellijatega arveldusi täielikult valmisehitatud objektide või tööetappide eest, ilma vahemakseteta.

12. Kehtestada, et ehitus- ja montaažiorganisatsioonide üleviimisel ehitustegevuse planeerimise ja majandusliku stimuleerimise uuele süsteemile:

1) kinnitavad kõrgemalseisvad organisatsioonid ehitus- ja montaažiorganisatsioonidele järgmised plaaninäitajad:

ehitustegevuse alal:

tootmisvõimsuste ja ehitusobjektide käikuandmine kehtivas korras, vastavalt ehituste kinnitatud projektidele ja tiitelnimestikele;

ehitus- ja montaažitööde mahud planeeritaval aastal lõpetatavate ja tellijale üleandmisele kuuluvate objektide või tööetappide järgi vastavalt nende eelarvelisele maksumusele.

Ühtlasi kehtestavad kõrgemalseisvad organisatsioonid ehitus- ja montaažiorganisatsioonidele materiaalsete ressursside, palgafondi ja käibevahendite vajaduse kindlaksmääramiseks arvestuslike näitajatena tööettevõtutööde üldmahu ja omade jõududega tehtavate tööettevõtutööde mahu, üldmahu jaotusega tellijate järgi;

tööjõu alal:

üldpalgafond (aastapalgafond);

rahanduse alal:

kasum, maksed riigieelarvesse ja assigneeringud riigieelarvest;

oma kapitaalehituse alal:

tootmisvõimsuste, objektide ja põhifondide käikuandmine tsentraliseeritud kapitaalmahutuste arvel;

tsentraliseeritud kapitaalmahutuste üldmaht, sealhulgas ehitus- ja montaažitööde maht;

uue tehnika juurutamise alal — ehitustegevuse arendamise ja täiustamisega seotud ülesanded;

materiaal-tehnilise varustuse alal — materjalide, masinate, mehhanismide ja teiste materiaal-tehniliste ressursside hangete maht;

2) majandusliku stimuleerimise fondid, mis luuakse kasumi arvel, moodustatakse kehtestatud normatiivide alusel vahendite otsese eraldamisega saadud kasumi massist sedamööda, kuidas tellijatele antakse üle valmisobjektid või tööd etappide viisi.

Normatiivid nähakse ette stabiilsetena mitmeks aastaks ning diferentseeritakse ehitus- ja montaažiorganisatsioonide gruppide järgi;

3) materiaalse ergutamise fondi võetakse vahendid, mis saadakse tellijatelt töötajate premeerimiseks tootmisvõimsuste ja ehitusobjektide käikuandmise eest tähtajaks või enne tähtaega, samuti preemiate summad, mis makstakse töölistele palgafondist;

4) tootmise arendamise fondi ning sotsiaal-kultuuriliste ürituste ja elamuehituse fondi võivad ehitus- ja montaažiorganisatsioonide nõusolekul osaliselt või täies ulatuses tsentraliseerida ehitus- ja montaažitrustid või nendega võrdsustatud organisatsioonid;

5) ehitus- ja montaažitrustid ning nendega võrdsustatud organisatsioonid (tingimusel, et kõik nende koosseisu kuuluvad ettevõtted ja organisatsioonid on planeerimise ja majandusliku stimuleerimise uuele süsteemile üle viidud) moodustavad materiaalse ergutamise tsentraliseeritud fondi kuni 10% ulatuses kõigi trustile alluvate ettevõtete ja organisatsioonide selle fondi summast. Nimetatud fondi tehtavate eraldiste konkreetse määra ja selle fondi kasutamise korra määrab trusti või sellega võrdsustatud organisatsiooni juhtija kooskõlastatult alluvate ettevõtete ja organisatsioonide juhtijatega, samuti ametiühinguorganisatsioonidega;

6) kui tellijatele antakse tööd üle kehtestatud tähtajaks või enne tähtaega etappide viisi, võib ehitus- ja montaažiorganisatsioonide töötajate stimuleerimiseks kulutada mitte üle 70% vahenditest, mis on sealjuures suunatud kasumist materiaalse ergutа-

mise fondi. Nimetatud vahendite ülejäänud osa võidakse ära kasutada pärast kogu objekti (tootmisvõimsuse) üleandmist;

7) materiaalse ergutamise fondist makstavad preemiad ja tasud (kaasa arvatud preemiad objektide käikuandmise eest) võetakse arvesse töötaja keskmise töötasu arvutamisel.

Sotsiaalkindlustuse maksed materiaalse ergutamise fondist makstavatelt preemiatelt ja tasudelt arvatakse ehitus- ja montaažitööde omahinda;

8) kõrgemalseisvatele organisatsioonidele on antud õigus moodustada reserv kapitaalremondiks ettenähtud amortisatsioonieraldiste arvel kuni 20% ulatuses nende eraldiste üldmahust, et kasutada seda reservi nendes ehitus- ja montaažiorganisatsioonides, kus omavahendeid kapitaalremondiks ei piisa.

13. Et suurendada ehitus- ja montaaži- ning projekteerimisorganisatsioonide ja tellijaorganisatsioonide (hoonestajate) materiaalset huvi objektide kiirema valmisehitamise vastu ning parendada tööde kvaliteeti, tõsta preemiamäär tootmisvõimsuste ja ehitusobjektide tähtajaks käikuandmise eest keskmiselt kogu rahvamajanduses kuni 2,2% käikuantud objektidel tehtud ehitus- ja montaažitööde eelarvelisest maksumusest.

Nimetatud preemiaid maksta, kui käikuantud objekti (tootmisvõimsuse) osas on tööd tehtud täies ulatuses vastavalt projektile ja tehnilistele tingimustele, ehituse eelarvelise maksumuse piires ja sellest kinnipidamise korral.

Kui tootmisvõimsuste ja ehitusobjektide käikuandmise tähtaegu lühendatakse ehituse kestuse kehtivate normidega võrreldes vähemalt 30%, suurendatakse preemiaid 50%, kui tähtaegu lühendatakse 20%, suurendatakse preemiaid 25% ja kui tähtaegu lühendatakse 10%, suurendatakse preemiaid 10%.

14. Eesti NSV ministeeriumidel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel:

lõpule viia 1971. aastal ehituses üleminek tellijate ja tööettevõtjate vahelistele arveldustele lõplikult valmisehitatud objektide eest või tööde etappide eest, ilma vahemakseteta, kogu elamu- ja kultuur-elukondlikus ehituses ning tootmisotstarbeliste objektide ehituses, mille ehitus- ja montaažitööde eelarveline maksumus on kuni 100 000 rubla;

tagada, et edaspidi kasutatakse ehituses laialdasemalt vahemakseteta arveldusi ülejäänud tootmisotstarbelistel ning kommunaalmajanduse objektidel, et üleminek sellele arvelduste vormile põhiliselt lõpule viia 1972. aastal.

15. Kehtestada, et 1970. aastast võidakse finantseerida uusi tootmisotstarbelisi ehitusi ja 1971. aastast uusi alustatavaid objekte üleminevatel ehitustel tingimusel, kui kapitaalmahutuste mahud ehitamise aastate lõikes on ette nähtud tiitelnimestikes vastavalt kehtivatele ehituse kestuse normidele ja ehitusvaru normatiividele. NSV Liidu Ehituspanga Eesti Vabariiklikul Kontoril ja NSV Liidu

Riigipanga Eesti Vabariiklikul Kontoril finantseerida neid ehitusi ja objekte, rangelt kinni pidades nimetatud tingimustest.

16. Anda Eesti NSV ministeeriumidele ja keskasutustele, kelle jaoks kapitaalmahutused eraldatakse Eesti NSV Ministrite Nõukogule ning linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedele, õigus suurendada vajaduse korral plaane ületavate ehituste ja objektide kapitaalmahutuste finantseerimise plaane aasta jooksul selle arvel, et vähendatakse plaane mittetäitvate ehituste ja objektide finantseerimise plaane, vähendamata kapitaalmahutuste aastamahutusi ja võimsuste, objektide ning põhifondide käikuandmise ülesandeid ning pidades kinni tingimustest, mis on ette nähtud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 10. juuli 1967. a. määrustes nr. 642 ja nr. 643.

18. Eesti NSV Ministeeriumidel ja keskasutustel, linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel võtta teadmiseks ja juhindumiseks, et:

1) NSV Liidu Plaanikomiteele on tehtud ülesandeks teatada NSV Liidu ministeeriumidele ja keskasutustele ning liiduvabariikide ministrite nõukogudele kapitaalmahutuste täpsustatud mahud planeeritavaks aastaks hiljemalt planeeritavale aastale eelneva aasta mais;

5) NSV Liidu Plaanikomiteele on tehtud ülesandeks välja töötada metallist ehituskonstruktsioonide, monteeritava raudbetooni, laudsepatoodete, linoleumi, mittemaaksete ja seinamaterjalide tootmisplaanid ja koondbilansid.

Kapitaalehituse jaoks materjalide jaotuse bilansside ja plaanide väljatöötamine ja kinnitamine, kui neid ei kinnita NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja NSV Liidu Plaanikomitee, on tehtud ülesandeks NSV Liidu Varumise Komiteele.

Raudbetoon- ja laudsepatooteid jaotavad vastavad NSV Liidu ministeeriumid ja keskasutused ning liiduvabariikide ministrite nõukogud, kelle alluvuses on neid tooteid valmistavad ettevõtted, mittemaakseid ja seinamaterjale aga jaotatakse vastavalt kehtivale korrale;

6) masinaehituse ministeeriumid on kohustatud:

kindlaks määrama juhtivad tehased, kellele 1971. aastast tuleb panna vastutus tehnoloogiliste liinide, seadmete ja agregaatide komplektse hankimise eest ehitatavatele ja rekonstrueeritavatele ettevõtetele ning organisatsioonidele vastavalt ministeeriumide, keskasutuste ja NSV Liidu Varustamise Komitee juures asuvate komplekteerimise peavalitsuste nõudeavaldustele.

Tellijaministeeriumidele koos masinaehituse ministeeriumide ja NSV Liidu Montaaži- ja Ehitustööde Ministeeriumiga on tehtud ülesandeks välja töötada ning kooskõlastatult NSV Liidu Varustamise Komitee ja NSV Liidu Plaanikomiteega kinnitada 1970. aastal nimetatud seadmete komplektsete hangete plaanid aastateks 1971—1975;

10) NSV Liidu Plaanikomiteed, NSV Liidu ministeeriume ja keskasutusi ning liiduvabariikide ministrite nõukogusid on kohustatud läbi vaatama NSV Liidu tootlike jõudude väljaarendamise ja paigutamise, rahvamajandus- ja tööstusharude väljaarendamise ja paigutamise, samuti tootlike jõudude majandusrajoonide ning liiduvabariikide järgi väljaarendamise ja paigutamise skeemid perioodiks kuni 1980. aastani ja arvestada neid aastate 1971—1975 ja järgnevate aastate rahvamajanduse arendamise plaani projekti väljatöötamisel;

15) töötajate ergutamiseks, kes on silma paistnud eriti tähtsate käikuandmisele kuuluvate rahvamajanduslike objektide ehitusel, on Gaasitööstuse Ministeeriumil, Transpordiehituse Ministeeriumil, NSV Liidu Maaparanduse ja Veemajanduse Ministeeriumil, NSV Liidu Montaaži- ja Eriehitustööde Ministeeriumil, NSV Liidu Kaitseministeeriumil, NSV Liidu Tööstusehituse Ministeeriumil, NSV Liidu Sideministeeriumil, NSV Liidu Põllumajandusehituse Ministeeriumil, NSV Liidu Ehitusministeeriumil, NSV Liidu Rasketööstuse Ettevõtete Ehitamise Ministeeriumil ning NSV Liidu Energeetika ja Elektrifitseerimise Ministeeriumil õigus moodustada ministri käsutuses fond, mille suurus on kuni 0,05% nende ministeeriumide ehitustel rakendatud töötajate palgafondist, peale NSV Liidu Ministrite Nõukogu 11. aprilli 1953. a. määruse nr. 1002 punktis 7 ettenähtud summade.

NSV Liidu Rahandusministeeriumi on kohustatud ette nägema riigieelarves vahendid selleks otstarbeks;

20) NSV Liidu Ehituspank on kohustatud koos NSV Liidu ministeeriumidega tegema üksikute ehituste osas alates 1970. aastast katseliselt arveldusi tellijate ja hankijate vahel seoses hankijatehaste poolt täielikult komplekteeritud ja monteeritud seadmete eest tasumisega;

21) NSV Liidu Ehituspank ja NSV Liidu Riigipank on kohustatud tellijatel ajutiselt vahendite puudumise korral tagama laenu arvel tellija poolt aktsepteeritud ja pangaasutuste poolt tasumiseks vastuvõetud arvete tasumise, mida tööettevõtu-organisatsioonid tehtud tööde eest esitavad, kusjuures laenuvõlgnevus pannakse tellijate arvele, kustutamisega kuni 45 päeva jooksul.

Laenu kasutamise eest võetakse tasu 5% aastas. Nimetatud protsentide tasumisega seotud kulud kantakse tegutsevate ettevõtete ja organisatsioonide osas põhitegevuse tulemustesse, uute ehitatavate ettevõtete osas aga kaetakse need ministeeriumi, keskasutuse finantsabi andmise reservist.

Käesolevas alapunktis ettenähtud laenud kustutatakse järjekorras, mis on ette nähtud makseteks materiaalsete väärtuste ja teenuste eest;

22) NSV Liidu Ehituspangal ja NSV Liidu Riigipangal on lubatud anda ehitustegevuse uuele planeerimise ja majandusliku stimuleerimise süsteemile üleviidud ehitus- ja montaažiorganisat-

sioonidele, kui neil puuduvad sotsiaal-kultuuriliste ürituste ja elamuehituse fondis vahendid, krediiti elamute ja kultuur-elukondlike objektide ehituseks, kui ehitamise alguseks on olemas vähemalt 50% ehituseks vajalikke vahendeid, krediidi kustutamisega 2 aasta jooksul vahenditest, mis laekuvad sotsiaal-kultuuriliste ürituste ja elamuehituse fondi.

Nimetatud krediidi kasutamise eest on ette nähtud järgmised protsendimäärad: esimese aasta eest — 1%, teise aasta eest — 2% ja möödalastud tähtajaga laenude eest — 6% aastas.

PROJEKTEERIMIS- JA EELARVETÖÖ PAREMA KORRALDAMISE KOHTA

(EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 11. augusti 1969. a. määrus nr. 345 — *ENSV ÜVT 1969, nr. 35, art. 354*)

(Väljavõte)

Pidades väga tähtsaks projekteerimis- ja eelarvetöö paremat korraldamist ning vastavalt NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 28. mai 1969. a. määrusele nr. 390 Eestimaa KP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määravad:

1. Eesti NSV ministeeriumidel ja keskasutustel ning nende projekteerimisorganisatsioonidel:

organiseerida projekteerimist teaduse ja tehnika uusimate saavutuste maksimaalse arvestamise alusel, nii et ehitatavad ja rekonstrueeritavad ettevõtted oleksid nende käikuandmise ajaks tehniliselt eesrindlikud ja et nende tööviljakuse, tootmise omahinna ning toodangu kvaliteedi näitajad oleksid kõrged, töötingimused aga vastaksid kaasaja nõuetele;

tagada, et projektides rakendatakse tooraine ja toodangu transportimise kõige ökonoomsemaid skeeme, kasutatakse hoonestatavat maa-ala ja tootmispinda otstarbekalt, parendatakse projektide ehitusliku osa kvaliteeti ja hoonete ning ehitiste arhitektuurilist kujundust, samuti tagada mugavate elukondlike ruumide ehitamine.

Tuleb suurendada eelarve osatähtsust ja tagada ehituse eelarvelise maksumuse õige kindlaksmääramine. Õigesti koostatud ja ehitustööettevõtu-organisatsiooni poolt vastuvõetud eelarve peab olema kapitaalehituse planeerimise ja tellijate ning ehitusorganisatsioonide vaheliste arvelduste põhiliseks dokumendiks.

3. Kehtestada, et 1971. aastast alates tuleb ettevõtete ja ehitiste projekteerimise ning ehitamise otsustamisel lähtuda vastavate rahvamajandus- ja tööstusharude väljaarendamise ning paigutamise ja vabariigi tootlike jõudude väljaarendamise ja paigutamise skeemidest, suurte ja keerukate ettevõtete ja ehitiste puhul aga

arvestada ka tehnilis-majanduslikke põhjendusi, mis tõendavad ettevõtete ja ehitiste projekteerimise ja ehitamise majanduslikku otstarbekust ja vajalikkust.

4. Ettevõtteid, hooneid ja ehitisi võib projekteerida kahes staadiumis — tehniline projekt ja tööjoonised, või ühes staadiumis — tehniline tööprojekt (tehniline projekt, mis on ühendatud tööjoonistega).

Otsuse projektide väljatöötamise kohta vabariigi projekteerimisorganisatsioonides ühes või kahes staadiumis võtab vastu projekteerimisorganisatsioonide nomenklatuursete plaanide kinnitamisel Eesti NSV Ehituskomitee või muu keskasutus, kelle alluvuses on projekteerimisorganisatsioone.

Objektide puhul, mille ehitamine on ette nähtud tüüpprojektide või korduvalt kasutatavate ökonoomsete individuaalprojektide järgi, samuti tehniliselt mittekeerukate objektide puhul tuleb projekteerimine teostada ühes staadiumis.

Suurte ettevõtete (ehitiste) puhul, mida kavatsetakse ehitada järkude kaupa, tuleb projekteerimist alustada ettevõtte (ehitise) täieliku väljaarendamise generaalplaani skeemi väljatöötamisest, samuti põhiliste projektlahenduste väljatöötamisest, mis on vajalikud kogu ehituse maksumuse kindlaksmääramiseks (komplekseeritud näitajate alusel). Need projekteerimisdokumendid peavad olema esimese ehitusjärgu tehnilise projekti lahutamatuks osaks. Järgmiste ehitusjärkude tehnilised projektid tuleb välja töötada ja kinnitada kehtestatud korras ja mahus.

Ehituse eelarvelise maksumuse kindlaksmääramiseks koostatakse tehnilise projekti (tehnilise tööprojekti) staadiumis koondeelarve. Üksikute objektide ehituse ja tööliikide eelarveline maksumus määratakse kindlaks hinnakirjade ja kohalikele ehitustingimustele seotud tüüpprojektide ning korduvalt kasutatavate ökonoomsete individuaalprojektide eelarvete järgi, nende puudumisel aga — eelarvete järgi, mis koostatakse tööjooniste alusel.

5. Ettevõtete, hoonete ja ehitiste ehitamise koondeelarvetes ette näha reserv ettenägemata töödeks ja kulutusteks järgmiselt (protsentides ehituse eelarvelisest maksumusest):

tehnilise projekti koondeelarves (kahestaadiumilise projekteerimise puhul) — 10%;

tehnilise tööprojekti koondeelarves (ühestaadiumilise projekteerimise puhul) — 5%.

Nimetatud reservi võib kulutada ehitatava ettevõtte direktsiooni loal.

7. Kehtestada, et ettevõtete, hoonete ja ehitiste tehnilised projektid (tehnilised tööprojektid) ja tööjoonised, mis on välja töötatud vastavalt kehtivatele normidele ja eeskirjadele (mis peab olema tõendatud projekti peainseneri vastava märkusega projekti materjalides), ei kuulu kooskõlastamisele riikliku järelevalve organitega.

Kui ettevõtete, hoonete ja ehitiste projekteerimisel tekib vajadus kehtivatest normide ja eeskirjade nõuetest kõrvale kalduda, tuleb need kõrvalekaldumised projekteerimisorganisatsioonidel eelnevalt kooskõlastada vastavate organitega — need normid ja eeskirjad kinnitanud ministeeriumide ja keskasutuste poolt ettenähtud korras. Riikliku järelevalve vastavate organitega tuleb kooskõlastada ka nende tegevuse valdkonda kuuluvad projektlahendused, mille kohta kinnitatud norme ja eeskirju ei ole.

8. Kehtestada, et pärast riikliku ekspertiisi tegemist Eesti NSV Ehituskomitees kinnitavad vabariigilise alluvusega ettevõtete, hoonete ja ehitiste tehnilisi projekte (tehnilisi tööprojekte):

Eesti NSV Ministrite Nõukogu — ehituste osas, mille eelarveline maksumus on 2,5 milj. rubla ja rohkem — Eesti NSV ministeeriumide ja keskasutuste ning vabariigilise alluvusega linnade ja vabariigi rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede esildusel, pärast nende projektide kooskõlastamist Eesti NSV Plaanikomitee ja Eesti NSV Ehituskomiteega;

Eesti NSV ministeeriumid ja keskasutused — ehituste osas, mille eelarveline maksumus on 1,5 kuni 2,5 milj. rubla.

Ehituste osas, mille eelarveline maksumus on kuni 1,5 milj. rubla, kinnitatakse tehnilised projektid (tehnilised tööprojektid) korras, mis on kindlaks määratud nende ministeeriumide ja keskasutuste poolt;

vabariigilise alluvusega linnade ja vabariigi rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteed — ehituste osas, mille eelarveline maksumus on kuni 2,5 milj. rubla;

0,1 kuni 0,5 milj. rubla eelarvelise maksumusega objektide tehnilised projektid (tehnilised tööprojektid), mille ekspertiisi ei tehta Eesti NSV Ehituskomitees, kinnitatakse vabariigilise alluvusega linnade ja vabariigi rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt ainult vastava Eesti NSV ministeeriumi või keskasutuse positiivse järeldusotsuse olemasolu korral ehituskoha valiku, objekti võimsuse (mahutavuse), tema tehnoloogilise lahenduse ja tehnilis-majanduslike näitajate osas.

Eesti NSV ministeeriumide ja keskasutuste järeldusotsused peavad olema alla kirjutatud nende ministeeriumide ja keskasutuste juhtijate poolt.

Eesti NSV ministeeriumid ja keskasutused kannavad vastutust ehituskoha õige valiku, objekti võimsuse (mahutavuse), tehnoloogia progressiivsuse ja tehnilis-majanduslike näitajate eest.

Kooperatiiv- (välja arvatud kolhoosid) või ühiskondlike organisatsioonide omavahendite arvel ehitatavate objektide projekteerimis- ja eelarvedokumentatsioon kinnitatakse korras, mis on kehtestatud nende kooperatiiv- või ühiskondlike organisatsioonide vastavate keskorganisatsioonide poolt.

Eesti NSV ministeeriumidel ja keskasutustel mitte lubada objek-

tide ehitamist vananenud projektide järgi ja tagada nendes õigel ajal vajalike muudatuste tegemine tootmise efektiivsuse tõstmiseks ja tehnilis-majanduslike näitajate parendamiseks. Neid tingimusi silmas pidades kinnitatakse projektid uuesti korras, mis on ette nähtud uute väljatöötatud projektide kinnitamiseks.

Kui nimetatud tingimustest kinni ei peeta, kinnitab 2,5 milj. rubla ja suurema eelarvelise maksumusega vabariigilise alluvusega ehituste tehnilisi projekte (tehnilisi tööprojekte) ja eelprojekte uuesti Eesti NSV Ministrite Nõukogu kooskõlastatult NSV Liidu Plaanikomitee ja NSV Liidu Ehituskomiteega.

Alla 2,5 miljoni rubla eelarvelise maksumusega ehituste projekte kinnitavad uuesti:

Eesti NSV ministeeriumid ja keskasutused ning vabariigilise alluvusega linnade ja vabariigi rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteed kooskõlastatult Eesti NSV Plaanikomitee ja Eesti NSV Ehituskomiteega — 0,25 kuni 2,5 milj. rubla eelarvelise maksumusega ehituste osas;

vabariigilise alluvusega linnade ja vabariigi rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteed kooskõlastatult vastavate Eesti NSV ministeeriumide ning keskasutustega — alla 0,25 milj. rubla eelarvelise maksumusega ehituste osas;

Eesti NSV ministeeriumide ja keskasutuste alla 0,25 milj. rubla eelarvelise maksumusega objektide projekte kinnitatakse uuesti nende poolt kehtestatud korras. Kui projekte kinnitavad uuesti instantsid, kes neid varem kinnitasid, võib seda teha ilma nimetatud kooskõlastamisteta juhtudel, kui nende eelarvelist maksumust ei suurendata ja tootmisvõimsust ei vähendata.

9. Teha Eesti NSV Ehituskomiteele ülesandeks vajaduse korral:

1) lubada vabariigi projekteerimisorganisatsioonidel teha insenerilisi uurimisi ühes kompleksis projekteerimistöödega, mida tehakse tegutsevate ettevõtete ja ehitiste laiendamiseks ja rekonstrueerimiseks, hoonete ja ehitiste tüüpprojektide sidumiseks ehituskruntidele, samuti uurimisi, mis on tööjooniste väljatöötamisel vajalikud olemasolevate uurimismaterjalide täpsustamiseks;

2) teha vabariigi projekteerimisorganisatsioonidele ülesandeks teha tellijatega sõlmitud lepingute alusel töid ehituse tehnilise järelevalve alal, kui ehitatava ettevõtte (ehitise) direktsiooni koosseisus ei ole otstarbekas pidada ehituse tehnilise järelevalve aparaati. Nimetatud juhtudel maksta tehnilise järelevalve eest vahenditest, mis on ette nähtud ehitatava ettevõtte (ehitise) direktsiooni ülalpidamise koondeelarves, ja üle anda vajalikud palgafondid neile projekteerimisorganisatsioonidele;

3) lubada vabariigi ministeeriumidel ja keskasutustel teha keerukate tehnoloogiliste protsessidega ja ehituskonstruktsioonidega ettevõtete ning ehitiste tehniliste projektide või projektide üksikute osade mitme variandi üheaegne väljatöötamine ülesan-

deks eri projekteerimisorganisatsioonidele, et välja valida optimaalsed projektlahendused, ja tasuda nende tööde eest projekteerimistööde plaanides kapitaalehituseks ettenähtud vahenditest;

4) lubada ettevõtetes, organisatsioonides ja asutustes moodustatud projekteerimis- ja konstrueerimisbüroodel, -gruppidel ja -osakondadel põhitegevuse plaanides ettenähtud palgafondi piires välja töötada tsehhide ja jaoskondade rekonstrueerimise, üksikute tehnoloogiliste protsesside täiustamise, raskete ja töömahukate tööde mehhaniseerimise ja insenerivõrkude ning -ehitiste rekonstrueerimise projekte ja eelarveid, samuti teha projekteerimistöid, mis on seotud lihtsamate hoonete ja ehitiste tüüpprojektide sidumisega ehitusplatsidele, kusjuures on kohustuslik kinni pidada projekteerimise ja ehituse kehtivatest normidest ning eeskirjadest.

5) lubada vabariigi projekteerimisorganisatsioonidel vastu võtta riiklikelt ettevõtetelt ja organisatsioonidelt, samuti kooperatiivorganisatsioonidelt ja kolhoosidelt tellimusi ehituslike projekteerimis- ja uurimistööde tegemiseks üle neile kehtestatud projekteerimis- ja uurimistööde plaani ning lepinguliste kohustiste (kahjustamata nende plaanide ja lepingute täitmist) tingimusel, et projekteerimisorganisatsioonidele antakse üle vastav palgafond, kui aga tellimused saadakse kooperatiivorganisatsioonidelt ja kolhoosidelt — tingimusel, et Eesti NSV Ministrite Nõukogu annab projekteerimisorganisatsioonidele üle vastava palgafondi, muutmata seejuures vahekorda riigieelarvega;

8) lubada projekteerimisorganisatsioonidel teha hoonete ja ehitiste tüüpprojektides muudatusi seoses progressiivsemate tehnoloogiliste protsesside, mahulise planeerimise ja konstruktiivsete lahenduste rakendamisega (mida tehakse unifitseeritud tüüpkonstruktsioone kasutades ja kooskõlastatult vastava ehitustööettevõtuorganisatsiooniga), mis tagavad ehituse maksumuse vähenemise ja tehnilis-majanduslike näitajate parenemise.

12. Lubada projekteerimis- ja uurimisorganisatsioonide juhtijatel kulutada töötajate premeerimiseks vahendeid üle kulude eelarves selleks ettenähtud summade — palgafondi kokkuhoiu arvel, et nendest allikatest premeerimiseks kulutatavate vahendite üldsuurus ei ületaks 10% nimetatud organisatsioonide töötajate aastapalgafondist.

Suurendada käikuandmisele kuuluvate ehituste abistamise eest võimsuste ja objektide käikuandmises projekteerimisorganisatsioonidele makstavate summade suurust kuni 5% preemiate üldsummast, mis on ette nähtud ehitusobjektide käikuandmise eest (vähendamata tellijatele ettenähtud preemiate suurust).

13. Eesti NSV ministeeriumidel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel võtta teadmiseks ja juhindumiseks, et:

3) NSV Liidu ministritele ja keskasutuste juhtijatele ning liiduvabariikide ministrite nõukogudele on antud õigus erandjuhtu-

del lubada pärast ettevõtete ehitamise kohta kehtivas korras otsuse vastuvõtmist juhul, kui on olemas nende ettevõtete generaalplaanid, enne tehniliste projektide kinnitamist välja töötada ehitusplatsiväliste ehitiste ja kommunikatsioonide, tootmisbaasi objektide, elamute ja kultuur-elukondlike objektide tööjooniseid ja eelarveid tööettevõtu-organisatsioonide jaoks ja teha nende järgi ettevalmistus- ning ehitus- ja montaažitöid NSV Liidu Plaanikomiteega kooskõlastatud mahtudes;

4) on kehtestatud, et 1. jaanuarist 1971. a. teevad tellijad arveldusi projekteerimis- ja uurimistööde eest üldreeglina lõpuleviidud projektide ja uurimuste eest tervikuna kogu objekti kohta või projekteerimis- ja uurimistööde etappide eest.

Projekteerimis- ja uurimistööde etappe, samuti tellijatele lõpetatud projekteerimisdokumentatsiooni väljaandmise tähtaegu määravad kindlaks tellija ja projekteerimis- või uurimisorganisatsioon lepingute sõlmimisel.

6) on kehtestatud, et 1971. aastast alates tuleb NSV Liidu ministeeriumidele ja keskasutustele ning liiduvabariikide ministrite nõukogudele projekteerimis- ja uurimistööde mahtusid planeerida protsentides neile kinnitatud kapitaalmahutuste mahtudest.

8) isemajandavatele riiklikele projekteerimis-, uurimis- ja teadusliku uurimise organisatsioonidele, kes teevad töid kapitaalehituse jaoks ja on juriidilised isikud, on laiendatud «Sotsialistliku riikliku tootmisettevõtte põhimäärust», mis on kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 4. oktoobri 1965. a. määrusega nr. 731 (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 19. oktoobri 1965. a. määrus nr. 450 — ENSV MKK 1965, nr. 40, art. 171).

9) on tunnistatud otstarbekaks üle viia projekteerimis-, uurimis- ja teadusliku uurimise organisatsioonid, kes teevad töid kapitaalehituse tarbeks, uuele planeerimise ja majandusliku stimuleerimise süsteemile.

11) on sisse seatud 60 NSV Liidu Ministrite Nõukogu preemiat töötajate kollektiividele, kes vahetult võtavad osa kõige väljapaistvamate projektide koostamisest ja nende projektide järgi ettevõtete (ettevõtete gruppide), hoonete ja ehitiste ehitamisest, samuti linnade ja muude asulate planeerimise ning hoonestamise projektide väljatöötamisest, millised on saanud laialdase tunnustuse osaliseks ja vastavad kaasaegse teaduse ja tehnika saavutustele ning tagavad töö ja tootmise kõrgelt efektiivse organiseerimise, sealhulgas 15 preemiat — igaüks 20 000 rubla, 20 preemiat — igaüks 10 000 rubla ja 25 preemiat — igaüks 5000 rubla.

Nimetatud preemiaid määravad ühiselt NSV Liidu Ehituskomitee, NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riiklik Teaduse ja Tehnika Komitee ning Üleliiduline Ametiühingute Kesknõukogu igal aastal, alates 1971. aastast, ehitajate päevaks ja makstakse välja vastavate objektide ehituse või projekteerimise eelarvete vahenditest.

ELAMU- JA TSIVIILEHITUSE KVALITEEDI PARENDAMISE ABINÕUDE KOHTA

(EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. oktoobri 1969. a. määrus nr. 397 — *ENSV ÜVT 1969, nr. 42, art. 410*)

(Väljavõte)

Elamu- ja tsiviilehituse kvaliteedi parendamiseks vabariigis ning vastavalt NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 28. mai 1969. a. määrusele nr. 392 Eestimaa KP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a v a d:

1. Lugeda Eestimaa KP linna- ja rajoonikomiteede, linnade, rajoonide ja külade töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede, projekteerimis- ja ehitusorganisatsioonide üheks tähtsamaks ülesandeks elamuehituse mahu edasise suurendamise kõrval ehitus- ja montaaži- ning viimistlustööde kvaliteedi otsustavat tõstmist, elamute ja korterite paremat planeerimist, nende siseviimistluse, sisustuse ja välisilme, linnade, alevite ja maa-asulate välisarhitektuuri ja heakorrastuse parendamist.

2. Eesti NSV Ehituskomiteel, Eesti NSV Ehitusministeeriumil, Eesti NSV ministeeriumidel ja keskasutustel, kes teostavad ehitust, Eesti NSV Ehitusmaterjalide Tööstuse Ministeeriumil, linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel, projekteerimis- ja ehitusorganisatsioonidel, Silikaatbetooni Teadusliku Uurimise ja Projekteerimise Instituudil ning Eesti NSV Ehituskomitee Ehituse Teadusliku Uurimise Instituudil kõrvaldada elamu- ja tsiviilehituses esinevad puudused, tagada erineva arhitektuuri, korruste arvu ja pikkusega majade tüüpprojektide väljatöötamine ja nende rakendamine linnade ja asulate uute elamurajoonide hoonestamisel, hoonete fassaadide viimistlemine vastupidavate ja nägusate materjalidega (fassaaditellised, dekoratiivbetoon, klaas- ja keraamilised plaadid, alumiinium, värviline klaas, looduslik kivi, värvilised tsemendid ja püsivad värvained). Elamurajoonide ehitamisel tagada keskuste arhitektuuriliste ansamblite loomine, hoonestades neid ühiskondlike, administratiiv-, kultuur-elukondlike ja kaubandushoonete kompleksidega nii tüüpprojektide kui ka unifitseeritud tüüpkonstruktsioone rakendavate ökonoomsete individuaalprojektide järgi, et anda massilise hoonestuse rajoonidele ilme ja koloriit, mis vastavad tänapäeva linnaehituse nõuetele.

4. Kehtestada, et uusi ehitusi tuleb linnades ja teistes asulates püstitada üksnes vastavalt generaalplaanidele või ehituse esimese järgu paigutamise projektidele ja detailplaneerimise projektidele, mis on kooskõlastatud väljatöötatavate generaalplaanidega.

Eesti NSV Ehituskomiteel panna seisma elamute ning kultuur-elukondlike kommunaalhoonete ja -ehitiste ehitamine, mis toimub ilma kinnitatud projektideta või kõrvalekaldumisega projektidest ja tehnilisi tingimusi ning ehituse norme ja eeskirju rikkudes.

samuti panna seisma ehitustoodete ja -materjalide valmistamine, kui see toimub standardeid ja tehnilisi tingimusi rikkudes.

5. Eesti NSV ministeeriumidel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel tarvitusele võtta vajalikud abinõud, et vastavalt kehtivale seadusandlusele suurendada töötajate isiklikku vastutust ehituse, samuti ehitustoodete ja -materjalide valmistamise riiklikest standarditest ja tehnilistest tingimustest kinnipidamise eest.

Elamute ja kultuur-elukondlike hoonete ekspluatatsiooni vastuvõtmise komisjonidel hoolega kontrollida tehtud tööde kvaliteeti ja vastavatel juhtudel esitada tellija ning elamuid ja kultuur-elukondlikke hooneid ehitava tööettevõtja kõrgemalseisvatele organitele, samuti Eesti NSV Ehituskomitee Riiklikule Ehitusinspektsioonile materjalid nende ametiisikute vastutusele võtmiseks, kes on lubanud teha ehitus- ja montaažitöid ning territooriumi heakorrastamist mittekvaliteetselt.

6. Eesti NSV Ehituskomiteel:

2) tagada 1969. aastal tehnilis-majanduslike näitajate muutmine elamute kõigi tüüpprojektide osas seoses üleminekuga elamuehituse kapitaalmahutuste planeerimisele elamute üldpinna ühe ruutmeetri maksumuse näitajatest lähtudes;

3) elamute uute tüüpprojektide väljatöötamisel tagada erineva suurusega ja otstarbekalt planeeritud korterite loomine, nii et neisse saaks majutada erineva suurusega omaette perekondi; suurendada abiruumide pinda ja ette näha võimalus sisse ehitada korterites seinakappe ning paigaldada köögimööbli komplekte ja majapidamisseadmeid, samuti ehitada ruume jalgrataste ja lastevankrite hoidmiseks ning viie- ja enamakorruselistes majades prügišahte, tõsta korterite, tuulekodade, trepikodade, vestibüülide ja liftide viimistluse kvaliteeti;

4) süstemaatiliselt välja anda elamute ja ühiskondlike hoonete ehitamiseks vabariigis lubatud projektide passide loetelusid ja katalooge, võttes nendesse uusi projekte, samuti ökonoomsemaid ja arhitektuurilt kõrgekvaliteedilisi individuaalprojekte, mida soovitatakse korduvaks kasutamiseks;

7. Eesti NSV Ehituskomiteel ning linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel:

1) tagada alates 1971. aastast järkjärguline üleminek elamute ehitamisele uute tüüpprojektide järgi; kindlaks määrata ehituse kõige otstarbekam ja majanduslikult põhjendatum struktuur elamute tüüpide, nende korruste arvu ja konstruktsioonide järgi;

2) koos Eesti NSV Plaanikomiteega tagada ehituse planeerimisel, samuti ehitamisel linnade ja elamumassiivide hoonestamine kompleksselt kõigi tarvilike kultuur-elukondlike objektidega, pidades silmas vajadust luua töötajatele nõuetekohased töö-, elukondlikud ja puhketingimused, ranges vastavuses linnade generaalplaanidega ning detailplaneerimise ja hoonestamise projektidega.

8. Linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel välja töötada ja ellu rakendada abinõud elamurajoonide paremaks heakorrastamiseks, sealhulgas:

1) laste mängu- ja spordiväljakute, täiskasvanute puhkepaikade ja spordimängukohtade, heakorrastatud pesukuivatamisplatside, täiendavate jalgteede jms. ehitamiseks majavalitsuste, elamuja kommunaalettevõtete ning -organisatsioonide, samuti majaelanike jõududega;

2) hoonestamata maa-alade hoonestamiseks või heakorrastamiseks ja omavoliliselt püstitatud ehituste likvideerimiseks või korrastamiseks;

3) koos Balti Raudtee Eesti Raudteekonnaga tarvitusele võtta abinõud raudtee teemaa heakorrastamiseks linnade ja asulate piirides.

9. Eesti NSV Ehitusministeeriumil, Eesti NSV Plaanikomiteel ja Eesti NSV Ehituskomiteel jätkata tegutsevate suurpaneelmajaehituse ettevõtete võimsuste suurendamist ja uute ettevõtete asutamist, õigeaegselt koostada uusi tüüpprojekte, mis arvestavad kohalikke tingimusi ja elamute kvaliteedile esitatavaid kõrgendatud nõudeid, pidades silmas tagada eri pikkusega ja korruste arvuga suurpaneelmajade ehitus arhitektuuriliste ja planeerimisalaste lahenduste ning välisviimistluse mitmekesiste variantidega, nähes ette tehnoloogiliste seadmete ja varustuse ümberseadmise võimaluse uute detailitüüpide väljalaskmiseks.

10. Elamute ja tsiviilhoonete välisviimistluse parendamiseks:

1) üle minna, alates 1970. aastast, põlevkivituhata valmistatavate silikaattelliste kasutamisele krohvimata välisfassaadidega ehitatavate elamute ja kultuur-elukondlike hoonete seinte väliskihi ladumiseks.

11. Eesti NSV Ehitusministeeriumil ja ehitusorganisatsioonidel välja töötada ja ellu rakendada abinõud ehitus- ja montaažitöödel esinevate vastutustundetuse ja isikliku vastutamatuse faktide kõrvaldamiseks, tootmiskultuuri tõstmiseks ja nõutava korra loomiseks ehitustel, ehitusmaterjalide, eriti puittoodete ladustamiseks, konteineriseerimiseks ja paketeerimiseks, ehitajate kvalifikatsiooni tõstmiseks, samuti viimistlustööde kompleksseks mehhaniseerimiseks.

19. Eestimaa KP linna- ja rajoonikomiteedel, Eesti NSV ministeeriumidel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel võtta teadmiseks, et:

1) ehitustööde kvaliteedi ja konstruktsioonide kasutamisea edasiseks tõstmiseks, samuti elamute ja ühiskondlike hoonete arhitektuuri parendamiseks on tunnistatud vajalikuks laiendada alumiiniumkonstruktsioonide ja -toodete kasutamist elamu- ja tsiviilehituses;

5) on kehtestatud, et alates 1970. aastast tuleb elamuehituse

kapitaalmahutusi planeerida ja tehnilis-majanduslikult hinnata lähtudes elamute üldpinna ühe ruutmeetri maksumuse näitajast.

MAAEHITUSE PROJEKTIDE KOOSTAMISE JA KINNITAMISE KORRA KOHTA

(EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. mai 1965. a. määrus nr. 210 — *ENSV MKK 1965, nr. 17, art. 69*)

Eestimaa Kommunistliku Partei Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määravad:

1. Määrata kindlaks, et maaehituse tehnilise dokumentatsiooni koostamine toimub reeglina riiklike projekteerimisorganisatsioonide poolt.

Erandkorras lubatakse siduda tüüpprojekte ja koostada rekonstrueerimise projekte:

1) riiklikele põllumajandusettevõtetele ja -organisatsioonidele, samuti kolhoosidele objekti eelarvelise maksumusega kuni 100 tuh. rubla — Eesti NSV Ministrite Nõukogu Koondise «Eesti Põllumajandustehnika» Tehnilise Abi Bürool ja Eesti NSV Kolhoosidevaheliste Ehitusorganisatsioonide Vabariiklikule Nõukogule alluvatel projekteerimisgruppidel;

2) kolhoosidele, olenemata objekti eelarvelisest maksumusest — Eesti NSV Kolhoosidevaheliste Ehitusorganisatsioonide Vabariiklikule Nõukogule alluvatel projekteerimisgruppidel.

2. Määrata kindlaks, et kolhooside elektrifitseerimise projekteelarvelise dokumentatsiooni, olenemata ehituse eelarvelisest maksumusest, kinnitab Eesti NSV Ministrite Nõukogu Koondis «Eesti Põllumajandustehnika» kooskõlastatult vastavate kolhooside juhatuste ja rajoonide põllumajandusliku tootmise valitsustega.

Kolhoosiehituse teiste objektide projekteelarvelise dokumentatsiooni kinnitavad:

1) objektidele ehituse eelarvelise maksumusega kuni 50 tuh. rubla — kolhooside juhatused kooskõlastatult vastavate rajoonide põllumajandusliku tootmise valitsustega;

2) objektidele eelarvelise maksumusega üle 50 tuh. rubla — vastavad rajoonide põllumajandusliku tootmise valitsused. Seejuures objektid ehituse eelarvelise maksumusega 100 tuh. rubla ja enam kuuluvad kooskõlastamisele Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumiga.

Rajoonide põllumajandusliku tootmise valitsustele kooskõlastamiseks või kinnitamiseks esitatava projekteelarvelise dokumentatsiooni vaatab eelnevalt läbi rajooni (linna) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee ehitus- ja arhitektuurikomisjon, meliooratiivehituse osas aga Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumi maaparandusvalitsused.

MAAEHITUSE PARANDAMISE KOHTA EESTI NSV-s

(EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 13. märtsi 1969. a. määrus nr. 109 — *ENSV ÜVT 1969, nr. 16, art. 172*)

(Väljavõte)

Maaehituse parandamiseks vabariigis ning vastavalt NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 12. septembri 1968. a. määrusele nr. 728 EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a v a d:

1. Pidada EKP rajoonikomiteede, rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede, Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumi, Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva Energeetika ja Elektrifitseerimise Peavalitsuse, Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riikliku Maaparanduse ja Veemajanduse Komitee, Eesti NSV Ehitusministeeriumi, Eesti NSV Riikliku Ehituskomitee ja Eesti NSV Riikliku Plaanikomitee üheks tähtsamaks ülesandeks maaehituse valdkonnas asustatud punktide järkjärgulist ümberkujundamist maaelanike nõuetele vastavateks heade elamis- ja kultuur-elukondlike tingimustega heakorrastatud asulateks koos vastava tööstusega, mis võimaldaks luua kõik tingimused maaelanike viljakaks tööks ja põllumajanduse intensiivseks arendamiseks ning tagaks elanikkonna tööhõive põllutöödest vabal ajal.

Niisuguseid heakorrastatud asulaid tuleb ehitada vastavalt rajooni planeerimise projektile ning nende asulate planeerimise ja hoonestamise projektile, mis koostatakse sovhooside ja kolhooside arendamise plaanide ning tootmisalase spetsialiseerimise alusel, samuti kooskõlas vabariigi rahvamajandusharude arendamise ja paigutamise perspektiivplaaniga.

Heakorrastatud maa-asulate projekteerimisel ja ehitamisel peab arvesse võtma põllumajandusliku tootmise iseärasusi ja ümbritsevat maastikku.

Maa-asulate arhitektuuriline kujundus peab olema meeldiv. Nii projekteerimisel kui ka hoonestamisel tuleb loovalt rakendada tänapäeva arhitektuuri parimaid saavutusi ja rahva ehituskunsti pärandit.

2. EKP rajoonikomiteedel ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel tarvitusele võtta abinõud maaehituse üle kontrolli tugevdamiseks, ehitus- ja montaažiorganisatsioonide tegevuse tunduvaks parendamiseks objektide käikulaskmise plaani täitmise, maaehituse kvaliteedi tõstmise ning tähtaegade lühendamise tagamiseks.

5. Eesti NSV Riiklikul Ehituskomiteel ja Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumil:

2) kindlaks määrata maaehituste — elamute, ühiskondlike ja

tootmishoonete — kehtivate tüüpprojektide iga-aastase läbivaatamise süsteem, et neid projekte parandada ja täiustada;

3) iga tüüpprojekti osas välja selgitada ekspluatatsioonis ilmsiks tulnud puudused ning majandite ja spetsialistide järelduste ja ühiskondlike organisatsioonide osavõtul üksikute projektide läbiarutamise alusel vastu võtta otsused nende puuduste kõrvaldamiseks;

4) elumajade ja ühiskondlike hoonete uute tüüpprojektide koostamisel arvestada, missugust tüüpi ja milliste mugavustega majad ja korterid on maaelanike hulgas kõige nõutavamad, samuti vajadust tõsta kultuurilise ja elukondliku teenindamise taset;

5) sisse seada projekteerimisorganisatsioonide tõhus autorijärelevalve suuremate perspektiivsete keskasulate ning kolhooside ja sovhooside tootmiskomplekside hoonestamisel;

6) vähemalt üks kord kolme aasta jooksul organiseerida konkursse maal ehitatavate elumajade ning kultuuri- ja elukondlike objektide parimate projektlahenduste saamiseks.

7. Soovitada kolhoosidele näha majandite arendamise aasta- ja perspektiivplaanides ette kolhoosiasulate planeerimise ja hoonestamise projektide koostamine nii omavahendite arvel kui ka NSV Liidu Riigipanga krediitide abil.

8. Määrata kindlaks, et rajooniarhitektid ning riikliku arhitektuuri ja ehituse kontrolli insenerid-inspektorid vastutavad täiel määral maa-asulate õige hoonestuse eest vastavalt kinnitatud projektidele.

9. Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumil ning sovhooside ja kolhooside juhtidel igati abistada sovhoosides ja kolhoosides töötavaid ehitus- ja montaažiorganisatsioone tööjõu, transpordi ja ajutiste eluruumidega.

Sügisel ja talvel põllutöödest vabal ajal tagada, et vaba tööjõud antaks ehitus- ja montaažiorganisatsioonide käsutusse, kusjuures tööde ajutise iseloomu tõttu tekkivat töötasu alanemist kompenseerida majandite arvel.

Uute ehitatud ja olemasolevate objektide korrashoidmiseks pidada otstarbekaks luua sovhoosides ja kolhoosides väikesi remondi- ja ehitusgruppe või -jaoskondi, kes võiksid ühtlasi ehitada ka väiksemaid objekte omal jõul.

10. Eesti NSV Ehitusministeeriumil, Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumil ja Eesti NSV Kolhoosidevaheliste Ehitusorganisatsioonide Vabariiklikul Nõukogul:

1) sügisel ja talvel korraldada kolhoosnikutele ja sovhoositöölistele õppusi ehituseriala omandamiseks;

2) hanketööde aastalepingutes ette näha sovhoositööliste ja kolhoosnikute suunamine abiks ehitus- ja montaažiorganisatsioonidele.

11. Eesti NSV Ehitusministeeriumil:

1) rakendada abinõud kõigi mehhaniseeritud ehituskolonnide üleviimiseks 1970. aastal võrkplaneerimise ja -juhtimise süsteemile;

2) koos Eesti NSV Ministrite Nõukogu Materiaal-Tehnilise Varustuse Peavalitsuse ja Eesti NSV Ehitusmaterjalide Tööstuse Ministeeriumiga välja töötada ja rakendada abinõud, mis tagaksid põllumajandusobjektide õigeaegse ja täieliku komplekteerimise ehitusmaterjalidega ranges vastavuses võrkgraafikute ja tööde teostamise projektidega;

4) eesmärgil tagada suurte tööstus- ja tsiviilobjektide ehitamine mehhaniseeritud ehituskolonnide tegevuspiirkonnas, pidada vajalikuks asutada spetsiaalne ränd-ehitusorganisatsioon Eesti NSV Ehitusministeeriumi juures.

18. Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumil, Eesti NSV Riiklikul Plaanikomiteel ja Eesti NSV Riiklikul Ehituskomiteel igati kaasa aidata tööliste, teenistujate ja maaharitlaste kooperatiivse ja individuaalse elamuehituse laialdasele arendamisele maa-asulates, samuti ka kolhooside ühiskondlike fondide ja kolhoosnikute vahenditega teostatavale elamuehitusele.

19. Eesti NSV Riiklikul Ehituskomiteel ja Eesti NSV Rahvamajanduse Saavutuste Näituse Direktsioonil ulatuslikult tutvustada maa-asulate ümberkorraldamise eesrindlikke kogemusi, demonstreerides korterite, elamute ning mõnede kultuuri- ja elukondlike hoonete parimaid näidiseid.

20. Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklikul Raadio- ja Televisiooni Komiteel, Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklikul Kinematograafia Komiteel ja vabariiklikel ajalehtedel laialdasemalt valgustada eesrindlikke maaehituse kogemusi raadios ja televisioonis ning filmides ja ajakirjanduses.

21. Sovhooside ja kolhooside parteiorganisatsioonidel ulatuslikumalt hõlmata majandites töötavaid mehhaniseeritud ehituskolonnide ja kolhoosidevaheliste ehitusorganisatsioonide ehitustöölisi poliitiliste massiüritustega.

22. Eesti NSV ministeeriumidel ja keskasutustel, linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel võtta teadmiseks, et:

1) maa-asulates püstitatavate keerulisemate hoonete tüüpprojektid koostatakse keskprojekteerimisinstituutides ja kinnitatakse NSV Liidu Riikliku Ehituskomitee juures asuva Riikliku Tsiviilehituse ja Arhitektuuri Komitee poolt pärast kooskõlastamist NSV Liidu Põllumajanduse Ministeeriumiga;

2) NSV Liidu Riikliku Ehituskomitee juures asuvale Riiklikule Tsiviilehituse ja Arhitektuuri Komiteele on tehtud ülesandeks 1969. aastal välja töötada ja pärast kooskõlastamist liiduvabariikide ministrite nõukogude, NSV Liidu Põllumajanduse Ministeeriumi ja NSV Liidu Maaehituse Ministeeriumiga kinnitada maal ehitatavate elumajade ja ühiskondlike hoonete projekteerimise uued normid;

3) NSV Liidu Teaduste Akadeemiale ja V. I. Lenini nimelisele Üleliidulisele Põllumajandusteaduste Akadeemiale on tehtud ettepanek koos teaduslike asutuste, ministeeriumide ja keskasutustega laiendada teaduslikke uuringuid neis valdkondades, mis käsitlevad maal tootmise arendamise perspektiivseid suundi ja inimeste laialiasustamist maarajoonides, samuti läbi viia teaduslikke uurimistöid, mis on seotud maa-asulate ümberkujundamise tähtsamate probleemide lahendamisega;

4) NSV Liidu Riikliku Ehituskomitee juures asuvale Riiklikule Tsiviilehituse ja Arhitektuuri Komiteele on tehtud ülesandeks koordineerida teaduslikke uurimistöid, mis on seotud maa-asulate planeerimise ja hoonestamisega, insenerseadmete rajamisega ja heakorrastamisega, maal püstitatavate elumajade ja ühiskondlike hoonete tüüpprojektide väljatöötamisega, sõltumata sellest, missugusesse ametkonda mainitud töid tegevad teadusliku uurimise ja projekteerimise organisatsioonid kuuluvad.

KOLHOOSIDEVAHELISE EHITUSORGANISATSIOONI NÄIDISPÕHIMÄÄRUS

(Lisa nr. 2 EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 26. märtsi 1962. a. määruse nr. 135 juurde — *ENSV MKK 1962, nr. 17, art. 73*)

I. Üldalused

1. Kolhoosidevaheline ehitusorganisatsioon luuakse ehitustööde tegemiseks kolhoosides, et paremini kasutada materjale ja tööjõuressursse, kasutada kolhooside jagamatuid fonde ja ehitustöö jaoks eraldatud rahalisi vahendeid ökonoomsemalt ning alandada ehituse maksumust.

Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni liikmeteks võivad olla põllumajanduslikud ja kalurikolhoosid.

Kolhoosidevaheline ehitusorganisatsioon moodustatakse selle organisatsiooni liikmeks astuvate kolhooside vahendite baasil. Kolhoosidevahelise organisatsiooni hooned, ehitised, abiettevõtted, ehitusmehhanismid, masinad ja muu vara on tema bilansis.

2. Vabade võimsuste olemasolu korral võivad kolhoosidevahelised ehitusorganisatsioonid teha ehitus- ja montaažitöid riiklikele põllumajandusettevõtetele, -asutustele ja -organisatsioonidele, kui selleks on olemas rajoonide ja linnade töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu Koondise «Eesti Põllumajandustehnika» vastavad load.

3. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni organiseerimise otsustab selleks soovi avaldanud kolhooside volinike koosolek.

Volinikud valitakse kolhoosiliikmete üldkoosolekutel: üks ini-

mene igast kolhoosist. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni moodustamise päevast peale täidavad need volinikud kahe aasta jooksul käesoleva näidispõhimääruse punktis 9 loetletud funktsioone.

4. Kooskõlas käesoleva «Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni näidispõhimäärusega» koostatud lepingu kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni moodustamise kohta peab läbi vaatama iga kolhoos, kes soovib astuda kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni liikmeks. Pärast lepingu läbivaatamist ja kinnitamist kirjutavad volinikud sellele alla ja koos vastuvõetud kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni põhimäärusega kuulub see kinnitamisele rajooni (linna) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee ja Kolhoosidevaheliste Ehitusorganisatsioonide Vabariikliku Nõukogu poolt.

Lepingus nähakse ette loodava organisatsiooni koosseis, organisatsiooni liikmete osavõtu ulatus, liikmemaksude tasumise kord ja tähtajad, arvelduste kord ja muud tingimused.

5. Kolhoosidevaheline ehitusorganisatsioon on isemajandav, tal on iseseisev bilanss, juriidilise isiku õigused ja oma nimetusega pitsat.

6. Kõigi oma kohustuste eest vastutab kolhoosidevaheline ehitusorganisatsioon varandusega, millele võib kehtivate seaduste järgi pöörata sissenõudmist.

7. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni tegevust juhivad ja kontrollivad Eesti NSV Ministrite Nõukogu Koondise «Eesti Põllumajandustehnika» organid ja Kolhoosidevaheliste Ehitusorganisatsioonide Vabariiklik Nõukogu.

Tootmis- ja finantsplaanid ning kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni oma kapitaalmahutuste plaanid tuleb kooskõlastada vastava rajooni (linna) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee ja Kolhoosidevaheliste Ehitusorganisatsioonide Vabariikliku Nõukoguga.

Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni aastaaruanded ja koosseisunimestikud kuuluvad kooskõlastamisele vastava rajooni (linna) töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteega ja need peab kinnitama Kolhoosidevaheliste Ehitusorganisatsioonide Vabariiklik Nõukogu.

Kolhoosidevaheliste Ehitusorganisatsioonide Vabariikliku Nõukogu otsused on kolhoosidevahelisele ehitusorganisatsioonile kohustuslikud.

8. Kolhoosidevaheline ehitusorganisatsioon valib oma esindajad osavõtuks Kolhoosidevaheliste Ehitusorganisatsioonide Vabariikliku Nõukogu tööst.

II. Volinike koosolek

9. Volinike koosolek lahendab kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni tegevusega seotud põhiküsimusi ja kontrollib tema tööd.

Volinike koosolek:

a) vaatab läbi ja kinnitab kapitaalehituse aastaplaanid, koosseisunimestiku, administratiiv- ja majanduskulude eelarve, aastaaruande, bilansi, kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni laiendamise ja tugevdamise fondi, kasumi jaotamise või kahjude katmise;

b) kehtestab kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni töötajatele palga maksmise korra;

c) võtab kolhoosidevahelisse ehitusorganisatsiooni vastu uusi liikmeid;

d) valib kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni juhatuse, juhatuse esimehe ja revisjonikomisjoni ning Kolhoosidevaheliste Ehitusorganisatsioonide Vabariikliku Nõukogu volinikud.

10. Volinike koosoleku kutsub kokku juhatus või seda tehakse vähemalt $^1/_4$ volinike algatusel või revisjonikomisjoni ettepanekul.

Koosolek on otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa vähemalt $^2/_3$ volinikest. Otsused võetakse vastu lahtisel hääletamisel lihthäälteenamusega.

III. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni juhatus

11. Juhatus juhib kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni kogu tegevust vastavalt tema põhimäärusele ja tema liikmete vahel sõlmitud lepingule.

Juhatuse, mille koosseisus on esimees, esimehe asetäitja ja 5—7 juhatuse liiget, valib volinike koosolek volinike hulgast.

Juhatuse esimees ja liikmed valitakse kaheks aastaks ja volinike koosoleku otsuse kohaselt võib neid enne tähtaega ära kutsuda või teistega asendada.

Märkus. Juhatuse esimehe võib valida ka isikute hulgast, kes ei ole kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni liikmeks olevate kolhooside volinikud.

12. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni juhatuse esimees on samal ajal ka organisatsiooni juhatajaks.

Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni juhatuse esimehe ajutise puudumise korral (haigus, komandeering jms.) täidab tema kohuseid esimehe asetäitja.

13. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni juhatus:

a) vaatab läbi ja esitab volinike koosolekule kinnitamiseks kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni kapitaalehituse aastaplaanid, koosseisunimestiku, administratiiv- ja majanduskulude eelarve, töötajatele palga maksmise korra, aastaaruande ja bilansi;

b) teeb volinike koosolekule ettepanekud organisatsiooni uute liikmete vastuvõtu ja liikmete organisatsioonist lahkumise kohta;

c) vaatab läbi ehitusobjektide tiitelnimekirjad;

d) abistab organisatsiooni liikmeid neile projekt- ja eelarvelise dokumentatsiooni tagamisel, kapitaalehituse plaanide täitmise organiseerimisel, ehitustöö tempo kiirendamiseks ettenähtud abinõude rakendamisel, ehitustööde kvaliteedi parandamisel ja ehituse omahinna alandamisel;

e) võtab tööle ja vallandab peainseneri, pearaamatupidaja ja tööde juhatajad;

f) võtab tarvitusele abinõud liikmemaksude õigeaegseks laekumiseks ning põhi- ja käibevahendite õigeks kasutamiseks;

g) tagab ehitusele transpordivahendid, materjalid, instrumendid, mehhanismid ja seadmed;

h) tagab töödistsipliinist ning kehtivatest töökaitse ja ohutustehnika eeskirjadest kinnipidamise.

14. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni juhatuse koosolek on otsustusvõimeline siis, kui sellest võtab osa vähemalt $^2/_3$ juhatuse liikmetest; juhatuse otsused võetakse vastu lahtisel hääletamisel lihthäälteenamusega.

15. Juhatus vastutab kinnitatud plaanide täitmise, finants- ja lepingudistsipliinist kinnipidamise ning kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni õige majandamise eest.

IV. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni esimees

16. Juhatuse esimees juhib kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni kogu tegevust ning organiseerib juhatuse ja volinike üldkoosolekute otsuste täitmist.

Esimees viib kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni nimel ellu kõik operatsioonid, mis kuuluvad organisatsiooni tegevuspiirkonda.

17. Eriti pannakse esimehele järgmised kohustused:

a) kutsuda kokku kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni juhatus mitte harvem kui üks kord kvartalis ja vajaduse korral ka tihedamini;

b) töötada välja ja anda juhatusele läbivaatamiseks ehitusplaanid, tööettevõtulepingute projektid, koosseisunimestikud, eelarved ja muud kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni tegevusega seotud ettepanekud;

c) lepingute sõlmimine ja ehituse varustamine tehnilise dokumentatsiooniga;

d) finantsoperatsioonide tegemine Riigipangas, sealhulgas kontode avamine ja sulgemine, vahendite kasutamine nende kontode järgi, maksenõuete aktsepteerimine, akreditiivide esitamine ja muude rahaliste ning arveldusoperatsioonide tegemine;

e) volituste andmine materiaalsete väärtuste ja rahaliste vahendite saamiseks;

f) hagide esitamine ja organisatsiooni huvide kaitsmine kohtus, ehitusorganisatsiooni esindamine riiklikes ja ühiskondlikes asutustes isiklikult või teiste isikute kaudu, olles andnud neile selleks volitused;

g) töötajate tööle võtmine ja vallandamine, välja arvatud käesoleva näidispõhimääruse punkt 13 alapunktis e loetletud isikud;

h) osavõtt valmisehitatud objektide ekspluatatsiooni andmisega tegelevate komisjonide tööst.

18. Juhatuse esimees annab oma võimupiirides välja käskkirju kehtiva seadusandluse alusel ja selle täitmiseks.

19. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni kõigile rahalistele dokumentidele kirjutavad alla selle organisatsiooni esimees ja pearaamatupidaja; ilma nende allkirjadeta on need dokumendid kehtetud.

V. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni vahendid

20. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni vahendid moodustuvad organisatsiooni liikmete osamahutustest ja organisatsiooni tegevusest saadavast kasumist.

Need mahutused moodustatakse organisatsiooni liikmeks olevate majandite oma vahendite arvel nii rahaliste vahendite kui ka materiaalsete väärtuste näol, näiteks: abiettevõtted (puusepatöökojad, kivi- ja muud karjäärid jne.), kontori- ja laoruumid, seadmed, instrumendid, transpordivahendid ja muu varandus.

Kui ehitusorganisatsioonile üleantava varanduse maksumus ületab osamaksu kindlaksmääratud suuruse, siis nähakse lepingus ette kord ja tähtajad üleantud vara väärtuse ülejäägi tasumiseks organisatsiooni liikmele.

21. Kolhoosidevahelisel ehitusorganisatsioonil on põhikirjafond, amortisatsioonifond, kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni arendamise ja tugevdamise fond ning muud seaduses ettenähtud fondid.

22. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni põhi- ja omakäibevahendid moodustavad tema põhikirjafondi.

23. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni amortisatsioonifond moodustub põhivahendite maksumusest tehtavatest eraldistest, kusjuures eraldiste suuruse määrab juhatus vastavalt analoogilistes ehitusorganisatsioonides kehtivatele eraldisnormidele.

Amortisatsioonifondi vahendeid hoitakse Riigipangas arvelduskontol ja kolhoosidevaheline ehitusorganisatsioon kasutab neid kapitaalmahutusteks ja kapitaalremondiks kinnitatud eelarvete piires.

24. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni arendamise ja tugevdamise fond moodustatakse organisatsiooni enese tegevusest

saadud kasumi ja organisatsiooni liikmeks olevate majandite eraldiste arvel.

Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni arendamise ja tugevdamise fondi vahendeid hoitakse juhatuse otsuse kohaselt Riigipangas erikontol ja kulutatakse kapitaalehituseks ning omakäibevahendite täiendamiseks.

25. Tellijad kannavad ehitusorganisatsioonile üle avansi kuni 15% ehitustööde lepingujärgsest aastasest maksumusest.

Avansi summa, selle ülekandmise tähtajad ja kustutamise kord määratakse kindlaks lepinguga. Tööde aastase maksumuse suurenemise või vähenemise puhul muudetakse vastavalt ka avansisummat.

26. Arved ehitus- ja montaažitööde kohta tehakse tellijate ja kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni vahel tööde täitmist mööda lepingus ettenähtud tähtaegadeks.

27. Kolhoosidevahelisel ehitusorganisatsioonil on arvelduskonto Riigipangas.

28. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni tootmis- ja finantsaastaplaanis nähakse ette eraldised Kolhoosidevaheliste Ehitusorganisatsioonide Vabariikliku Nõukogu kasuks 2% ulatuses tehtavate ehitus- ja montaažitööde mahust kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni tehnilise baasi tugevdamise fondi loomiseks.

VI. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni töö organiseerimine ja töötajate töötasu

29. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni liikmeks olevad kolhoosid eraldavad töödeks ehitusorganisatsioonis tööjõudu lepingus ettenähtud tähtaegadeks ja hulgal.

30. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni töötajad alluvad ehitusorganisatsioonis kehtivatele töö sisekorra eeskirjadele.

31. Kolhoosidevahelises ehitusorganisatsioonis töötavad kolhoosnikud jäävad kolhoosi liikmeteks ja neil on kõik kolhoosnikute õigused. Ehitusorganisatsiooni liikmeks olevate kolhooside juhatused võivad neid ära kutsuda ja asendada teiste kolhoosi liikmetega kooskõlastatult kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni juhatusega.

32. Kui kolhoosidevahelisse organisatsiooni suunatud kolhoosnikuid ei saa ajutiselt kasutada, rakendatakse neid tööle neis kolhoosides, mille liikmeks nad on.

33. Kolhoosidevahelises ehitusorganisatsioonis töötamiseks eraldatud kolhoosnikute ja teiste tööliste tööd tasustatakse rahas kolhoosidevahelises ehitusorganisatsioonis kehtivate töönormide ja hinnete järgi.

34. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni administratiiv- ja tehnilistele töötajatele makstakse palka palgamäärade järgi, vastavalt kinnitatud koosseisunimestikule.

VII. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni aruandlus

35. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni raamatupidamisbilansid ja aruanded koostatakse NSV Liidu Statistika Keskvalitsuse poolt kehtestatud korras ja normide järgi.

36. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni juhatus koostab peale jooksva raamatupidamisaruandluse igal aastal pärast operatsiooniaasta lõpetamist ka raamatupidamisbilansi ja aruande ehitusorganisatsiooni möödunudaastase töö kohta.

Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni aastaaruande ja raamatupidamisbilansi esitab juhatus koos revisjonikomisjoni otsusega kinnitamiseks volinike koosolekule ja pärast kinnitamist vastavale rajooni (linna) töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteele ning Kolhoosidevaheliste Ehitusorganisatsioonide Vabariiklikule Nõukogule.

VIII. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni tegevuse revideerimine

37. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni majanduslikku ja finantsilist tegevust revideerib revisjonikomisjon.

38. Volinike koosolek valib oma koosseisust kolme- kuni viieliikmelise revisjonikomisjoni kaheks aastaks. Revisjonikomisjoni liikmeid võib ümber valida samas korras.

Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni administratiiv-tehnilisi töötajaid ja juhatuse liikmeid ei või revisjonikomisjoni koosseisu valida.

39. Revisjonikomisjon revideerib kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni tegevust vähemalt kaks korda aastas ja teatab revisjoni tulemused koos oma otsuste ja ettepanekutega kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni juhatusele ja kannab neist ette volinike koosolekule, vajaduse korral aga rajooni (linna) töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteele ja Kolhoosidevaheliste Ehitusorganisatsioonide Vabariiklikule Nõukogule.

40. Üksikjuhtudel võib revisjonikomisjon kutsuda osa võtma kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni majandusliku ja finantsilise tegevuse revideerimisest ka vastavaid spetsialiste, kelleie makstakse ehitusorganisatsiooni vahendite arvel.

41. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni tegevuse revideerimisel on revisjonikomisjonil õigus:

a) nõuda kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni juhatajalt ja teistelt töötajatelt vajalike dokumentide esitamist ja seletuste andmist;

b) revideerida kassat ja materjaliladusid;

c) kolhoosidevahelisele ehitusorganisatsioonile teenindava personali hooletuse ja ehitustöö ning mehhanismide kasutamise eeskirjadest mittekinnipidamise tulemusena tekitatud kahjude avasta-

misel ning puuduiääkide ja varguste kindlakstegemisel nõuda kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni juhatuselt abinõude tarvituselevõtmist süüdlastelt tekitatud kahju sissenõudmiseks ning nende vastutusele võtmiseks, vajalikel juhtudel aga vastavate abinõude otsekohest tarvituselevõtmist.

IX. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni liikmete vastuvõtmine ja organisatsioonist lahkumine

42. Uusi liikmeid võetakse kolhoosidevahelisse ehitusorganisatsiooni vastu volinike koosoleku otsusega.

43. Uued vastuvõetavad organisatsiooni liikmed maksavad sisse vahendid vastavalt nende osavõtule ühisomandist. Uutelt vastuvõetavatelt organisatsiooni liikmetelt saadavaid vahendeid kasutatakse kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni laiendamiseks ja tugevdamiseks.

44. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni koosseisust liikme lahkumise küsimuse vaatab juhatuse ettepanekul läbi ja otsustab volinike koosolek, järgnevalt kinnitavad selle rajooni (linna) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee ja Kolhoosidevaheliste Ehitusorganisatsioonide Vabariiklik Nõukogu.

45. Liikme lahkumisel kolhoosidevahelisest ehitusorganisatsioonist määrab juhatus temale osamaksu ja talle kuuluva kasumiosa tagastamise korra ja tähtajad.

46. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni tegevust võib katkestada ainult siis, kui seda on otsustanud volinike koosolek ja selle on järgnevalt kinnitanud rajooni (linna) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee ja Kolhoosidevaheliste Ehitusorganisatsioonide Vabariiklik Nõukogu.

47. Peale kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni tegevuse katkestamist järelejäänud vahendid jaotatakse kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni liikmeks olevate kolhooside vahel proportsionaalselt nende osavõtule.

KOLHOOSIDEVAHELISE EHITUSORGANISATSIOONI TEHNILISE BAASI TUGEVDAMISE FONDI PÕHIMÄÄRUS

(Lisa nr. 3 EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 26. märtsi 1962. a. määruse nr. 135 juurde — *ENSV MKK 1962, nr. 17, art. 73*)

1. Kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni tehnilise baasi tugevdamise fond luuakse Kolhoosidevaheliste Ehitusorganisatsioonide Vabariikliku Nõukogu juures kolhoosidevaheliste ehitusorganisatsioonide eraldiste arvel.

2. Kolhoosidevahelised ehitusorganisatsioonid eraldavad koi-

hoosidevaheliste ehitusorganisatsioonide tehnilise baasi tugevdamise fondi 2% tehtud ehitus- ja montaažitööde mahust Kolhoosidevaheliste Ehitusorganisatsioonide Vabariikliku Nõukogu poolt kindlaksmääratud korras.

3. Fondi vahendeid hoitakse NSV Liidu Riigipanga Eesti Vabariiklikus Kontoris erikontol.

4. Fondi käsutab Kolhoosidevaheliste Ehitusorganisatsioonide Vabariiklik Nõukogu vastavalt kinnitatud aastaeelarvele.

5. Fondi kasutatakse:

a) ehitusorganisatsioonide rajoonidevaheliste tootmisbaaside laiendamiseks ja tehniliseks täiustamiseks;

b) uue ehitustehnika juurutamiseks;

c) ehitajate kaadri kvalifikatsiooni tõstmiseks;

d) kolhoosidevaheliste ehitusorganisatsioonide töötajate premeerimiseks leiutamise, ratsionaliseerimise, uue ehitustehnika juurutamise ning heade töönäitajate eest;

e) põllumajanduslike katseehitiste püstitamiseks;

f) ajutise finantsabi andmiseks kolhoosidevahelistele ehitusorganisatsioonidele;

g) Kolhoosidevaheliste Ehitusorganisatsioonide Vabariikliku Nõukogu ülalpidamiseks.

6. Aruandeaastal kasutamata jäänud vahendid kantakse üle järgmisele aastale.

7. Kolhoosidevaheliste Ehitusorganisatsioonide Vabariiklik Nõukogu vastutab fondi vahendite õige kasutamise ja arvestuse eest.

8. Fondi likvideerimise ja ülejäänud vahendite kasutamise küsimuse lahendab Eesti NSV Ministrite Nõukogu.

EHITUSE FINANTSEERIMISE EESKIRJADE KOHTA[3]

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 25. detsembri 1965. a. määrus nr. 588 — *ENSV MKK 1965, nr. 48, art. 217*)

Vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 8. oktoobri 1965. a. määrusele nr. 746 Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a b:

1. Eesti NSV ministeeriumidel, keskasutustel, linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel, ettevõtetel, asutustel ja organisatsioonidel võtta juhindumiseks juurdelisatud «Ehituse finantseerimise eeskirjad».

2. «Ehituse finantseerimise eeskirjade» punktis 19 ettenähtud

[3] Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. veebruari 1965. a. määrusega nr. 52 (*ENSV MKK 1965, nr. 5, art. 16*) kehtestati «Ehituseeskirjade rikkumise eest vastutusele võtmise korra määrustik», mille redaktsiooni on muudetud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 25. juuli 1969. a. määrusega nr. 313 (*ENSV ÕVT 1969, nr. 30, art. 313*).

arvelduste korda täielikult lõpetatud ehitusobjektide või tööetappide osas rakendatakse kõigile ehitustele, mida püstitavad majaehituskombinaadid.

Kuni selle arvelduste korra ülejäänud ehitustele rakendamise otsustamiseni sooritada arveldusi nendel ehitustel tehtud ehitustööde eest:

1) ehitustööde eelarvelise maksumuse korral kuni 20 tuh. rubla (maaehituses — kuni 10 tuh. rubla) — pärast kõigi tööde lõpetamist objektidel (hoonetel ja ehitistel);

2) ehitustööde eelarvelise maksumuse korral, mis ületab käesoleva punkti alapunktis 1 ettenähtud määra, kui ehitamise tähtaeg ei ole üle 6 kuu — pärast kõigi tööde lõpetamist objektidel, vahepealsete maksetega kuni 90% ulatuses ehitustööde eelarvelisest maksumusest;

3) ehitustööde eelarvelise maksumuse korral, mis ületab käesoleva punkti alapunktis 1 ettenähtud määra, kui ehitamise tähtaeg on üle 6 kuu — korras, mis on ette nähtud «Ehituse finantseerimise eeskirjade» punktis 20.

3. Seadmete (peale suurte tehnoloogiliste ja energeetiliste seadmete) eest tasumiseks minevate kulutuste krediteerimise kord, mille näeb ette «Ehituse finantseerimise eeskirjade» punkt 38, kehtestatakse 1. jaanuarist 1966. a.

4. Riiklike ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste kapitaalmahutuste finantseerimine, mida teostab NSV Liidu Riigipank, toimub vastavalt «Ehituse finantseerimise eeskirjadele», välja arvatud ehitused, mida finantseeritakse kehtiva seadusandluse kohaselt teistsuguses korras.

Tsentraliseerimata finantseerimisallikate arvel riiklike ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste poolt üle plaani tehtavate kapitaalmahutuste finantseerimine toimub vastavalt «Ehituse finantseerimise eeskirjadele», arvesse võttes NSV Liidu valitsuse otsustes ettenähtud iseärasusi nende allikate arvel finantseerimisel.

EHITUSE FINANTSEERIMISE EESKIRJAD[4]

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 8. oktoobri 1965. a. määrusega nr. 746 — *ENSV MKK 1965, nr. 48, art. 217*)

I. Üldsätted

1. Käesolevate eeskirjade alusel finantseerib NSV Liidu Ehituspank riiklike ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste kapitaalmahutusi ning krediteerib ehitusi ja tööettevõtuorganisatsioone vastavalt NSV Liidu rahvamajanduse arendamise riiklikule plaa-

[4] Eeskirjadele lisatud vorme ei tooda.

nile, NSV Liidu riigieelarvele ja NSV Liidu Ehituspanga krediidiplaanile.

2. Finantseerimisel kontrollib NSV Liidu Ehituspank kapitaalmahutuste õiget ja efektiivset kasutamist, võimsuste ja põhifondide tegevusse rakendamise ülesannete täitmist, kapitaalehituse ja akumulatsiooniplaanide täitmist, ehitus- ja montaažitööde omahinna alandamise ülesannete täitmist, majandussiseste reservide mobiliseerimist, kapitaalmahutuste finantseerimiseks määratud vahendite õigeaegset laekumist, ehituse eelarvelisest maksumusest ning plaani-, finants- ja maksedistsipliinist kinnipidamist, samuti isemajandamise tugevdamist ehituses.

II. Kapitaalehituse plaanid ja tiitelnimestikud

3. NSV Liidu Ehituspanga asutused finantseerivad kehtestatud korras kinnitatud kapitaalehituse plaanidesse ja tiitelnimestikesse võetud alustatavaid ja üleminevaid ehitusi, mis on varustatud projektide ja eelarvetega.

4. NSV Liidu Ehituspank ja selle vabariiklikud kontorid teatavad alluvatele asutustele, kes finantseerivad vastavaid ehitusi, ettevõtteid, organisatsioone ja asutusi, NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja liiduvabariikide ministrite nõukogude poolt kinnitatud kapitaalehituse plaanid ja tiitelnimestikud.

5. Ministeeriumid, keskasutused, nende peavalitsused (valitsused), trustid, kombinaadid ja töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede valitsused (osakonnad) esitavad nende poolt kinnitatud kapitaalehituse plaanid (vorm nr. 7) ja ehituste tiitelnimestikud vastavalt NSV Liidu Ehituspangale ja selle asutustele.

Nimetatud plaanid ja tiitelnimestikud võetakse NSV Liidu Ehituspanga ja selle asutuste poolt vastu, kui nendes antud näitajad vastavad ülesannetele, mis on kinnitanud kõrgemalseisev organ, lähtudes NSV Liidu ja liiduvabariikide rahvamajanduse arendamise plaanidest.

6. Ehitused, ettevõtted, organisatsioonid ja asutused esitavad NSV Liidu Ehituspanga asutustele kehtestatud korras kinnitatud ehitussisesed tiitelnimestikud (vorm nr. 1).

Ehitussisesed tiitelnimestikud võetakse NSV Liidu Ehituspanga asutuste poolt vastu, kui nad vastavad järgmistele nõuetele:

a) tiitelnimestikesse võetud objektid ja kulutused on varustatud kinnitatud projekteerimis- ja eelarvedokumentatsiooniga;

b) võimsuste ja põhifondide tegevusse rakendamise ülesanded, rakendamise tähtajad, kapitaalmahutuste ning ehitus- ja montaažitööde maht (tervikuna ja üksikute harude ning suundade järgi) vastavad kapitaalehituse plaani- ja ehituste tiitelnimestiku näitajatele;

c) käikulastavate komplekside ja objektide kapitaalmahutused

on ette nähtud suuruses, mis on vajalik nende tegevusse rakendamiseks kehtestatud tähtaegadel.

Käesolevas punktis ettenähtud nõuete mittejärgimise puhul teatavad NSV Liidu Ehituspanga asutused sellest tellijale ja peatöövõtjale ehitussisestesse tiitelnimestikesse paranduste tegemiseks kehtestatud korras.

Projekteerimis- ja eelarvedokumentatsiooniga varustamata objekte ja kulutusi ei finantseerita.

Käesoleva punkti alapunktis b ettenähtud nõude mittetäitmisel finantseerivad NSV Liidu Ehituspanga asutused ehitussisese tiitelnimestiku parandamiseks antud tähtaja, aga mitte rohkem kui ühe kuu jooksul ainult käikulastavaid ja üleminevaid ehitusi.

Käesoleva punkti alapunktis c ettenähtud nõude mittetäitmisel finantseeritakse kuni vastavate paranduste tegemiseni ainult käikulastavaid objekte.

Kui kapitaalehituse töövõtulepingu sõlmimisel on poolte vahel lahkarvamusi ehitussisese tiitelnimestiku kohta, finantseerivad NSV Liidu Ehituspanga asutused sellesse nimestikku võetud objekte ja kulutusi kuni lahkarvamuste lahendamiseni, kuid mitte üle ühe kuu, arvates lepingu poolte poolt allakirjutamise päevast (NSV Liidu Ministrite Nõukogu 24. detsembri 1969. a. määruse nr. 973 — СП СССР 1970, № 2, ст. 11 — redaktsioonis — ENSV Ministrite Nõukogu 27. jaanuari 1970. a. määrus nr. 36 — *ENSV ÜVT 1970, nr. 14, art. 117*).

7. On keelatud teha töid ja kulutusi objektidel, mis ei ole võetud kapitaalehituse plaani, ehituste tiitelnimestikesse ja ehitussisestesse tiitelnimestikesse.

Kulutusi, mis on tehtud ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste poolt plaanis ettenägemata ehituseks omakäibevahendite arvel, ei hüvitata, vastava ehituse eelarve järgi väljaandmisele kuuluvate vahendite ülejääki aga vähendatakse nende kulutuste summa võrra.

III. Ehituse projektidega ja eelarvetega varustamise kontrollimine

8. Ehitused, ettevõtted, organisatsioonid ja asutused esitavad NSV Liidu Ehituspanga asutustele teatised projekteerimis- ja eelarvedokumentatsiooni kehtestatud korras kinnitamise kohta (vorm nr. 6) ja ärakirjad finantseelarvelistest koondarvestustest. Kui aga ehitamine toimub järkude kaupa ja neil juhtudel, kui üheaegselt tootmisotstarbeliste objektidega toimub elamu- ja tsiviilehitus, esitatakse ka kulutuste koondite ärakirjad.

Tegutsevates ettevõtetes, kus üldist rekonstrueerimist ei toimu, esitatakse üksikobjektide (hooned, ehitised) ehitamisel NSV Liidu Ehituspanga asutustele ainult teatised üksikobjektide projektide ja eelarvete kinnitamise kohta.

NSV Liidu Ehituspanga asutused kontrollivad:

a) kehtestatud korras kinnitatud projektide ja eelarvete, samuti nende ekspertiisi tegemist tõendavate dokumentide olemasolu ehitustel;

b) tüüpprojektide kasutamist kõigil kehtivates eeskirjades ettenähud juhtudel;

c) üksikute objektide, tööde ja kulutuste finantseelarvelistes arvestustes (eelarvetes) antud eelarvelise maksumuse vastavust nende maksumusele finantseelarvelise koondarvestuse järgi.

Ehitusi ja objekte, mis ei vasta käesoleva punkti alapunktide a ja b nõuetele, ei finantseerita.

Kui üksikute objektide finantseelarvelised arvestused (eelarved) ei vasta nende objektide eelarvelisele maksumusele finantseelarvelise koondarvestuse järgi, määravad NSV Liidu Ehituspanga asutused, finantseerimist peatamata, kooskõlastatult ehitustega tähtajad vajalike paranduste tegemiseks.

9. Ehituse eelarveline maksumus eelprojekti koostises kinnitatud finantseelarvelise koondarvestuse järgi on piiriks (eelarveliseks limiidiks) ehituse finantseerimisel.

Eelarvelise maksumuse muutmisel kontrollivad NSV Liidu Ehituspanga asutused selle muutmise korrast kinnipidamist.

Kui üksikute objektide eelarveline limiit on ära kulutatud, võivad ministeeriumid, keskasutused ja töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteed anda loa (tähtajaga kuni kaks kuud) nende objektide finantseerimiseks eelarve üldlimiidi ja kogu ehituse aasta-assigneeringute piirides kuni finantseelarvelise koondarvestuse täpsustamiseni.

IV. Kapitaalmahutuste finantseerimise allikad

10. NSV Liidu Rahandusministeerium, vabariikide rahandusministeeriumid ja kohalikud rahandusorganid teatavad vastavalt NSV Liidu Ehituspangale ja selle asutustele kapitaalmahutuste finantseerimise plaanid ministeeriumide, keskasutuste ja töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede valitsuste (osakondade) osas.

Ministeeriumid, keskasutused, nende peavalitsused (valitsused), trustid, kombinaadid ja töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede valitsused (osakonnad) esitavad ehituste, ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste kapitaalmahutuste finantseerimise kvartalijaotustega aastaplaanid (vorm nr. 5) vastavalt NSV Liidu Ehituspangale ja selle asutustele, kes kahe tööpäeva jooksul saadavad need plaanid NSV Liidu Ehituspanga asutustele ehituste, ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste asukoha järgi.

11. Kapitaalmahutuste finantseerimiseks ettenähtud eelarvelisi assigneeringuid kannavad NSV Liidu Rahandusministeerium, vabariikide rahandusministeeriumid ja kohalikud rahandusorga-

nid üle vastavalt NSV Liidu Ehituspanga ja selle asutuste kontodele NSV Liidu Rahandusministeeriumi ja NSV Liidu Ehituspanga poolt määratavas korras.

12. Ettevõtted, organisatsioonid ja asutused kannavad omavahendeid kapitaalmahutuste finantseerimiseks vahetult üle NSV Liidu Ehituspanga asutustele ehituste, ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste asukoha järgi või tsentraliseeritult ministeeriumide, keskasutuste, nende peavalitsuste (valitsuste), trustide, kombinaatide ja töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede valitsuste (osakondade) kaudu. Seejuures kantakse amortisatsioonieraldised ja kasum üle igas dekaadis summas, mis on ette nähtud plaaniga, järgneva ümberarvestusega kuuaruannete (bilansside) järgi, aga vahendid muudest allikatest — igas dekaadis, faktiliselt kogunenud summades.

13. Ministeeriumid, keskasutused, nende peavalitsused (valitsused), trustid, kombinaadid, töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede valitsused (osakonnad) ja NSV Liidu Ehituspanga asutused kontrollivad kapitaalmahutuste finantseerimiseks määratud omavahendite õigeaegset laekumist.

14. Ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste poolt kapitaalmahutuste finantseerimiseks ettenähtud omavahendite mitteõigeaegse sissemaksmise puhul teatavad NSV Liidu Ehituspanga asutused sellest nende kõrgemalseisvatele organisatsioonidele, kes annavad NSV Liidu Riigipanga või NSV Liidu Ehituspanga asutustele käsud dekaadi eest õigeaegselt ülekandmata vahendite sissenõudmiseks.

NSV Liidu Ehituspank ja selle asutused saavad ettevõtetelt, organisatsioonidelt, asutustelt, trustidelt, kombinaatidelt, ministeeriumidelt, keskasutustelt, nende peavalitsustelt (valitsustelt) ja töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede valitsustelt (osakondadelt) raamatupidamise teatised arvutatud amortisatsioonisummade, saadud kasumite ja muudest allikatest saadud vahendite suuruse ja jaotamise kohta. Kapitaalmahutuste finantseerimiseks ettenähtud omavahendid (amortisatsioonieraldised, kasum ja muud vahendid), mis on arvutatud aruandebilansside järgi, kuid ei ole sisse makstud tähtajal, nõutakse NSV Liidu Ehituspanga ja selle asutuste poolt vaieldamatus korras sisse ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste kontodelt, tsentraliseeritud arvelduste puhul aga — nende kõrgemalseisvate organisatsioonide kontodelt.

15. NSV Liidu Ehituspanga asutused annavad eelarvelisi vahendeid kapitaalmahutuste finantseerimiseks välja igaks kvartaliks määratud summade piirides, omavahendeid aga — aastaplaani piirides vastavalt nende tegelikule laekumisele.

Vahendeid, mis laekuvad ehituses siseressursside üleplaanilisest mobiliseerimisest (materiaalsete väärtuste realiseerimine, debitoorse võlgnevuse sissenõudmine ja muud), antakse välja kin-

nitatud eelarvete piirides üle aasta ja kvartali finantseerimisplaanide.

16. Kapitaalmahutuste finantseerimiseks eraldatavate vahendite käsutajateks on ehitused, ettevõtted, organisatsioonid ja asutused (tiitlipidajad), kellele avatakse NSV Liidu Ehituspanga asutustes finantseerimiskontod.

Tööettevõtuorganisatsioonidele, ehitusvalitsustele (kapitaalehituse osakondadele) ja muudele organisatsioonidele avatakse NSV Liidu Ehituspanga asutustes arvelduskontod.

17. NSV Liidu Ehituspanga asutused tasuvad arveid, maksekäsundeid ja teisi ehituste, ettevõtete, asutuste, tööettevõtu- ja muude organisatsioonide arveldusdokumente kehtestatud järjekorras.

Väljaspool kehtestatud järjekorda annavad NSV Liidu Ehituspanga asutused vahendeid välja pakilisteks vajadusteks:

ehitustele — kuni 3% kvartali finantseerimisplaanis ettenähtud summast;

tööettevõtuorganisatsioonidele — kuni 5% ja ehitustrustide varustusorganisatsioonidele — kuni 2% vahenditest, mis on laekunud nende arvelduskontodele möödunud kuul. Neid vahendeid kasutatakse kuu jooksul nende organisatsioonide poolt määratavas suuruses.

V. Tasumine ehitus- ja montaažitööde eest

18. Tellija ja tööettevõtuorganisatsiooni vahelisi arveldusi tehtud ehitus- ja montaažitööde eest sooritavad NSV Liidu Ehituspanga asutused lepingute alusel, mis on sõlmitud vastavalt kehtestatud korras kinnitatud «Kapitaalehituse tööettevõtulepingute eeskirjadele».

Ehitus- ja montaažitööde tegemine tööettevõtuorganisatsioonide poolt ja nende tööde finantseerimine lepingu puudumisel on keelatud.

19. NSV Liidu Ehituspanga asutused võtavad tasumiseks vastu tööettevõtuorganisatsioonide poolt esitatud ja tellijate poolt aktsepteeritud arveid tehtud ehitus- ja montaažitööde kohta ühes juurdelisatud vastuvõtuaktidega (vormid nr. 2 ja nr. 2a):

a) objektide osas ehitus- ja montaažitööde eelarvelise maksumusega kuni 50 tuh. rubla, aga maaehituse objektide osas kuni 35 tuh. rubla — pärast kogu objekti ehitamise lõpetamist;

b) elumajade, koolide, koolieelsete lasteasutuste, võõrastemajade ning teiste kultuur-elukondliku otstarbega ja kommunaalmajanduse objektide osas, mille ehitamine toimub tüüpprojektide järgi (ehitus- ja montaažitööde eelarvelise maksumuse korral üle 50 tuh. rubla, aga maaehituse osas üle 35 tuh. rubla), — pärast kõigi tööde lõpetamist objektil või kahes etapis (nulltsükkel ja maapealne osa);

c) käesoleva punkti alapunktides a ja b ettenägemata muude objektide osas, kui nende ehitamise tähtaeg ei ületa ühte aastat — pärast kõigi tööde lõpetamist objektil või tööetappide lõpetamist (maa-alune osa, maapealne osa, montaažitööd jne.).

Tellija ja tööettevõtuorganisatsiooni vahelisel kokkuleppel võib seda arvelduste korda rakendada ka objektidele ehitamise tähtajaga üle ühe aasta.

Eelarvelise maksumuse jaotus tööetappide viisi antakse eelarves.

20. Käesolevate eeskirjade punktis 19 ettenägemata objektide osas tööettevõtuorganisatsioonide poolt esitatud ja tellijate poolt aktsepteeritud arveid tehtud ehitus- ja montaažitööde eest nende juurde lisatud vastuvõtuaktidega (vormid nr. 2b ja nr. 2c) võetakse tasumiseks vastu:

a) lõpetatud komplekssete konstruktiivelementide ja tööde liikide või nende osade alal. Lõpetatud komplekssete konstruktiivelementide ja tööde liikide eest tasutakse eelarves ettenähtud maksumuse kohaselt. Komplekssete konstruktiivelementide ja tööde liikide lõpetatud osade eest tasutakse eelarves ettenähtud keskmise tööde üksushinde kohaselt (üks kantmeeter vundamenti, kaasa arvatud mullatööd, üks ruutmeeter iga liiki krohvitöid jne.);

b) lõpetatud üksikute konstruktiivelementide ja tööde liikide ning nende osade alal üksushinnete alusel. Üksikute konstruktiivelementide ja tööde liikide lõpetamata osasid võidakse vastuvõtuaktidesse võtta ainult juhtudel, kui eelarvelised normid lubavad vahearveldusi.

Tehtud ehitus- ja montaažitööde vastuvõtuaktid, kui nende tööde eest tasutakse käesoleva punkti alapunktide a ja b kohaselt, koostatakse üks kord kvartalis. Kuni kvartalis tehtud tööde arve ja vastuvõtuakti esitamiseni tasuvad NSV Liidu Ehituspanga asutused tööettevõtuorganisatsioonide kuuarved, mis on tellijate poolt aktsepteeritud. Kuuarvele lisatakse teatis kuu jooksul tehtud tööde maksumuse kohta (vorm nr. 3). Vastuvõtuaktidega varustatud arvete tasumisel võetakse täielikult arvesse varem sooritatud maksed.

Objektide ehitamise lõpetamisel tehakse hiljemalt 15 päeva jooksul pärast nende vastuvõtmist tellija poolt lõpparveldus kinnitatud eelarvete alusel. Objekti kohta lõpparvelduse tegemisel võetakse arvesse kõik varem sooritatud maksed;

c) konstruktiivelementide tehnilise valmiduse protsendi järgi. Kuni iga konstruktiivelementi puutuva töö lõpetamiseni tasutakse selle eest 95% piirides konstruktiivelemendi maksumusest. Kuni kõikide objektijärgsete tööde lõpetamiseni ei tohi kõikide tööde eest tasutud summa ületada 95% objekti eelarvelisest maksumusest.

Vastavalt käesolevale alapunktile tasutud ehitus- ja montaažitööde vastuvõtuaktid koostatakse üks kord kuus.

Kui objektide ehitamine on lõpetatud ja need on tellija poolt vastu võetud, tehakse lõpparveldus, mille juures võetakse arvesse kõik vahepealsed maksed.

Kuni käesoleva punkti alapunktide a, b ja c korras tasutavate ehitus- ja montaažitööde kuuarvete esitamiseni tasuvad NSV Liidu Ehituspanga asutused töövõtuorganisatsioonide dekaadiarveid, mis on tellijate poolt aktsepteeritud. Dekaadiarved võetakse arvesse kuuarvete tasumisel;

d) monteeritud agregaatide või nende osade alal vastavalt nende tööde kinnitatud hinnakirjadele. Selliste hinnakirjade puudumisel toimub tööde eest tasumine kehtestatud korras kinnitatud hinnete (kalkulatsioonide) alusel.

Neil juhtudel koostatakse vastuvõtuaktid üks kord kuus.

21. Käesolevate eeskirjade punktis 20 ettenähtud arvelduste korda võib rakendada ka punkti 19 alapunktis c nimetatud objektidele, kui nendel tööde teostamise mahud, iseloom ja meetodid täpsustatakse ehitamise käigus (mõned liigid hüdrotehnilisi ehitisi, eksperimentaalehituse hooned ja ehitised, uute tootmisliikidega objektide tehnoloogiline osa, rekonstrueeritavad hooned ja ehitised, põhjasüvendus- ja läbindustööd, territooriumi ettevalmistamine, unikaalsete seadmete vundamendid jms.).

22. Peatöövõtja ja üksikute tööliikide tegemiseks kaasa tõmmatud spetsialiseeritud töövõtuorganisatsioonide (alltöövõtjate) vahelised arveldused sooritatakse tellija ja töövõtuorganisatsiooni vahelisteks arveldusteks ettenähtud korras.

Arvelduste sooritamisel tellijaga on peatöövõtjal õigus anda vajalikel juhtudel tellijale korraldusi alltöövõtuorganisatsioonidel saadaolevate vahendite ülekandmiseks otseselt tellija kontolt.

23. Tehtud ehitus- ja montaažitööde arvete tasumine põhiliste ehitusobjektide osas toimub pärast seda, kui NSV Liidu Ehituspanga asutustele on esitatud tellija ja töövõtja poolt allakirjutatud akt ettevalmistustööde sooritamise kohta (vorm nr. 4).

24. Töövõtuorganisatsioon, avastanud ehitamise käigus töid, mis ei ole arvestatud eelarves ja tööjoonistes, või vigu, mis põhjustavad ehituse kinnitatud eelarvelise maksumuse suurenemist või vähenemist, peab sellest tellijale teatama. Sellise teate saamisel on tellija kohustatud 15 päeva jooksul andma töövõtuorganisatsioonile vastavad juhised. Vajaduse korral täpsustab tellija üksikute objektide ehitamise eelarvelise maksumuse. Seejuures toimub üksikute objektide ehitamise eelarvelise maksumuse suurendamine tellija poolt ehituse eelarvelise üldmaksumuse piirides, ettenägemata tööde ning kulutuste summade arvel või teiste objektide ehitamise eelarvelise maksumuse täpsustamise arvel.

25. Majanduslikul teel tehtavate ehitustööde eest tasutakse samuti nagu töövõtuorganisatsioonide poolt tehtavate tööde eest.

Ehitatavate (tegutsevate) ettevõtete direktorite korraldusel kannavad NSV Liidu Ehituspanga asutused finantseerimiskontodelt ehitusvalitsuste (kapitaalehituse osakondade) arvelduskontodele üle vahendid ehitusmaterjalide, detailide, konstruktsioonide ja plokkide varumiseks, samuti muudeks tööde tegemisega seotud kuludeks. Ehitusvalitsusele (kapitaalehituse osakonnale) antavate vahendite suuruse määrab igaks kvartaliks ehitatava (tegutseva) ettevõtte direktor, arvestades vajadusi, mis tulenevad tööde tegemise ning materjalide, konstruktsioonide ja detailide varumise tingimustest.

26. Majanduslikul teel ehituste püstitamisel, kui ehitus- ja montaažitööde eelarveline maksumus on kuni 100 tuh. rubla, võib finantseerimine toimuda maksedokumentide tasumisega kuluelementide kaupa (töötasu, materjalid, seadmed, konstruktsioonid, detailid, transpordi-, lisa- ja muud kulud).

27. Kui tegutsev ettevõte teeb oma jõududega ehitus- ja montaažitöid, mis on ette nähtud antud ettevõtte kapitaalehituse plaanis, sooritatakse arveldused nende tööde eest käesolevate eeskirjade punktides 20 ja 21 ettenähtud korras.

28. Aruandeperioodil tehtud ehitus- ja montaažitööde maksumus, mis näidatakse vastuvõtuaktides ja teatistes, määratakse kindlaks tehtud tööde arvestamise žurnaali järgi, mida peetakse tööde natuuras mõõtmise andmete põhjal.

VI. Arveldused seadmete ja materjalide eest. Vahendite väljaandmine töötasuks

29. NSV Liidu Ehituspanga asutused kontrollivad ehituste, ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste poolt lepingudistsipliinist kinnipidamist ja tasuvad ostjate poolt aktsepteeritud maksedokumente seadmete, ehituskonstruktsioonide ja materjalide eest ainult neil juhtudel, kui neis dokumentides on viidatud materiaalsete väärtuste hankimise lepingu, tellimuse, müügikorralduse või muude neid asendavate dokumentide olemasolule.

30. Tootmisotstarbelistele ja kommunaalmajanduse objektidele määratud seadmete eest tasutakse NSV Liidu Ehituspanga krediidi arvel, aga mittetootmisotstarbelistele objektidele määratud seadmete ja ehituste eelarvetes ettenägemata seadmete eest — kapitaalmahutuste finantseerimise plaanides selleks otstarbeks eraldatud assigneeringute arvel. Imporditavate seadmete eest tasutakse NSV Liidu Ehituspanga krediidi arvel.

Seadmete hankimise lepingute sõlmimine üle selleks otstarbeks eraldatud vahendite on keelatud.

Seadmete eest tasumiseks eraldatud krediteerimise aastalimiite ja samaks otstarbeks finantseerimisplaanides ettenähtud assigneeringuid võib vähendada vastavate hankelepingute summade sellekohase täpsustamise tingimusel.

31. Ehituste ja tööettevõtuorganisatsioonide arveldusi hankijatega seadmete, ehituskonstruktsioonide ja materjalide eest sooritatakse kehtestatud korras kinnitatud hindade alusel.

Kapitaalehituseks minevate seadmete, konstruktsioonide ja materjalide hindadest kinnipidamist kontrollib maksja.

32. Arveldused tellija ja tööettevõtja vahel, samuti tegutseva ettevõtte ja selle ehituse või ettevõttele töid tegeva tööettevõtuorganisatsiooni vahel ehitusele osutatud teenuste eest sooritatakse NSV Liidu Ehituspanga asutuste kaudu nende teenuste hindade (tariifide) järgi. Arveldused teenuste eest, millel puuduvad hinnad (tariifid), sooritatakse tehase plaanilise omahinna alusel, kuid mitte üle eelarvesse võetud hindade (tariifide).

33. Ehitus- ja montaažitöödel, samuti abitootmises tehtavatel töödel, transpordi- ja muudes majandites, kes ei ole eraldatud iseseisvale bilansile, töötavatele ehitusorganisatsioonide töölistele töötasu maksmiseks annavad NSV Liidu Ehituspanga asutused vahendeid välja tööliste aasta-töötasufondi piirides vastavalt ehitus- ja montaažitööde mahu täitmisele.

Plaani ületamisel ehituste poolt, keda finantseeritakse käesolevate eeskirjade punkti 43 kohaselt üle aastaplaani NSV Liidu Ehituspanga krediidi arvel, antakse vahendeid töötasuks välja üle aasta-töötasufondi vastavalt ehitus- ja montaažitööde mahu täitmisele.

Ehitusorganisatsioonid võivad kasutada eelmistel kuudel ja kvartalitel saadud töötasufondi säästu, ümberarvestatult vastavalt plaani täitmise protsendile, töötasu maksmiseks sama aasta järgmistel kuudel ja kvartalitel.

Vahendeid töötasuks üle summade, mis kuuluvad väljaandmisele, lähtudes plaani täitmise tasemest, võidakse välja anda NSV Liidu Ehituspanga asutuse juhtija loal mitte üle 2% kvartali töötasufondist tingimusel, et ehitusorganisatsioon tasub täielikult tema poolt aasta algusest tehtud ülekulu. Muudel juhtudel annavad NSV Liidu Ehituspanga asutused ehitusorganisatsioonidele vahendeid töötasufondi ülekulu katteks välja ainult ministeeriumide, keskasutuste, ehituspeavalitsuste juhtijate ja töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede loal, kes on kohustatud välja selgitama ülekulu põhjused ja kontrollima selle hüvitamist.

Vahendite väljaandmine töötasu maksmiseks abitootmise, mehhaniseerimisvalitsuste, varustuskontorite (osakondade), elamu- ja kommunaal- ning muude iseseisvale bilansile viidud teenindusmajandite töölistele toimub kvartaliks kinnitatud töötasufondide piirides peale kehtivas seadusandluses ettenähtud juhtude.

Vahendite väljaandmine töötasu maksmiseks administratiiv- ja majanduspersonalile toimub kinnitatud koosseisude ja töötasufondide piirides.

Vahendeid töötasu maksmiseks antakse välja igakuuste töötasu arvutamise teatiste alusel.

NSV Liidu Ehituspanga asutused kontrollivad töötasufondide õiget ja säästlikku kulutamist ja tehtud ülekulu hüvitamist.

34. Vahendeid ehitatavate ettevõtete direktsioonide ülalpidamiseks, kaadri ettevalmistamiseks ja ehitamisega seotud teaduslikeks uurimistöödeks annavad NSV Liidu Ehituspanga asutused välja ehitatava ettevõtte direktsiooni käsundite alusel assigneeringute piirides, mis on ette nähtud jooksvaks aastaks ehitussiseses tiitelnimestikus. Käsundites näidatakse jooksvaks aastaks kinnitatud assigneeringute kasutamata jääk.

Vahendeid administratiiv- ja majanduskuludeks antakse ehitustele ja tööettevõtuorganisatsioonidele välja selleks määratud limiitide piires.

Kui NSV Liidu Ehituspanga asutused teevad kindlaks, et ehitatavate ettevõtete direktsioonide tegelikud kulutused loetletud kululiikide alal ületavad jooksvaks aastaks ehitussisese tiitelnimestiku järgi kinnitatud assigneeringuid või administratiiv- ja majanduskulude limiite, mis on ette nähtud tööjõuplaaniga, siis lõpetatakse edasine vahendite väljaandmine vastavas kululiigis.

VII. Tööettevõtuorganisatsioonide ja ehituste krediteerimine

35. NSV Liidu Ehituspanga asutused annavad tööettevõtuorganisatsioonidele krediiti:

a) ehituskonstruktsioonide, detailide, plokkide, materjalide ja mootorikütuse varumiseks üle normatiivi, lähtudes nende plaanilisest vajadusest eelolevaks perioodiks, tööde mahust ja struktuurist ning nimetatud toodete kohaleveo ja tootmise tingimustest;

b) kulutusteks lõpetamata ehitus- ja montaažitöödel, mida tehakse vastavalt plaanile ja objektide ning tööde üksikute etappide tellijatele kindlaksmääratud üleandmise tähtaegadele selles osas, mida ei kaeta omakäibevahenditega.

Objektide ja tööde üksikute etappide plaaniliste üleandmistähtaegade rikkumisel võivad NSV Liidu Ehituspanga asutused edasi lükata selle krediidi kustutamist tähtajaks, mis on tööettevõtuorganisatsioonidele vajalik abinõude rakendamiseks, mis tagavad tööde lõpetamise objektil või üksikute tööetappide lõpuleviimise, kuid mitte kauemaks kui kaheks kuuks. Selle aja jooksul võetakse protsente krediidi kasutamise eest kahekordses suuruses;

c) teel olevate arveldusdokumentide vastu ja limiteerimata tšekiraamatute tšekkide maksmiseks, samuti limiteeritud tšekiraamatute muretsemiseks;

d) ehitusmasinate, transpordivahendite ja muude põhivahendite kapitaalremondiks tulevaste amortisatsioonieraldiste arvel — tähtajaga kuni 6 kuud, kustutamisega jooksval aastal;

e) NSV Liidu Ehituspanga asutuste poolt vastuvõetud ja tööettevõtuorganisatsioonide poolt tehtud ehitus- ja montaažitööde tellijate poolt aktsepteeritud arvete vastu, mis on tasumata telli-

jate arvetel vahendite ajutise puudumise tõttu — tähtajaga kuni 45 päeva. Nimetatud krediit kustutatakse summadest, mis laekuvad tehtud tööde arvete järgi;

f) arvelduste lõpetamiseks, mis põhinevad trustide ettevõtete ja organisatsioonide vahelisel vastastikuste nõudmiste tasaarvestusel — tähtajaga kuni 20 päeva ning ministeeriumide, keskasutuste ja peavalitsuste (valitsuste) vahelisel — tähtajaga kuni 60 päeva;

g) materiaalsete väärtuste vastu käibevahendite ümberjaotamiseks — tähtajaga kuni 6 kuud;

h) töötasu maksmiseks ministeeriumide, keskasutuste ja nende peavalitsuste (valitsuste), samuti töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede valitsuste (osakondade) garantii vastu — tähtajaga kuni 30 päeva;

i) muudeks ajutisteks vajadusteks, mis tekivad plaani täitmise käigus — tähtajaga kuni 60 päeva.

Käesoleva punkti alapunktides a, b ja g ettenähtud krediidi andmisel kontrollivad NSV Liidu Ehituspanga asutused materiaalsete väärtuste varude ning lõpetamata ehitus- ja montaažitööde mahu olemasolu tööettevõtuorganisatsioonide poolt esitatavate andmete põhjal.

36. NSV Liidu Ehituspanga asutuste juhtijatel on õigus anda tööettevõtuorganisatsioonidele kvartalisisest krediiti ehituskonstruktsioonide, detailide, blokkide, materjalide ja mootorikütuse varumiseks ning lõpetamata ehitus- ja montaažitööde kuludeks üle jooksva kvartali lõpuks määratud limiidi. Kvartalisisest krediiti antakse kuni 25% suuruses lühiajalise krediteerimise limiidi summadest, mis on määratud jooksvaks kvartaliks NSV Liidu Ehituspanga asutusele selleks, et kvartali lõpuks võlgnevus ei ületaks neid limiite.

37. Tööettevõtuorganisatsioonidele ja majanduslikul teel püstitatavatele ehitustele antakse kehtestatud korras krediiti uue tehnika juurutamiseks ja muudeks tootmise tehnilise täiustamise ja parema organiseerimise abinõudeks ning töö teadusliku organiseerimise kuludeks, mis ei ole ette nähtud kapitaalmahutuste plaanis ega ole seotud uue ehitusega (NSV Liidu Ministrite Nõukogu 21. mai 1969. a. määruse nr. 368 — СП СССР № 14, ст. 76 — redaktsioonis — Eesti NSV Ministrite Nõukogu 31. detsembri 1969. a. määrus nr. 496 — *ENSV ÜVT 1970, nr. 3, art. 23*).

38. NSV Liidu Ehituspanga asutused annavad ehitustele, ettevõtetele, organisatsioonidele ja asutustele krediiti kodumaiste seadmete eest tasumiseks, mis on määratud kapitaalehituse plaani võetud ning kinnitatud projekteerimis- ja eelarvedokumentatsiooniga varustatud ehitatavatele või rekonstrueeritavatele tootmisotstarbelistele ja kommunaalmajanduse objektidele. Tähendatud krediit antakse:

suurte tehnoloogiliste ja energeetiliste seadmete (kaasa arvatud komplekteerivad) eest tasumiseks — nimeliste nimestikkude

järgi tähtajaga kuni nende monteerimisele andmiseni tingimusel, kui seadmed kuuluvad monteerimisele andmisele hiljemalt ehitusele saabumise kalendriaastale järgneval aastal. Krediiti tasumiseks seadmete eest, mis kuuluvad monteerimisele andmisele hilisematel tähtaegadel, antakse neil juhtudel, kui need tähtajad tulenevad NSV Liidu valitsuse otsustest;

ülejäänud monteerimist vajavate seadmete eest tasumiseks — plaaniga kindlaksmääratud monteerimiseks andmise tähtajaks. NSV Liidu Ehituspanga asutused võivad üksikutel juhtudel krediteerimise tähtaegu pikendada, kuid krediidi üldtähtaeg ei tohi ületada kuut kuud;

monteerimist mittevajavate seadmete eest tasumiseks — tähtajaga kuni üks kuu, kustutamisega jooksval aastal.

Krediiti seadmete eest tasumiseks annavad NSV Liidu Ehituspanga asutused määratud krediteerimislimiidi ja eelarvetes selleks otstarbeks ettenähtud vahendite jääkide piirides.

(VI lõik on kehtetu — Eesti NSV Ministrite Nõukogu 18. jaanuari 1968. a. määrus nr. 13).

Ehitustele, ettevõtetele, organisatsioonidele ja asutustele, kellel süstemaatiliselt esineb liigsete ja mittevajalike seadmete kogunemist, katkestavad NSV Liidu Ehituspanga asutused seadmete eest tasumise krediteerimise kuni kõrgemalseisvate organisatsioonide poolt vajalike abinõude tarvituselevõtmiseni.

39. (Kehtetu — Eesti NSV Ministrite Nõukogu 27. augusti 1969. a. määrus nr. 366 — ENSV ÜVT 1969, nr. 38, art. 384).

VIII. Finantsilised ja krediidilised ergutused

40. Tööettevõtuorganisatsioonidele ja ehitustele, kes edukalt täidavad plaaniga ettenähtud ülesandeid ehitamise alal ja on hästi organiseerinud oma finantsmajanduse, kehtestatakse finantsilised ja krediidilised ergutused.

41. Tööettevõtuorganisatsioonidele ja ehitustele, kes täidavad ja ületavad võimsuste ja põhifondide tegevusse rakendamise plaanid, kapitaalmahutuste ning ehitus- ja montaažitööde plaanid, nende tööde omahinna alandamise ülesanded ja akumulatsiooniplaanid, annavad NSV Liidu Ehituspanga asutuste juhtijad järgmised eelised finantseerimisel ja krediteerimisel:

a) kvartaliks eraldatud assigneeringute kasutamisel toimub ehituste finantseerimine jooksva aasta järgnevateks kvartaliteks ettenähtud eelarveliste assigneeringute plaani järgi;

b) ehitustele antakse kõrgemalseisva organisatsiooni garantiil lühiajalist krediiti omavahendite tulevaste sissemaksete arvel, kui ei ole võlgnevust järjekordsete maksete alal;

c) tööettevõtuorganisatsioonidele antakse krediiti ehituskonstruktsioonide, detailide, blokkide, materjalide ja mootorikütuse

varumiseks, lähtudes vajadusest, mis tekib plaani ületamise puhul, olenemata kindlaksmääratud krediteerimislimiitidest;

d) laene ajutisteks vajadusteks, mis tekivad plaani täitmise käigus, antakse tööettevõtuorganisatsioonile tähtajaga kuni 90 päeva;

e) tööettevõtuorganisatsioonidele antakse krediiti töötasude maksmiseks ilma vastavate organisatsioonide garantiita, tähtajaga kuni 30 päeva ja krediiti käibevahendite ajutiseks täiendamiseks lisaülesannete täitmise puhul üle määratud tööde aastaprogrammi, tähtajaga kuni 60 päeva, kustutamisega jooksval aastal;

f) pakilisteks vajadusteks ettenähtud vahendite määra tööettevõtuorganisatsioonidele ja ehitustele suurendatakse 50% võrra;

g) krediidi protsendimäärad vähendatakse poole võrra.

42. Kui ehitusorganisatsioon võtab tarvitusele abinõud, mis odavdavad ehitust võrreldes eelarvega ilma ehitiste vastupidavust vähendamata ja ekspluatatsioonilisi omadusi halvendamata, jääb saadud sääst ehitusorganisatsiooni korraldusse, kusjuures sääst arvatakse ehitus- ja montaažitööde plaani ja nende omahinna alandamise ülesannete täitmisse.

43. Alustatavatele ja üleminevatele ehitustele eelarvelise maksumusega 2,5 miljonit rubla ja rohkem, samuti ka komplektsete importseadmete baasil püstitatavatele ehitustele kapitaalmahutuste kvartaliplaanide ületamisel antakse vahendeid välja aasta-assigneeringute piirides, olenemata nende kvartalijaotusest.

Alustatavatele ja üleminevatele tootmisotstarbelistele ehitustele eelarvelise maksumusega 2,5 miljonit rubla ja rohkem, samuti ka komplektsete importseadmete baasil püstitatavatele ehitustele nende poolt kapitaalmahutuste aastaplaani ületamisel ja võimsuste tegevusse rakendamise plaani täitmisel antakse vahendeid välja üle antud ehitusele ettenähtud aasta-assigneeringute liiduvabariikide ministrite nõukogude, NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste poolt teiste ehituste kapitaalmahutuste assigneeringute vastava vähendamise arvel, kes ei täida kapitaalmahutuste plaani, ilma nende kapitaalmahutuste plaani ja võimsuste ning põhifondide tegevusse rakendamise plaani muutmiseta.

Liiduvabariikide ministrite nõukogude ja NSV Liidu ministeeriumide ning keskasutuste taotlusel antakse nimetatud tootmisotstarbelistele ehitustele NSV Liidu Ehituspanga loal krediiti tehtud tööde ja seadmete eest tasumiseks ja muudeks kuludeks üle aastaplaani summade piirides, mis on ette nähtud selleks otstarbeks NSV Liidu Ehituspanga krediidiplaanis.

Need krediidid kustutatakse hiljemalt järgmise aasta veebruaris vastavate liiduvabariikide ja NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste möödunud aastal kapitaalmahutusteks kasutamata jäänud assigneeringute arvel NSV Liidu Rahandusministeeriumi ja NSV Liidu Ehituspanga poolt kehtestatavas korras.

Kui üksikute NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste osas ei piisa antud vahenditest, toimub krediidivõlgnevuse jäägi kustutamine kooskõlastatult NSV Liidu Rahandusministeeriumiga NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste kõigi kapitaalmahutusteks kasutamata jäänud assigneeringute arvel.

IX. Finantsilised ja krediidilised sanktsioonid

44. Tööettevõtuorganisatsioonid, kes ei täida võimsuste ja põhifondide tegevusse rakendamise plaani, tööettevõtutööde programmi (käikulastavate objektide ja tervikuna ehituse alal), ehitus- ja montaažitööde omahinna alandamise ülesandeid ja akumulatsiooniplaani, samuti kes süstemaatiliselt ei tasu võlgnevust NSV Liidu Ehituspangale, viiakse vajaduse korral üle kas täielikult või osaliselt järgmisele krediteerimise erirežiimile, mille puhul:

a) iga liiki laene antakse ainult kõrgemalseisvate organisatsioonide garantii vastu omakäibevahendite puudujäägi piirides. Kui kõrgemalseisvad organisatsioonid keelduvad garantiikohustuste andmisest, katkestavad NSV Liidu Ehituspanga asutused tööettevõtuorganisatsioonide edasise krediteerimise ja nõuavad varem antud laenud ennetähtaegselt sisse;

b)—c) (kehtetud — NSV Liidu Ministrite Nõukogu 21. mai 1969. a. määrus nr. 368 — СП СССР 1969, № 14, ст. 76 — ENSV Ministrite Nõukogu 31. detsembri 1969. a. määrus nr. 496 — *ENSV ÜVT 1970, nr. 3, art. 23*);

d) katkestatakse laenude andmine nendes krediidiliikides, kus esineb möödalastud tähtaegadega võlgnevust.

Liidulise alluvusega tööettevõtuorganisatsioonide üleviimine krediteerimise erirežiimile toimub NSV Liidu Ehituspanga juhatuse esimehe korraldusega, vabariigilise ja kohaliku alluvusega organisatsioonide üleviimine aga — NSV Liidu Ehituspanga kontorite juhatajate korraldustega.

Tööettevõtuorganisatsioonide üleviimine krediteerimise erirežiimile toimub 30 päeva möödumisel ministrile või kõrgemalseisva organisatsiooni juhtijale teatamisest (NSV Liidu Ministrite Nõukogu 21. mai 1969. a. määruse nr. 368 — СП СССР 1969, № 14, ст. 76 — redaktsioonis — ENSV Ministrite Nõukogu 31. detsembri 1969. a. määrus nr. 496 — *ENSV ÜVT 1970, nr. 3, art. 23*).

45—46. (Kehtetud — NSV Liidu Ministrite Nõukogu 21. mai 1969. a. määrus nr. 368 — СП СССР 1969, № 14, ст. 76 — ENSV Ministrite Nõukogu 31. detsembri 1969. a. määrus nr. 496 — *ENSV ÜVT 1970, nr. 3, art. 23*).

47. Neil juhtudel, kui ehitatava (tegutseva) ettevõtte direktsioon laseb esineda kapitaalmahutuste finantseerimiseks määratud vahendite ebamajanduslikku kulutamist, liigsete ja mittevajalike materiaalsete väärtuste kogunemist ning teisi plaani- ja

finantsdistsipliini jämedaid rikkumisi, katkestavad NSV Liidu Ehituspanga asutused kulutuste finantseerimise ehitatava (tegutseva) ettevõtte direktsiooni puutuvas osas, peatamata arvete tasumist tehtud tööde eest.

48. Majanduslikul teel püstitatavate ehituste, kes ei täida võimsuste ja põhifondide tegevusse rakendamise plaane, kapitaalmahutuste plaane (käikulastavate objektide ja kogu ehituse osas), ehitus- ja montaažitööde omahinna alandamise ülesandeid ja lasevad esineda mittemakseid NSV Liidu Ehituspangale, ebamajanduslikkust ehitamisel, liigsete ja mittevajalike materiaalsete väärtuste kogunemist ning teisi plaani- ja finantsdistsipliini jämedaid rikkumisi, võidakse finantseerimine katkestada kuni kõrgemalseisvate organisatsioonide poolt nende puuduste likvideerimiseks abinõude tarvitusele võtmiseni (NSV Liidu Ministrite Nõukogu 21. mai 1969. a. määruse nr. 368 — СП СССР 1969, № 14, ст. 76 — redaktsioonis — ENSV Ministrite Nõukogu 31. detsembri 1969. a. määrus nr. 496 — *ENSV ÜVT 1970, nr. 3, art. 23*).

49. Käesolevate eeskirjade punktides 38, 47 ja 48 ettenähtud finantsilisi ja krediidilisi sanktsioone kohaldatakse ehitustele, mille tiitelnimestikud on kinnitanud NSV Liidu Ministrite Nõukogu, NSV Liidu Ehituspanga juhatuse esimehe loal, aga muudele ehitustele — NSV Liidu Ehituspanga kontorite juhatajate loal.

30 päeva jooksul enne nende sanktsioonide rakendamist teatavad NSV Liidu Ehituspanga asutused sellest kõrgemalseisvate organisatsioonide juhtijatele.

50. Krediteerimise erirežiimile üle viidud tööettevõtuorganisatsioonide töö kuulub kohapeal kontrollimisele ministeeriumide, keskasutuste ja töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt rahandusorganite ja NSV Liidu Ehituspanga asutuste esindajate osavõtul.

Ministeeriumid, keskasutused ja töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteed peavad nende kontrollimiste tulemuste kohaselt võtma tarvitusele abinõud halvasti töötavate tööettevõtuorganisatsioonide majandusliku ja rahandusliku tegevuse parendamiseks. Kui nende poolt kavandatud abinõud tööettevõtuorganisatsioonide töö parendamiseks ja kahjumeid ning mittemakseid esile kutsuvate põhjuste kõrvaldamiseks võimaldavad hüvitada tekkinud kahjumeid lisasäästust, võivad NSV Liidu Ehituspanga asutused anda tööettevõtuorganisatsioonideie tähendatud kõrgemalseisvate organisatsioonide garantii vastu laenu käibevahendite ajutiseks täiendamiseks. Laenu antakse tähtajaks vastavalt lisasäästu tekkimise arvestusele kalendriaasta piirides. Kui tööettevõtuorganisatsioonid ei täida neid abinõusid, nõuavad NSV Liidu Ehituspanga asutused käibevahendite täiendamiseks antud laenud ennetähtaegselt sisse.

Tööettevõtuorganisatsioonid, kes 1—2 kuu jooksul nende üleviimisest krediteerimise erirežiimile on täitnud ehitus- ja montaaži-

tööde plaanid ja nende tööde omahinna alandamise ülesanded, ei ole lasknud tekkida kahjumeid ja on parendanud maksedistsipliini, viiakse üle krediteerimise üldrežiimile (NSV Liidu Ministrite Nõukogu 21. mai 1969. a. määruse nr. 368 — СП СССР 1969, № 14, ст. 76 — redaktsioonis — ENSV Ministrite Nõukogu 31. detsembri 1969. a. määrus nr. 496 — *ENSV ÜVT 1970, nr. 3, art. 23*).

X. Projekteerimis- ja eelarve- ning plaani- ja finantsdistsipliinist kinnipidamise kontrollimine

51. NSV Liidu Ehituspangale pannakse projekteerimis- ja eelarve- ning plaani- ja finantsdistsipliinist ehituste ja tööettevõtuorganisatsioonide poolt kinnipidamise kontrollimine.

Sellel eesmärgil on NSV Liidu Ehituspanga asutustel õigus (segamata end seejuures ehituste, ettevõtete, tööettevõtu- ja muude organisatsioonide operatiiv-majanduslikku tegevusse):

a) revideerida ehitusi, ettevõtteid, tööettevõtu- ja muid organisatsioone;

b) korraldada tehtud tööde kontrollmõõtmisi ja kontrollida tegelikult tehtud ettevalmistustööde mahtu;

c) nõuda ehitustelt, ettevõtetelt, asutustelt, tööettevõtuorganisatsioonidelt, trustidelt, kombinaatidelt, ministeeriumidelt, keskasutustelt, nende peavalitsustelt (valitsustelt), töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede valitsustelt (osakondadelt) ja muudelt organisatsioonidelt ehitamisega seoses olevate vajalike dokumentide esitamist;

d) nõuda ehituste, ettevõtete, asutuste, tööettevõtu- ja muude organisatsioonide juhtijatelt, samuti nende kõrgemalseisvatelt organitelt avastatud puuduste kõrvaldamiseks vajalike abinõude rakendamist.

52. NSV Liidu Ehituspanga asutuste juhtijad nõuavad kehtestatud korras sisse ehituste, tööettevõtu- ja muude organisatsioonide poolt liigselt saadud summad, mis on avastatud tehtud tööde kontrollmõõtmise või nende tööde vastuvõtuaktide ja vahendite saamise aluseks olevate muude dokumentide kontrollimise tulemusena.

TSENTRALISEERIMATA FINANTSEERIMISALLIKATE ARVEL ÜLE RIIKLIKU PLAANI TEOSTATAVAKS KAPITAALEHITUSEKS VAHENDITE KULUTAMISE KORRASTAMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 22. augusti 1960. a. määrus nr. 325 — *ENSV MKK 1960, nr. 28, art. 88*)

(Väljavõte)

3. Kehtestada, et elamute, kultuuri-, elukondlike, tervishoiuning kommunaalmajanduse objektide ehitust tsentraliseerimata finantseerimisallikate arvel üle riikliku plaani võib alustada üksnes sellel tingimusel, kui nende objektide ehituse alguseks on olemas vahendid ehituse finantseerimiseks eelarvelise maksumuse täies ulatuses ning kui on olemas kinnitatud projekteelarveline dokumentatsioon.

Nimetatud objektide ehitust üle riikliku plaani, selleks kehtestatud korras vabariigi eelarvest suunatavate vahendite arvel võib alustada siis, kui vahendeid on eraldatud sellisel määral, et see kindlustab nende objektide ehituse lõpuleviimise määratud tähtajaks, ning kui on olemas kinnitatud projekteelarveline dokumentatsioon.

Elamute ehitamine ettevõtete (organisatsioonide) tööliste ja teenistujate osavõtuga tööst toimub NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 31. juuli 1957. a. määrusega nr. 931 kehtestatud korras ja tingimustel ning kuurordilinnakeste ehitamine Eesti NSV Ministrite Nõukogu 21. novembri 1959. a. määrusega nr. 434 kehtestatud korras.[5]

4. Kehtestada, et objektide ehitus tsentraliseerimata finantseerimisallikate ning Eesti NSV Ministrite Nõukogu reservfondi arvel võib toimuda ainult siis, kui nende objektide ehitus on kindlustatud kohalike ehitusmaterjalide ning selleks otstarbeks tsentraliseeritud korras eraldatavate materjalidega.

---

[5] Käesoleva määruse punkti 3 osaliseks muutmiseks on lubatud kohalike töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel, kes on elamute, kultuuri-, elukondlike, kommunaalmajanduse ja tervishoiuobjektide ühised tellijad, alustada nimetatud objektide ehitust riiklike ettevõtete ja organisatsioonide tsentraliseerimata finantseerimisallikate arvel, kui ehituse alguseks on olemas vahendid vähemalt 50% ulatuses ehituse eelarvelisest maksumusest ja kui nende objektide ehituse lõpuleviimiseks vajalike vahendite kogumine tagatakse ehituse kestuse normidega kindlaksmääratud tähtajaks — Eesti NSV Ministrite Nõukogu 29. novembri 1968. a. määrus nr. 411 (*ENSV ÜVT 1968, nr. 50, art. 395*).

VALMISEHITATUD ETTEVÕTETE, HOONETE JA EHITISTE EKSPLUATATSIOONI VASTUVÕTMISE KORRA KOHTA[6]

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 29. novembri 1962. a. määrus nr. 577 — *ENSV MKK 1962, nr. 59, art. 214*)

(Väljavõte)

Kooskõlas NSV Liidu Ministrite Nõukogu 15. septembri 1962. a. määrusega nr. 949 Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a b:

1. Teha teatavaks, et NSV Liidu Ministrite Nõukogu ülalnimetatud määrusega kehtestas järgmise valmisehitatud ettevõtete, hoonete ja ehitiste ekspluatatsiooni vastuvõtmise korra:

4) elumaju, samuti ühiskondlikke hooneid ja ehitisi, olenemata nende eelarvelisest maksumusest ja ametkondlikust kuuluvusest, võtavad vastu ekspluatatsiooni riiklikud vastuvõtukomisjonid, mis määratakse linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt;

6) elumajade ja ühiskondlike hoonete ning ehitiste ekspluatatsiooni vastuvõtmise riikliku vastuvõtukomisjoni koosseisu võetakse riikliku arhitektuurilis-ehitusliku kontrolli organi esindaja (komisjoni esimees), hoonestaja (tellija), organisatsiooni, kellele pannakse hoone või ehitise ekspluateerimine, peatöövõtja, projekteerimisorganisatsiooni, riikliku sanitaarjärelevalve organi, riikliku tuletõrje organi ja hoonestaja (tellija) ametiühinguorganisatsiooni esindaja.

Elumajade ja ühiskondlike hoonete ning ehitiste ekspluatatsiooni vastuvõtmisel linnades, töölis- ja kuurortalevites, kus puuduvad riikliku arhitektuurilis-ehitusliku kontrolli organid, samuti maal määratakse riikliku vastuvõtukomisjoni esimeheks linna või rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee esindaja;

7) ettevõtete, hoonete ja ehitiste ekspluatatsiooni vastuvõtmise aktid kinnitatakse riiklikke vastuvõtukomisjone määranud organite poolt.

Valmisehitatud tööstus-, transpordi-, veemajanduslike ja teiste objektide ekspluatatsiooni andmise kuupäevaks loetakse riikliku vastuvõtukomisjoni poolt aktile allakirjutamise kuupäev.

Elumajade ja ühiskondlike hoonete ning ehitiste ekspluatatsiooni andmise kuupäevaks loetakse töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede poolt riikliku vastuvõtukomisjoni akti kinnitamise kuupäev.

---

[6] Käesolev määrus on kehtetu valmisehitatud tootmisotstarbeliste lõpetatud ehitusobjektide ekspluatatsiooni vastuvõtmise korra osas — Eesti NSV Ministrite Nõukogu 23. veebruari 1967. a. määrus nr. 74 (*ENSV ÜVT 1967, nr. 11, art. 65*).

TOOTMISOTSTARBELISTE LÕPETATUD EHITUSOBJEKTIDE EKSPLUATATSIOONI VÕTMISE KORRA KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 24. veebruari 1966. a. määrus nr. 102 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 10, art. 55*)

Tootmisotstarbeliste lõpetatud ehitusobjektide (ettevõtete, nende üksikute järkude, käikulaskmisele kuuluvate komplekside, hoonete ja ehitiste) ekspluatatsiooni võtmise edasiseks korrastamiseks ja vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 22 jaanuari 1966. aasta määrusele nr. 57 Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. Kehtestada, et tootmisotstarbelised objektid, mille ehitus (või rekonstrueerimine) on lõpetatud vastavalt projektile ja mis on ette valmistatud ekspluatatsiooniks, esitab tellija (hoonestaja) vastuvõtmiseks riiklikele vastuvõtukomisjonidele.

Enne objektide esitamist riiklikele vastuvõtukomisjonidele ekspluatatsiooni võtmiseks tuleb tellija (hoonestaja) poolt määratud töökomisjonidel teostada üksikute konstruktsioonide ja sõlmede kontroll, hoonete ja ehitiste vastuvõtmine, seadmete ja mehhanismide proovimine, katsetamine ja vastuvõtmine.

Keelata ekspluatatsiooni võtta objekte, millel esineb nende normaalset ekspluateerimist takistavaid ja töötajate sanitaar-hügieenilisi töötingimusi ning tööohutust halvendavaid vaegtöid, kõrvalekaldumisi kinnitatud projektist või käikulaskmisele kuuluva kompleksi koosseisust, samuti objekte ilma kõigi paigaldatud seadmete ja mehhanismide töö proovimise, katsetamise ja kontrollimiseta.

Riiklikel vastuvõtukomisjonidel võtta ekspluatatsiooni tootmisotstarbelised objektid ainult sel juhul, kui paigaldatud seadmetega on alustatud projektis ettenähtud toodangu väljalaskmist.

2. Projekteerimise ehituse ja montaaži tööettevõtuorganisatsioonide ja tellijate (hoonestajate) vastutuse tõstmiseks tootmisotstarbeliste objektide tegevusse rakendamise ja nende projekteeritud võimsuste kasutusele võtmise eest, kehtestada et:

projekteerimisorganisatsioonid kannavad vastutust projektide ja eelarvete kvaliteedi eest ja ehituste õigeaegse varustamise eest nendega, ekspluatatsiooni antud objektide võimsuste ja teiste tehnilis-majanduslike näitajate vastavuse eest projektides ettenähtud võimsustele ja näitajatele, autorijärelevalve teostamise ja kõigi projekteerimisega seotud küsimuste lahendamise eest, mis võivad üles kerkida ehituse, objektide ekspluatatsiooni võtmise ja nende projekteeritud võimsuste kasutusele võtmise protsessis;

ehituse ja montaaži tööettevõtuorganisatsioonid kannavad vastutust ehitus- ja montaažitööde täitmise eest kooskõlas projektiga ja kehtestatud tähtaegadel, nende tööde nõuetekohase kvaliteedi eest, nende poolt monteeritud seadmete proovimise ja katsetamise eest, ehitus- ja montaažitööde vastuvõtmise käigus ilmnenud

defektide ja vaegtööde õigeaegse kõrvaldamise eest, tootmisvõimsuste loomise eest ja lõpetatud ehitusobjektide üleandmise eest tellijale (hoonestajale) seadmete kompleksseks proovimiseks ja toodangu väljalaskmise alustamiseks;

tellijad (hoonestajad) kannavad vastutust tootmise õigeaegse ettevalmistamise eest toodangu väljalaskmiseks ekspluatatsiooni antavatel objektidel (nende komplekteerimine kaadriga, varustamine tooraine, materjalide, energiaressurssidega jt.), seadmete kompleksse proovimise eest (tühjalt ja töörežiimiga) projekteerimise ning ehituse ja montaaži tööettevõtuorganisatsioonidega, aga vajaduse korral ka koos spetsiaalseid ja unikaalseid seadmeid valmistavate tehastega, tehnoloogiliste protsesside käimapaneku eest, tootmisotstarbeliste objektide ekspluatatsiooni andmise eest kehtestatud tähtaegadel, tööstustoodangu väljalaskmise eest ja projekteeritud võimsuste kasutuselevõtmise eest võimsuste rakendamise kehtivate normidega ettenähtud tähtaegadel.

3. Kehtestada, et tootmisotstarbeliste objektide ekspluatatsiooni võtmist vabariigilise alluvusega ettevõtetes (peale unikaalsete ja eriti tähtsate tootmisotstarbeliste objektide, mis on kindlaks määratud NSV Liidu rahvamajanduse arendamise aastaplaanides vastavate loeteludega) teostavad riiklikud vastuvõtukomisjonid, kes määratakse:

Eesti NSV Ministrite Nõukogu poolt — objektidel eelarvelise maksumusega 2,5 milj. rubla ja enam;

Eesti NSV ministeeriumide ja keskasutuste poolt — objektidel eelarvelise maksumusega 0,5—2,5 milj. rubla;

korras, mis on kehtestatud vastavalt Eesti NSV ministeeriumide ja keskasutuste poolt — objektidel eelarvelise maksumusega alla 0,5 milj. rubla.

4. Riiklike vastuvõtukomisjonide koosseisu tootmisotstarbeliste objektide ekspluatatsiooni võtmise alal tuleb võtta: tellija (hoonestaja), peatööettevõtja, peaprojekteerija, riikliku sanitaarjärelevalve organite, riikliku tuletõrje-järelevalve organite, ametiühingunõukogude tehnilise inspektsiooni, tellija (hoonestaja) ametiühinguorganisatsiooni ja finantseeriva panga esindajad.[7]

Riiklike vastuvõtukomisjonide määramine tootmisotstarbeliste objektide ekspluatatsiooni võtmise alal teostatakse õigeaegselt, ole-

[7] Käesoleva määruse täiendamiseks kehtestati, et riiklike vastuvõtukomisjonide koosseisu tootmisotstarbeliste objektide ekspluatatsiooni võtmise alal võetakse Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riikliku Maaparanduse ja Veemajanduse Komitee Veeressursside Kasutamise ja Kaitse Valitsuse esindajad — Eesti NSV Ministrite Nõukogu 17. septembri 1966. a. määrus nr. 406 (*ENSV ÜVT 1966, nr. 45, art. 327*).

Täielikult valmisehitatud kuivendus- ja niisutussüsteemide ning teiste veemajanduslike ehitiste ekspluatatsiooni võtmist teostavate riiklike vastuvõtukomisjonide koosseisu võetakse Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumi süsteemi kuuluvate organite esindajad — ENSV Ministrite Nõukogu 12. veebruari 1969. a. määrus nr. 75 (*ENSV ÜVT 1969, nr. 10, art. 119*).

nevalt tootmise iseloomust ja keerukusest, hiljemalt 3 kuud enne ehitatavate objektide ekspluatatsiooni andmise tähtaega.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Tehnilise ja Mäejärelevalve Valitsuse organite kontrolli all olevate ettevõtete, tehaste ja objektide ekspluatatsiooni võtmise riiklike komisjonide koosseisu võetakse ka nende organite esindajaid (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 11. juuni 1968. a. määruse nr. 207 — ENSV ÜVT 1968, nr. 33, art. 234 — redaktsioonis).

5. Tootmisotstarbeliste objektide ekspluatatsiooni võtmise akte vaatavad läbi ja kinnitavad need organid, kes määravad vastuvõtukomisjone, hiljemalt kuu aja jooksul pärast nende esitamist.

Kehtestada, et aruandlusse võimsuste ja põhifondide tegevusse rakendamise plaani täitmise kohta võetakse ainult need objektid, mille ekspluatatsiooni võtmise aktid on kinnitatud vastavate organite poolt.

Tootmisotstarbeliste objektide ekspluatatsiooni andmise kuupäevaks loetakse riikliku vastuvõtukomisjoni aktile allakirjutamise kuupäev.

6. Kehtestada, et tootmisotstarbeliste objektide ekspluatatsiooni võtmisel reeglina ei tohi muuta projektis ettenähtud võimsusi ja teisi tehnilis-majanduslikke näitajaid. Erandjuhtudel võib nende näitajate muutmist lubada üksnes objekti ekspluatatsiooni võtmise akti kinnitav organ riikliku vastuvõtukomisjoni esildisel. Vabariigilise alluvusega objektide puhul tuleb need muudatused kooskõlastada Eesti NSV Riikliku Plaanikomiteega ja Eesti NSV Riikliku Ehituskomiteega.

7. Riiklikel vastuvõtukomisjonidel kontrollida tootmisotstarbeliste lõpetatud ehitusobjektide ekspluatatsiooni võtmisel tegevusse rakendatavate võimsuste ja ehituse tegeliku maksumuse vastavust kinnitatud projektis ettenähtud võimsustele ja objekti ehituse eelarvelisele maksumusele ja kõrvalekaldumiste olemasolu korral selgitada välja nende tekkimise põhjused. Kõrvalekaldumiste analüüsi tulemused ühes vastavate ettepanekutega esitada organitele, kes kinnitavad objektide ekspluatatsiooni võtmise aktid.

8. Eesti NSV ministeeriumidel ja keskasutustel võtta teadmiseks ja juhindumiseks, et:

1) unikaalsete ja eriti tähtsate tootmisotstarbeliste objektide ekspluatatsiooni võtmist teostavad NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste ning liiduvabariikide ministrite nõukogude esildisel määratud riiklikud vastuvõtukomisjonid. Selliste objektide loetelu määratakse kindlaks NSV Liidu rahvamajanduse arendamise aastaplaanides;

2) tootmisotstarbeliste objektide ekspluatatsiooni võtmist (peale käesoleva punkti alapunktis 1 nimetatute) NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste süsteemi kuuluvate ettevõtete osas teostatakse riiklike vastuvõtukomisjonide poolt, kes määratakse:

vastavalt NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste poolt — objektidel eelarvelise maksumusega 2,5 milj. rubla ja enam;

korras, mis on kehtestatud vastavalt NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste poolt — objektidel maksumusega alla 2,5 milj. rubla;

3) NSV Liidu Riiklikule Ehituskomiteele on tehtud ülesandeks teha 3 kuu jooksul «Ehituse normides ja eeskirjades» nimetatud määrusest tulenevad muudatused, samuti välja töötada NSV Liidu Väliskaubanduse Ministeeriumi ning asjahuviliste ministeeriumide ja keskasutuste osavõtul ja kinnitada põhimäärus nende objektide ekspluatatsiooni võtmise kohta, mille ehitamist teostatakse komplektsete importseadmete baasil:

4) NSV Liidu ministeeriumid ja keskasutused on kohustatud hiljemalt 1. maiks 1966 kooskõlastatult NSV Liidu Riikliku Ehituskomiteega välja töötama ja kinnitama vastavate tööstusharude osas valmisehitatud ettevõtete, objektide, tsehhide ja käitiste ekspluatatsiooni võtmise eeskirjad.

KODANIKE TALUDEST ÜMBERASUSTAMISEGA SEOTUD TÄIENDAVATE ABINÕUDE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. novembri 1969. a. määrus nr. 431 — *ENSV ÜVT 1969, nr. 45, art. 439*)

(Väljavõte)

Vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 4. jaanuari 1966. a. määrusele nr. 4 ja 7. augusti 1969. a. määrusele nr. 630 ning NSV Liidu Ministrite Nõukogu 26. septembri 1966. a. korraldusele nr. 2308-r Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a b:

1. Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumil, Eesti NSV Ministrite Nõukogu Koondisel «Eesti Põllumajandustehnika», Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklikul Maaparanduse ja Veemajanduse Komiteel, rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel, rajoonide põllumajandusliku tootmise valitsustel, kolhooside juhatustel, sovhooside ning teiste riiklike põllumajandusettevõtete ja -organisatsioonide juhtijatel tõhusamalt rakendada vajalikke abinõusid kodanike ümberasustamiseks taludest sovhoosi- ja kolhoosiasulatesse, ümberasuvate kolhoosnikute, sovhooside tööliste ja teenistujate ning teiste maal elavate kodanike igakülgseks abistamiseks, ühiskondliku, individuaal- ja kooperatiivelamuehituse laialdaseks arendamiseks kolhoosides ja sovhoosides ning maa-asulate rajamiseks ja heakorrastamiseks.

2. Lubada Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riiklikul Maaparanduse ja Veemajanduse Komiteel võtta kuivendussüsteemide ehitamise ja kultuurtehniliste abinõude rakendamise eelarvetesse kulud,

mis on seotud kuivendatavatel ja kuivendatud maadel asuvatest taludest kodanike ümberasustamisega.

Nimetatud kulusid tuleb katta:

1) sovhooside, kalamajandite, viljapuukoolide, õppe- ja katsening eksperimentaalmajandite, õppeasutuste ja teaduslike uurimisasutuste, samuti teiste riiklike põllumajandusettevõtete ja -organisatsioonide maadel asuvate talude puhul — põllumajandusele ning elamu- ja kommunaalehitusele eraldatud kapitaalmahutuste üldmahu arvel;

2) kolhooside maadel asuvate talude puhul — operatsioonikuludeks eraldatud eelarveliste assigneeringute arvel.

Kehtestada, et kodanike taludest ümberasustamise abinõud tuleb ellu rakendada vastavalt tööde mahtudele ja selleks eraldatud eelarveliste assigneeringute summadele, mis on vastava aasta rahvamajandusplaanis ja riigieelarves ette nähtud, arvesse võttes majanduslikku otstarbekust ja tingimusel, et tagatakse maade kuivendamiseks ja kultuurtehnilisteks töödeks eraldatavate kapitaalmahutuste kõrge efektiivsus.

3. NSV Liidu Riigipanga Eesti Vabariiklikul Kontoril anda krediiti:

1) kolhoosidele — elamute (ühiskondliku elamufondi) ja kõrvalhoonete ehitamiseks kolhoosiasulates kuivendatavatel ja kuivendatud maadel asuvatest taludest ümberasustatavatele kolhoosnikutele — tüüpprojektide järgi ehitatavate elamute eelarvelise maksumuse ulatuses tähtajaga kuni 15 aastat, kusjuures krediidi kustutamine algab viiendal aastal pärast selle saamist;

2) kodanikele, kes on avaldanud soovi ümber asuda kuivendatavatel, kuivendatud ja mittekuivendatavatel maadel asuvatest taludest sovhoosiasulatesse, samuti kuivendatavatel ja kuivendatud maadel asuvatest taludest kolhoosiasulatesse, — elamu ja kõrvalhoonete ehitamiseks kuni 3500 rubla ühe perekonna kohta (olenevalt tüüpprojekti järgi ehitatava kõrvalhoonetega elamu maksumusest) tähtajaga kuni 15 aastat, kusjuures krediidi kustutamine algab kolmandal aastal pärast selle saamist ja keskmiselt 35% krediidisummast kaetakse riigieelarvest.

Lubada rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel diferentseerida taludest sovhoosi- ja kolhoosiasulatesse ümberasuvatele kodanikele antavast krediidist selle osa suurust, mida kustutatakse riigieelarvest, olenevalt nende kodanike materiaalsest kindlustatusest ja lähtudes selle krediidiosa keskmisest suurusest (35%);

3) kodanikele, kes on avaldanud soovi mittekuivendatavatel maadel asuvatest taludest kolhoosiasulatesse ümber asuda, — elamu ja kõrvalhoonete ehitamiseks kuni 3500 rubla ühe perekonna kohta (olenevalt tüüpprojekti järgi ehitatava kõrvalhoonetega elamu maksumusest) tähtajaga kuni 15 aastat, kusjuures krediidi kustutamine algab kolmandal aastal pärast selle saamist.

Käesoleva punkti alapunktides 2 ja 3 nimetatud krediiti annab NSV Liidu Riigipanga Eesti Vabariiklik Kontor kolhooside, sovhooside ja teiste riiklike põllumajandusettevõtete ja -organisatsioonide kaudu.

Soovitada kolhoosidel abistada kolhoosnikuid elamute ehitamises ning kolhoosnikute üldkoosolekute otsusel kustutada kuni 35% summast, mille andis NSV Liidu Riigipank mittekuivendatavatel maadel asuvatest taludest ümberasuvatele kolhoosnikutele elamu ja kõrvalhoonete ehitamiseks.

4. Kehtestada, et:

1) Eesti NSV Põllumajanduse Ministeerium juhib kolhoosnikute, sovhooside tööliste ja teiste kodanike taludest ümberasustamise organiseerimist, olenemata majandite ametkondlikust alluvusest, elamuehituskooperatiivide moodustamist maal, samuti kooperatiiv- ja individuaalelamute ehitamist maal;

2) rajoonide põllumajandusliku tootmise valitsused juhivad organisatsiooniliselt ja tehniliselt kodanike ümberasustamist taludest sovhoosi- ja kolhoosiasulatesse, individuaal- ja kooperatiivelamute ehitamise korraldamist maal, ümberasustamise ja kooperatiivelamuehitusega seotud materiaal-tehnilise varustamise ja krediteerimise planeerimist, samuti nende tööde plaanide koostamist;

3) kuivendatavatel ja kuivendatud maadel asuvatest taludest kodanike ümberasustamisega seotud tööd eraldatakse kuivendussüsteemide ehitamise ja kultuurtehniliste tööde tehnilises dokumentatsioonis ja eelarvetes kogu kuivendus- ja kultuurtehniliste abinõude kompleksist ning näidatakse ära nende finantseerimise allikad;

4) rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteed kinnitavad kuivendatavatel, kuivendatud ja mittekuivendatavatel maadel asuvatest taludest kolhoosnikute, sovhooside tööliste ja teiste kodanike ümberasustamise tööde plaanid, kooperatiivelamuehituse ja selle krediteerimise plaanid ja individuaalelamuehituse plaanid rajoonide põllumajandusliku tootmise valitsuste ja maaparanduse valitsuste esildisel, samuti individuaalelamuehituse pikaajalise krediteerimise plaanid NSV Liidu Riigipanga rajooniosakondade esildisel ja kontrollivad pidevalt nende abinõude täitmist.

5. Pidada otstarbekaks mitte lammutada kuivendatavatel ja kuivendatud maadel asuvaid talusid, mille ehitised on heas seisukorras või millel on arhitektuurilis-ajalooline väärtus, samuti mis harmoneerivad maastikuga ega takista maaparandusehitiste rajamist ning ekspluateerimist.

Soovitada kolhoosidel, sovhoosidel ja teistel riiklikel ettevõtetel ning organisatsioonidel, kui nimetatud talude valdajad ei avalda soovi neisse taludesse jääda, omandada need talud kehtestatud korras.

6. Maal organiseeritavate elamuehituskooperatiivide abistamiseks anda rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedele õigus:

1) lubada maal organiseeritavatel elamuehituskooperatiividel vajaduse korral ehitada peale paljukorteriliste elamute ka ühe- ja kahekorterilisi elamuid (õueaiamaaga), arvestades maa-asulate planeerimise ja hoonestamise projekte.

Kehtestada, et maal asutatakse elamuehituskooperatiive kolhooside, sovhooside ja teiste riiklike ettevõtete ning organisatsioonide juurde vähemalt 5 liikme olemasolu korral;

2) elamuehituskooperatiivide organiseerimisel maal vähendada ametiühinguorganite, samuti ettevõtete ja organisatsioonide palvel kuni 30% maja ehituse maksumusest omavahendite määra, mis vastavalt Eestimaa KP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 10. augusti 1962. a. määrusele nr. 380 (ENSV MKK 1962, nr. 42, art. 149) kuuluvad sissemaksmisele enne ehituse algust.

NSV Liidu Ehituspanga Eesti Vabariiklikul Kontoril anda rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede otsuste olemasolu korral maal organiseeritavatele elamuehituskooperatiividele riiklikku krediiti kuni 70% elamute maksumusest, kustutamisega igal aastal võrdsetes osades 10—20 aasta jooksul.

7. Anda erandina sovhooside ja teiste maal asuvate riiklike ettevõtete juhtijatele õigus kustutada kooskõlastatult ametiühinguorganisatsioonidega sotsiaal-kultuuriliste ürituste ja elamuehituse fondist (ettevõtetes, mis ei ole üle viidud planeerimise ja majandusliku stimuleerimise uutele tingimustele, — ettevõttefondist, ja sovhoosides, mis ei ole üle viidud täielikule isemajandamisele, — majapidamise tugevdamise ja laiendamise fondist) kuni 20% riiklikust krediidist, mis on antud maal maju ehitavate elamuehituskooperatiivide liikmeteks olevatele töölistele ja teenistujatele, tingimusel, kui nad on antud ettevõttes (sovhoosis) töötanud vähemalt 10 aastat elamuehituskooperatiivi astumise momendist arvates.

Soovitada kolhoosidel kustutada kolhoosnikute üldkoosolekute otsusel kuni 20% riiklikust krediidist, mis on antud maal maja ehitavate elamuehituskooperatiivide liikmeteks olevatele kolhoosnikutele, tingimusel, kui nad on selles kolhoosis töötanud vähemalt 10 aastat.

8. Maa elamuehituskooperatiivide abistamiseks tehnilise dokumentatsiooni ettevalmistamises ja ehituse tehnilise järelevalve parendamiseks:

1) panna maal kooperatiivelamuehituses tellija funktsioonid kolhoosidele, sovhoosidele ja teistele riiklikele ettevõtetele ning organisatsioonidele.

Soovitada maal asuvatel elamuehituskooperatiividel üle anda lepingute alusel kolhoosidele ja sovhoosidele ning muudele riiklikele ettevõtetele ja organisatsioonidele, kelle juurde need koopera-

tiivid on organiseeritud, kooperatiivelamute ehituse tellijate funktsioonid, kui neid elamuid ehitavad tööettevõtuorganisatsioonid ja majandite ehitusbrigaadid;

2) kehtestada, et kooperatiivelamute ehituse tehnilist järelevalvet teostavad rajoonide põllumajandusliku tootmise valitsused ja rajooniarhitektid eelarvetes ettenähtud vahendite arvel.

9. Teha sovhooside ja teiste riiklike põllumajandusettevõtete ning -organisatsioonide juhtijatele ülesandeks ja soovitada kolhooside juhatustel, kui nende majandite juurde moodustatakse elamuehituskooperatiivid, igakülgselt kaasa aidata nende kooperatiivide organiseerimisele ja kooperatiivelamute ehitamisele.

10. Materiaalse abi andmiseks perekondadele, kes asuvad taludest ümber kolhoosiasulatesse, soovitada kolhoosidel neil juhtudel, kui individuaalelamuid ehitatakse tööettevõtuorganisatsioonide ja majandite jõududega, vajaduse korral katta lisakulud ja muud juurdearvutused eelarvetes kultuur-elukondlikust fondist.

11. Teha Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumile, rajoonide põllumajandusliku tootmise valitsustele, sovhooside ja teiste riiklike põllumajandusettevõtete ja -organisatsioonide direktoritele ülesandeks ja soovitada kolhoosidel ehitada maal lepingulistel alustel individuaalelamuid ja kooperatiivelamuid, mille ehitamine ei ole üle antud tööettevõtuorganisatsioonidele, nende majandite ehitusbrigaadide jõududega, kaasa tõmmates hoonestajaid.

12. Eesti NSV Ehitusministeeriumil, Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumil, Eesti NSV Kolhoosidevaheliste Ehitusorganisatsioonide Vabariiklikul Nõukogul ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu Koondisel «Eesti Põllumajandustehnika» ehitada uusi ühiskondlikke, individuaal- ja kooperatiivelamuid ning majapidamishooneid kodanikele, keda asustatakse ümber kuivendatavatelt, kuivendatud ja mittekuivendatavatelt maadelt, kolhooside, sovhooside ja teiste riiklike põllumajandusettevõtete ning -organisatsioonidega sõlmitud lepingute kohaselt, maaehituseks ettenähtud limiidi arvel.

13. Teha Eesti NSV ministeeriumidele ja keskasutustele ülesandeks ning soovitada kolhooside juhatustel:

1) ette näha eeskätt ühiskondlike elamute ehitamine taludest ümberasustatavatele kolhoosnikutele ning sovhooside ja muude riiklike ettevõtete ning organisatsioonide töölistele;

2) ühel ajal kodanike ümberasustamisega kuivendatavatel, kuivendatud ja mittekuivendatavatel maadel asuvatest taludest ümber vedada taludest ka ehitised, mis on kolhooside, sovhooside ja teiste riiklike ettevõtete ning organisatsioonide bilansis.

Kehtestada, et nende ehitiste taludest ümbervedamisega seotud kulud katab nende valdaja.

14. Kehtestada, et elamuid tuleb kolhoosi- ja sovhoosiasulates ehitada põhiliselt ühes kompleksis insenerivälisvõrkude, juurde-

sõiduteede ja tänavate, haljastuse ja heakorrastusega vastavalt kinnitatud hoonestusprojektidele.

Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumil ehitada Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumi tellimuste kohaselt teid sovhoosi- ja kolhoosiasulates ja juurdepääsuteid sinna tööettevõtutööde ettenähtud limiidi piires.

Kehtestada, et 1971. aastast alates töötavad välja tehnilise dokumentatsiooni taludest ümberasustatavatele kodanikele kooperatiiv- ja individuaalelamute ehituseks, kui ühes sovhoosi- või kolhoosiasulas ehitatakse tööettevõtu korras vähemalt 5 maja (korterit), projekteerimisinstituudid «Eesti Maaehitusprojekt» ja «EKE Projekt».

16. ETKVL-il ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel ette näha ehitusmaterjalide eraldamine nende realiseerimiseks eelkõige kodanikele, keda asustatakse ümber kuivendatavatelt ja kuivendatud maadelt ning kes ehitavad uusi hooneid kolhoosi- ja sovhoosiasulates.

AMETKONDLIKE TEEDE EHITUSE, REMONDI JA KORRASHOIU MÄÄRUSTIK

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 11. detsembri 1969. a. määrusega nr. 469 — *ENSV ÜVT 1970, nr. 1, art. 5*)

(Väljavõte)

III. Ametkondlike teede projekteerimine, ehitus, remont ja korrashoid.

23. Töömahukaid teetöid ametkondlikel teedel on soovitatav teha mehhaniseeritult, Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi teedeorganisatsioonide, Eesti NSV Ministrite Nõukogu Koondise «Eesti Põllumajandustehnika» kohalike organisatsioonide ja muude ehitusorganisatsioonidega sõlmitud tööettevõtulepingute alusel.

24. Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi teedemajandid teevad kolhooside, sovhooside ja teiste ettevõtete ning organisatsioonidega sõlmitud lepingute alusel järgmisi töid:

1) ametkondlike teede profileerimine;

2) truupide raudbetoonlülide, sildade tüüpdetailide, teemärkide ja viitade valmistamine tellija materjalist;

3) puitsildade ümberehitamine ja raudbetoonsildade ehitamine tellija materjalist.

25. Rajoonides, kus Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi teedemajanditel ei ole monteeritava raudbetooni polügoone, valmistavad truupide lülisid kolhooside ametkondlikele

teedele kolhoosidevahelised ehitusorganisatsioonid tellijaga sõlmitud lepingu alusel ja tema materjalist.

26. Ehitatud või kapitaalselt remonditud sildade (avaga üle 5 m) ekspluatatsiooni vastuvõtmine ametkondlikel teedel toimub Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi kohaliku teedevalitsuse esindaja juuresolekul ja vormistatakse aktiga.

PROJEKTEERIMIS- JA UURIMISTÖÖD NING KONSTRUEERIMIS- JA TEADUSLIKUD UURIMISTÖÖD

RIIKLIKU PROJEKTEERIMISE JA UURIMISE INSTITUUDI «EESTI MAAPARANDUSPROJEKT» PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riikliku Maaparanduse ja Veemajanduse Komitee poolt 13. detsembril 1966. a.)

(Väljavõte)

II. Ülesanded

1. Instituudi ülesanneteks on:

1) põllumajanduslike ja metsamaade kuivendamise ja kultuuristamise projekteerimine;

2) maaparanduseks ja metsakuivendamiseks vajalike hüdrotehniliste ehitiste, teede ja sildade projekteerimine;

3) põllumajandusotstarbeliste turbatootmisobjektide projekteerimine;

4) kultuurtehniliste tööde ja niisutussüsteemide projekteerimine;

5) maaparanduslikuks ja kalamajanduslikuks otstarbeks siseveekogude veerežiimi reguleerimise projektide koostamine;

6) maaparanduse valdkonnas kohalikele tingimustele vastavate juhend-normatiivmaterjalide ning tüüp- ja korduvalt kasutatavate projektide väljatöötamine;

7) maaparanduse, metsakuivenduse ja veemajanduse perspektiivskeemide ja -kavade koostamine ning nende ökonoomilis-tehniline analüüs;

8) maaparanduse, põllumajanduslikuks otstarbeks turba tootmise ja kasutamise ning happeliste muldade lupjamise alal tehnoloogilise profiiliga uurimistööde tegemine.

IV. Õigused ja kohustused

1. Instituudil on õigused ja kohustused, mis on ette nähtud kehtivate eeskirjade järgi isemajandavatele projekteerimis-uurimise organisatsioonidele.

2. Instituudi tööd juhib direktor ainujuhtimise printsiibil, lähtudes Instituudile määratud ülesannetest ja kohustustest kooskõlas projekteerimis-uurimise organisatsioonile antud õigustega. Organiseerib Instituudi kogu tootmismajanduslikku ja finantsilist tegevust ning kannab täielikku vastutust Instituudi töö eest, eriti:

1) projekteerimis- ja uurimistööde plaanide täitmise eest;

2) tööviljakuse tõstmise, töö parema organiseerimise ja normeerimise ning projekteerimis-uurimise organisatsioonidele ettenähtud töötasude süsteemide õige kasutamise eest;

3) isemajandamise tugevdamise, ökonoomika režiimi täitmise, Instituudi töö rentaabluse tõstmise ja eelarveliste laekumiste plaani täitmise eest;

4) riikliku distsipliini ja sotsialistliku seaduslikkuse täitmise eest Instituudi kogu tegevuses;

5) Instituudi töötajate töö- ja elutingimuste parandamise ürituste läbiviimise eest.

3. Instituudi peainsener-direktori asetäitja organiseerib tootmist ja selle ratsionaliseerimist ning kindlustab:

1) kõrgekvaliteetse projektdokumentatsiooni väljalaskmise, mis tagab ehitatavate ja rekonstrueeritavate melioratsioonisüsteemide ja ehitiste projektlahenduste vastavust kodu- ja välismaise tehnika arengutasemele ning nende projektlahenduste ökonoomsust;

2) Instituudis teostatava teaduslik-tehnoloogiliste uurimistööde sihipärasuse ja aktuaalsuse;

3) töötajate kvalifikatsiooni tõstmist.

4. Instituudi direktoril on õigus:

1) võtta tööle ja vabastada töölt Instituudi töötajaid, välja arvatud peainsener-direktori asetäitja ja pearaamatupidaja;

2) teostada kõiki operatsioone pankades ja teistes krediidiasutustes, aktsepteerida arveid ning sõlmida lepinguid, mis on seotud Instituudi tegevusega;

3) esineda Instituudi nimel kõikides asutustes ja ettevõtetes, sealhulgas rahvakohtus, riiklikus ja ametkondlikus arbitraažis;

4) käsutada ja kasutada vastavalt kehtivale korrale Instituudi varasid ja vahendeid;

5) välja anda volitusi ettenähtud korras;

6) määrata Instituudist väljastatavate dokumentide allakirjutamise korra.

5. Peainsener-direktori asetäitjal on direktoriga võrdsed õigused direktori poolt määratud kompetentsi piirides.

PROJEKTEERIMIS- JA UURIMISTÖÖ LEPINGUTE EESKIRJAD

(Kinnitatud NSV Liidu Riikliku Ehituskomitee, NSV Liidu Riikliku Plaanikomitee ja NSV Liidu Rahandusministeeriumi poolt 25. mail 1959. a.)

Vt. Majandustöötaja juriidiline käsiraamat. Koost. E. Talvik. Tallinn, 1969, lk. 389—402

ETTEVÕTETE JA ORGANISATSIOONIDE MATERIAALSE VASTUTUSE KOHTA ÜLESANNETE NING KOHUSTISTE MITTETÄITMISE EEST

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 29. novembri 1967. a. määrus nr. 474 — *ENSV ÜVT 1967, nr. 52, art. 450*)

Vt. Majandustöötaja juriidiline käsiraamat. Koost. E. Talvik. Tallinn 1969, lk. 363—371

KOHTUPRAKTIKAST KAPITAALEHITUSE PROJEKTIDE JA EELARVETE KOOSTAMISE EEST TASU NÕUDMISE HAGIDES

(NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi 24. märtsi 1959. a. määrus nr. 1)

Vt. Majandustöötaja juriidiline käsiraamat. Koost. E. Talvik. Tallinn, 1969, lk. 590—591

XXXII peatükk

VEOLEPINGUD

NSV LIIDU JA LIIDUVABARIIKIDE TSIVIILSEADUSANDLUSE ALUSED — §-d 72—77
EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 378—383

EKSPORT- JA IMPORTVEOSTE RAUDTEE- NING MEREVEDUDE PLANEERIMISE PÕHIEESKIRJAD

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 19. juuli 1962. a. korralduse nr. 1056-k lisa)

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 5. juuni 1962. a. määrusega nr. 543 — *ENSV MKK 1962, nr. 36, art. 136*)

NSV LIIDU RAUDTEEDE MÄÄRUSTIK[1]

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 6. aprilli 1964. a. määrusega nr. 270 — *СП СССР 1964, № 5, ст. 36*)

I jagu

Üldeeskirjad

1. NSV Liidu raudteetransport, kuuludes rahvamajanduse tähtsaimate harude hulka, tagab koos teiste transpordiliikidega maa tööstus- ning põllumajandussaaduste normaalse tootmise ja käibe, rahuldab elanikkonna tarvidusi vedude alal ja aitab tugevdada NSV Liidu kaitsevõimet.

2. NSV Liidu raudteede määrustik määrab kindlaks raudteede,

[1] Määrustiku tekst on toodud täienduste ja muudatustega, mis kehtestati NSV Liidu Ministrite Nõukogu 22. juuli 1969. a. määrusega nr. 571 (*СП СССР 1969, № 18, ст. 105*).

samuti raudteetransporti kasutavate ettevõtete, organisatsioonide, asutuste ja kodanikkude õigused, kohustused ja vastutuse.

Määrustikuga reglementeeritakse raudteevedude plaani koostamise ja täitmise kord, kaupade, reisijate, pagasi ja posti veo põhitingimused, raudtee juurdeveoteede ekspluateerimise põhisätted, samuti raudteede vastastikused suhted teiste transpordiliikidega.

3. Raudteede peamisteks ülesanneteks on rahvamajanduse ja elanikkonna vajaduste täielik rahuldamine vedude alal, kaupade ja reisijate vedude plaani täitmine, veoste säilimise ja nende õigeaegse sihtpunktidesse toimetamise kindlustamine.

Raudteetranspordi organid, samuti kaubasaatjad ja -saajad ministeeriumid, ametkonnad, ettevõtted, organisatsioonid ja asutused on kohustatud kaupade vedude juures rangelt silmas pidama sotsialistliku riigi huve ja kindlustama kaubaveoplaani täieliku ja rütmilise täitmise nii tervikuna kui ka iga kaubaliigi, raudteekonna ja jaama osas, veereva koosseisu ratsionaalse kasutamise, rongide liiklemise ohutuse ja transpordikulude maksimaalse säästmise rahvamajanduses.

4. Käesolev määrustik kehtib kaupade, reisijate, pagasi ja posti veo kohta NSV Liidu raudteede üldvõrku kuuluvatel ja üldiseks kasutamiseks avatud raudteedel, sealhulgas ka kaupade vedude kohta, mille peale- ja mahalaadimine toimub raudtee juurdeveoteedel.

Kaupade, reisijate, pagasi ja posti vedu ehitatavatel raudteedel kuni nende üleandmiseni alatisse ekspluatatsiooni toimub eeskirjade järgi, mis kinnitatakse NSV Liidu Riikliku Transpordiehituse Tootmiskomitee ja Teedeministeeriumi poolt kooskõlastatult Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukoguga.

5. Kaupade, reisijate ja pagasi vedu raudteedel rahvusvahelises ühenduses teostatakse kindlaksmääratud korras raudtee rahvusvaheliste otseühenduste kohta sõlmitavate kokkulepete alusel.

6. Käesoleva määrustiku alusel kinnitab Teedeministeerium ja järgnevalt avaldab «NSV Liidu raudteetranspordi vedude eeskirjade ja tariifide kogumikus»:

a) kooskõlastatult NSV Liidu Rahvamajanduse Nõukoguga ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraažiga — kaubaveoeeskirjad, mis sisaldavad üksikute kaubaliikide veo ja kommertsoperatsioonide täitmise eeskirju jaamades ja raudtee juurdeveoteedel ja mis töötatakse välja liiduvabariikide ministrite nõukogude, NSV Liidu asjahuviliste ministeeriumide ja ametkondade osavõtul;

b) kaupade laadimise ja kinnitamise tehnilised tingimused (edaspidi nimetatud «Tehnilised tingimused»), mis töötatakse välja liiduvabariikide ministrite nõukogude, NSV Liidu asjahuviliste ministeeriumide ja ametkondade ning Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukogu osavõtul;

c) koos Merelaevanduse Ministeeriumi, Väliskaubanduse Minis-

teeriumi ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Majanduslike Välissidemete Komiteega meresadamate ja piirijaamade kaudu mitte rahvusvahelises otseühenduses liikuvate eksport- ja import-kaupade veo eeskirjad;

d) reisijate ja pagasi veo eeskirjad.

II jagu

Kaubaveomajandus. Seadeldised reisijate teenindamiseks

7. Raudteed veavad kaupu, reisijaid, pagasit ja posti jaamade vahel, mis on avatud vastavate operatsioonide teostamiseks.

Jaamad teostavad vagun- ja väikesaadetiste ning konteinerites kaupade vastuvõtmise, pealelaadimise, väljalaadimise ja väljaandmise operatsioone, samuti reisijate ja pagasi veoga seotud operatsioone. Jaamu võib avada kas kõigi või mõne operatsiooni teostamiseks.

Veodokumentide vormistamiseks ja veomaksu sissenõudmiseks organiseeritakse jaamades kaubakontorid ja kaubakassad, pagasi- ja piletikassad. Kaubakontorites ja -kassades peab olema välja pandud veoste ja pagasi vastuvõtmise ning väljaandmise, samuti piletite müügi eeskirjad. Vajaduse korral organiseeritakse jaamades teadete bürood.

Kaubakontorite, kassade, kaubahoovide, ladude jms. tööaeg määratakse kindlaks arvestusega, et kaubasaatjate, kaubasaajate ja reisijate teenindamine oleks kõige parem ja veovahendite kasutamine toimuks kõige ratsionaalsemalt.

Jaamu avab ja suleb kõikide või mõnede operatsioonide täitmiseks Teedeministeerium, avaldades seda «NSV Liidu raudteetranspordi vedude eeskirjade ja tariifide kogumikus». Sealjuures kooskõlastatakse jaamade sulgemine oblastite (kraide) töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedega, autonoomsete vabariikide ministrite nõukogudega või liiduvabariikides, kus puuduvad oblastid, ministrite nõukogudega.

8. Kaupade, reisijate, pagasi ja posti vedu raudteedel toimub Teedeministeeriumi vagunites ja ettevõtete, organisatsioonide ning asutuste vagunites.

Vagunid, mis on määratud kaupade, reisijate, pagasi ja posti veoks NSV Liidu üldvõrku kuuluvatel raudteedel, peavad vastama «NSV Liidu raudteede tehnilise ekspluatatsiooni määruste» nõuetele.

9. Veoste peale- ja mahalaadimine toimub nii jaama ladudes ja platsidel, mis on raudtee käsutuses (üldkasutatavad kohad), kui ka rööbastee ääres asuvates ladudes, platsidel ja teistes punktides, mis on ettevõtete, organisatsioonide, asutuste käsutuses (mitteüldkasutatavad kohad).

10. Kaubaveo- ja laadimisoperatsioonide teostamiseks peavad jaamadel olema vastavalt varustatud ehitised ja seadeldised.

Jaamades, kus toimub palju üksikute kaupade veooperatsioone, peavad olema eriseadeldised, samuti masinad, seadised ja inventar nende kaupade sisse- ja väljalaadimiseks (erilised platvormid ja platsid kuhjas veetavate kaupade vastuvõtmiseks ja väljaandmiseks, platsid ja masinad konteinerite peale- ja mahalaadimiseks, platvormid või platsid loomade laadimiseks, loomade jootmispunktid, desinfitseerimis-pesuseadeldised, isotermiliste vagunite varustamise seadeldised jms).

Kõik kaubaveomajanduse ehitised ja seadeldised peavad oma võimsuselt ja läbilaskevõimelt kindlustama kogu kaubaveo ülesande täitmise, kaupade täieliku säilivuse, veereva koosseisu õigeaegse töötlemise, kaupade peale- ja mahalaadimise operatsioonide täitmise kindlaksmääratud tähtaegadel ja laadimistööde mehhaniseerimise.

11. Jaamades, kus üldkasutatavates kohtades teostatakse kaubaveooperatsioone suures ulatuses, organiseeritakse kaubahoovid.

Kaubahoovide platsid ja sõiduteed kaubahoovide juurde peavad kindlustama autotranspordile normaalsed töötingimused.

Kaubahoovide juurde viivate sõiduteede korrastamine pannakse töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedele.

12. Raudtee organiseerib tarviduse korral jaamades spetsialiseeritud punktid (estakaadid, mehhaniseeritud laod, konteineriplatsid, platvormid jt.) kuhjas veetavate, raskekaaluliste ja teiste kaupade vastuvõtmiseks, peale- ja mahalaadimiseks ning väljaandmiseks, võib aga ka kooskõlastatult oblastiteks jagamata liiduvabariikide ministrite nõukoguga, autonoomsete vabariikide ministrite nõukoguga või oblastite (kraide) töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteega koondada kaupade peale- ja mahalaadimist üksikutesse jaamadesse.

13. Raudtee võib anda raudtee maa-alast ettevõtetele, organisatsioonidele ja asutustele ajutiseks kasutamiseks vabu maatükke kaupade paigutamiseks, samuti juurdeveoteedele raudteega ühenduse loomiseks ja teiste ehitiste püstitamiseks, hüvitades raudteele temalt võetavad maksud ja samuti nende maatükkide pidamise kulud (Teedeministeeriumi poolt kehtestatud maksumäärade kohaselt).

14. Veetavate kaupade ja pagasi kaalumiseks kasutatakse vaguni-, kauba- (statsionaarseid ning ümberpaigutatavaid) ja elevaatorikaalusid.

Raudteedel peab üldkasutatavates kohtades, kaubasaatjatel ja kaubasaajatel mitteüldkasutatavates kohtades olema tarvilikul hulgal kaalusid ja kaaluriistu.

15. Kaalud ja kaaluriistad kuuluvad kohustuslikult riiklikule kontrollimisele ja tembeldamisele kindlaksmääratud korras.

Kaalusid ja kaaluriistu kontrollitakse kaalude esmakordsel

ülespanekul, pärast nende kapitaal- ja keskmist remonti ja perioodiliselt NSV Liidu Riikliku Standardite, Mõõtude ja Mõõduriistade Komitee poolt kindlaksmääratud tähtaegadel.

Kaupade kaalumine rikkis kaaludel või kaaludel, mille kontrollimise ja tembeldamise tähtaeg on möödunud, on keelatud.

Raudteed võivad võtta tehnilisele teenindamisele (tehniline järelevalve, remont, kontrollimine) mitteüldkasutatavates kohtades kaubasaatjate ja kaubasaajate kaalusid, mis on määratud kaupade kaalumiseks.

16. Reisijate ja pagasi veooperatsioonide täitmiseks avatud jaamad peavad vastama nõuetele, mis kindlustavad nende operatsioonide täitmise.

Vaksalites peavad olema piletikassad ja, olenevalt vedude määrast, ruumid pagasi vastuvõtmiseks ja väljaandmiseks, käsipakkide hoiuruumid, ootesaalid, transiitreisijate puhketoad, saalid lastega reisijaile, emade ja laste toad, restoranid ja einelauad, ruumid reisijate kultuur-elukondlikuks ja sanitaar-hügieeniliseks teenindamiseks (post, telegraaf, raadiosõlm, juuksuri töötuba, arstiabipunktid, veekeeduaparaat jne.), teadete bürood, samuti ametiruumid isikuile, kes on vahetult seotud reisijate teenindamise ja rongide liiklusega.

Reisijate ohutuks rongile minekuks, mahatulekuks ja üleminekuks ehitatakse jaamades platvormid katusealuste või paviljonidega, piletikassadega ja jalakäijate tunnelite või sildadega iga reisirongide vastuvõtu-ärasaate tee juurde, samuti tarbe korral reisirongide peatuspunktides, sealhulgas linnalähedastes piirkondades.

Vaksaliesised väljakud peavad olema korras ja vastama jalakäijate ning linnatranspordi mugava ja ohutu liiklemise nõuetele.

Vaksaliesiste väljakute korrastamine on töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede ülesandeks.

17. Vaksalis (jaama reisijateruumis), reisirongis, kaubakontoris (kassas) peab olema reisijate, kaubasaatjate ja kaubasaajate kaebuste ja ettepanekute raamat. See raamat tuleb välja anda esimesel nõudmisel.

Avaldajale tuleb teatada kaebuse või ettepaneku läbivaatamise tulemustest.

Kaebused peab läbi vaatama kolme päeva jooksul. Kui avaldaja ei ole nõus tema kaebuse asjas tehtud otsusega, siis on tal õigus pöörduda raudteetranspordi kõrgemate organite poole, kes on kohustatud kaebust kontrollima ja tarvitusele võetud abinõudest teatama avaldajale hiljemalt ühe kuu jooksul.

Sissekande tegemisega kaebuste ja ettepanekute raamatusse ei lange ära pretensiooni esitamise tarvidus vastavatel juhtudel (§ 169—174).

III jagu

Kaubaveo planeerimine ja organiseerimine

18. Kaupade vedu raudteel teostatakse plaanide järgi, mis koostatakse üheks aastaks, jaotusega kvartalite järgi, ja kvartaliks, laadimishulga jaotusega kuude järgi.

Raudtee kaubaveo plaanid koostatakse tootmis-, kapitaalehituse, materiaal-tehnilise varustamise, kaubakäibe, vabariikidevaheliste hangete, üleliidulise ulatusega hangete plaanide alusel ja põhjendatakse majanduslikkude arvestustega.

Kaubasaatjad — ettevõtted, organisatsioonid, asutused, ministeeriumid ja ametkonnad — on kohustatud tootmis-, kapitaalehituse, materiaal-tehnilise varustamise ja kaubakäibe plaanide koostamisel arvestama vedude kauguse vähendamise ja veokulude alandamise vajalikkust.

Raudteel kaubaveo plaanide koostamise kord ja tähtajad määratakse kindlaks NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kinnitatud «Kaupade aasta- ja kvartalivedude planeerimise põhimäärusega» ja nende täienduseks antavate kaubaveo planeerimise eeskirjadega, mida kinnitab Teedeministeerium kooskõlastatult NSV Liidu Riikliku Plaanikomiteega.

Kaubasaatjad (ettevõtted, organisatsioonid, asutused, ministeeriumid ja ametkonnad), Teedeministeerium ja raudteed on kohustatud rangelt järgima plaanidistsipliini ja riiklikke huvisid veoplaanide koostamisel ja täitmisel nii kogu NSV Liidu raudteede võrgu ulatuses kui ka iga raudtee, raudteekonna, jaama ja iga kaubasaatja osas.

Kaubasaatjad ja kaubasaajad on kohustatud vältima liialdatud tellimisavaldusi kaupade veoks, õigeaegselt ja rütmiliselt esitama kaupu pealelaadimiseks plaanides ettenähtud hulgal ja teostama peale- ning mahalaadimist kindlaksmääratud tähtaegadel.

Raudteed on kohustatud kindlustama õigeaegse ja rütmilise vagunite etteandmise kõigis peale- ja mahalaadimispunktides vastavalt vedude plaanile.

19. Kaubaveo aastaplaanid raudteel, jaotatult kvartalite järgi, koostatakse tervikuna NSV Liidu ulatuses (tonnides), eraldi välja tuues kaupade veo kindlaksmääratud nomenklatuuri järgi (üksikute kaupade veo mahu jaotusega liiduvabariikide järgi), ja kinnitatakse ettenähtud korras.

20. Kaubaveo aastaplaanid iga saateraudtee kohta tervikuna ja kaubaliikide järgi (kindlaksmääratud nomenklatuuri järgi) koostatakse raudtee kaubaveo aastaplaani alusel ja kinnitatakse teedeministri poolt.

Liiduvabariikidega kooskõlastatud ja aastaks kinnitatud laadimismäärad tonnides kaubaliikide järgi (kindlaksmääratud nomenklatuuri järgi) jaotavad vastavad liiduvabariiklikud organid liidu-

vabariikide ministeeriumide ja ametkondade vahel ning teatavad neile täitmiseks.

21. Raudteede kaubaveo kvartaliplaanid, jaotatult kuude järgi, kinnitab teedeminister.

Kaubaveo planeerimine kvartaliks, jaotatult kuude järgi, toimub kohapeal, välja arvatud üksikud kaubad, mille veod planeeritakse tsentraliseeritud korras.

Kvartaliplaanides nähakse ette ööpäeva keskmised laadimismäärad kvartaliks, jaotusega kuude ja kaubaliikide järgi tonnides ja vagunites, samuti marsruudiveo ülesanded.

Köögivilja, kartuli, puuvilja ja teiste põllumajanduslike toiduainete vedu, mida laadivad varumisorganisatsioonid ja tarbijate kooperatsiooni organisatsioonid, teostatakse plaani järgi, samuti piiramatult tellimisavalduste alusel, mis esitatakse viis päeva enne laadimise algust.

22. Kaubasaatjad esitavad kindlaksmääratud tähtaegadel raudteevalitsustele vedude üksikasjalikud kuuplaanid kaubaliikide, saatejaamade ja sihtraudteede järgi ning saatetee piirides veetavate kaupade kohta ka sihtjaamade järgi. Üheaegselt esitatakse kaupade marsruudiveo plaanid, näidates ära siht- või jaotusjaama. Kui kaubasaatja ei esita kaubaveoplaani marsruutide kohta või esitatud plaanis näitab vähem marsruute, kui on ette nähtud kvartaliplaani ülesandes, määrab kaubasaatja jaoks kohustusliku marsruutide arvu raudteeülem, lähtudes üksikasjalikust vedude plaanist.

Veereva koosseisu liik määratakse vastavalt kaubaveo eeskirjadele.

23. Vedude kuuplaanides nähakse ette kaupade vedu marsruutidena, millised organiseerib nii kaubasaatja (saatja-marsruudid) kui ka raudtee ühe sihitusega vagunite gruppide ühendamise teel marsruudirongidesse vastavalt rongide formeerimise plaanile.

Kaubasaatjad on kohustatud esitama veoks kivisütt, koksi, maaki, naftat, teravilja, metsamaterjale, mineraal-ehitusmaterjale ja teisi massikaupu reeglina saatja-marsruutidena.

Saatja-marsruutidena kaupade veo organiseerimise kord määratakse kindlaks kaubaveoeeskirjadega.

24. Erinevate transpordiliikide ratsionaalse kasutamise ja vastassuunaliste, liiga kaugete ning teiste ebaratsionaalsete vedude vältimiseks planeeritakse kaupade vedu vastavalt normaalsete kaubavoolu suundade skeemidele.

Normaalsete kaubavoolu suundade skeemid töötatakse välja ja kinnitatakse kindlaksmääratud korras ja nad on kohustuslikud kaubasaatjatele ja raudteedele.

25. Kaubasaatjad — ettevõtted, organisatsioonid, asutused, ministeeriumid ja ametkonnad — on vedude planeerimisel kohustatud vältima transpordivahendite ebaratsionaalset kasutamist, eriti aga:

vastassuunalisi vedusid, s. o. kaupade vedusid suundades, mis sama liiki (vastastikku asendatavate) kaupade põhilisele voolule on vastassuunalised;

liiga kaugeid vedusid, s. o. kaupade vedusid väljapoole kaubavoolu normaalsete suundade skeemidega kindlaksmääratud vööndeid;

vedusid, mida on otstarbekohasem teostada veetee, autotranspordi, torujuhtmete kaudu või segaühenduses;

üheliigiliste (vastastikku asendatavate) kaupade teistkordseid vedusid, välja arvatud selliste kaupade veod pikaajalise hoiu baasidest, grupeerimisbaasidest või neid funktsioone täitvatest ettevõtetest. Üksikjuhtudel võib teistkordseid vedusid lubada raudteeülem.

Teistkordsete ja muude ebaratsionaalsete vedude ärahoidmiseks on kaubasaatjad ministeeriumid ja ametkonnad kohustatud vajalikel juhtudel vahetama üheliigilist (vastastikku asendatavat) produktsiooni.

Kaupade lühimaaveo viisid tuleb määrata igal üksikjuhul kohapeal planeerimisorganisatsioonide ja transpordiorganite poolt, arvestades majanduslikku otstarbekohasust ja antud transpordiliigi tegelikku kasutamisvõimalust.

26. Teedeministeerium ja raudteede ülemad on kohustatud kontrollima tellimisavaldusi kaupade veoks ja üksikasjalikke vedude plaane ning kõrvaldama neist ebaratsionaalsed veod, teatades sellest kaubaveo planeerimise eeskirjadega kindlaksmääratud tähtaegadel ettevõtetele, organisatsioonidele, asutustele, ministeeriumidele, ametkondadele, kes tellimisavaldused ja plaanid esitasid.

27. Ametiisikud, kes on süüdi süstemaatilises liialdatud kaubaveo tellimisavalduste esitamises ja plaanis ettenähtud veoste laadimiseks mitteesitamises, kannavad kehtestatud korras distsiplinaarset või materiaalset vastutust.

28. Enne plaanikuu algust määrab raudteekonna ülem kaubasaatjatega kooskõlastatult kindlaks plaani täitmise korra, mis kindlustab raudteekonnas kuu ja ööpäeva kestel ühtlase ja rütmilise pealelaadimise, vedude suuremaks koondamise ja saatja-marsruutidena kaubaveo ülesannete täitmise. Plaani täitmise kooskõlastatud kord märgitakse arvestuskaardile.

Kolm päeva enne dekaadi algust on kaubasaatja kohustatud esitama raudteekonna ülemale jaamaülema kaudu tellimisavalduse laadimiseks, näidates selles laadimise määra dekaadi kalendripäevade viisi. Raudteekonna ülem koos kaubasaatjatega võivad kindlaks määrata tellimisavalduste esitamise korra pikemaks ajavahemikuks.

Üks päev enne dekaadi algust teeb jaamaülem igale kaubasaatjale teatavaks etteantavate vagunite hulga dekaadi päevade kaupa kaubaliigi ja sihtraudteede järgi.

29. Veoplaani täitmist arvestatakse arvestuskaardil. Arvestuskaardi vorm ja koostamise eeskirjad kinnitatakse Teedeministeeriumi poolt.

Arvestuskaardile kirjutavad alla jaamaülem ja kaubasaatja iga aruandlusööpäeva lõpul.

30. Kui jooksva kuu kestel jääb vedude plaan täitmata, on raudtee ja kaubasaatja kohustatud kindlustama laadimise puudujäägi katmise sama kvartali järgnevate kuude jooksul.

Kui veovahendid jäävad andmata raudtee süü tõttu, siis on viimane kohustatud kaubasaatja nõudmisel andma veovahendid sama kvartali järgmise kuu jooksul. Veovahendid, mis jäävad andmata kvartali viimasel kuul, peavad olema antud järgmise kvartali esimesel kuul.

Laadimise puudujäägi katmise korra määrab kindlaks kooskõlastatult asjahuviliste organisatsioonidega: kohapeal planeeritavate kaupade kohta — raudtee; tsentraliseeritult planeeritavate kaupade kohta — Teedeministeerium. Kooskõlastatud korra rikkumisel vastutavad raudtee veovahendite mitteandmise ja kaubasaatja kaupade veoks mitteesitamise eest korras, mis on kehtestatud vedude plaani mittetäitmise eest (NSV Liidu Ministrite Nõukogu 22. juuli 1969. a. määruse nr. 571 — СП СССР 1969, № 18, ст. 105 — redaktsioonis).

31. Nii marsruutide ja suuremaks koondatud vedude loomiseks kui ka plaanijärgse laadimise puudujääkide katmiseks võib raudteekonna ülem kooskõlastatult kaubasaatjaga tihendada vagunite ja konteinerite etteandmist laadimiseks.

32. Kui kaupade osas, mille vedu planeeritakse tonnides ja vagunites, täidab kaubasaatja laadimisplaani tonnides, ei loeta laadimata jäänud vaguneid vähemlaadimiseks ja kaubaveoeeskirjades ettenähtud juhtudel loetakse etteantuks järgmise ööpäeva plaani arvel.

33. Raudteeülemal ja raudteekonna ülemal on õigus lubada laadimist üle plaani või väljaspool plaani ilma plaani täitmist kahjustamata ja tingimusel, et täidetaks Teedeministeeriumi ülesanded anda tühje vaguneid ja konteinereid üle teistele teedele ja raudteekondadele.

Kauba laadimiseks üle plaani või väljaspool plaani on kaubasaatja kohustatud esitama raudteeülemale või raudteekonna ülemale tellimisavalduse hiljemalt 5 päeva enne laadimispäeva. Need tellimisavaldused võib esitada jaamaülema kaudu.

Juhul kui üleplaaniline või väljaspool plaani laadimine ei ole võimalik või kui avalduses näidatud vedu ei ole ratsionaalne, on raudteeülem või raudteekonna ülem kohustatud kolme päeva jooksul teatama avaldajale sellisest veost keeldumisest.

34. Raudteeülemal on õigus kaubasaatjate taotluste põhjal:

a) lubada erandina jaamasiseseid kaupade vedusid (ühe tarii-

fipunkti piires), lülitades neid plaani ja arvestades vedude plaani täitmisel;

b) lubada ministeeriumide, ametkondade, ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste veereval koosseisul väljuda NSV Liidu üldvõrgu raudteedele kaupade veoks kohalikus ühenduses, arvestades neid vedusid plaani täitmisel, kuid mitte lubades ebaratsionaalseid vedusid;

c) muuta plaanis ettenähtud kauba saatejaama raudtee piirides.

35. Raudteekonna ülemal on õigus:

a) muuta kaubasaatjate taotlusel plaanis ettenähtud kauba saatejaama raudteekonna piirides;

b) asendada plaanis ettenähtud kinnist veerevat koosseisu lahtisega, kui kaubaveoeeskirjad lubavad vedada antud kaupa lahtisel veereval koosseisul, samuti üht lahtise veereva koosseisu liiki teisega.

36. Jaamaülemal on õigus kaubasaatjate taotluste põhjal:

a) lubada üht liiki veose asendamist teisega — plaani nomenklatuuris ettenähtud üksikute kaubagruppide piires;

b) muuta vedude plaanis ettenähtud sihtteid ja -jaamu kaubaveo planeerimise eeskirjades kindlaksmääratud korras ja suuruses.

37. Raudtee kaubaveolepingu põhjal kohustub raudtee kaubasaatja poolt temale usaldatud kaupa toimetama sihtpunkti ja seda välja andma kauba kättesaamiseks volitatud isikule (kaubasaajale), aga kaubasaatja kohustub maksma kaubaveo eest kindlaksmääratud tasu.

38. Kaubasaatja peab esitama iga kaubasaadetise kohta saatejaamale saatekirja, mis on põhiliseks veodokumendiks.

Saatekiri koostatakse teatud kaubasaaja nimele, kirjutatakse alla kaubasaatja poolt, saadab kaupa kogu teekonna vältel ja antakse välja sihtjaamas kaubasaajale koos kaubaga. Kauba veoks vastuvõtmise aeg tõestatakse saatekirjal jaama kalendertempliga.

Kauba veoks vastuvõtmise tõenduseks annab jaam kaubasaatjale kaubakviitungi.

Saatekirja vormi ja selle koostamise korra, samuti kaubakviitungi vormi kinnitab Teedeministeerium kooskõlastatult NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraažiga.

Massikaupade veol alalistes sihitustes võib kaubaveoeeskirjades ettenähtud juhtudel lubada ühe saatekirja koostamist kogu marsruudi, vagunite grupi või konteinerite komplekti kohta.

Raudteejaamad on kohustatud varustama kaubasaatjaid saatekirja plankidega.

39. Kaubasaatja kannab vastutust tema poolt saatekirjas näidatud teadete mitteõigsuse, ebatäpsuse või puudulikkuse kõigi tagajärgede eest.

Raudteel on õigus kontrollida nende teadete õigsust. Kauba-

saatja poolt näidatud kaupade kaalu kontrollib raudtee süstemaatiliselt valikkaalumise teel.

40. Kaubad võetakse veoks kaubakiirusega, aga ka suure kiirusega kõrgendatud tariifi järgse tasu eest.

Veoks suure kiirusega võetakse kaubad Teedeministeeriumi poolt määratavates sihitustes.

Veokiiruse määrab ja näitab saatekirjas kaubasaatja. Kui antud kaupa võib vedada ainult teatud kiirusega, siis peab kaubasaatja näitama selle kiiruse saatekirjas.

41. Kauba veomaksu võetakse sihituse lühima kauguse eest.

Tariifides ettenähtud juhtudel võetakse veomaksu tegelikult läbitud vahemaa eest.

42. Kaubad, mis vajavad vedamisel taarat nende kaitseks kaotsimineku, puudujäägi, riknemise ja vigastuse eest, tuleb veoks esitada riiklikele standarditele vastavas korralikus pakendis, kuid kaubad, mille taarale ja pakendile ei ole standardeid kehtestatud, — korralikus taaras, mis kindlustab nende täieliku alalhoiu.

Kolhooside ja tarbijate kooperatiivide liitude juures asuvate põllumajanduslike toiduainete turustamise autonoomsete sektsioonide poolt saadetavaid põllumajandussaadusi võib veoks vastu võtta mittestandardses, vedamisel kauba säilimist kindlustavas taaras.

43. Raudteed võivad veoks vastu võtta kaupu kaubasaatja poolt teatatud väärtusega. Teatatud väärtus ei tohi ületada kauba tegelikku maksumust. Lahkarvamiste puhul kaubasaatja ja saatejaama vahel tehakse kauba maksumus kindlaks ekspertiisiga, mille kohta koostatakse akt.

Kaupade nimestik, mille väärtuse teatamine on kohustuslik, ja ka nende kaupade nimestik, milliste väärtuse teatamine ei ole lubatud, määratakse kindlaks kaubaveoeeskirjadega.

44. Kaupade laadimist teatud sihitustes võib keelata ainult erandjuhtudel teedeministri isiklikul loal, eelneva teadaandmisega NSV Liidu Rahvamajanduse Nõukogule ja teistele asjahuvilistele organisatsioonidele ja teatamisega niisugusest keelust NSV Liidu Ministrite Nõukogule.

Liikluse katkestust tekitanud stiihilise iseloomuga nähtuste ja garantiini väljakuulutamise puhul võib kaupade laadimist ajutiselt katkestada või piirata raudteeülema korraldusega, teatades sellest viivitamatult teedeministrile, kes määrab kindlaks laadimise katkestamise või piiramise kehtivuse tähtaja.

Kaupade laadimise katkestamisest ja piiramisest teatab jaamaülem kaubasaatjatele.

45. Kaupu laadib vagunitesse ja autodele ning nendest välja:

a) raudtee — üldkasutatavates kohtades ja ka NSV Liidu Ministrite Nõukogu eraldi määrustega ettenähtud juhtudel;

b) kaubasaatja ja kaubasaaja — mitteüldkasutatavates kohtades, samuti üldkasutatavates kohtades ohtlikke ja kiiresti rikne-

vaid kaupu, loomseid toorprodukte, raskekaalulisi (ühe koha raskus üle 0,5 tonni) ja ebagabariitseid kaupu, tsisternides, kuhjades, puistatult, spetsiaalses veerevas koosseisus ja kaubasaatja või kaubasaaja saaturiga veetavaid kaupu. Vastavate laadimismasinate ja seadiste olemasolu korral võivad raudteed kokkuleppel kaubasaatjatega või kaubasaajatega võtta enda peale ülalmainitud kaupade (välja arvatud tsisternides veetavad, ohtlikud ja ka jahutamise, kütmise ja soojustamisega veetavad kiiresti riknevad kaubad) laadimistöid.

Kaupade tsentraliseeritud sisse- ja väljaveo organiseerimise puhul jaamades üldkasutatava autotranspordiga laadib nendes jaamades kõiki kaupu (välja arvatud ohtlikke ja tsisternides veetavaid) raudtee.

Kaupade peale- ja mahalaadimise eest võtab raudtee kaubasaatjalt ja kaubasaajalt maksu tariifis ettenähtud määral.

46. Raudtee on kohustatud andma laadimise alla korralikke, antud kauba veoks kõlblikke, kaubajäätmetest ja prügist puhastatud ning tarvilikel juhtudel pestud ning desinfitseeritud vaguneid ja konteinereid.

Vedelkaupade alla peab andma sissevalatava produkti liigile vastavaid tsisterne ja punkerpoolvaguneid (vastavalt kaubaveoeeskirjadele).

Tsisterne ja punkerpoolvaguneid valmistab laadimiseks ette raudtee või kaubasaatja raudtee arvel (kokkuleppel).

Spetsiaalseid tsisterne valmistab laadimiseks ette kaubasaatja.

Veereva koosseisu kõlblikkuse antud kauba veoks kommertsalases suhtes määrab;

vagunite kohta — kaubasaatja, kui pealelaadimist teostatakse tema vahenditega, või raudtee, kui pealelaadimist teostatakse raudtee vahenditega;

konteinerite, tsisternide ja punkerpoolvagunite kohta — kaubasaatja.

47. Vagunite ja konteinerite täislaadimise tehnilised normid määrab kindlaks Teedeministeerium, lähtudes tarvidusest maksimaalselt kasutada vaguni (konteineri) kandejõudu või mahutavust ja kindlustada kauba säilimine, võttes arvesse kaupade veoks ettevalmistamise ja vagunisse (konteinerisse) paigutamise ratsionaalseid meetodeid (pressimine, tareerimine, lahtivõtmine osadeks jms.).

Teedeministeeriumi loal võivad raudteeülemad kooskõlastatult kaubasaatjatega kehtestada vagunite ja konteinerite täislaadimise kohalikke tehnilisi norme, olenevalt veetava kauba laadist ja omadustest.

Kaubasaatja on kohustatud vagunid ja konteinerid täis laadima mitte alla tehnilisi norme.

Kaupade laadimine lahtisele veerevale koosseisule peab toi-

muma veereva koosseisu gabariidi täieliku ärakasutamiseni, kuid mitte üle selle kandejõu.

Kaupade loetelu, mida on lubatud vedada lahtisel veereval koosseisul, määratakse kaubaveoeeskirjadega.

Kaupu, mille laadimiseks ei ole kehtestatud tehnilisi norme, tuleb laadida kuni vaguni (konteineri) mahutavuse täieliku ärakasutamiseni, kuid mitte üle nende kandejõu.

Kui vagun (konteiner) on laaditud üle selle kandejõu, on kaubasaatja kohustatud raudtee nõudmisel üleliigse kauba välja laadima.

Kaubasaatja on kohustatud teostama laadimist kaubaveoeeskirjade ja «Tehniliste tingimuste» kohaselt.

48. Pealelaadimiseks ja veoks tarvilikke seadiseid ja materjale (pukid, tugipuud, vahepuud, aluspakud, traat, present, nöör, kaitsekilbid jne.) peavad muretsema kaubasaatjad.

Neid seadiseid ja materjale paneb pealelaadimisel kohale ja võtab väljalaadimisel maha kas kaubasaatja, kaubasaaja või raudtee, olenevalt sellest, kelle vahenditega peale- või mahalaadimine toimub.

Kohalepandud seadised võib kaubasaatja saatekirjas näidata.

Uksekaitseluugid teravilja, õliseemnete, kaunvilja, kombineeritud söötade ja kliide veol puistatult ja kartulite ning köögiviljade veol kuhjas, metallist standardseotised metsamaterjali kinnitamiseks ning loomade veol kasutatavad võred antakse raudtee poolt.

Luukide ja võrede vagunitesse ülesseadmist, vaguni aknaluukide võrestamist ning metsamaterjalide kinnitamist metallist standardseostega ja teisi täiendavaid töid teeb kaubasaatja, kes kannab vastutust seadiste õige ülesseadmise ja kinnitamise eest.

Kõik kaubasaatjale kuuluvad seadised antakse sihtjaamas välja koos kaubaga kaubasaajale.

49. Tähtajad kaupade peale- ja mahalaadimiseks kaubasaatjate või -saajate vahenditega üldkasutatavates ja mitteüldkasutatavates kohtades määrab kindlaks Teedeministeerium:

a) mehhaniseeritult peale- ja mahalaadimisel — arvestuslikul teel, võttes arvesse peale- ja mahalaadimiseks määratud rakendatavaid mehhaniseerimisvahendeid, seadeldisi ja ehitisi ning nende maksimaalset ärakasutamist;

b) mittemehhaniseeritud peale- ja mahalaadimisel — arvestades ühtseid väljatöötlusnorme.

Kaupade peale- ja mahalaadimise tähtaegu vahejaamades võib kehtestada olenevalt sellest, kuidas on organiseeritud manöövritöö antud jaoskonnas.

50. Vagunite etteandmise aja peale- ja mahalaadimiseks kaubasaatja või kaubasaaja vahenditega on jaamaülem kohustatud teatama kaubasaatjale või kaubasaajale hiljemalt kaks tundi enne vagunite etteandmist.

Kui kaubasaaja, kellele on vagunite etteandmisest teatatud, ei

teosta väljalaadimist määratud tähtaja jooksul, siis võib raudtee kauba välja laadida oma vahenditega kaubasaaja arvel.

51. Kaubasaaja on kohustatud kauba vagunist (tsisternist) ja konteinerist täielikult välja laadima.

Isikud, kes on süüdi kauba jätmises vagunisse (tsisterni) pärast mahalaadimist (tühjendamist), kannavad kindlaksmääratud korras distsiplinaarset, materiaalset või kriminaalset vastutust.

Pärast kauba mahalaadimist tuleb vagunid ja konteinerid puhastada nii seest- kui ka väljastpoolt.

Pärast mahalaadimist puhastab vagunid kaubasaaja, kui mahalaadimine toimus tema vahenditega, või raudtee, kui mahalaadimine toimus raudtee vahenditega.

Konteinerid puhastab kõikidel juhtudel kaubasaaja.

Pärast loomade, lindude, loomsete toorsaaduste ja kiiresti riknevate kaupade vedu puhastatakse, pestakse ja tarvilikel juhtudel desinfitseeritakse vagunid raudtee vahenditega kaubasaaja arvel.

Pärast lehkavate ja vaguneid reostavate kaupade väljalaadimist peseb vagunid kaubasaaja või raudtee kaubasaaja arvel. Niisuguste kaupade nimestiku kehtestab Teedeministeerium.

Tsisternide ja punkerpoolvagunite määrdunud pealispinda puhastab pärast täitmist või tühjendamist kaubasaatja või kaubasaaja.

Tsisternid ja punkerpoolvagunid tühjendatakse kaupadest täielikult (välja arvatud juhtudel, kui riiklike standarditega on lubatud jätta jääke), kõrvaldades kleepunud ained katla ja punkri siseküljelt.

Kaubasaatja ja kaubasaaja vahelisel kokkuleppel võib spetsiaalsete tsisternide sisekülje puhastamine pärast tühjendamist ära jääda.

Raudteel on õigus mitte vastu võtta kaubasaaja poolt pärast väljalaadimist või tühjendamist puhastamata jäetud vaguneid (kinnisi, poolvaguneid, platvorme, tsisterne, punkerpoolvaguneid jt.) ja konteinereid enne, kui nad on puhastatud, ja nõuda kaubasaajalt sisse trahvi vagunite seismise ja konteinerite kinnipidamise eest (§-d 156, 157).

Kaubasaaja maksab trahvi ka tsisternide ja punkerpoolvagunite seismise eest puhastamisel raudtee pesu-aurutuspunktides juhtudel, kui tsisternides ja punkerpoolvagunites avastatakse ainete jääke üle lubatud normi.

52. Raskuste tekkimisel jaamas seoses kaupade mitteõigeaegse väljalaadimise ja nende väljaveoga kaubasaajate poolt on raudteekonna ülemal õigus suurendada väljalaaditud kaupade hoiumaksu kuni viiekordse suuruseni ja trahvi kuni kahekordse suuruseni vagunite seismise eest, mida on jaamas või raudtee juurdeveoteedel kinni peetud rohkem kui 24 tundi üle määratud tähtaja.

Kõrgendatud hoiumaks ja trahv vagunite seismise eest määra-

takse 24 tunni möödumisel jaamas vastava teadaande väljapanemise eest.

53. Kuhjas, puistatult, tsisternides ja konteinerites veetavate kaupade kaubasaatja poolt äraandmisel ja raudtee poolt vastuvõtmisel peab olema nende kaal kindlaks tehtud ja saatekirjas näidatud.

Taarastatud ja tükk-kaupade vedamisel näidatakse saatekirjas kauba kaal ja kohtade arv.

Taarastatud ja tükk-kaupade kaal tehakse kindlaks enne veoks esitamist ja näidatakse kaubakohtadel.

Puistatult, kuhjas ja vedelas olekus veetavaid ning teisi kaupu, mille kaalumine kaubakaaludel on võimatu, kaalutakse vagunikaaludel.

Kaupade nimestik, mida võib vedada puistatult ja kuhjas, määratakse kindlaks kaubaveoeeskirjadega.

Kauba üldkaal tehakse kindlaks kaalumisega kaaludel või kaubakohtadel oleva trafaretse või standardse kaalu kokkuarvamise teel. Üksikute kaupade kaalu võib kindlaks teha arvestuslikul ja mõõtmise teel või tinglikult (naftasaadused tsisternides, metsamaterjalid jms.).

Kaalu määramise viisi on kaubasaatja kohustatud näitama saatekirjas.

54. Kauba kaalu määrab kindlaks:

a) raudtee — pealelaadimisel üldkasutatavates kohtades;

b) kaubasaatja — pealelaadimisel mitteüldkasutatavates kohtades.

Kauba kaalu määramist trafareti ja standardi järgi, arvestuslikul teel, mõõtmisega või tinglikult teostab alati kaubasaatja.

Kuhjas veetavate teraviljakaupade, kliide, kaunvilja, õliseemnete ja kombineeritud söötade kaal tehakse kindlaks kaaludel kaubasaatja kaaluja poolt ja kinnitatakse tema allkirjaga saatekirjas; kui kaubasaatjal pole vaguni- või elevaatorikaalusid, tehakse kaal kindlaks saatejaama vagunikaaludel raudtee kaaluja poolt koos kaubasaatja kaalujaga ja kinnitatakse nende allkirjadega saatekirjas.

Kauba kaalumise eest võtab raudtee kaubasaatjalt maksu tariifis ettenähtud määral.

55. Laaditud kinnised vagunid (sealhulgas isotermilised) ja tsisternid peavad olema plommitud:

a) raudtee plommidega, kui kauba laadis raudtee;

b) kaubasaatja plommidega, kui kauba laadis kaubasaatja.

Kaupade nimestik, mille vedu on lubatud vagunites ilma plommideta, plommide valmistamise tehnilised tingimused, samuti vagunite ja konteinerite plommimise kord (§ 67) määratakse kindlaks kaubaveoeeskirjadega.

Plommid, plommitangid, nööri ja traadi vagunite ning kontei-

nerite plommimiseks annab kaubasaatjale raudtee tasu eest omahinna järgi.

56. Väikesaadetiste vastuvõtmine kaubasaatjatelt jaamade ladude kaudu toimub vastavalt sihituste järgi laadimise kalenderplaanile. Antud jaama kohta päevade ja sihituste järgi kehtestatud väikesaadetiste vastuvõtmise plaan peab olema kaubasaatjatele välja [illegible]lutatud. Majakraam võetakse vastu veoks esitamise päeval.

Kaubasaatjad võivad saata kaupu väikesaadetistena üksikutes (kogukauba-) vagunites neile antud plaaninormide arvel. Neil juhtudel peab vagunid väikesaadetistega täis laadima kooskõlas kogukaubavagunite formeerimisplaaniga ja nende kohta kehtestatud täislaadimise normidega.

57. Raudteed on kohustatud toimetama kaubad sihtkohta määratud tähtaegadel.

Kaupade kohaletoimetamise tähtajad ja kohaletoimetamise tähtaegade arvestuse eeskirjad kinnitab Teedeministeerium kooskõlastatult NSV Liidu Rahvamajanduse Nõukoguga.

Kohaletoimetamise tähtaja arvutamisel võetakse selle alguseks kauba veoks vastuvõtmise päeva kell 24.

Kauba veoks vastuvõtmisel enne määratud laadimispäeva arvutatakse kohaletoimetamise tähtaega selle päeva kella 24-st, millal see kaup pidi laaditama.

Kaup loetakse õigeaegselt kohaletoimetatuks, kui ta on sihtjaamas välja laaditud raudtee vahenditega või kui vagun (konteiner) kaubaga on antud ette väljalaadimiseks kaubasaaja vahenditega enne kohaletoimetamise tähtaja lõppu.

Kui vagunite (konteinerite) väljalaadimiseks etteandmisel tekkis viivitus väljalaadimisfrondi kinnioleku või muude kaubasaajast olenevate põhjuste tõttu, siis loetakse kaup õigeaegselt kohaletoimetatuks, kui ta saabus sihtjaama enne kohaletoimetamise tähtaja lõppu.

58. Raudtee on kohustatud teatama kaubasaajale tema aadressil kauba saabumisest selle saabumise päeval ja igal juhul mitte hiljem kui järgmise päeva kella 12-ks. Teatamise korra ja viisi määrab jaamaülem. Kaubasaaja võib ära näidata talle kauba saabumisest teatamise viisi.

Kui raudtee ei teata kaubasaajale kauba saabumisest, siis ei vastuta viimane vagunite ja konteinerite seismise eest ja vabastatakse kauba hoiumaksu tasumisest kuni teate saatmiseni kauba saabumise kohta.

59. Kaubasaatjal on õigus muuta saatekirjas näidatud kaubasaajat ilma sihtjaama muutmiseta.

Avaldus kaubasaaja muutmise kohta esitatakse saatejaama ülemale, lisades juurde kaubakviitungi. Kui ei ole võimalik esitada kaubakviitungit, peab kaubasaatja esitama ärakirja selle muut-

mise kirjalikust või telegraafilisest teatest esialgse kaubasaaja aadressil.

Raudtee täidab kaubasaatja korralduse ainult sel juhul, kui kaup ei ole veel kaubasaajale välja antud.

60. Raudtee võib erandjuhtudel kaubasaatja, kaubasaaja või selle ministeeriumi, ametkonna, kelle süsteemi kaubasaaja kuulub, avaldusel muuta veoks vastuvõetud kauba sihtjaama (kauba ümber adresseerida).

Kaupade teistkordne ja tagasisuunas ümberadresseerimine ei ole lubatud.

61. Kõigil kaubasaaja või sihtjaama muutmise juhtudel on organisatsioon, kelle avaldusel niisugune muudatus tehakse, vastutav esialgse adressaadi ees selle muutmise tagajärgede eest ja kohustatud korraldama arveldused kaubasaatja, esialgse adressaadi ja tegeliku kaubasaaja vahel.

62. Kaubasaaja on kohustatud tema aadressil saabunud kauba vastu võtma ja jaamast välja vedama. Kaupade väljaveo tähtajad ja nende täitmise kord määratakse kaubaveoeeskirjadega.

Kohalejõudnud kaupu hoitakse jaamas tasuta 24 tundi. Seda tähtaega arvatakse raudtee vahenditega kauba või konteineri väljalaadimise päeva kella 24-st või vaguni kaubasaaja vahenditega väljalaadimiseks etteandmise päeva kella 24-st. Kauba hoiu eest jaamas üle mainitud tähtaja võetakse maksu tariifis ettenähtud määral.

Ametiisikud, kes on süüdi kauba mitteõigeaegses väljaveos jaamast, kannavad kindlaksmääratud korras distsiplinaarset, materiaalset või kriminaalset vastutust.

63. Juhul kui saabub kaup, mille hankimine ei ole plaanis (lepingus, tellimises, korralduses) ette nähtud, on kaubasaaja kohustatud selle kauba jaamalt vastu võtma vastutavale hoiule.

Kaubasaaja võib keelduda kauba vastuvõtmisest ainult sel juhul, kui kauba kvaliteet on riknemise või vigastuse tagajärjel niivõrd muutunud, et puudub võimalus kauba täielikuks või osaliseks kasutamiseks.

Vastutust kauba riknemise või vigastuse eest, mis on tekkinud kaubasaaja poolt mitteõigeaegse väljalaadimise ja väljaveo tagajärjel, samuti vagunite kinnipidamise eest juurdeveoteedel ja jaamades kaubasaajast olenevatel põhjustel, kannab kaubasaaja.

64. Kaubad antakse sihtjaamas välja saatekirjas näidatud kaubasaajale pärast kõigi raudteele kuuluvate maksude tasumist.

Kaubasaaja annab teekirjas kauba kättesaamise kohta allkirja.

Juhul kui raudteel ei ole võimalik anda kaupa välja saatekirjas näidatud kaubasaajale, talitab raudtee kaubaga kaubasaatja korralduse kohaselt, kes on kohustatud andma niisuguse korralduse kolme päeva jooksul, arvates talle teate kätteandmisest.

65. Sihtjaamas on raudtee kohustatud kontrollima kauba kaalu, kohtade arvu ja seisukorda järgmistel juhtudel:

kauba saabumisel korrast ära olevas vagunis, samuti vigastatud plommidega või vahejaama plommidega vagunis;

kauba saabumisel puudujäägi, riknemise või vigastuse tundemärkidega lahtisel veereval koosseisul või kinnistes vagunites ilma plommideta, kui selline vedu on kaubaveoeeskirjades ette nähtud;

kiiresti rikneva kauba saabumisel selle kauba kohaletoimetamise tähtaja rikkumisega või isotermiliste vagunite jää ja soolaga varustamise korra rikkumisega;

raudtee poolt laaditud kauba saabumisel korras vagunites saatejaama rikkumata plommidega, samuti ilma puudujäägi, riknemise või vigastuse tundemärkideta lahtisel veereval koosseisul või kinnistes vagunites ilma plommideta, kui selline vedu on veoeeskirjades ette nähtud;

kauba üleandmisel autotranspordi organisatsioonile, kes teostab raudteejaamast kaupade väljavedu tsentraliseeritud korras;

raudtee poolt väljalaaditud kauba väljaandmisel üldkasutatavates kohtades.

Ülalmainitud juhtudel antakse taarastatud ja tükk-kaubad raudtee poolt välja ainult vigastatud kaubakohtade kaalu ja seisukorra kontrollimisega. Rikutud pakendi või teiste asjaolude avastamisel, mis võivad mõjustada kauba seisundit, on raudtee kohustatud kontrollima vigastatud kaubakohti faktuuride ja arvete järgi vigastatud kohtade avamisega.

Kaubasaatja vahenditega pealelaaditud ja korras vagunites kaubasaatja rikkumata plommidega, samuti lahtisel veereval koosseisul ilma puudujäägi, riknemise või vigastuse või kinnistes vagunites ilma plommideta, kui selline vedu on kaubaveoeeskirjades ette nähtud, saabunud kaubad antakse raudtee poolt välja järgmises korras:

puistatult veetavad teravili, õliseemned ja kaunvili, kombineeritud söödad ja kliid, samuti ilma pakendita veetavad liha ja lihasaadused — kaalu kohustusliku kontrollimisega; teised kuhjas ja puistatult veetavad kaubad — kaubasaaja nõudel kaalu kontrollimisega kaubaveoeeskirjades ettenähtud piires. Vagunikaalude puudumisel kaubasaajal ja sihtjaamas antakse ilma puudujäägi tundemärkideta saabunud kuhjas ja puistatult veetavad kaubad välja ilma kaalu kontrollimiseta;

taarastatud ja tükk-kaubad, samuti kaubad, mille kaal on kindlaks määratud arvestuslikul ja mõõtmise teel või tinglikult — ilma kaubakohtade arvu, seisundi ja kaalu kontrollimiseta;

standardse kaaluga kottides veetavad jahu ja tangained — kohtade arvu kontrollimisega.

Kauba kaal loetakse õigeks, kui vahe saatejaamas määratud kauba kaalu ja sihtjaamas kindlakstehtud kaalu vahel ei ületa NSV Liidu Riikliku Standardite, Mõõtude ja Mõõduriistade Komitee poolt määratud lahkumineku normi kaalude näitudes või kau-

pade kaalumise täpsuse normi ja kehtestatud korras kinnitatud kaalu loomuliku kao norme antud kauba kohta.

Kaubasaaja nõudmisel kauba kaalu ja seisundi kontrollimise eest võtab raudtee maksu tariifis ettenähtud korras ja määral. (NSV Liidu Ministrite Nõukogu 22. juuli 1969. a. määruse nr. 571 — СП СССР 1969. № 18, ст. 105 — redaktsioonis).

66. Kui kauba kaalu, kohtade arvu ja seisundi kontrollimisel sihtjaamas avastatakse kauba puudujääk, riknemine või vigastus või kui need asjaolud on kindlaks tehtud kauba teeloleku ajal koostatud kommertsaktiga, siis on sihtjaam kohustatud kindlaks tegema kauba tegeliku puudujäägi, riknemise või vigastuse suuruse.

Ekspertiisi teostamise tarviduse korral kutsub raudtee oma algatusel või kaubasaaja nõudel eksperdid või vastavad spetsialistid.

67. Raudteed on kohustatud laialdaselt arendama kaupade vedu konteinerites ja kandealustel.

Kaupade veoks kasutatakse universaalseid ja spetsiaalseid konteinereid.

Universaalsed konteinerid on raudteede korralduses.

Spetsiaalsed konteinerid kuuluvad kaubasaatjatele ja kaubasaajatele ning neid kasutatakse erilisi veotingimusi nõudvate kaupade jaoks.

Kaupu laadivad konteineritesse ja neist välja kaubasaatjad ja kaubasaajad.

Konteinereid laadivad raudtee platvormidele ja autodele ning platvormidelt ja autodelt maha:

a) üldkasutatavates kohtades — raudteed;

b) mitteüldkasutatavates kohtades — kaubasaatjad ja kaubasaajad.

Universaalsed ja spetsiaalsed konteinerid peavad oma mõõtmetelt ja kandejõult vastama riiklike standardite nõuetele.

Kaubad konteinerites võetakse raudteede poolt veoks vastu kaubasaatja kaalu ja plommidega. Majakraam veetakse konteinerites raudtee plommidega.

Korras konteinerites kaubasaatja vigastamata plommidega saabunud kaubad antakse välja kaubasaajale ilma kaalu, seisukorra ja kohtade arvu kontrollimiseta.

68. Raudteed võivad teostada raudteetransporti kasutavate ettevõtete, organisatsioonide, asutuste ja kodanikkude transpordiekspeditsioonilist teenindamist ja kindlaksmääratud korras moodustada selleks otstarbeks transpordi-ekspeditsiooni organisatsioone, keda peetakse ülal nende poolt teostatavatelt operatsioonidelt laekuvate maksete arvel.

Liiduvabariikide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede autotranspordivalitsuste organite autotranspordiettevõtted, kes teostavad kaubasaatjate ja kaubasaajate transpordiekspedit-

sioonilist teenindamist, kasutavad õigusi ja kannavad kohustusi ning vastutust, millised on käesolevas määrustikus kaubasaatjatele ja kaubasaajatele ette nähtud.

69. Kaupade vedu kitsarööpmelistel raudteeliinidel ja ka laiarööpmeliste raudteede jaamadest kitsarööpmeliste raudteede jaamadesse ning vastupidi teostatakse kaubaveoeeskirjades ettenähtud korras.

Kaubaveoplaanid kitsarööpmelistel raudteeliinidel, ilma üleminekuta laiarööpmeliste raudteede jaamadesse, kinnitab raudteeülem.

70. Kauba-, reisijate ja pagasiveo tariifid ning maksud NSV Liidu raudteede üldvõrku kuuluvatel ja alalisse ekspluatatsiooni võetud laia- ja kitsarööpmelistel raudteeliinidel kinnitab NSV Liidu Riiklik Plaanikomitee, välja arvatud §-des 71, 72, 73 ettenähtud juhtumid.

Tariifikauguste, veomaksude ja trahvide arvutamise eeskirjad kinnitab Teedeministeerium.

71. Teedeministeerium, kooskõlastades NSV Liidu Riikliku Plaanikomiteega:

a) kinnitab maksud kaupade veoga seotud operatsioonide eest (kaupade hoid ja kaalumine, vagunite etteandmine raudtee juurdeveoteedele, laadimistööd jm.);

b) teeb osalisi muudatusi ja täiendusi maksvates kõrgendatud ja alandatud eritariifides;

c) määrab kindlaks üksikutes suundades veetavate kaupade tegelikult veokauguselt võetava veomaksu arvutamise korra (§ 41).

72. Teedeministeerium kinnitab:

a) tariifid ja maksud kaupade, reisijate ja pagasi veo eest liinidel, mis kuuluvad küll NSV Liidu raudteede üldvõrku, kuid ei liitu sellega;

b) alandatud eritariifid kaupade veoks tühjade vagunite ja konteinerite püsivates liikumissuundades;

c) komisjonimaksud ja maksud raudteedele mittekohustuslike operatsioonide eest, välja arvatud § 73 punktis d näidatud, ja samuti maksu pagasihoiu eest;

d) rendimaksu määrad Teedeministeeriumi veereva koosseisu kasutamise eest.

Tariifid ja maksud kaupade, reisijate ja pagasi veo eest ajutiselt kasutamiseks avatud ehitatavatel liinidel kinnitab NSV Liidu Riiklik Transpordiehituse Tootmiskomitee.

73. Raudteeülem kinnitab:

a) tariifid kaupade ja reisijate veoks kõigil raudteeharudel, mis ei ole lülitatud NSV Liidu raudteede üldvõrku;

b) alandatud eritariifid (hinnaalandusega kuni 25% üldtariifidest) kaupade veoks kohalikus ühenduses tühjade vagunite ja konteinerite püsivates liikumissuundades;

c) tariifid kaupade ja reisijate üleveoks üle jõgede raudteejaamade vahel;

d) kaubasaajatelt võetava maksu määrad raudtee vahenditega vagunite puhastamise, pesemise ja desinfitseerimise eest paragrahvis 51 ettenähtud juhtumitel, samuti raudtee vahenditega vagunite puhastamise, pesemise ja desinfitseerimise eest pärast väljalaadimist teistel juhtudel, kus vastavalt kaubaveoeeskirjadele on vagunite spetsiaalne puhastamine ja pesemine nõutav. Nende maksude määrad kehtestatakse teostatavate tööde omahinna alusel;

e) maksude määrad järgmiste raudteedele mittekohustuslike operatsioonide eest: kiiresti riknevate kaupade hoidmise eest raudtee jäätehastes, kaupade hoidmise eest, mis ei ole määratud veoks raudteel, punkrite kasutamise eest kauba all üle määratud tähtaja ja ka reisijatele osutatavate täiendavate teenuste eest;

f) tariifid kaupade veo eest raudteedele kuuluvate juurdeveoteede piires ilma jaama teedele väljumata — kooskõlastatult ministeeriumide ja ametkondadega.

74. NSV Liidu Riikliku Plaanikomitee ja Teedeministeeriumi poolt kinnitatud tariifid veo eest ja maksud, trahvid, samuti nende arvutamise eeskirjad avaldatakse «NSV Liidu raudteetranspordi veoeeskirjade ja tariifide kogumikus», aga raudteeülemate poolt kinnitatud tariifid ja maksud — kohalikus ajakirjanduses, ära näidates tingimata kehtestamise tähtaja või maksuvuse perioodi.

75. Kõik raudteele kauba veo eest kuuluvad maksed tasutakse saatejaamas sularahas NSV Liidu Riigipanga tšekkidega või panga poolt aktsepteeritud maksukorraldustega. Tšekkidega maksmise korra määrab kindlaks Teedeministeerium kooskõlastatult NSV Liidu Riigipangaga.

Kui kaubasaatja ei tasu makseid kauba veoks andmisel, võetakse kaubasaatjalt trahvi iga viivitatud päeva eest 1% maksesummast; kauba ärasaatmist võib raudtee peatada kuni maksete tasumiseni.

Lõpparve vedude eest raudtee ja kaubasaaja vahel tehakse sihtjaamas. Pärast kauba väljaandmist veotasu ja maksude rohkem- ja vähemvõtmisi kaubasaatjatele ja -saajatele ettevõtetele, organisatsioonidele, asutustele ning ka raudteele ei hüvitata.

Teedeministeerium võib kooskõlastatult NSV Liidu Riigipangaga määrata vedude eest muu arvelduste korra.

76. Kui raudteel ei ole võimalik kaupa kohale toimetada või seda kaubasaajale välja anda, on ta kohustatud selle kauba üle andma teisele organisatsioonile kaubaveoeeskirjadega kindlaksmääratud korras.

Teistele organisatsioonidele üleantavad kaubad hindab komisjon koosseisus: raudtee esindaja, selle organisatsiooni esindaja, kellele kaup üle antakse, ja liiduvabariigi rahandusministeeriumi ja kaubandusministeeriumi organite esindajad. Kauba hindamise kohta koostatakse akt.

77. Raudtee poolt teisele organisatsioonile üleantud kauba eest saadud summa, maha arvates raudteele kuuluvad summad, kantakse üle:

a) saatekirjas näidatud kaubasaajale juhul, kui ta on tasunud kauba hinna;

b) kaubasaatjale — kõigil ülejäänud juhtudel.

Kui nimetatud summat ei ole võimalik üle kanda kaubasaatjale või kaubasaajale, siis laekub see summa sihtkohta mittekohaletoimetatud kaupade kohta pretensiooni esitamiseks kehtestatud tähtaja möödumisel liidu eelarve tuludesse.

Juhul kui kaubasaatjale või kaubasaajale hiljem pretensiooni või hagi korras makstakse teisele organisatsioonile üleantud kauba maksumuse summa, mis on juba üle kantud liidu eelarve tuludesse, maksab raudtee selle summa välja liidu eelarvesse järjekordselt ülekantavate summade arvel.

Summa, mis raudtee saab üleantud dokumentideta kauba eest, kantakse Teedeministeeriumi tuludesse sihtkohta mittekohalejõudnud kaupade eest pretensioonide järgi väljamakstud summade katteks.

78. Teedeministeerium koos asjahuviliste ministeeriumide või ametkondadega — kaubasaatjatega ja kaubasaajatega — võib erakordsetel juhtudel, kui eriliste asjaolude tõttu üksikute kaupade vedu ei ole võimalik teostada maksvate eeskirjade alusel, kehtestada antud kauba veoks erilise korra tingimustel, mis ei ole käesolevas määrustikus ette nähtud.

IV jagu

Raudtee juurdeveoteed

79. Raudtee juurdeveoteedeks loetakse üksikute ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste teenindamiseks määratud teed, mis on ühenduses NSV Liidu raudteede võrguga katkestamata rööbastee kaudu ja kuuluvad:

a) ettevõtetele, organisatsioonidele ja asutustele;

b) raudteedele.

80. Raudtee juurdeveoteede ehitamine on lubatud neil juhtudel, kui vedude teostamine teiste transpordiliikidega ei ole majanduslikult otstarbekohane.

Raudtee juurdeveoteede liitmiseks NSV Liidu raudteede üldvõrguga annab loa Teedeministeerium või tema ülesandel raudteeülem.

Raudtee juurdeveoteede, samuti vagunite laadimiseks ja nende tühjendamiseks ning puhastamiseks ettenähtud seadeldisi ehitatakse ja konstrueeritakse Teedeministeeriumiga või tema ülesandel raudteeülemaga kooskõlastatud projekti järgi.

Ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste ehitatud uued juurde-

veoteed, mis ei ole seotud tehnoloogiliste vedudega, antakse kindlaksmääratud korras üle raudtee korraldusse.

Raudtee juurdeveoteede teeseadeldiste ja tehniliste ehitiste konstruktsioon ja seisund peavad kindlustama suuremahuliste vagunite läbilaskmise, aga juurdeveotee teenindamisel raudtee veduriga — selleks raudtee poolt eraldatud vedurite läbilaskmise.

81. Ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste juurdeveoteedel vedude suurenemisest tingitud jaamateede arendamist teostatakse raudtee vahenditega ja tema arvel.

Ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juurdeveotee liitmisest tingitud uute postide ja kohtamispunktide ehitamist liitumiskohtades, nende seadmestamist ja liitepöörme kohalepanekut teostab raudtee ettevõtte, organisatsiooni või asutuse materjalidega ja nende arvel.

Ettevõtte, organisatsiooni või asutuse uue ehitatava juurdeveotee liitmisest tingitud olemasolevate jaamade arendamise ja uute ehitamise tööd peavad olema ette nähtud raudtee juurdeveotee ehituse projektides ja eelarvetes ning teostatakse vastavate ministeeriumide ja ametkondade poolt nende plaanide arvel.

Raudtee korralduses oleval juurdeveoteel täiendavate teede ehitamist ettevõtte, organisatsiooni või asutuse nõudel teostab ettevõte, organisatsioon või asutus oma arvel raudteega kooskõlastatud projekti järgi.

82. Ehitatud uue juurdeveotee võib alatiseks ekspluateerimiseks avada ja sellele teele veereva koosseisu ette anda pärast teeehitustööde läbiviimist projekti kohaselt, antud juurdeveotee ekspluatatsiooni vastuvõtmist ja juurdeveotee teenindamise korra kindlaksmääramist raudtee poolt.

Vagunite etteandmist juurdeveoteedele nende ehituse perioodil lubatakse ajutise kokkuleppe tingimuste alusel raudteekonna ja ehitusorganisatsiooni vahel, kes vastutab veose ja veereva koosseisu alalhoiu, viimase õigeaegse tagastamise ja liikluse ohutuse eest.

Iga juurdeveotee kohta peab olema tehniline pass, juurdeveotee plaan, pikiprofiil ja rajatiste joonised.

83. Raudtee juurdeveoteede arendamine, ehitised ja seadeldised peavad kindlustama vastavalt vedude mahule kaupade takistusteta peale- ja mahalaadimise, manöövritööd ja vagunite ning vedurite ratsionaalse kasutamise.

84. Ettevõtted, organisatsioonid ja asutused peavad hoidma oma vedurid, vagunid ja juurdeveoteed täiesti korras, kooskõlas vastavate ministeeriumide ja ametkondade poolt kinnitatud eeskirjadega.

NSV Liidu raudteede üldvõrgu teedele väljuvad ettevõtetele, organisatsioonidele ja asutustele kuuluvad vedurid ja vagunid peavad kõigiti vastama NSV Liidu raudteede tehnilise ekspluatatsiooni

määruste nõuetele. Ettevõttele, organisatsioonile või asutusele kuuluva veduri väljumise korra liitejaama määrab kindlaks raudteekonna ülem.

85. Ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste juurdeveoteede töötajad, kes on seotud rongide liiklemisega ja manöövritöödega raudtee rööbasteedel, on kohustatud Teedeministeeriumi poolt raudteetöötajatele määratud korras ja tähtaegadel sooritama katsed NSV Liidu raudteede tehnilise ekspluatatsiooni määruste ning rongide liiklemise ja signalisatsioonijuhendite tundmises, aga töötajad, kes on määratud laadimistööde ja kaupade kinnitamise juhtimiseks lahtisele veerevale koosseisule, — katsed «Tehniliste tingimuste» tundmises.

Ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste raudtee juurdeveoteede ülejäänud töötajad, kes on seotud rongide liikluse ja manöövritöödega, sooritavad katsed ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juhataja poolt määratud eksamikomisjoni ees.

Isikuid, kes ei ole katseid sooritanud, tööle ei lasta.

Teenistuskohustuste täitmisel raudtee rööbasteedel peavad ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste juurdeveoteede töötajad endaga kaasas kandma vormikohast tunnistust katsete sooritamise kohta ja täpselt täitma jaamakorraldaja või jaamadispetšeri korraldusi.

86. Jaamaülemal või tema ülesandel teistel jaamatöötajatel ja revidentidel on õigus kontrollida liiklemisohutuse ja raudteemajanduse seisundit ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juurdeveoteel.

Kui raudtee juurdeveoteel avastatakse korratusi, mis ohustavad liiklemist, tuleb jaamaülema või liiklemisohutuse revidendi korraldusega katkestada vagunite etteandmine juurdeveoteele kuni korratuste kõrvaldamiseni.

87. Raudtee vastastikune vahekord juurdeveoteid omava ettevõtte, organisatsiooni või asutusega reguleeritakse raudtee juurdeveotee ekspluateerimise lepinguga.

Vagunite etteandmist ja äraviimist, samuti manöövritöid raudtee juurdeveoteedel, mis kuuluvad ettevõtetele, organisatsioonidele ja asutustele, teostatakse nende veduritega.

Kui ettevõttel, organisatsioonil või asutusel ei ole vedurit, teostatakse vagunite etteandmist ja äraviimist ning manöövritöid raudtee veduriga tariifikohase maksu eest.

Vagunite etteandmise ja äraviimise kord, samuti vagunite ja konteinerite ringe tähtajad ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juurdeveoteel määratakse kindlaks raudtee juurdeveotee ekspluateerimise lepinguga.

Nende ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste raudtee juurdeveoteede töö, kellel on oma vedurid, peab toimuma juurdeveotee ja liitejaama töö ühtse tehnoloogilise protsessi alusel.

Vagunite üldise seisuaja lühendamiseks jaamas võivad ettevõtted, organisatsioonid või asutused ja raudtee määrata juurde-

veotee ekspluateerimise lepingus vagunite seisuaja ühtse normi jaama ja juurdeveotee jaoks.

Vagunite seisuaja ühtse normi mittetäitmisel kannab ettevõte, organisatsioon või asutus vastutust vagunite seismise eest üle normi, mis on määratud tehnoloogilise protsessiga antud juurdeveotee jaoks, kuid mitte rohkem kui ühtset normi ületava aja eest.

88. Vagunite seismise aega raudtee juurdeveoteel arvestatakse:

a) numbriliselt, kui vagunite keskmine ööpäevane läbikäik on alla 100 vaguni;

b) numbrita süsteemi järgi, kui vagunite keskmine ööpäevane läbikäik on 100 vagunit või rohkem.

Raudteeülem võib kokkuleppel ettevõtte, organisatsiooni või asutusega teha erandeid mainitud korrast.

Isotermiliste vagunite, tsisternide, punkerpoolvagunite, transportööride, tsemendiveo- ja teiste erivagunite seismise aega raudtee juurdeveoteel arvestatakse eraldi.

89. Kontrahentide, s. o. nende ettevõtete, organisatsioonide või asutuste teenindamise kord, kellel on teise ettevõtte (organisatsiooni, asutuse) juurdeveotee piirides oma laod või sellega liituvad rööbasteed, määratakse kindlaks lepinguga, mis sõlmitakse vahetult kontrahendi ja ettevõtte (organisatsiooni, asutuse) vahel, kellele juurdeveotee kuulub. Kontrahendi vagunite üle normi seismise eest kannab raudtee ees vastutust ettevõte (organisatsioon, asutus), kellele juurdeveotee kuulub.

Kui juurdeveoteed teenindab raudtee vedur, sõlmitakse raudtee ja kontrahendi vahel leping vagunite etteandmise ja äraviimise kohta ja kõik arveldused peetakse nende vahel vahetult.

Arveldust maksete kohta, mis on seotud raudtee juurdeveotee amortisatsiooniga ja kontrahendi osavõtuga selle tee remondist ja korrashoidmisest, toimetatakse igal juhul vahetult kontrahendi ja ettevõtte (organisatsiooni, asutuse) vahel, kellele juurdeveotee kuulub.

90. Raudtee vahekord ettevõtte, organisatsiooni või asutusega, kellel on oma rööpmeäärsed laod ja peale-mahalaadimisplatsid raudteele kuuluvate juurdeveoteede ääres, reguleeritakse vagunite etteandmise ja äraviimise lepinguga.

Vagunite etteandmist ja äraviimist ning manöövritöid raudtee juurdeveoteedel teostatakse raudtee veduriga tariifis ettenähtud maksu eest.

Raudteele kuuluvate juurdeveoteede korrashoidmine ja jooksev remont toimub raudtee vahenditega ja arvel. Neid teid puhastatakse prahist ja lumest ning valgustatakse ettevõtte, organisatsiooni ja asutuse maa-ala piirides ning peale- ja mahalaadimisfrontide juures ettevõtte, organisatsiooni või asutuse vahenditega ja nende arvel.

91. Raudtee juurdeveotee ekspluateerimise lepingu ja vagunite etteandmise ning äraviimise lepingu koostamisel arvestatakse

progressiivsetel tehnilistel normidel põhinevat juurdeveotee ja liitejaama töö tehnoloogiat.

Etteandmiste arvu ja nendevaheliste intervallide kindlaksmääramisel peab võtma arvesse peale- ja mahalaadimisfronti ning vagunite maksimaalset arvu ühes etteandes.

Peale- ja mahalaadimisfrondi määrab vagunite arv, mis mahub lao rööbasteele selle kasuliku pikkuse ulatuses, mida saab kasutada ühte liiki kaupade üheaegseks peale- või mahalaadimiseks.

Püsiva kaubakäibega ettevõtetes peab peale- ja mahalaadimine olema mehhaniseeritud. Mehhaniseerimisvahendid tuleb valida lähtudes tehnilis-majanduslikust otstarbekusest.

Mehhaniseeritud peale- ja mahalaadimise front määratakse mehhanismide arvu ja töötlemisvõime alusel.

Ööpäevas ühe või mitme marsruudi väljumise või saabumise korral peab peale- ja mahalaadimisfront olema kohandatud marsruutide peale- ja mahalaadimiseks mitte rohkem kui kahe-kolme etteandmisega.

92. Raudtee juurdeveotee teenindamisel raudtee veduriga arvutatakse vagunite seisuaega peale- ja mahalaadimisel vagunite tegeliku etteandmise momendist laadimiskohale kuni momendini, millal jaam saab ettevõttelt, organisatsioonilt või asutuselt teate selle kohta, et vagunid on äraviimiseks valmis.

Ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste vedurite poolt teenindatavatel raudtee juurdeveoteedel arvutatakse vagunite seisuaega nende üleandmise momendist vastuvõtu-üleandeteedel.

Vastuvõtmise ja üleandmise aeg ning koht määratakse kindlaks raudtee juurdeveotee ekspluateerimise lepinguga. Vastuvõtmise ja üleandmise operatsioonide aja normid ei tohi ületada 1 minutit ühe vaguni kohta ja 30 minutit kogu üheaegselt esitatud vagunite grupi kohta.

Laaditud ja tühjade vagunite valve ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste juurdeveoteedel, samuti ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste maa-ala piires ning nende peale- ja mahalaadimisfrontide juures raudteele kuuluvatel juurdeveoteedel toimub ettevõtte, organisatsiooni või asutuse vahenditega ja arvel.

Ettevõtetel, organisatsioonidel ja asutustel on keelatud kasutada üldvõrgu pargi vaguneid oma sisevedudeks või kaupade hoidmiseks, samuti võtta neid vaguneid laadimise alla ilma raudtee loata.

93. Ettevõtte, organisatsiooni või asutuse nõusolekul võib raudtee kasutada ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juurdeveoteed, samuti raudteele kuuluvat juurdeveotee osa ettevõtte, organisatsiooni või asutuse maa-ala piires manöövritööde teostamiseks, veereva koosseisu paigutamiseks ja muuks otstarbeks.

94. Raudtee juurdeveotee ekspluateerimise leping ja vagunite etteandmise ja äraviimise leping sõlmitakse kolmeks aastaks. Jaama või juurdeveotee tehnilise varustuse või töö tehnoloogia

muutumisel võib ühe poole nõudmisel lepingu üksikud punktid või kogu lepingu võtta revideerimisele enne selle kehtivuse tähtaja möödumist.

Raudtee juurdeveotee ekspluateerimise lepingule ja vagunite etteandmise ja äraviimise lepingule kirjutavad alla:

kui kaubakäive on kuni 50 vagunit ööpäevas — raudteekonna ülem (või tema ülesandel jaamaülem) ja ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juhataja;

kui kaubakäive on üle 50 vaguni ööpäevas — raudteeülem (või tema ülesandel raudteekonna ülem) ja ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juhataja.

Kui ettevõtete, organisatsioonide või asutuste teenindamiseks on olemas ühendatud transpordimajandid, võib raudtee sõlmida juurdeveotee ekspluateerimise lepingu ühendatud transpordimajandiga.

Raudtee juurdeveotee ekspluateerimise lepingus ja vagunite etteandmise ja äraviimise lepingus peavad olema ette nähtud abinõud vagunite ringluse kiirendamiseks ja nende abinõude läbiviimise tähtajad.

Raudtee juurdeveotee ekspluateerimise lepingu ja vagunite etteandmise ja äraviimise lepingu osas tekkinud lahkarvamused vaatavad läbi ja lahendavad:

juurdeveoteede kohta keskmise kaubakäibega kuni 50 vagunit ööpäevas — raudteekonna ülem ja ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juhataja;

juurdeveoteede kohta keskmise kaubakäibega üle 50 vaguni ööpäevas — raudteeülem ja ettevõtte, organisatsiooni või asutuse juhataja.

Kokkuleppe mittesaavutamise korral antakse lahkarvamused lepingute asjus lahendamiseks:

juurdeveoteede kohta keskmise kaubakäibega kuni 100 vagunit ööpäevas — riiklikule arbitraažile liiduvabariikide ministrite nõukogude poolt kindlaksmääratud alluvuses;

juurdeveoteede kohta keskmise kaubakäibega üle 100 vaguni ööpäevas — NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuvale Riiklikule Arbitraažile.

Kuni vaieldavate küsimuste otsustamiseni arbitraažis reguleeritakse kõik poolte vastastikused vahekorrad neis küsimustes endise lepingu tingimuste kohaselt.

Liiklemisohutusega ühenduses olevad küsimused lahendab raudteeülem.

95. Uusi ehitatavaid raudtee juurdeveoteid võib liita olemasolevate juurdeveoteedega:

raudteele kuuluvate juurdeveoteedega — raudteeülema loal;

ettevõtetele, organisatsioonidele ja asutustele kuuluvate juurdeveoteedega — raudteeülema ja vastava ministeeriumi või ametkonna loal.

Sega-otseühendus teiste transpordiliikide osavõtul

96. Raudteetransport veab kaupu, reisijaid ja pagasit tihedas koostöös teiste — mere-, jõe-, auto- ja õhutranspordi liikidega, organiseerides sega-otseühenduste süsteemi, millesse kuuluvad raudtee-vee-, raudtee-auto-, raudtee-vee-auto-, aga tarbe korral ka raudtee-õhutranspordi ja teised ühendused.

Sega-otseühendusvedusid teostatakse kogu teekonna jaoks koostatava ühtse transpordidokumendi järgi.

97. Sega-otseühendusvedu teostatakse määrustiku käesoleva jao ja kaupade sega-otseühenduses vedamise eeskirjade alusel, mis kinnitatakse Teedeministeeriumi poolt koos vastavate transpordiministeeriumide ja ametkondadega.

Osas, mis ei ole määrustiku käesolevas jaos ja nimetatud eeskirjades ette nähtud, rakendatakse kaupade sega-otseühenduses vedamisel määrustikkude, koodeksite, eeskirjade ja tariifide norme, mis reguleerivad vastava transpordiliigi vedusid.

Reisijate ja pagasi vedu sega-otseühenduses teostatakse Teedeministeeriumi ja vastavate transpordiministeeriumide või -ametkondade vaheliste erikokkulepete alusel.

98. Kaubaveo sega-otseühendusse lülitatakse:

a) kõik raudteejaamad, mis on avatud kaubaveooperatsioonideks;

b) mere- ja jõesadamad ning sadamasillad Merelaevastiku Ministeeriumi ja liiduvabariikide jõetranspordi valitsemise organite poolt kehtestatud nimestiku järgi;

c) üldkasutuses oleva autotranspordi autojaamad, agentuurid ja automajandid liiduvabariikide autotranspordi valitsemise organite poolt kehtestatud nimestiku järgi;

d) tsiviilõhulaevastiku lennujaamad NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Tsiviilõhulaevastiku Peavalitsuse poolt kehtestatud nimestiku järgi.

Sadamad, sadamasillad, autojaamad, agentuurid, automajandid ja lennujaamad arvatakse lülitatuks sega-otseühendusse momendist, millal sellest teatatakse telegraafi teel (järgneva väljakuulutusega transpordiministeeriumide ja -ametkondade veoeeskirjade ja tariifide kogumikes).

99. Sega-otseühendusveoks võetakse kaupu vastu kehtestatud korras kinnitatud plaani järgi.

Teedeministeerium ja teised transpordiministeeriumid ja -ametkonnad võivad omavahelisel kokkuleppel kaupu vastu võtta sega-otseühendusveoks ka üle plaani.

Sega-otseühenduses väikesaadetistena veetavate kaupade veoks vastuvõtmist ja laadimist ümberlaadimispunktides teostatakse nende esitamisel, sorteerides neid sega-otseühendusveo eeskirjades

ettenähtud juhtudel raudteele üleandmisel — kauba sorteerimise jaamas, vee- ja autotranspordile üleandmisel — vastavalt sadamates (sadamasildadel) ja autojaamades (agentuurides, automajandites).

100. Transpordiettevõtted peavad ümberlaadimispunktides kindlustama takistusteta ja rütmilise vagunite, laevade ja autode etteandmise kaupade ümberlaadimiseks, laialdaselt arendama kaupade ümberlaadimist ühelt transpordiliigilt teisele otsevariandil (lattu välja laadimata).

Ümberlaadimisplaanid töötatakse välja ja kinnitatakse kaupade sega-otseühendusveo eeskirjades ettenähtud korras.

Kuu esimese või vastavalt teise poole üksikutel päevadel tekkinud puudujääkide katteks on raudteed kohustatud täiendavalt ette andma vaguneid, aga muude transpordiliikide ettevõtted — esitama või laadima kaupu kuu antud poole järgnevatel päevadel.

Kui kaupade ümberlaadimise kuuplaani täitmiseks vajalikud veovahendid jäävad raudteede, jaamade ja laevanduste, sadamate, sadamasildade süü tõttu andmata, on nad kohustatud vastava laevanduse, sadama, sadamasilla ja raudtee, jaama (kauba olemasolul) nõudmisel laadimise plaani puudujääva osa katmiseks eraldama veovahendid järgmise kuu jooksul. Laadimise puudujäägi katmiseks vajalike veovahendite eraldamise kord kooskõlastatakse vastavate transpordiorganisatsioonide vahel. Kooskõlastatud korra rikkumisel vastutavad raudteed ja laevandused, sadamad, sadamasillad korras, mis on kehtestatud ümberlaadimiste plaani mittetäitmise eest (NSV Liidu Ministrite Nõukogu 22. juuli 1969. a. määruse nr. 571 — СП СССР 1969, № 18, ст. 105 — redaktsioonis).

101. Kaubad, mille kaotsimineku, puudujäägi, riknemise ja vigastuse vältimiseks sega-otseühendusveol on tarvis kasutada taarat, tuleb esitada korralikus taaras, mis kindlustab nende säilimise ümberlaadimisel ja teekonnal vagunites, laevades, autodel ja muudel transpordivahenditel.

Sega-otseühenduses veetavate kaupade pakkimise tingimused peavad olema ette nähtud riiklikes standardites.

102. Tsisternides veetavaid kaupu, veeteedel parvetatavaid metsamaterjale, samuti lõhkeaineid ja tugevatoimelisi mürkaineid sega-otseühendusveoks vastu ei võeta.

Sega-otseühendusveoks vastuvõetavate kiiresti riknevate, ohtlikkude, kergesti süttivate ja kaubasaatjate või kaubasaajate saaturitega veetavate kaupade nimestik, samuti sega-otseühenduses metsamaterjalide kuhikaubana vedamise tingimused kehtestatakse ühiselt vastavate transpordiministeeriumide ja -ametkondade poolt.

103. Raudtee-veetee sega-otseühenduses veetavad kaubad kaalutakse ümberlaadimispunktides nende üleandmisel raudteelt veetranspordile või ümberpöördult vastuvõtja poole nõudel:

vagunikaaludel — raudtee poolt,
kaubakaaludel — sadama või sadamasilla poolt.

Raudtee-autotranspordi sega-otseühenduses veetavad kaubad kaalutakse ümberlaadimispunktides raudtee poolt vastuvõtja poole nõudel.

Taarastatud ja tükk-kaubad, mis on vastu võetud standardkaalu või kaubasaatja poolt igal kaubakohal näidatud kaalu järgi ja mis saabuvad ümberlaadimispunkti korralikus taaras, antakse üle ühelt transpordiliigilt teisele kaalumata, kohtade arvu järgi ja antakse sihtpunktis samas korras ka ära kaubasaajale.

104. Kaupade vedu Teedeministeeriumi, Merelaevastiku Ministeeriumi ning liiduvabariikide jõe- ja autotranspordi valitsuste organite konteinerites raudtee-autotranspordi ja raudtee-veeteede sega-otseühenduses teostatakse vastavate transpordiministeeriumide ja -ametkondade poolt määratud punktide vahel.

Kaupade konteinerites vedamise eeskirjad ja konteinerite ringe tähtajad kehtestatakse ühiselt vastavate transpordiministeeriumide ja -ametkondade poolt.

Konteinerite kinnipidamise eest üle määratud tähtaja maksavad laevandused, auto-transpordiettevõtted ja raudteed trahvi 30 kopikat iga konteineri kinnipidamise ööpäeva eest.

105. Sadamate (sadamasildade) poolt ümberlaadimispunktides kaupade raudteelt vastuvõtmise alguse aja navigatsiooni avamisel ja kaupade vastuvõtmise lõpetamise aja enne navigatsiooni lõppu teevad sadamad ning jõelaevandused teatavaks raudteevalitsustele ja kuulutavad välja mere- ja jõetranspordi veoeeskirjade kogumikes.

106. Kaubad, mida saatejaamad on vastu võtnud enne veeteel vedamiseks vastuvõtu lõpetamise väljakuulutatud tähtaega ja mis on saabunud ümberlaadimispunktidesse kohaletoimetamise tähtaja piires, võtavad ümberlaadimissadamad (-sadamasillad) raudteelt vastu takistuseta. Kui neid kaupu ei saa navigatsiooni lõpetamise tõttu toimetada sihtpunktidesse veetranspordi kaudu, siis peavad sadamad (sadamasillad) kaubasaatjalt järele pärima, mida kaubaga teha.

Kaupu, mida raudtee on vastu võtnud pärast veeteel vedamiseks vastuvõtu lõpetamise väljakuulutatud tähtaja möödumist või mis on toimetatud hilinemisega ümberlaadimispunkti pärast navigatsiooni lõpetamist, võib anda hoiule sadamale (sadamasillale) viimase nõusolekul.

107. Raudtee-veetee sega-otseühenduses veetavad kaubad, mis pärast navigatsiooni lõpetamist jäävad sadamatesse (sadamasildade juurde), peavad viimased laadima ja raudteel sihtkohta ära saatma.

Samas korras peavad raudteed veoks vastu võtma veetee siseja otseühenduse kaubad, mis jäävad talveks teele ning suunatakse kaubavaldajate poolt raudtee sihtjaamadesse.

Nende kaupade kohaletoimetamise tähtaeg pikeneb vastavalt kauba sadamates (sadamasildade juures) kinnipidamise aja võrra.

108. Ümberlaadimistöid teostab:

a) kaupade ümberlaadimisel laevadest ja ladudest vagunitesse, samuti vagunitest laevadesse ja ladudesse — sadam (sadamasild);

b) kaupade ümberlaadimist vagunitest ja ladudest autodele, samuti autodelt vagunitesse ja ladudesse — raudtee.

109. Vagunite ja laevade varustamist seadmetega mitmes kihis laaditavate, raskekaaluliste, suurekoguseliste ja pikamõõduliste kaupade ümberlaadimiseks ja veoks, samuti veoste kinnitamist raudtee veereval koosseisul ja laevadel teostab sadam (sadamasild). Vagunite ja laevade seadmestamiseks ja veoste kinnitamiseks tarvilikud materjalid annab kaubasaatja.

Kiiresti riknevate kaupade veol varustab vaguneid ahjudega raudtee.

Sadama (sadamasilla) poolt tehtud tööde maksumus märgitakse saatekirja sissenõudmiseks kaubasaajalt.

110. Kaupade veoks raudtee-veetee sega-otseühenduses määratud raudteed mere- ja jõesadamates (sadamasildade juures) kuuluvad raudteele.

Neid raudteid ehitab ja rekonstrueerib raudtee sadamaga (sadamasillaga) kooskõlastatud projekti järgi.

Raudtee-veetee sega-otseühenduses veetavate kaupade vastuvõtmiseks ja ärasaatmiseks määratud ladusid ehitab ja rekonstrueerib sadam (sadamasild) raudteevalitsusega kooskõlastatud projekti järgi.

Kaalusid hoiab korras ja remondib (välja arvatud vagunikaalud) ümberlaadimispunktides sadam (sadamasild). Vagunikaalusid hoiab korras ja remondib raudtee.

111. Ümberlaadimispunktide töötingimused määratakse kindlaks sõlmekokkuleppega, mille raudtee sõlmib laevanduse (sadama, sadamasilla) või autotranspordiettevõttega 3 aastaks.

Sõlmekokkulepete väljatöötamise ja sõlmimise kord määratakse kindlaks kaupade sega-otseühenduses vedamise eeskirjadega.

Sõlmekokkulepetega seotud vaidlused vaadatakse läbi riikliku arbitraaži poolt §-s 94 ettenähtud alluvuses.

112. Jaamaülem ja sadama-(sadamasilla) või autojaama (agentuuri, automajandi) ülem võivad vastastikusel kokkuleppel tihendada vagunite ja autode etteandmist ja esitada veoseid koguses, mis ületab ümberlaadimise päevanormi.

113. Kaupade kohaletoimetamise tähtajad määratakse kindlaks raudtee ja teiste transpordiliikide kaudu kohaletoimetamise tähtaegade liitmisega ja arvutatakse neil transpordiliikidel kehtivate kauba kohaletoimetamise tähtaegade arvutamise eeskirjade alusel.

114. Kaupade sega-otseühendusveo eest võetakse maksu järgmiselt:

a) saatmisel raudteelt: saatejaamas — kogu veo eest kõikidel veost osavõtvatel raudteedel ja sihtpunktis — kogu vee- ja autotee eest;

b) saatmisel sadamatest (sadamasildadelt) ja autojaamadest (agentuuridest, automajanditest): saatepunktis — kogu vee- ja autotee pikkuse eest ja sihtpunktis — raudteel veo eest.

Saadetistelt veeteepunktidest, kus puudub sadama- (sadamasilla-) valitsus, võetakse maksu kogu veetee eest sihtjaamas.

Autotranspordiettevõtetele kuuluvaid veo- ja teisi makse ei näidata veodokumentides ja need nõutakse sisse kaubasaatjalt või kaubasaajalt vahetult autojaamade, agentuuride ning automajandite arvete järgi.

Maksud ümberlaaditavate kaupade veo eest autotranspordiga sadamast (sadamasillalt) jaama või vastupidi lülitab jaam raudteele kuuluvate maksude summasse ning arveldust autotranspordiettevõttega nende vedude eest toimetab raudtee.

115. Arveldusi raudteede, laevanduste ja autotranspordiettevõtete vahel kaubavedude alal sega-otseühenduses teostatakse:

veodokumentidesse kantud maksete ja lisamaksude osas — aktseptita korras;

kõigi muude maksete ja trahvisummade osas — aktsepti korras arvete järgi üldistel alustel.

116. Ümberlaadimise plaanilise normi täitmise arvestust peetakse eraldi kaupade kohta, mis antakse üle raudteelt teisele transpordiliigile, ja kaupade kohta, mis antakse üle teist liiki transpordilt raudteele.

Arvestuskaartide vormid ja nende koostamise korra määravad kindlaks vastavad transpordiministeeriumid ja -ametkonnad ühiselt.

117. Kaupade ümberlaadimisplaani mittetäitmise eest kannavad raudteed, laevandused ja muude transpordiliikide ettevõtted materiaalset vastutust.

Raudteed kannavad vastutust juhtudel, kui nad ei anna ette tühje või laaditud vaguneid ööpäeva keskmise või antud ööpäeva tihendatud normi kohaselt.

Laevandused kannavad vastutust juhtudel, kui nad ei täida laadimise ööpäeva keskmist või antud ööpäeva tihendatud normi või vagunite väljalaadimise normi iga ööpäeva kohta.

Muude transpordiliikide ettevõtted kannavad vastutust kaupade väljaveo ja nende ümberlaadimiseks esitamise ööpäevanormi mittetäitmise eest.

Raudteed, laevandused ja muude transpordiliikide ettevõtted vabanevad vastutusest üksikutel päevadel kaupade ümberlaadimise keskmise ööpäevanormi mittetäitmise eest:

a) ümberlaadimisnormi vastaval ületamisel kuu eelmistel päevadel ümberlaadimise tihendamise tagajärjel;

b) ümberlaadimisplaanis ettenähtud laadimises või vagunite

etteandmises kuu esimese või teise poole üksikutel päevadel tekkinud puudujääkide katmisel antud kuu vastava esimese või teise poole kestel.

118. Raudtee-veetee sega-otseühendusega veetavate (sealhulgas vedu praamidel ja konteinerites) kaupade ümberlaadimisplaani keskmise ööpäevase või kooskõlastatud tihendatud normi mittetäitmise eest süüdlane pool maksab trahvi alljärgnevas ulatuses:

kaupade eest, mille vedu on planeeritud tonnides ja vagunites — 1 rubla tonnilt, vaatamata veereva koosseisu liigile ja telgede arvule;

kaupade eest, mille vedu planeeritakse ainult vagunites — 15 rubla arvestusvagunilt. Suuremahulistelt vagunitelt arvutatakse nimetatud trahvi vastavalt §-le 144;

konteinerites veetavate kaupade eest, — 6 rubla viietonnise ja suurema kandejõuga konteineri eest, 3 rubla kolmetonnise kandejõuga konteineri eest ja 1 rubla 50 kopikat iga konteineri eest kandejõuga alla 3 tonni.

Raudtee-autotranspordi sega-otseühenduse ümberlaadimisplaani mittetäitmise eest maksavad raudteed ja autotranspordiettevõtted trahvi 10 kopikat tonnilt.

Vagunite kinnipidamise eest peale- ja mahalaadimisel üle sõlmekokkuleppega kehtestatud tähtaja, samuti viivituse eest ümberlaadimisjaama saabunud laaditud vagunite vastuvõtmisel maksavad laevandused (sadamad, sadamasillad) raudteele trahvi 20 kopikat vaguni kinnipidamise tunni eest, olenemata selle kandejõust.

Ümberlaadimispunktides, kus kaubakäive on ööpäevas keskmiselt 100 vagunit ja rohkem, arvestatakse vagunite (välja arvatud spetsiaalne veerev koosseis) seismise aega numbrita süsteemi järgi (NSV Liidu Ministrite Nõukogu 22. juuli 1969. a. määruse nr. 571 — СП СССР 1969, № 18, ст. 105 — redaktsioonis).

119. Vastutus kauba säilimise eest kuni tegeliku üleandmiseni lasub üleandjal poolel, aga pärast tegelikku üleandmist — vastuvõtjal.

Laaditud ja tühjade vagunite valvet sadamates (sadamasildadel) teostatakse sadama (sadamasilla) vahenditega ja arvel.

Ümberlaadimispunktidesse väljalaadimiseks etteantavatelt laaditud vagunitelt võtab plommid ära ning sega-otseühenduses veetavate kaupade ümberlaadimispunktides laaditud vaguneid plommib raudtee.

Raudteede ja teiste transpordiliikide ettevõtete vastutus sega-otseühendusveoks vastuvõetud kaupade säilimise eest määratakse kindlaks vastavas transpordiliigis kehtivate määrustikega (koodeksite, eeskirjadega).

Raudteede, laevanduste ja autotranspordiettevõtete süü kind-

lakstegemisel veose kaotsiminekus, puudujäägis, riknemises või vigastamises kannavad vastutust süüdi olevad raudteed, laevandused ja autotranspordiettevõtted.

VI jagu

Reisijate, pagasi ja posti vedu

120. Raudteed peavad kindlustama elanikkonna tarviduse reisijate vedude alal, reisijate ohutuse raudteetranspordi kasutamisel, tarvilikud mugavused reisijaile, nende kultuurilise teenindamise vaksalites ja rongides, reisijate pagasi õigeaegse veo ja säilimise.

Sellel eesmärgil peavad raudteed kindlustama kõikide reisirongide liiklemise rangelt sõiduplaani järgi. Reisivagunid, vaksalid ja muud reisijate teenindamiseks määratud ehitised peavad olema tehniliselt eeskujulikus korras ja puhtad ning kindlustama reisijate veo ülesande täitmise kogu ulatuses.

Vaksalites ja reisirongides peab reeglina olema organiseeritud toiduainete müük reisijaile.

121. Reisijate veoks määratud rongid liigitatakse:

a) olenevalt liiklemiskiirusest — kiir- ja reisirongideks;

b) olenevalt sõidukaugusest — kaugesõidu-, kohalikeks ja linnalähedasteks rongideks.

122. Vaksalite ruumides tuleb reisijatele teadmiseks välja panna sõiduplaanid reisirongide väljumise ja saabumise kohta, reisijate sõidu ja pagasi veo hinnakirjad, teadaanded pileti- ja pagasikassade tööaja, rongides vabade kohtade, kaebuste ja esitiste raamatu asukoha kohta ning vaksali ruumide paigutuse näitajad.

123. Reisija ja raudtee vahelise lepingu põhjal kohustub raudtee vedama reisijat ja selle pagasit sihtpunkti, andes reisijale rongis koha ostetud pileti kohaselt, aga reisija kohustub maksma sõidu eest kindlaksmääratud tariifi järgi ja pagasi andmise korral ka pagasiveo eest. Rongis sõitmiseks peab igal reisijal olema pilet. Raudtee peab kindlustama reisijale sõidupileti müügi tema poolt näidatud sihtjaamani, mis on avatud reisijate veo operatsioonideks.

Piletite ja muude sõidudokumentide vormid, nende müügi ja kasutamise kord ja kehtivuse tähtaeg, samuti raudteel sõidu eeskirjad määrab kindlaks Teedeministeerium.

124. Raudtee on kohustatud pikendama raudtee sõidupileti kehtivuse aega järgmistel juhtudel:

a) kui reisijale ei anta kohta rongis (välja arvatud linnalähedased rongid) — kuni järgmise rongi väljumiseni, milles reisijale antakse koht;

b) kui kooskõlastatud rongid hilinevad ümberistumispunktides — kogu ajaks, mil transiitreisija edasisõit on takistatud, kuni temale antakse võimalus edasi sõita;

c) reisija haiguse korral — kogu haiguse ajaks;

d) kui reisija peatub teel — mitte üle 10 ööpäeva.

125. Linnalähedase ühenduse piirkondades peab, peale ühekordseks sõiduks määratud piletite, müüma:

a) edasi-tagasi-pileteid, mis annavad reisijale õiguse sõiduks sihtjaamani ja tagasi ühe ööpäeva kestel, arvestamata väljaandmise päeva ning üldisi puhke- ja pühapäevi;

b) nimelisi abonementpileteid (sõitude arvu piiramiseta nende kehtivuse aja kestel);

c) soodustatud nimelisi abonementpileteid töölistele, teenistujaile ja õpilastele sõiduks elukohast töö- või õppekohta ja tagasi dokumentide (passi, üliõpilas- või õpilaspileti jms.) esitamisel, milles on näidatud elukoht, samuti ettevõtte, organisatsiooni, asutuse või õppeasutuse asukoht.

Nende andmete puudumisel dokumentides esitatakse töö- või õppimiskoha tõend, milles on näidatud elukoht.

Pensionäridele antakse soodustatud nimelised abonementpiletid pensionitunnistuse esitamisel.

126. Piletite müük peab toimuma:

a) eelmüügikassades — 45 ööpäeva enne rongide väljumist;

b) reisirongide ja otsevagunite formeerimise ja pöördejaamade kassades — 24 tundi enne rongi väljumist;

c) vahejaamades — teadete saamise momendist rongis vabade kohtade olemasolu kohta, kuid vähemalt üks tund enne rongi saabumist.

Reisijatele linnalähedaste rongide sõidupiletite müügi aeg määratakse kindlaks jaamaülema korraldusega vastavalt linnalähedaste rongide sõiduplaanile.

Ümberistumispunktides on transiitreisijail eesõigus müügilolevate kohtade saamiseks vastavas rongis.

127. Raudteejaamade hoiuruumides võetakse reisijailt käsipakke vastu olenemata sellest, kas neil on sõidudokumente.

On keelatud anda ja võtta hoiuruumidesse kergesti süttivaid või muid ohtlikke aineid.

Hoiuruumide tööaja määrab kindlaks jaamaülem vastavalt sõiduplaanile ja kohalikele tingimustele.

128. Reisijal on õigus:

a) saada piletit ükskõik millisesse rongi ja vagunisse tema poolt nimetatud ja reisioperatsioonideks avatud jaamani reisirongide liiklemise lühimal, kõige väiksema arvu ümberistumistega või aja suhtes soodsal marsruudil.

Grupipileteid turistidele ja ekskursantidele, kellel on turismituusikud, antakse välja ükskõik millise marsruudi järgi;

b) võtta endaga kaasa tasuta üht last mitte üle 5 aasta vanuses, kui ta ei kasuta eraldi kohta;

c) vedada tasuta endaga kaasas käsipakke mitte üle 36 kilogrammi ja linnalähedastes rongides täiendavalt mitte üle 50 kilogrammi tasu eest pagasitariifi järgi;

d) anda veoks pagasit sõidupileti alusel maksu eest kindlaksmääratud tariifi järgi;

e) peatuda teel pileti kehtivuse aja pikendamisega mitte üle 10 ööpäeva;

f) haiguse korral teel pikendada pileti kehtivuse tähtaega kogu haiguse ajaks (raviasutuse tõendi esitamisel);

g) sõidu kestel muuta üks kord piletil näidatud marsruuti, sihtjaama muutmata;

h) teekonna kestel asuda vabale kohale kõrgema kategooria vagunis, sõiduhinna vahe tasumisega;

i) sõita ära rongiga, mis väljub varem, kui see rong, milleie pilet võetud, tehes piletile tarviliku märkme jaama kassas;

j) hilinemisel rongile (välja arvatud linnalähedased rongid) kolme tunni jooksul, aga haiguse või õnnetuse korral — kolme ööpäeva jooksul arvates selle rongi väljumise momendist, millele pilet võetud, uuendada ilma täiendava maksuta (välja arvatud juurdemaks magamiskoha eest) sõidudokumendid teisele rongile või jaamaülema loal tagasi saada pileti hinda, maha arvates maksu magamiskoha eest;

k) sõidudokumentide tagastamisel raudteejaama kassasse hiljemalt 6 tundi enne rongi väljumist saada tagasi täielikku sõiduhinda, aga sõidudokumentide tagastamisel pärast seda tähtaega, kuid enne rongi väljumist, tagasi saada sõiduhinda, maha arvates maksu magamiskoha eest.

Tagasisõidu dokumentide tagastamisel tagasipöördumise punktis hiljemalt kolm ööpäeva enne rongi väljumist makstakse reisijale välja täielik sõiduhind, aga pärast seda tähtaega kuni rongi väljumiseni — sõiduhind, maha arvates maksu magamiskoha eest;

l) sõidu lõpetamise korral teel saada tagasi sõiduraha (peale maksu magamiskoha eest) sõitmata jäänud vahemaa eest.

Kõikide sõidudokumentide tagastamise juhtudel võetakse reisijalt Teedeministeeriumi poolt määratud maksu.

Raha tagastatakse Teedeministeeriumi poolt kindlaksmääratud korras.

129. Koha mitteandmisel vagunis vastavalt ostetud piletile on raudtee kohustatud andma reisijale tema nõusolekul koha teises, olgugi kõrgema kategooria vagunis, hinnavaheraha nõudmata.

Kui reisijale antakse koht, mille hind on madalam tema poolt ostetud pileti hinnast, antakse temale tagasi sõiduhinna vaheraha. Kui reisija ei nõustu ettepanekuga kohta vahetada, tagastab raudtee temale sõidupileti hinna.

Kui ei ole võimalik anda kohta samas rongis, siis on raudtee

kohustatud reisija nõudel andma temale vastava koha teises rongis.

130. Reisijad peavad täitma ühiskondliku korra nõudeid, reisivagunite ja vaksaliruumide kasutamise eeskirju ja hoolikalt suhtuma raudteetranspordi varasse.

131. Raudteed on kohustatud vedama pagasit kõikides kaugesõidu- ja kohalikes rongides, samuti posti-pagasirongides ja tiheda liiklusega linnalähedastes piirkondades vähemalt ühes linnalähedaste rongide paaris ööpäeva kestel.

Reisijalt, kes esitab sõidupileti, on raudtee kohustatud vastu võtma veoks pagasit ja saatma seda edasi rongiga, milles sõidab reisija.

Kui rongis, milles sõidab reisija, puudub pagasivagun või -jaoskond, tuleb pagas ära saata esimeses vastava sihitusega rongis, milles on pagasivagun, või posti-pagasirongis.

Reisija avalduse kohaselt võib pagasit saata teisel marsruudil või teises rongis, mis ei ole piletis näidatud. Reisija võib pagasi ära anda hiljemalt 20 minutit enne rongi väljumist, millega pagas peab ära saadetama.

Pagasi veoks vastuvõtmise tõenduseks antakse reisijale välja pagasikviitung.

Pagasi äraandmisel võib reisija teada anda selle väärtuse, tasudes maksu tariifi järgi.

132. Pagasina veoks võetakse reisijalt vastu niisuguseid asju ja esemeid, mida nende mõõtmete, pakendi ja omaduste poolest võib raskusteta laadida ja paigutada pagasivagunisse ja mis ei saa kahjustada teiste reisijate pagasit.

Kergesti süttivate ja teiste ohtlike kaupade nimekiri, mida on keelatud vedada pagasina, määratakse kindlaks kaubaveoeeskirjadega.

133. Pagasi kohaletoimetamise tähtaja määrajaks on selle rongi teeloleku aeg sihtjaamani, millega pagas saadeti (§ 131).

Kui pagas kuulub teel ümberlaadimisele, siis on selle kohaletoimetamise tähtaja määrajaks kooskõlastatud rongide antud marsruudi läbimise aeg, millele lisatakse üks ööpäev iga ümberlaadimise kohta.

134. Reisijal on õigus lugeda pagas kaotsiläinuks ja nõuda selle väärtuse tasumist, kui pagas ei saabu sihtjaama 10 ööpäeva jooksul pärast pagasi kohaletoimetamise tähtaja möödumist.

135. Pagas antakse välja sihtjaamas pagasikviitungi esitajale. Pagasi väljaandmine toimub kogu aja jooksul, millal jaam on avatud reisivedude operatsioonide teostamiseks. Pagasi hoidmise eest võetakse maksu.

136. Pagas, mille väljaandmist ei ole nõutud 30 päeva jooksul, antakse üle kohalikele kaubandusorganisatsioonidele müügiks «Reisijate ja pagasiveo eeskirjades» kindlaksmääratud korras.

Pagasikviitungi esitajal on õigus kuue kuu jooksul, arvates pagasi realiseerimise momendist, saada kaubandusorganisatsioonidele üleantud nõudmata pagasi eest raudteele makstud summat, maha arvates raudteele kuuluva summa.

137. Raudteed on kohustatud teostama postivedu nii spetsiaalsetes NSV Liidu Sideministeeriumi vagunites kui ka raudteede vagunites, mis paigutatakse reisi-, kiir- ja posti-pagasirongidesse.

Rongide loetelu, milledesse paigutatakse postivagunid, määrab Teedeministeerium kooskõlastatult NSV Liidu Sideministeeriumiga.

Postivedude eest tasutakse NSV Liidu Riikliku Plaanikomitee poolt kinnitatud tariifide järgi.

138. Raudteed on kohustatud eraldama raudteevaksalites ruumid, mis on määratud reisijate teenindamiseks posti-, telegraafi- ja telefonside alal, perioodilise ajakirjanduse müügiks, samuti posti töötlemiseks ja hoidmiseks.

Postiveo kindlustamiseks on raudteed kohustatud andma suurtes raudteesõlmedes NSV Liidu Sideministeeriumi postiveoosakondade jaoks ruumid koos tarvilike ehitistega (umbteed, tunnelid, platvormid jne.).

Raudteed võivad anda raudteevaksalites ruume linnadevahelise ja linnalähedase autobussiühenduse reisijate teenindamiseks ja piletite müügiks teistele transpordiliikidele, kui see ei tekita raskusi raudteetranspordi reisijate teenindamisel.

139. Uute vaksalite ehitamisel ja olemasolevate ümberehitamisel on raudtee kohustatud ette nägema ruumide ehituse reisijate teenindamiseks sidevahenditega NSV Liidu Sideministeeriumiga kooskõlastatud ulatuses, aga tarviduse korral ka teiste transpordiliikide reisijate teenindamiseks nende transpordiliikide valitsemise organitega kokkulepitud ulatuses.

Ruumide ehitust reisijate teenindamiseks sidevahenditega teostatakse raudteede arvel.

Spetsiaalselt postiveoosakondade jaoks määratud ruume väljapoole vaksalite põhihooneid ja posti töötlemiseks tarvilikke spetsiaalseid umbteid, juurdeveoraudteid, tunneleid, sorteerimisplatse, platvorme jms. ehitavad transpordiehitusorganisatsioonid NSV Liidu Sideministeeriumi ja liiduvabariikide sideministeeriumide vahendite arvel.

Maatükid nende ruumide ehitamiseks tuleb eraldada vaksalihoonete vahetus läheduses, kindlustades pääsu perroonile.

140. NSV Liidu Sideministeeriumi organid peavad hoidma postivagunid korras vastavalt «NSV Liidu raudteede tehnilise ekspluatatsiooni määrustele». NSV Liidu Sideministeeriumile kuuluvaid postivaguneid remondib Teedeministeerium plaani korras Sideministeeriumi vahendite arvel.

141. Postiveo korra raudteedel määrab kindlaks Teedeministeerium kooskõlastatult NSV Liidu Sideministeeriumiga.

142. Raudteede vastutuse veetava posti kaotsimineku, rikkumise või hilinemise eest määrab «NSV Liidu sidemäärustik».

VII jagu

Raudtee, kaubasaatjate, kaubasaajate ja reisijate vastutus. Aktid, pretensioonid ja hagid

143. Raudteed, kaubasaatjad, kaubasaajad ja reisijad kannavad vedude alal materiaalset vastutust käesoleva määrustiku alusel.

Igasugused eelnevad raudtee kokkulepped kaubasaatjatega, kaubasaajatega või reisijatega, mille eesmärgiks on muuta või kõrvaldada raudteele, kaubasaatjatele, kaubasaajatele või reisijatele pandud vastutust, loetakse kehtetuks ja selle kohta saatekirja kantud igasugused märkused, mis pole ette nähtud käesolevas määrustikus või kaubaveoeeskirjades, on kehtetud.

144. Vedude plaani mittetäitmise eest kannavad raudtee ja kaubasaatja materiaalset vastutust.

Kui raudtee ei anna vaguneid ja konteinereid vedude plaani täitmiseks ja kui kaubasaatja ei täida plaani sihtteede järgi, ei kasuta antud vaguneid ja konteinereid või loobub plaanis ettenähtud vagunitest ja konteineritest, maksavad nad trahvi alljärgnevas ulatuses:

kaupade eest, mille vedu on planeeritud tonnides ja vagunites — 1 rubla tonnilt, vaatamata veereva koosseisu liigile ja telgede arvule;

kaupade eest, mille vedu planeeritakse ainult vagunites — 15 rubla arvestusvagunilt;

konteinerites veetavate kaupade eest — 6 rubla viietonnise ja suurema kandejõuga konteineri eest, 3 rubla kolmetonnise kandejõuga konteineri eest ja 1 rubla 50 kopikat iga konteineri eest kandejõuga alla 3 tonni.

Kui kaubasaatja ei täida plaani sihtteede järgi, maksab ta trahvi alljärgnevas ulatuses:

kaupade eest, mille vedu on planeeritud tonnides ja vagunites — 30 kopikat tonnilt, vaatamata veereva koosseisu liigile ja telgede arvule;

kaupade eest, mille vedu planeeritakse ainult vagunites — 5 rubla arvestusvagunilt;

konteinerites veetavate kaupade eest — 2 rubla viietonnise ja suurema kandejõuga konteineri eest, 1 rubla kolmetonnise kandejõuga konteineri eest ja 50 kopikat iga konteineri eest kandejõuga alla 3 tonni.

Trahvide arvutamisel vedude plaani mittetäitmise eest, kui trahv tuleb tasuda arvestusvaguni eest, loetakse ühikuks vaguni

iga 2 telge (igat tüüpi neljateljeline vagun arvestatakse 2 ühiku eest, kuueteljeline — 3 ühiku eest jne.).

Samasugust vastutust kannavad raudteed ja kaubasaatjad viimaste tellimisavalduste alusel raudtee poolt üle ja väljaspool plaani vastuvõetud kohustuste mittetäitmise eest.

Marsruudi laadimata jätmise eest võetakse süüdlaselt teise poole kasuks, peale trahvi veoplaani mittetäitmise eest, trahvi 75 rubla marsruudi eest.

Vagunites planeeritavate kaupade veoplaani mittetäitmise eest kitsarööpmelisel raudteel määrab trahvide suuruse kindlaks Teedeministeerium (NSV Liidu Ministrite Nõukogu 22. juuli 1969. a. määruse nr. 571 — СП СССР 1969, № 18, ст. 105 — redaktsioonis).

145. Kaubasaatja vabaneb trahvist vedude plaani mittetäitmise eest:

a) stiihilise iseloomuga sündmuste tõttu (lumeummistused, üleujutused, tulekahjud), mis kutsuvad esile liiklemisseisaku raudtee juurdeveoteel või mille esinemisel kehtivate määruste kohaselt on keelatud peale ja maha laadida, samuti avarii korral ettevõttes, mille tagajärjel tootmine katkes vähemalt kolmeks ööpäevaks;

b) kaupade laadimise keelamise, katkestamise või piiramise korral vastavalt §-le 44;

c) vagunite (konteinerite) mittekasutamisel, mis on ette antud kaubasaatjale laadimise tihendamise korras üle plaaninormi ilma kaubasaatja eelneva nõusolekuta;

d) kui kaubasaatja antud kalendrilise dekaadi jooksul laadib täiendavalt ära selle dekaadi üksikute päevade puudujäägi;

e) plaani täitmisel tonnides kaupade osas, mille vedu planeeritakse vagunites ja tonnides;

f) kui kaubasaatja kuu esimese või vastavalt teise poole jooksul laadib täiendavalt ära nafta- ja naftasaaduste osa, mille ta kuu antud poole üksikutel päevadel vähem laadis, kui nende kaupade laadimine toimub naftajuhtmete jaamades või ümberlaadimispunktides.

Kui kaubasaatja, laadides tihendatult vagunitesse (konteineritesse) üle tehniliste normide, kasutab vähem vaguneid (konteinereid) kui plaanis ette nähtud, siis vastava hulga laadimata jäänud vagunite (konteinerite) eest trahvi ei nõuta.

Juhul kui kaubasaatja teatab ette jaamale vagunite (konteinerite) kasutamata jätmisest vähemalt kaks ööpäeva enne laadimise päeva, siis väheneb trahvisumma ühe kolmandiku võrra.

146. Raudtee vabaneb trahvi maksmisest vedude plaani mittetäitmise eest juhtudel:

a) kui stiihilise iseloomuga nähtustest (lumeummistused, üleujutused, tulekahjud) tingituna ei olnud võimalik anda laadimiseks vaguneid ja konteinereid;

b) kui laadimine oli keelatud, katkestatud või piiratud vastavalt §-le 44;

c) kui kaubasaatja pidas kinni vaguneid (konteinereid) väljalaadimise all. Sel juhtumil vabaneb raudtee trahvi maksmisest antud kaubasaatjale nende vagunite (konteinerite) mitteandmise eest, mida peeti kinni või mida ei saadud sel põhjusel laadimiseks ette anda;

d) kui raudtee antud kalendrilise dekaadi jooksul annab täiendavalt ette selle dekaadi üksikute päevade eest etteandmata jäänud vagunid (konteinerid);

e) kui raudtee kuu esimese või teise poole jooksul annab nafta ja naftasaaduste laadimiseks täiendavalt ette veereva koosseisu antud poole kuu üksikute päevade puudujäägi katteks, kui nende kaupade laadimine toimub naftajuhtmete jaamades või ümberlaadimispunktides.

147. Pärast kuu lõppu, kuid hiljemalt järgmise kuu kümnendal päeval teatab jaamaülem kaubasaatjale raudtee lõpparve ja vedude plaani mittetäitmise eest kaubasaatjal saadaolevad trahvisummad.

Raudteele või kaubasaatjale kuuluvad summad tuleb tasuda viie päeva jooksul.

148. Kauba alalhoiu eest veoks vastuvõtmise momendist kuni väljaandmiseni kaubasaajale või veoeeskirjade kohaselt üleandmiseni teisele ettevõttele, organisatsioonile või asutusele vastutab raudtee, kui ta ei tõenda, et kauba kaotsiminek, puudujääk, riknemine või vigastus tekkisid asjaolude tagajärjel, mida raudtee ei saanud vältida ja mille kõrvaldamine ei olenenud temast, eriti kui nende põhjuseks oli:

a) kaubasaatja või kaubasaaja süü;

b) veetava kauba erilised loomulikud omadused;

c) taara või pakendi puudused, mis väliselt ei ole märgatavad kauba veoks vastuvõtmisel või taara kasutamine, mis ei vasta kauba omadustele või kindlaksmääratud standarditele ja puuduvad jäljed taara vigastamise kohta teel;

d) kauba andmine veoks, näitamata saatekirjas selle eriomadusi, mis nõuavad erilisi tingimusi või ettevaatusabinõusid kauba veol või hoidmisel;

e) veoks kauba andmine, mille niiskus ületab kindlaksmääratud normi.

149. Raudtee vabaneb vastutusest kauba kaotsimineku, puudujäägi, riknemise või vigastuse eest juhtudel, kui:

a) kaup saabus korras vagunis (konteineris) kaubasaatja korras plommidega või korras lahtisel veereval koosseisul teel ümberlaadimiseta ja korras kaitsemarkeeringuga või seotistega või siis muude tunnuste olemasolul, mis tõendavad kauba alalhoidu;

b) puudujääk, riknemine või vigastus tekkis loomulikel põh-

justel, mis on ühenduses kauba veoga lahtisel veereval koosseisul;

c) kaup veeti kaubasaatja või kaubasaaja saaturiga;

d) kauba puudujääk ei ületa loomuliku kao norme.

Neil juhtudel, kui pretensiooni esitaja tõendab, et kauba kaotsiminek, puudujääk, riknemine või vigastus leidis aset raudtee süü tõttu, kannab kauba alalhoiu eest vastutust raudtee.

150. Kui üheliigiliste massikaupadega, mida veetakse kuhjas, puistatult või tsisternides mitme saatekirja järgi ühelt kaubasaatjalt ühe kaubasaaja aadressil, on vedamisel vastutustundetult ümber käidud (ümberlaadimisel ühelt transpordiliigilt teisele, ümberlaadimisel kitsa rööpme vagunitest laia rööpme vagunitesse või vastupidi jms.), siis arvutatakse loomulikku kadu lähtudes kogu teel kannatada saanud kauba üldkaalust.

Kuhjas, puistatult või tsisternides ühelt kaubasaatjalt ühe kaubasaaja aadressil teel ümberlaadimisega veetava ja korras vagunites ilma teel kaotsimineku tunnusteta saabunud kauba puuduvõi ülejääk tehakse kindlaks korraga väljaantud kauba kogu partii kontrollimise tulemuste põhjal.

151. Raudtee tasub kaupade veol tekitatud kahju järgmises ulatuses:

a) kauba kaotsimineku või puudujäägi eest — kaotsiläinud või puuduva kauba tegeliku hinna;

b) kauba kaotsimineku eest, mis on veoks antud selle väärtuse teatamisega, — kaubasaatja poolt ülesantud väärtuse suuruses, aga juhul, kui raudtee tõendab, et ülesantud väärtus ületab tegeliku hinna, — tegeliku hinna suuruses;

c) kauba riknemise või vigastuse eest — summa suuruses, mille võrra vähenes selle hind.

Juhul kui raudtee kasutab oma tarvidusteks mingisuguseid veoks vastuvõetud kaupu, võetakse süüdlased vastutusele kindlaksmääratud korras ja raudtee tasub kauba hinna kahekordses suuruses.

Koos kahjude tasumisega kaupade kaotsimineku või puudujäägi eest tagastab raudtee ka selle kauba eest võetud veotasu, kui see ei käi kadumaläinud või puuduva kauba hinna sisse (NSV Liidu Ministrite Nõukogu 22. juuli 1969. a. määruse nr. 571 — СП СССР 1969, № 18, ст. 105 — redaktsioonis).

152. Kauba väärtus määratakse kindlaks lähtudes kaubasaatja arve üldsummast.

Raudtee tasub kaubasaatjale või kaubasaajale pretensioonide järgi kaotsiläinud, puuduvate, riknenud või vigastatud kaupade hinna kaubasaatja arve alusel, aga neil juhtudel, kui arveldust kauba eest ei teostata panga kaudu, — mõne muu arvet asendava dokumendi alusel. Kui kaotsiläinud, puuduva, riknenud või vigastatud kauba eest on kaubasaatja või kaubasaaja kohustatud maksma käibemaksu, aga kaubasaatja on arve esitanud ilma käi-

bemaksuta, siis lisatakse pretensiooni esitaja poolt arve summale juurde vastav käibemaksusumma, mis on tõendatud finantsorganite teatisega.

Kaupade süsteemisiseste vedude puhul, kus kaubasaatja ja kaubasaaja vahelised arveldused toimuvad hindade järgi ilma käibemaksuta, aga kaupade realiseerimisel tasutakse käibemaks eelarvesse, võivad kaubasaajad esitada raudteele finantsorganite teatise asemel väljavõtte hinnakirjast tööstuse hulgimüügihindade kohta koos käibemaksuga.

Kodanikkudele kuuluvate kaupade hind määratakse riiklike jaehindade järgi, mis kehtivad kohal ja ajal, kus ja millal kaup kuulub väljaandmisele.

153. Viivituse eest kauba kohaletoimetamisel maksab raudtee kaubasaajale trahvi, kui ta ei tõenda, et viivitus ei leidnud aset tema süü tõttu.

Viivituse eest kauba kohaletoimetamisel makstakse trahvi järgmises suuruses:

12% veomaksust, kui viivitus ei kestnud üle ühe kümnendiku kohaletoimetamise tähtajast;

24% veomaksust, kui viivitus kestis üle ühe kümnendiku, kuid mitte üle kahe kümnendiku kohaletoimetamise tähtajast;

36% veomaksust, kui viivitus kestis üle kahe kümnendiku, kuid mitte üle kolme kümnendiku kohaletoimetamise tähtajast;

48% veomaksust, kui viivitus kestis üle kolme kümnendiku, kuid mitte üle nelja kümnendiku kohaletoimetamise tähtajast;

60% veomaksust, kui viivitus kestis üle nelja kümnendiku kohaletoimetamise tähtajast.

Kui kauba kohaletoimetamise tähtaeg ei ületa 5 ööpäeva, siis maksab raudtee kaubasaajale trahvi järgmiselt:

viivituse eest 1 ööpäev — 12% veomaksust,
viivituse eest 2 ööpäeva — 24% veomaksust,
viivituse eest 3 ööpäeva — 36% veomaksust,
viivituse eest 4 ööpäeva — 48% veomaksust,
viivituse eest 5 ööpäeva — 60% veomaksust

(NSV Liidu Ministrite Nõukogu 22. juuli 1969. a. määruse nr. 571 — СП СССР 1969, № 18, ст. 105 — redaktsioonis).

154. Kaubasaatja või kaubasaaja on õigustatud lugema kauba kaotsiläinuks ja nõudma kahjutasu kauba kaotsimineku eest, kui seda kaupa ei anta välja kaubasaajale tema nõudmisel 30 päeva jooksul arvates kohaletoimetamise tähtaja möödumisest, aga kauba veo korral sega-otseühenduses — 4 kuu möödumisel arvates kauba veoks vastuvõtmise päevast.

Kui pärast nimetatud tähtaegade möödumist kaup siiski saabub, on kaubasaaja kohustatud selle vastu võtma ja tagastama temale raudtee poolt kauba kaotsimineku eest makstud summa.

155. Saatekirjas kauba ebaõige nimetuse näitamise eest, samuti kauba esitamise eest, mille vedu on keelatud või nõuab

erilisi ettevaatusabinõusid, kusjuures on valesti näidatud kauba nimetus või omadused, nõutakse kaubasaatjalt peale raudteele tekitatud kahju ka veel trahvi:

a) kauba ebaõige nimetuse näitamise eest:

vagunsaadetiste korral — 15 rubla vagunilt, olenemata selle kandejõust;

konteinersaadetiste korral — 2 rubla konteinerilt, olenemata selle kandejõust;

väikesaadetiste korral — 2 rubla saadetiselt;

b) kauba esitamise eest, mille vedu on keelatud või nõuab erilisi ettevaatusabinõusid, kui sealjuures on valesti näidatud kauba nimetus või omadused — viiekordse veoraha suuruses kõrgeima tariifi järgi, mis on määratud väikesaadetiste jaoks kogu veokauguse eest.

156. Kaubasaatja või kaubasaaja vahenditega peale- või mahalaadimiseks etteantud vagunite kinnipidamise eest üle määratud tähtaja nõutakse kaubasaatjalt või kaubasaajalt sisse trahvi.

Harilike vagunite (kinniste vagunite, poolvagunite, platvormide) üle normi seismise korral nõutakse trahvi järgmises suuruses (olenemata vagunite telgede arvust):

30 kopikat vagunilt tunnis, kui seismine vältas üle normi 1—6 tundi;

60 kopikat vagunilt tunnis, kui seismine vältas üle normi 7—12 tundi;

90 kopikat vagunilt tunnis, kui seismine vältas üle normi 13—18 tundi;

1,5 rubla vagunilt tunnis, kui seismine vältas üle normi rohkem kui 18 tundi.

Seismist kuni 15 minutini ei arvestata, 15 minutit ja enam loetakse terveks tunniks.

Spetsiaalsete vagunite (tsisternide, punkerpoolvagunite, transportööride, tsemendiveovagunite, isotermiliste jt. vagunite) seismise korral suureneb trahv kahekordseks.

Ettevõtteile, organisatsioonidele ja asutustele kuuluvate või nende poolt renditud vagunite üle normi seismise eest raudtee rööbasteedel nõutakse trahv sisse 50% suuruses.

Vagunite üle normi seismise eest raudtee juurdeveoteel või laos nõutakse trahvi nii laadimisel (tühjendamisel) olevate vagunite kui ka sihtjaamas väljalaadimiseks etteandmise ootel kaubasaajast olenevatel põhjustel kinnipeetud vagunite eest.

Kitsarööpmelisel raudteel veetavate vedude osas kehtestab trahvimäärad vagunite üle normi seismise eest Teedeministeerium.

Trahv vagunite üle normi seismise eest nõutakse sisse sõltumatult kaubaveoplaani täitmata jäämise trahvist.

157. Konteinerite kinnipidamisel üle määratud normide maksavad ettevõtted, organisatsioonid ja asutused — kaubasaatjad ja kaubasaajad — trahvi 20 kopikat tunnis konteineri eest, mille

kandejõud on 5 tonni ja rohkem, 10 kopikat tunnis konteineri eest kandejõuga 3 tonni ja 5 kopikat tunnis konteineri eest kandejõuga alla 3 tonni.

Konteinerite kinnipidamise eest nõutakse trahvi sõltumatult trahvist konteinerites veo plaani mittetäitmise eest (NSV Liidu Ministrite Nõukogu 22. juuli 1969. a. määruse nr. 571 — СП СССР 1969, № 18, ст. 105 — redaktsioonis):

158. Kaubasaatja ja kaubasaaja vabanevad trahvist vagunite üle normi seismise ja konteinerite kinnipidamise eest:

a) kui vagunite seismine või konteinerite kinnipidamine on tingitud stiihilise iseloomuga nähtustest, mis kutsuvad esile liikluse katkemise raudtee juurdeveoteel, samuti stiihilise iseloomuga nähtustest või avariist ettevõttes, mille tagajärjel kehtivate eeskirjade kohaselt on keelatud peale ja maha laadida;

b) juhul kui raudtee annab ette vaguneid (konteinereid) hulgal, mis ületab kaubasaatja ja kaubasaaja peale- ja mahalaadimispunktide maksimaalse tehnilise töötlemisvõime.

159. Vagunite ja konteinerite kinnipidamise eest, mis tekib selle tagajärjel, et saatekirjale ei ole lisatud tolli, sanitaarsete ja teiste administratiivsete eeskirjade täitmiseks tarvilikke dokumente, maksab kaubasaatja trahvi §-des 156 ja 157 määratud suuruses ja hüvitab selle tagajärjel raudteele tekitatud kahju.

159[1]. Kui vagunid jäetakse laadimata tehnilise normini või täieliku kandejõuni (mahutavuseni), siis maksab kaubasaatja raudteele trahvi ulatuses, mis on nähtud ette kaubaveotariifides.

Trahvi laadimise puudujäägi eest ei võeta, kui kaubasaatja teostas vaguni täiendava laadimise (NSV Liidu Ministrite Nõukogu 22. juuli 1969. a. määruse nr. 571 — СП СССР 1969, № 18, ст. 105 — redaktsioonis).

160. Paragrahvides 51, 156, 157, 159, ja 159[1] ettenähtud trahvi sissenõudmine toimub krediidiasutuste kaudu vastuvaidlematus korras (ilma eelneva aktseptita) (NSV Liidu Ministrite Nõukogu 22. juuli 1969. a. määruse nr. 571 — СП СССР 1969, № 18, ст. 105 — redaktsioonis).

161. Puhastamata veereva koosseisu etteandmine on lubatud ainult kaubasaatja nõusolekul. Sel juhul maksab raudtee trahvi 2 rubla 50 kopikat vagunilt kaubasaatja kasuks, kes on kohustatud neid vaguneid puhastama ja täis laadima. Vagunite puhastamiseks antakse kaubasaatjale tarvilik aeg, mis määratakse jaamaülema ja kaubasaatja vahelise kokkuleppega.

Puhastamata veereva koosseisu äraandmisel pärast väljalaadimist (tühjendamist) maksab kaubasaaja raudtee kasuks trahvi samal määral.

162. Vaguni vigastamise eest raudtee juurdeveoteel ja kaubasaatja või kaubasaaja vahenditega peale- või mahalaadimisel jaamas, samuti konteineri vigastamise, raudtee poolt kaubasaatjale antud mahavõetavate seadeldiste (viljaluukide, ahjude jt.) rikku-

mise või kaotamise eest maksab kaubasaatja või kaubasaaja trahvi vigastatud (kaotatud) vaguni või konteineri osade või mahavõetavate seadeldiste viiekordse väärtuse suuruses Teedeministeeriumi poolt kinnitatud hinnakirja alusel.

Kaubasaatja või kaubasaaja on kohustatud raudteele hüvitama ka kahjud, mis tekivad vagunite üle kandejõu täislaadimise, veereva koosseisu vigastuse, kauba ebaõige laadimise, pakkimise või kinnitamise tagajärjel.

163. Kui ettevõtteile, organisatsioonidele või asutustele kuuluvat veerevat koosseisu vigastatakse raudtee poolt, peab viimane selle remontima.

Raudtee poolt kaotatud ettevõtteile, organisatsioonidele või asutustele kuuluva veereva koosseisu eest peab raudtee nende nõudmisel andma vastava veereva koosseisu ajutiseks tasuta kasutamiseks, aga kolme kuu möödumisel andma veereva koosseisu üle kaotatu asemele. Kui raudteel puudub vastav veerev koosseis, peab ta tasuma kaotatud veereva koosseisu hinna.

164. Pärast kauba saabumist sihtjaama kannab antud veose suhtes kogu vastutust raudtee ees kaubasaaja.

Seejuures võib kaubasaaja kaubasaatjalt sisse nõuda tema poolt kaubasaatja ebaõigete toimingute tagajärjel raudteele makstud trahvid ja maksud, samuti veoga seotud kulud ja kahjud.

Kui kaup on adresseeritud kaubasaajale, keda ei leidu sihtjaama rajoonis, kannab vastutust raudtee ees kaubasaatja.

165. Veoks vastuvõetud pagasi kaotsimineku, puudujäägi, riknemise või vigastuse eest kannab raudtee varalist vastutust, samuti viivituse eest selle kohaletoimetamisel, kui ta ei tõenda, et kaotsiminek, puudujääk, riknemine või vigastus, samuti hilinemine ei toimunud tema süü tõttu.

Pagasi kaotsimineku, puudujäägi, riknemise või vigastuse eest kannab raudtee vastutust järgmiselt:

a) pagasi eest, mille vastuvõtmisel on näidatud selle väärtus, — ülesantud väärtuse suuruses, aga juhul, kui raudtee tõendab, et ülesantud väärtus ületab tegeliku hinna, — tegeliku hinna suuruses;

b) pagasi eest, mis on vastu võetud ilma väärtust näitamata, — tariifis ettenähtud ulatuses.

Hilinemise eest pagasi kohaletoimetamisel maksab raudtee trahvi ööpäevas 10% veomaksust, lugedes pooliku ööpäeva terveks, kuid mitte üle 50% veomaksust.

Viivitust pagasi kohaletoimetamisel arvestatakse selle päeva kella 24-st, millal pagas pidi kohale jõudma.

Trahvi maksmist hilinemise eest pagasi kohaletoimetamisel teostab sihtjaama ülem pagasi väljaandmise juures reisija nõudmisel koostatud akti alusel.

Hoolitsus reisija enda juures veetavate käsipakkide puutumatuse ja alalhoiu eest lasub reisijal.

166. Kui veoks antava pagasi hulgas avastatakse esemeid, mille vedu pagasina on keelatud (§ 132), maksab pagasi valdaja trahvi pagasi veoraha viiekordses suuruses ja vastavatel juhtudel võetakse ta kriminaalvastutusele.

167. Käesoleva määrustiku alusel tekkivate kohustuste mittetäitmise või mittekohase täitmise korral kannavad raudteed, kaubasaatjad, kaubasaajad ja reisijad varalist vastutust ainult määrustiku vastavates paragrahvides ettenähtud piirides.

168. Asjaolud, mis võivad raudteevedude puhul olla raudtee, kaubasaatjate, kaubasaajate ja reisijate materiaalse vastutuse aluseks, tõendatakse raudteejaamade poolt koostatavate kommerts- või üldvormi aktidega.

Kommertsakt koostatakse selleks, et tõendada:

a) kauba või pagasi tegeliku nimetuse, kaalu või kohtade arvu mittevastavust veodokumentides näidatud andmetele;

b) kauba või pagasi riknemist või vigastust;

c) kauba või pagasi avastamist ilma dokumentideta või dokumentide avastamist ilma kauba või pagasita;

d) varastatud kauba või pagasi tagastamist raudteele;

e) raudtee juurdeveoteele kauba mitteüleandmist raudtee poolt 24 tunni jooksul pärast dokumentide järgi kauba väljaandmise vormistamist kaubakontoris (kassas). Sel juhul koostatakse kommertsakt ainult kaubasaaja nõudmisel.

Raudtee on kohustatud koostama kommertsakti, kui ta ise avastab eespool loetletud asjaolud või kui kauba või pagasi saaja või saatja juhib tähelepanu sellele, et on olemas kas või üks neist asjaoludest.

Kommertsaktide ja üldvormi aktide koostamise kord määratakse kindlaks kaubaveoeeskirjades.

169. Enne kui esitada raudtee vastu käesolevast määrustikust tulenev hagi, peab tingimata esitama temale pretensiooni.

Raudtee vastu pretensioonide ja vastavatel juhtudel hagide esitamise õigus on:

a) kauba kaotsimineku korral: kaubasaajal, kui ta esitab kaubakviitungi sihtjaama märkusega, et kaup ei ole saabunud, aga juhul, kui ei ole võimalik esitada kaubakviitungit, — dokumendi kauba hinna tasumise kohta ja raudtee teatise kauba saatmise kohta sihtjaama märkusega, et kaup ei ole saabunud; kaubasaatjal — kaubakviitungi esitamisel;

b) kauba puudujäägi, riknemise või vigastuse korral — kaubasaajal, kui ta esitab saatekirja ja raudtee poolt temale väljaantud kommertsakti või esitab saatekirja raudtee märkusega kommertsakti koostamise kohta (selle kaotsimineku juhul) või saatekirja ja dokumendid selle kohta, et raudtee poolt kommertsakti koostamisest keeldumisele on edasi kaevatud;

c) kauba kohaletoimetamise tähtaja möödalaskmisel — kaubasaajal, kui ta esitab saatekirja;

d) kauba väljaandmisega viivituse korral — kaubasaajal, kui ta esitab saatekirja ja akti;

e) pagasi kaotsiminekul — pagasikviitungi esitajal; pagasi puudujäägi, riknemise, vigastuse või kohaletoimetamise tähtaja möödumisel — raudtee poolt väljaantud pagasi puudujäägi, riknemise, vigastuse või kättetoimetamise tähtaja möödalaskmise kohta koostatud akti esitajal.

170. Kaupade veost tekkivad pretensioonid esitatakse sihtraudtee valitsusele.

Reisijate ja pagasi veost tekkivaid pretensioone võib esitada pretensiooni avaldaja äranägemisel saate- või sihtraudtee valitsusele.

Kaupade otse-segaühenduse veost tekkivad pretensioonid esitatakse:

a) sihtraudtee valitsusele, kui veo lõpp-punktiks on raudteejaam;

b) muule vastavale transpordiorganile, kui veo lõpp-punktiks on sadam (sadamasild), autojaam (agentuur, automajand) või lennujaam.

Kaubasaatjate pretensioonid trahvide asjus esitatakse saateraudtee valitsusele.

Teedeministeerium võib panna pretensioonide läbivaatamist raudteekondade ja jaamade peale.

171. Kaubasaatjail, kaubasaajail ja raudteedel ei ole lubatud esitada nõudmisi summas alla 10 rubla iga saatekirja järgi, välja arvatud pretensioonid trahvi nõudmise asjus kauba kohaletoimetamise tähtaja möödalaskmise eest, mis saabub üheaegselt mitme saatelehe järgi, üldsummas mitte alla 10 rubla, samuti kodanikkude pretensioonid.

172. Pretensioonide ja hagide esitamise õiguse üleandmine teistele organisatsioonidele või kodanikele ei ole lubatud, välja arvatud sellise õiguse üleandmine kaubasaatja poolt kaubasaajale või kaubasaaja poolt kaubasaatjale, samuti kaubasaatja või kaubasaaja poolt — kõrgemalseisvale organisatsioonile või transpordiekspeditsiooni organisatsioonile.

Pretensiooni ja hagi esitamise õiguse üleandmine tõestatakse üleandepealdisega dokumendil.

173. Pretensiooniavaldusele peab lisama pretensiooni tõendavad dokumendid.

Kauba kaotsimineku, puudujäägi, riknemise või vigastuse asjus peab pretensioonile peale pretensiooni esitamise õigust tõendavate dokumentide lisama ka dokumendi, mis tõendab saadetud kauba hulka ja hinda.

174. Raudteede vastu võib pretensioone esitada kuue kuu jooksul, seejuures pretensioone trahvide asjus — 45 päeva jooksul.

Need tähtajad arvutatakse:

a) kauba või pagasi väljaandmise päevast — pretensioonidele

hüvituse saamiseks kauba või pagasi riknemise, vigastamise või puudujäägi eest;

b) 30 ööpäeva möödumisest pärast kohaletoimetamise tähtaja lõpupäeva — pretensioonidele hüvituse saamiseks kauba kaotsimineku eest;

c) 4 kuu möödumisest pärast kauba veoks vastuvõtmist — pretensioonidele hüvituse saamiseks kauba kaotsimineku eest, mis on tekkinud sega-otseühenduse vedudel;

d) 10 ööpäeva möödumisest pärast pagasi kohaletoimetamise tähtaja lõppu — pretensioonidele hüvituse saamiseks pagasi kaotsimineku eest;

e) kauba või pagasi väljaandmise päevast — pretensioonidele kauba või pagasi kohaletoimetamise tähtaja möödalaskmisel;

f) trahvi maksmiseks määratud viiepäevase tähtaja lõpust — pretensioonidele trahvi sissenõudmise asjus vedude plaani mittetäitmise eest;

g) pretensiooni avaldaja poolt raudtee maksenõude (arve) saamise päevast trahvi määramise kohta — pretensioonidele vagunite üle normi seismise ja konteinerite kinnipidamise eest ilma aktseptita sissenõutud trahvi tagastamise asjus;

h) pretensiooni aluseks olnud sündmuse päevast — kõigil muudel juhtudel.

175. Raudtee on kohustatud esitatud pretensioonid läbi vaatama ja avaldajale selle rahuldamisest või tagasilükkamisest teatama järgmistel tähtaegadel, arvates pretensiooni saamise päevast:

a) 3 kuu jooksul, kui pretensioon on tekkinud raudteeühenduse vedude kohta;

b) 6 kuu jooksul, kui pretensioon on tekkinud sega-otseühenduse vedude kohta;

c) 45 päeva jooksul, kui pretensioon käib trahvide kohta.

176. Pretensiooni läbivaatamise tulemustest peab raudtee teatama avaldajale.

Pretensiooni osalise rahuldamise või selle tagasilükkamise korral raudtee poolt peab teadaandes olema näidatud raudtee otsuse alus viitega käesoleva määrustiku vastavatele paragrahvidele. Neil juhtudel tagastatakse avaldajale pretensiooniavaldusele lisatud dokumendid.

Kui pretensiooni läbivaatamisel selgub, et kaup on ümber adresseeritud või välja antud teisele kaubasaajale, siis tagastab raudtee pretensiooni, teatades selle avaldajale, kus, millal ja kellele nimelt on kaup välja antud, ja näidates organisatsiooni, kelle avaldusel toimus kauba ümberadresseerimine või väljaandmine, vahetuks arvelduseks tegeliku kaubasaajaga või organisatsiooniga, kelle avaldusel toimus kauba ümberadresseerimine või väljaandmine.

177. Käesolevast määrustikust tulenevaid hagisid raudteede

vastu võib esitada ainult juhtudel, kui raudtee on pretensiooni täielikult või osaliselt tagasi lükanud või kui raudteelt ei ole saadud vastust §-s 175 näidatud tähtaegade jooksul.

Nimetatud hagid esitatakse kindlaksmääratud ametkondliku või kohtuliku alluvuse kohaselt arbitraažile või kohtule raudteevalitsuse asukoha järgi, kellele oli pretensioon esitatud, kahe kuu jooksul arvates raudtee vastuse saamisest või vastuse andmiseks määratud tähtaja möödumisest.

Pretensioonide suhtes kuni 100 rublani on raudteeülema otsus lõplik.

178. Käesolevast määrustikust tulenevaid raudteede hagisid kaubasaatjate, kaubasaajate ja reisijate vastu võib esitada kindlaksmääratud ametkondliku või kohtuliku alluvuse kohaselt arbitraažile või kohtule 6 kuu jooksul.

Nimetatud kuuekuulist tähtaega arvutatakse:

a) trahvi nõudmiste asjus vedude plaani mittetäitmise eest — trahvi tasumiseks määratud viiepäevase tähtaja möödumisest,

b) kõigil muudel juhtudel — hagi esitamise aluseks oleva sündmuse päevast.

179. Tunnustatud pretensioonisummalt, samuti arbitraaži või kohtu otsuse alusel makstavatelt summadelt maksab raudtee 3% aastas.

Protsendid arvutatakse alates pretensiooni esitamise päevast raha ülekandmise või maksmise päevani.

Samal määral maksavad protsente ka kaubasaatjad ja kaubasaajad nende vastu raudtee poolt esitatud nõudmiste korral, mis on tekkinud kaupade veost.

Neil juhtudel arvutatakse protsendid raudtee kirjalikkude nõudmiste esitamise päevast vastavate summade tasumise kohta kuni maksmise päevani.

Trahvide kohta esitatavate pretensioonide ja hagide puhul protsente juurde ei arvutata.

ETTEVÕTETE JA ORGANISATSIOONIDE MATERIAALSE VASTUTUSE KOHTA ÜLESANNETE NING KOHUSTISTE MITTETÄITMISE EEST

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 29. novembri 1967. a. määrus nr. 474 — *ENSV ÜVT 1967, nr. 52, art. 450*)

Vt. Majandustöötaja juriidiline käsiraamat. Koost. E. Talvik. Tallinn 1969, lk. 363—371

RAUDTEE-, MERE- JA JÕETRANSPORDI VEOSTE VEDAMISE AASTA JA KVARTALITE JÄRGI PLANEERIMISE PÕHIEESKIRJAD

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 6. novembri 1958. a. määrusega nr. 1239, täiendatud 10. jaanuari 1959. a. määrusega nr. 41 — *СП СССР 1958, № 18, ст. 145*; *СП СССР 1959 № 1, ст. 7*)

NSV LIIDU ÕHUKOODEKS

(Kinnitatud NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 26. detsembri 1961. a. seadlusega — *ENSV ÜT 1962, nr. 1, art. 1*)

NSV LIIDU KAUBANDUSLIKU MERESÕIDU KOODEKS

(Kinnitatud NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 17. septembri 1968. a. seadlusega — *NSVL ÜT 1968, nr. 39, art. 351*)

VEOSTE TSENTRALISEERITUD AUTOVEDUDE ORGANISEERIMISE JA PLANEERIMISE MÄÄRUSTIKU KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 13. mai 1969. a. korraldus nr. 424-k — *ENSV ÜVT 1969, nr. 21, art. 223*)

Eesti NSV Ministeeriumidel, keskasutustel, linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel võtta teadmiseks ja juhindumiseks juurdelisatud «Veoste tsentraliseeritud autovedude organiseerimise ja planeerimise määrustik», mis on kinnitatud NSV Liidu Plaanikomitee 20. märtsi 1969. a. määrusega nr. 19.

VEOSTE TSENTRALISEERITUD AUTOVEDUDE ORGANISEERIMISE JA PLANEERIMISE MÄÄRUSTIK

(Kinnitatud NSV Liidu Plaanikomitee 20. märtsi 1969. a. määrusega nr. 19)

1. Käesoleva määrustiku on töötanud välja NSV Liidu Plaanikomitee NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Materiaal-Tehnilise Varustamise Komitee, liiduvabariikide ministrite nõukogude ning NSV Liidu huvitatud ministeeriumide ja keskasutuste osa-

võtul vastavalt NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 5. augusti 1968. a. määrusele nr. 598 «Veoautotranspordi parema kasutamise kohta». Määrustik kehtestab ühtse korra veoste tsentraliseeritud autovedude organiseerimises ja planeerimises autotranspordiettevõtete, veosesaatjate ja -saajate, raudteejaamade, sadamate ning lennujaamade poolt, olenemata nende ametkondlikust alluvusest.

Autotranspordiettevõtete, veosesaatjate ja -saajate õigusi ning kohustusi, veoste vastuvõtu ja äraandmise, lepingute sõlmimise ja vastastikuste arvelduste korda reguleerivaid küsimusi, samuti teisi küsimusi, mis ei ole käesolevas määrustikus ette nähtud, sätivad autotranspordi põhikirjad, veoste autovedude eeskirjad, mis kinnitatakse kehtestatud korras, ja kehtiv seadusandlus.

2. Tsentraliseeritud vedude hulka kuuluvad veoste veod, kus autotranspordiettevõte (-organisatsioon) teostab veo vastavalt lepingule oma veeremiga (või operatiivset ainujuhtimist teostades — mitme autotranspordiettevõtte veeremiga) ühes transpordi- ja ekspeditsioonialase teenindamisega, mis toimub kooskõlastatud graafikute järgi.

Seejuures veab autotranspordiettevõte (-organisatsioon) veoseid ühelt veosesaatjalt tavaliselt kõigile voesesaajatele või tavaliselt kõigilt veosesaatjatelt ühele veosesaajale.

Tsentraliseeritud vedude hulka kuulub samuti veoste tsentraliseeritud vedu raudteejaamadesse, sadamatesse ja lennujaamadesse ning tsentraliseeritud äravedu nimetatud kohtadest, samuti regulaarsed linnadevahelised veod, mida teostatakse autoteedel vastavalt loeteludele, mis on kinnitatud liiduvabariikide ministrite nõukogude poolt NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 5. augusti 1968. a. määruse nr. 598 kohaselt.

3. Veoste tsentraliseeritud vedu on autotranspordiettevõtete ja -organisatsioonide põhiline töömeetod. Veosesaatjad ja -saajad on kohustatud kõikjal kaasa aitama veoste tsentraliseeritud veo arendamisele.

4. Määratakse kindlaks järgmine veoste üldkasutatava autotranspordiga ja ametkondliku autotranspordiga teostatavate vedude loetelu.

Üldkasutatav autotransport teostab:

veoste linnadevahelisi vedusid;

veoste tsentraliseeritud vedusid ettevõtetest, baasidest ja ladudest, samuti teisi kinnitatud plaanides ettenähtud vedusid ettevõtetele ja organisatsioonidele;

veoste tsentraliseeritud vedu raudteejaamadesse, sadamatesse ja lennujaamadesse ning tsentraliseeritud äravedu nimetatud kohtadest;

teravilja, suhkrupeedi ja teiste põllumajandussaaduste vedu varumis- ja vastuvõtupunktidesse, samuti võtab osa saagikoristuse

ajal nende veoste veost kolhooside ja sovhooside viljapeksukohtadesse ning ladudesse;

veoste vedu elanikele.

Ametkondlik autotransport teostab:

tehase-, ehituse-, majandi- ja karjäärisiseseid vedusid omadeks või majandusharu vajadusteks;

otstarbekuse korral veoste tsentraliseeritud ja linnadevahelisi vedusid (ehitusministeeriumide autotransport);

kolhooside ja sovhooside veoste tsentraliseeritud tehnoloogilisi vedusid maal, samuti veoste vedu raudteejaamadesse, sadamatesse, lennujaamadesse, ning koondiste «Põllumajandustehnika» kaubabaasidesse ja ladudesse ning äravedu nimetatud kohtadest kolhoosidele, sovhoosidele ja teistele põllumajandusettevõtetele, -organisatsioonidele ja -asutustele («Sojuzselhoztehnika» autotransport);

sideliinide, elektriülekandeliinide, torustike, soojusvõrkude ja teiste liiniehitiste ehituse ning ekspluateerimisega seotud vedusid;

iga liiki vedusid piirkondades, kus puuduvad üldkasutatava autotranspordi ettevõtted.

Viljakoristuse ajal rakendatakse ametkondlikku autotransporti teravilja, suhkrupeedi ja teiste põllumajandussaaduste vedamiseks varumis- ja vastuvõtupunktidesse.

5. Tsentraliseeritud vedude organiseerimiseks tuleb tagada:

laadimistööde häireteta täitmist tagavate tingimuste loomine veosesaatjate ja -saajate poolt, mehhaniseerimise juurutamine, vajaliku arvu peale- ja mahalaadimispunktide moodustamine, autoteedelt peale- ja mahalaadimispunktidesse juurdesõiduteede ehitamine ja korrashoidmine, et tagada autode takistamatu ja ohutu liiklemine ning vaba manööverdamine igal ajal vedude teostamisel;

abinõude ellurakendamine autotranspordiettevõtete poolt vajaliku veeremi ettevalmistamiseks, otstarbekate marsruutide väljatöötamiseks, samuti autojuhtide ja teiste töötajate instrueerimiseks küsimustes, mis on seotud veetavate veoste iseloomuga, teenindavate ettevõtete tööga ja vastava veo spetsiifiliste tingimustega;

autotranspordiettevõtte poolt koos veosesaatjaga veeremi töö graafikute väljatöötamine, mis tagavad veoste vastuvõtu, veo ja äraandmise vähemalt kahes vahetuses, sealhulgas ka puhke- ja pidupäevadel, ilma et neil päevil vähendataks laadimistööde mahtu;

aastalepingute sõlmimine veoste autovedude kohta ja autotranspordiettevõtete poolt transpordi- ja ekspeditsioonialaste operatsioonide ning -teenuste vajaliku kompleksi täitmise kohta;

tagasipöörduvate autode koormamise võimaluste väljaselgitamine;

veosesaatjate ja -saajate paremat teenindamist ning autode otstarbekamat kasutamist soodustavate teiste tingimuste loomine.

6. Veoste tsentraliseeritud vedude puhul sõlmivad autotrans-

pordiettevõtted veolepingud veosesaatjatega, välja arvatud veoste vedu raudteejaamadest, sadamatest ja lennujaamadest, samuti põllumajandussaaduste ja tooraine vedu varumispunktidesse, töötlevatesse ettevõtetesse ja pikaajalise hoidmise kohtadesse, mille puhul sõlmitakse lepingud veosesaajatega.

7. Tsentraliseeritud vedude puhul laadib veosed autodele, kinnitab, katab kinni ja seob veosesaatja; veosed laadib autodelt maha, kinnitid ja katted võtab ära veosesaaja.

Autotranspordiettevõte või -organisatsioon võib kokkuleppel veosesaatja või -saajaga võtta enda peale järgmiste veoste peale- ja mahalaadimise:

a) taarastatud, tükk- ja veeretatavad veosed, mida toimetatakse kohale väikese kaubakäibega kaubandusettevõtetele ja ühiskondliku toitlustamise ettevõtetele;

b) muud veosed, kui autotranspordiettevõttel või -organisatsioonil on laadimistööde mehhaniseerimise vahendeid. Sel juhul tuleb veoste autotranspordiga veo aastalepingus ette näha laadimismehhanismide maksimaalset kasutamist tagavad tingimused ja veosesaatja kohustus teha veose eelnev ettevalmistus (kandealustele, konteineritesse laadimine jms.) ning võimaldada koht laadimismehhanismide parkimiseks ja pisiremondiks, samuti ruumid töölistele.

Raudteejaamades, sadamates ja lennujaamades toimub veoste laadimine autole ja mahalaadimine autolt raudteejaama, sadama ja lennujaama jõudude ning vahenditega, välja arvatud need ohtlikud ja vedelveosed raudteejaamades ning ohtlikud veosed sadamates ja lennujaamades, mida laadib peale veosesaatja ja laadib maha veosesaaja.

Kaubaautojaamas toimub veoste laadimine autole ja mahalaadimine autolt autojaama jõudude ning vahenditega.

8. Veoste tsentraliseeritud vedude puhul ei ole lubatud autodele saaturitena kaasa võtta laadijaid ja teisi töötajaid. Vastutus veetavate veoste säilimise eest pannakse autojuhtidele, välja arvatud juhud, kui veetakse eriveoseid, mis nõuavad valvet või saatureid.

9. Veoste tsentraliseeritud vedude teostamisel on veosesaatja kohustatud esitama autotranspordiettevõttele kauba-transpordidokumendid vedamiseks esitatava veose kohta.

10. Veoste tsentraliseeritud vedude puhul teostab autotranspordiettevõttega kõiki arveldusi vedamiseks, ekspedeerimise ja teiste veoga seotud operatsioonide ning teenuste eest veosesaatja või veosesaaja, kellega sõlmitakse veoste veoleping. Seejuures võetakse nimetatud vedude, operatsioonide ja teenuste eest autotranspordiettevõtetele ja -organisatsioonidele väljamakstud summad kas veosesaatjate poolt väljastatud toodangu arvetesse või peetakse veosesaatjatelt saadud toodangu arvete tasumisel veosesaajate poolt kinni.

11. Veoste tsentraliseeritud vedusid teostav autotranspordiettevõte:

kontrollib veoste olemasolu ja ettevalmistust veoks, juurdesõiduteede seisukorda ja laadimismehhanismidega varustatust;

kontrollib autode saabumise õigeaegsust sisseseatud graafiku kohaselt, organiseerib autode paigutamist peale- ja mahalaadimisel, võtab tarvitusele abinõud autode täislaadimiseks nende kogu kandejõu ulatuses ja veeremi ülenormatiivse seismise vältimiseks laadimiskohtades;

peab sidet veosesaatjate laadimisplatsidel asuvate dispetšeripunktidega ja kontrollib vedude operatiivplaani täitmist iga objekti osas;

võtab vajaduse korral tarvitusele operatiivsed abinõud autode üleviimiseks ühelt objektilt teisele;

peab veoplaani täitmise arvestust, kontrollib veoste õigeaegset kohaletoimetamist veosesaajatele ning teekonnalehtede ja teiste kauba-transpordidokumentide vormistamise õigsust.

12. Veoste tsentraliseeritud vedude puhul on veosesaatjad (veosesaajad), raudteejaamad, sadamad ja lennujaamad kohustatud andma veoste vedude operatiivset juhtimist teostavate autotranspordiettevõtete dispetšeripunktidele vajalikud telefonisidega ruumid.

13. Tsentraliseeritud vedudel veeremi kasutamise efektiivsuse suurendamiseks on veosesaatja kohustatud:

veose eelnevalt ette valmistama, grupeerima, kaaluma ja taarastama, samuti õigel ajal vormistama kauba-transpordidokumendid;

hoidma korras juurdesõiduteed, laadimisplatsid, mehhanismid ja seadmed, mis tagavad normaalse peale- ja mahalaadimise, samuti pidama vajaliku arvu laadijaid ja teeninduspersonali;

tagama laadimiskohtade valgustamise õhtul ja öösel;

organiseerima ladude häireteta töö, mis on veolepingus ette nähtud, ööpäeva jooksul;

autod täis laadima nende kogu kandejõu ulatuses ja vältima ülenormatiivseid seisuaegu;

plommima furgoonautod, tsisternid ja konteinerid, kui need saadetakse ühel aadressil;

tagama ohutustehnika eeskirjadest kinnipidamise laadimis- ja teistel lepingus ettenähtud töödel.

14. Veosesaatjad on kohustatud ette nägema veosesaajatega sõlmitavates lepingutes, et viimased täidavad veoste tsentraliseeritud autovedude kõik tingimused, mis on ette nähtud veosesaatja ja autotranspordiettevõtte vahel sõlmitud lepingutes veoste tsentraliseeritud vedude kohta.

15. Veoste tsentraliseeritud vedude planeerimist teostavad autotranspordiettevõtted (-organisatsioonid) koos veosesaatjate (veosesaajate), raudteejaamade, sadamate ning lennujaamadega

«Veoste vedude aasta- ja kvartaliplaneerimise põhialustes» kindlaksmääratud korras ning tähtaegadel.

16. Veoste tsentraliseeritud autovedude mahtude planeerimisel koostavad autotranspordiettevõtted (-organisatsioonid) ettevõtete ja organisatsioonide loetelu, kellele tuleb tsentraliseeritud vedusid teostada, märkides nendes loeteludes ära veoste koguse ning nimetused, ning esitavad selle loetelu kõrgemalseisvale organisatsioonile kinnitamiseks.

17. Veoste tsentraliseeritud vedude aastaplaani autotranspordiettevõttele (-organisatsioonile) veoste nomenklatuuri järgi ja jaotusega veosesaatjate (veosesaajate) — ettevõtete ja organisatsioonide vahel kinnitab kõrgemalseisev organisatsioon.

EESTI NSV AUTOTRANSPORDI MÄÄRUSTIK

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 28. novembri 1969. a. määrusega nr. 455 — *ENSV ÜVT 1969, nr. 48*)

I osa

ÜLDSÄTTED

1. Autotransport kui rahvamajanduse tähtsamaid harusid tagab koos teiste transpordiliikidega tööstus- ja põllumajandustoodangu normaalse tootmise ning ringluse, kapitaalehituse vajadused, rahuldab elanikkonna veovajadused ja aitab kaasa NSV Liidu kaitsevõimsuse tugevdamisele.

2. «Eesti NSV autotranspordi määrustik» määrab kindlaks Eesti NSV territooriumil paiknevate autotranspordiettevõtete ja -organisatsioonide, olenemata nende ametkondlikust alluvusest, samuti autotransporti kasutavate ettevõtete, organisatsioonide, asutuste ja kodanike kohustused, õigused ja vastutuse.

Käesolev määrustik reglementeerib autovedude plaani koostamise ja täitmise korda Eesti NSV-s, veoste, reisijate, pagasi ja posti autovedude põhitingimusi, samuti Eesti NSV territooriumil paiknevate autotranspordiettevõtete ja -organisatsioonide ning muud liiki transpordiettevõtete ja -organisatsioonide vastastikuseid suhteid autovedude osas.

3. Autotranspordiettevõtete ja -organisatsioonide peaülesanded on: rahvamajanduse ja elanikkonna autoveovajaduste täielik rahuldamine, veoste ja reisijate autovedude plaanide täitmine, veetavate veoste säilimise ja nende õigeaegselt sihtpunktidesse toimetamise tagamine.

Autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid, samuti ministeeriumid, keskasutused, ettevõtted, organisatsioonid ja asutused — veosesaatjad ja veosesaajad on veoste veol kohustatud rangelt

järgima riiklikke huve ja tagama veoste autovedude plaani täieliku ja rütmilise täitmise, veeremi otstarbeka kasutamise, autode ohutu liikluse ja transpordikulude maksimaalse vähendamise rahvamajanduses.

4. Käesoleva määrustiku kehtivus laieneb veoste, reisijate, pagasi- ja postivedudele, mida teostavad Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid (üldkasutatav autotransport), samuti vedudele, mida teostavad Eesti NSV territooriumil paiknevad NSV Liidu, Eesti NSV ja teiste liiduvabariikide ministeeriumide ja keskasutuste, linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede, kooperatiiv- ja ühiskondlike organisatsioonide autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid (ametkondlik autotransport), välja arvatud NSV Liidu Kaitseministeeriumi, NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Julgeoleku Komitee ja NSV Liidu Siseministeeriumi autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid.

5. Autoveod jagunevad linnasisesteks, linnalähedasteks, linnadevahelisteks, vabariikidevahelisteks ja rahvusvahelisteks vedudeks.

Linnasisesteks vedudeks loetakse veod, mida teostatakse linna või muu asula piires; linnalähedasteks — veod, mida teostatakse väljapoole linna või asula piire kuni 50 kilomeetri (incl.) kaugusele; linnadevahelisteks — veod, mida teostatakse väljapoole linna või asula piire üle 50 kilomeetri kaugusele; vabariikidevahelisteks — veod, mida teostatakse kahe või enama liiduvabariigi territooriumil, ja rahvusvahelisteks — veod, mida teostatakse NSV Liidu piiridesse või väljapoole piire.

6. Käesoleva määrustiku alusel kinnitab Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeerium ühes järgneva avaldamisega:

1) kooskõlastatult Eesti NSV Plaanikomiteega ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraažiga — «Veoste autovedude eeskirjad Eesti NSV-s» (edaspidi — «Eeskirjad»), mis töötatakse välja huvitatud ministeeriumide ja keskasutuste osavõtul ja sisaldavad eri liiki veoste veo, kommertsoperatsioonide sooritamise ning ettevõtete ja organisatsioonide transpordi-ekspeditsioonilise teenindamise tingimusi.

Ettevõtete ja organisatsioonide transpordi-ekspeditsioonilise teenindamise tingimused selles osas, mis puudutab Eesti NSV territooriumil paiknevate autotranspordiettevõtete ja -organisatsioonide ning muud liiki transpordiettevõtete ja -organisatsioonide vastastikuseid suhteid, kinnitatakse kooskõlastatult vastavate transpordiametkondadega;

2) koos vastava ministeeriumiga (keskasutusega) ja kooskõlastatult Eesti NSV Plaanikomiteega ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraažiga — üksikute rahvama-

jandusharude ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste veoste autovedude eritingimused Eesti NSV-s;

3) koos vastava transpordiametkonnaga — raudteejaamadesse, sadamatesse ja lennujaamadesse autodega toimuva veoste tsentraliseeritud kohaleveo (äraveo) eeskirjad Eesti NSV-s;

4) «Reisijate ja pagasi autovedude eeskirjad Eesti NSV-s»;

5) «Kodanike transpordi-ekspeditsioonilise teenindamise eeskirjad Eesti NSV-s».

Kodanike transpordi-ekspeditsioonilise teenindamise tingimused selles osas, mis puudutab Eesti NSV territooriumil paiknevate autotranspordiettevõtete ja -organisatsioonide ning muud liiki transpordiettevõtete ja -organisatsioonide vastastikuseid suhteid, kinnitatakse kooskõlastatult vastavate transpordiametkondadega.

7. Autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid on kohustatud süstemaatiliselt parendama oma majanduslikku tööd, täiustama veomeetodeid, otsima täiendavaid reserve vedude omahinna alandamiseks ja rentaabluse tõstmiseks.

8. Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi autotranspordiettevõtetele ja -organisatsioonidele pannakse:

1) riiklike, kooperatiiv- ja ühiskondlike ettevõtete, organisatsioonide ning asutuste veoste vedu, olenemata nende ametkondlikust alluvusest, samuti kodanike veoste vedu.

Üldkasutatava autotranspordi ettevõtete ja organisatsioonide põhiülesandeks on linnades ja tööstuskeskustes veoste tsentraliseeritud vedu tööstusettevõtetele, ehitustele, varustus-, kaubandus- ja transpordi-ekspeditsiooniorganisatsioonidele, ehitusmaterjalide tööstuse ettevõtetele; veoste tsentraliseeritud kohalevedu (äravedu) raudteejaamadesse, sadamatesse ja lennujaamadesse; veoste vedu maal ja eeskätt teravilja, tehniliste kultuuride, köögivilja, kartulisaagi, silomassi ja teiste põllumajandusveoste vedu varumispunktidesse, töötlemisettevõtetesse ja pikaajalise hoidmise kohtadesse;

2) reisijate, pagasi- ja postivedu;

3) osavõtt sega-otsevedudest;

4) ministeeriumidele, keskasutustele, ettevõtetele, organisatsioonidele ja asutustele sõiduautode ametisõitudeks kasutada andmine;

5) ettevõtete, organisatsioonide, asutuste ja kodanike transpordi-ekspeditsiooniline teenindamine.

9. Ametkondlik autotransport võib Eesti NSV territooriumil teostada:

tööstusettevõtete ja ehituste veoste iga liiki tehnoloogilisi ja majanduslikke vedusid, välja arvatud tsentraliseeritud veod, samuti linnadevahelised veod, mida teostatakse üldkasutatava autotranspordiga;

kolhoosi- ja sovhoosisiseseid põllumajandusliku tootmise tehnoloogiaga vahetult seotud veoste vedusid.

Kolhooside ja sovhooside veoste tehnoloogilisi vedusid võib maal teostada ka tsentraliseeritult — Eesti NSV Ministrite Nõukogu Koondise «Eesti Põllumajandustehnika» süsteemile kuuluva autotranspordiga.

Veoste tehnoloogiliste vedude ametkondliku autotranspordiga teostamise korra määravad kindlaks vastavad ministeeriumid, keskasutused, linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteed, kooperatiiv- ja ühiskondlikud organisatsioonid; nende vedude üldkasutatava autotranspordi ettevõtete ja organisatsioonide poolt teostamise korral aga «Eeskirjad».

Veoste ametkondliku autotranspordiga teostatavate tehnoloogiliste vedude loetelu määravad kindlaks Eesti NSV ministeeriumid ja keskasutused kooskõlastatult Eesti NSV Plaanikomiteega.

10. Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeerium kinnitab ja avaldab kooskõlastatult Eesti NSV Plaanikomiteega autoteede loetelu, milledel regulaarseid linnadevahelisi veoste vedusid teostatakse reeglina üldkasutatava autotranspordiga, linnadevahelistel liinidel veetavate veoste vastuvõtu ja väljaandmise punktid, näidates ära nende punktide vahelised kaugused, samuti informeerib huvitatud veosesaatjaid sellest autotranspordiettevõtete või organisatsioonide kaudu.

11. Vabariikidevaheliste autovedude teostamise kord ja tingimused määratakse kindlaks Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi ja teiste liiduvabariikide autotranspordi juhtimise organite vahelise kokkuleppega.

Nimetatud kokkuleppe puudumisel rakendatakse nende vedude teostamise korda ja tingimusi, mis kehtivad selles liiduvabariigis, kelle territooriumil autotranspordiettevõte või -organisatsioon võttis veoks vastu veose, reisija, pagasi või posti.

12. Veoste, reisijate ja pagasi rahvusvahelisi autovedusid teostatakse NSV Liidu seadusandlusega sätestatud korras.

II osa

VEEREM, AUTOTEED, EHITISED JA SEADMED VEOSTE VEO ORGANISEERIMISEKS NING REISIJATE TEENINDAMISEKS

Veerem

13. Veoste, reisijate, pagasi- ja postiveo teostamiseks peab autotranspordiettevõtetel ja -organisatsioonidel olema veerem: mitmesuguse kandejõuga veoautod ja haagised (poortautod, kallurid, furgoonautod, sealhulgas ka isotermilised furgoonautod, tsisternautod ja teised eriotstarbelised autod), suurendatud läbimisvõimega autod, poolhaagistega puksiirautod, mitmesugust tüüpi autobussid ja sõiduautod, sealhulgas ka taksod.

Veoste ja reisijate veovajaduse maksimaalseks rahuldamiseks

peavad autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid veeremit süstemaatiliselt täiendama ja uuendama.

14. Autotranspordi veeremi ja ehitiste korrashoiu kord, samuti selle veeremi tehnilise ekspluateerimise kord liinil määratakse kindlaks eeskirjade ja juhenditega, mis töötatakse välja huvitatud ministeeriumide ja keskasutuste osavõtul ning kinnitatakse Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi poolt.

Autoteed ja juurdesõiduteed

15. Eesti NSV territooriumil asuvad autoteed jaotatakse üldriikliku, vabariikliku ja kohaliku tähtsusega teedeks (üldkasutatavad teed), mis on Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi valduses, ning ametkondlikeks teedeks, mis on kolhooside, sovhooside ja teiste organisatsioonide või ettevõtete valduses.

Autoteed linnades ja alevites kuuluvad reeglina vastavate linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede valdusse.

16. Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeerium, linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteed, samuti kolhoosid, sovhoosid ning teised ettevõtted ja organisatsioonid peavad hoidma nende valduses olevad autoteed, teemärgid, viidad ja teised liiklust reguleerivad tehnilised vahendid sellises seisukorras, mis tagab autode takistusteta ja ohutu liiklemise, samuti tarvitusele võtma vajalikud abinõud liikluse parendamiseks nendel teedel.

17. Autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid, samuti teised ettevõtted, organisatsioonid ja asutused, kellel on autosid, on kohustatud veoste, reisijate, pagasi- ja postiveol autoteedel tagama ohutu liikluse ja teekatte säilimise.

Autoteedel on keelatud:

1) transpordivahendite sõit, mille kõrgus koormaga ületab kindlaksmääratud normid või liiklusmärkidel näidatud gabariidi;

2) veoste vedu, mille laius ületab transpordivahendi gabariidi, mis on kindlaks määratud riikliku standardi või tehniliste tingimustega, samuti veoste vedu, mis ulatuvad välja rohkem kui 2 meetrit üle tagumise poordi või lohisevad mööda teed;

3) iga liiki transpordivahendite sõit, mille telje koormus ületab riiklike standarditega või liiklusmärkidega kindlaksmääratud normid.

Nimetatud transpordivahendite sõit või mittegabariitsete veoste vedu võib toimuda erandjuhtudel teedeorganite ja Riikliku Autoinspektsiooni organite eriloal.

18. Veoste, reisijate ja postiveo ajutine katkestamine või piiramine Eesti NSV autoteedel võib toimuda ainult stiihilise iseloomuga nähtuste puhul, ilmastikust tingitud teeolude või teede remondi tõttu.

Otsused veoste, reisijate ja postiveo katkestamiseks või piiramiseks üldkasutatavatel autoteedel ühes veo katkestamise või piiramise tähtaja äranäitamisega võtab vastu Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeerium, teistel teedel aga teede valdajad.

Autoteede remondi ajal on teede valdajad kohustatud tagama normaalse ja võimalikult lühima ümbersõidu.

Vedude ajutisest katkestamisest või piiramisest üldriiklikel, vabariiklikel ja kohalikel autoteedel on Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeerium, teistel teedel aga — nende teede valdajad, kohustatud informeerima huvitatud ettevõtteid, organisatsioone, asutusi ja kodanikke.

Riikliku Autoinspektsiooni organid võivad edasilükkamatutel juhtudel ajutiselt keelata või piirata autode liiklemist tänavate või teede üksikutel lõikudel, kui nende kasutamine takistab ohutut liiklust.

19. Veosesaatjatel ja veosesaajatel peavad olema juurdesõiduteed autoteedelt peale- ja mahalaadimispunktidesse, nad peavad hoidma need teed sellises korras, mis tagab igal ajal neil autode takistusteta ja ohutu liiklemise ning vaba manööverdamise vedude teostamisel.

20. Eesti NSV territooriumil asuvate autoteede ja juurdesõiduteede olukorra vastavuse ohutu liikluse ja veoste ning veeremi säilimise nõuetele teevad ühiselt kindlaks vastavad teedeorganid, autotranspordiettevõtted või -organisatsioonid ja Riikliku Autoinspektsiooni organid.

Ehitised ja seadmed veoste veo ning reisijate teenindamise organiseerimiseks

21. Veosesaatjatele ja veosesaajatele kuuluvatel laadimispunktidel peavad olema: mehhaniseerimisvahendid ja vajalik hulk töölisi, mis tagavad veoste autodele laadimiseks ja mahalaadimiseks kindlaksmääratud tähtaegadest kinnipidamise, seadmed töökohtade ja juurdesõiduteede valgustamiseks töötamisel õhtul ja öösel, inventar, taglastusvahendid ja vajaduse korral kaalud veoste ja veeremi kaalumiseks, samuti, olenevalt tehtavate tööde mahust ja iseloomust, vajalik hulk veoste peale- ja mahalaadimiseks seadmestatud kohti ning ladude asukoha, sisse- ja väljasõidukohtade viidad.

22. Ettevõtete, organisatsioonide, asutuste ja kodanike veoste linnadevaheliste vedude teostamiseks, sealhulgas sega-otseühendusliinidel, veoste vastuvõtuks väikesaadetistena, veoste lühiajaliseks hoidmiseks ja grupeerimiseks veosuundade järgi asutab Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeerium kehtestatud korras autoveojaamad, transpordiekspeditsioonikontorid, agentuurid ja teised organisatsioonid.

23. Autoveojaamadel peavad olema autode juurdesõiduteed,

laadimisplatsid, vajalikud ruumid veoste lühiajaliseks hoidmiseks ja nende grupeerimiseks, samuti mehhaniseerimisvahendid ja seadmed, mis tagavad laadimis- ja muude tööde normaalse ja häireteta kulgemise.

24. Reisijate teenindamiseks linnalähedastel ja linnadevahelistel liinidel peavad üldkasutatava autotranspordi ettevõtetel ja organisatsioonidel, olenevalt vedude mahust ja iseloomust, olema autobussijaamad (autojaamad) ja ootepaviljonid. Autobussijaamades (autojaamades) peavad olema piletikassad ning, olenevalt vedude mahust ja iseloomust, teised vajalikud ruumid reisijate teenindamiseks, ametiruumid isikutele, kes on vahetult seotud reisijate teenindamise ning autobusside ja taksode liiklemisega.

Autobussijaamade (autojaamade) asukoht linnades peab tagama reisijate mugava teenindamise.

Maa-alal, mis kuulub autobussijaama (autojaama) juurde, peavad olema viitade ja piiretega perroonid reisijate sisenemiseks autobussidesse ja taksodesse ning väljumiseks neist, samuti autobusside ja marsruuttaksode parkimisplatsid. Autobussijaamade (autojaamade) juures asuvate väljakute heakorrastus pannakse linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedele.

25. Üldkasutatava autotranspordi ettevõtted ja organisatsioonid võivad kooskõlastatult teiste transpordiliikide juhtimisorganitega kasutada nimetatud organitele vaksalites kuuluvaid ruumeneis autobussijaamade (autojaamade) organiseerimiseks.

26. Autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid varustavad autobussiliinidel peatuskohad liiklusintervallide viitade või sõiduplaanidega.

27. Linnades ja teistes asulates rajavad linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteed autobussiliinide peatuskohtadesse platvormid reisijate autobussidesse sisenemiseks ja neist väljumiseks ning ootepaviljonid.

Taksode parkimiseks linnades ja teistes asulates peab linna või rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi autotranspordiettevõtete või -organisatsioonide taotlusel eraldama spetsiaalsed heakorrastatud väljakud.

Peatuskohtade ootepaviljonide, samuti sõidutaksode seisukohtade ning autobusside parkimisplatside ja pöördeplatside remonti ning korrashoidu Eesti NSV linnades ja teistes asulates teostavad vastavate linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteed.

III osa

VEOSTE VEO PLANEERIMINE JA ORGANISEERIMINE

Veoste veo planeerimine

28. Veoste autovedu Eesti NSV-s toimub plaanide järgi, mis koostatakse tootmis-, kapitaalehituse, põllumajandussaaduste kokkuostu, materiaal-tehnilise varustamise ja kaubakäibeplaanide alusel ning põhjendatakse vajalike arvutustega.

Veoste veoplaani väljatöötamise kord ja tähtajad määratakse kindlaks eeskirjadega, mis kinnitatakse kehtestatud korras.

Ettevõtted, organisatsioonid ja asutused, ministeeriumid ja keskasutused peavad veoste autoveoplaanide koostamisel arvestama järgmisi vajadusi:

1) veokulude vähendamine;

2) rahvamajanduse vajaduste rahuldamine veoste veo osas ja tema teenindamise parendamine tsentraliseeritud vedude suurendamisega, samuti veosevoolude otstarbekate marsruutide ja skeemide juurutamisega;

3) autotranspordi veeremi kasutamise parendamine;

4) vedude õige jaotamine eri transpordiliikide vahel.

29. Eesti NSV Ministrite Nõukogu kinnitab üldkasutatava autotranspordi veoste veo aastaplaani ühes veoste veomahu jaotamisega:

1) Eesti NSV ministeeriumide ja keskasutuste ning linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede vahel;

2) kehtestatud korras NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste vahel (Eesti NSV territooriumil paiknevate ettevõtete, organisatsioonide ja asutuste veoste veo osas).

30. Eesti NSV ministeeriumide ja keskasutuste ning linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede autotranspordiga teostatavate veosevedude aastaplaan kinnitatakse korras, mis on kehtestatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu poolt.

31. NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste Eesti NSV territooriumil asuvate autotranspordiettevõtete ja -organisatsioonide poolt teostatavate veosevedude aastaplaan kinnitatakse korras, mis on kehtestatud nende ministeeriumide ja keskasutuste poolt.

32. Üldkasutatava autotranspordiga teostatavate veosevedude Eesti NSV Ministrite Nõukogu poolt kinnitatud aastaplaani alusel kinnitab Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeerium kooskõlastatult vastavate ministeeriumide ja keskasutustega veosevedude aastaplaanid alluvatele transpordivalitsustele ja teistele vastavatele allüksustele.

Veoste vedusid planeerivad veosesaatjatele (veosesaajatele)

kvartaliks transpordivalitsused või teised vastavad allüksused kooskõlastatult Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumiga.

Veoste veo organiseerimine

33. Eesti NSV üldkasutatava autotranspordi ettevõtted ja organisatsioonid võtavad veoks vastu:

1) veoseid kehtestatud korras kinnitatud plaanide alusel;

2) väljaspool plaani — ühekordseid veoseid, mis esitatakse veoks elanike poolt, samuti Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi korraldusel veetavaid veoseid.

Köögivilja, puuvilja, piima ja teiste kiiresti riknevate põllumajandussaaduste vedu varumisorganisatsioonidele ja tarbijate kooperatsiooni organisatsioonidele teostatakse plaani järgi, samuti piiramatult veoavalduste alusel, mis esitatakse viis päeva enne vedu.

Ministeeriumide, keskasutuste ning linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid võtavad veoseid veoks vastu vastava ministeeriumi, keskasutuse, linna või rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee poolt kehtestatud korras.

Veosed, mille vedu on tingitud loodusõnnetusest või avariist, võetakse veoks vastu väljaspool plaani ja järjekorda.

34. Autotranspordiettevõtted või -organisatsioonid sõlmivad veoste veoplaani alusel veosesaatjatega või veosesaajatega aastalepingu veoste veoks autodega.

Veoste veolepingu sõlmimisel veosesaajaga, samuti temalt ühekordse veotellimuse vastuvõtmisel, kasutab ta õigusi, kannab kohustusi ja vastutust, mis käesoleva määrustikuga on ette nähtud veosesaatjale.

Autotranspordiettevõte või -organisatsioon võib aastalepingu sõlmida ka varustus-turustus- või muu organisatsiooniga, kes ei ole veosesaatjaks või veosesaajaks. Sel juhul organisatsioonid, kes ei ole veosesaatjateks või veosesaajateks, kasutavad kooskõlas sõlmitud lepinguga samu õigusi, kannavad kohustusi ja vastutust, mis on käesoleva määrustikuga ette nähtud veosesaatjatele ja veosesaajatele.

Juhtude loetelu, mil veoste autoveo aastalepingud sõlmib autotranspordiettevõte või -organisatsioon veosesaajatega, varustus-turustus- või muude organisatsioonidega, kes ei ole veosesaatjateks ega veosesaajateks, määratakse kindlaks «Eeskirjadega».

Veoste autoveo aastalepingu alusel kohustub autotranspordiettevõte või -organisatsioon kehtestatud tähtajaks vastu võtma, veosesaatja aga esitama veosed veoks kokkulepitud mahus. Aastalepingus määratakse kindlaks vedude mahud ja tingimused, arvelduste kord, veosevoolude otstarbekad marsruudid ning skeemid.

Vastavalt aastalepingule ja kvartaliplaani piires kinnitab auto-

transpordiettevõte või -organisatsioon kooskõlastatult veosesaatjaga 10 päeva enne kvartali algust kuuplaanid ja määrab kindlaks veoste veo kvartali esimese kuu plaaniülesanded dekaadide kaupa.

Kvartali teise ja kolmanda kuu plaaniülesanded dekaadide kaupa määratakse kindlaks samas korras — 10 päeva enne vastava kuu algust.

Veoste autoveo aasta-tüüpleping töötatakse välja huvitatud ministeeriumide ja keskasutuste osavõtul ning kinnitatakse Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi poolt kooskõlastatult Eesti NSV Plaanikomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraažiga.

Veoste autoveo aastalepingute sõlmimise kord ja tähtajad nähakse ette «Eeskirjadega».

Autotranspordiettevõte või -organisatsioon ja veosesaatja võivad alaliste majanduslike sidemete puhul pikendada veoste autoveo aastalepingu kehtivust järgmiseks aastaks.

35. Veod, mille teostamine on seotud üldkasutatava autotranspordi veeremi väljapoole Eesti NSV piire ümberpaigutamisega töötamiseks väljaspool alalist asukohta, teostatakse Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi loal.

Veod, mis on seotud nimetatud veeremi ümberpaigutamisega vabariigi piires, töötamiseks väljaspool alalist asukohta, teostatakse Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi veovalitsuste loal.

Autotranspordiettevõtete ja -organisatsioonide täiendavad kulud, mis on seotud veeremi ümberpaigutamisega töötamiseks väljaspool alalist asukohta, tasub veosesaatja (veosesaaja) tariifide järgi.

36. Tsentraliseeritud vedude korral, ühendades veo ja transpordiekspeditsioonilise teenindamise, teostavad autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid veoste autoveolepingu alusel ja kooskõlastatud graafikute järgi, mis on koostatud veosesaatjate ja veosesaajate põhitootmisprotsessi arvestades, veoste äravedu tööstusettevõtetest, baasidest, ladudest, raudteejaamadest, sadamatest ja lennujaamadest ja kohalevedu sinna.

Veoste tsentraliseeritud vedude organiseerimise kord, samuti autotranspordiettevõtete ja -organisatsioonide ning veosesaatjate ja veosesaajate õigused ja kohustused selliste vedude teostamisel määratakse kindlaks «Eeskirjadega».

Raudteejaamadesse, sadamatesse ja lennujaamadesse veoste tsentraliseeritud kohaleveo (äraveo) organiseerimise kord, autotranspordiettevõtete ja -organisatsioonide, raudteejaamade, sadamate ja lennujaamade õigused ja kohustused määratakse kindlaks raudteejaamadesse, sadamatesse ja lennujaamadesse autodega toimuva veoste tsentraliseeritud kohaleveo (äraveo) eeskirjadega Eesti NSV-s.

Veosesaatjad ja veosesaajad on kohustatud igal pool kaasa aitama veoste tsentraliseeritud vedude väljaarendamisele.

37. Autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid on kohustatud tagama veoste veo, veosesaatjad (veosesaajad) aga esitama veosed veoks õigel ajal ja kogustes, mis on ette nähtud veoste autoveolepingus või täitmiseks vastuvõetud ühekordses veotellimuses.

38. Veoste veo aastalepingu olemasolu korral esitab veosesaatja autotranspordiettevõttele või -organisatsioonile veoste veoks vastava veoavalduse, aastalepingu puudumisel aga ühekordse veotellimuse.

Veoavalduste ja ühekordsete veotellimuste vorm, samuti nende esitamise ja vormistamise kord määratakse kindlaks «Eeskirjadega».

39. Ametiisikud, kes on süüdi süstemaatilises kõrgendatud veoavalduste esitamises veoste veoplaanide koostamisel, autoveo aastalepingus, veoavalduses või täitmisele võetud ühekordses veotellimuses ettenähtud veoste veoks esitamata jätmises, samuti veoste peale- ja mahalaadimise tähtaegade rikkumises, kannavad vastutust kehtestatud korras.

40. Veoste veoks vajalike autode tüübid ja arvu määravad kindlaks autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid olenevalt vedude mahust ja iseloomust.

41. Tuleohtlikke, lõhke-, mürk- ja sööbivaid aineid, samuti teisi ohtlikke veoseid võtavad autotranspordiettevõtted või -organisatsioonid veoks vastu «Eeskirjadega» ettenähtud korras ja juhtudel.

42. Autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid on kohustatud tagama veeremi õigeaegse etteandmise kõigis peale- ja mahalaadimispunktides vastavalt veoste autoveolepingule, samuti ette andma veosesaatjale pealelaadimiseks korrasoleva veeremi, mis on vastava veoseliigi veoks sobivas seisukorras ning vastab sanitaarnõuetele.

Veolepingus ettenähtud veose veoks kõlbmatu veeremi etteandmine võrdsustatakse transpordivahendite etteandmata jätmisega.

Autotranspordiettevõtted või -organisatsioonid on juhul, kui nende süü tõttu ei anta ette veeremit, mis on veoste veo kooskõlastatud kuuülesannetes ette nähtud, kohustatud veosesaatjate (veosesaajate) nõudmisel eraldama veeremi vaeglaadimise tasategemiseks antud kvartali järgmise kuu jooksul. Veerem, mida ei antud ette kvartali viimasel kuul, tuleb eraldada järgmise kvartali esimesel kuul.

Vaeglaadimise tasategemiseks veeremi eraldamise kord määratakse kindlaks kooskõlastatult autotranspordiettevõtte või -organisatsiooni ja veosesaatja (veosesaaja) vahel. Kooskõlastatud korra rikkumisel kannab autotranspordiettevõte või -organisatsioon veeremi etteandmata jätmise eest, veosesaatja (veosesaaja) aga — veoste veoks esitamata jätmise eest vastutust, mis on ette nähtud veoplaani täitmata jätmise eest.

43. Veose veolepingu järgi kohustub autotranspordiettevõte või -organisatsioon toimetama veosesaatja poolt temale usaldatud veose sihtpunkti ja selle välja andma veost vastu võtma õigustatud isikule (veosesaajale), veosesaatja aga kohustub maksma veose veo eest kindlaksmääratud tasu.

Pinnase veol puistangusse, lume või muude veoste veol, mille kohta ei peeta laoarvestust (mittekaubalise iseloomuga veosed), võivad autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid olla lepingu tingimuste järgi vabastatud veose üleandmise kohustusest veosesaajatele.

44. Autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid võtavad veoks vastu üksikuid veosesaatjate (veosesaajate) poolt avaldatud väärtusega veoseid. Avaldatud väärtus ei tohi ületada veose tegelikku maksumust. Lahkarvamuste puhul autotranspordiettevõtete või -organisatsioonide ja veosesaatjate (veosesaajate) vahel tehakse veose maksumus kindlaks ekspertiisiga, mille kohta koostatakse akt.

Veoste loetelu, mille väärtuse avaldamine on kohustuslik, samuti nende veoste loetelu, mille väärtuse avaldamine ei ole lubatud, määratakse kindlaks «Eeskirjadega».

45. Kaubalise iseloomuga veose veoks esitamisel on veosesaatja kohustatud esitama autotranspordiettevõttele või -organisatsioonile kaubatranspordisaatelehe, mis koostatakse reeglina neljas eksemplaris ja on põhiliseks veodokumendiks ning mille alusel veosesaatja kannab veose maha ja veosesaaja võtab selle arvele.

Veosesaatja vastutab tema poolt kauba-transpordisaatelehel näidatud andmete ebaõigsuse, ebatäpsuse või ebatäielikkuse kõigi tagajärgede eest. Autotranspordiettevõtetel ja -organisatsioonidel on õigus kontrollida nende andmete õigsust.

Kaubalise iseloomuga veoseid, mis ei ole vormistatud kauba-transpordisaatelehega, autotranspordiettevõte või -organisatsioon veoks vastu ei võta.

Mittekaubalise iseloomuga veosed vormistatakse veoks mõõtmis- või kaalumisaktiga. Massilisel pinnaseveol võib määrata selle kogust geodeetilise mõõtmisega. Mõõtmis- või kaalumisakti koostamise kord, samuti mittekaubalise iseloomuga veoste vastuvõtmise ja üleandmise kord määratakse kindlaks «Eeskirjadega».

Ajatariifide alusel töötava auto kasutamise vormistab veosesaatja (veosesaaja) sissekannetega teekonnalehte, märkides ära auto läbisõidu ulatuse ja tema käsutuses viibimise aja, arvates maha autojuhi lõunavaheaja.

Kauba-transpordisaatelehe tüüpvorm ja teekonnalehe vorm, samuti nende täitmise eeskirjad kinnitatakse NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kehtestatud korras.

Ministeeriumid ja keskasutused — veosesaatjad kehtestavad

kooskõlas kauba-transpordisaatelehe tüüpvormiga kauba-transpordisaatelehe vormi.

46. Üheliigiliste veoste veo ühelt veosesaatjalt ühele veosesaajale võib «Eeskirjadega» kehtestatud korras vormistada summaarselt ühe kauba-transpordisaatelehe, ühe mõõtmisakti või ühe kaalumisaktiga.

47. Veoste vedu teostab autotranspordiettevõte või -organisatsioon reeglina ilma veosesaatja (veosesaaja) ekspediitorita — saaturita.

Veoste loetelu, mida veetakse veosesaatja (veosesaaja) ekspediitori saatel, ja nende veoste veo kord määratakse kindlaks «Eeskirjadega».

48. Veose vastuvõtmisel veoks esitab autotranspordiettevõtte või -organisatsiooni autojuht-ekspediitor veosesaatjale töötõendi ja teekonnalehe, mis on tõestatud autotranspordiettevõtte või -organisatsiooni pitseriga.

49. Veosesaatjalt veose vastuvõtmist veoks tõendatakse autojuhi-ekspediitori allkirjaga kõigil kauba-transpordisaatelehe eksemplaridel, millest üks antakse veosesaatjale.

50. Enne auto saabumist veose pealelaadimiseks on veosesaatja kohustatud veose ette valmistama veoks (taarastama, grupeerima veosesaajate järgi, ette valmistama kauba-transpordidokumendid, load sõiduks peale- ja mahalaadimispunkti jne.), et tagada veeremi otstarbekas kasutamine ja veose säilimine teel.

Taarastatud, pakend- või tükkveoste esitamisel veoks väikesaadetistena on veosesaatja kohustatud aegsasti markeerima iga veosekoha vastavalt «Eeskirjadele».

Veosed, mis vajavad taarat kaotsimineku, puudujääkide, riknemise või vigastuste ärahoidmiseks veol, tuleb veoks esitada korras taaras, mis vastab riiklikele standarditele või tehnilistele tingimustele, või kindlaksmääratud juhtudel — teistsuguses korrastatud taaras, mis tagab veoste täieliku säilimise.

Põllumajandussaadusi, mida saadavad kolhoosid ja tarbijate kooperatiivide varumisorganisatsioonid, võib veoks vastu võtta mittestandardses taaras, mis tagab veose säilimise veol.

Veos, mille veosesaatja esitas veoks seisukorras, mis ei vasta veoeeskirjadele, ja mida ta ei korrastanud nõuetekohaselt tähtajaks, mis tagab selle õigeaegse ärasaatmise, loetakse veoks mitteesitatuks.

51. Pealelaadimiseks auto kohalejõudmise aega arvutatakse momendist, mil autojuht esitas teekonnalehe pealelaadimispunktis, mahalaadimiseks auto kohalejõudmise aega arvutatakse momendist, mil autojuht esitas kauba-transpordilehe mahalaadimispunktis.

Kui peale- või mahalaadimispunktides (välja arvatud raudteejaamad) on olemas sissesõiduväravad või kontroll-läbilaskepunktid, arvutatakse laadimiseks auto kohalejõudmise aega momendist,

mil autojuht esitas teekonnalehe või kauba-transpordisaatelehe sissesõiduväravas või kontroll-läbilaskepunktis veosesaatjale või veosesaajale.

Peale- või mahalaadimine loetakse lõpetatuks pärast peale- või mahalaaditud veoste kohta nõuetekohaselt vormistatud kauba-transpordidokumentide kätteandmist autojuhile.

Aeg, mis kulub autol väravast või kontroll-läbilaskepunktist peale- või mahalaadimiskohani ja tagasi sõitmiseks, jäetakse välja auto peale- või mahalaadimisel viibimise aja arvutamisel.

Kui auto saabub veose pealelaadimisele enne kooskõlastatud aega, loetakse, et ta on saabunud veose pealelaadimisele kooskõlastatud ajal, kui veosesaatja ei võta teda veose pealelaadimiseks vastu tegeliku saabumise momendist.

Veosesaatjad, veosesaajad, raudteejaamad, sadamad ja lennujaamad, kes saavad või saadavad veoseid, on kohustatud kauba-transpordisaatelehtedel märkima auto peale- või mahalaadimispunktidesse saabumise ja sealt lahkumise aja.

Autode peale- või mahalaadimispunktidesse saabumise ja sealt lahkumise aja märkimise kord veoste veol määratakse «Eeskirjadega», veoste tsentraliseeritud kohaleveol (äraveol) raudteejaamadesse, sadamatesse ja lennujaamadesse aga — raudteejaamadesse, sadamatesse ja lennujaamadesse autodega toimuva veoste tsentraliseeritud kohaleveo (äraveo) eeskirjadega Eesti NSV-s.

52. Veosesaatjad, veosesaajad, raudteejaamad, sadamad ja lennujaamad on kohustatud teostama autodele peale- ja mahalaadimist selleks ettenähtud ajaga.

Autodele veoste peale- ja mahalaadimise, samuti lisaoperatsioonide teostamise ajad, mis on seotud veoste peale- või mahalaadimisega, määratakse kindlaks «Eeskirjadega», kui aga veoste peale- või mahalaadimist teostavad raudteejaamad, sadamad ja lennujaamad — raudteejaamadesse, sadamatesse ja lennujaamadesse autodega toimuva veoste tsentraliseeritud kohaleveo (äraveo) eeskirjadega Eesti NSV-s.

Veosesaatjad, veosesaajad, raudteejaamad, sadamad ja lennujaamad peavad maksimaalselt lühendama autodele peale- ja mahalaadimise aega.

53. Ehitusmaterjalide ja teiste massveoste autovedudel on veosesaatjad ja veosesaajad kohustatud tagama veoste vastuvõtmise ja väljaandmise iga ööpäeva jooksul vähemalt kahes vahetuses, sealhulgas ka puhke- ja pidupäevadel, vähendamata laadimistööde mahtu nendel päevadel.

Raudteejaamadest, sadamatest ja lennujaamadest veoste tsentraliseeritud äraveo korral on veosesaajad kohustatud nende aadressil saabunud veosed autotranspordiettevõttelt või -organisatsioonilt vastu võtma vastavate transpordiliikide määrustikega (koodeksitega) või nende alusel antud eeskirjadega kindlaks määratud tähtaegadel.

Autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid, kes teostavad veoste tehnoloogilisi vedusid, tagavad teenindavate ettevõtete ja organisatsioonide häireteta töö vastavalt veoste autoveo plaanile ja aastalepingule.

54. Veoks ja pealelaadimiseks vajalikud seadmed ja abimaterjalid (pukid, toed, vahematerjalid, rennid, alused, traat, kilppiirded jne.) peab andma ja paigaldama veosesaatja, maha võtma veosesaaja.

Kõik veosesaatjale kuuluvad seadmed annab autotranspordiettevõte või -organisatsioon veosesaajale välja ühes veosega või tagastab need veosesaatjale vastavalt viimase korraldusele kaubatranspordisaatelehel ja tema kulul.

Presendi ja köied veoste katmiseks ja kinnisidumiseks annab autotranspordiettevõte või -organisatsioon.

55. Veose autole laadimist, kinnitamist, katmist ja kinnisidumist teostab veosesaatja, mahalaadimist, kinnituste ja katte mahavõtmist aga veosesaaja.

Autojuht on kohustatud kontrollima veeremil veose paigaldamise ja kinnitamise vastavust liikluse ohutuse ja veeremi säilimise tagamise nõuetele, samuti teatama veosesaatjale kõigist märgatud puudustest veose paigaldamises ja kinnitamises, mis ohustavad veose säilimist. Veosesaatja on autojuhi nõudmisel kohustatud kõrvaldama avastatud puudused veose paigaldamises või kinnitamises.

56. Autotranspordiettevõte või -organisatsioon võib kokkuleppel veosesaatja või veosesaajaga enda peale võtta järgmiste veoste peale- ja mahalaadimise:

1) taarastatud, tükk- ja veeretatavad tünnveosed, mis toimetatakse kätte väikese kaubakäibega kaubandus- või ühiskondliku toitlustamise ettevõtetele;

2) teised veosed, kui autotranspordiettevõttel või -organisatsioonil on laadimistööde mehhaniseerimise vahendid. Sel juhul tuleb veoste autoveo aastalepingus ette näha tingimused, mis tagavad laadimismehhanismide maksimaalse ärakasutamise, veosesaatja kohustus veos eelnevalt veoks ette valmistada (laadida kandealustele, konteineritesse jne.) ja anda koht laadimismehhanismide paigutamiseks ja nende pisiremondi tegemiseks, samuti ruumid töölistele.

57. Raudteejaamades, sadamates ja lennujaamades toimub veoste autodele laadimine ja mahalaadimine raudteejaamade, sadamate ja lennujaamade jõudude ja vahenditega, välja arvatud ohtlike ja vedelveoste peale- ja mahalaadimine raudteejaamades ning ohtlike veoste peale- ja mahalaadimine sadamates ja lennujaamades, mida teostab vastavalt veosesaatja või veosesaaja.

Autoveojaamades toimub veoste autodele laadimine ja mahalaadimine autojaama jõudude ja vahenditega.

58. Veoste massveol on veosesaatjad ja veosesaajad, samuti

autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid kohustatud ette nägema veoste autoveo aastalepingus laadimistööde tegemise mehhaniseeritult ja nende tööde tegemisel progressiivsete meetodite rakendamise. Väikese veosekäibega punktides tuleb laadimistöid teha mitmesuguste lihtsamate mehhaniseerimisvahendite abil.

59. Veosesaatja ja autotranspordiettevõte või -organisatsioon on veoste veol kohustatud veosesaatja (veosesaaja) veotellimuses näidatud veoste mahtude piires koormama veeremi täieliku mahutavuse ulatuses, kuid mitte üle kandejõu.

Kergekaaluliste veoste massvedudel (kaasa arvatud põllumajanduslikud veosed) peab autotranspordiettevõte või -organisatsioon kõrgendama poorte või rakendama abinõusid, mis tagavad veeremi kandejõu täielikuma kasutamise.

60. Kuhjas, puistatult, vedelas olekus ja konteinerites veetavate veoste äraandmisel veosesaatja poolt ja vastuvõtmisel autotranspordiettevõtte või -organisatsiooni poolt peab nende veoste kaal olema kindlaks tehtud ja kauba-transpordisaatelehel näidatud.

Taarastatud ja tükkveoseid võetakse veoks vastu kauba-transpordisaatelehel veoste kaalu ja kohtade arvu äranäitamisega. Taarastatud ja tükkveoste kaalu teeb veosesaatja kindlaks enne nende veoks esitamist ja see näidatakse veosekohtadel. Veose üldkaal tehakse kindlaks kaalumisega kaaludel või veosekohtadel oleva trafaretse või standardse kaalu kokkuarvamise teel. Üksikute veoste kaalu võib kindlaks teha arvutustega, mõõtmistega, mahukaalu järgi või tinglikult.

Neil juhtudel, kui autotranspordiettevõtted või -organisatsioonid teostavad veoste tsentraliseeritud äravedu raudteejaamadest, sadamatest ja lennujaamadest, on vastavad transpordiorganisatsioonid kohustatud veosed autotranspordiettevõttele või -organisatsioonidele üle andma kaalu või kohtade arvu, samuti veoste seisukorra kontrollimisega. Seejuures antakse taarastatud ja tükkveosed välja ainult vigastatud veosekohtadel kaalu ja seisukorra kontrollimisega.

Sissekande kauba-transpordisaatelehte veose kaalu ja selle kindlaksmääramise viisi kohta teeb veosesaatja.

61. Veose kaalu teeb kindlaks veosesaatja koos autotranspordiettevõtte või -organisatsiooniga veosesaatja tehniliste vahenditega, autoveojaamades aga veosesaatja koos autotranspordiettevõtte või -organisatsiooniga viimaste tehniliste vahenditega.

Veoste vedamisel kinnistes autodes ja haagistes, autode eri sektsioonides, konteinerites ja tsisternides, mis veosesaatja on plomminud, teeb veose kaalu kindlaks veosesaatja.

62. Täislaaditud kinnised autod ja haagised, auto eri sektsioonid, konteinerid ja tsisternid, mis on määratud ühele veosesaajale, peavad olema veosesaatja poolt plommitud, kuid väiketükk-kaubad, mis on kastides, karpides või muus taaras, peavad olema plommitud või panderollitud.

Autode, haagiste, auto eri sektsioonide, konteinerite ja tsisternide plommimise kord kehtestatakse «Eeskirjadega».

Tsentraliseeritud äraveo korral raudteejaamadest, sadamatest ja lennujaamadest toimub veoste vastuvõtmine autotranspordiettevõtte või -organisatsiooni poolt vastavalt raudtee-, vee- ja õhutranspordiks kehtivatele eeskirjadele.

63. Veoste üleandmine veosesaajale sihtpunktis kaalu ja kohtade arvu järgi toimub samas korras, milles veosed olid veosesaatjalt vastu võetud.

Veosed, mis saabusid korras autodes, haagistes, auto eri sektsioonides, konteinerites ja tsisternides vigastamata plommidega, antakse veosesaajale välja ilma veose kaalu ja seisukorra ning veosekohtade arvu kontrollimiseta, välja arvatud juhud, mis on veolepingus eriliselt ette nähtud.

64. Sihtpunktis veose üleandmisel on autotranspordiettevõte või -organisatsioon kohustatud kontrollima veose kaalu, kohtade arvu ja seisukorda, kui:

1) veos saabus veeremi mittekorras veokastis või korras veokastis, kuid vigastatud plommiga või samal marsruudil asuva teise autojaama plommiga;

2) saabus kiiresti riknev veos, mille kohaletoimetamise tähtaegu või eeskirjadega kindlaksmääratud temperatuurirežiimi rikuti veol;

3) saabus veos, mille autotranspordiettevõte või -organisatsioon laadis autoveojaama laost;

4) veose väljaandmine toimub autoveojaama laost.

Taarastatud ja tükkveosed annab autotranspordiettevõte või -organisatsioon kõigil juhtudel välja veose kaalu ja seisukorra kontrollimisega üksnes vigastatud veosekohtade osas. Taara vigastuste või muude asjaolude avastamisel, mis võivad mõjuda veose seisukorrale, on autotranspordiettevõte või -organisatsioon kohustatud kontrollima vigastatud veosekohtade veoseid kauba-transpordisaatelehe järgi, avades vigastatud kohad.

Kui veosesaajal puuduvad autokaalud, antakse veosed, mida veetakse kuhjas või puistatult ja millel ei ole puudujäägi tunnuseid, välja kaalu kontrollimiseta.

Veose kaal loetakse õigeks, kui vahe veose lähtepunkti ja sihtpunkti kaaluandmetes ei ületa NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Standardite, Mõõtude ja Mõõteriistade Komitee poolt kindlaksmääratud norme ja vastava veose loomuliku kao norme, mis on kinnitatud kehtestatud korras.

65. Veosesaaja ja autotranspordiettevõte või -organisatsioon on kohustatud autolt maha laadima kogu veose, mis on saabunud veosesaaja aadressil.

Pärast veose mahalaadimist on kaubasaaja kohustatud puhastama auto või konteineri selle veose jääkidest; pärast loomade, lindude, loomsete toorproduktide ja kiiresti riknevate veoste maha-

laadimist on veosesaaja kohustatud kogu veeremi puhtaks pesema ja vajaduse korral desinfitseerima.

66. Kui veose kaalu, veosekohtade arvu või veose seisukorra kontrollimisel sihtpunktis avastatakse veose puudujääk, riknemine või vigastamine, või kui see on kindlaks tehtud teel olles koostatud aktiga, on autotranspordiettevõte või -organisatsioon kohustatud kindlaks määrama veose tegeliku puudujäägi, riknemise või vigastamise määra.

Ekspertiisi tegemise vajaduse korral kutsub autotranspordiettevõte või -organisatsioon omal algatusel või veosesaaja nõudmisel vastavad spetsialistid.

67. Autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid on kohustatud linnadevahelistel vedudel veosed kohale toimetama kindlaksmääratud tähtajal.

Veoste kohaletoimetamise tähtajad ja nende arvutamise kord linnadevahelistel vedudel määratakse kindlaks «Eeskirjadega».

68. Autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid on kohustatud vedama veoseid mööda lühimat marsruuti, mis on autotranspordile liiklemiseks avatud, välja arvatud juhud, kui olenevalt teetingimustest on otstarbekam pikema läbisõiduga vedu.

Veoste pikema läbisõiduga vedu autoteedel, kus on organiseeritud regulaarsed linnadevahelised veod, on lubatud teostada Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi loal, teistel teedel aga — vastava transpordivalitsuse loal.

Autotranspordiettevõte või -organisatsioon on veotellimuse vastuvõtmisel kohustatud veosesaatjat informeerima veokauguse pikendamisest. Sel puhul võetakse veotasu tegeliku veokauguse järgi.

69. Veoste veol linnadevahelistel liinidel on autotranspordiettevõtted või -organisatsioonid kohustatud veosed kohale toimetama veosesaaja lattu (korterisse). Veoste veosesaaja lattu (korterisse) kohaletoimetamise ja selle eest tasumise kord määratakse kindlaks «Eeskirjade» ja tariifidega. Veoseid hoitakse autotranspordiettevõtete või organisatsioonide ladudes, kui see on «Eeskirjades» ette nähtud, tasuta ühe ööpäeva ulatuses, arvates veose saabumisest veosesaajale teatamisest. Autotranspordiettevõtete või -organisatsioonide ladudes veoste hoidmise piirtähtajaks on 30 ööpäeva.

Veose hoidmise eest üle ühe ööpäeva võtab autotranspordiettevõte või -organisatsioon veosesaajalt (veosesaatjalt) tariifidega kindlaksmääratud tasu.

Veosed, mis piirtähtaja möödumisel jäävad veosesaaja poolt välja nõudmata, kuuluvad realiseerimisele «Eeskirjadega» kindlaksmääratud korras.

70. Autotranspordiettevõte või -organisatsioon annab sihtpunktis veose välja veosesaajale, kes on näidatud kauba-transpordisaatelehel.

Veose kättesaamine tõendatakse veosesaaja allkirja ja pitseriga (templiga) kauba-transpordilehe kolmel eksemplaril, millest kaks jäävad autojuhile-ekspediitorile.

Kui veosesaaja keeldub veost vastu võtmast põhjustel, mis ei olene autotranspordiettevõttest või -organisatsioonist, adresseerib veosesaatja «Eeskirjadega» ettenähtud korras veose ümber teisele veosesaajale või tagastab selle veosesaatjale. Neil juhtudel tasub veosesaatja veose mõlemas suunas veo kulu ja maksab trahvi auto seisuaja eest. Veosesaaja on kohustatud kauba-transpordisaatelehele tegema märkuse veose vastuvõtmisest keeldumise kohta ja tõestama seda oma allkirja ning pitseriga (templiga).

Linnadevahelistel vedudel, samuti veoste tsentraliseeritud äraveol raudteejaamadest, sadamatest ja lennujaamadest on veosesaaja kohustatud temale kättetoimetatud veose autotranspordiettevõttelt või -organisatsioonilt vastu võtma. Veose saabumisel, mille hankimine ei ole ette nähtud veoste autoveolepinguga või ühekordse veotellimusega, võtab veosesaaja sellise veose vastutavale hoiule, mille kohta tehakse märkus kauba-transpordisaatelehele.

Veosesaaja võib keelduda veose vastuvõtmisest ainult sel juhul, kui veose riknemine või vigastamine, mille eest vastutab autotranspordiettevõte või -organisatsioon, on muutnud veose kvaliteeti niivõrd, et selle täielik või osaline sihtotstarbeline kasutamine on võimatu.

Kui linnadevahelistel vedudel ei ole võimalik veost üle anda veosesaajale põhjusel, mis ei ole tingitud autotranspordiettevõttest või -organisatsioonist, on veosesaatja kohustatud teatama autotranspordiettevõttele või -organisatsioonile «Eeskirjadega» sätestatud korras veose uue sihtpunkti.

Kui autotranspordiettevõttel või -organisatsioonil ei ole võimalik veost kohale toimetada uude sihtpunkti, võib ta sellest veost keelduda, teatades sellest veosesaatjale. Sel juhul tagastab autotranspordiettevõte või -organisatsioon veose veosesaatjale. Seoses sellega tekkinud täiendavad kulud (veeremi läbisõit, seisuaeg, veose hoidmine jne.) tasub veosesaatja.

Kui kiiresti riknevat veost, mida veetakse linnadevahelistel liinidel, ei ole võimalik üle anda veosesaajale, veosesaatja aga ei ole määranud uut veosesaajat, võidakse veos anda realiseerimiseks teisele organisatsioonile.

71. Summa, mille autotranspordiettevõte või -organisatsioon saab teisele organisatsioonile üleantud veose eest, millest on maha arvatud autotranspordiettevõttel või -organisatsioonil saada olev summa, kantakse üle:

1) veosesaajale, kes on näidatud kauba-transpordisaatelehel, — kui tema on veose maksumuse tasunud;

2) veosesaatjale — kõikidel ülejäänud juhtudel.

Kui nimetatud summat ei ole võimalik üle kanda veosesaajale ega veosesaatjale, kantakse see pärast veose sihtkohta mittetoime-

tamise puhul pretensioonide esitamiseks ettenähtud tähtaja möödumist Eesti NSV vabariikliku eelarve tuludesse.

Kui veosesaatjale või veosesaajale pretensiooni või hagi korras hiljem hüvitatakse teisele organisatsioonile üleantud veose maksumus, mis on juba üle kantud Eesti NSV vabariikliku eelarve tuludesse, tasub autotranspordiettevõte või -organisatsioon selle summa Eesti NSV vabariiklikku eelarvesse järjekordselt ülekantavate summade arvel.

IV osa

REISIJATE, PAGASI- JA POSTIVEOD

Reisijate ja pagasivedu

72. Autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid on kohustatud teostama reisijate ja pagasivedu autobusside ja sõiduautodega, tagades reisijate ohutuse autotranspordi kasutamisel, vajalikud mugavused reisijaile, nende kultuurse teenindamise autobussijaamades (autojaamades), autobussides, sõiduautodes ning reisijate pagasi õigeaegse veo ja säilimise.

Ministeeriumide ja keskasutuste ning linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid teostavad reisijate ja pagasivedu korras, mis on ette nähtud «Reisijate ja pagasi autovedude eeskirjadega Eesti NSV-s», ja kehtivate tariifide järgi.

73. Reisijate veo lepingu alusel kohustub autotranspordiettevõte või -organisatsioon vedama reisijad sihtkohta, samuti toimetama reisija poolt antud pagasi sihtpunkti ja välja andma pagasit kätte saama õigustatud isikule; reisija kohustub tasuma kindlaksmääratud tasu sõidu eest ja pagasi puhul ka pagasiveo eest.

74. Autobusside ja marsruuttaksode liiklemist organiseeritakse sõiduplaani järgi.

Uusi marsruute organiseerivad:

1) linna-, linnalähedastel ja rajoonisisestel liinidel — autotranspordiettevõtted (-valitsused) kooskõlastatult linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteedega;

2) linnadevahelistel ja vabariigisisestel liinidel — transpordivalitsused, arvestades linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede ettepanekuid ning kooskõlastatult Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumiga;

3) vabariikidevahelistel liinidel — Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeerium kooskõlastatult teiste liiduvabariikide autotranspordi juhtimisorganitega.

Uusi marsruute võidakse organiseerida juhul, kui teede seisukord ja nende ehitus vastavad ohutu liikluse nõuetele.

Autobusside ja marsruuttaksode sõiduplaanide kinnitamise

kord määratakse kindlaks «Reisijate ja pagasi autovedude eeskirjadega Eesti NSV-s».

75. Autobusside linnamarsruutide alg-, lõpp- ja suuremates vahepeatustes seatakse reisijate informeerimiseks üles autobusside ööpäevase liiklemise intervallide tahvlid, sõlmpeatustes aga ka marsruutide skeemid.

Linnalähedastel ja linnadevahelistel marsruutidel pannakse peatuskohtades välja tahvlid, millel on märgitud autobusside väljumine antud peatuskohast.

Linnadevaheliste marsruutide autobussijaamades (autojaamades) pannakse reisijate informeerimiseks välja kõikidel marsruutidel liiklevate autobusside sõiduplaanid, reisijate sõidu ja pagasiveo hinnakirjad, marsruutide skeemid, eri tüüpi autobusside istekohtade paigutuse skeemid, põhisätted «Reisijate ja pagasi autovedude eeskirjadest Eesti NSV-s», samuti teadaanded kassade tööaja alguse ja lõpu kohta.

76. Sõiduks autobussiga või marsruuttaksoga, samuti pagasi veoks peab igal reisijal olema pilet.

Autotranspordiettevõte või -organisatsioon on kohustatud tagama sõidupileti müügi reisijale «Reisijate ja pagasi autovedude eeskirjadega Eesti NSV-s» kindlaksmääratud korras. Linnadevahelistel marsruutidel sõitvates autobussides on autotranspordiettevõte või -organisatsioon kohustatud andma reisijatele istekohad.

Piletite ja teiste sõidudokumentide vormi, nende müümise ja kasutamise korra ning kehtivuse tähtaja määrab kindlaks Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeerium.

77. Reisijate sõiduks ja pagasiveoks linnadevahelistel marsruutidel müüvad autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid pileteid kõigi peatuskohtade kassades või, kus piletite müüki kassadest ei ole organiseeritud, autobussijuhtide (konduktorite) kaudu.

Sõiduks linnadevaheliste marsruutide autobussides toimub alg-, lõpp- ja suuremates peatuskohtades piletite eelmüük.

78. Autobussijaamade (autojaamade) pakihoiuruumid võtavad reisijailt vastu käsipakke olenemata sellest, kas neil on sõidudokumendid.

Pakihoiuruumidesse on keelatud hoidmiseks vastu võtta ja anda tuleohtlikke, lõhke-, mürk-, sööbivaid ja halvalõhnalisi aineid.

Käsipakkide hoiuruumide tööaja määrab kindlaks autotranspordiettevõte või -organisatsioon olenevalt autobusside ja marsruuttaksode sõiduplaanist ning kohalikest tingimustest.

79. Reisijal on õigus:

1) osta piletit mis tahes autobussile või marsruuttaksole «Reisijate ja pagasi autovedude eeskirjadega Eesti NSV-s» kindlaksmääratud korras;

2) autobussidesse ja marsruuttaksodesse võtta tasuta endaga kaasa lapsi tariifidega ning «Reisijate ja pagasi autovedude eeskirjadega Eesti NSV-s» kindlaksmääratud korras;

3) linna-, linnalähedaste ja linnadevaheliste marsruutide autobussides, samuti marsruuttaksodes vedada tasuta endaga kaasas käsipakke mõõtmetega, mis on kindlaks määratud «Reisijate ja pagasi autovedude eeskirjadega Eesti NSV-s»;

4) kindlaksmääratud tariifide järgi võetava tasu eest vedada endaga kaasas pagasit mõõtmetega, mis on ette nähtud «Reisijate ja pagasi autovedude eeskirjadega Eesti NSV-s»;

5) autobussile (marsruuttaksole), millele oli pilet ostetud, hilinemisel kuni kolm tundi, haiguse või õnnetuse puhul aga — kuni kolm päeva autobussi (marsruuttakso) väljasõidu momendist — uuendada sõidudokumendid pileti hinnast 25% juurdemaksuga või tagasi saada sõiduraha, millest on maha arvatud 25% pileti hinnast;

6) autobussijaama (autojaama) kassasse pileti tagastamisel hiljemalt kaks tundi enne autobussi (marsruuttakso) väljumist kätte saada sõiduraha täies ulatuses, millest on maha arvatud pileti ostmisel tema poolt tasutud eelmüügimaks; pileti tagastamisel pärast seda tähtaega, kuid enne autobussi (marsruuttakso) väljumist, kätte saada sõiduraha, millest on maha arvatud 15% pileti hinnast ja pileti ostmisel tema poolt tasutud eelmüügimaks;

7) linnadevahelisel liinil haiguse või õnnetusjuhtumi tõttu sõidu katkestamise korral kätte saada sõiduraha sõitmata jäänud vahemaa eest.

80. Reisijal on õigus tagastada pilet kassasse enne autobussi (marsruuttakso) reisile väljumist ja tagasi saada sõiduraha täies ulatuses ning pileti ostmisel tema poolt tasutud eelmüügimaks, kui:

1) autobussi (takso) väljumine hilineb sõiduplaaniga võrreldes üle ühe tunni;

2) reisijale antakse koht madalama klassi autobussis (taksos) kui see, millesse talle pilet müüdi;

3) reisijale ei anta piletil näidatud kohta.

Kui reisija nõustub sõitma madalama klassi autobussis (marsruuttaksos), makstakse talle tagasi tema poolt tasutud summa ja sõidu eest tasumisele kuuluva summa vahe.

81. Raha tagastamine toimub juhtudel, mis on ette nähtud käesoleva määrustiku §-des 79 ja 80, Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi poolt kindlaksmääratavas korras.

82. Autobussijaamades (autojaamades) ja teistes autotranspordiettevõtetes ja -organisatsioonides peab olema kaebuste ja ettepanekute raamat, mis antakse välja reisija esimesel nõudmisel.

Autotranspordiettevõtte või -organisatsiooni juhtija on kohustatud kolme päeva jooksul läbi vaatama reisijalt saabunud kaebuse või avalduse ning teatama avaldajale kirjalikult läbivaatamise tulemustest ja tarvituselevõetud abinõudest.

Kaebused, mis ei vaja täiendavat kontrollimist, lahendatakse edasilükkamatult.

83. Autobussides ja taksodes käsipakkide ja pagasiveo kord määratakse kindlaks «Reisijate ja pagasi autovedude eeskirjadega Eesti NSV-s».

84. Pagasi veoks vastuvõtmise tõenduseks antakse reisijale žetoon.

Pagas antakse välja sihtpunktis žetooni ja pagasipileti esitajale.

85. Keelatud on vedada pagasina või käsipakkidena tuleohtlikke, lõhke-, mürk-, sööbivaid ja halvalõhnalisi aineid, samuti veoseid, mis määrivad veeremit ja reisijate riideid.

86. Reisija poolt väljanõudmata pagasit hoiab autotranspordiettevõte või -organisatsioon sihtpunktis. Pagasit hoitakse tasu eest vastavalt tariifile.

Pagas, mille väljaandmist ei ole nõutud 30 päeva jooksul, kuulub üleandmisele kohalikele kaubandusorganisatsioonidele müügiks «Reisijate ja pagasi autovedude eeskirjadega Eesti NSV-s» sätestatud korras.

Pagasipileti ja žetooni esitajal on kuue kuu jooksul, arvates pagasi realiseerimise momendist, õigus kätte saada kaubandusorganisatsioonidele üleantud väljanõudmata pagasi eest autotranspordiettevõttele või -organisatsioonile makstud summa, millest on maha arvatud autotranspordiettevõttel või -organisatsioonil saadaolev summa.

87. Üldkasutatava autotranspordi ettevõtted ja -organisatsioonid võivad anda lepingute alusel ministeeriumide ja keskasutuste ettevõtetele ja organisatsioonidele autobusse tööliste töökohale ja tagasi veoks, samuti sõiduautosid ametisõitudeks tariifijärgse tasumisega.

Postivedu

88. Posti veavad autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid spetsialiseeritud autodega, samuti marsruutautobussidega või sõidu- ja veoautodega lepingute alusel, mis sõlmitakse autotranspordiettevõtte või -organisatsiooni ja sideettevõtte vahel.

89. Autotranspordi veeremit, mis on eraldatud spetsiaalselt postiveoks, tuleb kasutada rangelt sihtotstarbeks vastavalt postiveo plaanile ja graafikule.

Autodel, mis on eraldatud spetsiaalselt postiveoks, on keelatud vedada kõrvalisi isikuid, kes ei ole selle veoga seotud.

90. Posti peale- ja mahalaadimine, samuti selle saatmine ja säilimine teel olles tagatakse sideettevõtte jõudude ja vahenditega.

Autotranspordiettevõtete või -organisatsioonide ja sideettevõtete vahelisel kokkuleppel võivad posti saatmist ja säilimist teel olles tagada ka autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid.

91. Posti veo ja saatmise eest tasutakse tariifide järgi.

92. Autotranspordiettevõtete ja -organisatsioonide vastutus

veetava posti kaotsimineku, rikkumise või hilinemise eest määratakse kindlaks «NSV Liidu sidemäärustikuga».

93. «Posti autovedude eeskirjad Eesti NSV-s» kinnitatakse Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi ning Eesti NSV Sideministeeriumi poolt.

V osa

TARIIFID JA ARVELDUSED VEDUDE EEST

94. Veoste, reisijate, pagasi ja posti autovedude tasu suurus, samuti autotranspordiettevõtete ja -organisatsioonide poolt vedudega seotud operatsioonide sooritamise ja teenuste osutamise eest võetavate maksude suurus määratakse kindlaks tariifide ja nende rakendamise eeskirjade alusel, millised kinnitab Eesti NSV Plaanikomitee juures asuv Hindade Komitee.

95. Veoste vedude eest ja teiste nende vedudega seotud maksete osas teeb veosesaatja (veosesaaja) autotranspordiettevõtte või -organisatsiooniga arveldusi «Eeskirjadega» ja veoste veo aastalepingutega kindlaksmääratud korras.

96. Veoste tsentraliseeritud veol teeb kõik arveldused autotranspordiettevõtte või -organisatsiooniga veo, ekspedeerimise ja vedudega seotud teiste operatsioonide ning teenuste eest veosesaatja või veosesaaja. Seejuures võtab veosesaatja ettenähtud juhtudel need summad, mis on makstud autotranspordiettevõttele või -organisatsioonile nimetatud veo, operatsioonide või teenuste eest, väljastatud toodangu arvetesse või peab veosesaaja need summad kinni saadud toodangu eest arvete tasumisel veosesaatjale.

97. Autotranspordiettevõtetel või -organisatsioonidel veoste veo, samuti laadimis- ning transpordi-ekspedeerimisoperatsioonide ja teiste teenuste eest saada olevad maksed tasutakse veotellimuse vastuvõtmisel NSV Liidu Riigipanga tšekkidega, maksekorraldustega, mis on panga poolt aktsepteeritud, ja erijuhtudel — sularahas NSV Liidu Riigipanga eeskirjade kohaselt.

Veoste autoveo aastalepinguga võidakse poolte kokkuleppel ette näha arveldused plaaniliste maksetena korras, mille kehtestab Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeerium kooskõlastatult NSV Liidu Riigipanga Eesti Vabariikliku Kontoriga.

Enne veoraha maksmist autotranspordiettevõte või -organisatsioon veoseid veoks vastu ei võta.

Erandina võib autotranspordiettevõte või -organisatsioon enne veoraha maksmist veoseid veoks vastu võtta tema kõrgemalseisva organi loal. Sel puhul nõutakse veosesaatjalt (veosesaajalt) viivituse korral veoraha maksmisega lisaks veorahale 0,5% maksete summast iga viivitatud päeva eest.

Kui autotranspordiettevõte või -organisatsioon ei ole kolme päeva jooksul alustanud tellimuse täitmist, tuleb veoraha, mis oli

saadud selle vormistamisel, tagastada veosesaatjale või veosesaajale «Eeskirjadega» kindlaksmääratud tähtajal.

Teostamata jäänud veo eest veoraha mitteõigeaegse tagastamise korral maksab autotranspordiettevõte või -organisatsioon veosesaatjale või veosesaajale trahvi 0,03% maksete summast iga viivitatud päeva eest.

Lõpparvelduse veoste veo eest teeb veosesaatja või veosesaaja autotranspordiettevõtte või -organisatsiooni arve alusel. Arve väljakirjutamise aluseks teostatud veo eest on kauba-transpordisaateleht, veose mõõtmis- või kaalumisakt, autode kasutamisel ajatariifi järgi aga — veosesaatja või veosesaaja poolt tõestatud teekonnalehtede andmed.

98. Autotranspordiettevõtete ja -organisatsioonide arveldusi ettevõtete, organisatsioonide ja asutustega neile autobusside või sõiduautode andmise eest teostatakse Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi poolt kindlaksmääratud korras, kooskõlastatult NSV Liidu Riigipanga Eesti Vabariikliku Kontoriga.

VI osa

SEGA-OTSEÜHENDUS TEISTE TRANSPORDILIIKIDE OSAVÕTUL

99. Üldkasutatav autotransport veab veoseid, reisijaid ja pagasit tihedas koostöös teiste transpordiliikide — raudtee-, mere-, jõe- ja õhutranspordiga, organiseerides sega-otseühenduse süsteemi, millesse kuuluvad auto-raudtee, auto-veetee, auto-vee-raudtee, auto-õhu- ja teised ühendused.

Sega-otseühendusvedusid teostatakse kogu teekonna jaoks koostatava ühtse transpordidokumendi järgi.

100. Veoste vedu sega-otseühenduse korras teostatakse käesoleva määrustiku ja veoste sega-otseühendusvedude eeskirjade alusel, millised kinnitab Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeerium koos vastavate transpordiametkondadega.

Käesolevas määrustikus või mainitud eeskirjades ettenägemata küsimuste puhul veoste veol sega-otseühenduse korras rakendatakse vastavate transpordiliikide vedusid reguleerivate määrustike, koodeksite, eeskirjade ja tariifide norme.

Reisijate ja pagasivedu sega-otseühenduse korras teostatakse Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi ning vastavate transpordiametkondade vaheliste erikokkulepete alusel.

101. Autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid, sadamad ja lennujaamad loetakse sega-otseühenduse süsteemi lülitatuks momendist, mil sellest telegraafi teel teatati ühes järgneva avaldamisega transpordiministeeriumide ja -keskasutuste veoeeskirjade ja tariifide kogumikes.

102. Kaupade ümberlaadimist ja kaalumist teostab:

1) veoste ümberlaadimisel vagunitest ja ladudest autodele, samuti autodelt vagunitesse ja ladudesse — raudtee;

2) veoste ümberlaadimisel laevadelt ja ladudest autodele, samuti autodelt laevadele ja ladudesse — sadam;

3) veoste ümberlaadimisel lennukitelt ja ladudest autodele, samuti autodelt lennukitesse ja ladudesse — lennujaam.

Veoste kaalumist teostatakse ümberlaadimispunktis veost vastuvõtva poole nõudmisel.

103. Ümberlaadimispunktide töötingimused määratakse kindlaks kokkuleppega, mille autotranspordiettevõte või -organisatsioon sõlmib raudtee, laevanduse (sadama) või lennujaamaga kolmeks aastaks.

104. Veoste kohaletoimetamise tähtajad määratakse kindlaks auto- ja muud liiki transpordiga kohaletoimetamise tähtaegade liitmisega ja arvutatakse välja nendes transpordiliikides kehtivate veoste kohaletoimetamise tähtaegade arvutamise eeskirjade alusel.

105. Autotranspordiettevõtete või -organisatsioonide, raudteede ja laevanduste vahelisi arveldusi veoste veo eest sega-otseühenduse korras teostatakse:

maksete ja maksude osas, mis on võetud veodokumentidesse, — aktseptita korras;

kõigi teiste maksude ja trahvide osas — aktsepti korras arvete järgi üldistel alustel.

106. Veoste ümberlaadimise plaani mittetäitmise eest kannavad autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid, raudteed ja teiste transpordiliikide ettevõtted materiaalset vastutust.

Autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid kannavad vastutust veoste äraveo ja nende ümberlaadimiseks esitamise ööpäevanormi mittetäitmise eest.

Autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid, raudteed ja teiste transpordiliikide ettevõtted vabanevad vastutusest veoste ümberlaadimise keskmise ööpäevanormi mittetäitmise eest üksikutel päevadel, kui:

1) kuu eelmistel päevadel on ümberlaadimisnorme vastavalt ületatud ümberlaadimise tihendamise tõttu;

2) kuu esimese või vastavalt teise poole jooksul tehakse tasa veoste vaeglaadimine või vagunite etteandmata jätmine ümberlaadimisplaaniga võrreldes kuu antud poole üksikutel päevadel.

107. Vastutus veose säilimise eest lasub tegeliku üleandmise momendini üleandval poolel, pärast tegelikku üleandmist aga vastuvõtval poolel.

108. Veoste veo eest auto-raudteetranspordi sega-otseühenduses võetakse tasu järgmiselt:

1) saatmisel autotranspordiettevõttest ja -organisatsioonist: lähtepunktis — kogu autoteekonna eest ja sihtpunktis — raudteeteekonna eest;

2) saatmisel raudteelt: lähtejaamas — kogu raudteeteekonna

eest kõigil veost osavõtvatel raudteedel ja sihtpunktis — kogu autoteekonna eest.

Autotranspordiettevõttel või -organisatsioonil saada olevat veotasu ja teisi tasusid ei kanta veodokumentidesse, vaid nõutakse sisse veosesaatjalt või veosesaajalt vahetult autotranspordiettevõtete või -organisatsioonide arvete järgi.

Sadamast jaama või tagasi veetavate ümberlaaditavate veoste autovedude eest võetava tasu arvab raudteejaam raudteel saada olevate maksete summasse; arveldusi autotranspordiettevõtete või -organisatsioonidega nende vedude eest teeb raudtee.

Veoste veo eest auto-vee-, auto-õhu- ja auto-õhutranspordi segaotseühenduses võetakse tasu korras, mis määratakse kindlaks vastavalt käesoleva määrustiku §-le 100 kinnitatavatele veoste segaotseühendusvedude eeskirjadele.

VII osa

ÜLDKASUTATAVA AUTOTRANSPORDI ETTEVÕTETE JA ORGANISATSIOONIDE TRANSPORDI-EKSPEDEERIMISOPERATSIOONID JA -TEENUSED

109. Üldkasutatava autotranspordi ettevõtted ja organisatsioonid sooritavad ettevõtetele, organisatsioonidele, asutustele ja elanikele vedudega seotud operatsioone ja osutavad neile teenuseid (transpordi-ekspedeerimisoperatsioone ja -teenuseid).

Linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteed on kohustatud eraldama autotranspordiettevõtetele ja -organisatsioonidele, kes teostavad elanike transpordi-ekspeditsioonilist teenindamist, nende tegevuseks vajalikud tootmis- ja laoruumid.

110. Üldkasutatava autotranspordi ettevõtete ja organisatsioonide poolt teostatavate transpordi-ekspedeerimisoperatsioonide ja -teenuste loetelu, samuti nende operatsioonide teostamise ja teenuste osutamise kord sätestatakse eeskirjadega, mis on ette nähtud käesoleva määrustiku § 6 punktides 1 ja 5.

VIII osa

AUTOTRANSPORDIETTEVÕTETE JA -ORGANISATSIOONIDE, VEOSESAATJATE, VEOSESAAJATE JA REISIJATE VASTUTUS. AKTID, PRETENSIOONID JA HAGID

Üldsätted

111. Autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid, veosesaatjad, veosesaajad ja reisijad kannavad käesoleva määrustiku alusel materiaalset vastutust veoste, reisijate ja pagasiveost tulenevate kohustuste rikkumise eest.

Kõik autotranspordiettevõtte või -organisatsiooni poolt veosesaatjatega, veosesaajatega ja reisijatega sõlmitud kokkulepped, mille eesmärgiks on muuta või kõrvaldada autotranspordiettevõtetele või -organisatsioonidele, veosesaatjatele, veosesaajatele ja reisijatele pandud vastutust, loetakse kehtetuks ning teekonnalehtedel, kauba-transpordisaatelehtedel või muudel dokumentidel selle kohta tehtud igasugustel märkustel, mida ei näe ette käesolev määrustik või «Eeskirjad», ei ole juriidilist jõudu.

Vastutus veoplaani või täitmiseks vastuvõetud ühekordse veotellimuse mittetäitmise, kohaletoimetamisega viivitamise ja veetavate veoste või pagasi mittesäilimise eest

112. Autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid, veosesaatjad ja veosesaajad kannavad veoplaani või täitmiseks vastuvõetud ühekordse veotellimuse mittetäitmise eest vastastikust materiaalset vastutust.

Autotranspordiettevõte või -organisatsioon maksab plaanilises kuuveoülesandes või täitmiseks vastuvõetud ühekordses veotellimuses ettenähtud veostekoguse äravedamata jätmise eest veosesaatjale (veosesaajale) trahvi 20% äravedamata veose veo maksumusest.

Esitamata või vedamata jäänud veose veo maksumus määratakse kindlaks, lähtudes tariifidest ja keskmisest veokaugusest.

Veoplaani täitmise arvestamise kord määratakse kindlaks «Eeskirjadega».

Pärast kuu lõppemist, kuid hiljemalt järgmise kuu 10. päeval, teatab autotranspordiettevõte või -organisatsioon veosesaatjale (veosesaajale) arvutuse autotranspordiettevõttel või -organisatsioonil ja veosesaatjal (veosesaajal) veoplaani mittetäitmise eest saada olevate trahvisummade kohta.

Autotranspordiettevõttel või -organisatsioonil ja veosesaatjal (veosesaajal) saada olev trahvisumma kuulub tasumisele viie päeva jooksul.

113. Veoste tsentraliseeritud kohaleveol (äraveol) raudteejaamadesse, sadamatesse ja lennujaamadesse kannavad autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid, raudteed, sadamad ja lennujaamad nende vahel kooskõlastatud ööpäevaste veomahtude täitmata jätmise eest vastastikust materiaalset vastutust raudteejaamadesse, sadamatesse ja lennujaamadesse autodega toimuva veoste tsentraliseeritud kohaleveo (äraveo) eeskirjadega Eesti NSV-s ettenähtud korras ja ulatuses.

Veoste ümberlaadimise plaani täitmata jätmise eest sega-otseühenduse puhul maksavad autotranspordiettevõtted või -organisatsioonid, raudteed, sadamad ja lennujaamad trahvi 10 kopikat tonni eest.

114. Veeremi pealelaadimispunkti mitteõigeaegse etteandmise

eest, võrreldes kooskõlastatud ajaga, või ette andmata jätmise eest, samuti auto töö lõpetamise eest enne veoavalduses või -lepingus näidatud aega maksab autotranspordiettevõte või -organisatsioon veosesaatjale (veosesaajale) trahvi 2,5 kopikat auto (autorongi) ootamise iga minuti eest, kuid mitte rohkem kui 2 tunni eest.

115. Kui autotranspordiettevõte või -organisatsioon ei anna ajatariifi alusel töötavaid autosid veoste autovedude aastalepingus või täitmiseks vastuvõetud ühekordses veotellimuses ettenähtud hulgal või kui nende autode etteandmine hilineb, maksab autotranspordiettevõte või -organisatsioon veosesaatjale (veosesaajale) 20% autode kasutamise maksumusest, lähtudes lepingus või veotellimuses näidatud kasutamisajast või etteandmise tähtajast.

Kui veosesaatja (veosesaaja) keeldub ajatariifi alusel töötavaid autosid täielikult või osaliselt kasutamast veoste autovedude aastalepingus või vastuvõetud ühekordses veotellimuses näidatud hulgal, maksab veosesaatja (veosesaaja) autotranspordiettevõttele või -organisatsioonile 20% nende autode kasutamise maksumusest, lähtudes lepingus või veotellimuses näidatud kasutamisajast.

116. Kui autotranspordiettevõte või -organisatsioon ei anna autobusse ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide (autobusside tellijate) teenindamiseks hulgal, mis on ette nähtud autobussidega teenindamiseks sõlmitud aastalepingus või täitmiseks vastuvõetud ühekordses veotellimuses, maksab autotranspordiettevõte või -organisatsioon tellijale 20% nende autobusside kasutamise maksumusest, lähtudes lepingus või veotellimuses näidatud kasutamisajast või etteandmise tähtajast.

Kui tellija keeldub autobusse hulgal, mis on näidatud lepingus või täitmiseks vastuvõetud ühekordses veotellimuses, täielikult või osaliselt kasutamast, maksab tellija autotranspordiettevõttele või -organisatsioonile 20% autobusside kasutamise maksumusest, lähtudes lepingus või veotellimuses näidatud kasutamisajast.

Tähtajad, mille piirides on tellijal õigus keelduda autobusside kasutamisest ilma käesoleva sanktsiooni kohaldamiseta, määrab kindlaks Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeerium.

117. Autotranspordiettevõte või -organisatsioon ja veosesaatja (veosesaaja) vabanevad trahvi maksmisest veoplaani ja täitmiseks vastuvõetud ühekordse veotellimuse täitmata jätmise eest, kui selle põhjustasid:

1) stiihilise iseloomuga nähtused (lumeummistused, üleujutused, tulekahjud jne.);

2) avarii ettevõttes, mille tagajärjel ettevõtte töö katkes vähemalt 3 ööpäevaks;

3) veoste veo ajutine katkestamine või piiramine autoteedel, mis toimus käesoleva määrustiku §-s 18 kindlaksmääratud korras.

118. Autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid kannavad vastutust veose säilimise eest selle veoks vastuvõtmise momendist kuni väljaandmiseni veosesaajale või «Eeskirjade» kohase üleand-

miseni teistele ettevõtetele, organisatsioonidele, asutustele, kui nad ei tõesta, et veose kaotsiminek, puudujääk, riknemine või vigastus tekkis asjaolude tõttu, mida nad ei saanud ära hoida ja mille kõrvaldamine ei olenenud neist, eriti aga järgmiste asjaolude tõttu:

1) veosesaatja (veosesaaja) süü;

2) veetava veose loomulikud eriomadused;

3) taara või pakendi puudused, mida veosé vastuvõtmisel veoks ei võidud väliselt märgata, või taara kasutamine, mis ei vasta veose omadustele või kehtivatele standarditele, ja kui puuduvad jäljed taara vigastamise kohta teel olles;

4) veose andmine veoks, näitamata kauba-transpordidokumentides tema eriomadusi, mis nõuavad eritingimusi või ettevaatusabinõusid veose säilimise tagamiseks veol või hoidmisel;

5) veose andmine veoks, kui veose niiskus ületab kindlaksmääratud normi.

119. Autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid vabanevad vastutusest veose kaotsimineku, puudujäägi, riknemise või vigastamise eest, kui:

1) veos saabus korras autos (konteineris) veosesaatja korras plommidega, tükkveos aga — korras kaitsemarkeeringuga, panderollidega, veosesaatja või tootja korras plommidega;

2) puudujääk, riknemine või vigastus tekkis loomulikel põhjustel, mis on seotud veose veoga lahtisel veeremil;

3) veost veeti veosesaatja (veosesaaja) ekspediitori saatel;

4) veose puudujääk ei ületa loomuliku kao norme.

Nimetatud juhtudel kannab autotranspordiettevõte või -organisatsioon vastutust veose mittesäilimise eest, kui pretensiooni esitaja tõestab, et veose kaotsiminek, puudujääk, riknemine või vigastamine toimus autotranspordiettevõtte või -organisatsiooni süü tõttu.

120. Kui ühelaadilised massveosed, mida veetakse kuhjas, puistatult või vedelas olekus eri kauba-transpordisaatelehtede järgi ühelt veosesaatjalt ühele veosesaajale, veol segunevad, arvutatakse loomulik kadu, lähtudes teel segunenud kogu veose üldkaalust.

Ühe veosesaatja poolt ühe veosesaaja aadressil saadetud kuhjas, puistatult või vedelas olekus ning teel ümberlaadimisega veetava ja korras veeremil, ilma teel esinenud puudujäägi tunnusteta saabunud veose puudujääk või ülejääk tehakse kindlaks üheaegselt väljaantud veose kogu partii kontrollimise tulemuste järgi.

121. Autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid hüvitavad kahju, mis tekitati veoste veol, järgmises ulatuses:

1) veose kaotsimineku või puudujäägi eest — kaotsiläinud või puuduva veose tegeliku maksumuse ulatuses;

2) veose riknemise või vigastamise eest — selle summa ulatuses, mille võrra veose maksumus väheneb;

3) avaldatud väärtusega veoks antud veose kaotsimineku eest

— avaldatud väärtuse ulatuses, kui ei tõestata, et see on veose tegelikust maksumusest madalam.

Autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid maksavad seoses veetava veose kaotsimineku, puudujäägi, riknemise või vigastamisega kindlakstehtud kahju hüvitamise kõrval tagasi ka kaotsiläinud, puuduva, riknenud või vigastatud veose eest võetud veotasu, kui see ei kuulu veose hinda.

Kui autotranspordiettevõte või -organisatsioon kasutab mõningaid veoks vastuvõetud veoseid oma vajadusteks, võetakse selles süüdi olevad isikud kehtestatud korras vastutusele, autotranspordiettevõte või -organisatsioon aga hüvitab veose maksumuse kahekordses ulatuses.

122. Veose maksumus määratakse kindlaks, lähtudes veosesaatja arve üldsummast.

Autotranspordiettevõte või -organisatsioon hüvitab pretensioonide järgi veosesaatjale (veosesaajale) kaotsiläinud, puuduva, riknenud või vigastatud veose maksumuse veosesaatja arve alusel, neil juhtudel aga, kui arveldusi veose eest ei tehta panga kaudu, — teise, arvet asendava dokumendi alusel. Kui veosesaatja (veosesaaja) on kohustatud maksma kaotsiläinud, puuduva, riknenud või vigastatud veose eest käibemaksu, kuid veosesaatja on arve välja kirjutanud hindades ilma käibemaksuta, lisab pretensiooni esitaja arvesummale vastava käibemaksusumma, mis on tõendatud rahandusorgani teatisega.

Süsteemisisesel veoste veol, mille kohta arveldusi veosesaatja ja veosesaaja vahel tehakse hindades ilma käibemaksuta, kuid mille realiseerimisel makstakse käibemaks riigieelarvesse, võib veosesaaja esitada autotranspordiettevõttele või -organisatsioonile rahandusorgani teatise asemel väljavõtte tööstuse hulgihindade hinnakirjast, ühes käibemaksuga.

Kodanikele kuuluvate veoste maksumus määratakse kindlaks riiklikes jaehindades, mis kehtivad selles kohas ja sellel ajal, kus ja millal veos väljaandmisele kuulus.

123. Viivituse eest veose kohaletoimetamisel linnadevahelistel vedudel maksab autotranspordiettevõte või -organisatsioon veosesaajale trahvi 6% veotasust iga viivitatud ööpäeva eest, kui ta ei tõenda, et viivitus ei toimunud tema süü läbi.

Viivituse eest veose kohaletoimetamisel võetava trahvi üldsumma ei tohi ületada 60% veotasust.

124. Autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid kannavad materiaalset vastutust pagasi kaotsimineku, puudujäägi, riknemise või vigastamise eest, kui nad ei tõenda, et kaotsiminek, puudujääk, riknemine või vigastamine ei toimunud nende süü läbi.

Veoks vastuvõetud pagasi kaotsimineku või puudujäägi eest kannab autotranspordiettevõte või -organisatsioon vastutust kaotsiläinud või puuduva pagasi maksumuse ulatuses.

Pagasi riknemise või vigastamise eest tasub autotranspordiette-

võte või -organisatsioon summa, mille võrra pagasi maksumus väheneb.

Hoolitsus reisijaga kaasas olevate käsipakkide säilimise ja puutumatuse eest on reisija kohustus.

125. Veosesaatjal ja veosesaajal on õigus lugeda veos kaotsiläinuks ning nõuda veose kaotsimineku eest hüvitust, kui seda veost ei antud välja veosesaajale tema nõudmisel: linna- ja linnalähedastel vedudel — 10 päeva jooksul, arvates veose vastuvõtmise päevast, linnadevahelistel vedudel — 30 päeva jooksul pärast veose kohaletoimetamise tähtaja möödumist, sega-otseühendusvedudel aga — pärast nelja kuu möödumist, arvates veose veoks vastuvõtmise päevast.

Reisijal on õigus lugeda pagas kaotsiläinuks ja nõuda selle maksumuse hüvitamist, kui pagas ei ole saabunud sihtpunkti 10 ööpäeva jooksul pärast pagasi kohaletoimetamise tähtaja möödumist.

126. Kui veos või pagas, mille kaotsimineku või puudujäägi eest on autotranspordiettevõte või -organisatsioon välja maksnud vastava hüvituse, hiljem leitakse, on veosesaajal (veosesaatjal) õigus nõuda selle veose või pagasi väljaandmist temale, tagastades selle kaotsimineku või puudujäägi eest saadud hüvituse.

Vastutus veeremi seisakute ja veotingimuste mittetäitmise eest

127. Peale- või mahalaadimiseks etteantud autode kinnipidamise eest üle kindlaksmääratud aja (seisakute eest) maksab veosesaatja või veosesaaja autotranspordiettevõttele või -organisatsioonile trahvi auto (autorongi) seisaku iga minuti eest: kui kandejõud on kuni 4 tonni (kaasa arvatud) — 2,5 kopikat; üle 4 tonni kuni 7 tonnini (kaasa arvatud) — 3,5 kopikat; üle 7 tonni kuni 10 tonnini (kaasa arvatud) — 5 kopikat; üle 10 tonni — 10 kopikat.

Nimetatud trahvi maksab veosesaatja või veosesaaja ka auto seisaku eest autotranspordiettevõtte või -organisatsiooni garaažis või teel olles, kui seisak tekkis tema süü läbi.

Trahv auto seisaku eest nõutakse sisse olenemata veoplaani mittetäitmise eest võetavast trahvist.

Auto seisaku eest võetava trahvi arvutamise aluseks on kaubatranspordidokumendis või teekonnalehel tehtud märkused auto saabumise ja lahkumise aja kohta, seisaku eest garaažis aga — veosesaatja või veosesaaja kirjalik keeldumine.

Pärast ühe tunni möödumist laadimise ootel on autotranspordiettevõttel või- organisatsioonil õigus saata veerem garaaži tagasi või kasutada seda teisel veol. Sel juhul loetakse vedu mittetoimunuks, seisaku eest võetava trahvi arvutamine lõpetatakse ja autotranspordiettevõte või -organisatsioon ei kanna vastutust veo teostamata jätmise eest.

Autotranspordiettevõtetel ja -organisatsioonidel ei ole õigust

nõuda veosesaatjatelt (veosesaajatelt) trahvi seisaku eest pealelaadimisel esimese sõidu puhul, kui auto etteandmine pealelaadimispunkti hilines üle 30 minuti, võrreldes kooskõlastatud ajaga.

128. Autode vahetatavate poolhaagiste ja haagiste kinnipidamise eest üle kehtestatud ajanormi nõutakse veosesaatjalt (veosesaajalt) trahvi 50 kopikat tunnis.

129. Konteinerite kinnipidamise eest üle kehtestatud ajanormi maksavad ettevõtted, organisatsioonid ja asutused — veosesaatjad ja veosesaajad trahvi: 5-tonnise ja suurema kandejõuga konteineri eest 20 kopikat tunnis, 2,5-tonnise kandejõuga konteineri eest 10 kopikat tunnis ja alla 2,5-tonnise kandejõuga konteineri eest 5 kopikat tunnis.

Konteinerite kinnipidamise eest nõutakse trahvi olenemata trahvist veoste konteinerites veo plaani mittetäitmise eest.

130. Konteinerite kinnipidamise eest üle ettenähtud tähtaegade sega-otseühendusvedudel teiste transpordiliikide osavõtul maksavad autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid, raudteed ja laevandused trahvi 30 kopikat konteineri kinnipidamise iga ööpäeva eest.

131. Veosesaatja ja veosesaaja vabanevad trahvi maksmisest veeremi seisakute ja konteinerite kinnipidamise eest, kui veeremi seisaku või konteineri kinnipidamise põhjuseks olid stiihilise iseloomuga nähtused (lumeummistused, üleujutused, tulekahjud jne.) või ettevõttes toimunud avarii, mille puhul vastavalt kehtivatele eeskirjadele on laadimistööd keelatud.

132. Kui veosesaatja esitab veoks veose, mida ei ole ette nähtud veoavalduses või täitmiseks vastuvõetud ühekordses veotellimuses või mis suunatakse teise sihtpunkti, on autotranspordiettevõttel või -organisatsioonil õigus veost keelduda ja sisse nõuda auto läbisõidu maksumus mõlemas suunas vastavalt tariifidele.

133. Veose nimetuse ebaõige märkimise eest kauba-transpordidokumentides, samuti sellise veose esitamise eest, mille vedu on keelatud, või veose esitamise eest, mis nõuab veol erilisi ettevaatusabinõusid, kusjuures veose nimetus või omadused on ebaõigesti märgitud, nõutakse veosesaatjalt sisse peale autotranspordiettevõttele või -organisatsioonile tekitatud kahju 10 rubla trahvi.

Kauba-transpordidokumendi või teekonnalehe vormistamisest keeldumise või ebaõige vormistamise eest maksab veosesaatja või veosesaaja trahvi 50 kopikat igalt kauba-transpordidokumendilt või teekonnalehelt.

134. Raudteejaamad, sadamad ja lennujaamad kannavad autode seisakute eest ja kauba-transpordidokumentide vormistamisest keeldumise või ebaõige vormistamise eest vastutust, mis on ette nähtud käesoleva määrustiku §-s 127 ja §-s 133 lg. 2 veosesaatjatele ja veosesaajatele.

135. Autode ja konteinerite kinnipidamise eest, mis oli tingitud sellest, et kauba-transpordisaatelehele ei olnud lisatud tolli-, sani-

taar- ja teiste andministratiiveeskirjade täitmiseks vajalikke dokumente, maksab veosesaatja või veosesaaja trahvi käesoleva määrustiku §-des 127 ja 129 ettenähtud ulatuses ja hüvitab kahjud, mis autotranspordiettevõte või -organisatsioon samal põhjusel kandis.

136. Trahvide sissenõudmine, mis on ette nähtud käesoleva määrustiku §-des 127, 128, 129, §-s 133 lg. 2 ja §-s 135, toimub krediidiasutuste kaudu vaieldamatus korras (eelneva aktseptita).

137. Kui veoks antavas pagasis avastatakse esemeid, mille vedu pagasina on keelatud, maksab pagasi valdaja trahvi kindlaksmääratud suuruses.

138. Veosesaatja ja veosesaaja on kohustatud hüvitama autotranspordiettevõttele või -organisatsioonile kahjud, mis tekkisid nende süü läbi veeremi ülekoormamise, peale- või mahalaadimisel vigastamise, veose ebaõige pealelaadimise, pakkimise või kinnitamise tagajärjel.

139. Kui veosesaaja ei võtnud autotranspordiettevõttelt või -organisatsioonilt vastu raudteejaamast, sadamast või lennujaamast tsentraliseeritud korras äraveetavat veost tähtaegadel, mis on ette nähtud vastavate transpordiliikide transpordimäärustikega (koodeksitega) või nende alusel antud eeskirjadega, hüvitab ta autotranspordiettevõttele või -organisatsioonile sellega seotud kahjud, sealhulgas ka veoste hoidmise eest tasutud maksud ja trahvid.

140. Autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid, veosesaatjad, veosesaajad ja reisijad, kes ei täida või täidavad mittenõuetekohaselt käesolevast määrustikust tulenevaid kohustisi, kannavad materiaalset vastutust ainult neis piirides, mis on ette nähtud käesoleva määrustiku vastavate paragrahvidega.

Aktid, pretensioonid, hagid

141. Asjaolusid, mis võivad olla aluseks autotranspordiettevõtete ja -organisatsioonide, veosesaatjate ja veosesaajate materiaalsele vastutusele autovedudel, tõendatakse sissekannetega kaubatranspordidokumentides, lahkarvamuste puhul autotranspordiettevõtte või -organisatsiooni ja veosesaatja (veosesaaja) vahel aga — kindlaksmääratud vormi kohaste aktidega.

Asjaolusid, mis võivad olla aluseks autotranspordiettevõtete ja -organisatsioonide ning reisijate materiaalsele vastutusele autovedudel, tõendatakse kindlaksmääratud vormi kohaste aktidega.

Asjaolude loetelu, mis kuuluvad tõendamisele sissekannetega kaubatranspordidokumentides, aktide vormid ja nende koostamise korra määrab kindlaks Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeerium.

Asjaolusid, mis võivad olla aluseks autotranspordiettevõtete või -organisatsioonide, raudteejaamade, sadamate ja lennujaamade materiaalsele vastutusele veoste tsentraliseeritud kohaleveol (ära-

veol) raudteejaamadesse, sadamatesse ja lennujaamadesse, tõendatakse korras, mis on ette nähtud raudteejaamadesse, sadamatesse ja lennujaamadesse autodega toimuva veoste tsentraliseeritud kohaleveo (äraveo) eeskirjadega Eesti NSV-s.

142. Enne kui veosesaatja või veosesaaja esitab autotranspordiettevõttele või -organisatsioonile käesolevast määrustikust tuleneva hagi, on ta kohustatud esitama neile pretensiooni.

143. Veoste veost tulenevad pretensioonid esitatakse autotranspordiettevõttele või -organisatsioonile, kes veose välja andis, veose täieliku kaotsimineku puhul aga — autotranspordiettevõttele või -organisatsioonile, kes veose veoks vastu võttis.

Reisijate või pagasiveost tulenevad pretensioonid võidakse esitada lähte- või sihtpunkti autotranspordiettevõttele või -organisatsioonile vastavalt pretensiooni esitaja äranägemisele.

Veoste sega-otseühendusveost tulenevad pretensioonid esitatakse:

1) autotranspordiettevõttele või -organisatsioonile, kui lõpp-punktiks on autoveojaam;

2) teisele vastavale transpordiorganile, kui veo lõpp-punktiks on raudteejaam, sadam või lennujaam.

144. Veosesaatjatel (veosesaajatel) ja autotranspordiettevõtetel või -organisatsioonidel ei ole lubatud esitada nõudeid alla 10 rubla suurusele summale iga kauba-transpordidokumendi järgi, välja arvatud kodanike pretensioonid.

Autotranspordiettevõtete või -organisatsioonide ning veosesaatjate ja veosesaajate alaliste vastastikuste suhete korral võib autotranspordiettevõttele või -organisatsioonile esitatavad ühelaadilised nõuded (vedude plaani mittetäitmise eest, veose kaotsimineku, puudujäägi või riknemise eest, makstud trahvi tagastamise kohta), sealhulgas ka alla 10 rubla suurusele summale ühe kauba-transpordidokumendi järgi, ühendada kuuarvelduste kontrollimise tulemuste järgi ja esitada.

145. Pretensioonide ja hagide esitamise õiguse edasiandmine teistele organisatsioonidele või kodanikele on keelatud, välja arvatud juhud, kui veosesaatja annab selle õiguse edasi veosesaajale või veosesaaja — veosesaatjale, samuti veosesaatja või veosesaaja — kõrgemalseisvale organisatsioonile või transpordi-ekspeditsiooniorganisatsioonile.

Pretensiooni ja hagi esitamise õiguse edasiandmist tõendatakse edasiandepealdisega dokumendil.

146. Pretensiooniavaldusele peavad olema lisatud dokumendid, mis pretensiooni tõendavad.

Pretensioonile veose kaotsimineku, puudujäägi, riknemise või vigastamise kohta peab peale nende dokumentide, mis tõendavad pretensiooni esitamise õigust, olema lisatud dokument, mis tõendab saadud veose kogust ja maksumust.

147. Pretensioone võib autotranspordiettevõttele või -organi-

satsioonile esitada kuue kuu jooksul, pretensioone trahvi maksmise kohta aga 45 päeva jooksul.

Nimetatud tähtaegu arvutatakse:

1) veose või pagasi väljaandmise päevast — veose või pagasi riknemise, vigastamise või puudujäägi eest hüvituse saamiseks esitatavate pretensioonide puhul;

2) päevast, mil möödub 30 ööpäeva veose kohaletoimetamise tähtaja lõppemise päevast linnadevahelistel vedudel, ja päevast, mil möödub 10 ööpäeva veose vastuvõtmise päevast linna- ja linnalähedastel vedudel — veose kaotsimineku eest hüvituse saamiseks esitatavate pretensioonide puhul;

3) päevast, mil möödub 10 ööpäeva pagasi kohaletoimetamise tähtaja lõppemisest — pagasi kaotsimineku eest hüvituse saamiseks esitatavate pretensioonide puhul;

4) veose väljaandmise päevast — veose kohaletoimetamisega viivitamise kohta esitatavate pretensioonide puhul;

5) päevast, mil möödub 4 kuud veose veoks vastuvõtmise päevast — sega-otseühendusvedudel kaotsiläinud veose eest hüvituse saamiseks esitatavate pretensioonide puhul;

6) plaani ja täitmiseks vastuvõetud ühekordse veotellimuse täitmise arvestusdokumendi sissekannete võrdlemiseks «Eeskirjadega» ettenähtud tähtaja lõppemise päevast — kooskõlastatud veoülesande või ühekordse veotellimusega ettenähtud veose äravedamata jätmise eest trahvi sissenõudmiseks esitatavate pretensioonide puhul;

7) päevast, mil pretensiooni esitaja sai autotranspordiettevõtte või -organisatsiooni maksenõude (arve) ärakirja trahvi arvutamise kohta — autode seisakute eest ja vahetatavate haagiste ning konteinerite kinnipidamise eest aktseptita korras sissenõutud trahvi tagastamiseks esitatavate pretensioonide puhul;

8) pretensiooni esitamise aluseks oleva sündmuse saabumise päevast — kõikidel ülejäänud juhtudel.

148. Autotranspordiettevõte või -organisatsioon on kohustatud esitatud pretensiooni läbi vaatama ja esitajale pretensiooni rahuldamisest või tagasilükkamisest teatama järgmistel tähtaegadel, arvates pretensiooni saamise päevast:

1) 3 kuu jooksul — autovedudest tulenevate pretensioonide puhul;

2) 6 kuu jooksul — sega-otseühendusvedudest tulenevate pretensioonide puhul;

3) 45 päeva jooksul — trahvide maksmise kohta esitatavate pretensioonide puhul.

Pretensioonide osalise rahuldamise või tagasilükkamise korral on autotranspordiettevõte või -organisatsioon kohustatud teadaandes selle kohta näitama vastuvõetud otsuse motiivid ja tagastama esitajale pretensiooni juurde lisatud dokumendid.

Pretensiooni rahuldamisel täies summas avalduse juurde lisatud dokumente ei tagastata.

149. Käesolevast määrustikust tulenevaid veosesaatjate ja veosesaajate hagisid autotranspordiettevõtte või -organisatsiooni vastu võidakse esitada ainult neil juhtudel, kui autotranspordiettevõte või -organisatsioon keeldus täielikult või osaliselt pretensiooni rahuldamast või temalt ei saadud vastust tähtaegade jooksul, mis on näidatud käesoleva määrustiku §-s 148.

Nimetatud hagid esitatakse vastavalt ametkondlikule või kohtualluvusele selle autotranspordiettevõtte või -organisatsiooni, kellele pretensioon oli esitatud, asukoha järgsesse arbitraaži või kohtusse kahe kuu jooksul, arvates autotranspordiettevõttelt või -organisatsioonilt vastuse saamise päevast või vastuse andmiseks kehtestatud tähtaja möödumise päevast.

Pretensioonide ja hagide esitamise tähtaegade arvutamisel tuleb arvesse võtta ka aeg, mis on vajalik dokumentide (pretensioonid ja vastused pretensioonidele) kättetoimetamiseks sideorganite poolt.

Autotranspordiettevõtetele või -organisatsioonidele esitatavad pretensioonid kuni 100 rubla suurusele summale lahendab kehtestatud korras kostja kõrgemalseisev organ, kelle otsus on lõplik.

150. Käesolevast määrustikust tulenevaid autotranspordiettevõtete ja -organisatsioonide hagisid veosesaatjate, veosesaajate ja reisijate vastu võib esitada vastavalt kindlaksmääratud ametkondlikule või kohtualluvusele arbitraaži või kohtusse 6 kuu jooksul.

Nimetatud 6-kuulist tähtaega arvutatakse:

1) plaani ja ühekordse veotellimuse täitmise arvestusdokumendi sissekannete võrdlemiseks «Eeskirjadega» kindlaksmääratud tähtaja lõppemise päevast — kooskõlastatud veoülesandes või ühekordses veotellimuses ettenähtud veose mitteesitamise eest võetava trahvi sissenõudmise puhul;

2) hagi esitamise aluseks oleva sündmuse saabumise päevast — kõikidel ülejäänud juhtudel.

151. Õigeksvõetud pretensioonisummalt ja arbitraaži- või kohtuorganite otsuste järgi väljamakstavalt summalt maksavad autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid 3% aastas.

Protsente arvutatakse raha ülekandmise või maksmise päevani, arvates pretensiooni esitamise päevast.

Samas ulatuses maksavad protsente veosesaatjad ja veosesaajad autotranspordiettevõtte või -organisatsiooni poolt neile esitatud nõudmiste alusel, mis on tekkinud veose veol.

Neil juhtudel arvutatakse protsente päevast, mil autotranspordiettevõte või -organisatsioon esitas kirjaliku nõudmise vastavate summade maksmise kohta, kuni maksmise päevani.

Trahvide kohta esitatavate pretensioonide ja hagide summadelt ei arvutata protsente ühelgi juhul.

KONTROLL AUTOTRANSPORDI TÖÖ ÜLE

152. Kontrolli käesolevast määrustikust tulenevatest nõuetest kinnipidamise üle üldkasutatava autotranspordi ettevõtetes ja organisatsioonides ning ministeeriumide ja keskasutuste autotranspordiettevõtetes ja -organisatsioonides, välja arvatud NSV Liidu Kaitseministeeriumi, NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Julgeoleku Komitee ja NSV Liidu Siseministeeriumi autotranspordiettevõtted ja -organisatsioonid, teostab Eesti NSV territooriumil Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi kontrolli ja revisjoni aparaat.

PÕHIEESKIRJAD TERAVILJASAADUSTE TSENTRALISEERITUD VEDUDE KOHTA EESTI NSV PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TOOTMISE JA VARUMISE MINISTEERIUMI TERAVILJASAADUSTE VALITSUSE TERAVILJA VASTUVÕTU PUNKTIDEST NING ETTEVÕTETEST RIIKLIKU KAUBANDUSE KAUBANDUSORGANISATSIOONIDE, TARBIJATE KOOPERATIIVIDE RAJOONILIITUDE, RAJOONIDE TARBIJATE KOOPERATIIVIDE JA KOOPERATIIVIDE LADUDESSE, SAMUTI EESTI NSV RAHVAMAJANDUSE NÕUKOGU JA ETKV LIIDU LEIVATÖÖSTUSTESSE, MAKARONI- JA KONDIITRITÖÖSTUSTESSE

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 16. jaanuari 1964. a. määrusega nr. 23 — *ENSV MKK 1964, nr. 3, art. 9*)

I. Üldalused

1. Käesolevad teraviljasaaduste tsentraliseeritud vedude põhieeskirjad on välja töötatud lepingute sõlmimiseks jahu ja tangainete tsentraliseeritud vedude kohta Eesti NSV Põllumajandussaaduste Tootmise ja Varumise Ministeeriumi Teraviljasaaduste Valitsuse teravilja vastuvõtu punktide ning ettevõtete poolt Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu ja ETKV Liidu leivatööstustesse, makaroni- ja kondiitritööstustesse ning samuti riikliku kaubanduse kaubandusorganisatsioonide, tarbijate kooperatiivide rajooniliitude, rajoonide tarbijate kooperatiivide ja kooperatiivide ladudesse teravilja vastuvõtu ettevõtetest üldkasutatava autotranspordiga ning on kohustuslikud teravilja vastuvõtu ettevõtetele, keda allpool nimetatakse «hankija», autobaasidele ja autokolonnidele, keda allpool nimetatakse «vedaja», ning tarbijatele organisatsioonidele, keda allpool nimetatakse «kauba saaja».

Lepingud sõlmitakse hankijate ja vedajate ning hankijate ja kauba saajate vahel.

2. Teraviljasaadused viiakse kõigile kauba saajatele kohale hankija lähemast teravilja vastuvõtu punktist tsentraliseeritud korras Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi autodega, kinnitatud veoplaanide kohaselt ja kauba saajatele igaks kuuks eraldatud fondide piirides.

3. Teraviljasaadused viiakse tsentraliseeritult kohale kuni 50 km raadiuse ulatuses spetsiaalselt kohandatud autodel, kusjuures pealelaadimine toimub hankija jõududega ja arvel ning mahalaadimine kauba saaja jõududega ja arvel.

Saatja territooriumil autotranspordi tühiseisu eest vastutab hankija, tarbija territooriumil aga vastutab kauba saaja.

Tagastatava taara vedamise kord nähakse ette otselepingutes.

II. Vedude planeerimine

4. Vedude aasta-, kvartali- ja kuuplaanid kooskõlastatakse hankijate ja kauba saajate vahel.

Kooskõlastatud plaanid esitatakse hankijate poolt vedajatele ja ärakirjas Teraviljasaaduste Valitsusele järgmistel tähtaegadel:

aastaplaan — 1. novembriks; kvartaliplaanid — üks kuu enne kvartali algust ja täpsustatud kuuplaanid — 5 päeva enne kuu algust.

Veoplaanid esitatakse kehtestatud vormi kohaselt tonnides ja tonnkilomeetrites.

Juhul kui hankijale ja kauba saajale ei ole ettenähtud tähtajaks plaaniorganitelt fonde eraldatud, lähtuvad pooled vedude planeerimisel orienteeruvalt eelmise perioodi hangete mahtudest.

5. Vedude ööpäevane plaan peab vastama kuuplaani 1/25 osale (±10%) ning peab olema ühtlaselt jaotatud päevade viisi tonnides ja tonnkilomeetrites.

6. Kuufondi piirides esitab kauba saaja hankijale viispäevaku või ühe dekaadi peale teraviljasaaduste kohaletoimetamise päevased tellimused-graafikud kauba saajate lõikes tonnides ja tonnkilomeetrites kehtestatud vormi kohaselt.

Kauba saaja tellimus esitatakse hankijale kolm päeva enne viispäevaku või dekaadi algust ning hankija annab selle järgmisel päeval edasi vedajale. Veole eelneval päeval, kuid mitte hiljem kui kell 13.00, on hankijal õigus muuta 5—10% piirides viispäevaku või dekaadi tellimuses toodud aadresse, kuhu teraviljasaadused tuleb kohale toimetada.

Kui kauba saaja poolt tellimust viispäevaku või dekaadi peale ei esitata tähtaegselt, saadab hankija ja vedaja teraviljasaadused kohale vastavalt kuu veograafikule, mis kuuluvad kauba saaja poolt vastuvõtmisele kohustuslikus korras.

Viispäevaku või dekaadi tellimused esitatakse telefoni teel ja samaaegselt saadetakse välja ka kirjalikult.

Aadresside muutmised 5—10% ulatuses antakse edasi telefoni teel.

Tellimus ja aadresside muutmised kantakse telefonogrammide raamatusse, mis peab olema ühtne hankijal, vedajal ja kauba saajal.

III. Vedude organiseerimine

7. Teraviljasaadused toimetatakse kohale selleks spetsiaalselt kohandatud veoautodega, kinnistes ja plommitud veokastides. Ühte punkti tuleb korraga kohale viia mitte vähem kui kolm tonni.

8. Vedaja saadab autod hankija ladude juurde alates vahetuse töö algusest astmelise graafiku järgi, 10- kuni 20-minutilise vaheajaga, sõltuvalt laadimise võimalusest. Tsentraliseeritud korras kohalevedu toimub reeglina ühes vahetuses, mis tuleb lepingus ära märkida.

Hankija puhkepäevadel temale autosid ette ei anta.

9. Vastavalt dekaadide või viispäevakute tellimustele-graafikutele, mis on täpsustatud vedude eelpäeval, annab vedaja igal päeval vajaliku arvu vastavalt kohandatud ja puhastatud autosid ja märgib teekonnalehel ära, missugustesse sihtpunktidesse autojuht peab kauba viima, missuguse marsruudi järgi sõitma ning mitu sõitu ja sissesõitu ta peab tegema, hankija aga vastavalt teekonnalehele kirjutab välja faktuuri kehtestatud vormi kohaselt.

10. Hankija on kohustatud kindlustama autode laadimist «Autotranspordi ühtsete kaubaveotariifide rakendamise juhendis» ettenähtud tähtaegadeks. Autod lubatakse hankija ladude juurde teekonnalehtede põhjal ja neil lubatakse veosega lähkuda kehtestatud vormikohase faktuuri alusel.

Laadimiskohad peavad olema valgustatud ning peab olema tagatud autode vaba läbisõit ja manööverdamine.

11. Hankija peab kauba saajatele teatama teraviljasaaduste kohaleviimise päeva ja vahetuse aja vastavalt tellimusele-graafikule. Graafiku mittetäitmisel või muutmisel mõnesugustel põhjustel peab hankija sellest kauba saajaid täiendavalt informeerima kooskõlastatult fondihoidjaga. Kauba saaja on kohustatud kauba autodelt maha laadima ja dokumendid vormistama «Autotranspordi ühtsete kaubaveotariifide rakendamise juhendis» ettenähtud aja jooksul.

12. Mahalaadimiskohad ja pea- ning magistraalteedelt juurdesõiduteed peavad olema korras läbisõiduks.

Kaup tuleb autolt maha laadida ainult ühes punktis (keskusesfiliaalis) kauba saaja juhtkonna korralduse järgi.

Kauba saaja on kohustatud igal juhul vastu võtma temale adresseeritud veose, sõltumata vastastikustest suhetest ja pretensioonidest hankijale.

IV. Kaasasõitmine ja veose säilitamine

13. Hankija ladudes antakse teraviljasaadused välja vedaja esindajale — autojuhile kaubakohtade ülelugemise teel vedaja poolt väljaantud teekonnalehe ja alalise volituse alusel. Alaline volitus antakse autojuhile vedaja poolt välja kahes eksemplaris, millest üks hoitakse hankija juures. Pärast kauba pealelaadimist plommitakse kauba veokast hankija plommiga ja avatakse sihtkohas kauba saaja poolt veost üleandva autojuhi juuresolekul.

Veose koguselise ja kvaliteedilise säilitamise eest teel vastutab vedaja.

14. Kauba saajad võtavad teraviljasaadused vastu hankija poolt näidatud kaubakohtade arvu ja standardkaalu järgi, kui plommid ja veokast on korras. Kui tuuakse kohale teraviljasaadused, mis kottidesse mahutatult ei anna standardkaalu välja, on kauba saajal õigus teostada kontrollülekaalumist sätestatud korras.

15. Puudujäägi avastamisel koostab kauba saaja akti, mis peab tingimata olema alla kirjutatud autojuhi poolt. Aktis tuleb kirjeldada plommide ja auto veokasti seisukorda, samuti ära märkida põhjused, mille tõttu võis tekkida veose puudujääk teel.

Kui autojuht keeldub alla kirjutamast aktile veose puudujäägi või riknemise kohta tema süü läbi, peab tema keeldumist tõestama asjast mittehuvitatud organisatsiooni esindaja, kes sel juhul kirjutab aktile alla.

Märkus. Pooltevahelisel kokkuleppel on autojuhil lubatud osa võtta peale- ja mahalaadimistöödest, kusjuures selle töö eest vedaja tasub temale hankija või kauba saaja arvel.

V. Transpordidokumendid

16. Hankija vormistab teraviljasaaduste väljastamise kehtestatud vormikohase faktuuriga, mis kirjutatakse välja neljas eksemplaris, millest:

esimene jääb hankija toimikusse, teise annab autojuht kauba saajale koos teraviljasaaduste kvaliteeditunnistusega, kolmandat kasutatakse vedaja arveldusteks hankijaga ja neljandat — vedaja transpordialase töö arvestamiseks.

Vedaja autojuht kirjutab veose vastuvõtmise kohta alla kõigile faktuuri neljale eksemplarile ning kauba saaja — autojuhilt veose vastuvõtmise kohta kolmele eksemplarile (2., 3. ja 4. eksemplar).

Faktuuri kolmanda ja neljanda eksemplari annab autojuht vedajale koos teekonnalehega.

17. Kõik faktuuri neli eksemplari peavad olema kirjutatud selgelt, keemilise pliiatsiga läbi kopeerpaberi.

Igasugused parandused tuleb teha nõutava korra kohaselt.

Kauba saaja on kohustatud faktuuri kolmel eksemplaril ära märkima auto kohalejõudmise ja lahkumise aja.

Veose vastuvõtnud isik on kohustatud selgelt ära märkima oma ametikoha ja perekonnanime ning tõestama oma allkirja kauba saaja pitseri või templiga.

Kui kauba vastuvõtjal ei ole võimalik panna pitserit või templit, teeb ta selle kohta oma allkirjaga tõestatud selgitava märkuse.

Märkus. Fondihoidjad on kohustatud kahe kuu jooksul varustama kauba saajaid ühtsete templitega, millega kauba vastuvõtjad tõestavad oma allkirja autojuhilt teraviljasaaduste vastuvõtu kohta.

VI. Vedude eest tasumine ja arveldus

18. Riikliku kaubanduse kaubandusorganisatsioonid ja Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu ettevõtted tasuvad hankijale teraviljasaaduste kohaletoimetamise kulud täies ulatuses.

ETKV Liidu kaubandusorganisatsioonid ja leivakõpsetamise ettevõtted tasuvad alates 1. jaanuarist 1964. a. hankijatele teraviljasaaduste autovedude maksumuse täies ulatuses, välja arvatud kogused, mis toimetatakse kohale teelõikudel: Tallinn—Keila, Tallinn—Turba, Tallinn—Aruküla, Pärnu—Kilingi-Nõmme ja Viljandi—Abja.

Tarbijate kooperatsiooni organisatsioonid tasuvad hankijatele ülaltähendatud teelõikudel teraviljasaaduste autovedude maksumuse kuni 10 km (kaasa arvatud) kaugusele; autovedude maksumuse üle 10 km kaugusele tasuvad hankijad, s. o. teravilja vastuvõtu ettevõtted märgitud kulutuste kandmisega raudteetariifi arvele, mis on eraldatud Eesti NSV Põllumajandussaaduste Tootmise ja Varumise Ministeeriumi Teraviljasaaduste Valitsusele vabariigisisesteks raudteevedudeks. (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 14. aprilli 1964. a. määruse nr. 165 — ENSV MKK 1964, nr. 16, art. 58 — redaktsioonis)

19. Veoste transportimise eest, ülenormatiivsete seisuaegade eest peale- ja mahalaadimisel, veoste ekspedeerimise eest, samuti kõigi teiste juurdemaksete eest, mis on seotud veoste transportimisega, maksab hankija vedajale kehtivate autotranspordi ühtsete kaubaveotariifide ning nende rakendamise juhendi alusel.

Ülenormatiivsete seisuaegade maksumuse sissenõudmise aluseks on sätestatud vormikohane faktuur, mis on alla kirjutatud ja tõestatud poolte poolt.

20. Hankija teostab plaanilisi makseid vedajale mitte harvem kui üks kord dekaadis.

Vedaja kirjutab hankijale iga kolme päeva tagant välja arve teostatud vedude mahu ja muude veo maksete kohta, lisades juurde sätestatud vormikohase faktuuri kolmandad eksemplarid.

Hiljemalt aruandekuule järgneva kuu 5. kuupäeval võrdlevad vedaja ja hankija vastastikust arveldust.

Arvetes näitab vedaja eraldi real:

1) arvestatava veotariifi suuruse;

2) ekspeditsiooniteenuste ja veosega kaasasõitmise maksumuse;

3) eraldi ülenormatiivsete seisuaegade maksumuse peale- ja mahalaadimistöödel hankija ja kauba saaja ettevõtete lõikes.

21. Hankija esitab kauba saajale arved-maksenõuded teraviljasaaduste maksumuse kohta kindlaksmääratud hindades, autovedude maksumuse kauba ekspedeerimise ning ülenormatiivsete seisuaegade kohta mahalaadimisel autotranspordi ühtsete kaubaveotariifide alusel.

Eeltähendatud arvetes-maksenõuetes peab olema viide poolte poolt allakirjutatud faktuuride numbritele.

22. Kauba saaja maksujõuetuse korral nähakse temaga arvelduse kord ette otselepingutes.

VII. Poolte vastutus ning vaidluste ja pretensioonide läbivaatamine

23. Käesolevates teraviljasaaduste tsentraliseeritud vedude põhieeskirjades ettenähtud tingimuste mittetäitmise või rikkumise eest kannavad pooled vastutust vastavalt kehtivatele autotranspordi ühtsetele kaubaveotariifidele ning nende rakendamise juhendile.

Kõiges muus, mis käesolevates eeskirjades ei ole ette nähtud, juhinduvad pooled kehtivast seadusandlusest.

24. Lahkarvamuste tekkimisel poolte vahel esitatakse vaidlusalused küsimused lahendamiseks kõrgemalseisvatele organisatsioonidele või Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuvale Riiklikule Arbitraažile.

JUHEND EESTI NSV AUTOTRANSPORDI JA MAANTEEDE MINISTEERIUMI TOOTMISVALITSUSE «PÕLLUMAJANDUSTRANSPORT» SPETSIALISEERITUD AUTOMAJANDITE POOLT KOLHOOSIDE, SOVHOOSIDE JA TEISTE PÕLLUMAJANDUSETTEVÕTETE NING -ORGANISATSIOONIDE VEOSTE VEO KORRA KOHTA

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 31. augusti 1963. a. määrusega nr. 418 — *ENSV MKK 1963, nr. 32, art. 116*).

Vt. Majandustöötaja juriidiline käsiraamat. Koost. E. Talvik. Tallinn 1969, lk. 474—479

ARVELDUSTE KORRA KOHTA VEOSTE TRANSPORTIMISEL AUTOTRANSPORDIGA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. septembri 1959. a. korraldus nr. 1194-k — *ENSV T 1959, nr. 49, art. 261*)

1. Kohustada ministeeriume ja keskasutusi võtma juhindumiseks ja täitmiseks «Juhend arvelduste korra kohta veoste transportimisel autotranspordiga» vastavalt lisale.

2. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 17. juuni 1959. a. määruse nr. 232 punkt 2 osaliseks muutmiseks kehtestada alates 1. oktoobrist 1959. a. uus kord autovedude eest tasumisel.

3. Kohustada Riikliku Statistikakirjastuse Eesti osakonda varustama ministeeriume, keskasutusi, kolhoose ja teisi organisatsioone nende tellimuste kohaselt teekonnalehtede uute vormidega.

JUHEND ARVELDUSTE KORRA KOHTA VEOSTE TRANSPORTIMISEL AUTOTRANSPORDIGA[2]

(NSV Liidu Rahandusministeerium 27. juunil 1959. a. nr. 183
NSV Liidu Riigipank 27. juunil 1959. a. nr. 743
NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Statistika Keskvalitsus 27. juunil 1959. a. nr. 7/305)

(Väljavõte)

NSV Liidu Rahandusministeerium, NSV Liidu Riigipank ja NSV Liidu Statistika Keskvalitsus kehtestavad järgmise korra arvelduste alal veoste transportimisel autotranspordiga:

1. Arveldusi veoste transportimise eest teostavad autotranspordiorganisatsioonidega üldreeglina kauba saatjad oma kulul või kauba saajate ülesandel, kui kooskõlas NSV Liidu Ministrite Nõukogu 22. mai 1959. a. määrusega nr. 539 kinnitatud «Tootmistehnilise otstarbega toodangu hangete põhimäärusega»[3] väljavedu on pandud kauba saajale.

Tasumine veoste transportimise eest autotranspordiga, transpordiekspeditsioonioperatsioonide sooritamise eest ning muud maksed, mis on seotud vedudega, kui veetava toodangu preiskurandihinda pole arvatud tasu tema toimetamise eest sihtkohta, lisatakse see väljastatud toodangu arvele ja kompenseeritakse kauba saajalt (ostjalt) hankijale koos hangitud toodangu eest tasumisega.

---

[2] Juhendi lisasid ei tooda.

[3] Käesoleval ajal kehtib NSV Liidu Ministrite Nõukogu 9. aprilli 1969. a. määrusega nr. 269 kehtestatud «Tootmistehnilise otstarbega toodangu hangete põhimäärus» (*ENSV ÜVT 1969, nr. 34, art. 348*).

2. Arveldused veoste transportimisel toimuvad kehtivate ühtsete veotariifide järgi, mis on kinnitatud kehtestatud korras. Arveldusi autotranspordiorganisatsioonidega veoste transportimise ja transpordi-ekspeditsioonioperatsioonide sooritamise eest ning muude maksete osas, mis on seotud nende vedudega, teostatakse limiteeritud ja limiteerimata tšekkidega, maksekäsunditega, sealhulgas panga poolt aktsepteeritud maksekäsunditega, maksenõudmistega plaaniliste maksete korras või sularahas kooskõlas NSV Liidu Riigipanga kehtivate eeskirjadega.

3. Kaubalise iseloomuga veoseid transporditakse autodel kauba saatja poolt koostatava kauba-transpordidokumendi (saatelehe) järgi. Mittekaubaliste veoste vedu, milliste osas ei peeta laoarvestust (pinnas mahaajamiseks ja teised veosed), vormistatakse veoste transportimiseks mõõtmis- või kaalumisaktiga, mis koostatakse kauba saatja poolt.

Juhul kui pole võimalik pidada autotranspordiga veetavate veoste koguselist arvestust, tasutakse nende veo eest kooskõlas NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kehtestatud tunnitariifi järgi, nimetatud dokumentide vormistamiseta veoste transportimise kohta autotranspordiga. Tunnitariifi järgi tasumisel toimub autotranspordiorganisatsiooni arveldus auto tellijaga ning töötasu arvestamine autojuhile tellimuse ja teekonnalehe andmete alusel, mis on kinnitatud auto tellija poolt.

4. Kauba-transpordidokument (saateleht), mille järgi kauba saatja (hankija) kannab maha ja kauba saaja (ostja) võtab arvele veetavad kaubalis-materiaalsed väärtused, samuti mõõtmis- või kaalumisakt on aluseks autotranspordiorganisatsiooni arveldustele tellijaga (kliendiga) veoste transportimise, transpordi-ekspeditsioonioperatsioonide sooritamise eest ning muude maksete osas, mis on seotud nende kaupade veoga.

5. Autotranspordiorganisatsioon kannab kauba-transpordidokumentide (saatelehtede), mõõtmis- või kaalumisaktide alusel teekonnalehte järgmised näitajad: veose valdaja nimetus, veose valdaja lähte- ja sihtpunkt, kauba-transpordidokumendi number, veose nimetus, selle kaal, veokaugus, laadimisele ja tühjendamisele saabumise aeg, seisuaeg auto laadimisel ja tühjendamisel. Need sissekanded teekonnalehte peavad täpselt vastama kauba-transpordidokumendi andmetele.

Kõik muud sissekanded teekonnalehte — mootorikütte kulu, auto töökäsu täitmisel viibimise aeg jm. teeb autotranspordiorganisatsioon kooskõlas NSV Liidu Statistika Keskvalitsuse juhendiga teekonnalehe täitmise kohta.

Autojuhtidele, laadijatele ja teistele isikutele, kes saavad töötasu olenevalt transporditud veoste kogusest ja teostatud transporditööde mahust, arvestatakse töötasu teekonnalehe sissekannete alusel, mis on tõendatud kauba-transpordidokumendi (saatelehe),

mõõtmis- või kaalumisaktide andmetega. Teekonnalehe vorm on juurde lisatud (lisa nr. 1)

Takseerija või mõni teine isik, kes arvestab töötasu, on kohustatud võrdlema teekonnalehe sissekandeid teostatud tööde kohta teekonnalehele lisatud kauba-transpordidokumendi (saatelehe) mõõtmis- või kaalumisakti andmetega.

6. On keelatud märkida teekonnalehte kauba-transpordidokumentide mõõtmis- või kaalumisaktidega tõendamata veoste vedu autodel. Kauba-transpordidokumentide, mõõtmis- või kaalumisaktidega tõendamata vedusid ei tohi sisse võtta automajandi veetud kauba aruandesse ning selliste vedude eest autojuhtidele, laadijatele ja teistele automajandi töötajatele töötasu ei arvestata.

7. Kaubalis-materiaalsete väärtuste eest teostatavate arvelduste kõigi vormide puhul, välja arvatud aktsept- ja akreditiivvorm, võib kauba-transpordidokument ühteaegu olla faktuurarveks ning aluseks arveldustele hankija ja ostja vahel sel juhul, kui ta sisaldab vajalikke faktuurarve rekvisiite (väljastatud kaubalis-materiaalsete väärtuste spetsifikatsiooni, nende hinda jne.).

8. Kauba-transpordidokumentide (saatelehtede) vormid veoste transportimiseks autotranspordiga määratakse kindlaks ministeeriumide ja keskasutuste — kauba saatjate (hankijate) poolt kooskõlas kehtiva tüüpvormiga, võttes arvesse transporditavate veoste iseärasusi, ning antakse välja trükitult. Kauba-transpordisaatelehe tüüpvorm, mis on avaldatud esmase arvestuse tüüpvormide albumis (Riiklik Statistikakirjastus, 1955. a.), koos sisseviidud muudatustega on juurde lisatud (lisa nr. 2).

Kauba saatjatel, kes omavad kaubasaatelehtede ja muude kauba-transpordisaatelehe tüüpvormist erinevate dokumentide valmisplankide varusid, on lubatud neid edaspidi kasutada kuni kaubatranspordiplankide trükkimiseni. Seejuures märgitakse kaubasaatelehtedele ja teistele dokumentidele, mis on aluseks veoste arvelevõtmisel, järgmised täiendavad rekvisiidid, mis on vajalikud arveldusteks veoste transportimise eest autotranspordiga.

Nimetatud rekvisiidid vormistatakse stambina või kirjutatakse sisse käsitsi.

9. Autotranspordiga transporditavate veoste mõõtmise ja kaalumise aktid peavad omama rekvisiite vastavalt juurdelisatud kaubatranspordisaatelehe tüüpvormile (lisa nr. 2)

10. Samalaadsete veoste transportimisel ühest saatepunktist ühte sihtkohta soovitatakse veoste saatjatel ja saajatel vormistada autotranspordi töö tulemused ühe kauba-transpordisaatekirja, mõõtmis- või kaalumisakti väljakirjutamisega summaliselt kõigi sõitude kohta, mis on tehtud vahetuse jooksul, vastavalt iga sõidu kohta väljaantud talongidele. Talongid sõitudeks on kehtivad ainult väljaandmise kuupäeval. Talongi rekvisiidid määratakse kindlaks veoste saatja äranägemisel.

11. Kauba-transpordidokument (-saateleht) veoste transporti-

Teekonnalehe nr. ja kuupäev Autojuht _____
(perekonnanimi ja initsiaalid)

	Mõõtühik	Tehtud töö maht	Veose klass	Tasu tariifi järgi	Tasumisele kuuluv summa
Transporditud veoseid (koos taaraga) _____	tonni				
Veokaugus _____	km.				
Tehtud tonnkilomeetreid _____	t/km				
Auto laadimisele saabumise aeg _____	tund, min.				
Auto lahkumise aeg pärast laadimist _____	tund, min.				
_____	_____				
_____	_____				
Kauba saatja allkiri ____	_____				
Auto tühjendamisele saabnmise aeg _____	_____				
Auto lahkumise aeg pärast tühjendamist ____	tund, min.				
_____	_____				
Kauba saaja allkiri ____	_____				
Kokku _____	_____				

Tasumisele kuuluva arvestuse koostas:

Automajandi raamatupidaja: (allkiri)

miseks autotranspordiga kirjutatakse välja neljas eksemplaris, millest:

— esimene eksemplar on määratud kaubalis-materiaalsete väärtuste mahakandmiseks neid väärtusi väljasaatnud (väljastanud) organisatsiooni poolt;

— teine on aluseks kaubalis-materiaalsete väärtuste arvelevõtmisel neid väärtusi saanud organisatsiooni poolt;

— kolmas on määratud autotranspordiorganisatsiooni arveldusteks kliendiga ning lisatakse nende väärtuste transportimise arve juurde;

— neljas eksemplar on aluseks transporditööde arvestamisel ning lisatakse teekonnalehele.

12. Akt transporditud veoste mõõtmise ja kaalumise kohta koostatakse kolmes eksemplaris, millest:

— esimene on määratud tellijale (kliendile);
— teine on aluseks autotranspordiorganisatsiooni arveldustele tellijaga (kliendiga) ning lisatakse tellijale (kliendile) esitatavale arvele;
— kolmas on aluseks transporditööde arvestamisel ning lisatakse teekonnalehele.

13. Kooskõlas käesoleva juhendi punktiga 10 üksikuteks sõitudeks väljaantavad talongid täidetakse kolmes eksemplaris, millest:
— esimene jääb veose saatjale (hankijale);
— teine — autojuhile;
— kolmas — veose saajale.

Märkus. Mittekaubalise iseloomuga veoste transportimisel talongi kolmandat eksemplari välja ei kirjutata.

Viimase sõidu korral vormistab kauba saatja väljaantud talongide asemele transporditud veoste kõigi koguste kohta kaubatranspordidokumendi (-saatelehe), mõõtmis- või kaalumisakti. Asendatud talongid kuuluvad hävitamisele.

14. Käesolev juhend arvelduste korra kohta veoste transportimisel autotranspordiga on kohustuslik kõigile riiklikele, kooperatiiv- ja ühiskondlikele organisatsioonidele, ettevõtetele, asutustele ja majanditele (välja aravatud kolhoosid, kes kasutavad oma autotransporti) alates 1. oktoobrist 1959. a.

AUTOTRANSPORDI KAUBAVEOTARIIFID

Hinnakiri nr. 13-01-15

Kinnitanud Eesti NSV Riikliku Plaanikomitee juures asuv Hindade Komitee 25. märtsil 1967. a. nr. 4-111)

Vt. Majandustöötaja juriidiline käsiraamat. Koost. E. Talvik. Tallinn 1969, lk. 438—473

TRANSPORDIORGANISATSIOONIDE VASTASTIKUSE MATERIAALSE VASTUTUSE TUGEVDAMISE KOHTA VEOSTE MITTEÕIGEAEGSE ÄRAVEO EEST SADAMATEST JA JAAMADEST NENDE VEOSTE VEDAMISEL RAUDTEE-VEETEE SEGA-OTSEÜHENDUSES

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 27. detsembri 1968. a. määrus nr. 439 — *ENSV ÜVT 1969, nr. 3, art. 51*)

Raudteede (jaamade) ja mere- ning jõelaevanduste (sadamate) vastastikuse materiaalse vastutuse tugevdamiseks veoste mitteõigeaegse äraveo eest jaamadest ja sadamatest nende veoste vedamisel raudtee-veetee sega-otseühenduses ja vastavalt NSV Liidu

Ministrite Nõukogu 9. detsembri 1968. a. määrusele nr. 959 Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

Eesti NSV ministeeriumidel ja keskasutustel võtta teadmiseks ja juhindumiseks, et:

1) raudtee-veetee sega-otseühenduses (kaasa arvatud vedu praamidel ja konteinerites) veetavate veoste ümberlaadimise keskmiste ööpäevaste plaaniliste või kooskõlastatud tihendatud normide mittetäitmise eest maksab süüdiolev pool (raudtee, jaam, laevandus, sadam) trahvi järgmises ulatuses:

veoste osas, mille veod planeeritakse tonnides ja vagunites, 1 rubla veose tonnilt, olenemata veereva koosseisu liigist ja telgede arvust;

veoste osas, mille veod planeeritakse ainult vagunites, — 15 rubla arvestusvaguni eest;

konteinerites veetavate veoste osas — 6 rubla konteineri eest kandejõuga 5 tonni ja rohkem, 3 rubla konteineri eest kandejõuga 3 tonni ja 1 rubla 50 kopikat konteineri eest kandejõuga alla 3 tonni;

2) raudtee, jaam, laevandus, sadam on kohustatud juhul, kui nad oma süü tõttu ei andnud ette veovahendeid veoste ümberlaadimise kuuplaani täitmiseks, vastava transpordiorganisatsiooni nõudmisel (veose olemasolu korral) eraldama veovahendid plaani (normi) täitmata jäänud osa katmiseks järgmise kuu jooksul.

Laadimisvajaku katmiseks vajalike veovahendite eraldamise kord määratakse kindlaks kooskõlastatult vastavate transpordiorganisatsioonide vahel. Kooskõlastatud korra rikkumisel kannavad transpordiorganisatsioonid vastutust, mis on ette nähtud ümberlaadimise plaani mittetäitmise eest.

ADMINISTRATIIVVASTUTUSE KOHTA REISIJATE VEO AUTOTRANSPORDI KASUTAMISE EESKIRJADE RIKKUMISE EEST

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 6. märtsi 1968. a. määrus nr. 68 — *ENSV ÜVT 1968, nr. 12, art. 93*)

Vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 3. juuni 1963. a. määrusele nr. 612 ja Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 23. veebruari 1968. a. seadlusele «Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 1962. a. 7. veebruari seadluse «Administratiivkorras määratavate rahatrahvide kohaldamise edasise piiramise kohta» paragrahvi 14 täiendamisest» Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. Kehtestada, et reisijate veo autotranspordi kasutamise eeskirjade rikkumise eest Eesti NSV-s võib määrata administratiivkorras rahatrahve käesolevas määruses ettenähtud juhtudel, kui see rikkumine ei too kehtiva seadusandluse järgi kaasa kriminaalvastutust.

2. Rahatrahve võib määrata järgmiste reisijate veo autotranspordi kasutamise eeskirjade rikkumise eest:

1) tuleohtlike, mürk-, radioaktiivsete ja kergesti süttivate ainete, lõhkeainete, sööbivate ja lehkavate ainete ning esemete veo eest käsipakkidena — kuni 5 rubla;

2) piletita sõitmise eest autobussides ja marsruuttaksodes:
linnaliinidel — 50 kopikat;
linnalähedastel ja maaliinidel — kuni 5 rubla.

Samas ulatuses määratakse rahatrahvid 7 kuni 16 aasta vanuste laste piletita sõitmise eest linna- ja linnalähedastel liinidel ning 10 kuni 16 aasta vanuste laste piletita sõitmise eest maaliinidel; 5 kuni 10 aasta vanuste laste piletita sõitmise eest maaliinidel määratakse 1/4 rahatrahvist, mis on kindlaks määratud täiskasvanud reisija piletita sõitmise eest;

3) taksosõiduraha tasumisest keeldumise eest — kuni 3 rubla;

4) liigsete käsipakkide veoraha mittetasumise eest — 10 kopikat iga kilogrammi eest, kuid mitte üle 10 rubla;

5) autobussidesse ja taksodesse sisenemise ja sealt väljumise eeskirjade reisijate poolt rikkumise eest — kuni 1 rubla.

3. Rahatrahvi maksmine ei vabasta reisijat sõiduraha ja käsipakkide veoraha tasumisest.

4. Käesolevas määruses nimetatud õiguserikkumiste eest määravad rahatrahve: Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumi Reisijate Veo Valitsuse liiklusosakonna juhataja, reisijate veo automajandi ja segaveo automajandi direktori asetäitja ekspluatatsiooni alal (ekspluatatsiooniosakonna juhataja), autobussijaama ülem, miilitsaorganite töötajad. Autotranspordi liinikontrolörid võivad käesolevas määruses ettenähtud õiguserikkumiste eest määrata rahatrahve kuni 1 rubla.

5. Käesolevas määruses ettenähtud õiguserikkumiste eest võib rahatrahvi kuni 1 rubla sisse nõuda kohapeal.

6. Iga õiguserikkumise kohta, välja arvatud juhud, kus rahatrahv nõutakse sisse kohapeal, tuleb koostada protokoll (akt) õiguserikkuja isiku, üleastumise iseloomu, koha ja aja, samuti tunnistajate äranäitamisega.

Kui õiguserikkujal ei ole isikut tõendavaid dokumente ega tunnistajaid, kes võivad anda õiguserikkuja kohta vajalikke andmeid, võib teda isiku kindlakstegemiseks ja protokolli (akti) koostamiseks toimetada miilitsaorganisse.

7. Reisijate veo autotranspordi kasutamise eeskirjade rikkumise kohta protokolli (akti) koostamise õigus on peale käesoleva määruse punktis 4 loetletud ametiisikute ka autotranspordi ühiskondlikel kontrolöridel, rahvamalevlastel ja mittekoosseisulistel miilitsatöötajatel.

8. Käesoleva määrusega ettenähtud rahatrahvide määramine ja sissenõudmine, samuti trahvimääruse peale edasikaebamine toi-

mub vastavalt Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 7. veebruari 1962. a. seadlusele «Administratiivkorras määratavate rahatrahvide kohaldamise edasise piiramise kohta».

9. Teha Eesti NSV Autotranspordi ja Maanteede Ministeeriumile ülesandeks välja töötada ja kinnitada käesoleva määruse rakendamise juhend.

10. Tunnistada kehtetuks Eesti NSV Ministrite Nõukogu 14. aprilli 1965. a. määrus nr. 169 «Administratiivvastutuse kohta autotranspordi kasutamise eeskirjade rikkumise eest» (ENSV MKK 1965, nr. 14, art. 58).

XXXIII peatükk

RIIKLIK KINDLUSTUS

NSV LIIDU JA LIIDUVABARIIKIDE TSIVIILSEADUSANDLUSE ALUSED — §-d 78—82
EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 384—388

§ 1. Kohustuslik kindlustus

NSV LIIDU JA LIIDUVABARIIKIDE TSIVIILSEADUSANDLUSE ALUSED — §-d 78—79
EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 384—385

§ 2. Kohustuslik varakindlustus

KOHUSTUSLIKU MÄÄRKINDLUSTUSE KOHTA
(NSV Liidu 4. aprilli 1940. a. seadus — *BBC CCCP 1940, № 12)*
Vt. Сборник законов СССР и указов Президиума Верховного Совета СССР 1938—1968, том 2. Москва 1968.
Muudatustest vt. NSV Liidu 7. mai 1960. a. seadust (*BBC CCCP 1960, № 18, ст. 142*) ja NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 21. veebruari 1968. a. seadlust (*BBC CCCP 1968, № 9, ст. 63*)

KOLHOOSIDE VARA RIIKLIKU KOHUSTUSLIKU KINDLUSTUSE KOHTA

(NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 28. augusti 1967. a. seadlus nr. 1832—VII — *NSVL ÜT 1967, nr. 35 art. 481*)

NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidium otsustab:
Määrata, et 1. jaanuarist 1968 toimub kolhooside vara riiklik kohustuslik kindlustamine järgmistel tingimustel:
I. Kindlustamisele kuuluv kolhooside vara ja sündmused, mille puhuks kindlustamine toimub

1. Riiklikule kohustuslikule kindlustamisele kuulub järgmine kolhooside vara:

a) põllumajanduskultuuride saak (välja arvatud heinasaak);

b) põllumajandusloomad, kodulinnud, küülikud, karusloomad ja mesilaspered;

c) hooned, ehitised, ülekandeseadmed, jõu-, töö- ja muud masinad, transpordivahendid, seadmed, püügilaevad ja -riistad, inventar, toodang, tooraine, materjalid ja mitmeaastased istutused.

2. Põllumajanduskultuuride saak on kindlustatud selle hävimise või rikkumise puhuks seoses põua, vähese soojuse, liigniiskuse, mädandumise, lämbumise, halla, külmumise, rahe, paduvihma, tormi, raju, üleujutuse, rusuvoolu ja niisutusallikate veepuuduse või veevähesusega ning seoses teiste antud maakohale ebatavaliste meteoroloogiliste või muude looduslike tingimustega; ka on põllumajanduskultuuride saak kindlustatud taimehaiguste ja -kahjurite ning tulekahju vastu.

3. Põllumajandusloomad, kodulinnud, küülikud, karusloomad ja mesilaspered on kindlustatud:

a) veised, lambad ja kitsed alates 6 kuu vanusest, sead alates 4 kuu vanusest, hobused, kaamelid, muulad, eeslid ja põdrad alates 1 aasta vanusest — hukkumise (loomade hulgalise lõppemise, hädatapmise või hävimise) puhuks loodusõnnetuste, nakkushaiguste ja tulekahju tagajärjel. Riiklikusse tõuraamatusse kantud loomad on kindlustatud ka hukkumise puhuks mittenakkuslike haiguste ja õnnetusjuhtumite tagajärjel;

b) kodulinnud ja karusloomad alates 6 kuu vanusest, küülikud alates 4 kuu vanusest ja mesilaspered — hukkumise (hulgalise lõppemise, hädatapmise või hävimise) puhuks loodusõnnetuste, nakkushaiguste ja tulekahju tagajärjel;

c) loomad, kodulinnud, küülikud ja karusloomad, kes ei ole veel saanud nii vanaks, nagu on märgitud punktides a ja b — hukkumise (hulgalise lõppemise, hädatapmise või hävimise) puhuks loodusõnnetuste ja tulekahju tagajärjel.

Loodusõnnetuste ja nakkushaiguste loetelu, mille tagajärjel hukkumisel põllumajandusloomad, kodulinnud, küülikud, karusloomad ja mesilaspered loetakse kindlustatuks, määravad kindlaks NSV Liidu Rahandusministeerium ja NSV Liidu Põllumajanduse Ministeerium.

4. Hooned, ehitised ja muu § 1 punktis c loetletud vara (välja arvatud ekspluatatsioonis olevad püügi-, transpordi- ja muud laevad ning püügiriistad) on kindlustatud hävimise või rikkumise puhuks seoses üleujutuse, tormi, raju, paduvihma, rahe, laviini, maalihke, põhjavete tegevuse, rusuvoolu, välgulöögi, maavärisemise, sissevajumise, tulekahju, plahvatuse ja avariiga ning mitmeaastased istutused — nende hävimise puhuks eespool loetletud loodusõnnetuste, samuti põua, külma ning taimekahjurite ja -haiguste tagajärjel.

Hooned, ehitised ja muu vara on kindlustatud ka selleks puhuks, kui seoses tulekahju või ootamatu loodusõnnetuse ohuga tuli nad lammutada või uude kohta üle viia.

Ekspluatatsioonis olevad püügi-, transpordi- ja teised laevad ning püügiriistad on kindlustatud nende hävimise või rikkumise puhuks seoses tormi, raju, maru, udu, üleujutuse, tulekahju, välgulöögi, plahvatuse, avarii ja jää poolt tekitatud vigastusega, samuti selleks puhuks, kui laev jääb teadmata kadunuks või sõidab karile loodusõnnetuse tagajärjel.

II. Kindlustushüvise väljamaksmine kolhoosidele

5. Kolhooside kindlustatud vara hävimisel või rikkumisel käesoleva seadluse §-des 2—4 ettenähtud sündmuste tagajärjel makstakse kolhoosidele kindlustushüvis välja põllumajanduskultuuride saagi osas 50% ulatuses, põllumajandusloomade, kodulindude, küülikute, karusloomade ja mesilasperede osas — 70% ulatuses ning hoonete, ehitiste ja muu vara osas — 100% ulatuses kahju summast.

6. Põllumajanduskultuuride hävimisel või rikkumisel määratakse kahju suurus kindlaks lähtudes kultuuri (kultuuride grupi) põhitoodangu saagi kvantitatiivsete kadude maksumusest kolhoosi kogu külvipinnal (istutuspinnal), mis arvutatakse välja 1 ha saagi viimase 5 aasta keskmise maksumuse ja antud aasta saagi maksumuse vahe alusel kehtivate riiklike kokkuostuhindade järgi. Põllumajanduskultuuride taas- või juurdekülvi korral võetakse arvesse taaskülviga (juurdekülviga) tehtud kulutuste keskmine maksumus ja taaskülvatud või juurdekülvatud kultuuride saagi keskmine maksumus.

7. Põllumajandusloomade, kodulindude, küülikute, karusloomade ja mesilasperede hävimisel määratakse kahju suurus kindlaks lähtudes nende bilansilisest (inventaarsest) maksumusest hävimise päevaks (tööloomade puhul võetakse arvesse amortisatsioon). Seejuures määratakse hädatapmise korral kindlaks, võttes arvesse toiduks kõlbliku liha maksumuse, karusloomade ja küülikute hädatapmise korral võetakse aga arvesse ka naha maksumus.

8. Hoonete, ehitiste, ülekandeseadmete, jõu-, töö- ja teiste masinate, transpordivahendite, seadmete, püügilaevade ja -riistade, inventari ja mitmeaastaste istutuste hävimisel või rikkumisel määratakse kahju suurus kindlaks lähtudes bilansilisest (inventaarsest) maksumusest, võttes arvesse amortisatsiooni; toodangu, tooraine ja materjalide puhul aga — lähtudes bilansilisest (inventaarsest) maksumusest hävimise või rikkumise päevaks. Kahju summasse arvatakse ka kulud, mis on seotud vara päästmisega ja selle korrastamisega pärast loodusõnnetust.

9. Kindlustushüvis makstakse välja olenemata sellest, kas kol-

hoos on vara hävimise (rikkumise) päevaks tasunud kindlustusmaksud või mitte.

10. Kolhoos on kohustatud kolme ööpäeva jooksul arvates vara hävimise või rikkumise päevast (või päevast, mil sai kindlaks teha hävimise või rikkumise fakti) sündmuse tagajärjel, mille puhuks antud vara oli kindlustatud, teatama sellest riikliku kindlustuse inspektuurile.

NSV Liidu Ministrite Nõukogu võib kindlaks määrata muu korra ja tähtajad teadete esitamiseks kolhooside poolt põllumajandusloomade hukkumise kohta Kaug-Põhja piirkondades ja Kaug-Põhja piirkondadega võrdsustatud maakohtades.

Riikliku kindlustuse organitel on õigus keelduda kindlustushüvise väljamaksmisest, kui kolhoos ei ole kindlaksmääratud aja jooksul teatanud, kuigi tal oli see võimalik, kindlustatud vara hävimisest või rikkumisest.

11. Riikliku kindlustuse organitel on õigus esitada hagi väljamakstud kindlustushüvise sissenõudmiseks isikutelt, kes on süüdi kindlustatud vara hävimises või rikkumises.

III. Kolhooside kindlustusmaksud

12. Kolhoosid maksavad kindlustusmakse määrade järgi, mida kehtestavad vara eri liikide kindlustamiseks liiduvabariikide ministrite nõukogud kooskõlas NSV Liidu Rahandusministeeriumiga ja NSV Liidu Põllumajanduse Ministeeriumiga.

Määrad kehtestatakse niisuguse arvestusega, et nad kogu liiduvabariigi ulatuses vastaksid kolhoosidele väljamakstava kindlustushüvise keskmisele tasemele, mis arvestatakse välja lähtudes kahjust, mida kolhoosidele on tekitatud käesoleva seadluse §-des 2—4 nimetatud sündmuste tagajärjel: põllumajanduskultuuride ja mitmeaastaste istutuste kindlustamisel 10 aasta jooksul, põllumajandusloomade, hoonete, ehitiste ja muu vara kindlustamisel aga 5 aasta jooksul, mis eelnesid aastale, mil määrad kehtestati. Määrade kindlaksmääramisel tuleb arvesse võtta ka teisi, käesolevas seadluses ettenähtud kulutusi kolhooside vara kindlustamisel.

Kindlustusmaksude määrasid tuleb täpsustada mitte harvemini kui kord viie aasta jooksul, võttes arvesse muudatusi, mis on toimunud kolhoosidele väljamakstava kindlustushüvise suuruses ja teistes kindlustamisega seotud kulutustes,

13. Riikliku kindlustuse organid arvestavad igale kolhoosile kindlustusmaksud välja kord aastas kolhoosi arvepidamise ja aruandluse andmete järgi:

põllumajanduskultuuride saagi kindlustamisel — selle täieliku maksumuse järgi, mis arvestatakse välja, lähtudes viimase viie aasta keskmisest saagist ja kehtivatest riiklikest kokkuostuhindadest, arvestades pindala, mis oli kolhoosis kultuuride all möödunud

aastal (taliviljade ja mitmeaastaste külvatud heintaimede all — järgmise aasta saagiks);

põllumajandusloomade, kodulindude, küülikute, karusloomade ja mesilasperede kindlustamisel — nende täieliku bilansilise (inventaarse) maksumuse järgi antud aasta 1. jaanuariks (tööloomadel võetakse arvesse amortisatsioon);

hoonete, ehitiste, ülekandeseadmete, jõu-, töö- ja teiste masinate, transpordivahendite, seadmete, püügilaevade ja -riistade, inventari ja mitmeaastaste istutuste kindlustamisel — nende täieliku bilansilise (inventaarse) maksumuse järgi, võttes arvesse amortisatsiooni, ning toodangu, tooraine ja materjalide kindlustamisel — täieliku bilansilise (inventaarse) maksumuse järgi antud aasta 1. jaanuariks.

Kindlustusmaksude ümberarvestust seoses muutustega, mis toimuvad antud aasta jooksul kolhoosi vara koostises ja maksumuses, sealhulgas põllumajanduskultuuride külvipinna (istutuspinna) suuruses, ei tehta.

14. Kindlustusmaksude tasumise tähtajad määratakse kindlaks liiduvabariikide ministrite nõukogude poolt, kusjuures viimane tähtaeg on hiljemalt 1. november igal aastal.

Kolhoosid tasuvad kindlustusmaksud esmajärjekorras. Nende mittemaksmisel kindlaksmääratud tähtaegadel kantakse maksmata jäänud summad jooksvatelt kontodelt maha (välja arvatud jooksvad erikontod) korra kohaselt, mis on ette nähtud riiklikele ja kooperatiivsetele ettevõtetele ja organisatsioonidele eelarvesse tehtavate maksete osas.

Maksutähtpäeva möödalaskmisel võetakse viivist 0,05% iga viivitatud päeva eest.

15. Kolhoosile väljamaksmisele kuuluvast kindlustushüvise summast peetakse kinni ainult kindlustusmaksud, mida kolhoosid ei ole tasunud kindlaksmääratud tähtajaks, ning lähim järjekordne maks.

16. Kolhooside vara kindlustamise maksudest tehakse järgmised eraldised:

abinõude finantseerimiseks põllumajanduskultuuride ja -loomade ning muu kindlustamisele kuuluva vara hävimise ja rikkumise ärahoidmisel;

vabariikidevahelise tagavarafondi moodustamiseks kolhooside vara kindlustamisel;

riikliku kindlustuse organite ülalpidamiseks, massiliseks selgitustööks ja teisteks kulutusteks kolhooside vara kindlustamisel.

Nimetatud eraldiste suuruse määrab kindlaks NSV Liidu Ministrite Nõukogu.

17. Anda Vene NFSV Ministrite Nõukogule õigus vabastada osaliselt või täielikult kindlustusmaksude tasumisest kolhoose Kaug-Põhja piirkondades ja Kaug-Põhja piirkondadega võrdsustatud maakohtades.

18. Kolhoosidevaheliste ettevõtete, organisatsioonide ja koondiste põllumajanduskultuuride saagi, loomade ja muu vara kindlustamine toimub tingimustel ja korras, mis on käesoleva seadlusega kindlaksmääratud kolhooside samasuguse vara kindlustamiseks.

19. Määrata, et juhendeid käesoleva seadluse rakendamise kohta annab välja NSV Liidu Rahandusministeerium kooskõlas NSV Liidu Põllumajanduse Ministeeriumiga.

20. Määrata, et taliviljade ja mitmeaastaste põllumajanduskultuuride eest, mis on hävinud või rikutud, makstakse 1967. aasta sügisest alates kindlustushüvist vastavalt käesolevale seadlusele.

KOLHOOSIDE VARA RIIKLIKU KOHUSTUSLIKU KINDLUSTUSE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 29. detsembri 1967. a. määrus nr. 522 — *ENSV ÜVT 1968, nr. 3, art. 20*)

(Väljavõte)

Vastavalt NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 28. augusti 1967. a. seadlusele «Kolhooside vara riikliku kohustusliku kindlustuse kohta» ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 28. augusti 1967. a. määrusele nr. 814 Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a b:

1. Kindlaks määrata, et alates 1968. aastast kasutatakse summasid, mille võrra kolhooside vara riikliku kohustusliku kindlustuse tulud ületavad kulusid, ainult kindlustushüvise väljamaksmiseks kolhoosidele järgnevatel aastatel, kui jooksval aastal ei laeku kindlustusmakse küllaldaselt.

2. Kinnitada kolhooside vara üksikute liikide kindlustuse maksude määrad vastavalt lisale nr. 1.

3. Kindlaks määrata kolhooside vara riikliku kohustusliku kindlustuse maksude tasumiseks kolhooside poolt järgmised tähtajad: iga aasta 15. aprilliks — 30%, 15. septembriks — 30% ja 1. novembriks — 40% maksust.

4. Eesti NSV riikliku kindlustuse organite tagavarafond riikliku kindlustuse korraldamiseks (välja arvatud kolhooside vara riiklik kohustuslik kindlustus) moodustatakse kasumist 3% eraldamise teel igal aastal, kuni fondi suurus on 500 000 rubla.

5. Seoses kolhooside vara riikliku kohustusliku kindlustuse tunduva laiendamisega lõpetada 1. jaanuarist 1968. a. kolhooside vara kindlustamine vabatahtliku kindlustuse vormis.

Kindlaks määrata, et kolhooside vara vabatahtliku kindlustuse lepingud, mis on sõlmitud 1967. aastal, kehtivad 1. jaanuarini 1968. a. Seejuures kuulub vastav osa kindlustusmaksudest, seoses

nimetatud lepingute kehtimise tähtaja lühendamisega, kolhoosidele tagastamisele.

6. Kindlaks määrata, et alates 1. jaanuarist 1968. a. makstakse kolhoosidele kindlustushüvist põllumajanduskultuuride, loomade ja muu vara hävimise või rikkumise eest aktide alusel, mis on koostatud riikliku kindlustuse inspektsiooni poolt kolhooside juhatuste ja kohaliku (küla, alevi, rajooni, linna) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee esindajate kohustuslikul osavõtul.

Kindlustushüvise väljamaksmisel juhinduvad riikliku kindlustuse organid ka Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumi, Eesti NSV Ühiskondliku Korra Kaitse Ministeeriumi, Eesti NSV Hüdrometeoroloogia Teenistuse Valitsuse ja teiste ministeeriumide ning keskasutuste arvamustest kolhooside vara hävimise või rikkumise põhjuste ja asjaolude kohta.

7. Moodustada Eesti NSV Riikliku Kindlustuse Valitsuse juures Kolhooside Vara Kindlustuse Nõukogu koosseisus vastavalt lisale nr. 2[1].

8. Kinnitada põllumajanduskultuuride, loomade ja kindlustamisele kuuluva muu vara hävimise ja rikkumise ärahoidmiseks vajalike abinõude loetelu, milliseid finantseeritakse kolhooside vara riikliku kohustusliku kindlustuse maksudest tehtavate 4-protsendiliste eraldiste arvel, säilitades nende vahendite kulutamise kehtiva korra, vastavalt lisale nr. 3.

Eesti NSV Rahandusministeeriumil ja Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumil tagada pidev kontroll nimetatud vahendite õige kasutamise üle.

9. Rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel tagada NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 28. augusti 1967. a. seadluse «Kolhooside vara riikliku kohustusliku kindlustuse kohta» ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 28. augusti 1967. a. määruse nr. 814 «Kolhooside vara riikliku kohustusliku kindlustuse kohta», samuti käesoleva määruse laialdane selgitamine kolhoosnikute hulgas.

10. Eesti NSV ministeeriumidel ja keskasutustel võtta teadmiseks ja juhindumiseks, et:

1) alates 1968. aastast moodustatakse kolhooside vara kindlustamise vabariikidevaheline tagavarafond tagastatavate laenude andmiseks liiduvabariikide riikliku kindlustuse organitele neil aastail, millal nende käsutuses olevatest summadest ei piisa kindlustushüvise väljamaksmiseks kolhoosidele. Laene nimetatud fondist antakse NSV Liidu Rahandusministeeriumi otsusel, mis on kooskõlastatud NSV Liidu Põllumajanduse Ministeeriumiga.

On kindlaks määratud, et kolhooside vara kindlustamise vabariikidevahelisse tagavarafondi suunatakse eraldised kolhooside vara riikliku kindlustuse maksudest NSV Liidu Ministrite Nõukogu

[1] Lisa nr. 2 ei tooda.

28. augusti 1967. a. määruses nr. 814 ettenähtud ulatuses ja 25% liiduvabariikide riikliku kindlustuse organitel aasta lõpuks tekkivatest summadest, mille võrra selle kindlustuse tulud ületavad kulusid.

Nimetatud fondi suunatakse ka liiduvabariikide riikliku kindlustuse organite tagavarafondide vahendite jäägid 1. jaanuari 1968. a. seisuga, samuti nendesse fondidesse 1967. aasta tulemuste järgi tehtavad eraldised;

2) liiduvabariikide riikliku kindlustuse organite tagavarafondide moodustamises riikliku kindlustuse korraldamiseks jääb kehtima senine kord, välja arvatud kolhooside vara riiklik kohustuslik kindlustus.

Liiduvabariikide riikliku kindlustuse organite käsutusse jäävat 75% summadest, mille võrra kolhooside vara kindlustuse tulud ületavad kulusid, hoitakse liiduvabariikide riikliku kindlustuse valitsuste (peavalitsuste) eriarvetel NSV Liidu Riigipanga asutustes.

Kolhooside vara kindlustamise vabariikidevahelisest tagavarafondist antavaid laene kustutavad liiduvabariikide riikliku kindlustuse organid nende käsutusse jäävatest summadest, mille võrra selle kindlustuse tulud ületavad kulusid;

3) on kindlaks määratud kolhooside vara riikliku kohustusliku kindlustuse maksudest tehtavate eraldiste järgmised määrad:

kolhooside vara kindlustamise vabariikidevahelise tagavarafondi moodustamiseks — 3%;

riikliku kindlustuse organite ülalpidamiseks, massiliseks selgitustööks ja muudeks kolhooside vara kindlustamise korraldamise kuludeks — 2%;

4) riikliku kindlustuse tsentraliseeritud juhtimise ja selle kindlustuse korraldamise kontrollimise tõhustamiseks on NSV Liidu Rahandusministeeriumi juures asutatud isemajandav NSV Liidu Riikliku Kindlustuse Peavalitsus. Seoses sellega on NSV Liidu Rahandusministeeriumi keskaparaadi koosseisus likvideeritud riikliku kindlustuse osakond.

Lisa nr. 1

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
29. detsembri 1967. a. määruse nr. 522
juurde

Kolhooside vara üksikute liikide kindlustuse maksude määrad

1. Põllumajanduskultuuride saagi kindlustamisel — protsentides selle täielikust maksumusest, mis arvestatakse välja, lähtudes viimase viie aasta keskmisest saagist ja kehtivatest riiklikest kokkuostuhindadest, arvestades pindala, mis oli kolhoosis kultuuride all möödunud aastal (taliviljade ja mitmeaastaste külvatud heintaimede all — järgmise aasta saagiks), sealhulgas järgmiste kultuuride saagi kindlustamisel:

taliteraviljakultuurid —4,0%

suviteravilja- ja kaunviljakultuurid, kartulid, köögiviljakultuurid,

söödajuurviljad, suhkrupeet (loomasöödaks), lava- ja kasvuhoonekultuurid —2,5%
kiulina —6,5%
mitmeaastased külvatud heintaimed (heinaks, haljassöödaks, seemneks), üheaastased heintaimed heinaks ja haljassöödaks, mais haljassöödaks ja siloks, silokultuurid —6,5%
puuvilja- ja marjaaedade kultuurid —8,0%

2. Põllumajandusloomade, kodulindude, küülikute, karusloomade ja mesilasperede kindlustamisel — protsentides nende täielikust bilansilisest (inventaarsest) maksumusest (tööloomadel võetakse arvesse amortisatsioon) antud aasta 1. jaanuariks, sealhulgas järgmiste varade kindlustamisel:
veised —0,4%
lambad ja kitsed —0,6%
sead —1,0%
hobused —0,5%
kodulinnud, küülikud, karusloomad ja mesilaspered —0,3%

3. Hoonete, ehitiste ja muu vara kindlustamisel — protsentides täielikust bilansilisest (inventaarsest) maksumusest, võttes arvesse amortisatsiooni, ning toodangu, tooraine ja materjalide kindlustamisel — protsentides täielikust bilansilisest (inventaarsest) maksumusest antud aasta 1. jaanuariks, sealhulgas järgmiste varade kindlustamisel:
hooned, ehitised ja muu vara, põllumajandusmasinad, mehhaniseeritud transpordivahendid, toodang, tooraine ja materjalid —0,1%
püügilaevad ja -riistad —1,0%
mitmeaastased istandikud —2,4%

Lisa nr. 3
Eesti NSV Ministrite Nõukogu
29. detsembri 1967. a. määruse nr. 522
juurde

Abinõude loetelu, mille finantseerimiseks võidakse suunata vahendeid kolhooside vara riikliku kohustusliku kindlustuse maksudest tehtavatest 4-protsendilistest eraldistest

1. Tuletõrjekuuride, -depoode ja -tornide ehitus ja kapitaalremont, samuti tuletõrjeinventari ja -seadmete valmistamise ning remondi töökodade ehitus ja sisustamine.
2. Veterinaarravilate, -ambulatooriumide, -isolaatorite ning veterinaarbakterioloogia laboratooriumide ehitus ja kapitaalremont.
3. Tuletõrjeinventari, -seadmete ja -riistade ning veterinaarravilate seadmete soetamine ja remont.
4. Veterinaarvõrgule eraldatavate desinfektsiooniautode soetamine.
5. Transpordivahendite soetamine veterinaarasutustele ja vabatahtlikele tuletõrjeühingutele.
6. Abinõude rakendamine huntide ja ilveste hävitamiseks ning jahimeeste premeerimiseks nende hävitamise eest.
7. Tuletõrje, zooveterinaaria ja agrotehnika alane propaganda.
8. Autotranspordi liiklusohutuse propaganda, samuti liiklus-

järelevalve, propaganda ja liikluse organiseerimise tehniliste vahendite soetamine ja remont vastavalt Eesti NSV Riikliku Kindlustuse Valitsuse poolt kinnitatud tüüploetelule (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 10. novembri 1969. a. määruse nr. 437 — ENSV ÜVT 1969, nr. 45, art. 440 — redaktsioonis).

9. Kolhooside vabatahtlike tuletõrjesalkade ülemate, autojuhtide ja motoristide, samuti vabatahtlike tuletõrjeühingute instruktorite ja komandode ülemate ettevalmistamine.

10. Kolhooside eesrindlike tuletõrjesalkade, vabatahtlike tuletõrjeühingute ja nende liikmete premeerimine aktiivse osavõtu eest tuletõrje profülaktika ürituste korraldamisest ja ennastsalgavuse eest võitluses tulekahjude vastu.

11. Eesrindlike ühiskondlike autoinspektorite premeerimine.

12. Maaparandustööde korraldamine kolhooside maakõlvikutel.

13. Ühekordsete toetuste maksmine kolhooside vabatahtlike tuletõrjesalkade liikmete surma või töövõime kaotuse korral.

KOHUSTUSLIKUST MÄÄRKINDLUSTUSEST EESTI NSV-s

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 30. detsembri 1959. a. määrus nr. 489 — *ENSV T 1960, nr. 2, art. 4*)
(Määruse täiendustest ja muudatustest vt. ENSV ÜVT 1969, nr. 47, art. 469.)

Kehtestada 1. jaanuarist 1960. a. järgmine kohustusliku määrkindlustuse läbiviimise kord Eesti NSV maakohtades ja linnades:

I. Kindlustamisele kuuluv vara

1. (Kehtetu.)

Märkused. 1. (Kehtetu.)

2. Kolhoosidele kuuluvaid traktoreid, mootoreid, põllumajandusmasinaid ja -riistu, autosid ja muid mehhaniseeritud transpordivahendeid võib kindlustada ainult vabatahtlikus korras.

2. Kodanike majapidamistes kuulub kohustuslikule määrkindlustamisele järgmine neile isikliku omandiõiguse alusel kuuluv vara:

a) hooned;

b) veised vanusega 6 kuud, sead vanusega 9 kuust, lambad ja kitsed vanusega 1 aastast, hobused vanusega 1 kuni 18 aastani.

II. Kahjude hüvitamine

3. Hoonete kindlustuse alal hüvitab riiklik kindlustus kahjud, mis tekkisid tulest, pikselöögist, plahvatusest (kuigi pikselöögi või plahvatuse tagajärjel tulekahju ei tekkinud), üleujutusest, maa-

värisemisest, tormist, marust, paduvihmast, rahest, maa varisemisest ja libisemisest.

Riiklik kindlustus hüvitab kindlustusvõtjatele kahjud ka neil juhtudel, kui tulekahju levimise ärahoidmiseks või äkilise üleujutuse ähvardusel oli vajalik hoone lammutada või teise kohta üle viia.

4. (Kehtetu.)

5. Loomade kindlustuse alal hüvitab riiklik kindlustus kahjud, mis on tekkinud loomade hukkumisest haiguse või õnnetusjuhtumi tagajärjel, samuti hüvitab looma hädatapmise kahjud:

a) kui tapmine toimus veterinaararsti või veterinaarvelskri korraldusel seoses abinõude tarvituselevõtmisega võitluses taudide vastu;

b) kui tapmine toimus veterinaararsti või veterinaarvelskri, nende puudumisel aga külanõukogu esimehe või saadiku korraldusel siis, kui loomaga juhtus õnnetus ja teda ähvardas vältimatu hukkumine;

c) kui tapmine toimus veterinaararsti või veterinaarvelskri korraldusel parandamatu haiguse tagajärjel, mis ei võimaldanud looma edaspidist kasutamist.

Märkus. Vanuse tõttu hukkunud loomade eest kindlustushüvist ei maksta.

6. (Kehtetu.)

III. Kindlustushüvise suurus

7. Vara hävimisel tulest ja muudest loodusõnnetustest kindlustushüvist makstakse:

a)—b) (kehtetud);

c) kodanikele isikliku omandiõiguse alusel kuuluvate hoonete kindlustamisel maal — hoonete täies väärtuses kindlustushinde järgi, linnades aga Kohaliku Majanduse Ministeeriumi organite poolt määratletud hinde järgi.

8. (Kehtetu.)

9. Kodanikele kuuluvate loomade hukkumise korral makstakse kindlustushüvist lähtudes 40% nende keskmisest väärtusest riiklike kokkuostuhindade järgi järgmistes normides (rublades ühe looma kohta):

Looma liik	Kindlustusnorm 1 looma kohta rublades
Veised	150
Hobused	100
Lambad ja kitsed	15
Sead	50

Märkus. Hobuste kindlustamisel vanusega 1 aastast kuni 2 aastani ja veiste kindlustamisel vanusega 6 kuust kuni 1 aastani vähendatakse kindlustusnormi 50% võrra. (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. detsembri 1969. a. määruse nr. 459 — ENSV ÜVT 1969, nr. 47, art. 469 — redaktsioonis).

10. Kindlustushüvist makstakse täies kindlustussummas ainult vara täielikul hävimisel; osalisel vigastumisel makstakse vastav osa kindlustussummast.

Loomade hukkumise korral makstakse kindlustushüvist kindlustusnormi ulatuses, kuid mitte rohkem tervete loomade tegelikust väärtusest.

IV. Kindlustusmaksud

11. Lähtudes kujunenud kindlustushüviste väljamaksude tasemest, määrata järgmised kindlustusmaksude määrad (rublades kindlustussumma 100-lt rublalt):

Kindlustusobjektid	Kolhoosnikute, tööliste ja teenistujate majapidamistes	Muude kodanike majapidamistes
1	2	3
I. Tule- ja muude loodusõnnetuste kindlustuse alal		
Hooned: a) maal	0.70	1.00
b) linnades	0.50	0.50
II. Loomade kindlustuse alal		
Veised	3.00	6.00
Lambad ja kitsed	3.00	7.00
Sead	4.00	10.00
Hobused	6.00	14.50

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. detsembri 1969. a. määruse nr. 459 — ENSV ÜVT 1969, nr. 47, art. 469 — redaktsioonis).

12. (Kehtetu.)

13. Kohustusliku määrkindlustuse makse arvutavad riikliku kindlustuse organid. Igale kindlustusvõtjale antakse allkirja vastu NSV Liidu Rahandusministeeriumi poolt kehtestatud vormi kohane kindlustustunnistus.

14. Kohustuslikule määrkindlustusele kuuluva vara registreerimine toimub üks kord aastas. Kindlustusmaksud arvutatakse vara eest, mis sellel registreerimisel on arvele võetud. Kindlustusvõtja majapidamisse pärast registreerimist saabunud vara eest võetakse kindlustusmakse alles pärast järgmise järjekordse vara arvelevõtmise läbiviimist.

15. Kohustuslikule määrkindlustusele kuuluva vara varjamise

või registreerimisel vahelejäämise avastamise juhul võetakse kindlustusmakse terve aja eest, mille kestel vara ei olnud arvele võetud, kuid mitte enam kui kahe aasta eest.

16. Kahjude eest kindlustushüvise summadest peetakse kinni ainult kindlustusmaksud ja maksuvõlg.

17. Kehtestada järgmised tähtajad kohustusliku määrkindlustuse maksude tasumiseks:

a) (kehtetu);

b) kodanikele — iga aasta 15. augustiks.

18. Tähtajaks tasumata kindlustusmaksud muutuvad maksuvõlaks. Maksuvõlalt arvutatakse viivis iga viivitatud päeva eest järgmises ulatuses:

a) (kehtetu)

b) kodanike majapidamistelt ——————————— 0,1%

19. Kohustusliku määrkindlustuse maksudest eraldatakse 8% kindlustamisele kuuluva vara hävimise või vigastumise ärahoidmise abinõude finantseerimiseks.

Nende ürituste loetelu ja nimetatud summade kulutamise korra määrab kindlaks Eesti NSV Ministrite Nõukogu.

20. Riikliku kindlustusalase massilise selgitustöö läbiviimiseks ja kindlustusaktiivi (ühiskondlike kindlustusinspektorite jt.) premeerimiseks määrata kindlaks eraldised kohustusliku määrkindlustuse laekunud maksudest 0,5% ulatuses.

V. Soodustused

21. (Kehtetu.)

22. Rajoonide ja linnade töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteed võivad riikliku kindlustuse inspektuuride esildusel osaliselt või täielikult vabastada kohustusliku määrkindlustuse maksudest üksikute kodanike majapidamisi.

VI. Kindlustusvõtjate kohustused

23. Kindlustusvõtjad on kohustatud pidama vara täielikus korras ja ranges vastavuses tuletõrje ja veterinaareeskirjadega, tarvitusele võtma kõik nendest olenevad abinõud kindlustatud vara hävimise või vigastumise ärahoidmiseks (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. detsembri 1969. a. määruse nr. 459 — ENSV ÜVT 1969, nr. 47, art. 469 — redaktsioonis).

24. Hoonete hävimisest või vigastumisest tulekahju, üleujutuse jms. tõttu, samuti loomade lõppemisest peavad kindlustusvõtjad teatama külanõukogule hiljemalt ühe ööpäeva jooksul loodusõnnetuse või õnnetusjuhtumi päevast arvates.

Kindlustusvõtjatelt saabunud avaldustest, välja arvatud avaldused loomade lõppemise kohta (punkt 25), on külanõukogud

kohustatud hiljemalt järgmisel päeval teatama rajooni kindlustusinspektuurile (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. detsembri 1969. a. määruse nr. 459 — ENSV ÜVT 1969, nr. 47, art. 469 — redaktsioonis).

VII. Kahjuaktide koostamise kord

25. Kindlustatud loomade hukkumise korral maal koostatakse aktid küla töörahva saadikute nõukogu esimehe või tema poolt volitatud külanõukogu saadiku poolt; linnades — kindlustusinspektorite või veterinaararstide poolt.

Aktid koostatakse perekonnapea või täisealise perekonnaliikme kohustuslikul osavõtul ja kahe tunnistaja juuresolekul (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. detsembri 1969. a. määruse nr. 459 — ENSV ÜVT 1969, nr. 47, art. 469 — redaktsioonis).

26. Hoonete hävimisel või vigastumisel koostavad aktid riikliku kindlustuse organid. Aktid koostatakse kindlustusvõtja, külanõukogu esindaja ja kahe tunnistaja osavõtul (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. detsembri 1969. a. määruse nr. 459 — ENSV ÜVT 1969, nr. 47, art. 469 — redaktsioonis).

27. Riikliku kindlustuse organid ei hüvita kahjusid neil juhtudel, kui kindlustatud vara hävimine või vigastumine toimus kindlustusvõtja või tema perekonna täisealise liikme süü läbi (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. detsembri 1969. a. määruse nr. 459 — ENSV ÜVT 1969, nr. 47, art. 469 — redaktsioonis).

28. Riiklikul kindlustusel on õigus esitada rahvakohtu kaudu hagi väljamakstud kindlustushüvise summa sissenõudmiseks isikult, kes on süüdi kindlustatud vara hävimises või vigastumises.

29. Riiklikul kindlustusel on õigus keelduda kindlustushüvise maksmisest, kui kindlustusvõtja, omades selleks võimaluse, ei teatanud määratud tähtajaks (p. 24) kindlustatud vara hävimisest või vigastumisest.

30. Enne 1. jaanuari 1960. a. hävinud või vigastatud vara eest makstakse kindlustushüvist lähtudes kuni 1. jaanuarini 1960. a. kehtinud kindlustustingimustest ja kindlustusnormidest.

31. (Välja jäetud kui varem väljaantud akte tühistav.)

RENDILE VÕI MUUL VIISIL KASUTAMISEKS ANTUD RIIKLIKE HOONETE KOHUSTUSLIKU KINDLUSTUSE KORRAST

(NSV Liidu rahandusministri 10. oktoobri 1966. a. kiri nr. 326)

(Väljavõte)

NSV Liidu Rahandusministeerium teeb teatavaks, et rendile või muul viisil kasutamiseks antud riiklike hoonete kohustuslikku kindlustust teostatakse järgmises korras:

1. Kohustuslikule kindlustamisele kuuluvad riiklike asutuste, ettevõtete ja organisatsioonide hooned, millised on antud rendile või muul viisil kasutamiseks usuorganisatsioonidele (usukultuskeskused — patriarhaadid, kirik- ja piiskopkonnad, usukultusvalitsused jt., vaimulikud õppeasutused, kloostrid, usukultusühingud ja usklike grupid) ning üksikisikutele.

2. Kindlustatakse hoonete hävimise või vigastumise juhuks tule (tulekahju), pikse, plahvatuse, veeüputuse, maavärisemise, tormi, raju, vihmavalangu, rahesaju, maa libisemise ja veere läbi, samuti juhuks, kui tulekahju leviku takistamiseks oli vajalik hoone lammutamine tuletõrje järelevalve organite või TSN täitevkomitee nõudel.

3. Hooned, millised on usukultusorganite kasutada, kuuluvad kindlustamisele hindesumma suuruses, mis on kindlaks määratud kommunaalmajanduse organite poolt vastavalt liiduvabariikide ministrite nõukogude määrusele, hooned aga, millised on rendile antud üksikisikutele — nende riiklike asutuste, ettevõtete ja organisatsioonide bilansi hindesummas, kellele need hooned kuuluvad.

4. Nimetatud hoonete kindlustusmaksud arvestatakse kindlustussumma 100 rubla kohta aastas järgmises suuruses:

a) usukultusorganite kasutuses olevate hoonete kindlustuselt: linnades — 25 kopikat ja maakohtades — 85 kopikat;

b) üksikisikutele rendile antud hoonete kindlustuselt: linnades — 10 kopikat ja maakohtades — 20 kopikat.

5. Riikliku kindlustuse inspektuurid arvutavad maksud rendile või muul viisil kasutada antud hoonetelt kommunaalmajanduse osakondade või teiste riiklike asutuste, ettevõtete või organisatsioonide, kellele need hooned kuuluvad, vastavate olemasolevate andmete alusel.

Teatised hoonete kindlustuselt arvutatud kindlustusmaksude kohta toimetatakse kätte usukultusorganitele või üksikisikutele, kelle kasutuses on antud hooned, mitte hiljemalt, kui iga aasta 20. detsembriks. Teatised antakse kätte allkirja vastu või saadetakse tähitud kirjaga.

6. Hoonete kindlustusmaksud tasuvad nende hoonete kasutajad — usukultusorganid või üksikisikud NSV Liidu Riigipanga asutusse riikliku kindlustuse inspektuuride arvelduskontole iga aasta 15. jaanuariks.

Kindlustusmaksud, millised ei ole tasumise tähtajaks sissemakstud, nõutakse sisse kehtestatud korra kohaselt, arvestades viivist 0,1% iga viivitatud päeva eest.

7. Kohustuslikult kindlustamisele kuuluvate hoonete eest, millised on arvelevõtmisel vahele jäänud, võetakse maksu kogu möödunud ajavahemiku eest, mil hooned polnud arvele võetud, kuid mitte enam, kui kahe aasta eest, arvestamata jooksvat aastat.

8. Aktide koostamist, kahjuhüvise määramist ja väljamaksmist hävinud ja vigastatud kindlustatud hoonete eest teostavad

riikliku kindlustuse inspektuurid NSV Liidu Rahandusministeeriumi hoonete ja muu vara kindlustuse kindlustushüvise määratlemise ja väljamaksmise 3. mai 1965. a. juhendiga nr. 120 kehtestatud korra kohaselt, selle asutuse, ettevõtte või organisatsiooni esindaja kohustuslikul osavõtul, kelle poolt anti hoone rendile või muul viisil kasutamiseks.

9. Hävinud või vigastatud kindlustatud hoonete kahjuhüvisest peetakse kinni jooksva aasta eest tasumisele kuuluvad kindlustusmaksud, samuti maksuvõlg ja viivis möödunud aasta maksudest.

§ 3. Kohustuslik isikukindlustus

REISIJATE KOHUSTUSLIKU KINDLUSTUSE EESKIRJAD NR. 330

(Kinnitanud NSV Liidu Rahandusministeerium 22. oktoobril 1960. a.)

§ 1. Reisijate kohustuslik kindlustus õnnetusjuhtumite vastu toimub:

a) raudteedel ja veeteedel, välja arvatud linnaümbruse liiklusteed;

b) õhutranspordil ja

c) üldkasutamisel oleval autotranspordil, välja arvatud oblastite ja kraide sisestel marsruutidel ja marsruutidel oblastite jaotust mitteomavates vabariikides.

Tööstusettevõtetele kuuluvatel raudteeharudel, samuti tööstusettevõtete laevadega ja autotranspordiga teenindavatel liiklusteedel reisijate kohustuslikku kindlustust ei teostata.

Reisijate kohustuslikku kindlustust vastavalt käesolevatele eeskirjadele teostatakse ainult NSV Liidu siseliikluse liinidel.

§ 2. Reisijate kohustusliku kindlustuse järgi makstakse kindlustussumma välja, kui teel asetleidnud õnnetusjuhtumi tulemusena järgneb kindlustatu surm või tema jääv töövõimekaotus.

§ 3. Kindlustussumma makstakse välja surma ja ainult üldtöövõime jääva kaotuse korral, kui need saabuvad aasta jooksul, arvates neid põhjustanud õnnetusjuhtumi päevast.

§ 4. Kindlustatu surma või tema täieliku (100%) jääva töövõimekaotuse korral õnnetusjuhtumi tagajärjel makstakse välja kindlustussumma 300 rubla suuruses.

Osalise jääva töövõimekaotuse puhul makstakse välja nii mitu protsenti kindlustussummast, kui mitu protsenti kindlustatu kaotas töövõimet õnnetusjuhtumi tagajärjel.

Kui aasta jooksul, arvates õnnetusjuhtumi päevast, selle juhtumi otsese järeldusena leiab aset kindlustatu surm, siis makstakse välja vahe terve kindlustussumma ja töövõimekaotuse puhul väljamakstud summa vahel; kui aga seoses töövõimekaotusega

kindlustussummat välja ei makstud, siis makstakse välja terve kindlustussumma 300 rubla suuruses.

§ 5. Reisijad loetakse kindlustatuks arvates rongile, laevale, autosse või lennukisse astumise käskluse momendist. Kindlustus lõpeb resija lahkumisel jaama, sadama või lennujaama territooriumilt reisipiletil märgitud sihtkohas.

Transpordi tingimustega seosesolevate peatuste või ümberistumiste ajal loetakse transiitreisijad samuti kindlustatuks.

§ 6. Kindlustusmaks võetakse pileti müümisel vastavalt lisale.

§ 7. Kindlustusmaks arvutatakse lähtudes pileti põhihinnast sõiduks kõvas või pehmes vagunis (kajutis, lennukis), kaasa arvamata juurdemakse kiiruse või platskaardi eest, samuti muid juurdemakse.

§ 8. Kindlustusmaksu võtmata loetakse kindlustatuks: NSV Liidu Ülemnõukogu ja liidu-ning autonoomsete vabariikide ülemnõukogude saadikud, kes sõidavad tasuta eri-sõidutunnistustega, samuti isikud, kes sõidavad tasuta ametalaste sõidupiletitega, ja täiskasvanutega tasuta kaasasõitvad lapsed (vanusega kuni 5 aastat).

§ 9. Raudtee, vee-, õhu- ja autotransporti sõiduteel teenindavad isikud ei kuulu kohustuslikule kindlustamisele.

§ 10. Reisijatelt piletikassadesse laekuvad kindlustusmaksud kantakse üle:

a) Teedeministeeriumi poolt — tsentraliseeritud korras NSV Liidu Rahandusministeeriumi Riikliku Kindlustuse Osakonna arvele NSV Liidu Riigipangas mitte harvemini kui kolm korda kuus, vastavalt nimetatud ministeeriumide vahel sõlmitud erikokkuleppele;

b) NSV Liidu Merelaevanduse Ministeeriumi sadamate poolt — Riikliku Kindlustuse vastavate organite arvetele mitte harvemini kui kord kuus;

c) NSV Liidu Tsiviilõhulaevastiku Peavalitsuse ekspluatatsiooniliste allüksuste poolt — riikliku kindlustuse organite arvetele üks kord kuus;

d) reisijate veoga auto- ja jõetranspordil tegelevate organisatsioonide poolt — riikliku kindlustuse organite arvetele liiduvabariigi riikliku kindlustuse valitsuse (peavalitsuse) poolt vastavalt liiduvabariigi autotranspordi ja maanteede ministeeriumiga või jõelaevastiku ministeeriumiga, liiduvabariigi ministrite nõukogu juures asuva jõetranspordi peavalitsusega (valitsusega) sõlmitud kokkuleppega määratud tähtaegadel ja korras.

Nende organisatsioonide poolt kindlustusmaksude summade vastavalt riikliku kindlustuse organite või riikliku kindlustuse osakonna arvele Riigipanga asutustes mitteülekandmise korral nõutakse need summad organisatsioonidelt sisse vastuvaidlematus korras.

§ 11. Õnnetusjuhtumist põhjustatud jääva töövõimekaotuse

korral makstakse kindlustussumma välja kindlustatule, viimase õnnetusjuhtumist põhjustatud surma korral aga — tema pärijatele.

Neil juhtudel, kui jääva töövõimekaotuse protsent oli kindlaks määratud riikliku kindlustuse arstliku komisjoni või riikliku kindlustuse valitsuse vanemarsti poolt, kindlustatu aga ei saanud temale kuuluvat kindlustussummat kätte eluajal, makstakse tema poolt saamata jäänud summa tema pärijatele.

§ 12. Õnnetusjuhtumist põhjustatud jääva töövõimekaotuse protsent määratakse riikliku kindlustuse arstliku komisjoni või riikliku kindlustuse valitsuse vanemarsti poolt erijuhendi alusel.

§ 13. Õnnetusjuhtumist põhjustatud jääva üldise töövõimekaotuse korral mõne organi, näiteks: silma, jala, käe, sõrmede kaotuse tagajärjel ja luumurrete korral toimub kindlustatu arstlik läbivaatus ootamata ära ravi lõppu, ülejäänud juhtudel — pärast ravi lõppemist, kuid mitte enne kolme kuud arvates õnnetusjuhtumi päevast.

Kui esmakordsel arstlikul läbivaatusel ei saa kindlaks määrata lõplikku jääva töövõimekaotuse protsenti, siis makstakse kindlustussumma välja lähtudes esialgselt kindlaksmääratud jääva üldtöövõime jääva kaotuse protsendist. Üldtöövõime jääva kaotuse lõplik protsent määratakse neil juhtudel korduval läbivaatusel hiljemalt üheksa kuu jooksul arvates õnnetusjuhtumi päevast.

Kui kindlustatu aasta jooksul, arvates õnnetusjuhtumi päevast, ei ilmu riikliku kindlustuse arstlikku komisjoni või arsti juurde läbivaatusele, siis on riikliku kindlustuse organitel õigus keelduda kindlustussumma väljamaksmisest.

§ 14. Kindlustussumma saamiseks tuleb esitada riikliku kindlustuse inspektuurile: avaldus ja akt õnnetusjuhtumi kohta või seda asendav vastava transpordiorgani tõend. Kindlustatu surma korral esitatakse peale selle perekonnaseisuorgani surmatunnistus või selle notariaalselt tõestatud ärakiri, samuti notariaalkontori tõend surnud isiku pärijate pärimisõigustesse kinnitamise kohta.

§ 15. Kindlustatu surma korral makstakse kindlustussumma välja hiljemalt kümne päeva jooksul arvates käesolevate eeskirjade § 14 märgitud dokumentide saamisest riikliku kindlustuse inspektuuri poolt, töövõimekaotuse puhul aga — hiljemalt kümne päeva jooksul arvates riikliku kindlustuse arstliku komisjoni või arsti poolt jääva töövõimekaotuse protsendi kindlaksmääramisest.

§ 16. Kindlustussumma väljamaksmine toimub kindlustussumma saaja elukohas asuva riikliku kindlustuse inspektuuri poolt. Mitme pärija korral, kes elavad eri rajoonides, teostab kindlustussumma väljamaksmise kõigile pärijatele üks riikliku kindlustuse inspektuur, kuhu esitati käesolevate eeskirjade § 14 märgitud dokumendid.

Kindlustussumma makstakse välja nimelise tšekiga Riigipangale, kantakse üle saaja arvele hoiukassasse, või saadetakse tema kulul posti teel. Alaealisele saajale kantakse kindlustussumma üle

ainult hoiukassasse tema elukoha järgi nimeliseks hoiuseks, teatades üheaegselt sellest eestkoste- ja hooldusorganitele.

§ 17. Nõudlusi kindlustussumma väljamaksmise kohta võib esitada hiljemalt kahe aasta jooksul arvates jääva töövõimekaotuse protsendi kindlaksmääramise päevast või kindlustatu õnnetusjuhtumist põhjustatud surma päevast. Pärast selle tähtaja möödumist esitatud nõudmised rahuldamisele ei kuulu.

Nõudlused kindlustussummade väljamaksu kohta reisijate kindlustuse alal lahendatakse vee-, õhu- ja autotranspordi puhul riikliku kindlustuse kõrgemalseisvate valitsuste poolt, raudteetranspordi puhul NSV Liidu Rahandusministeeriumi poolt.

Lisa

«Reisijate kohustusliku kindlustuse eeskirjadele»
22. septembrist 1960. a. Nr. 330

Kindlustusmaksu suurus

(kopikates)

Pileti hinna puhul	Raudtee-, jõe-, õhu- ja autotranspordi liinidel	Meretranspordi liinidel
Alla 20 kop.	2,5	3,0
20 kop. kuni 50 kop.	7,5	8,0
50 kop. kuni 2 rbl. 50 kop.	17,5	18,0
2 rbl. 50 kop. ja enam	25,0	25,0

Märkused.

1. Raudtee-, jõe-, õhu- ja autotranspordi liinidel on kindlustusmaks toodud ilma ümardamata, kuna ta on nimetatud suuruses pileti hinda sisse arvatud.
2. Kui pilet antakse välja mitmele isikule, võetakse kindlustusmaksu lähtudes iga reisija sõidu hinnast.

§ 4. Vabatahtlik kindlustus

NSV LIIDU JA LIIDUVABARIIKIDE TSIVIILSEADUSANDLUSE ALUSED — §-d 78, 80
EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 384, 386

§ 5. Vabatahtlik varakindlustus

KOLHOOSIDE JA ELANIKKONNA VARA VABATAHTLIKUST KINDLUSTAMISEST[2]

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 30. detsembri 1959. a. määrus nr. 486 — *ENSV T 1960, nr. 2, art. 3*)

KOOPERATIIVSETE JA ÜHISKONDLIKE ORGANISATSIOONIDE VARA VABATAHTLIKU KINDLUSTUSE EESKIRJAD NR. 145

(Kinnitanud NSV Liidu Riikliku Kindlustuse Peavalitsus 23. aprillil 1956. a.)

Vt. Kooperatiivsete ja ühiskondlike organisatsioonide vara vabatahtliku kindlustuse eeskirjad 23. aprillist 1956. a. nr. 145. Tallinn 1956

1. Üldised tingimused

§ 1. Käesolevate eeskirjade põhjal riiklik kindlustus sõlmib kooperatiivsetele (peale kolhooside) ja ühiskondlikele organisatsioonidele kuuluva vara vabatahtliku kindlustuse lepinguid.

Organisatsioonid, kes on sõlminud neile kuuluva vara kindlustuse lepingu (põhilepingu), võivad sõlmida täiendava lepingu teistelt organisatsioonidelt ja elanikkonnalt komisjonile, hoiule, ümbertöötlemiseks, remondiks jne. võetava vara kindlustamiseks.

§ 2. Kindlustuse põhilepingu järgi loetakse kindlustatuks kogu kindlustusvõtjale kuuluv vara nagu: hooned, ehitised, transpordivahendid, masinad, sisseseade, inventar, kaubalis-materiaalsed väärtused jne., täiendava lepingu järgi kindlustusvõtja poolt teistelt organisatsioonidelt ja elanikkonnalt vastuvõetud ja kindlustusavalduses näidatud vara.

§ 3. Kindlustuslepingu järgi ei loeta kindlustatuks järgmine vara:

a) tammid ja muud muldehitised, paisud, kui nad ei osutu ettevõtte osaks, veemahutid, kaevud, siloaugud, kõnniteed ja sillad, irrigatsiooni ja melioratsiooni seadmed, mets ja muud istandused;

b) tarbepuit ja puud raielankidel ja parvetusel;

c) merelaevad ja neil veetavad kaubalis-materiaalsed väärtused — mereteedel asumise ajal;

d) kalapüügiriistad (võrgud jm.) — meredes, järvedes, jõgedes ja muudes veekogudes asumise ajal;

e) igat liiki dokumendid, joonised, plaanid, sularaha ja väärtpaberid;

---

[2] Käesolev määrus on kehtetu kolhoooside vara käsitlevas osas — Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. detsembri 1969. a. määrus nr. 459 (*ENSV ÜVT 1969, nr. 47, art. 469*).

f) põllumajandusloomad, põllumajanduskultuurid ja aedade ning muude istanduste saak.

§ 4. Kindlustusvõtjale kuuluva vara kindlustuse lepingu võib sõlmida vara täies väärtuses või selle väärtuse teatud osas (protsendis), kuid mitte vähem kui 50%.

§ 5. Vara täies väärtuses kindlustamisel loetakse ta kindlustatuks järgmises ulatuses:

a) hooned, ehitised, transpordivahendid, masinad, sisseseade ja muud põhivahendid — bilansi (esialgses) väärtuses, kuid mitte kõrgemalt nende taastamisväärtusest hävimise päevaks, mis on määratletud hindades, milliste järgi antud organisatsioonile on lubatud teostada ehitust või soetada vara;

b) antud organisatsiooni poolt soetatud kaubalis-materiaalsed väärtused — tegelikus omahinnas, kuid mitte kõrgemalt nende väärtusest riiklikes jaehindades, varutud ja ostetud põllumajandussaadused ja -toorained — mitte kõrgemalt nende väärtusest vastavalt riiklikes varumis- või kokkuostuhindades antud organisatsioonile määratud lisakuludega;

c) omatoodangulised kaubalis-materiaalsed väärtused, peale põllumajandussaaduste, — tegelikus omahinnas, kuid mitte kõrgemalt nende plaanilisest omahinnast;

d) omatoodangulised põllumajandussaadused — tegelikus omahinnas, kuid mitte kõrgemalt riiklike kokkuostuhindade, nende puudumisel aga riiklike varumishindade järgi arvutatud väärtusest.

§ 6. Neil juhtudel, kui vara on võetud kindlustamisele teatud osas, näiteks 50-, 60-, 70-, 80-, 90-protsendiliselt, loetakse kõik kindlustatavad objektid (esemed) kindlustatuks samas protsendis nende väärtusest, mis on määratletud käesolevate eeskirjade § 5 vastavalt.

§ 7. Teistelt organisatsioonidelt ja elanikkonnalt komisjonile, hoiule, ümbertöötlemiseks, remondiks, veoks jne. vastuvõetud vara loetakse kindlustatuks selle vastuvõtu dokumentides näidatud väärtuses, kuid mitte kõrgemalt selle vara tegelikust väärtusest (kulumise arvestamisega) (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 26. juuli 1966. a. kirja nr. 245 redaktsioonis).

§ 8. Kindlustushüvis makstakse välja vara hävimisel või vigastumisel tulekahjust, pikselöögist, plahvatusest, veeuputusest, maavärisemisest, tormist, rajust, vihmavalingust, rahest, maa sisselangemisest ja libisemisest, samuti avariist, sealhulgas transpordivahendite, kütte-, veevarustuse- ja kanalisatsiooni süsteemide avarii korral. Seejuures kindlustushüvis vara eest, mis on hävinud või vigastunud vedamisel transpordivahendite avarii tagajärjel, makstakse välja juhul, kui avarii toimus kindlustusvõtjale kuulu-

vate transpordivahenditega (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 26. juuli 1966. a. kirja nr. 245 redaktsioonis).

§ 9. Kindlustushüvis makstakse välja kogu hävinud või vigastunud vara eest, sealhulgas ka vara eest, mis kindlustusvõtjal on juurde tulnud lepingu kehtivuse perioodil.

§ 10. Kindlustusvõtjale kuuluva vara kindlustuse alal makstakse kindlustushüvis välja olenematult selle vara asukohast hävimise või vigastumise ajal, sealhulgas ka vedude ajal sisemistel ühendusteedel, teistelt organisatsioonidelt ja elanikkonnalt vastuvõetud vara eest aga ainult selle hävimise puhul neis kohtades (kauplustes, ladudes, töökodades jne.), mis on näidatud kindlustusavalduses, samuti vara vedamisel kindlustusvõtjale kuuluvate transpordivahenditega (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 26. juuli 1966. a. kirja nr. 245 redaktsioonis).

§ 11. Kindlustusvõtjale hüvitatakse otstarbekohaselt tehtud kulutused kindlustatud vara päästmiseks, kahju vältimiseks või vähendamiseks loodusõnnetuse või avarii puhul (vara ümberpaigutamine ohutusse kohta, vee väljapumpamine jne.), samuti kindlustatud vara kordaseadmiseks pärast loodusõnnetust (koristamine, sorteerimine, kuivatamine jne.).

§ 12. Oma vara kindlustuse leping sõlmitakse ainult 1-aastasele tähtajale, teistelt organisatsioonidelt ja elanikkonnalt vastuvõetava vara kindlustuse leping aga tähtajale kolmest kuust kuni ühe aastani. Sealjuures teistelt organisatsioonidelt ja elanikkonnalt vastuvõetava vara kindlustuse lepingu võib sõlmida nii üheaegselt põhilepinguga kui ka selle lepingu kehtivuse perioodil.

§ 13. Vabatahtliku kindlustuse makse tasuvad kindlustussumma 100 rublalt aastas: tarbijate kooperatiivid — 40 kop., tööndusKooperatiivid — 50 kop., muud kooperatiivsed ja ühiskondlikud organisatsioonid — 15 kop.

Vara kindlustamisel kuni 9-kuulisele tähtajale arvutatakse maksud iga kuu eest 10% suuruses aasta maksudest, 10—11 kuuks kindlustamisel aga — aasta maksude suuruses.

II. Kindlustuslepingu sõlmimise kord

§ 14. Kindlustusleping sõlmitakse kindlustusvõtja kirjaliku avalduse alusel, mis koostatakse kahes eksemplaris riikliku kindlustuse poolt kindlaksmääratud vormis. Esimene eksemplar jääb riikliku kindlustuse inspektuuri toimikusse, teine aga tagastatakse kindlustusvõtjale kindlustusmaksude summade ja nende tasumise tähtaegade äranäitamisega.

§ 15. Avalduses kindlustusvõtja näitab raamatupidamise arvestuse ja aruandluse andmeil temale kuuluva vara väärtuse:

a) hoonete, ehitiste, transpordivahendite, masinate, sisseseade ja muude põhivahendite esialgse (soetamise) väärtuse, samuti

lõpetamata kapitaalehituse väärtuse — viimase kuu esimeseks kuupäevaks, millise kohta on koostatud bilanss:

b) kaubalis-materiaalsete väärtuste (kaupade, materjalide, tooraine, kütteaine jne.), kaasa arvatud teelolevad, aasta keskmise jäägi maksumuse, arvutatud raamatupidamise andmeil lepingu sõlmimise kuule eelneva 12 kuu kohta.

Vara mitte täies väärtuses kindlustamisel näidatakse kindlustusavalduses, missuguses protsendis täiest väärtusest vara kindlustatakse (§ 6).

§ 16. Teistelt organisatsioonidelt ja elanikkonnalt vastuvõetava vara kindlustamise avalduses näidatakse summa, millises kindlustusvõtja soovib seda vara kindlustada, eraldi iga kaupluse, lao, töökoja jne. kohta.

§ 17. Kindlustusmaksud arvutatakse lähtudes kindlustusavalduses (§ 15) näidatud kindlustusvõtjale kuuluva vara täiest väärtusest või selle väärtuse osast, teistelt organisatsioonidelt ja elanikkonnalt vastuvõetava vara kindlustamise juures aga — lähtudes summadest, mis on näidatud selle kindlustuse avalduses (§ 16).

Kindlustuslepingu kehtivuse perioodil juurde tulnud vara eest kindlustusmakse ei võeta, vähenenud vara eest ei tagastata.

§ 18. Aastaks sõlmitud kindlustuslepingu järgi tasutakse kindlustusmaksud korraga või kahel tähtpäeval: vähemalt 50% maksudest — 10 päeva jooksul pärast riikliku kindlustuse inspektuurilt kindlustusavalduse teise eksemplari saamist, ülejäänud osa — hiljemalt kolme kuu jooksul arvates esimese maksu tasumise päevast.

Lühemale kui aastasele tähtajale kindlustamisel tasutakse kindlustusmaksud korraga 10 päeva jooksul pärast kindlustusavalduse teise eksemplari saamist.

Maksud tasutakse Riigipanka. Maksude tasumise päevaks loetakse nende riikliku kindlustuse arvele kandmise päev.

Viie päeva jooksul pärast vähemalt 50% maksude tasumist aastaks kindlustamisel või kogu maksude summa tasumist lühemale kui aastasele tähtajale kindlustamisel inspektuur annab välja riikliku kindlustuse poolt kindlaksmääratud vormi kohase kindlustustunnistuse.

§ 19. Kui kindlaksmääratud tähtajaks (§ 18) tasutakse vähem kui 50% maksudest aastaks kindlustamisel või vähem kui 100% maksudest lühemale kui aastasele tähtajale kindlustamisel, siis loetakse leping mittejõustunuks, laekunud maksud aga tagastatakse.

§ 20. Kindlustuslepingu kehtivus algab kell 24 päevast, mil tasutakse lepinguga ettenähtud maksud (§ 18).

Näide. Kui ühele aastale sõlmitud kindlustuslepingu järgi maksud on tasutud 20. aprillil 1956. a., siis jõustub leping kell 24 20. aprillil 1956. a. ja selle kehtivus lõpeb kell 24 20. aprillil 1957. a.

§ 21. Kui teiseks maksutähtpäevaks määratud maksud ei ole täielikult tasutud, siis lühendatakse kindlustuslepingu kehtivuse tähtaega. Aastamaksust 50 kuni 60% tasumisel kehtib kindlustus

5 kuud, 60 kuni 70% tasumisel — 6 kuud, 70 kuni 80% tasumisel — 7 kuud, 80 kuni 85% tasumisel — 8 kuud, 85 kuni 90% tasumisel — 9 kuud, 90 kuni 95% tasumisel — 10 kuud, 95 ja enam protsendi tasumisel — 11 kuud.

Pärast teise maksutähtpäeva möödumist tasutud maksud kuuluvad tagastamisele.

§ 22. Organisatsiooni tegevuse lõpetamise puhul tegevuse ja vara likvideerimisega lõpeb kindlustusleping likvideerimise lõpetamiseks määratud päeval, kuid mitte hiljem lepingus näidatud tähtpäevast, organisatsioonide ühinemisel või jagunemisel aga — 15 päeva peale ühinemise või jagunemise päeva. Sealjuures loetakse nimetatud tähtaja jooksul kindlustatuks uuelt loodud organisatsioonide kogu vara.

Maksud aja eest pärast lepingute kehtivuse lõppemist kuni kindlustuse lõpptähtpäevadeni tagastatakse. Maksude tagastamine toimub ainult tervete kuude eest.

§ 23. Kindlustuslepingu sõlmimine uueks tähtajaks (kindlustuse uuendamine) võib toimuda mitte varem kui kaks kuud enne kehtiva kindlustuse tähtaja lõppu.

Uus leping jõustub kohe vana lepingu kehtivuse lõppemisel, kui selleks ajaks on tasutud aastale kindlustamisel vähemalt 50% arvutatud kindlustusmaksudest, lühemale kui aastasele tähtajale kindlustamisel aga kõik maksud.

Ülejäänud maksud aastase kindlustuse eest tuleb tasuda hiljemalt kolme kuu jooksul eelmise lepingu lõppemise päevast.

III. Kindlustusvõtja kohustused

§ 24. Kindlustusvõtja on kohustatud hoidma vara ranges kooskõlas tuleohutuse eeskirjadega; tagama hoonete, ehitiste, transpordivahendite, masinate, sisseseade ja muu vara ekspluateerimise vastavatest eeskirjadest kinnipidamise; võtma tarvitusele kõik temast olenevad abinõud vara hävimise ja vigastumise vältimiseks.

§ 25. Loodusõnnetuse ajal ja pärast seda, samuti avarii puhul on kindlustusvõtja kohustatud võtma tarvitusele abinõud kindlustatud vara päästmiseks ja selle edasise vigastumise vältimiseks. Kui seda tehtud ei ole, siis täiendava kahju eest kindlustushüvist välja ei maksta.

§ 26. Kindlustatud vara hävimisest või vigastumisest on kindlustusvõtja kohustatud hiljemalt ööpäeva jooksul kirjalikult teatama selle rajooni (linna) riikliku kindlustuse inspektuurile, kus toimus kindlustatud vara hävimine või vigastumine.

Avalduses tuleb näidata: millal, kus ja missugune vara on hävinud või vigastunud, missugusest loodusõnnetusest või avariist, samuti oletatav kahju suurus.

Kui vara hävimise või vigastumise kohta avalduse esitamise

tähtaja lõpp langeb puhke- või pidupäevale, siis loetakse avalduse esitamise tähtajaks esimene järgnev tööpäev.

Vara hävimisel või vigastumisel avarii tagajärjel on kindlustusvõtja kohustatud koos avaldusega esitama vastavate organite poolt koostatud protokolli või akti ärakirja avarii põhjuste kohta.

§ 27. Kindlustusvõtja on kohustatud kindlustatud vara hävimise või vigastumise puhul esitama riiklikule kindlustusele kõik andmed, mis on vajalikud vara hävimise või vigastumise põhjuste kindlaks tegemiseks ja kindlustushüvise summade arvutamiseks.

Nende andmete esitamise tähtpäev määratakse riikliku kindlustuse organite poolt, kes teostavad kindlustushüvise summade määratlemise.

§ 28. Kindlustusvõtja on kohustatud kuni riikliku kindlustuse esindaja kohalejõudmiseni säilitama kogu pärast loodusõnnetust alles jäänud vara, nii vigastatud kui ka vigastamata. Kui riikliku kindlustuse esindaja ei ilmu määratud tähtajaks (§ 29), võib kindlustusvõtja nimetatud vara kasutada oma äranägemise järgi.

Kui vara ähvardab edasine hävimine, on kindlustusvõtja kohustatud võtma tarvitusele abinõud tema säilitamiseks või realiseerimiseks, ootamata riikliku kindlustuse esindaja saabumist.

Ülalnimetatud juhtudel koostatakse akt revisjonikomisjoni või kõrgemalseisva organisatsiooni esindajate osavõtul. Aktis tuleb näidata: vara nimetus, kogus ja väärtus, vigastuse iseloom ja väärtuse alanemise aste.

IV. Kindlustushüvise väljamaksmine

§ 29. Riikliku kindlustuse organid on kohustatud kindlustushüvise suuruse määratlemisele asuma hiljemalt 3 päeva jooksul arvates kindlustatud vara hävimise või vigastumise kohta avalduse saamise päevast.

§ 30. Täies väärtuses kindlustatud vara hävimisel makstakse kindlustushüvis välja hävinud vara väärtuses, mis on arvutatud vastavalt käesolevate eeskirjade §-le 5.

Vara osalisel vigastumisel makstakse kindlustushüvis välja selle väärtuse kaotamise arvestamisega loodusõnnetuse või avarii tagajärjel.

§ 31. Kui hävinud või vigastunud vara ei olnud kindlustatud täies väärtuses, siis makstakse kindlustushüvis samas protsendis eeskirjade § 30 märgitud korras arvutatud summast, missuguses protsendis vara oli kindlustatud.

Näiteks, kui vara oli kindlustatud 60% suuruses selle väärtusest, siis makstakse kindlustushüvis välja 60% suuruses eeskirjade § 30 kohaselt arvutatud summast.

§ 32. Kui tehakse kindlaks, et kindlustuslepingu sõlmimisel kindlustusvõtjale kuuluva vara väärtus (§ 15) oli näidatud väik-

sem raamatupidamise arvepidamise andmeist, siis vähendatakse vastavalt kindlustushüvise suurust.

§ 33. Teistelt organisatsioonidelt ja elanikkonnalt vastuvõetud vara kindlustamisel makstakse kindlustushüvis hävinud või vigastunud vara eest välja eeskirjade § 7 kohaselt arvutatud kahju suuruses.

Kindlustushüvise summa koos vara päästmisega ja selle kordaseadmisega seoses olevate kuludega ei tohi ületada kindlustusavalduses näidatud kindlustussummat antud kaupluse, lao, töökoja jne. kohta.

§ 34. Vara hävimisel või vigastumisel tulikahjust või muudest loodusõnnetustest (§ 8) veo ajal kindlustusvõtjale mittekuuluvatel transpordivahenditel, makstakse kindlustushüvist ainult sel juhul, kui vastavalt kehtivale seadusandlusele transpordiorganisatsioon ei ole kohustatud tekkinud kahju hüvitama.

§ 35. Vara hävimise või vigastumise akt koostatakse riikliku kindlustuse selle inspektuuri poolt, kuhu sellekohane avaldus on saabunud, kindlustushüvise väljamaksmist aga teostab kindlustuslepingu sõlminud inspektuur.

§ 36. Kindlustushüvis kantakse kindlustusvõtjale üle tema kontole pangas hiljemalt kolme päeva jooksul, arvates riikliku kindlustuse inspektuuris väljamaksu korralduse saamisest.

§ 37. Kindlustushüvise saamisel on kindlustusvõtja kohustatud üle andma riiklikule kindlustusele kõik õigused, mis ta omab kolmandate isikute vastu antud kahju suhtes, ja täitma kõik, mis on vajalik riiklikule kindlustusele pretensioonide esitamiseks nende isikute vastu. Kui kindlustusvõtja loobub oma õigustest või kui pretensioonide esitamine tema süü läbi osutub võimatuks (pretensioonide esitamise tähtaegade möödalaskmine jne.), vabaneb riiklik kindlustus vastaval määral kindlustushüvise väljamaksmisest.

§ 38. Riiklik kindlustus ei hüvita kindlustusvõtjale kahju, mis on seotud seisakutega tootmises ja kaubanduses, ehkki see kahju tekkis loodusõnnetuse tagajärjel.

§ 39. Kindlustushüvist ei maksta, kui kindlustatud vara hävimine või vigastumine toimus kindlustuslepingu sõlminud organisatsiooni juhatuse või juhatajate süü läbi.

§ 40. Riiklikul kindlustusel on õigus keelduda kindlustushüvise väljamaksmisest kui kindlustusvõtja, omades selleks võimalust, ei teatanud riikliku kindlustuse inspektuurile kindlustatud vara hävimisest või vigastumisest määratud tähtajaks, samuti kui ta ei ole täitnud käesolevate eeskirjade §-de 27 ja 28 ettenähtud nõudeid.

§ 41. Kindlustuslepingust tulenevad pretensioonid lahendatakse riikliku kindlustuse valitsuste, riikliku arbitraaži ja rahvakohtu poolt.

KODANIKELE KUULUVATE HOONETE VABATAHTLIKU KINDLUSTUSE EESKIRJAD NR. 26

(Kinnitanud NSV Liidu Rahandusministeerium 4. veebruaril 1960. a.)

Vt. Kodanikele kuuluvate hoonete vabatahtliku kindlustuse eeskirjad. Tallinn 1960

KODANIKE LOOMADE VABATAHTLIKU KINDLUSTUSE EESKIRJAD NR. 134

(Kinnitanud NSV Liidu Rahandusministeerium 6. mail 1960. a.)

Vt. Kodanike loomade vabatahtliku kindlustamise eeskirjad. Tallinn 1960

KODANIKELE KUULUVATE TRANSPORDIVAHENDITE VABATAHTLIKU KINDLUSTUSE EESKIRJAD NR. 271

(Kinnitanud NSV Liidu Rahandusministeerium 12. novembril 1968. a.)

KODUSE VARA VABATAHTLIKU KINDLUSTUSE EESKIRJAD NR. 720

(Kinnitanud NSV Liidu Rahandusministeerium 12. novembril 1968. a.)

I. Üldised alused

1. Riikliku kindlustuse organid sõlmivad koduse vara vabatahtliku kindlustuse lepinguid NSV Liidu kodanikega, samuti alaliselt NSV Liidus elunevate välismaalastega ja ilma kodakondsuseta isikutega.

2. Lepingu järgi võib kindlustada koduse majapidamise ja tarbeesemeid, isikliku tarbe- ja mugavusesemeid, mis kuuluvad kindlustusvõtjale ja tema perekonnale (majapidamisele), kes elavad koos ja peavad ühist majapidamist.

Märkus. dokumente, akte, käsikirju, väärtpabereid, rahamärke, markide ja teisi kollektsioone, fotosid, esemeid väärismetallidest, poolvääriskividest ja vääriskividest ei kindlustata. Autosid, mootorrattaid, mootor- ja purjelaevu ja paate kindlustatakse tingimusel, mis on ette nähtud kodanikele kuuluvate transpordivahendite vabatahtliku kindlustuse eeskirjadega.

3. Kodust vara kindlustatakse selle hävimise või vigastumise juhtumeiks tulekahju, plahvatuse, üleujutuse, tormi, raju, paduvihma, rahe, maapinna sisselangemise, veere, pinnavete ootamatu tõusu, pidevate vihmasadude, suurvee, antud maakohale erakordselt rohke lumesaju, rusuvoolu, pikselöögi, maavärisemise, küttesüsteemi, veevarustus- ja kanalisatsioonivõrgu avariide, naaberruumidest vee sissetungimise tagajärjel, samuti varguse juhtumeiks.

Ülaltoodud juhtumid nimetatakse edaspidi kindlustusjuhtumeiks.

4. Kodune vara loetakse kindlustatuks kindlustustunnistusel näidatud aadressil (kõikides elu- ja kõrvalruumides, samuti hoone juures oleval krundil). Kindlustusvõtja alalise elukoha muutmisel loetakse kindlustatuks (kindlustuslepingus ettenähtud tähtaja lõpuni) nii uude elukohta ümberpaigutatud kui ka kindlustustunnistusel märgitud aadressil jäetud vara. Suvilasse ümberpaigutatud vara saab kindlustada eraldi lepinguga.

5. Teisele isikule pärimise korras vara ülemineku korral, kui vara asukoht ei muutu, loetakse vara kindlustatuks lepingus näidatud tähtaja lõpuni.

Muudel kogu kindlustatud vara teiste isikute omandiks ülemineku juhtudel kindlustuslepingu kehtivus lõpeb, osalise vara ülemineku korral leping säilitab jõu ainult selle vara kohta, mis jäi kindlustusvõtjale. Kindlustuslepingu kehtivuse täielikul või osalisel lõppemisel kindlustusmakse ei tagastata.

6. Kindlustusleping sõlmitakse tähtajale 2 kuni 6 kuud ja üks aasta.

7. Kodust vara võib kindlustada kindlustusvõtja poolt soovitud summas. Kui kindlustuslepingu kehtivuse ajal kindlustusvõtja soovib kindlustussummat suurendada, siis sellel juhtumil sõlmitakse veel üks leping.

Lähtudes kehtivatest riiklikest jaehindadest ei tohi kindlustussumma ühe lepingu või kõikide lepingute järgi kokku ületada kindlustatud vara maksumust (kulumist arvestades).

8. Aastasele tähtajale sõlmitud lepingu järgi tasutakse kindlustusmakse lisas nr. 1 näidatud tariifimäärades.

Lühemale kui aastasele tähtajale sõlmitud lepingu järgi tasutakse kindlustusmakse aastamaksust järgmistes protsentides:

kindlustamisel 2 kuuks — 30%
kindlustamisel 3 kuuks — 40%
kindlustamisel 4 kuuks — 50%
kindlustamisel 5 kuuks — 60%
kindlustamisel 6 kuuks — 70%

II. Kindlustuslepingu sõlmimine

9. Kindlustuslepinguid sõlmitakse punktis 1 näidatud isikutega nende kirjaliku või suulise avalduse alusel.

10. Kindlustusleping summale kuni 3000 rubla sõlmitakse vara ülevaatuseta, kõrgemale summale kui 3000 rubla aga vara ülevaatusega. Ülevaatusel kontrollitakse kindlustusvõtja juuresolekul, kas tema poolt avaldatud kindlustussumma vastab vara olemasolule ja väärtusele.

11. Kindlustuslepingu sõlmimisel kindlustusvõtja tasub riikliku kindlustuse agendile (inspektorile) kindlustusmaksu kogu kindlustustähtaja eest. Samaaegselt antakse välja kehtestatud vormi kohane kindlustustunnistus (lisa nr. 2).

12. Kindlustuslepingu kehtivus algab selle päeva kella 24-st, mil on kätte antud kindlustustunnistus ja lõpeb aasta pärast samal kuul ja kuupäeval, mil see jõustus, kindlustamisel vähemale kui aastasele tähtajale aga — nii mitme kuu pärast, mitmele leping oli sõlmitud.

Kindlustuslepingu sõlmimisel uuele tähtajale enne eelmise tähtaja lõppemist uus leping jõustub eelmise lepingu tähtaja lõppemise momendist. Kui uus leping sõlmitakse seoses kindlustussumma suurendamisega (pkt. 7), siis sellise lepingu tähtajad määratakse vastavalt käesoleva punkti esimesele lõigule.

13. Isikutele, kes kindlustasid kodust vara vähemalt kolm aastat ilma vaheajata, võimaldatakse uue lepingu sõlmimiseks kuuajaline pikendus. Uus leping vormistatakse ja kindlustusmaksud arvutatakse eelmise lepingu lõppemise momendist. Kui sealjuures nimetatud soodustuskuu jooksul kuni uue lepingu sõlmimiseni tekib kindlustusjuhtum, makstakse kindlustushüvist lähtudes varemsõlmitud lepingus kindlaksmääratud kindlustussummast.

14. Kindlustuslepingu kadumise korral kindlustuslepingu sõlminud riikliku kindlustuse inspektuur annab kindlustusvõtjale tema kirjaliku avalduse alusel välja tunnistuse dublikaadi.

III. Kindlustushüvise väljamaksmine

15. Kindlustusjuhtumi saabumisel kindlustusvõtja, tema äraolekul aga — perekonna (majapidamise) täisealine liige peab:

— võtma tarvitusele abinõud kindlustatud vara päästmiseks ja selle edasise vigastumise vältimiseks;

— vara hävimise või vigastumise juhtumil kirjalikult teatama sellest ühe ööpäeva jooksul riikliku kindlustuse selle rajooni (linna) inspektuurile, millise territooriumil antud juhtum toimus;

— vara varguse korral viivitamatult teatama sellest miilitsaorganitele ja ööpäeva jooksul riikliku kindlustuse inspektuurile;

— koostama hävinud, vigastatud või varastatud vara nimekirja järgmise vormi kohaselt:

Jrk. nr.	Esemete nimetused ja hulk, näidates materjali, suuruse, värvi jm.	Soetamise aasta	Maksumus uuena, lähtudes kehtivatest riiklikest jaehindadest	Vigastuste kirjeldus (näiteks: põlenud, purunenud, muljutud jne.)
1	2	3	4	5

— riikliku kindlustuse inspektuuri esindaja saabumisel esitama temale eespool toodud nimekirja, samuti esitama kogu vigastatud ja hävinud vara jäänused.

16. Riikliku kindlustuse inspektuur pärast avalduse saamist kindlustusjuhtumi kohta peab koostama kehtestatud vormis akti, linnades kahe päeva, maakohtades aga kolme päeva jooksul.

Akt koostatakse kindlustusvõtja või tema perekonna (majapidamise) täisealise liikme osavõtul ja kahe tunnistaja juuresolekul. Aktile peavad olema lisatud riikliku kindlustuse inspektuuri poolt vastavatelt asutustelt (tuletõrjeorganitelt, miilitsa-, kohtu-, uurimisorganite, meteoroloogiateenistuse jt.) saadud dokumendid, mis kinnitavad kindlustusjuhtumi saabumise fakti ja asjaolusid.

17. Koostatud akti, hävinud, vigastatud või varastatud vara nimekirja, samuti eelmises punktis näidatud dokumentide alusel riikliku kindlustuse inspektuur määrab tekitatud kahju suuruse ja kindlustushüvise summa.

18. Kindlustatud vara ühe või teise eseme hävimise või varguse juhtumil loetakse kahjuks selle eseme maksumus (arvestades kulumust), lähtudes kehtivatest riiklikest jaehindadest, vigastamise korral — eseme ülalmärgitud maksumuse ja kindlustusjuhtumi tagajärjel vähenenud maksumuse vahe suurus.

Kui üksikutel esemetel puuduvad riiklikud jaehinnad, siis selliste esemete maksumus määratakse samaväärsete esemete võrdlemise teel, millistele on kehtestatud riiklikud jaehinnad.

Kahjusummasse võetakse sisse peale selle veel kindlustusjuhtumi ajal vara päästmisel tekkinud hävimise või vigastumisega seoses olev kahju, samuti päästmiseks ja korrastamiseks kulutatud vara.

19. Kindlustushüvist makstakse faktilise kahju suuruses, kuid mitte rohkem kindlustuslepingus kindlaksmääratud kindlustussummast, vara varguse korral aga — kindlustussummast 40% ulatuses, kuid mitte rohkem kui 3000 rubla.

20. Kindlustusleping, mille järgi on välja makstud kindlustushüvis, kehtib kuni lepingus näidatud tähtaja lõpuni, väljamakstud hüvisesumma ja kindlustussumma vahe suuruses.

21. Kindlustushüvist ei maksta:

— kui kindlustusjuhtum oli kindlustusvõtja või tema perekonna (majapidamise) täisealise liikme tahtliku tegevuse tagajärjeks;

— kui kindlustatud vara vargusest ei olnud teatatud miilitsaorganitele, samuti kui miilitsaorganid ei kinnita varguse fakti.

Tahtlik tegevus tehakse kindlaks kohtu-, uurimisorganite, miilitsaorganite ja tuletõrjeorganite dokumentide alusel.

22. Kui kindlustusvõtja kindlustushüvise suurendamise eesmärgil sihilikult võttis riikliku kindlustuse inspektuurile pkt. 15 kohaselt esitatavasse hävinud, vigastatud või varastatud esemete nimekirja sellist vara, milline faktiliselt ei hävinud, ei olnud vigastatud ega varastatud, siis riikliku kindlustuse kõrgemalseisev valitsus olenevalt asjaoludest otsustab kindlustushüvise summa vähendamise küsimuse, kuid mitte rohkem kui 50%.

23. Kui kindlustusvõtja või tema perekonna (majapidamise) täisealine liige ei võtnud tarvitusele abinõusid kindlustatud vara päästmiseks ja selle edaspidise vigastumise vältimiseks, siis seoses sellega tekkinud täiendava kahju eest kindlustushüvist ei maksta.

24. Riiklikul kindlustusel on õigus keelduda kahju hüvitamisest, kui kindlustusvõtja või tema perekonna (majapidamise) täisealine liige, omades selleks võimalust, ei teatanud kindlustusjuhtumist ettenähtud korras ja tähtajal.

25. Lepingu sõlminud riikliku kindlustuse inspektuur maksab välja kindlustushüvise hiljemalt kuu aja jooksul, arvates kindlustusjuhtumi kohta avalduse saamise päevast.

Kui nimetatud tähtaja jooksul kindlustushüvise väljamaksmine pole võimalik seoses sellega, et antud asjas teostatakse juurdlust, kindlustushüvise küsimus otsustatakse 3 päeva jooksul, arvates riikliku kindlustuse inspektuuris juurdluse tulemuste kohta dokumentide või juurdluse peatamise kohta juurdlusorganite määruse saamise päevast.

26. Kindlustushüvis vastavalt kindlustusvõtja soovile makstakse välja kas nimelise tšekiga NSV Liidu Riigipanga asutusele, kantakse üle hoiukassasse või saadetakse see tema arvel posti teel.

27. Kui kindlustusvõtjale on tagastatud varastatud ese, siis ta on kohustatud riiklikule kindlustusele tagastama selle eest väljamakstud kindlustushüvise, arvestades maha kulutused, mis on seotud tagastatud eseme remontimisega ja kordaseadmisega.

28. Kindlustushüvise väljamaksnud riikliku kindlustuse organitele lähevad selle summa ulatuses üle nõudeõigused, mis kindlustusvõtjal on kahju tekkimises süüdi olevate isikute vastu.

29. Kindlustuslepingust tulenevaid pretensioone lahendavad kõrgemalseisvad riikliku kindlustuse organid ja rahvakohus. Sealjuures kindlustusvõtjate pretensioone riikliku kindlustuse organite vastu, seoses kindlustushüvise väljamaksmisega võib esitada hiljemalt kolme aasta jooksul arvates kindlustushüvise väljamaksmise või hüvisest keeldumise päevast.

30. Riiklikud organisatsioonid, millised võtavad kodanike vara hoiule, komisjonile, ümbertöötlemisele, remondiks jm. võivad kindlustada seda vara, kui organisatsiooni põhikiri (põhimäärus) näeb ette selle kindlustamise. Riiklikkude organisatsioonidega sõlmitakse lepingud nende avalduse (lisa nr. 3) alusel, NSV Liidu Rahandusministeeriumi poolt kinnitatud kooperatiiv- ja ühiskondlike organisatsioonide vara vabatahtliku kindlustuse eeskirjades toodud korras ja tingimustel. Kindlustusmakse tasutakse käesolevate eeskirjade lisas nr. 1 toodud tariifimäärades. Sealjuures lepingute järgi, mis sõlmitakse tähtajale 3 kuni 9 kuud, kindlustusmakse arvutatakse iga kuu eest 10% tariifimäärast, kindlustamisel aga 10—11 kuule — aastamaksu suuruses. Kindlustustunnistus antakse välja kehtestatud vormi kohaselt (lisa nr. 4).

Lisa nr. 1
juhendile 12. novembrist 1968. a.
nr. 270

Koduse vara vabatahtliku kindlustamise maksude määrad (kindlustussumma 100 rubla kohta aastas kopikates)

Vara asukoht (Eesti NSV-s)	Hoonete kategooria	
	kivihoonetes, tulekindla katusega	muudes hoonetes
1. Linnades hoonetes, mis asuvad transpordile eraldatud maa-aladel, maal rajoonikeskustes ja suvitusasulates	10	25
2. Muudes maakohtades	15	40

Märkused:

1) hoone kategooria määramisel tuleb lugeda:
«kivihooneteks» — hooned, millistel seinad on kivist, põletatud või silikaattellistest, betoonist, raudbetoonist, samuti hooned, millistel seina väliskülg on laotud põletatud või silikaattellistest, sisemine külg aga toortellistest;
«tulekindlateks» — katused raudplekist (või muust metallist), katusekividest, betoonist, kivist või klaasist metallraamides.

2) kui kindlustatav vara asub mitmesugustes hoonetes, näiteks elumajas, kuuris j.m., samuti hoone ümbruse maa-alal, siis niisuguste kindlustuste juures rakendatakse maksumäära, olenevalt elumaja seinte ja katuse materjalist.

§ 6. Vabatahtlik elukindlustus

ELU SEGAKINDLUSTUSE EESKIRJAD NR. 163[3]

(Kinnitatud NSV Liidu Rahandusministeeriumi poolt 30. aprillil 1965. a.)
Vt. Sega-elukindlustuse eeskirjad. Tallinn 1965

§ 1. Elu segakindlustuse lepingud sõlmitakse 16 kuni 65 aasta vanuste NSV Liidu kodanikega kestusele 5, 10 või 20 aastat, kuid mitte kauemaks kui kindlustatu 70-aastaseks saamiseni.

I ja II grupi invaliididega, samuti isikutega, kes põevad haigusi, mis on loetletud NSV Liidu Rahandusministeeriumi juhendis «Kindlustusvõtja arstliku läbivaatamise korrast», kindlustuslepinguid ei sõlmita.

§ 2. Kindlustuslepingud sõlmitakse riikliku kindlustusega mitmesugustele kindlustussummadele. Sealjuures lepingud (üks või mitu), mille üldine kindlustussumma ei ületa 1000 rubla, sõlmitakse kindlustada sooviva isiku arstliku läbivaatuseta, üle 1000 rubla suurusele üldisele kindlustussummale aga ainult pärast arstlikku läbivaatust, olenevalt selle tulemustest.

Arstlik läbivaatus teostatakse riikliku kindlustuse inspektuuri arst-eksperdi poolt.

§ 3. Kindlustussumma makstakse välja:

a) lepingus märgitud tähtpäeva üleelamise korral kindlustatu poolt;

b) kindlustatu töövõime jääva kaotuse korral, kui see ainult on põhjustatud õnnetusjuhtumist, mis leidis aset transpordivahendite liiklemisel, masinate töötamisel, relvade ja instrumentide käsitsemisel või: plahvatuse, sisselangemise, põletuse, kukkumisest või hoobist saadud vigastuse, pikselöögi, elektrivoolu toime, külmumise, kurjategija kallaletungi, looma kallaletungi, äkilise mürgituse (välja arvatud mürgitus alkoholist või teistest ainetest, mida kasutati alkoholi asemel), samuti kevad-suvise puuk-entsefaliidi tagajärjel;

c) kindlustatu surma korral.

§ 4. Nii arstliku läbivaatusega kui ka arstliku läbivaatuseta sõlmitud kindlustuslepingu järgi makstakse kindlustuslepingu kehtivuse esimesel kuuel kuul kindlustussumma välja, kui kindlustatu surm saabus käesolevate eeskirjade § 3 punktis b nimetatud põhjustel, samuti kui kindlustatu uppus, külmus või suri juhendis «Kindlustusvõtjate arstliku läbivaatuse korrast» loetletud ägedaloomuliste nakkushaiguste tagajärjel, patoloogilisest sünnitusest, emakavälisest rasedusest või lämbumisest võõrkeha hingamisteedesse sattumise tagajärjel.

[3] Eeskirjade teksti on viidud sisse muudatused ja täiendused vastavalt NSV Liidu Rahandusministeeriumi 24. juuli 1968. a. kirjale nr. 175.

Kindlustatu surma korral kindlustuslepingu kehtivuse esimese kuue kuu jooksul muudel põhjustel kindlustussummat välja ei maksta, kuid isikule, kes on määratud selle saajaks, tagastatakse moodustatud kindlustusmaksude reserv. Kui saaja ei olnud määratud või oli küll määratud, kuid suri enne kindlustatut ja viimane ei määranud kindlustussumma saajaks teist isikut, moodustunud kindlustusmaksu reserv makstakse välja kindlustatu pärijatele.

Lepingu kehtivuse esimese kuue kuu möödumisel makstakse kindlustussumma välja kindlustatu surma korral mis tahes põhjusel, välja arvatud juhud, mis on ette nähtud käesolevate eeskirjade §-des 8 ja 9.

§ 5. Õnnetusjuhtumite korral makstakse kindlustussumma välja, kui aasta jooksul, arvates kindlustuslepingu kehtivuse perioodil asetleidnud õnnetusjuhtumi päevast, selle juhtumi otsese tagajärjena leiab aset kindlustatu surm või üldtöövõime jääv kaotus; sealjuures kutsealast töövõimekaotust arvesse ei võeta.

Ajutise õnnetusjuhtumi põhjustatud töövõimekaotuse korral kindlustussummat välja ei maksta.

§ 6. Terve kindlustussumma makstakse välja, kui kindlustatu elab üle lepingus märgitud tähtpäeva, või tema surma korral, samuti õnnetusjuhtumi põhjustatud sajaprotsendilise üldtöövõime jäädava kaotuse korral; osalise üldtöövõime jääva kaotuse korral makstakse välja nii mitu protsenti kindlustussummast, kui mitu protsenti kindlustatu kaotas töövõimet õnnetusjuhtumi tagajärjel.

Korduvast õnnetusjuhtumist põhjustatud jääva töövõimekaotuse korral makstakse välja nii mitu protsenti tervest kindlustussummast, kui mitu protsenti on kaotatud töövõimet antud õnnetusjuhtumi tagajärjel. Kõikide väljamaksude kogusumma töövõimekaotuse juhtude järgi ei või ületada kindlustustunnistusel osutatud kindlustussummat.

Kui kindlustatu elab lepingu tähtaja üle või tema surma korral makstakse kindlustussumma välja terves ulatuses, olenemata väljamaksudest seoses töövõimekaotuse juhtudega.

§ 7. Kui kindlustatu kaotab õnnetusjuhtumi tagajärjel jäävalt üldtöövõime 30%-st kuni 50%-ni (kaasa arvatud), alandatakse koos kindlustussumma vastava osa väljamaksmisega järgnevate kindlustusmaksude suurust poole võrra, töövõimekaotuse puhul aga enam kui 50% vabastatakse kindlustatu täielikult edasisest maksude tasumisest.

Käesoleva paragrahviga ettenähtud kindlustusmaksude suuruse vähendamine või kindlustatu vabastamine nende tasumisest toimub arvates järjekordsest maksust pärast õnnetusjuhtumit.

Kindlustuslepingu järgi, millise eest maksud on tasutud ühekordselt madaldatud tariifi kohaselt, tagastatakse üheaegselt vastava kindlustussumma väljamaksmisega kindlustatu poolt tasutud maksud iga eeloleva terve kindlustusaasta eest järgmises suuruses kindlustussumma 100 rublalt:

a) õnnetusjuhtumist põhjustatud kindlustatu üldtöövõime jääva kaotuse puhul üle 50% või tema surma korral:

— 19 rubla, kui leping on sõlmitud kestusele 5 aastat;
— 8 rubla, kui leping on sõlmitud kestusele 10 aastat;
— 4 rubla 50 kop., kui leping on sõlmitud kestusele 15 aastat;
— 3 rubla, kui leping on sõlmitud kestusele 20 aastat;

b) õnnetusjuhtumist põhjustatud üldtöövõime jääva kaotuse korral 30% kuni 50% (kaasa arvatud) tagastatakse käesoleva paragrahvi punktis a näidatud summadest 50%, s. o. vastavalt 9 rubla 50 kop., 4 rubla, 2 rubla 25 kop. ja 1 rubla 50 kop.

§ 8. Kindlustussummat ei maksta välja, kui kindlustatu surm või üldtöövõime jääv kaotus leiavad aset seoses tema poolt kuriteo toimepanemisega. Kindlustatu surma korral seoses tema poolt kuriteo toimepanemisega tagastatakse lepingu järgi, mis on sõlmitud 5 aastaks ja makse tasutud alla aasta, lepingu järgi aga, mis on sõlmitud 10, 15 või 20 aastaks ja makse tasutud alla kahe aasta, moodustunud kindlustusmaksude reserv. Kui leping, mis on sõlmitud kestusega 5 aastaks, on makse tasutud aasta eest ja rohkem, või sõlmitud kestusega 10, 15 või 20 aastaks ja tasutud makse kaks aastat ja rohkem, tagastatakse osa tasutud maksudest tagasiostusumma suuruses.

Kui kindlustatu surm leiab aset kindlustussumma saajaks määratud isiku ettekavatsuse tagajärjel, sellele isikule kindlustussummat välja ei maksta. Säärasel juhul makstakse kindlustussumma välja kindlustatu pärijatele.

Kindlustussumma väljamaksmisest võib keelduda, kui kindlustatu aasta vältel arvates õnnetusjuhtumi päevast ei ilmu läbivaatusele riikliku kindlustuse arstlikku komisjoni või arst-eksperdi juurde.

§ 9. Kui ilmneb, et kindlustatu oli kindlustuslepingu sõlmimisel üle 65 aasta vana või oli I või II grupi invaliid, samuti kui raviasutuse dokumentide järgi tehakse kindlaks, et kindlustatu kannatas haiguse all, mille olemasolul teda kindlustada ei oleks saadud, on riiklikul kindlustusel õigus kindlustuse esimese kahe aasta jooksul lõpetada lepingu kehtivus, kui need asjaolud on saanud temale teatavaks kindlustatu elus olles.

Kindlustatu surma korral kindlustuse esimese kahe aasta jooksul on riiklikul kindlustusel õigus keelduda kindlustussumma väljamaksmisest, kui lepingu sõlmimisel kindlustatu oli üle 65 aasta vana või oli I või II grupi invaliid, samuti kui raviasutuse dokumentide järgi tehakse kindlaks, et kindlustatu surma põhjustas haigus, millise all ta kannatas lepingu sõlmimise ajal ja mille olemasolu puhul teda ei võidud kindlustada.

Kindlustuslepingu lõpetamisel või kindlustussumma väljamaksmisest keeldumisel käesolevas paragrahvis nimetatud alustel tagastatakse kindlustatule või kindlustussumma saajaks määratud isikule moodustunud kindlustusmaksude reserv.

II. Kindlustuslepingu sõlmimise kord

§ 10. Kindlustusleping sõlmitakse kindlustada sooviva isiku avalduse põhjal. Kindlaksmääratud vormi kohane kindlustusavaldus antakse riikliku kindlustuse inspektuuri inspektorile või agendile. Kindlustusvõtja isiku ja vanuse tõendamiseks esitatakse pass või seda asendav dokument.

Kui maksude tasumine lepingu järgi toimub sularahata arvelduste teel, antakse üheaegselt kindlustusavaldusega kindlustusagendile (inspektorile) korraldus ettevõtte, asutuse, organisatsiooni raamatupidamise nimele kindlustusmaksude igakuuliseks ülekandmiseks riikliku kindlustuse inspektuuri kontole.

§ 11. Kindlustuslepingut sõlmida soovija võib oma surma puhuks määrata kindlustussumma saajaks pärijad või teised isikud.

§ 12. Kindlustusleping vormistatakse kindlustustunnistuse väljaandmisega, mille saamisel kindlustatu peab tasuma riikliku kindlustuse kviitungi vastu esimese kindlustusmaksu.

Lepingu kehtivus algab selle päeva kella 24-st, millal on saadud esimene maks ja kindlustustunnistus kindlustatule isiklikult kätte antud.

Kindlustusmaksu tasumise korral sularahata arvelduste teel jõustub kindlustusleping sellest päevast, mis on kehtestatud antud kollektiivile (ettevõttele, asutusele, organisatsioonile, tsehhile, osakonnale jne.) töötasu väljaandmiseks töölistele ja teenistujatele, millest peetakse kinni kindlustusmaks. Kindlustustunnistus antakse kindlustatule kätte kümnepäevase tähtaja jooksul pärast kindlustusmaksude laekumist riikliku kindlustuse inspektuuri kontole Riigipanga asutuses.

§ 13. Kindlustatu võib vähendada kindlustussummat ja jätkata kindlustusmaksude tasumist vähendatud suuruses. Selleks peab tema andma riikliku kindlustuse inspektuurile avalduse ning esitama kindlustustunnistuse sellesse vastava muudatuse tegemiseks.

Kindlustussumma vähendamisel 5 aastaks sõlmitud lepingu järgi, kui kindlustusmaksud olid tasutud vähemalt ühe aasta eest, tagastatakse osa kindlustatu poolt tasutud summast temale, või tema soovil arvestatakse maksude tasumisel järgneva aja eest. 10, 15 või 20 aastaks sõlmitud lepingu järgi teostatakse nimetatud tagastamine või arvessevõtmine siis, kui kindlustusmaksud on tasutud vähemalt kahe aasta eest.

Kindlustuslepingu kehtivus vähendatud kindlustussummas algab selle päeva kella 24-st, milliseni oli tasutud kindlustusmaksud endisest kindlustussummast lähtudes.

§ 14. Kindlustatu võib asendada isikuid, kes olid varem määratud kindlustussumma saajaks, teiste isikutega. Selleks peab ta andma riikliku kindlustuse inspektuurile avalduse ja esitama kindlustustunnistuse sellesse vastava muudatuse tegemiseks.

III. Kindlustusmaksude tasumine

§ 15. Kindlustusmaksud arvutatakse olenevalt kindlustussumma suurusest, kindlustada sooviva isiku vanusest ja kindlustuse kestusest.

Maksud tasutakse iga kuu eest ette vastavalt lisale nr. 1.

Kindlustada soovivad isikud võivad kindlustuslepingu sõlmimisel tasuda selle kuni kindlustustunnistusel osutatud tähtaja lõpuni ühekordse maksuga, milline arvutatakse madaldatud tariifi kohaselt vastavalt lisale nr. 2.[4]

§ 16. Kindlustusmaksud tasutakse riikliku kindlustuse inspektuuri inspektorile või agendile kindlaksmääratud vormi kohase kviitungi vastu või sularahata arvelduste teel ettevõtte, asutuse, organisatsiooni raamatupidamise kaudu.

Kindlustusmakse võib samuti tasuda riikliku kindlustuse inspektuuri poolt osutatud hoiukassasse või kanda üle posti teel riikliku kindlustuse inspektuuri aadressil. Viimasel juhul loetakse tasumise päevaks raha postile andmise päev.

Riikliku kindlustuse inspektuur ei ole kohustatud kindlustatule meelde tuletama järjekordsete maksude tähtpäeva saabumist.

Teise rajooni või linna ümberasumise korral peab kindlustatu sellest kirjalikult teatama uue elukoha järgsele riikliku kindlustuse inspektuurile.

§ 17. Järjekordse maksu tähtpäeval mittetasumisel antakse kindlustatule õigus tasuda seda kahe kuu jooksul.

Kui kindlustatu tasub aegunud maksu pärast nimetatud kahe kuu möödumist, ilma et ta kindlaksmääratud korra kohaselt oleks vormistanud lepingu taastamist, siis see maks ei pane riiklikule kindlustusele kindlustuslepingu järgi mingeid kohustusi.

§ 18. Järjekordse kindlustusmaksu kahe kuu jooksul mittetasumise korral 5 aastaks sõlmitud lepingu järgi vähendatakse (redutseeritakse) kindlustussumma ja lepingu kehtivus jätkub redutseeritud kindlustussummas kindlustustunnistuses osutatud tähtaja lõpuni kindlustusmaksude edasise tasumiseta. 10, 15 või 20 aastaks sõlmitud lepingu järgi teostatakse kindlustussumma redutseerimine, kui maksud on tasutud vähemalt 2 aasta eest.

Redutseeritud kindlustussumma suurus määratakse kindlaks käesolevatele eeskirjadele lisatud tabeli alusel (lisa nr. 3).[4]

§ 19. Maksude tasumise tähtaja möödalaskmisel 5 aastaks sõlmitud lepingu järgi, kui maksud on tasutud vähem kui 1 aasta eest, 10, 15 või 20 aastaks sõlmitud lepingu järgi aga, kui maksud on tasutud vähem kui 2 aasta eest, lõpeb lepingu kehtivus ilma maksude osalise tagastamiseta.

§ 20. Kindlustuslepingut, mille järgi kindlustusmaksude tasumine pole aegunud üle ühe aasta, võib riikliku kindlustuse nõusolekul uuendada arstliku läbivaatuseta, kui kindlustusvõtja kirjalikus

[4] Lisasid nr. 2 ja 3 ei tooda.

avalduses osutatakse, et maksude tasumise aegumise perioodil ta ei pöördunud raviasutuse poole arstiabi saamiseks.

Maksude tasumise aegumisel üle ühe aasta, samuti, kui kindlustusvõtja aegumise perioodil vajas arstiabi, otsustatakse kindlustuslepingu uuendamise võimaluse küsimus pärast kindlustusvõtja haigusloost väljavõtte saamist.

Kindlustuslepinguid, mille järgi kindlustusmaksud on tasumata üle 3 aasta, ei uuendata ning 3 aastat redutseeritud summas kehtinud kindlustuslepinguid (§ 18) tervele kindlustussummale ei taastata.

§ 21. Kindlustuslepingut võib uuendada:

a) ilma lepingu kehtivuse lõpptähtpäeva muutmiseta tingimusel, et kindlustatu ühekordselt tasub aegunud maksud;

b) ilma aegunud maksude tasumiseta, kuid lepingu kehtivuse lõpptähtpäeva edasilükkamisega kindlustusmaksude aegumisaja võrra.

Uuendatud kindlustuslepingu kehtivus algab selle päeva kella 24-st, millal kindlustatule antakse kätte uuendamise pealdisega varustatud kindlustustunnistus ja saadakse tasumisele kuuluv kindlustusmaks.

Kindlustuslepingut, mille järgi kindlustussumma redutseerimisel (§ 18) kustutati laen ja selle protsendid, võib uuendada esialgsele kindlustussummale. Säärasel juhul taastatakse täielikult samuti laenuvõlgnevus. Kui kindlustusleping uuendatakse selle kehtivuse tähtpäeva edasilükkamisega, laenu protsente aja eest, millal leping kehtis redutseeritud summas, ei võeta.

§ 22. Lepingu kehtivuse ennetähtaegsel lõpetamisel kindlustatu avalduse alusel tagastatakse temale osa tasutud kindlustusmaksudest (tagasiostusumma), kui 5 aastaks sõlmitud lepingu järgi olid maksud tasutud ja leping kehtis vähemalt üks aasta, 10, 15 või 20 aastaks sõlmitud lepingu järgi — vähemalt kaks aastat.

Tagastatavate kindlustusmaksude suurus (välja arvatud lepingu katkestamise kohta avalduse esitamise ajast enam kui kuu eest ette tasutud maksud) määratakse kindlaks vastavalt käesolevatele eeskirjadele lisatud tabelitele (lisa nr. 4)[5]; ettetasutud maksud aga tagastatakse kindlustatule neilt ainult kindlustusagendile väljamakstud protsendilise tasu mahaarvamisega.

Ühekordse maksuga tasutud kindlustuslepingu järgi tagastamisele kuuluva summa suurus määratakse kindlaks käesolevatele eeskirjadele lisatud tabelite järgi (lisad nr. 5—8)[5].

Kindlustusleping jääb jõusse (terves või redutseeritud kindlustussummas) üldistel alustel kuni kindlustatule maksude tagastamise momendini.

Maksude tagastamine toimub hiljemalt kuu aja jooksul arvates kindlustatu avalduse, kindlustustunnistuse ja kahe viimase maksu kviitungi saamise päevast riikliku kindlustuse inspektuuri poolt.

[5] Lisasid nr. 4, 5—8 ei tooda.

IV. Laenu andmine ja kustutamine

§ 23. Kindlustuslepingu järgi, mille eest maksud on tasutud ja mis on kehtinud vähemalt 5 aastat, võib kindlustatu saada laenu.

Laenu antakse mitte suuremas ulatuses, kui 75% käesolevatele eeskirjadele lisatud tabelites (lisad nr. 4—8) toodud summadest.

Väljaantud laenu eest võetakse neli protsenti aastas. Sealjuures loetakse laenu kasutamise mittetäielik kuu terveks kuuks. Kui laenu tasutakse ositi, arvutatakse protsendid tasutavalt summalt. Protsendid tasutakse üheaegselt tasutava laenuga.

Uut laenu võib välja anda ainult pärast varem saadud laenu täielikku kustutamist.

Laenuvõlgnevus koos protsentidega peetakse kinni:

— kindlustussumma väljamaksmisel seoses kindlustatu üldtöövõime jääva kaotusega 30% ulatuses ja enam;

— kindlustussumma väljamaksmisel lepingus osutatud tähtaja ületamise korral kindlustatu poolt või seoses kindlustatu surmaga;

— kindlustuslepingu kehtivuse ennetähtaegse lõpetamise korral kindlustatu poolt või kindlustussumma vähendamisel (redutseerimisel) (§ 18).

§ 24. Kindlustuslepingute järgi, millised kehtivad redutseeritud kindlustussummas, samuti lepingute järgi, milliste puhul kindlustatu vastavalt käesolevate eeskirjade § 7 on täielikult vabastatud kindlustusmaksude tasumisest, laenu välja ei anta.

V. Kindlustussumma väljamaksmine

§ 25. Kindlustussumma makstakse kindlustatule välja, kui ta elas kindlustuslepingu lõpptähtpäeva üle, samuti õnnetusjuhtumist põhjustatud üldtöövõime jääva kaotuse korral.

Kindlustatu surma korral makstakse kindlustussumma välja kindlustussumma saajaks määratud isikule. Kui saaja ei olnud määratud või oli määratud, kuid suri enne kindlustatut ning viimane ei määranud teist saajat, makstakse kindlustussumma välja kindlustatu pärijatele. Kindlustatu pärijatele makstakse samuti kindlustussumma välja kindlustatu ja kindlustussumma saajaks määratud isiku üheaegse surma korral, kui kindlustuslepingus ei ole muid klausleid.

Neil juhtudel, kui üldtöövõime jääva kaotuse protsent oli riikliku kindlustuse arstliku komisjoni (riikliku kindlustuse valitsuse vanemarsti) poolt kindlaks määratud, või kui kindlustatu elas üle kindlustuslepingu lõpptähtpäeva, kuid oma elu ajal ei saanud temale kuuluvat kindlustussummat, siis makstakse see summa samuti tema pärijatele.

§ 26. Mõne elundi, näiteks silma, jala, käe, sõrme kaotamisel kindlustatu poolt õnnetusjuhtumi tagajärjel ja luumurdude korral teostatakse arstlik läbivaatus üldtöövõime jääva kaotuse protsendi

kindlaksmääramise otstarbel, ootamata ravi lõppemist, ülejäänud juhtudel (põrutuste, sidemete venituste, luude mõrade jne. korral) aga — pärast ravi lõppemist, kuid mitte enne kolme kuud arvates õnnetusjuhtumi päevast.

Kui esmakordsel arstlikul läbivaatusel, pidades silmas haigusprotsessi edasist kulgu, ei saa määrata kindlaks üldtöövõime jääva kaotuse lõplikku protsenti, makstakse kindlustussumma välja lähtudes esialgselt kindlaksmääratud üldtöövõime jääva kaotuse protsendist. Üldtöövõime jääva kaotuse lõplik protsent määratakse neil juhtudel kindlaks korduval läbivaatusel mitte hiljem kui üheksa kuu jooksul arvates õnnetusjuhtumi päevast.

§ 27. Õnnetusjuhtumist põhjustatud üldtöövõime jääva kaotuse protsent määratakse kindlaks ainult riikliku kindlustuse arstliku komisjoni või riikliku kindlustuse valitsuse vanemarsti poolt NSV Liidu Rahandusministeeriumi juhendi «Kindlustusvõtjate arstliku läbivaatuse korrast» alusel.

§ 28. Kindlustusmaksud, millised on tasutud üle selle kuu, millal leidis aset kindlustatu surm või õnnetusjuhtum, mis põhjustas üldtöövõime jääva kaotuse enam kui 50%, tagastatakse koos vastava kindlustussumma väljamaksmisega.

Kindlustussumma väljamaksmisel seoses üldtöövõime jääva kaotusega 30% kuni 50% (kaasa arvatud), arvestatakse üleliigselt tasutud maksude summa järgnevate maksude katteks, ülejääv summa aga tagastatakse kindlustatule.

§ 29. Nõude esitamisel kindlustussumma väljamaksu kohta tuleb riikliku kindlustuse inspektuurile esitada avaldus, kindlustustunnistus ja kaks viimast kindlustusmaksude tasumise kviitungit kindlustatu surma, õnnetusjuhtumi või kindlustuslepingu kehtivuse lõpptähtpäeva üleelamise päevaks. Kindlustatu surma korral esitatakse peale selle perekonnaseisuaktide büroo poolt väljaantud surmatunnistus või selle notariaalselt tõestatud ärakiri. Kui kindlustussumma makstakse välja pärijatele, tuleb esitada notariaalkontori tunnistus pärimisõigustesse kinnitamise kohta.

Õnnetusjuhtumite korral esitatakse ka akt õnnetusjuhtumi kohta, kui niisugune koostati ettevõtte (asutuse) administratsiooni või vastava organi poolt.

Õnnetusjuhtumi kohta akti puudumisel peab avalduses olema märgitud, millal ja missugustel asjaoludel õnnetusjuhtum aset leidis, samuti, millise raviasutuse poolt osutati kannatanule esmaabi ja kus ta ravis ennast edaspidi.

§ 30. Kindlustussumma makstakse välja hiljemalt kuu aja jooksul, arvates riikliku kindlustuse inspektuuri poolt käesolevate eeskirjade § 29 märgitud dokumentide saamise päevast, töövõimekaotuse korral aga — arvates üldtöövõime jääva kaotuse protsendi kindlaksmääramise päevast.

§ 31. Kindlustussumma väljamaksu teostab kindlustatu elukohajärgne riikliku kindlustuse inspektuur. Kindlustussumma

makstakse välja nimelise tšekiga Riigipangale, kantakse üle saaja kontole hoiukassasse või saadetakse tema kulul posti kaudu.

Alaealisele saajale kantakse kindlustussumma üle ainult hoiukassasse tema elukoha järgi nimeliseks hoiuseks, teatades üheaegselt sellest eestkoste- ja hooldusorganitele.

§ 32. Kindlustustunnistuse kaotamise korral peab kindlustatu esitama selle kohta avalduse riikliku kindlustuse inspektuurile viimase kindlustusmaksu tasumise asukoha järgi.

Kindlustustunnistuse dublikaat antakse välja ainult kindlustatule; kindlustatu surma korral otsustatakse kindlustussumma väljamaksmise küsimus ilma kindlustustunnistuse dublikaadi väljaandmiseta olemasolevate dokumentide alusel.

VI. Pensioni väljamaksmise kindlustuse tingimused

§ 33. Arstliku läbivaatusega sõlmitud elu segakindlustuse lepingut võib täiendada kokkuleppega, mille järgi kindlustatu surma korral makstakse iga-aastast pensioni 10% suuruses elukindlustuslepingus ettenähtud kindlustussummast.

§ 34. Kokkulepe pensioni väljamaksmise kohta sõlmitakse mitte pikemale kestusele, kui kindlustatu 60-aastaseks saamiseni.

Kokkulepet võib sõlmida ainult üheaegselt elukindlustuse lepinguga. Kokkuleppe lõpptähtpäev ei või ületada elukindlustuslepingu kestuse lõppu.

§ 35. Maksud pensioni väljamaksmise kokkuleppe järgi arvutatakse elukindlustuslepingu kindlustussummalt olenevalt kindlustatu vanusest kokkuleppe sõlmimise päeval ja pensioni kindlustuse kestusest.

Maksud arvutatakse käesolevatele eeskirjadele lisatud tabeli järgi (lisa nr. 9).

§ 36. Pensioni väljamaksmise kokkuleppe sõlmimine vormistatakse kindlustustunnistuse väljaandmisega, mille saamisel kindlustatu peab tasuma riikliku kindlustuse kviitungi vastu esimese kindlustusmaksu.

Kokkuleppe kehtivus algab selle päeva kella 24-st, millal on saadud maks ja kindlustustunnistus kindlustatule isiklikult kätte antud. Maksud pensioni väljamaksmise kokkuleppe järgi tasutakse koos elukindlustuslepingu järjekordsete maksudega.

Kindlustusmaksude tasumise lõpetamine elukindlustuslepingu järgi toob endaga kaasa pensioni väljamaksmise kokkuleppe katkemise.

§ 37. Pensioni väljamaksmise kokkuleppe kehtivuse perioodil on kindlustatul õigus: ennetähtaegselt lõpetada kokkuleppe kehtivus ja jätkata maksude tasumist ainult elukindlustuslepingu järgi; asendada varem pensioni saajaks määratud isik teiste isikutega.

§ 38. Kindlustatu surma korral elukindlustuslepingu ja pen-

sioni väljamaksmise kokkuleppe kehtivuse perioodil makstakse välja:

a) pool elukindlustuslepingus ettenähtud kindlustussummast — hiljemalt kuu jooksul arvates käesolevate eeskirjade § 29 ettenähtud dokumentide ja pensioni väljamaksmise kindlustustunnistuse saamisest riikliku kindlustuse inspektuuri poolt;

b) pensioni 10% suuruses kindlustussummast — kindlustatu surma päevast iga aasta möödumisel kuni pensioni väljamaksmise kokkuleppe kestuse lõpuni;

c) teine pool kindlustussummast — pensioni väljamaksmise kokkuleppe kestuse lõppemisel koos pensioni viimase väljamaksuga.

§ 39. Pärast kindlustatu surma annab riikliku kindlustuse valitsus pensioni saajaks määratud isikule välja vastava tunnistuse, millise esitamisel riikliku kindlustuse inspektuur maksab välja pensioni.

Kui pärast kindlustatu surma järgneb pensioni või kindlustussumma saajaks määratud isiku surm, siis läheb nende summade saamise õigus üle kindlustussumma või pensioni saaja pärijatele.

§ 40. Muud tingimused, mis ei ole ette nähtud käesolevas osas, reguleeritakse elu segakindlustuse eeskirjade vastavate osadega.

VII. Nõudluste läbivaatamise kord

§ 41. Kindlustuslepingust tulenevaid nõudlusi võib esitada hiljemalt kolme aasta jooksul arvates kindlustatu poolt kindlustuslepingu kestuse lõpptähtpäeva üleelamise või õnnetusjuhtumist põhjustatud kindlustatu üldtöövõime jääva kaotuse protsendi kindlaksmääramise päevast või kindlustatu surma päevast.

Nõudlused lahendatakse riikliku kindlustuse kõrgemalseisvate valitsuste ja rahvakohtu poolt.

Kindlustuslepingutele, mis on sõlmitud arstliku läbivaatusega NSV Liidu Rahandusministeeriumi poolt 7. juunil 1960. a. nr. 182 all kinnitatud elu segakindlustuse eeskirjade alusel, käesolevate eeskirjade § 4 nimetatud kitsendused kindlustussumma väljamaksmise osas ei laiene. Nende lepingute suhtes säilitatakse aasta jooksul, arvates nende sõlmimise päevast, endine kindlustussumma väljamaksmise kord kindlustatu surma korral mis tahes põhjusel.

Lisa nr. 1
kindlustuse eeskirjade § 15 juurde

Elu segakindlustuse lepingute igakuuliste kindlustusmaksude

TABEL

Kindlustussumma 100 rublalt kindlustuse kestuse puhul			
5 aastat		10 aastat	
vanus kindlustus-lepingu sõlmimise ajal	kuumaks (rbl. ja kop.)	vanus kindlustus-lepingu sõlmimise ajal	kuumaks (rbl. ja kop.)
16—29	1.74	16—29	0.79
30—37	1.75	30—34	0.80
38—42	1.76	35—37	0.81
43—47	1.77	38—40	0.82
48—53	1.78	41—45	0.83
54—55	1.79	46	0.84
56—57	1.80	47	0.85
58—59	1.81	48	0.86
60	1.82	49—50	0.87
61—62	1.83	51—52	0.88
63	1.84	53	0.89
64	1.85	54—55	0.90
65	1.86	56	0.91
		57	0.92
		58	0.93
		59	0.95
		60	0.97

Kindlustussumma 100 rublalt kindlustuse kestuse puhul			
15 aastat		20 aastat	
vanus kindlustus-lepingu sõlmimise ajal	kuumaks (rbl. ja kop.)	vanus kindlustus-lepingu sõlmimise ajal	kuumaks (rbl. ja kop.)
16—28	0.50	16—25	0.36
29—32	0.51	26—30	0.37
33—35	0.52	31—35	0.38
36—37	0.53	36	0.39
38—39	0.54	37—38	0.40
40—43	0.55	39—40	0.41
44	0.56	41—42	0.42
45—46	0.57	43—44	0.43
47	0.58	45	0.44
48	0.59	46	0.45
49—50	0.60	47	0.46
51	0.61	48	0.47
52	0.62	49—50	0.48
53	0.64		
54—55	0.65		

ÕNNETUSJUHTUMITE KINDLUSTUSE EESKIRJAD NR. 172 [6]

(Kinnitatud NSV Liidu Rahandusministeeriumi poolt 1. juulil 1964. a.)

Vt. Õnnetusjuhtumite kindlustuse eeskirjad. Tallinn 1964

I. Kindlustuse üldtingimused

§ 1. Õnnetusjuhtumite vabatahtliku kindlustuse lepinguid sõlmitakse 16 kuni 70 aasta vanuste isikutega kestusele 1 kuni 5 aastat kindlustada soovivate isikute arstliku läbivaatuseta.

I ja II grupi invaliididega kindlustuslepinguid ei sõlmita.

§ 2. Ühe isikuga võib kokkuleppel riikliku kindlustusega sõlmida mitu kindlustuslepingut mitmesugustele kindlustussummadele.

Riikliku kindlustuse inspektuuri inspektorid ja agendid sõlmivad iseseisvalt kindlustuslepinguid (üks või mitu) summale mitte üle 2 tuhande rubla. Kindlustuslepingud üldsummale 2 kuni 3 tuhat rubla (kaasa arvatud) sõlmitakse riikliku kindlustuse inspektuuri vaneminspektori loal, summale üle 3 tuhande rubla aga — riikliku kindlustuse valitsuse loal.

Õnnetusjuhtumite kindlustuse lepinguid kindlustusmaksude tasumise tingimusel sularahata arvelduste teel sõlmivad kindlustusagendid (inspektorid) iseseisvalt kindlustussummale mitte üle 300 rubla.

§ 3. Kindlustuslepingu järgi makstakse kindlustussumma välja kindlustatu üldtöövõime jääva kaotuse või surma korral ainult õnnetusjuhtumist, mis leidis aset transpordivahendite liiklemisel, masinatel töötamisel, relvade ja instrumentide käsitsemisel või plahvatuse, kokkuvarisemise, põletuse, kukkumisest või hoobist saadud vigastuse, pikselöögi, elektrivoolu toime, külmumise, äkilise mürgituse (välja arvatud mürgitus alkoholist või teistest ainetest, mida kasutati alkoholi asemel), kurjategija kallaletungi, looma kallaletungi tagajärjel, aga samuti, kui kindlustatu uppus.

Peale selle makstakse kindlustussumma välja kindlustatu surma korral patoloogilisest sünnitusest, emakavälisest rasedusest, lämbumisest võõrkeha hingamisteedesse sattumise tagajärjel, aga samuti üldtöövõime jääva kaotuse või surma korral kevad-suvisest puuk-entsefaliidist.

§ 4. Kindlustussumma makstakse välja, kui aasta jooksul arvates õnnetusjuhtumi (§ 3) päevast, mis leidis aset kindlustuslepingu kehtivuse perioodil, selle juhtumi otsese tagajärjena saa-

[6] Eeskirjade teksti on viidud sisse muudatused ja täiendused vastavalt NSV Liidu Rahandusministeeriumi 24. juuli 1968. a. kirjale nr. 175.

bub kindlustatu üldtöövõime jääv kaotus või tema surm; sealjuures kutsealast töövõimekaotust arvesse ei võeta.

Õnnetusjuhtumist põhjustatud ajutise töövõimekaotuse korral kindlustussummat välja ei maksta.

§ 5. Terve kindlustussumma makstakse välja õnnetusjuhtumist põhjustatud kindlustatu surma või tema üldtöövõime jääva sajaprotsendilise kaotuse korral; osalise jääva töövõimekaotuse puhul makstakse välja nii mitu protsenti kindlustussummast, kui mitu protsenti kindlustatu kaotas üldtöövõimet õnnetusjuhtumi tagajärjel.

Korduvast õnnetusjuhtumist põhjustatud üldtöövõime jääva kaotuse korral makstakse välja nii mitu protsenti tervest kindlustussummast, kui mitu protsenti on kaotatud üldtöövõimet antud õnnetusjuhtumi tagajärjel. Väljamaksude üldsumma töövõimekaotuse juhtude eest ei või ületada lepingus näidatud kindlustussummat.

Kui õnnetusjuhtumi tagajärjel saabub kindlustatu surm, makstakse kindlustussumma välja terves suuruses olenemata väljamaksudest seoses töövõimekaotusega.

§ 6. Kindlustussummat ei maksta välja, kui surm või üldtöövõime jääv kaotus leiavad aset kindlustatu ettekavatsuse tagajärjel või seoses tema poolt kuriteo toimepanemisega.

Kui kindlustatu surm saabub kindlustussumma saajaks määratud isiku ettekavatsuse tagajärjel, sellele isikule kindlustussummat välja ei maksta. Niisugusel juhul makstakse kindlustussumma kindlustatu pärijaile.

Riiklikul kindlustusel on õigus keelduda kindlustussumma väljamaksmisest, kui kindlustatu aasta vältel, arvates õnnetusjuhtumi päevast, ei ilmu läbivaatusele riikliku kindlustuse arstlikku komisjoni või arsti juurde.

§ 7. Kui kindlustuslepingu sõlmimisel rikutakse käesolevate eeskirjade § 1, on riiklikul kindlustusel õigus lõpetada lepingu kehtivus, samuti keelduda kindlustussumma väljamaksmisest. Sealjuures otsustab kindlustusmaksude tagastamise küsimuse igal üksikul juhul riikliku kindlustuse vastav valitsus.

II. Kindlustuslepingu sõlmimise kord

§ 8. Kindlustusleping maksu tasumise korral sularahas sõlmitakse kindlustada sooviva isiku avalduse alusel. Kindlaksmääratud vormi kohane kindlustusavaldus esitatakse riikliku kindlustuse inspektuuri inspektorile või agendile. Isiku ja vanuse tõestamiseks esitatakse pass või seda asendav dokument.

Kui maksu tasumine lepingu järgi toimub sularahata arvelduste teel, antakse kindlustusagendile (inspektorile) avalduse asemel korraldus ettevõtte, asutuse, organisatsiooni raamatupidamise

nimele kindlustusmaksu ühekordseks ülekandmiseks riikliku kindlustuse inspektuuri kontole.

§ 9. Kindlustusleping vormistatakse kindlustustunnistuse väljaandmisega, mille saamisel kindlustatu peab tasuma maksu kogu kindlustuse kestuse eest.

Maksude tasumise korral sularahas jõustub kindlustusleping selle päeva kella 24-st, millal saadi maks ja anti kindlustustunnistus kindlustatule isiklikult üle. Kindlustusmaksu tasumise korral sularahata arvelduse teel jõustub kindlustusleping päevast, mis on antud kollektiivile (ettevõttele, asutusele, organisatsioonile, tsehhile, osakonnale jne.) kehtestatud töötasu väljaandmiseks töölistele ja teenistujatele, millest peetakse kinni kindlustusmaks.

Kindlustustunnistus antakse kindlustatule kätte kümnepäevasel tähtajal pärast kindlustusmaksude laekumist riikliku kindlustuse inspektuuri kontole Riigipanga asutuses.

Kui kindlustusleping sõlmitakse (uuendatakse) uuele tähtajale enne endise lepingu kehtivuse tähtaja lõppemist, jõustub uus leping eelmise lepingu tähtaja lõppemise momendist.

Isikule, kes on sõlminud õnnetusjuhtumite kindlustuslepingu kolme aasta jooksul (vaheajata), antakse kuuajane soodustusaeg uue kindlustuslepingu sõlmimiseks. Kui selle kuuajase soodustusaja vältel leiab kindlustatuga aset õnnetusjuhtum (§ 3), makstakse kindlustussumma välja, arvestades varem kehtinud lepingu kindlustussummat.

§ 10. Kindlustuslepingut sõlmida soovija võib oma surma korraks määrata kindlustussumma saajaiks pärijaid või teisi isikuid.

Kindlustatu võib asendada varem kindlustussumma saajateks määratud isikuid teiste isikutega, andes selle kohta avalduse riikliku kindlustuse inspektuurile ja esitades kindlustustunnistuse selles vastava muudatuse tegemiseks.

§ 11. Kindlustusmaksud arvutatakse vastavalt lisandatud tootmisliikide ja tööalade loetelule järgmises suuruses: 25 kop., 50 kop., 80 kop. või 1 rbl. 20 kop. aastas kindlustussumma igalt 100 rublalt.

Kolmeks aastaks või kauemaks sõlmitud kindlustuslepingute järgi tehakse lepingu arvutuskohasest kindlustusmaksude summast järgmised maksualandused:

kindlustuse 3-aastase kestuse juures 5%;
kindlustuse 4-aastase kestuse juures 10%;
kindlustuse 5-aastase kestuse juures 15%.

§ 12. Pikemale kui aastasele kestusele sõlmitud kindlustuslepingu järgi tagastatakse kindlustatu surma korral (olenemata selle põhjusest) kindlustusmaksud tervete aastate eest, mis on jäänud kindlustuslepingu kehtivuse tähtaja lõpuni, kindlustussumma saajaks määratud isikule. Kui saaja polnud määratud või oli määratud, kuid suri enne kindlustatut ja viimane ei määranud teist kindlustussumma saajat, kindlustusmaksud tagastatakse kindlus-

tatu pärijaile. Kindlustatu pärijaile tagastatakse kindlustusmaksud ka kindlustatu ja kindlustussumma saajaks määratud isiku üheaegse surma korral, kui kindlustuslepingus ei ole muid klausleid.

III. Kindlustussumma väljamaksmine

§ 13. Kindlustussumma makstakse kindlustatule õnnetusjuhtumist põhjustatud üldtöövõime jääva kaotuse korral.

Kindlustatu surma saabumisel õnnetusjuhtumist makstakse kindlustussumma välja selle saajaks määratud isikule. Kui saaja ei olnud määratud või oli määratud, kuid suri enne kindlustatut ja viimane teist saajat ei määranud, makstakse kindlustussumma välja kindlustatu pärijaile. Kindlustatu pärijaile makstakse välja kindlustussumma ka kindlustatu ja kindlustussumma saajaks määratud isiku üheaegse hukkumise korral, kui kindlustuslepingus ei ole muid klausleid.

Juhtudel, kui üldtöövõime jääva kaotuse protsent oli riikliku kindlustuse arstliku komisjoni (riikliku kindlustuse valitsuse vanemarsti) poolt kindlaks määratud, kindlustatu aga oma elu ajal ei saanud kätte temale kuuluvat kindlustussummat, see summa makstakse samuti tema pärijaile.

§ 14. Mõne elundi, näiteks silma, jala, käe, sõrme, kaotamisel kindlustatu poolt õnnetusjuhtumi tagajärjel ja luumurdude korral teostatakse arstlik läbivaatus üldtöövõime jääva kaotuse protsendi kindlaksmääramise otstarbel ootamata ravi lõppemist, ülejäänud juhtudel (põrutuste, sidemete venituste, luude mõrade jne. korral) aga — pärast ravi lõppemist, kuid mitte enne kolme kuud arvates õnnetusjuhtumi päevast.

Kui esmakordsel arstlikul läbivaatusel, pidades silmas haigusprotsessi edasist kulgu, ei saa määrata kindlaks üldtöövõime jääva kaotuse lõplikku protsenti, makstakse kindlustussumma välja lähtudes esialgselt kindlaksmääratud üldtöövõime jääva kaotuse protsendist. Üldtöövõime jääva kaotuse lõplik protsent määratakse neil juhtudel kindlaks korduval läbivaatusel mitte hiljem kui üheksa kuu jooksul arvates õnnetusjuhtumi päevast.

§ 15. Õnnetusjuhtumist põhjustatud üldtöövõime jääva kaotuse protsent määratakse kindlaks ainult riikliku kindlustuse arstliku komisjoni või riikliku kindlustuse valitsuse vanemarsti poolt NSV Liidu Rahandusministeeriumi juhendi «Kindlustusvõtjate arstliku läbivaatuse korrast» alusel.

§ 16. Nõudmise esitamisel kindlustussumma väljamaksmise kohta tuleb riikliku kindlustuse inspektuurile esitada: avaldus, kindlustustunnistus ja akt õnnetusjuhtumi kohta, kui viimane koostati ettevõtte (asutuse, organisatsiooni) administratsiooni või vastava organi poolt. Avalduses tuleb näidata, millal ja missugustel asjaoludel toimus õnnetusjuhtum, samuti, missuguse raviasutuse poolt osutati kannatanule esmaabi.

Kindlustatu surma korral esitatakse peale selle perekonnaseisuaktide büroo poolt väljaantud surmatunnistus või nimetatud tunnistuse notariaalselt tõestatud ärakiri. Kui kindlustussumma kuulub väljamaksmisele pärijaile, tuleb esitada notariaalkontori tunnistus pärimisõigustesse kinnitamise kohta.

§ 17. Kindlustussumma makstakse välja hiljemalt ühe kuu vältel, arvates käesolevate eeskirjade § 16 nimetatud dokumentide riikliku kindlustuse inspektuuri poolt saamise päevast, töövõimekaotuse korral aga — üldtöövõime jääva kaotuse protsendi kindlaksmääramise päevast.

§ 18. Kindlustussumma väljamaksmine teostatakse selle riikliku kindlustuse inspektuuri poolt, kelle rajoonis kindlustusleping sõlmiti. Kindlustussumma makstakse välja nimelise tšekiga Riigipangale, kantakse üle saaja kontole hoiukassasse või saadetakse tema kulul posti kaudu.

Alaealisele saajale kantakse kindlustussumma üle ainult elukohajärgsesse hoiukassasse sissemaksuna tema nimele, teatades üheaegselt sellest eestkoste- ja hooldusorganitele.

§ 19. Kindlustustunnistuse kaotamise korral annab kindlustuslepingu sõlminud riikliku kindlustuse inspektuur kindlustatule tema avalduse põhjal välja dublikaadi. Kindlustatu surma korral otsustatakse kindlustussumma väljamaksmise küsimus kaotatud kindlustustunnistuse dublikaadi väljaandmiseta olemasolevate dokumentide alusel.

IV. Nõudluste läbivaatamise kord

§ 20. Kindlustuslepingust tulenevaid nõudlusi võib esitada hiljemalt kolme aasta vältel arvates jääva töövõimekaotuse protsendi kindlaksmääramise päevast või kindlustatu surma päevast õnnetusjuhtumi tagajärjel.

Nõudlused lahendatakse riikliku kindlustuse kõrgemalseisvate valitsuste ja rahvakohtu poolt.

ELU SEGAKINDLUSTUSE EESKIRJAD NR. 375

(Kindlustussumma kahekordse väljamaksmise tingimusel kindlustatu surma või üldtöövõime jääva kaotuse korral)

(Kinnitanud NSV Liidu Rahandusministeerium 3. detsembril 1967. a.)

LASTEKINDLUSTUSE EESKIRJAD NR. 376

(Kinnitanud NSV Liidu Rahandusministeerium 3. detsembril 1967. a.)

§ 1. Lastekindlustuse lepinguid käesolevate eeskirjade tingimustel sõlmitakse lapsevanematega, lapsendajatega ja teiste lapse sugulastega (vanaisa, vanaema, vend, õde, onu, tädi) kindlustussummale 300, 500 või 1000 rubla eeldusel, et lapse vanus kindlustusavalduse esitamise päevaks ei ületa 12 aastat.

§ 2. Kindlustussumma makstakse välja kindlustatud isikule kindlustuse tähtpäeva möödumisel.

Sõltumata kindlustussumma väljamaksmisest kindlustuse tähtpäeva möödumisel makstakse kindlustatule käesolevate eeskirjade § 10 näidatud korras välja vastav osa kindlustussummast, kui tal saabub üldtöövõime jääv kaotus kindlustuslepingu kehtimise perioodil asetleidnud õnnetusjuhtumi tagajärjena transpordivahendite liikumisel, masinatel töötamisel, relvade ja instrumentide käsitsemisel või plahvatuse, sisselangemise, põletuse, kukkumisest või hoobist saadud vigastuse, pikselöögi, elektrivoolu toime, külmumise, äkilise mürgituse, kurjategija kallaletungi ja looma kallaletungi tagajärjena.

Peale selle makstakse kindlustussumma välja üldtöövõime jääva kaotuse korral kevad-suvisest puuk-entsefaliidist.

§ 3. Kindlustuse kestus oleneb lapse vanusest kindlustuslepingu vormistamise päevaks ja tehakse kindlaks järgmise tabeli alusel:

Lapse vanus kindlustuslepingu sõlmimise päevaks	Kindlustuse kestus (aastais)	Lapse vanus kindlustuslepingu sõlmimise päevaks	Kindlustuse kestus (aastais)
Alla 1 aasta	18	7 aastat	11
1 aasta	17	8 aastat	10
2 aastat	16	9 aastat	9
3 aastat	15	10 aastat	8
4 aastat	14	11 aastat	7
5 aastat	13	12 aastat	6
6 aastat	12		

Märkus. Lapse vanus määratakse kindlaks kindlustusavalduse esitamise päevaks tervetes aastates; aega alla 6 kuud arvesse ei võeta, 6 kuud ja enam loetakse aga terveks aastaks.

§ 4. Kindlustusleping jõustub selle päeva kella 24-st, millal kindlustusvõtja poolt on tasutud esimene maks ja temale kätte antud NSV Liidu Rahandusministeeriumi poolt kehtestatud näidise kohane kindlustustunnistus.

§ 5. Kindlustusvõtja on kohustatud kindlustuse kogu kestuse

vältel tasuma kindlustustunnistuses osutatud makse iga kuu eest ette. Kindlustuse kuumaksu suurus määratakse kindlaks olenevalt lapse vanusest, kindlustuse kestusest ja kindlustussummast.

Kindlustusvõtjal on õigus tasuda kindlustusmaksud ühekordselt kogu kestuse eest alandatud tariifi kohaselt.

Riikliku kindlustuse organid ei ole kohustatud kindlustusvõtjale meelde tuletama järjekordse maksu tasumise tähtpäeva saabumist.

§ 6. Järjekordse maksu kahe kuu vältel mittetasumise korral — vähem kui ühe aasta eest tasutud kindlustusleping loetakse kindlustusvõtja poolt lõpetatuks ja tasutud makse talle ei tagastata;

— esialgne kindlustussumma kindlustuslepingu järgi, mis on maksudega tasutud aasta ja rohkem, redutseeritakse (vähendatakse) ja kindlustusleping säilitab selles summas jõu kuni lepingus osutatud kestuse lõpuni maksude edasise tasumiseta. Redutseeritud kindlustussumma määratakse kindlaks eritabeli kohaselt.

§ 7. Kui kindlustusvõtja avaldas soovi lõpetada kindlustuslepingu kehtivus, makstakse talle kirjaliku avalduse alusel, juhul kui maksud olid tasutud rohkem kui ühe aasta eest, välja tagasiostusumma (osa tasutud maksudest). Tagasiostusumma suurus oleneb kindlustuse möödunud maksudega tasutud aastate ja kuude arvust ja määratakse kindlaks eritabeli alusel. Maksude tasumise korral vähem kui ühe aasta eest tagasiostusummat välja ei maksta ja makse ei tagastata.

§ 8. Kindlustusvõtjal on õigus aasta vältel taastada täiele kindlustussummale kindlustusleping, mille järgi eeskirjade §-de 6 ja 7 alusel katkestati maksude tasumine ja tagasiostusumma väljamaksu ei teostatud. Aegunud maksude tasumiseks võib kindlustusvõtja võimaldada ajatamist kuni 6 kuuni riikliku kindlustuse inspektuuri äranägemisel.

Taastatud kindlustuslepingu kehtimine algab selle päeva kella 24-st, millal kindlustusvõtja poolt on tasutud järjekordne ja aegunud maks.

Kui ajatamise perioodil kindlustusvõtja poolt ei tasuta täielikult aegunud makse, loetakse kindlustusleping mittetaastatuks.

§ 9. Kindlustusvõtjal on õigus vähendada kindlustussummat 500 rublale sõlmitud kindlustuslepingu järgi 300 rublale, 1000 rublale sõlmitud kindlustuslepingu järgi aga 500 või 300 rublale ja jätkata maksude tasumist vastavalt vähendatud määras. Selleks peab ta riikliku kindlustuse inspektuurile andma avalduse ja esitama kindlustustunnistuse sellesse vajalike muudatuste sisseviimiseks.

Kindlustussumma vähendamise korral vähem kui ühe aasta eest maksudega tasutud kindlustuslepingu järgi arvestatakse osa tasutud maksudest maksude tasumisel järgneva aja eest, ühe aasta või rohkema aja eest maksudega tasutud kindlustuslepingu puhul aga

tagastatakse osa tasutud maksudest kindlustusvõtjale või arvestatakse tema soovil maksude tasumisel järgneva aja eest.

§ 10. Kui kindlustatud lapsega kindlustuslepingu kehtimise perioodil leidis aset õnnetusjuhtum, mis tõi endaga kaasa püsiva tervisekahjustuse või vigastuse, peab kindlustusvõtja kuue kuu vältel tegema selle teatavaks riikliku kindlustuse inspektuurile, kellele tasutakse kindlustusmakse. Kirjalikus avalduses peab kindlustusvõtja osutama, millal kindlustatud lapsega toimus õnnetusjuhtum, missuguse raviasutuse poolt osutati esmaabi ja kus ta viibis ravil edaspidi. Selle avalduse saamise kinnitamiseks on riikliku kindlustuse inspektuur kohustatud kindlustusvõtjale andma kehtestatud vormi kohase tõendi.

Kindlustatud lapse läbivaatus üldtöövõime jääva kaotuse protsendi kindlaksmääramiseks seoses jäsemete amputatsiooni või silma eemaldamisega õnnetusjuhtumi tagajärjel teostatakse kuu vältel arvates kindlustusvõtja avalduse saamise päevast, raskete peaaju või seljaüdi vigastuste korral aga mitte varem kui pärast kuue kuu möödumist arvates õnnetusjuhtumi päevast.

Kõigi teiste õnnetusjuhtumi tulemusena saadud vigastuste korral (luumurrud, välja arvatud koljuluude murrud, luude mõrad, põrutused, sidemete venitused jne.) teostatakse läbivaatus mitte varem kui kindlustatud lapse 16 aasta vanuseks saamisel.

Üldtöövõime jääva kaotuse ulatus (protsentides) määratakse kindlaks sellekohase NSV Liidu Rahandusministeeriumi juhendi alusel.

Kui läbivaatuse tulemusel tehakse kindlaks, et kindlustuslepingu kehtimise perioodil kindlustatud lapsega asetleidnud õnnetusjuhtum tõi endaga kaasa üldtöövõime jääva kaotuse, kantakse töövõimetuse protsendile vastav osa kindlustussummast hiljemalt kuu vältel arvates õnnetusjuhtumi päevast hoiusena lapse nimele hoiukassasse, teatades sellest samaaegselt lapsevanematele.

Kindlustussummat ei maksta välja, kui töövõimekaotus oli haiguse tagajärg, mitte seoses õnnetusjuhtumiga kindlustuslepingu kehtimise perioodil.

§ 11. Kindlustusvõtja surma korral jääb ühekordse maksuga või järjekordsete maksudega enam kui ühe aasta eest tasutud kindlustusleping jõusse täies või redutseeritud (§ 6) kindlustussummas kuni kindlustustunnistuses osutatud tähtaja lõpuni. Sealjuures, kui kindlustusleping on tasutud kuumaksudega, võib kindlustatud lapse § 1 loetletud iga sugulane, esitades riikliku kindlustuse inspektuurile kindlaksmääratud vormis vastava avalduse, võtta endale kohustuse kindlustusmaksude tasumise jätkamiseks. See isik kannab kindlustuslepingu järgi kõiki kohustusi ja omandab kindlustusvõtja õigused, välja arvatud õigus tagasiostusumma (§ 7) saamiseks ja osamaksude tagastamiseks kindlustussumma vähendamise korral (§ 9).

Kindlustusmaksude tasumise katkestamise korral seoses kind-

TABEL

kindlustusmaksude määrade kohta lastekindlustuse lepingute järgi maksude

Lapse vanus	Alla 1 aasta	1	2	3	4	5
Kindlustuse kestus	18	17	16	15	14	13
						kindlustussummalt
	685.00	685—00	728—00	748—00	766—00	786—00
						kindlustussummalt
	342.50	342—50	364—00	374—00	383—00	393—00
						kindlustussummalt
	205.50	205—50	218—40	224—40	229—80	235—80

lustusvõtja surmaga kantakse lepingu järgi, mis on tasutud vähem kui ühe aasta eest, 90% maksudest hoiukassasse lapse nimele (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 14. juuni 1968. a. kirja nr. 143 redaktsioonis).

Kindlustatud lapse surma korral tagastatakse kindlustusvõtjale 90% maksudest, olenemata missuguse perioodi eest need olid tasutud.

Kindlustusvõtja ja kindlustatud lapse üheaegse surma korral tagastatakse lapse pärijaile 90% tasutud maksudest pärast nende poolt notariaalkontori tunnistuse pärimisõiguse kohta esitamist.

Lapse surma korral pärast kindlustusvõtja surma tagastatakse 90% tasutud maksudest, kui need ei olnud kantud hoiusena lapse nimele, lapse pärijaile pärast nende poolt notariaalkontori tunnistuse pärimisõiguse kohta esitamist.

§ 12. Õnnetusjuhtumi tagajärjel kannatada saanud kindlustatud lapse läbivaatuseks nõudmise esitamise korral peab kindlustusvõtja riikliku kindlustuse inspektuurile esitama:

— riikliku kindlustuse inspektuuri tõendi selle kohta, et tema oli õigeaegselt teatanud õnnetusjuhtumist (§ 10);

— kindlustustunnistuse;

— kindlustusmaksude tasumise kviitungi õnnetusjuhtumi päevaks.

Kindlustussumma saamiseks seoses kindlustustähtaja lõppemisega esitatakse:

— avaldus kindlustussumma väljamaksmiseks;

— kindlustustunnistus;

— kviitung viimase kindlustusmaksu tasumise kohta.

§ 13. 90% maksude ülekandmiseks hoiusena lapse nimele seoses kindlustusvõtja surmaga, samuti kindlustusvõtjale 90% mak-

6	7	8	9	10	11	12
12	11	10	9	8	7	6
1000 rbl. (rbl. ja kop.)						
808—00	829—00	851—00	874—00	896—00	920—00	945—00
500 rbl. (rbl. ja kop.)						
404—00	414—50	425—50	437—00	448—00	460—00	472—50
300 rbl. (rbl. ja kop.)						
242—40	248—70	255—30	262—20	268—80	276—00	283—50

sude tagastamiseks lapse surma korral, esitatakse riikliku kindlustuse inspektuurile järgmised dokumendid:

— ühe lapsevanema avaldus maksude ülekandmiseks (tagastamiseks);

— kindlustustunnistus;

— kviitung viimase kindlustusmaksu tasumise kohta;

— kindlustusvõtja või lapse surmatunnistus.

Kindlustusvõtja ja lapse üheaegse surma korral esitatakse peale selle notariaalkontori tunnistus pärimisõiguse kohta (käesolevate eeskirjade § 11).

§ 14. Kindlustuslepingust tulenevaid nõudlusi võib esitada hiljemalt kolme aasta jooksul arvates õnnetusjuhtumi tagajärjel kannatadasaanud kindlustatud lapse ülevaatuse päevast, kindlustatud lapse poolt kindlustustähtaja lõpu ületamise päevast, samuti kindlustusvõtja või kindlustatud lapse surma päevast.

Nõudlused lahendatakse riikliku kindlustuse kõrgemalseisvate valitsuste ja rahvakohtu poolt.

§ 15. Käesolevad eeskirjad jõustuvad arvates 1. jaanuarist 1968. a.

Lastekindlustuse lepingute igakuuliste kindlustusmaksude

TABEL

Lapse vanus lepingu sõlmimise päevaks	Kindlustuse kestus	Kuumaks (rbl. ja kop.)		
		Kindlustussummalt 300 rbl.	Kindlustussummalt 500 rbl.	Kindlustussummalt 1000 rbl.
Alla 1 aasta	18	1—38	2—30	4—60
1 aasta	17	1—38	2—30	4—60
2 aastat	16	1—47	2—45	4—90
3 aastat	15	1—60	2—65	5—30
4 aastat	14	1—71	2—85	5—70
5 aastat	13	1—86	3—10	6—20
6 aastat	12	2—05	3—40	6—80
7 aastat	11	2—25	3—75	7—50
8 aastat	10	2—52	4—20	8—40
9 aastat	9	2—82	4—70	9—40
10 aastat	8	3—21	5—35	10—70
11 aastat	7	3—72	6—20	12—40
12 aastat	6	4—38	7—30	14—60

Märkus. Lapse vanus määratakse kindlaks kindlustusavalduse esitamise päevaks tervetes aastates; aega alla 6 kuud arvesse ei võeta, 6 kuud ja enam loetakse aga terveks aastaks.

ISIKUKINDLUSTUSE LEPINGUTEGA KINDLAKSMÄÄRATUD KINDLUSTUSMAKSUDE TASUMISE KOHTA TÖÖLISTE JA TEENISTUJATE POOLT SULARAHATA ARVELDUSTE KORRAS

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 12. septembri 1968. a. määrus nr. 314 — *ENSV ÜVT 1968, nr. 40, art. 285*)

(Väljavõte)

Isikukindlustuse arendamiseks elanikkonna hulgas ja vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 30. aprilli 1968. a. määrusele nr. 292 Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. Eesti NSV ministeeriumidel ja keskasutustel anda neile alluvatele ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele juhised isikukindlustuse lepingutega kindlaksmääratud kindlustusmaksude ülekandmiseks töölistel ja teenistujatel saadaolevast palgast nende kirjalike korralduste alusel NSV Liidu riikliku kindlustuse organite kontodele sularahata arvelduste korras.

2. Rajoonide ja linnade töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel anda rahandus- ja kindlustusorganitele vajalikku abi tööliste ja teenistujate seas selgitustöö korraldamises isikukindlus-

tuse tähtsusest ning kindlustusmaksude ettevõtete ja organisatsioonide raamatupidamise kaudu sularahata arvelduste korras tasumise paremustest.

ETTEVÕTETE, ASUTUSTE JA ORGANISATSIOONIDE ARVEL TÖÖTAJATE KINDLUSTAMISE EESKIRJAD NR. 70

(Kinnitanud NSV Liidu Rahandusministeerium 3. märtsil 1965. a.)

Vt. Ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide arvel töötajate kindlustamise eeskirjad. Tallinn 1965

VABATAHTLIKE RAHVAMALEVLASTE RIIKLIKU KINDLUSTUSE KOHTA ÕNNETUSJUHTUMITE VASTU

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 31. juuli 1964. a. määrus nr. 344 — *ENSV MKK 1964, nr. 32, art. 120*)

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. Lubada Eesti NSV riiklikel, kooperatiiv- ja ühiskondlikel ettevõtetel, asutustel ja organisatsioonidel sõlmida kindlustuslepinguid õnnetusjuhtumite vastu kuni 500 rublani vabatahtliku rahvamaleva iga liikme kohta tema töövõime kaotamise või surma puhul malevlase kohuste täitmisel.

Kindlustusmaksu arvestatakse tariifi järgi 0,40 rubla kindlustussumma igalt 100 rublalt aastas ning tasutakse ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide poolt ettevõttefondist ja administratiivmajanduskulude kokkuhoiu arvel.

2. Kohustada Eesti NSV Riikliku Kindlustuse Valitsust tagama vabatahtlike rahvamalevate liikmete kindlustamise läbiviimise Eesti NSV ettevõtetes, asutustes ja organisatsioonides vastavalt kehtivatele eeskirjadele.

VABATAHTLIKE TULETÕRJESALKADE ORGANISEERIMISEST TÖÖSTUSETTEVÕTETES JA TEISTEL MINISTEERIUMIDE NING AMETKONDADE OBJEKTIDEL[7]

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 26. mai 1954. a. määrus nr. 252)

(Väljavõte)

... Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

3. Kindlustada iga vabatahtliku tuletõrjesalga liikme elu 4000

[7] Käesoleva määruse p. 3 kehtivust on laiendatud ka vabatahtlike gaasipäästesalkade ja mäepääste abimeeskondade liikmetele (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 12. detsembri 1967. a. määrus nr. 499 ja 24. aprilli 1968. a. määrus nr. 139).

rubla[8] suuruses summas ettevõtte, asutuse või organisatsiooni arvel surmajuhtumite või vigastuste puhuks, mis võivad tekkida tulekahju või avarii likvideerimisel.

ÜHEKORDSE TOETUSE VÄLJAMAKSMISE KORD VABATAHTLIKE TULETÕRJEÜKSUSTE LIIKMETE SURMA VÕI TÖÖVÕIME KAOTUSE PUHUL

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 5. mai 1960. a. määrusega nr. 178 — *ENSV MKK 1960, nr. 7, art. 28*)

SURMA JA TÖÖVÕIMEKAOTUSE JUHTUDE VASTU KINDLUSTAMISE EESKIRJAD NR. 600

(Kinnitanud NSV Liidu Rahandusministeerium 2. augustil 1947. a.)

ELUAEGSE KINDLUSTAMISE EESKIRJAD SURMA JA TÖÖVÕIMEKAOTUSE JUHTUDEKS NR. 598

(Kinnitanud NSV Liidu Rahandusministeerium 1. augustil 1947. a.)

PENSIONIKINDLUSTUSE EESKIRJAD NR. 418

(Kinnitanud NSV Liidu Rahanduse Rahvakomissariaat ja NSV Liidu Riikliku Kindlustuse Peavalitsus 4. augustil 1944. a.)

ELU LIHTSUSTATUD SEGAKINDLUSTUSE EESKIRJAD NR. 596[9]

(Kinnitanud NSV Liidu Rahandusministeerium 31. juulil 1947. a.)

---

[8] NSV Liidu Ministrite Nõukogu 4. mai 1960. a. määrusega (*ENSV ÜT 1960, nr. 7*) on alates 1. jaanuarist 1961. a. hindade mastaap muudetud kümnekordselt.

[9] Eeskirjad nr. 596 kaotasid kehtivuse 1. märtsil 1956. a., kuid varem sõlmitud lepingud säilitavad jõu kuni nende tähtaja lõpuni (1976. a.).

XXXIV peatükk

ARVELDUS- JA KREDIIDISUHTED

NSV LIIDU JA LIIDUVABARIIKIDE TSIVIILSEADUSANDLUSE ALUSED — §-d 83—87

EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 389—393

NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKE VABARIIKIDE LIIDU RIIGIPANGA PÕHIKIRI

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 29. oktoobri 1960. a. määrusega nr. 1146 — *СП СССР 1960, № 18, ст. 160*)

(Põhikirja on muudetud ja täiendatud vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrustele 25. maist 1963. a. nr. 591 — *СП СССР 1963, № 10, ст. 105*, 19. märtsist 1964. a. nr. 223 — *СП СССР 1964, № 4, ст. 31*, 5. augustist 1968. a. nr. 592 — *СП СССР 1968, № 15, ст. 103* ja 21. maist 1969. a. nr. 368 — *СП СССР 1969, № 14, ст. 76*)

KAPITAALMAHUTUSTE FINANTSEERIMISE ÜLELIIDULISE PANGA (NSV LIIDU EHITUSPANK) PÕHIKIRI

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 1. oktoobri 1964. a. määrusega nr. 822 — *СП СССР 1964, № 19, ст. 122*)

(Põhikirja on täiendatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 21. mai 1969. a. määrusega nr. 368 — *СП СССР 1969, № 14, ст. 76*)

ARVELDUSTE PARENDAMISE ABINÕUDEST RAHVAMAJANDUSES

(NSV Liidu Ministrite Nõukogu 25. märtsi 1963. a. määrus nr. 1245 — *СП СССР 1963, № 22, ст. 218*)

(Määrust on täiendatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 21. mai 1969. a. määrusega nr. 368 — *СП СССР 1969, № 14, ст. 76*)

TSEKIMÄÄRUSTIK

(Kinnitatud NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu 6. novembri 1929. a. määrusega — *СЗ СССР 1929, № 73, ст. 697*)

Vt. Notari käsiraamat. Koost. H. Rajandi. Tallinn 1971, lk. 396

SOVHOOSIDE JA TEISTE RIIKLIKE PÕLLUMAJANDUSETTEVÕTETE TÄIELIKULE ISEMAJANDAMISELE ÜLEVIIMISE KOHTA[1]

(EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 6. juuni 1967. a. määrus nr. 244 — *ENSV ÜVT 1967, nr. 26, art. 213*)

KOLHOOSIDE KREDITEERIMISE PARENDAMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 25. jaanuari 1966. a. määrus nr. 54 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 5, art. 31*)

Kolhooside krediteerimise parendamiseks, nende rahanduslikuks ja majanduslikuks tegevuseks vajalike tingimuste loomiseks ja töötasu maksmisel õigeaegsete arvelduste tagamiseks kolhoosnikutega ja vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 17. detsembri 1965. a. määrusele nr. 1089 Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. Üle viia vabariigi kolhoosid lähematel aastatel otsesele pangakrediteerimisele, pidades silmas, et krediite tuleb kolhoosidele anda majandi rahaliste vahendite hooajalise puuduse katmiseks kogu ulatuses, kaasa arvatud kolhoosnikute töötasu rahaline osa, kooskõlas tootmis- ja rahandusplaaniga, vastava kvartali tulude ja kulude täpsustamisega majandi poolt.

Majanduslikult kõige vastuvõetavamate krediteerimistingimuste väljaselgitamiseks Riigipanga Eesti Vabariiklikul Kontoril organiseerida katseliselt alates 1966. aastast kolhooside otsene pangakrediteerimine Võru, Pärnu, Rakvere, Tartu ja Harju rajoonis.

Soovitada nende rajoonide kolhooside juhatustele alates 1966. aastast üle minna tootmiskulude ja töötasu otsesele pangakrediteerimisele.

2. Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumil võtta tarvitusele abinõud planeerimise parendamiseks kolhoosides. Selleks:

1) välja töötada majanduslikult põhjendatud tootmis- ja rahandusplaanide koostamise metodoloogia ja soovitada seda kolhoosidele;

[1] Vt. käesoleva kogumiku I kd., lk. 226.

2) tagada tulude ja kulude reaalsete plaanide koostamine kolhooside poolt, samuti töötasufondi kindlaksmääramine iga kolhoosi majanduslikke võimalusi arvestades;

3) tagada iga kolhoosi tootmis- ja rahandusplaanide õigeaegne koostamine ja kinnitamine kehtivas korras.

3. Eesti NSV ministeeriumidel ja keskasutustel, rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel, rajoonide põllumajandusliku tootmise valitsustel ja kolhooside juhatustel võtta teadmiseks ja juhindumiseks, et:

1) NSV Liidu Riigipangale on tehtud ülesandeks kuni kolhooside üleviimiseni otsesele pangakrediteerimisele:

anda kolhoosidele rahalisi avansse varumisorganisatsioonide nimel vastavalt kontraheerimislepingutele;

anda kolhoosidele lühiajalisi krediite tootmiskuludeks ettenähtud vahendite hooajalise puuduse katmiseks, kui seda ei kata rahalised tulud ja kontraheerimislepingute alusel saadavad avansid, kaasa arvatud kolhoosnikute töötasu rahaline osa kehtivate hinnete alusel, arvestades iga majandi majanduslikke võimalusi;

kanda kolhooside nõudmisel nende jooksvatele erikontodele rahalistest tuludest vahendeid suuruses, mis tagab töötasu maksmisel õigeaegsed arveldused kolhoosnikutega, lähtudes tootmis- ja rahandusplaanis ettenähtud töötasufondist. Erikontol vahendite puudumisel maksta kolhoosnikutele töötasu kolhoosi jooksvalt põhikontolt esmajärjekorras;

2) pikaajalisi krediite antakse kolhoosidele kapitaalmahutuste majanduslikult põhjendatud plaanide alusel, mis kinnitatakse kehtestatud korras.

Kolhoosidele antavate pikaajaliste krediitide kustutamise tähtaegade kindlaksmääramise metoodika, arvestades krediteeritavate ürituste tasuvust, töötab välja NSV Liidu Põllumajanduse Ministeerium koos NSV Liidu Riikliku Plaanikomitee ja NSV Liidu Riigipangaga.

NSV Liidu Riigipank annab kolhoosidele täiendavalt pikaajalisi krediite järgmisteks üritusteks:

parendatud tõugu veiste ostmiseks, et kujundada põhikarja, samuti kulude katmiseks seoses noorloomade üleviimisega põhikarja — tähtajaga kuni 3 aastat, kustutamisega alates teisest aastast;

kolhooside elumajade (ühiskondliku fondi) ehitamiseks, samuti lasteasutuste, saunade ja muude kultuur-elukondlike ehituste püstitamiseks — tähtajaga kuni 15 aastat, kustutamisega alates viiendast aastast;

3) juhul kui mittekohalikud hankijad hangivad kolhoosidele kaubalis-materiaalseid väärtusi tellimise tingimusi rikkudes, on kolhoosidel õigus 10 päeva jooksul alates kauba kohalejõudmise momendist välja kirjutada maksenõudeid liigselt tasutud summade sissenõudmiseks hankijalt aktseptist keeldumise korras.

SULARAHATA ARVELDUSTEST JA ARVELDUSTEGA SEOTUD OPERATSIOONIDE KREDITEERIMISEST

NSV Liidu Riigipanga 28. mai 1960. a. juhend nr. 2

Täiendatud ja muudetud NSV Liidu Riigipanga määrustega 1. detsembrist 1962. a. nr. 1087 ja 20. septembrist 1963. a. nr. 1176 ning kirjadega 2. oktoobrist 1961. a. nr. 992, 3. aprillist 1963 a. nr. 1125, 22. juulist 1964. a. nr. 1262, 27. detsembrist 1965. a. nr. 1453, 2. juunist 1966. a. nr. 1511, 9. märtsist 1967. a. nr. 1580, 21. juunist 1967. a. nr. 1607, 2. novembrist 1967. a. nr. 1660 ja 27. maist 1969. a. nr. 1793

Vt. Juhend sularahata arveldusteks ja arveldustega seotud operatsioonide krediteerimiseks. Eesti Riiklik Kirjastus. Tallinn 1961

KOOPERATIIVELAMUEHITUSE KREDITEERIMISE EESKIRJAD

(Kinnitatud NSV Liidu Ehituspanga poolt vastavalt NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 1. juuni 1962. a. määrusele nr. 561 ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 19. novembri 1964. a. määrusele nr. 943)

1. NSV Liidu Ehituspank teostab vastavalt NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrusele nr. 561 1. juunist 1962. a. «Individuaal- ja kooperatiivelamuehitusest» [2] ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrusele nr. 943 19. novembrist 1964. a. «Kooperatiivelamuehituse edasiarendamisest» [3] linnades ja linna tüüpi asulates ning sovhoosides ja maa-asulates organiseeritud elamuehituskooperatiivide krediteerimist.

Krediteerimist teostatakse tingimusel, et kooperatiiv on tasunud enne ehituse algust Ehituspanga asutusse vähemalt 40%, NSV Liidu Ministrite Nõukogu määruse nr. 943 19. novembrist 1964. a. punktis 11 loetletud vabariikides, kraides ja oblastites aga vähemalt 30% maja maksumusest ja samuti siis, kui ehitus on võetud tööettevõtu korras teostatavate ehitus-montaažitööde riiklikku plaani.

2. Elamuehituskooperatiivide elumajade ehitamiseks antakse krediiti selleks otstarbeks NSV Liidu Ehituspanga krediidiplaanis igale liiduvabariigile ettenähtud summade ulatuses.

NSV Liidu Ehituspank teatab panga vabariiklikele kontoritele liiduvabariikide kooperatiivelamuehituse krediteerimise limiidi.

NSV Liidu Ehituspanga vabariiklikud kontorid saavad liiduvabariikide ministrite nõukogudelt vabariigi krediteerimise limiidi jaotuskava autonoomsete vabariikide ministrite nõukogude, kraide,

[2] СП СССР 1962, № 12, ст. 93.
[3] СП СССР 1964, № 25, ст. 147.

oblastite ja vabariigilise alluvusega linnade töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede vahel ning teatavad limiidid vastavatele panga kontoritele.

NSV Liidu Ehituspanga kontorid, mis asuvad autonoomsete vabariikide pealinnades, kraide ja oblastite keskustes ja vabariigilise alluvusega linnades, saavad autonoomsete vabariikide ministrite nõukogudelt, kraide, oblastite ja linnade töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedelt nendele määratud limiitide jaotuse elamuehituskooperatiivide vahel ja teevad selle teatavaks Ehituspanga asutustele kooperatiivi asukoha järgi.

Elamuehituskooperatiividele annavad laene panga asutused kehtestatud krediteerimise limiidi piirides.

3. Kooperatiivelamute ehitamine toimub kehtivate tüüpprojektide järgi aja vältel, mis on kindlaks määratud riiklike kapitaalmahutuste arvel ehitatavatele elumajadele. Tüüpprojekte, mida ei ole kehtivate tüüpprojektide (kinnitatud on 1 m^2 elamispinna hinnakirjaline maksumus) nimekirjas, võib kasutada ainult liiduvabariikide riiklike ehituskomiteede loal.

Kooperatiivelamute ehitamine individuaal- või korduvalt kasutatavate projektide järgi on lubatud liiduvabariikide ministrite nõukogude poolt kehtestatud korras.

Kooperatiivelamute ehitusmaksumus määratakse riiklikus elamuehituses kehtestatud hindade, normide ja korra järgi, arvestades metsamaterjalide ning puit- ja raudbetoontoodete kehtivate hulgihindade ja eelarveliste hindade vahet, samuti muudatusi ehitusorganisatsioonide töötajate palgamäärades. Vahe summa näidatakse maja ehitamise eelarves eraldi reana, arvestamata sellelt summalt kaudseid kulusid.

Kui kooperatiivmajas ehitatakse kooperatiivi nõusolekul ruumid kaubandusettevõtete, toitlustamisettevõtete või teiste asutuste jaoks, koostatakse projekteelarveline dokumentatsioon ikkagi kogu maja kohta, kaasa arvatud nimetatud ruumid, kuid eelarves näidatakse nende ruumide maksumus eraldi.

Elamuehituskooperatiivide poolt panka sissemakstava omavahendite summa, samuti panga krediidi määra arvutamisel tuleb lähtuda ehitusmaksumusest, võttes arvesse tähendatud hinna- ja tariifivahesid ja lahutades kulutused sisseehitatavatele mitte-eluruumidele.

4. Elamuehituskooperatiividele antakse laene kuni 60% ulatuses ehitusmaksumusest, välja arvatud sisseehitatud mitte-eluruumide maksumus, tähtajaga 10—15 aastat; kooperatiividele, mis on asutatud pärast 1. jaanuari 1965. a. Kasahhi NSV, Altai, Krasnojarski, Primorje ja Habarovski krai, Amuuri, Arhangelski, Irkutski, Kamtšatka, Kemerovo, Magadani, Murmanski, Novosibirski, Omski, Sahhalini, Tomski, Tjumeni ja Tšitaa oblasti, Burjaadi ANSV, Komi ANSV, Karjala ANSV, Jakuudi ANSV ja Tuva ANSV asulates antakse laene kuni 70% ulatuses ehitusmaksumusest tähtajaga 10—20 aastat, kui on olemas vastavate töörahva saadikute nõuko-

gude täitevkomiteede otsused kooperatiivide poolt panka sissemakstavate omavahendite määra vähendamise kohta 30%-ni ehitusmaksumusest. Laenude suuruse ja nende kustutamise tähtaja määravad igal üksikjuhul Ehituspanga asutuste juhatajad kooskõlastatult elamuehituskooperatiivide juhatustega ja töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedega, kes otsustavad kooperatiivide organiseerimise küsimusi, arvestades kooperatiivide koosseisu ja nende liikmete perekondade üldsissetulekut.

5. Igale elamuehituskooperatiivile avatakse Ehituspanga asutuses isikukonto omavahendite arvestamiseks (bilansi konto nr. 216) ja laenukonto (bilansi konto nr. 307); kui kooperatiiv ehitab kaht või rohkem maja, avatakse iga ehitatava maja kohta oma konto. Kooperatiivi omavahendite isikukontolt tasutakse enne finantseerimise avamist vahendite laekumise käigus kulud, mis on seotud projekteelarvelise dokumentatsiooni koostamisega, projekti sidumisega ehitusplatsiga, krundi eraldamise ja maja ehitamiseks vajalike dokumentide vormistamisega, samuti kulutused tellija tehnilise järelevalve ülalpidamiseks.

Kooperatiivi laenukontolt antakse vahendeid välja pärast kooperatiivi poolt isikukontole kantud omavahendite ärakasutamist.

Märkus. Elamuehituskooperatiivide ekspluatatsioonilise tegevusega seotud jooksvad kontod rahalis-arvelduslike operatsioonide teostamiseks avatakse Riigipanga asutustes ettenähtud korra kohaselt.

6. Tellija funktsioonide üleandmisel kooperatiivide poolt elamute projekteerimise ja ehitamise osas töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee osakonnale (valitsusele) avatakse viimasele ühine isikukonto kooperatiividelt laekuvate vahendite arveldamiseks (bilansi konto nr. 216), millele kantakse kooperatiivide maksekorraldustega ehituse alguseni nende omavahendid kooperatiivide isikukontodelt. Vahendid kooperatiivide laenukontodelt kantakse kooperatiivide maksekorraldustega üle täitevkomitee osakonna (valitsuse) ühisele kontole summas, mis on vajalik tööettevõtjate arvete tasumiseks kooperatiivide elumajade ehitusel tehtud tööde eest. On võimalik samuti vahendite ülekandmine kooperatiivide laenukontodelt ühisele täitevkomitee osakonna (valitsuse) isikukontole viimase maksunõuete alusel, viitega tööettevõtja-organisatsiooni dokumentide, mis kinnitavad teostatud tööde maksumust, numbrile ja kuupäevale, juhul kui selline arvelduste kord on ette nähtud kooperatiivi ja täitevkomitee osakonna (valitsuse) vahelises lepingus ja kui see leping on esitatud panga asutusele.

Täitevkomitee osakonna (valitsuse) kooperatiivelamuehituse ühiselt isikukontolt tasutakse kõik kulud ja väljaminekud, mis on seotud kooperatiividele elamute ehitamisega.

Neil juhtudel, kui kooperatiivelamute ehitamisel tellija funktsioone täidavad kooperatiivid ise, võib vahendeid nende laenukontodelt tööettevõtja poolt täidetud tööde eest üle kanda nii koopera-

tiivide endi maksekorraldustega kui ka maksenõuete põhjal, olenevalt lepingu tingimustest.

7. Elamuehituskooperatiivide finantseerimist teostavad NSV Liidu Ehituspanga asutused pärast seda, kui on saadud järgmised dokumendid:

a) töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee otsuse ärakiri elamuehituskooperatiivi moodustamise kohta;

b) ärakiri elamuehituskooperatiivi põhikirjast, milles on näidatud kooperatiivi nimetus, aadress ja liikmete arv ja mis on vastu võetud ja registreeritud liiduvabariigi ministrite nõukogu poolt kehtestatud korra kohaselt;

c) vastava organi, kelle korraldusse on antud elamuehituskooperatiivide krediteerimise limiit, luba kooperatiivile krediidi eraldamiseks selle limiidi arvel;

d) tõendid projekteelarvelise dokumentatsiooni kinnitamise kohta «Ehituste finantseerimise eeskirjades» ettenähtud vorm nr. 6 järgi ja ärakirjad finantseelarvelisest koondarvestusest (koondeelarvest), mis on koostatud vastavalt NSV Liidu Riikliku Ehituskomitee 25. aprilli 1961. a. juhisele CH 6-61 ja NSV Liidu Riikliku Ehituskomitee juures asuva Riikliku Tsiviilehituse ja Arhitektuuri Komitee 20. mai 1965. a. juhisele CH 311-65 ning on kinnitatud kooperatiivi liikmete üldkoosolekul.

Neil juhtudel, kui kooperatiivi majade ehitamisel tellija funktsioone täidab töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee vastav osakond (valitsus) ning nende majade ja kvartalisiseste inseneerivõrkude ehitustöid ning heakorrastustöid tehakse terve elamubloki, kvartali või mikrorajooni kohta koostatud projekteelarvelise dokumentatsiooni alusel, koostatakse iga ehitatava kooperatiivelumaja ja selle ehitamisega seotud kulude kohta samuti omaette eelarve;

e) ehitusplatsi-sisene tiitelnimekiri «Ehituste finantseerimise eeskirjades» ettenähtud vorm nr. 1 järgi, mille on kinnitanud elamuehituskooperatiivi juhatus;

f) kooperatiivi ja tööettevõtja-organisatsiooni vaheline leping, mis on sõlmitud kooskõlas tööettevõtulepingute eeskirjadega kapitaalehituses;

g) kooperatiivi avaldus-kohustused vastavalt lisas nr. 1[4] toodud vormile;

h) tõendid vastavalt lisas nr. 2[4] toodud vormile, et kooperatiiv on saanud kõigilt liikmetelt kohustuse tasuda õigeaegselt kooperatiivi poolt saadud laenu makseid.

Juhtudel, kus tellijateks on töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede osakonnad (valitsused), vormistatakse ja esitatakse dokumendid, mis on ette nähtud alapunktides e ja f, osakondade (valitsuste) poolt, kuna kooperatiivid nende dokumentide asemel esitavad kooperatiivi liikmete üldkoosoleku otsuse elumaja (majade) ehituse tellija funktsioonide, kaasa arvatud ehitusega

[4] Lisasid ei tooda.

seotud arveldused, üleandmise kohta täitevkomitee osakonnale (valitsusele).

Ehituspanga asutused on alapunktis d nimetatud dokumentide saamisel kohustatud kontrollima kinnitatud projekteelarvelise dokumentatsiooni tegelikku olemasolu ja selle kinnitamise õigsust «Ehituste finantseerimise eeskirjades» ettenähtud korra kohaselt.

8. NSV Liidu Ehituspanga asutused kontrollivad tööettevõtja-organisatsioonidega sõlmitud lepingutes ettenähtud ehitustähtaegade vastavust ehituskestuse kehtivatele normidele. Nendest normidest mittekinnipidamisel nõuavad panga asutused organitelt, kelle alluvuses tööettevõtja-organisatsioonid on, ehitus-montaažitööde plaanidesse vajalike paranduste tegemist. Elamuehituskooperatiividelt või täitevkomitee osakondadelt (valitsustelt) ja tööettevõtja-organisatsioonidelt nõutakse samaaegselt tööettevõtulepingute parandamist.

9. Linnades, töölisasulates, sovhoosides ja maa-asulates, kus NSV Liidu Ehituspanga asutused puuduvad, toimub kooperatiivelamuehituse krediteerimine NSV Liidu Ehituspanga ülesandel NSV Liidu Riigipanga asutuste poolt.

Neil juhtudel kantakse kooperatiivide poolt omavahendid üle NSV Liidu Riigipanga asutuses avatavatele korrespondeerivatele alakontodele vastava NSV Liidu Ehituspanga asutuse nimel.

NSV Liidu Ehituspanga asutuselt korralduse saamisel kooperatiivile laenu väljastamiseks avab NSV Liidu Riigipanga asutus omaette korrespondeeriva alakonto kooperatiivi krediteerimiseks. NSV Liidu Ehituspanga vahendeid sellele arvele üle ei kanta.

Pärast ehituse lõpetamist kantakse NSV Liidu Riigipanga asutuse poolt väljaantud laenu summa Riigipanga filiaalidevahelise ringluse kaudu üle mahakandmiseks Ehituspanga asutuse korrespondentskontolt.

10. Elamuehituskooperatiivide või täitevkomiteede osakondade (valitsuste) arveldused tööettevõtja-organisatsioonidega elumajade ehitamisel teostatud tööde eest tasumiseks teostatakse kindlaksmääratud korras kinnitatud 1 m² elamispinna hinnakirjalise maksumuse alusel, liiduvabariikide riiklike ehituskomiteede loa olemasolul tüüpprojekti kasutamiseks, mille puhul ei saa rakendada hinnakirjalist maksumust, aga tööjooniste põhjal koostatud eelarvete järgi. Need arveldused, samuti ka avansside väljamaksmine tööettevõtja-organisatsioonidele ja muude kulutuste tasumine, mis on seotud elumajade ehitamisega, teostatakse kooperatiivide isiku- ja laenukontodelt või täitevkomiteede osakondade (valitsuste) ühistelt isikukontodelt ehituste finantseerimise ja kapitaalehituse tööettevõtulepingute eeskirjade kohaselt.

11. Ehituspanga asutused peavad kooperatiivelamute ehitamisel tehtud tööde ja muude kulutuste aktide ja arvete tasumisel kontrollima, et nendesse dokumentidesse ei oleks võetud kulutusi kvartaliväliste ehitiste ja insenerikommunikatsioonide ning kaubandus-

ettevõtete, ühiskondliku toitlustamise ettevõtete ja muude asutuste ruumide ehitamiseks, ja mitte lubama tähendatud kulude tasumist kooperatiivide isiku- ja laenukontodelt või täitevkomiteede osakondade (valitsuste) ühistelt isikukontodelt, mis on avatud kooperatiividelt laekuvate vahendite arveldamiseks.

Neil juhtudel, kui kaubandusettevõtete, toitlustamisettevõtete ja muude asutuste ruumide ehitamine kooperatiivmajades on vastavate elamuehituskooperatiividega kooskõlastatud, tasutakse nende ruumide ehitamisega seotud tõid vastavatele riiklikele või ühiskondlikele ettevõtetele ja organisatsioonidele eraldatud kapitaalmahutuste arvel. Pärast maja ehitustööde lõpetamist kantakse tähendatud tööde maksumus nende ettevõtete ja organisatsioonide bilanssi, kes hakkavad neid ruume kasutama. Kui niisuguste majade ehitamisel teostavad tellija funktsioone täitevkomiteede osakonnad (valitsused), siis annavad ettevõtted ja organisatsioonid nimetatud ruumide ehitamiseks riiklikus plaanis ettenähtud kapitaalmahutuste arvel eraldatud kapitaalmahutuste summad ja vastavad assigneeringud täitevkomiteedele üle korras, mis on kehtestatud ehitustööst osavõtuks. Tööettevõtja-organisatsioonide aktid ja arved maja ehitamisel mitte-eluruumide osas tehtud tööde eest tasutakse vahetult täitevkomitee vastava osakonna (valitsuse) kontolt kapitaalmahutuste finantseerimiseks riikliku plaani järgi summades, mis on võrdelised mitte-eluruumide eelarvelise maksumuse ja ehitatava elamu eelarvelise üldmaksumuse suhtega.

Juhul kui elamute tellijaiks on elamuehituskooperatiivid ise, tasutakse tööettevõtja-organisatsioonile mitte-eluruumide osas tehtud tööde eest järgmiselt:

kui kooperatiivmajades ehitatakse ruumid ettevõtetele, organisatsioonidele või täitevkomiteede osakondadele (valitsustele), kelle kontod kapitaalmahutuste finantseerimiseks riikliku plaani järgi ja elamuehituskooperatiivide kontod on ühes ja samas Ehituspanga asutuses, tasutakse tehtud tööde eest mitte-eluruumide osas vastava ettevõtte, organisatsiooni või täitevkomitee osakonna (valitsuse) kontolt kapitaalmahutuste finantseerimiseks riikliku plaani järgi võrdeliselt nende ruumide eelarvelise maksumuse ja ehitatava maja eelarvelise üldmaksumuse suhtega;

kui osanike — ettevõtete, organisatsioonide või täitevkomiteede osakondade (valitsuste) ning elamuehituskooperatiivide kontod asuvad Ehituspanga eri asutustes, siis kantakse osanike vahendid osanike maksekorraldustega kvartali plaanilise makse suuruses, hilisema täpsustamisega, üle panga asutustesse, kus asuvad vastavate elamuehituskooperatiivide isikukontod, lähtudes ehitustöö tegelikust käigust ja varem, nimetatud otstarbel, ülekantud vahendite ärakasutamisest.

Juhul kui ettevõtted ja organisatsioonid eraldavad vahendid kooperatiivmajades ruumide ehitamiseks tsentraliseerimata allikate arvel, tuleb need vahendid enne ehitamise algust kanda mitte-

eluruumide eelarvelise maksumuse summas täitevkomitee osakonna (valitsuse) elamuehituskooperatiividelt laekuvate vahendite arvestamise isikukontole või vastavalt elamuehituskooperatiivi isikukontole (bilansi konto nr. 216).

12. Elamuehituskooperatiivide isiku- ja laenukontodelt, samuti töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede osakondade (valitsuste) kooperatiivelamuehituselt laekuvate vahendite arvestamise ühistelt isikukontodelt ei kompenseerita kooperatiivelamute ehituskrundil lammutatavate erahoonete, samuti seal leiduvate viljapuude ja -põõsaste ning külvide maksumust. Need kulud tuleb tasuda töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedele kapitaalmahutusteks eraldatavate assigneeringute arvel.

Ülaltoodud kulutuste tasumine täitevkomiteede osakondade (valitsuste) kapitaalmahutuste finantseerimise kontodelt toimub hindamiskomisjonide poolt koostatud ja vastavate täitevkomiteede poolt kinnitatud aktide saamisel, mis määravad ära lammutatavate ehitiste, seadeldiste, viljapuude ja -põõsaste ning külvide maksumuse normide järgi, mis on kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 11. detsembri 1959. a. määruses nr. 1333 ettenähtud korras.

13. Vahendid, mis on vajalikud kooperatiivmajades korterite paremaks viimistlemiseks ja täiuslikumate seadmete ülespanemiseks, nende majade projektidest ja eelarvetest erinevalt, peavad kooperatiivid sisse maksma oma isikukontodele panga asutustes enne nimetatud tööde algust summas, mis määratakse lisaeelarvega. Üheaegselt vahendite ülekandmisega esitatakse pangale: liiduvabariigi riikliku ehituskomitee luba nende tööde tegemiseks, täiendav kokkulepe töövõtja-organisatsiooniga sõlmitud lepingu juurde ja lisaeelarve ärakiri. Kui kooperatiivelamute ehitamisel täidavad tellija funktsioone töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede osakonnad (valitsused), kantakse nimetatud vahendid kooperatiivide poolt nende maksekorraldustega täitevkomiteede vastavate osakondade (valitsuste) elamuehituskooperatiividelt laekuvate vahendite arvestamise ühistele isikukontodele.

14. Laenu kasutamise eest maksab elamuehituskooperatiiv 0,5% aastas. Tähtajaks mittelaekunud maksetele lisatakse möödalastud aja eest 3% aastas.

Protsente arvestatakse ja kasseeritakse sisse panga asutuste poolt korras, mis on kindlaks määratud NSV Liidu Ehituspanga poolt rahvatarbekaupu tootvatele ettevõtetele ja organisatsioonidele väljaantavate pikaajaliste laenude kohta.

15. Laenuvõlgnevust ja protsente laenu kasutamise eest tuleb kooperatiivil tasuda alates kvartalist, mis järgneb kvartalile, millal kinnitati riikliku vastuvõtukomisjoni akt elamu ekspluatatsiooni vastuvõtmise kohta. Maksete summa määratakse kindlaks kvartalite kaupa võrdsetes osades, maksete kustutamine peab toimuma mitte hiljem kui 10. aprilliks, 10. juuliks, 10. oktoobriks ja 10. jaanuariks möödunud kvartali eest.

Elamuehituskooperatiivid on kohustatud üle kandma oma jooksvatelt kontodelt NSV Liidu Ehituspanga korrespondeerivale kontole või alakontole NSV Liidu Riigipanga kohalikus asutuses kõik vahendid, mis on laekunud kooperatiivide liikmetelt NSV Liidu Ehituspanga laenu võlgnevuse kustutamiseks, kolme päeva jooksul pärast nende saamist, olenemata pangalaenu kvartalimakse lõpptähtajast, mis on kooperatiivi kohustuses näidatud.

Protsente arvestatakse alates laenuvahendite väljaandmise esimesest päevast ja nõutakse sisse iga järjekordse maksega.

Protsendid, mis on arvestatud esimeste summade saamise ja krediidi kustutamise alguse vahel oleva aja eest, tasutakse üheaegselt esimese maksega, järgneva aja eest ühes järjekordsete maksetega.

16. Kui määratud tähtajaks laenumakseid ei laeku, siis nõutakse tähtajaks mittelaekunud võlgnevuse summa sisse elamuehituskooperatiivi jooksvalt kontolt Ehituspanga vastava asutuse käsu alusel vastuvaidlematus korras.

Kui kooperatiiv ei kustuta võlgnevust tähtajaks mittelaekunud summade näol kolme kuu jooksul, teatab NSV Liidu Ehituspanga asutus sellest vastavale töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteele palvega määrata revisjon kooperatiivi tegevuse uurimiseks ja vajalike abinõude rakendamiseks.

Kui elamuehituskooperatiivi liikmed ei tasu neile ettenähtud makseid kohustustes ettenähtud tähtaegadel, on kooperatiiv kohustatud teostama tähtajaks tasumata jäänud võlgnevuse sissenõudmist sundkorras.

NSV Liidu Ehituspanga asutused on kohustatud kontrollima kooperatiivides, kes ei kustuta õigeaegselt pangalaenu, arvelduse seisukorda, kooperatiivi liikmete kohustuste tegelikku olemasolu ja kooperatiivi liikmetelt õigeaegselt maksete sissenõudmist.

17. Elamuehituskooperatiiv on kohustatud laenu abil ehitatud maja kindlustama summas, mis ei ole väiksem kui laen, ja kannab täit vastutust maja säilimise eest kuni laenu täieliku kustutamiseni. Kooperatiiv on selle likvideerimise korral kohustatud vormistama ettenähtud korras maja ja laenuvõlgnevuse üleandmise uuele valdajale.

18. Pärast elumaja ehitamise lõpetamist saadab NSV Liidu Ehituspanga asutus riikliku kindlustuse organitele teate kahes eksemplaris lisas nr. 3 [5] toodud vormi järgi selle kohta, et elamuehituskooperatiivi poolt on ehitatud maja NSV Liidu Ehituspanga laenu abil.

Laenu kustutamisest teatab NSV Liidu Ehituspanga asutus riikliku kindlustuse organitele.

19. Valmisehitatud maja lammutamisel või selle hävimisel

[5] Lisasid ei tooda.

tulekahju või loodusõnnetuse läbi elamuehituskooperatiivile hüvitamiseks kuuluv summa kustutamata laenu ühekordseks tasumiseks vajalikus suuruses kantakse üle vastavale NSV Liidu Ehituspanga asutusele.

20. Elamuehituskooperatiivi liikme lahkumisel kooperatiivist maja ehitamise ajal võib talle tema osamaksu tagastada kooperatiivi maksekorraldusega juhul, kui kooperatiivi isikukontole kantakse summa, mis ei ole väiksem lahkunud kooperatiivi liikmele tasutavast summast.

21. Kui liiduvabariikide ministrite nõukogude poolt muudetakse vastavalt NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 1. juuni 1962 määruse nr. 561 p-le 3 kooperatiiv- ja individuaalelamuehituse mahtu selle ehituse üldmahu piirides, mis on kindlaks määratud rahvamajanduse plaaniga, ja seoses sellega muutub individuaalelamuehituse krediteerimise limiit, teatavad Ehituspanga vabariiklikud kontorid sellest NSV Liidu Ehituspangale.

22. NSV Liidu Ehituspanga asutused teostavad kontrolli elamuehituskooperatiividele elumajade ehitamiseks väljaantavate laenude sihipärase kasutamise, ehituskäigu, elamispinna ekspluatatsiooni andmise plaanide täitmise ja ehitusmaksumuse, aga samuti ka laenude õigeaegse kustutamise üle.

Kooperatiivelumajade ebarahuldava ehituskäigu avastamisel taotlevad NSV Liidu Ehituspanga asutused abinõude tarvituselevõtmist ilmnenud puuduste kõrvaldamiseks ja vajalikel juhtudel teevad vastavad ettepanekud kohalikele nõukogudele ja parteiorganitele.

23. Riikliku vastuvõtukomisjoni akti ärakiri kooperatiivelumaja ekspluatatsiooni võtmisest esitatakse NSV Liidu Ehituspanga vastavale asutusele 5 päeva jooksul pärast akti kinnitamist.

PLANEERIMISE TÄIUSTAMISEST JA TÖÖSTUSLIKU TOOTMISE MAJANDUSLIKU STIMULEERIMISE INTENSIIVISTAMISEST

(NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 4. oktoobri 1965. a. määrus nr. 729 — *СП СССР 1965, № 19—20, ст. 153*)

KOLHOOSNIKUTELE, TÖÖLISTELE JA TEENISTUJATELE LEHMADE JA MULLIKATE SOETAMISEKS NSV LIIDU RIIGIPANGA KREDIIDI ANDMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 30. detsembri 1964. a. määrus nr. 565 — *ENSV MKK 1964, nr. 50, art. 205*)

KOLHOOSNIKUTE ELUMAJADE EHITAMISE KREDITEERIMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 19. mai 1965. a. määrus nr. 235 — *ENSV MKK 1965, nr. 19, art. 78*)

NSV LIIDU EHITUSPANGA POOLT INDIVIDUAALELAMU-EHITUSE, TÖÖTAJATE ISIKLIKUS OMANDUSES OLEVATE MAJADE KAPITAALREMONDI, SAMUTI TÖÖTAJATE ELAMUTE KOMMUNAALVEEVÄRGI VÕRKU ÜHENDAMISE KULUTUSTE KREDITEERIMISE EESKIRJAD

(Kinnitatud NSV Liidu Ehituspanga 30. novembri 1962. a. juhendiga nr. 16)
Vt. Сборник жилищного законодательства. М. 1963, стр. 527

XXXV peatükk

KÄSUND

EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 394—401
EESTI NSV NOTARIAADI MÄÄRUSTIK

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 20. aprilli 1966. a. määrusega nr. 167 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 18, art. 109*)

Vt. Notari käsiraamat. Koost. H. Rajandi. Tallinn 1971, lk. 42—64

HOIUSTE VASTUVÕTMISE, HOIDMISE JA VÄLJAMAKSMISE KOHTA RIIKLIKES TÖÖHOIUKASSADES NR. 901

(NSV Liidu Rahandusministeeriumi 20. juuni 1949. a. juhend nr. 901)

Vt. Notari käsiraamat. Koost. H. Rajandi. Tallinn 1971, lk. 290—301

EESTI NSV ADVOKAATIDE KOLLEEGIUMI PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 22. veebruari 1966. a. seadlusega — *ENSV ÜVT 1966, nr. 9, art. 46*)

(Väljavõte)

I. Üldeeskirjad

1. Vastavalt «Eesti NSV kohtukorralduse seaduse» §-le 13 on Eesti NSV Advokaatide Kolleegium advokaaditööga tegutsevate isikute vabatahtlik koondis, kes täidab temale pandud ülesandeid, juhindudes kehtivast seadusandlusest ja käesolevast põhimäärusest.

2. Advokaatide Kolleegiumi ülesanneteks on: elanikkonnale, ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele juriidilise abi andmine, kodanike õiguste ja seaduslike huvide kaitsmine kohtus;

aktiivne osavõtt seaduslikkuse ja õiguskorra edasisest kindlustamisest; osavõtt kuritegude ja teiste õiguserikkumiste ärahoidmisest; Nõukogude seadusandluse propageerimine elanikkonna hulgas.

3. Advokaatide Kolleegium täidab temale pandud ülesandeid:

1) advokaatide osavõtu teel kriminaalasjade eeluurimisest ja kohtulikust arutamisest süüdistatavate kaitsjatena, kannatanute, tsiviilhagejate ja tsiviilkostjate esindajatena;

2) advokaatide osavõtu teel tsiviilasjadest hagejate, kostjate ja kolmandate isikute esindajatena kohtus;

3) advokaatide poolt kodanike soovil avalduste, kaebuste ja teiste õigusliku iseloomuga dokumentide koostamise teel;

4) juriidilise konsultatsiooni (nõuanded, õiguslike küsimuste selgitamine jm.) teel;

5) ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele kohtu- ja arbitraažiasjade ajamise ja muu juriidilise abi andmise teel;

6) administratiivasjade ajamise teel;

7) elanikkonna hulgas Nõukogude seadusandluse propageerimise teel.

4. Advokaaditööga võib tegelda ainult isik, kes kuulub Advokaatide Kolleegiumi koosseisu. Advokaatide Kolleegiumi liikmed — advokaadid — töötavad õigusnõuandlates.

5. Advokaatide Kolleegiumi rahalised vahendid moodustatakse summadest, mis laekuvad honorarina juriidilise abi andmise eest.

Advokaatide poolt kodanikele, ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele antud juriidilise abi eest tasu suurus ja tasustamise kord kehtestatakse Eesti NSV Ministrite Nõukogu poolt kinnitatava instruktsiooniga.

Advokaatide töö tasustamise kord kehtestatakse Eesti NSV Ministrite Nõukogu poolt kinnitatava advokaatide töö tasustamise põhimäärusega.

6. Eesti NSV Advokaatide Kolleegium on juriidiline isik ja tal on oma nimetusega pitsat.

7. Advokaatide Kolleegium vabastatakse koosseisude, ametipalkade, töötasufondi ja administratiiv- ja majanduskulude eelarve registreerimisest finantsorganites.

III. Õigusnõuandlad

16. Õigusnõuandlad annavad juriidilist abi elanikkonnale, ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele.

Õigusnõuandlate koosseisu ja asukoha määrab Advokaatide Kolleegiumi presiidium kooskõlastatult vastava rajooni (linna) töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteega.

Õigusnõuandlat juhib Advokaatide Kolleegiumi presiidiumi poolt advokaatide hulgast nimetatud nõuandla juhataja.

17. Õigusnõuandla juhataja:

1) tegutseb Advokaatide Kolleegiumi presiidiumi volituse alusel;

2) organiseerib kogu õigusnõuandla tööd, võtab tööle ja vallandab töölt administratiiv- ja majandusala töötajaid;

3) jaotab tööd advokaatide vahel, arvestades nende kvalifikatsiooni, töö mahtu, asja keerukust ja isiklikku pöördumist;

4) kooskõlas kehtiva juhendiga määrab kindlaks tasu määra advokaatide poolt tehtava töö eest;

5) kontrollib advokaatide töö kvaliteeti ja nende poolt töösisekorra eeskirjade täitmist;

6) advokaatide töö parendamiseks organiseerib ja viib läbi advokaatide nõupidamisi ning teisi üritusi;

7) käsutab krediite kinnitatud eelarve ulatuses.

Õigusnõuandla juhataja saab töötasu vastavalt kinnitatud koosseisudele ja tal on õigus tegelda advokaadipraktikaga.

18. Õigusnõuandla avab jooksva konto Riigipanga osakonnas, samuti on tal oma nimetusega pitsat.

19. Õigusnõuandlal on õigus vajaduse korral nõuda riiklikelt ja ühiskondlikelt organisatsioonidelt asjas vajalikke õiendeid, iseloomustusi ja teisi dokumente.

V. Advokaadi õigused ja kohustused

25. Advokaat on kohustatud oma töös rangelt täitma nõukogude seadusi, kohusetruult kaitsma oma volitajate ja kaitsealuste õigusi ja seaduslikke huve ning kaasa aitama sotsialistliku õigusemõistmise õigele teostamisele.

26. Advokaat ei tohi avaldada andmeid, mis temale on teatavaks saanud seoses juriidilise abi andmisega.

27. Advokaadil ei ole õigust võtta endale ülesannet asja ajamiseks:

1) kui asja otsustamisest võtab osa ametiisik, kellega advokaat on sugulusvahekorras;

2) kui tema antud asjas andis varem juriidilist abi isikule, kelle huvid on vastuolus advokaadi poole pöördunud kodaniku huvidega või kui ta on varem asjast osa võtnud kohtunikuna, uurijana, prokurörina, juurdlust teostanud isikuna, tunnistajana, eksperdina, tõlgina või manukana.

Advokaadil ei ole õigust teostada mitme kohtualuse kaitset, kui ühe kaitsmise huvid on vastuolus teise kaitsmise huvidega.

28. Advokaadil ei ole õigust loobuda endale võetud kohustusest kaitsta süüdistatavat.

29. Advokaatide õigused ja kohustused esinemisel kohtus tsiviil- ja kriminaalasjades määratakse vastavalt tsiviilprotsessi ja kriminaalprotsessi seadusandlusega.

30. Advokaadid ei või töötada ettevõtetes, asutustes, riiklikes

ja ühiskondlikes organisatsioonides, välja arvatud töö teaduslikul ja pedagoogilisel alal.

31. Advokaadil on õigus ajutise töövõimetuse toetusele ja pensionilisele kindlustatusele üldistel alustel tööliste ja teenistujatega.

32. Advokaadil on õigus osa võtta kõikide Kolleegiumi tööga seotud küsimuste arutamisest, valida ja olla valitud Advokaatide Kolleegiumi organitesse.

33. Advokaadil on õigus Advokaatide Kolleegiumi juhtiva organi poolt tema kohta tehtud otsuse peale ühe kuu jooksul, arvates otsuse vastuvõtmise kuupäevast, edasi kaevata Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuvale Juriidilisele Komisjonile [1], kelle otsus on lõplik.

34. Advokaat on kohustatud pidevalt täiendama oma teadmisi, tõstma oma ideelis-poliitilist taset ja tööalast kvalifikatsiooni.

ADVOKAATIDE POOLT KODANIKELE, ETTEVÕTETELE, ASUTUSTELE, SOVHOOSIDELE, KOLHOOSIDELE JA TEISTELE ORGANISATSIOONIDELE ANTAVA JURIIDILISE ABI EEST TASU MAKSMISE KORRA

JUHEND

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 23. märtsi 1966. a. määrusega nr. 122 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 14, art. 87*)

I. Üldsätted

1. Tasu suuruse advokaatide poolt kodanikele, ettevõtetele, asutustele, sovhoosidele, kolhoosidele ja teistele organisatsioonidele antava juriidilise abi eest määrab õigusnõuandla juhataja vastavalt käesolevale juhendile kokkuleppel abi taotleva isikuga.

Tasu juriidilise abi eest makstakse õigusnõuandla kontole Riigipanga osakonnas või hoiukassas või õigusnõuandla kassasse.

Tasu suuruse õige määramise eest vastutab õigusnõuandla juhataja ja advokaat, kes võttis enda peale ülesande täitmise.

Kontrolli käesoleva juhendi õige rakendamise üle teostab Eesti NSV Advokaatide Kolleegiumi presiidium.

2. Kokkulepe õigusnõuandla poolt enda peale võetud ülesande iseloomu ja ulatuse kohta, samuti juriidilise abi eest makstava tasu ja ülesande täitmisega seotud teiste kulude (komandeerimiskulud jne.) suuruse kohta kantakse registreerimiskaardile, millele kirjutavad alla õigusnõuandla juhataja, advokaat ja abi taotlev isik.

---

[1] Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 2. novembri 1970. a. seadlustega (ENSV ÜVT 1970, nr. 45, art. 425, 426) likvideeriti Eesti NSV Ministrite Nõukogu j. a. Juriidiline Komisjon ja moodustati Eesti NSV Justiitsministeerium.

3. Juhul kui juriidilist abi taotlev isik loobub advokaadi teenustest, samuti juhul, kui ei ole võimalik ülesannet täita või täitmist lõpuni viia õigusnõuandlast mitteolenevatel põhjustel, tagastatakse saadud rahasumma abi taotlevale isikule, pidades kinni selle osa, mis kuulub advokaadile väljamaksmisele tegelikult tehtud töö eest.

Kinnipidamisele kuuluva summa määrab õigusnõuandla juhataja kokkuleppel abi taotleva isikuga.

Juhul kui ülesanne jäi täitmata õigusnõuandla (advokaadi) süü tõttu, tagastatakse sissemakstud summa täielikult juriidilist abi taotlenud isikule.

II. Kodanikele tasuta antav juriidiline abi

4. Advokaat annab juriidilist abi tasuta järgmistel juhtudel:

1) kodanikele juriidilistes küsimustes selgituste ja teatiste andmisel, välja arvatud käesoleva juhendi punkti 5 alapunktis 6 ettenähtud juhud;

2) asjade ajamisel alimentide sissenõudmise hagides;

3) tööasjade ajamisel;

4) asjade ajamisel tööga seotud vigastuse või muu tervisekahjustusega tekitatud kahju hüvitamise hagides;

5) asjade ajamisel surnu ülalpeetavatele kahju hüvitamise hagides;

6) avalduste koostamisel pensionide või toetuste määramiseks;

7) ajateenijatele ning I ja II grupi invaliididele avalduste, kaebuste ja teiste õiguslike dokumentide koostamisel, mis ei vaja kohtutoimikuga tutvumist;

8) avalduste ja kaebuste koostamisel ning nõuannete andmisel ettevõtetes, asutustes, sovhoosides, kolhoosides ja teistes organisatsioonides, töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede vastuvõturuumides, sõjakomissariaatides ja agitpunktides;

9) asjade ajamisel kolhoosnikute hagides kolhoosidelt töötasu väljamõistmiseks.

Asjade ajamisel, mis on märgitud käesoleva punkti alapunktides 2, 3, 4, 5 ja 9, antakse tasuta abi ainult hagejatele.

Eesti NSV Advokaatide Kolleegiumi presiidiumil ja õigusnõuandla juhatajal on õigus üksikjuhtudel olenevalt kodanike majanduslikust olukorrast vabastada neid tasu maksmisest ka teistes juriidilise abi liikides.

III. Tasu õiguslike dokumentide koostamise ja nõuannete eest kodanikele keerukates õiguslikes küsimustes

5. Advokaadi poolt õiguslike dokumentide (avaldused, lepingud, kaebused jne.) koostamise eest makstakse tasu järgmiselt:

1) hagiavalduste, armuandmise taotluste, administratiivorga-

nitele esitatavate avalduste ja teiste õiguslike dokumentide koostamise eest — kuni 2 rubla, keerukates küsimustes — kuni 3 rubla.

2) lepingute projektide ja testamentide koostamise eest — kuni 6 rubla;

3) kassatsioonikaebuste, samuti jõustunud kohtuotsuste peale kaebuste koostamise eest advokaadi poolt, kes ei võtnud osa asjast esimese või teise astme kohtus, — kuni 7 rubla, kriminaalasjades aga, mis on ette nähtud käesoleva juhendi punktis 8 lg. 2 ja keerukates tsiviilasjades — kuni 15 rubla. Kaebuste koostamise eest asjades, mis on ette nähtud käesoleva juhendi punktis 10, võetakse tasu eriti keerukas asjas või kui kohtuprotsess kestab esimese astme kohtus kuni 5 päeva — kuni 30 rubla, kuni 10 päeva — kuni 60 rubla, üle 10 päeva — kuni 100 rubla;

4) jõustunud kohtuotsuse peale kaebuse koostamise eest advokaadi poolt, kes võttis osa asjast esimese või teise astme kohtus, — kuni 5 rubla;

5) toimikuga tutvumise eest ja juhul, kui tuvastatakse, et puuduvad alused kassatsioonikaebuse ja jõustunud kohtuotsuse peale kaebuse esitamiseks — kuni 5 rubla;

pikaajalist tundmaõppimist või eriküsimuste läbitöötamist nõudva toimikuga tutvumise ja kaebuse koostamiseks aluste puudumise kohta motiveeritud arvamuse andmise eest advokaadi poolt, kes ei võtnud osa asja arutamisest kohtus, — kuni 30 rubla;

6) konsultatsioonide andmise eest seadusandluse alal, samuti nõuannete eest õiguslikes küsimustes, mis vajavad tutvumist kohtuja muude dokumentidega, — kuni 2 rubla.

Kassatsioonikaebuse koostamise eest advokaadi poolt, kes esines kriminaal- või tsiviilasjas esimese astme kohtus, tasu ei võeta.

6. Ettekande tegemise eest isiklikul vastuvõtul isikule, kellel on õigus esitada protesti järelevalve korras, või isikutele, kes tema ülesandel võtavad vastu kaebusi jõustunud kohtuotsuste peale, võetakse tasu kuni 6 rubla.

IV. Tasu kriminaalasjade ajamise eest eeluurimisel ja kohtus

7. Advokaadi osavõtu eest eeluurimisest võetakse tasu kuni 20 rubla. Eeluurimisest osavõtu eest kestusega üle kahe päeva võetakse täiendavalt tasu kuni 7 rubla iga järgneva päeva eest.

8. Advokaadi poolt kriminaalasja ajamise eest esimese astme kohtus võetakse tasu kuni 25 rubla.

Kriminaalasja ajamise eest, mis nõuab oma keerukuse tõttu eriküsimuste tundmaõppimist ja läbitöötamist, või kui kohtuprotsess kestab üle ühe päeva, võetakse tasu kuni 40 rubla, kestab aga protsess üle kolme päeva, võetakse täiendavalt tasu kuni 10 rubla iga järgneva päeva eest.

9. Kui advokaat kaitseb eeluurimisel või kohtuprotsessis kaht isikut, võetakse tasu 60% ulatuses, kolme ja enama isiku kaitsmise

eest — 50% ulatuses tasumäärast, mis on kehtestatud käesoleva juhendi punktidega 7 ja 8, igalt isikult.

10. Erandjuhtudel eriti keeruka asja ajamise eest, mis nõuab eriküsimuste tundmaõppimist ja läbitöötamist, või kui kohtuprotsess kestab üle 7 päeva, võetakse tasu ühe isiku kaitsmise eest kuni 150 rubla, kahe isiku kaitsmise eest — kuni 100 rubla kummaltki, kolme ja enama isiku kaitsmise eest — kuni 70 rubla igalt isikult, kuid kokku mitte rohkem kui 250 rubla. Kui kohtuprotsess kestab üle 10 päeva, võetakse täiendavalt tasu asja ajamise eest kuni 10 rubla iga järgneva päeva eest, olenemata isikute arvust, kelle huvisid advokaat kaitseb.

Kohtuistungi vaheaja päevade eest võetakse tasu 50% ulatuses kohtuistungi päeva tasust, kui advokaat ei ajanud neil päevadel teisi tasulisi kriminaal- või tsiviilasju. Advokaadi üldine töötasu kohtuistungi vaheaja päevade eest ei tohi ületada 10 rubla päevas.

11. Asja ajamise eest kohtus advokaadi poolt, kes võttis osa eeluurimisest, võetakse tasu 80% ulatuses põhitasumäärast, mis on kehtestatud käesoleva juhendi punktidega 8 ja 10.

12. Asja ajamise eest teise astme kohtus advokaadi poolt, kes võttis sellest asjast osa esimese astme kohtus, võetakse tasu kuni 50% ulatuses, asja ajamise eest advokaadi poolt aga, kes ei võtnud osa asjast esimese astme kohtus, — kuni 80% summast, mis kuulub tasumisele selle asja ajamise eest esimese astme kohtus.

Kui advokaat kaitseb teise astme kohtus kaht või rohkem isikut, kohaldatakse käesoleva juhendi punktiga 9 kehtestatud eeskirju.

Kassatsioonikaebuse koostamise eest asja ajamisel teise astme kohtus advokaadi poolt, kes ei võtnud asjast osa esimese astme kohtus, eritasu ei võeta.

13. Kui advokaat võtab osa kohtuprotsessist kriminaalasjas kannatanu või tsiviilhageja esindajana, võetakse tasu 20% võrra vähem tasumäärast, mis on kehtestatud käesoleva juhendi punktidega 8—10.

14. Sama advokaadi poolt sama asja korduva ajamise eest esimese astme kohtus pärast asja tagastamist kõrgemalseisva kohtu poolt uueks läbivaatamiseks või pärast täiendavat uurimist võetakse tasu kuni 75% tasumäärast, mis on kehtestatud asja esimeseks läbivaatamiseks.

15. Advokaadi töötasu ja summad kulude katteks, mis on seotud väljasõiduga asjades, kus advokaadi osavõtt on kohustuslik («Eesti NSV kriminaalprotsessi koodeksi» § 38), sealhulgas ka tasu advokaadi osavõtu eest eeluurimisest määratakse kohtu poolt «Eesti NSV kriminaalprotsessi koodeksi» § 87 alusel, käesoleva juhendiga kehtestatud ulatuses.

V. Tasu tsiviil- ja administratiivasjade ajamise eest

16. Tsiviilasjade ajamise eest advokaadi poolt võetakse tasu järgmiselt:

1) hagihinnata asja ajamise eest — kuni 15 rubla;
2) asja ajamise eest hagihinnaga kuni 100 rubla — kuni 5 rubla;
3) asja ajamise eest hagihinnaga üle 100 rubla kuni 300 rublani — kuni 10 rubla;
4) asja ajamise eest hagihinnaga üle 300 rubla kuni 500 rublani — kuni 20 rubla;
5) asja ajamise eest hagihinnaga üle 500 rubla, samuti keeruka asja ajamise eest — kuni 30 rubla.

17. Esindamise eest administratiivorganites võetakse tasu kuni 10 rubla.

18. Tsiviilasja ajamise eest teise astme kohtus advokaadi poolt, kes esines asjas esimese astme kohtus, võetakse tasu mitte üle 50%, asja ajamise eest advokaadi poolt aga, kes ei esinenud esimese astme kohtus, mitte üle 80% summast, mis kuulub tasumisele selle asja ajamise eest esimese astme kohtus.

Kassatsioonikaebuse koostamise eest asja ajamisel teise astme kohtus advokaadi poolt, kes ei võtnud asjast osa esimese astme kohtus, eritasu ei võeta.

19. Eriti keeruka tsiviilasja ajamise eest esimese astme kohtus, mis nõuab pikaajalist ettevalmistust või erimaterjalide uurimist, võidakse tasumäära, mis on kehtestatud käesoleva juhendi punktiga 16, suurendada kuni 60 rublani.

20. Kahe isiku huvide kaitsmise eest võetakse tasu 60% igalt isikult, kolme ja enama isiku puhul — 50% igalt isikult tasumäärast, mis on kehtestatud käesoleva juhendi punktidega 16, 17, 18 ja 19.

21. Kui kohtuprotsess kestab esimese astme kohtus üle kolme päeva, võetakse asja ajamise eest täiendavalt tasu kuni 10 rubla iga järgneva päeva eest, olenemata isikute arvust, kelle huvisid advokaat kaitseb.

22. Rahasummasid esindamise eest advokaadi poolt mõistavad kohtuorganid välja õigusnõuandla kasuks «Eesti NSV tsiviilprotsessi koodeksi» ja käesoleva juhendiga kehtestatud korras ja määrades, tööasjades aga nagu hagihinnata asjades.

VI. Ettevõtetele, asutustele, sovhoosidele, kolhoosidele ja teistele organisatsioonidele antava juriidilise abi eest tasu maksmine

23. Juriidilise abi andmiseks ettevõtetele, asutustele, sovhoosidele, kolhoosidele ja teistele organisatsioonidele sõlmivad õigusnõuandlad nendega lepingud tasu maksmiseks ajaliselt või ühekordsete ülesannete täitmisel.

24. Lepinguid ajatasu maksmiseks sõlmivad õigusnõuandla juhataja ja ettevõtte, asutuse, sovhoosi, kolhoosi või mõne teise organisatsiooni administratsioon. Seejuures määratakse tasu suurus kindlaks pooltevahelise kokkuleppega, olenevalt advokaadi poolt tehtava töö mahust, kuid ei tohi ületada 50% töömahult ja tegevusalalt analoogiliste ettevõtete, asutuste, sovhooside, kolhooside ja teiste organisatsioonide koosseisulise juriskonsuldi ametipalgast.

25. Ühekordsete ülesannete puhul advokaadi poolt ettevõtetele, asutustele, sovhoosidele, kolhoosidele ja teistele organisatsioonidele antava juriidilise abi tasu määrad on järgmised:

1) väljasõidu eest ettevõttesse, asutusse, sovhoosi, kolhoosi või mõnda teise organisatsiooni suuliste nõuannete või arvamuste andmiseks — mitte üle 2 rubla;

2) kohtu-, administratiiv- ja teistele organitele esitatavate avalduste koostamise eest — mitte üle 2 rubla;

3) lepingu projekti koostamise eest — mitte üle 5 rubla;

4) lepingu õigsuse kontrollimise ja selle kohta arvamuse andmise eest — mitte üle 2 rubla;

5) kohtu või arbitraaži otsuse peale kaebuse koostamise eest — mitte üle 4 rubla;

6) asja ajamise eest kohtus või arbitraažis hagihinnata asjas — mitte üle 7 rubla;

7) asja ajamise eest kohtus või arbitraažis hagihinnaga kuni 100 rubla — mitte üle 5 rubla;

8) asja ajamise eest kohtus või arbitraažis hagihinnaga kuni 500 rubla — mitte üle 10 rubla;

9) asja ajamise eest kohtus või arbitraažis hagihinnaga üle 500 rubla — mitte üle 15 rubla;

10) asja ajamise eest kohtus või arbitraažis hagihinnaga üle 1000 rubla ja keeruka asja korral, mis nõuab eriküsimuste uurimist, või asja pikaajalise läbivaatamise puhul — mitte üle 30 rubla;

11) kriminaalasjast osavõtu eest tsiviilhageja esindajana — mitte üle 15 rubla.

Kui protsess kestab üle kolme päeva, võetakse täiendavalt tasu 5 rubla iga järgneva päeva eest.

VII. Advokaadi väljasõiduga seotud kulude tasumine

26. Asjades, mis on seotud väljasõiduga, tasutakse advokaadile peale käesolevas juhendis ettenähtud põhitasu juriidilist abi taotleva isiku arvel veel komandeerimiskulud NSV Liidu Rahvakomissaride Nõukogu 19. juuni 1940. a. määrusega «Töötasu maksmisest teenistuslike komandeerimiste puhul NSV Liidu piirides» kindlaksmääratud ulatuses.

Kui põhitasu väljasõidupäevade eest on väiksem keskmisest töötasust, makstakse advokaadile vaheraha kuni keskmise töötasuni juriidilist abi taotlenud isiku arvel.

Väljasõidu puhul asjades, kus on nõutav advokaadi kohustuslik osavõtt, makstakse advokaadile töötasu Eesti NSV Advokaatide Kolleegiumi presiidiumi summadest. Tehtud kulutused hüvitatakse presiidiumile summadest, mis on välja mõistetud kohtu poolt, käesoleva juhendiga kehtestatud määrades.

XXXVI peatükk

KOMISJON

EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 402—419

AJALEHTEDE, AJAKIRJADE, RAAMATUTE JA MUUDE TRÜKISTE LEVITAMISE KOHTA SIDEETTEVÕTETE POOLT

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 4. oktoobri 1967. a. määrus nr. 393 — *ENSV ÜVT 1967, nr. 44, art. 369*)

(Väljavõte)

9. Eesti NSV Sideministeeriumil on õigus maksta komisjonitasu:

1) maa-sidejaoskondade töötajatele ja kolhooside kirjakandjatele ajalehtede ja ajakirjade tellimuste vastuvõtmise eest — 4% vastuvõetud tellimuste summast;

2) sidejaoskondade töötajatele, kolhooside kirjakandjatele ja Eesti NSV Sideministeeriumi «Ajakirjandusliidu» agentuuride (osakondade) mittekoosseisulistele agentidele ajalehtede, ajakirjade ja mitteperioodiliste väljaannete jaemüügi eest — kuni 10% nende realiseerimisest saadud summast.

Maal töötavatele «Ajakirjandusliidu» mittekoosseisulistele töötajatele määratakse komisjonitasu kuni 15% nende poolt müüdud raamatute eest saadud summast.

TÖÖSTUSKAUPADE MÜÜGI KOMISJONIKAUPLUSTE KAUPLEMISEESKIRJAD

(Kinnitatud NSV Liidu Kaubandusministeeriumi 12. augusti 1968. a. käskkirjaga nr. 140)
(Eesti NSV kaubandusministri 2. septembri 1968. a. käskkirja nr. 101 lisa)

1. Tööstuskaupade müügi komisjonikauplusi võivad avada riiklikud ja kooperatiivsed kaubandusorganisatsioonid autonoomse vabariigi kaubandusministeeriumi, krai kaubandusvalitsuse, oblasti

või linna täitevkomitee loal, oblastilise jaotuseta liiduvabariigis aga — liiduvabariigi kaubandusministeeriumi loal.

2. Komisjonipaviljonide (müügilettide, kioskite) ja tööstuskaupade kauplustes komisjoniosakondade organiseerimine on keelatud.

3. Komisjonikauplused võtavad komisjonile realiseerimiseks kõlblikke nii uusi kui ka pruugitud, kuid remonti või restaureerimist mittevajavaid sanitaarsuse seisukohalt puhtaid rahvatarbe tööstuskaupu; kujutava (peale kaasaegse) ja rakenduskunsti teoseid ning antikvaarseid asju.

Komisjonikauplustel on asjade ostmine keelatud.

4. Asjade komisjonile võtmine kodanikelt toimub Nõukogude passi või seda asendava dokumendi esitamisel.

5. Spetsiaalselt eraldatud komisjonikauplustel lubatakse vastavatelt organisatsioonidelt vastu võtta konfiskeeritud, vaibe- ja peremehetu vara, samuti vara, mis on kodanikelt ära võetud tekitatud kahju hüvitamiseks kriminaal- või tsiviilasjas tehtud kohtuotsuse täitmisel; riigi-, kooperatiiv- ja ühiskondlikelt ettevõtetelt, asutustelt ja organisatsioonidelt — üleliigseid kaubalis-varalisi väärtusi, mida võidakse müüa elanikkonnale (peale p. 6 tähendatute).

6. Komisjonile on keelatud võtta:

a) asju, mille müük on keelatud või mis on tsiviilkäibest kõrvaldatud: tulirelvi-vintpüsse, püstoleid, revolvreid jms. (peale jahirelvade), külmrelvi — pistodasid, soome pusse jms., armeevarustust — sõjaväe ja miilitsa vormirõivastust, sõjaväesortimendi kangaid ja muid kaupu ning tööjõureservi süsteemi õpilaste, side- ja tsiviilõhulaevastiku töötajate, raudteelaste ja teiste vormirõivastust; asutuste ja organisatsioonide ning ettevõtete templiga pesu, samuti paljundus- ja kopeerimismasinaid ja aparaate peale kirjutusmasinate;

b) nahka ja villa, samuti kodumaise töötlusega uusi karusnahku ilma vabrikumärgita (kaubamärgita);

c) kodu- ja välismaa marki autosid, mootorrattaid ja motorollereid ilma riikliku autoinspektsiooni väljaantud tehnilise passi ja talongita;

d) tootmis-ehitusmaterjale, tööpinke, seadmeid ja aparatuure;

e) väärismetallidest (kullast, hõbedast, plaatinast) tooteid ja kalliskive, välja arvatud tooted, millel need metallid on kaunistusmaterjaliks;

f) asju lastelt ja alla 18 aasta vanustelt alaealistelt;

g) asju antud komisjonikaupluse töötajailt ja nende perekonnaliikmeilt ilma kõrgemalseisva kaubandusorganisatsiooni igakordse loata;

h) välismaal toodetud ükskõik missuguseid üheliigilisi asju üle tollieeskirjades kindlaksmääratud NSV Liitu sisseveo koguse. Tähendatud asjade komisjonile võtmist üle kindlaksmääratud

koguse lubatakse ainult tolliasutuste väljaantud eriloa alusel.

7. Lubatakse vastu võtta ja müüa uusi asju (õmblus- ja trikootooteid, jalatseid, peakatteid, samuti kunstiväärtusega esemeid), mis on valmistatud individuaaltellimise järgi ateljeedes, teeninduskombinaatides või kodusel teel ilma vabrikutoodetele ettenähtud markeeringuta.

8. On keelatud jätta kauplusesse hoiule asju, mida pole komisjonile võetud.

9. Uute asjade komisjonile võtmine, samuti nende müük toimub mitte kõrgema kui vastavale kaubale kehtestatud riikliku jaehinna järgi.

Kooskõlastatult komitendiga (komisjonile andjaga) võib uusi asju kiirrealiseerimiseks vastu võtta hinnakirjajärgsest madalama hinnaga.

Asjades leiduvate rikete (kangakoe rike, mehhaaniline kahjustus, õmblemise viga, vananenud tegumood jms.) või kulumuse korral võib mahahindluse määra suurendada kuni 50%-ni viimasest jaehinnast. Komisjonikauplus ei või keelduda elanikkonnalt komisjonile vastu võtmast asju, mis on kõlblikud edasiseks kasutamiseks ja mille kulumus ei ületa 50%.

Edasiseks kasutamiseks kõlblikke asju kulumusega üle 50% võidakse komisjonile võtta ainult igakordsel kaupluse administratsiooni loal. Niisugused asjad hinnatakse komitendi ja kaupluse vahelisel kokkuleppel.

10. Kodumaised ja importasjad, millel ei ole kinnitatud jaehindu, võetakse komisjonile igal üksikjuhtumil määratava hinnaga. Need asjad hindab komisjonikaupluse juhataja või kaubatundja kokkuleppel komitendiga, kohaldades analoogiliste kaupade hinnakirjajärgseid jaehindu.

11. Juhtudel, kui komisjonile antava asja tehnilised näitajad erinevad hinnakirjas kirjeldatuist, teeb kauplus elanikkonna nõudmisi arvestades vastava maha- või juurdehindluse hinnakirjahinnale kõrgema kvaliteedi, parema välise viimistluse või originaalse töötluse eest. Seejuures märgitakse eseme komisjonile andjale antavas kviitungis ära iga kõrvalekaldumine ja maha- või juurdehindluse suurus.

Antikvaarsete asjade, kunstiteoste, vana mööbli, muusikariistade ja eriti kallihinnaliste asjade hinnad määratakse hindajate-spetsialistide osavõtul asjade individuaalseid omadusi ja väärtust arvestades. Neid asju võivad väliskaubandusorganisatsioonid kehtestatud korras välja valida järgnevaks müügiks välisvaluuta eest.

12. Komisjonikaupluse kaubatundja ja administratsioon vastutavad komisjonile antud asja õige hindamise eest.

Vaieldavad küsimused, mis tekivad asjade hindamisel, lahendab kaubatundjatest ja teistest spetsialistidest koosnev ekspertide komisjon, mille moodustab vastav kaubastu.

13. Igal komisjonikauplusel peavad olema kõik kinnitatud hindade hinnakirjad kaupadele, millega kauplus kaupleb.

14. Asjade kodus hindamiseks saadab kauplus komitendi palvel ja arvel kohale kaubatundja-hindaja. Selle teenuse hinded ja tasumise korra kehtestab kohalik kaubandusorganisatsioon.

Kodus hinnatud asjade komisjonile vastuvõtmine vormistatakse ainult pärast nende kauplusesse toimetamist.

15. Komisjonitasuks on kehtestatud 7% hinnast, millega asi müüdi.

16. Asja komisjonile võtmisel kirjutab komisjonikauplus välja kehtestatud vormis kviitungi ja kaubalipiku.

Kaubalipikule kirjutavad alla komitent ja kaupluse kaubatundja ning see kinnitatakse komisjonile võetud asja külge. Väikeste asjade (kellade, helmeste, prosside jms.) külge kinnitatakse hinnakiri vastuvõtukviitungi numbri ja realiseerimishinna äranäitamisega.

Komisjonile võetud asja müümisel selle küljest kaubalipikut ära ei võeta.

17. Komisjonile võetud asjad pannakse müügisaalis välja hiljemalt nende vastuvõtu päevale järgneval päeval, asjad aga, mis on komisjonile võetud kiirrealiseerimiseks, pannakse välja kohe pärast nende vastuvõtmist.

Osakonna (sektsiooni) juhataja või kaupluse direktor on kohustatud süstemaatiliselt kontrollima komisjonile võetud asjade vastavust kaubalipikul märgitud iseloomustusele.

Märkus. Juhul kui komisjonikauplus avastab asjas pärast komisjonile võtmist varjatud defekte või asja ebaõige hindamise, ei lasta niisugust asja müügile. Selle kohta koostatakse vormikohane akt ja sellest teatatakse komitendile.

18. Käesolevate eeskirjade punktis 5 märgitud komisjonile saabunud konfiskeeritud, vaibe- ja peremehetu vara hulgast võivad kauplused müüa ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele sularahata arvelduse korras kaupu ainult sisemiste vajaduste tarbeks.

Erandina lubatakse komisjonikauplustel müüa nii sularahas (arvete väljaandmisega) kui ka sularahata arvelduse korras teatritele, kontserdiorganisatsioonidele, tsirkustele, kinostuudiotele etendusteks vajalikke lavatarbeid, rekvisiite ja erirõivastust. Nende kaupade müük sularahata arvelduse korras toimub väikehulgimüügi-eeskirju järgides.

19. Komisjonile võetud asjade müük antud kaupluse töötajaile ja nende perekonnaliikmeile on keelatud.

20. Komisjonile võetud asjade realiseerimise tähtajaks on kehtestatud 45 päeva.

Komitent võib igal ajal komisjonile antud asja tagasi võtta. Selleks peab ta esitama kviitungi, passi või seda asendava dokumendi.

21. Asja äramüümise korral asja kaupluses hoidmise eest komitendilt tasu ei võeta.

Komisjonile võetud asju hoitakse kaupluses 45 päeva tasuta.

Kui komisjonile võetud asja 45 päeva jooksul ei realiseerita, siis võetakse asja komitendile tagastamisel iga järgneva täie või pooliku kuu eest hoiutasu 0,5% suuruses asja kaupluse poolt määratud hinnast. See tingimus peab olema märgitud komitendile antavas kviitungis.

Märkus. Kui karusnahatooted tagastatakse ajavahemikul märtsist—septembrini, ei võeta hoidmise eest protsente.

Varjatud defektide olemasolul, mida ei avastatud asja vastuvõtmisel, on komisjonikaupluse direktoril (juhatajal) erandjuhtudel õigus realiseerimata asja tagastamisel hoiutasu mitte võtta.

22. 45 päeva jooksul realiseerimata jäänud asja hinda võib kauplus kokkuleppel komitendiga 15% võrra esialgselt määratud hinnast alandada.

Kui asi pole realiseeritud ühe kuu jooksul pärast esimest hinnaalandust, võib kauplus teistkordselt hinda alandada 20% ulatuses asja hinnast pärast eelmist hinnaalandust.

Märkus. 1. Komitendi kauplusesse väljakutsumine neil juhtudel ei ole kohustuslik. Nõusoleku hinna alandamiseks kinnitab komitent allkirjaga temale väljaantaval kviitungil.

2. Juhul kui komitent asja andmise momendil ei ole nõus käesolevas punktis märgitud hinnaalanduse määrade ja tähtaegadega, on kauplusel õigus keelduda asja komisjonile võtmisest.

Asjade esimesest ja teisest ümberhindamisest võtab osa kaupluse arveametnik.

Kui asja ei realiseerita kuu aja jooksul pärast teist ümberhindamist, kutsub kauplus komitendi välja. Kui komitent kutsele vaatamata 5 päeva jooksul kauplusesse ei ilmu, hinnatakse asi alla reaalsele realiseerimishinnale. Kolmas ümberhindamine toimub sel juhul selle organisatsiooni esindaja tingimata vajalikul osavõtul, kelle alluvuses antud kauplus on.

Juhul kui asi pole realiseeritud 30 päeva jooksul pärast kolmandat ümberhindamist, tuleb see tagastada komitendile. Kui komitent ei tulnud 10 päeva jooksul kauplusesse asja järele, alandatakse järjekordselt selle hinda.

Vara, mille on andnud realiseerimiseks kohtuorganid, kuulub ümberhindamisele «Eesti NSV tsiviilprotsessi koodeksiga» ettenähtud eeskirjade kohaselt.

23. Komitendi nõudmisel võib komisjonile antud asja hinda alandada igal ajal.

24. Müüdud asja eest saadud raha väljamaksmine komitendile toimub (müügipäeva kaasa arvamata) kolmandal päeval pärast asja müüki, komisjonikaupluse poolt väljaantud kviitungi, passi või seda asendava dokumendi esitamisel või kehtivas korras tõestatud komitendi volikirja alusel, millel on tingimata märgitud komitendi passi number.

Märkus. Erandjuhtudel (ettenägemata ärasõit, haigus jms.)

makstakse komitendi palvel müüdud asja eest raha välja enne kehtestatud tähtaega.

Asjade müümisel kiirrealiseerimise korras võib kauplus asja eest saadud raha komitendile välja maksta asja müümise päeval.

Juhul kui komitent ei ilmu raha saama, hoiab komisjonikauplus summa 3 aastat oma bilansis. Pärast seda kantakse summa riigituludesse.

25. Komisjonikauplusest ostetud asju ostjatelt tagasi ei võeta, välja arvatud uued asjad vigadega, mida asjade komisjonile võtmisel ei avastatud, kui asi tagastatakse hiljemalt 48 tunni jooksul pärast ostmist.

Kiirrealiseerimise korras müüdud asju tagasi ei võeta. Sellest peab kauplus ostjale ette teatama.

Kasutamise garantiitähtajaga asja komisjonile andmisel, kui see pole veel möödunud, antakse ühtlasi kauplusele üle pass ja garantiitalong. Müümisel annab kauplus need üle asja ostjale.

26. Komisjonikauplusest ostetud asju, välja arvatud kogukaid (raskeid), ei või kauplusesse hoiule jätta.

Kogukaid (raskeid) asju hoitakse kaupluses tasuta 3 päeva hoiuallkirja alusel.

Tähendatud tähtaja möödumisel võidakse ostja poolt väljavõtmata jäetud asi müüa sama hinnaga teisele isikule, saadud raha aga tagastatakse esimesele ostjale.

27. NSV Liidu Kultuuriministeeriumil ja Eesti NSV Kultuuriministeeriumil on õigus välja valida komisjonikauplustesse komisjonimüügile antud kujutava ja rakenduskunsti teoseid, millel on suur kunstiline või ajalooline väärtus.

Kujutava ja rakenduskunsti teoste väljavalimine riiklikku fondi toimub erikomisjonide poolt Eesti NSV Kultuuriministeeriumi ja Eesti NSV Kaubandusministeeriumi ühiste juhenditega kehtestatud korras.

28. Komisjonioperatsioonide arvestus ja vormistamine NSV Liidu Kaubandusministeeriumi süsteemi kauplustes toimub vastavalt lisatavale juhendile raamatupidamise arvestuse kohta komisjonikauplustes tööstuskaupade müügi alal, kooperatiivkaubanduse ja teiste ministeeriumide ning ametkondade kauplustes aga vastavalt nende ministeeriumide ja ametkondade juhenditele.

29. Komisjonikauplustes peab olema nähtavale kohale välja pandud teadaanne asjade komisjonile võtmise ja komisjonile võetud asjade müügi põhieeskirjadest.

30. Komisjonikaupluse tööd kontrollib Riikliku Kaubanduse ja Kaupade Kvaliteedi Inspektsioon ja kõrgemalseisev kaubandusorganisatsioon, kelle alluvuses kauplus on.

KOLHOOSNIKUTE JA KOLHOOSIDE PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE ÜLEJÄÄKIDE TURUSTAMISE PAREMA ORGANISEERIMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 22. aprilli 1961. a. määrus nr. 170 — *ENSV MKK 1961, nr. 16, art. 57*)

TARBIJATE KOOPERATIIVIDE ORGANISATSIOONIDE POOLT KOLHOOSIDELT PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE ÜLEJÄÄKIDE KOMISJONIMÜÜGILE VÕTMISE NÄIDISLEPING

(Kinnitatud Keskkooperatiivturustussektsiooni juhatuse 25. detsembri 1961. a. määrusega nr. 67)

_____ (krai, vabariik) _____
_____ (oblasti) _____ rajooni
_____ kolhoos, edaspidi nimetatud «kolhoos», kolhoosi juhatuse esimehe sm. _____ isikus, kes tegutseb kolhoosi üldkoosoleku _____ otsuse alusel ühelt poolt ja _____ oblasti (krai, vabariigi) _____ rajooni _____ _____ (kooperatiivturustussektsiooni, rajooni varumiskontori, maa tarbijate kooperatiivi), edaspidi nimetatud «komisjonär», _____ isikus, kes tegutseb volikirja alusel, mis on välja antud _____, sõlmisid käesoleva lepingu põllumajandussaaduste ülejääkide vastuvõtuks selle realiseerimiseks komisjoni alusel vastavalt kokkulepitud hindadele.

Kolhoosi kohustused

1. Kolhoos kohustub oma ülejääkide arvel andma «komisjonärile» 197.. aastal järgmised kvaliteedilt standardite või tehniliste tingimuste nõuetele vastavad põllumajandussaadused müügiks komisjoni alusel:

Jrk. nr.	Põllumajandussaaduste nimetus	Mõõtühik	Kogus	Tähtajad	Hind

Lepingu summaks määratakse _____ rubla.

2. Hinna, millega põllumajandussaadused tuleb realiseerida, täpsustavad pooled enne iga saaduste partii ärasaatmist (äraandmist).

Sellest hinnast peetakse kinni komisjonitasu, kuid mitte üle piirmäärade, mille on kinnitanud Kesklidu juhatus.

Transpordikulud, saaduste loomulikud kaod nende vedudel ja hoidmisel, samuti muud kulud, mis tuleb kanda kolhoosi kui komitendi arvele, ei arvata komisjonitasu suurusesse, kantakse kolhoosi arvele ja peetakse kinni temaga lõpparve tegemisel; transpordikulud peetakse kinni avansist.

3. Komisjonimüügile antavad põllumajandussaadused toimetab «kolhoos» nende realiseerimise kohta, saaduste saatmisel aga raudteel või veeteed mööda — raudteejaama (sadamasse).

Kolhoosi ülesandel võib «komisjonär» võtta enda peale saaduste kohaletoimetamise. Seejuures tasub kolhoos komisjonärile kõik kulud, mis on seotud nende kohaletoimetamisega.

Neil juhtudel, kui kolhoos teeb ettepaneku võtta vastu saadusi suuremal hulgal, kui on märgitud lepingus, või mittestandardseid saadusi, täpsustavad pooled täiendavalt saaduste hulga, sortimendi ja hinna, ja see vormistatakse täiendava kokkuleppega.

4. Kolhoos kohustub oma vahenditega ja oma kulul sortima ja kalibreerima saadused vahetult istandustes või aedades ning pakkima selle oma taarasse või komisjonäri taarasse (sõltuvalt poolte kokkuleppest), vastavalt kehtivatele standarditele või tehnilistele tingimustele.

5. Juhul kui komisjonär varustab poolte kokkuleppel kolhoosi taaraga, on viimane kohustatud 2 nädalat enne saaduste äraandmise algust saama komisjonärilt vajaliku hulga taarat lepinguga ettenähtud liikide järgi põllumajandussaaduste pakkimiseks ja tasuma selle eest uue taara hinnakirjajärgse hulgihinna järgi.

Komisjonäri kohustused

Komisjonär kohustub:

6. Võtma vastu kolhoosi poolt käesoleva lepingu alusel kohaletoimetatud põllumajandussaadused mitte hiljem kui _____ selle kohaletoimetamise momendist.

7. Teostama kolhoosiga vastavalt käesolevale lepingule arvelduse kokkulepitud hindade alusel järgmises korras.

Pärast kolhoosi poolt järjekordse põllumajandussaaduste partii äraandmist — andma kolhoosile avanssi kuni 75% saaduste maksumusest kokkulepitud hindades. Ülejäänud summa pärast komisjonitasu ja kolhoosi arvele kantavate kulude mahaarvamist tasutakse pärast üleantud põllumajandussaaduste partii realiseerimist.

Arveldus kolhoosiga teostatakse saaduste vastuvõtmise momendil, kui see realiseeritakse sama administratiivpiirkonna piires ja mitte hiljem kui kahe päeva jooksul pärast saatedokumentide kätte-

saamist saaduste saatmisel teistesse administratiivpiirkondadesse. Lõplik arveldus komisjonile vastuvõetud saaduste eest tehakse kolhoosiga mitte hiljem kui kolme päeva jooksul pärast nende realiseerimist.

8. Juhul kui seoses hindade alanemisega kolhoositurul pole võimalik müüa mitte kiiresti riknevaid põllumajandussaadusi kokkulepitud hinnaga, on komisjonär kohustatud teatama sellest telegraafi teel kolhoosile, samuti teatama talle realiseerimata saaduste jäägi suuruse ja uue hinna, viimane aga peab ööpäevase tähtaja jooksul andma oma nõusoleku saaduste müümiseks madalamate hindadega.

Kui kolhoos viivitab vastusega järelepärimisele põllumajandussaaduste ümberhindamise kohta, võetakse saadused müügilt maha ja komisjonär võtab selle vastutavale hoiule tähtajaga mitte üle 10 ööpäeva, mille jooksul peab kolhoos tegema saaduste kohta korralduse.

Märgitud tähtaja möödumisel võib komisjonär müüa põllumajandussaadused võimaliku realiseerimishinnaga. Sel juhul koostab komisjonär akti saaduste ümberhindamise kohta kohaliku TSN täitevkomitee või selle kaubandusosakonna ja kolhoosituru administratsiooni täievolilise esindaja osavõtul.

Juhul kui ei osutu võimalikuks müüa kokkulepitud hinnaga kiiresti riknevaid saadusi, on komisjonär kohustatud viivitamatult teatama sellest telegraafi teel kolhoosile, kes peab andma 24 tunni jooksul arvates teatise kättesaamise momendist vastavad juhised.

Vastuse mittesaamisel on komisjonäril õigus müüa need saadused võimaliku realiseerimishinnaga, milline määratakse ülalmärgitud esindajate osavõtul.

9. Põllumajandussaaduste vastuvõtt koguse ja kvaliteedi järgi toimub nende äraandmise punktides.

Poolte kokkuleppel võidakse komisjonile vastuvõetud põllumajandussaadusi ümber töödelda ja müüa ümbertöödeldud kujul.

Poolte vastutus

10. Kui kolhoos ei täida endale võetud põllumajandussaaduste komisjonile äraandmise kohustusi, maksab kolhoos komisjonärile viivist 0,01% suuruses iga viivitatud päeva eest lepinguga määratud tähtajaks üleandmata jäänud põllumajandussaaduste maksumusest.

Viivitamise puhul üle 10 päeva viivise arvestamine lõpeb ja kolhoos maksab komisjonärile lisaks arvestatud viivisele veel leppetrahvi 1% suuruses tähtajaks üleandmata jäänud põllumajandussaaduste maksumusest.

Saaduste vastuvõtust keeldumise eest kokkulepitud hindade järgi maksab komisjonär kolhoosile sanktsioone samas ulatuses.

11. Vastuvõetud või realiseeritud põllumajandussaaduste eest

mitteõigeaegse tasumise puhul kolhoosile tähtajal, mis on ette nähtud käesolevas lepingus, tasub komisjonär kolhoosile viivist iga viivitatud päeva eest 0,01% vastuvõetud (või realiseeritud) saaduste maksumusest.

Viivitamise puhul üle 10 päeva viivise arvestamine lõpeb ja komisjonär maksab kolhoosile peale arvestatud viivise leppetrahvi 1% suuruses mitteõigeaegselt väljamakstud summast.

12. Kõik vaidlused, mis tekivad käesoleva lepingu täitmisel, lahendatakse kindlaksmääratud korras.

13. Poolte juriidilised aadressid

Kolhoosi _____

Komisjonäri _____

Käesolev leping on koostatud 2-s eksemplaris, millest üks antakse kolhoosile, teine aga komisjonärile.

(allkiri) (allkiri)

TARBIJATE KOOPERATIIVIDE ORGANISATSIOONIDE POOLT KOLHOOSNIKUTELT JA TEISTELT KODANIKELT KOKKUOSTETUD JA KOLHOOSIDELT KOMISJONIMÜÜGILE VÕETUD PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE HINDADE KUJUNDAMISE KORD

(Keskliidu juhatuse 27. märtsi 1962. a. kiri nr. SP-43)

Seoses järelepärimistega linna kooperatiivkaubanduse hindade kujundamise korrast, selgitame.

NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 25. veebruari 1961. a. määrusega nr. 176[1]:

tunnistasid vajalikuks, et tarbijate kooperatiivid suurendaksid kolhoosidelt ja eriti kolhoosnikutelt nende põllumajandussaaduste ülejääkide kokkuostu, milliseid ei osteta riiklikus korras, selleks et müüa kokkuostetud põllumajandussaadusi kohalikul turul, kui ka teistesse rajoonidesse kohalikel turgudel kujunevate hindadega.

Määrasid, et tarbijate kooperatiivide organisatsioonides põllumajandussaaduste ülejääkide kokkuost peab toimuma: kolhoosnikutelt ja teistelt kodanikelt — nendega kooskõlastatud hindadega, kolhoosidest (pärast riiklike müügikohustuste täitmist) komisjoni alustel nendega sõlmitud kehtivate lepingute järgi, makstes avanssi kuni 75% põllumajandussaaduste maksumusest;

määrasid, et hinnad, millega müüakse kolhoosnikutelt ja teistelt kodanikelt kokkuostetud põllumajandussaadusi, kinnitatakse vastavate kooperatiivorganisatsioonide juhatuste poolt;

andsid õiguse kooperatiivorganisatsioonidele kinnitada spetsialiseeritud kooperatiivkaubandusvõrgu jaehinnad valmistoodangule

[1] СП СССР 1961, № 4, ст. 22.

ja poolfabrikaatidele, millised on toodetud kolhoosnikutelt ja teistelt kodanikelt kokkuostetud ja kolhoosidelt komisjonimüügile võetud põllumajandussaadustest, oma ettevõtetes või riiklikes ettevõtetes. Nende hindade kinnitamisel tuleb lähtuda tooraine maksumusest, tootmis- ja kaubanduskuludest ning kasumi normist.

Vastavalt nendele määrustele peavad kooperatiivorganisatsioonid hindade kinnitamisel lähtuma järgmisest.

I. Kolhoosidelt komisjonimüügile võetud põllumajandussaaduste hinnad

1. Müügihinnad, millega kooperatiivorganisatsioon võtab kolhoosidelt komisjonimüügile põllumajandussaadusi, määratakse poolte kokkuleppel.

Kokkuleppe hindade hulka on arvatud ka komisjonitasu suurus, mis on kinnitatud Keskliidu 21. oktoobri 1961. a. määrusega nr. 189[2].

2. Komisjonitasu on määratud, arvestades:

a) võimalikke kulusid põllumajandussaaduste komisjonimüügi organiseerimisel ja vastuvõtul, nende hoidmisel, turustamisel ja jaemüügil, samuti kasumi moodustamist;

b) linna kooperatiivkaubanduse ja põllumajandussaaduste ülejääkide kokkuostu materiaal-tehnilise baasi finantseerimise fondi moodustamist.

Kulud põllumajandussaaduste saabumisel kuni müügikohani, laadimise ja veokulud, põllumajandussaaduste loomulik kadu kuni nende saabumiseni kaubandusvõrku ja samuti muud kulud, mis ette nähtud kokkulepetes, arvestatakse kolhoosi arvele suuruses, mis ei ületa kehtestatud norme ja tariife.

Eeltoodud kulud ei ole arvestatud komisjonitasu hulka, vaid peetakse kinni kolhoosidest saadud põllumajandussaaduste maksumusest.

Kohaletoimetamise kulud (põllumajandussaaduste laadimine ja vedu) saatmisel väljapoole rajooni, peetakse kinni kolhoosile kuuluvast avansisummast, aga ülejäänud kulud lõplikul arvestusel nendega.

3. Nendel juhtudel, kui lepingutes kolhoosidega põllumajandussaadused võetakse komisjonile, nende veoks teistesse oblastitesse või vabariikidesse või pikaajaliseks hoiuks, kooperatiivorganisatsioonid peavad kinni kolhoosidelt täiendava komisjonitasu suuruses, mis on kinnitatud Keskliidu juhatuse 21. oktoobri 1961. a. määrusega nr. 189.[2]

4. Kooperatiivorganisatsioonid, kes võtavad kolhoosidelt põllumajandussaadusi komisjonimüügile, väljastavad neid koopera-

[2] Muudetud Keskliidu juhatuse 16. septembri 1966. a. määrusega nr. 132.

tiivturustussektsioonidele või jaekaubandusettevõtetele kolhoosidega kooskõlastatud hindadega, maha arvestatud kaubandusorganisatsioonile kuuluv komisjonitasu.

5. Juhul kui seoses turuhindade langusega ei ole võimalik müüa mitte kiiresti riknevaid põllumajandussaadusi kokkuleppe hindadega, peab tarbijate kooperatiivi organisatsioon sellest teatama kolhoosile telegraafi teel, märkides ära põllumajandussaaduste jäägi ja uue hinna. Kolhoos peab ööpäeva jooksul teatama oma nõusoleku põllumajandussaaduste müügiks alandatud hindadega.

Kui kolhoos ei vasta, võetakse põllumajandussaadused müügilt ära 3—5 päevaks, millise aja jooksul kolhoos peab otsustama, mida teha põllumajandussaadustega.

Ülalnimetatud tähtpäeva möödudes, tarbijate kooperatiivi organisatsioon võib müüa põllumajandussaadused võimalike realiseerimishindadega.

Juhul kui kiiresti riknevaid põllumajandussaadusi ei ole võimalik müüa kokkuleppe hindadega, peab tarbijate kooperatiivi organisatsioon sellest viivitamatult telegraafi teel teatama kolhoosile, kes peab 24 tunni jooksul telegrammi saamise momendist andma vastuse kooperatiivorganisatsioonile.

Mitte saades vastust eeltoodud tähtaja jooksul, on tarbijate kooperatiivil õigus müüa kiiresti riknevad põllumajandussaadused võimalike realiseerimishindadega.

6. Kolhoosidelt komisjonimüügile võetud põllumajandussaaduste ümberhindlus käesoleva juhendi punktis 5 toodud juhtudel viiakse läbi komisjoni poolt koosseisus: kooperatiivorganisatsiooni juhatuse esindaja, materiaalselt vastutav isik, kohaliku täitevkomitee või kaubandusosakonna esindaja või kolhoosituru administratsiooni esindaja.

Akt koostatakse kolmes eksemplaris, millest üks jääb ümberhindlust teostanud kooperatiivorganisatsioonile ja kaks saadetakse kooperatiivorganisatsioonile, kelle kaudu saadi põllumajandussaadused. Viimane saadab ühe eksemplari saadud aktist kolhoosile ja teise jätab endale. Kui kooperatiivorganisatsioon, kes teostab põllumajandussaaduste ümberhindlust, sai põllumajandussaadused otse kolhoosist, koostab ta akti kahes eksemplaris, millest üks jääb kooperatiivorganisatsioonile ja teine eksemplar saadetakse kolhoosile.

Kaupade ümberhindluse aktile lisatakse turu administratsioonilt õiend keskmiste hindade kohta, millised kehtisid kolhoositurul ümberhindamise momendil.

Põllumajandussaaduste ümberhindlus viiakse läbi ainult inventuuride alusel.

Ümberhindluse vahe läheb kolhoosi arvele.

Juhul kui kolhoosidelt komisjonimüügile võetud põllumajandussaadused müüakse kõrgemate hindadega kui kooskõlastatud,

tehakse lõplik arvestus kolhoosidega tegelikes realiseerimishindades.

7. Oblastivahelistel laadimistel arvestavad vabariiklikud kooperatiivturustussektsioonid, kes turustavad põllumajandussaadusi, oma kulude katteks juurdehindlust transiitoperatsioonidelt (tasutud ja tasumata) kuni 0,4% suuruses kauba saajale arvestatava komisjonitasu arvele, kuna vabariikidevaheliste laadimiste puhul juurdehindlus arvestatakse kuni 0,7% suuruses, millest 0,3% antakse üle Keskkooperatiivturustussektsioonile.

II. Kolhoosnikutelt ja teistelt kodanikelt kokkuostetud põllumajandussaaduste hinnad

8. Tarbijate kooperatsioon, varumiskontorid ja rajoonide kooperatiivturustussektsioonid peavad kokku ostma põllumajandussaaduste ülejääke kolhoosidelt ja teistelt kodanikelt, nendega kooskõlastatud hindadega. Need hinnad peab kindlaks määrama, lähtudes kokkuostetud produktide realiseerimise võimalustest kohapeal kui ka väljaspool rajooni piire.

9. Põllumajandussaaduste vedu teistesse rajoonidesse, oblastitesse ja vabariikidesse teostatakse kauba saatja ja saaja vahel lepingutes või ühekordsetes tehingutes kokkulepitud hindadega.

10. Teistest rajoonidest saadud kui ka kolhoosnikelt ja teistelt kodanikelt kokkuostetud põllumajandussaaduste ülejääkide müügihinnad kinnitatakse vastava kooperatiivorganisatsiooni poolt, lähtudes ostuhindadest, kokkuostu-, veo- ja realiseerimiskuludest, kasumi kindlustamisest ja kohaliku turu konjunktuurist.

11. Väljapoole rajooni laaditud põllumajandussaadustelt saadud brutotulu arvel võib katta põllumajandussaaduste müügihinna vahesid, mis tekivad nende saaduste realiseerimisel, kokkuostukohas alla omahinna.

III. Kolhoosnikutelt ja teistelt kodanikelt ning kolhoosidelt komisjonimüügile võetud põllumajandussaaduste ülejääkidest töödeldud produktidele hindade kinnitamine

12. Kolhoosidelt komisjonimüügile võetud põllumajandussaadused antakse töötlemisele hindadega, millega saadused on komisjonimüügile võetud, arvestades maha kaubandusele kuuluva komisjonitasu. Kolhoosnikutelt ja teistelt kodanikelt kokkuostetud põllumajandussaadused antakse töötlemisele: varumisettevõtetes — väljalaskehindadega, kaubandusettevõtetes — müügihindadega, maha arvates kaubanduse kulud.

13. Valmistoodangu ja poolfabrikaatide hinnad, toodetud oma ja riiklikes ettevõtetes, kinnitatakse kooperatiivorganisatsiooni juhatuse poolt. Hindade kinnitamisel valmistoodangule peavad

kooperatiivorganisatsioonid lähtuma tootmiskuludest suuruses, mis on ette nähtud tootmisettevõtete plaanilistes kalkulatsioonides (juurdearvestatud kasum) ja kaubanduskuludest, kusjuures tuleb kinni pidada valmistoodangu väljatuleku normidest.

IV. Ühtsete müügihindade kinnitamine ühe linna (asustatud punkti) piirides

14. Kolhoosnikutelt ja teistelt kodanikelt kokkuostetud põllumajandussaadused ühe linna (asustatud punkti) piirides tuleb müüa elanikkonnale ühtsete hindadega.

Põllumajandussaaduste ühtsed müügihinnad antud linna või asustatud punkti piirides kinnitatakse vastava kooperatiivorganisatsiooni juhatuse poolt.

Müügihinnad tuleb uuesti läbi vaadata seoses turu konjunktuuri muutumisega.

15. Müügihindade muutmise korral põllumajandussaaduste ülejäägid, mis on ostetud kolhoosnikutelt ja teistelt kodanikelt nendega kokkulepitud hindade alusel, hinnatakse ümber kooperatiivturustussektsioonide hulgiladudes hulgalis-summalise arvestuse alusel, vajaduse korral aga kooperatiivturustussektsiooni juhatuse korralduse kohaselt — inventuuri andmete alusel.

Põllumajandussaaduste ümberhindlus jaemüügiettevõtetes toimub ainult inventuuride alusel (11. augusti 1962. a. redaktsioonis).

KOLHOOSIDELT KOMISJONIMÜÜGILE VÕETUD PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE KOMISJONITASU MÄÄRADEST

(Keskliidu juhatuse 16. septembri 1966. a. määrus nr. 132)

Seoses 1. jaanuarist 1966. a. toidukaupade uute mahahindluste kehtestamisega teha alates 1. oktoobrist 1966. a. muudatused kolhoosidelt komisjonimüügile võetud põllumajandussaaduste komisjonitasu määrades, mis on kinnitatud Tarbijate Kooperatiivide Keskliidu juhatuse 21. oktoobri 1961. a. määrusega nr. 189 vastavalt lisadele nr. 1, 2, 3.[3]

[3] Lisasid ei tooda.

SÕIDUAUTODE MÜÜGI KORRASTAMISEST

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 21. märtsi 1958. a. määrus nr. 91)

(Väljavõte)

5. Kohustada Eesti NSV Kaubandusministeeriumi:

b) organiseerima elanikelt sõiduautode ja mootorrataste komisjonimüügile vastuvõtmist ja määrama kindlaks nende vastuvõtmise ja müügi vormistamise kord.

Sõiduautode müük spetsialiseeritud komisjonikaupluse kaudu toimub korras, mis on kehtestatud autode müügiks;[4]

c) koos Tallinna Linna TSN Täitevkomiteega määrama kindlaks dokumentatsiooni vormistamise kord autode ja mootorrataste müügiks spetsialiseeritud kaupluse kaudu.

TÄIENDAVATE ABINÕUDE KOHTA VÕITLUSEKS SÕIDUAUTODEGA SPEKULEERIMISE VASTU

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 6. aprilli 1961. a. määrus nr. 151 — *ENSV MKK 1961, nr. 13, art. 48*)

Eesmärgil tõhustada võitlust sõiduautodega spekuleerimise vastu ning vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 23. märtsi 1961. a. määrusele nr. 277 Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. Kehtestada, et individuaalvaldajatele kuuluvate sõiduautode müük võib toimuda ainult komisjoni korras Tallinna Tööstuskaubastu spetsialiseeritud kaupluse «Volga» kaudu.

2. Eelisõigus autode ostmiseks komisjoni korras anda nende rajoonide ja vabariigilise alluvusega linnade töötajatele, kust autod saabusid müügile.

3. Kohustada Eesti NSV Kaubandusministeeriumi kolme päeva jooksul välja töötama ja kinnitama autode komisjonilevõtmise ja realiseerimise eeskirjad.

4. Keelata Riikliku Autoinspektsiooni organitel registreerida sõiduautosid, mis on kodanike poolt individuaalvaldajatelt ostetud väljaspool riiklikke kauplusi või on kokku monteeritud üksikutest agregaatidest ja tagavaraosadest.

---

[4] Vt. Eesti NSV Ministrite Nõukogu 6. aprilli 1961. a. määrust nr. 151 (*ENSV MKK 1961, nr. 13, art. 48*).

TÄIENDAVATE ABINÕUDE KOHTA VÕITLUSEKS RASKETE KÜLGKORVIGA MOOTORRATASTEGA SPEKULEERIMISE VASTU

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 4. novembri 1962. a. määrus nr. 529 — *ENSV MKK 1962, nr. 54, art. 195*)

Vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 23. oktoobri 1962. a. määrusele nr. 1094 Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a b:

1. Kehtestada, et individuaalvaldajatele kuuluvate raskete külgkorviga mootorrataste müük võib toimuda ainult komisjonimüügi korras Tallinna linnas spetsialiseeritud kaupluse «Volga» ja teistes vabariigi linnades tööstuskaupade riiklike komisjonikaupluste kaudu (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 7. oktoobri 1967. a. määruse nr. 397 — ENSV ÜVT 1967, nr. 44, art. 370 redaktsioonis).

2. Keelata registreerida Riikliku Autoinspektsiooni organites raskeid külgkorviga mootorrattaid, mida kodanikud on ostnud individuaalvaldajatelt väljaspool riiklikke kauplusi või on kokku monteerinud üksikutest agregaatidest ja tagavaraosadest.

KODANIKELE KUULUVATE MOOTORRATASTE TARBIJATE KOOPERATSIOONI KOMISJONIKAUPLUSTE KAUDU MÜÜGI ORGANISEERIMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 19. septembri 1968. a. määrus nr. 321 — *ENSV ÜVT 1968, nr. 42, art. 303*)

Vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 9. septembri 1968. a. määrusele nr. 715 Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a b:

ETKVL-i juhatusel organiseerida individuaalvaldajatele kuuluvate raskete külgkorviga mootorrataste müük Eesti NSV Ministrite Nõukogu 6. aprilli 1961. a. määrusega nr. 151 (ENSV MKK 1961, nr. 13, art. 48) ja 4. novembri 1962. a. määrusega nr. 529 (ENSV MKK 1962, nr. 54, art. 195) kehtestatud korras tarbijate kooperatsiooni kaupluste kaudu, mis vastavad komisjonikaubanduse nõuetele.

SÕIDUAUTODE MÜÜGI KORRASTAMISEST

(Eesti NSV Kaubandusministeeriumi 29. märtsi 1958. a. käskkiri nr. 77)

(Väljavõte)

III. Tallinna Linna TSN Täitevkomitee Kaubandusvalitsusel, Tallinna Tööstuskaubastul:

1. Organiseerida 1. aprillist 1958. a. Tallinna Tööstuskaubastu spetsialiseeritud kaupluse nr. 76 kaudu sõiduautode ja külgkorviga mootorrataste komisjonimüügile võtmist elanikkonnalt.

3. Kindlustada elanikkonna informeerimist sõiduautode müügi korra muutmisest, samuti sõiduautode ja külgkorviga mootorrataste komisjonikaubandusest.

SÕIDUAUTODE KOMISJONILEVÕTMISE JA MÜÜGI EESKIRJAD[5]

(Eesti NSV Kaubandusministeeriumi 21. aprilli 1961. a. käskkirja nr. 74 lisa)

1. Individuaalvaldajatele kuuluvate sõiduautode müük komisjonimüügi korras toimub ainult Tallinna Tööstuskaubastu spetsialiseeritud kaupluse «Volga» kaudu.

2. Komisjonimüügile võetavad sõiduautod hindab kaubatundja-hindaja hinnakirja järgi, arvates sellest hinnast maha amortisatsiooni (kulumise) protsendi.

Auto hindamise aluseks on põhjalik tehniline ülevaatus, mille kohta koostatakse akt neljas eksemplaris lisas nr. 1 toodud vormi kohaselt. Selles aktis näidatakse auto seisukord, tagavaraosadega komplekteerimine, läbisõit, olemasolevad defektid ja amortisatsiooni (kulumise) protsent.

Vaieldavatel juhtudel kutsutakse auto müügileandja nõudel hindamisest osa võtma Riikliku Autoinspektsiooni esindaja.

Aktile kirjutavad alla hindaja ja auto valdaja.

3. Nende komisjonimüügile võetavate sõiduautode hindamisel, mis pole ette nähtud kehtivates jaehinnakirjades, samuti välismaa automarkide hindamisel juhindutakse hindadest, mis on kindlaks määratud NSV Liidu Rahandusministeeriumi ringkirjas 14. novembrist 1959. a. nr. 320.

4. Individuaalvaldajailt komisjonimüügile võetud sõiduautod müüakse Eesti NSV Ministrite Nõukogu 21. märtsi 1958. a. määrusega nr. 91 uute autode müügiks kehtestatud korras.

5. Sõiduautode ostmise eelisõiguse andmiseks nende rajoonide ja vabariigilise alluvusega linnade töötajatele, kust autod müügile saabusid, on kaupluse «Volga» administratsioon kohustatud hiljemalt järgmisel päeval pärast auto komisjonile võtmist teatama sõiduauto komisjonimüügile saabumisest tähitud kirjaga selle vabariigilise alluvusega linna või rajooni TSN täitevkomiteele, kus auto oli registreeritud enne komisjonimüügile andmist.

6. Kui vastav täitevkomitee loobub eraldatud autost või kui temalt 15 päeva jooksul, arvates kaupluse «Volga» poolt teate väljasaatmisest ei saabu nimekirja autode jaotamise kohta (milles on märgitud ostuõiguslike inimeste perekonna-, ees- ja isanimed ning

[5] Lisasid ei tooda.

näidatud, millise vastuvõtuakti järgi eraldatud auto ostetakse) või kui ostja ei ilmu kohale eraldatud auto ostmiseks 5 päeva jooksul pärast täitevkomitee jaotuskava koostamist — kaupluse «Volga» administratsioon realiseerib auto järgmisele järjekorras olevale ostjale Tallinna Linna TSN Täitevkomitee nimekirja järgi.

7. Auto ostmise vormistamisel on ostja kohustatud esitama passi (sõjaväelased tõendi).

8. Sõiduautode komisjonilevõtmise ja müügi operatsioonide vormistamise ning arvestuse üldine kord kehtib Eesti NSV Kaubandusministeeriumi 16. märtsi 1961. a. käskkirjaga nr. 46 kinnitatud «Raamatupidamise arvestuse organiseerimise eeskirjade ja juhendite» kohaselt.

9. Sõiduauto komisjonilevõtmisel annab auto valdaja kauplusele auto tehnilise passi, milles on riikliku autoinspektsiooni kohaliku organi märkus auto arvelt mahavõtmise kohta.

10. Kaupluse administratsioon annab auto ostjale tehnilise passi, hindamiskomisjoni akti ärakirja ja õiendi-arve auto müügi kohta. Õiend-arves märgitakse auto riikliku registreerimise number, šassii ja mootori numbrid (lisa nr. 2).

XXXVII peatükk

HOID

EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 420—431

EESTI NSV TSIVIILKOODEKSI JA TSIVIILPROTSESSI KOODEKSI ELLURAKENDAMISE KORRA KOHTA

(Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 30. septembri 1964. a. seadlus — *ENSV ÜT 1964, nr. 41, art. 182*)

LINNA PANDIMAJA TÜÜPPÕHIKIRI

(Lisa Eesti NSV Rahvakomissaride Nõukogu 23. juuli 1941. a. määruse nr. 1332 juurde — *ENSV T 1941, nr. 68, art. 1087*)

KOLHOOSIDES JA SOVHOOSIDES VARUTUD KARTULI JA KÖÖGIVILJA TALVISELE HOIULE ANDMISE TÜÜPLEPING

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 15. detsembri 1970. a. määrusega nr. 549 — *ENSV ÜVT 1971, nr. 1, art. 9*)

«_____» _____ 19 __ a

_____
(hoiuleandva organisatsiooni nimi)

_____
(ametikoht, perekonnanimi, initsiaalid)

isikus, kes tegutseb _____
(lepingu sõlmimiseks õiguse andva

_____ alusel, edas-
dokumendi nimetus)

pidi nimetatud «hoiuleandja», ühelt poolt ja _____
(rajooni ja

_____
kolhoosi või sovhoosi nimi)

(ametikoht, perekonnanimi, initsiaalid)

isikus, kes tegutseb _____

(lepingu sõlmimiseks õiguse

_____ alusel, edas-

andva dokumendi nimetus)

pidi nimetatud «hoiulevõtja», teiselt poolt, sõlmisid käesoleva lepingu alljärgneva kohta:

1. Käesolev leping on sõlmitud täienduseks kartuli ja köögivilja kontraheerimislepingule, mis sõlmiti «___» _____ 19___ a.

2. Hoiuleandja on kohustatud hoiule andma ja hoiulevõtja vastu võtma ning hoiule panema ainult kvaliteetset toodangut, mis vastab riiklike standardite ja tehniliste tingimuste nõuetele.

3. Hoiuleandja annab ja hoiulevõtja võtab oma materiaalsele hoiule 19___ aasta saagist varutud kartulid ja köögivilja allpool nimetatud kogustes, summa eest ja tähtaegadega:

Jrk. nr.	Toodangu nimetus ja sort	Kuhjade number ja arv	Kokku (tonni)	Kokkuostuhindades arvutatud summa eest (rublades)	Hoiuleandjalt toodangu vastuvõtmise tähtajad	Hoiuleandjale toodangu üleandmise koht ja tähtajad

Kokku:

4. Hoiuleantud kartuli ja köögivilja kogusest arvab hoiulevõtja selle toodangu hoiuleandjale üleandmisel maha kehtivatele normidele vastava loomuliku kao, mis pannakse hoiuleandja arvele ja arvatakse hoiulevõtja varumisplaani täitmisse.

5. Kartuli ja köögivilja hoidmisega seotud tõid teeb hoiulevõtja.

6. Talvisele hoiule antud kartuli ja köögivilja hoidmise eest tasuvad:

1) Eesti NSV Kaubandusministeeriumi, Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumi ja ETKVL-i organisatsioonid järgmiselt:

vabariiklikku fondi varutud kartuli talvise hoidmise kulude katteks maksab hoiuleandja hoiulevõtjale 15. novembrist alates 3 rubla 20 kopikat iga tonni eest, kaasa arvatud loomulik kadu.

Vabariiklikku fondi varutud köögivilja hoidmise ja loomuliku kao kulud kaetakse lepingu sõlmimise momendil kehtinud kokkuostuhinna ja köögivilja väljaveo momendil kehtiva kokkuostuhinna vahe väljamaksmise arvel.

Kui hoiulevõtja hoiuleantud kartuli ja köögivilja välja veab ja üle annab vahetult kauplustele, ühiskondliku toitlustamise ettevõtetele, laste- ja raviasutustele, maksab hoiuleandja hoiulevõtjale lõpparvelduste tegemisel selle toodangu eest väljaveo momendil kehtiva jaehinna, millest on maha arvatud kaubanduslik mahahindlus, kuid millele on lisatud kartuli loomuliku kao maksumus kehtivate normide järgi;

2) ETKVL-i varumisorganisatsioonid järgmiselt:

üleliidulisse fondi varutud kartuli ja köögivilja talvise hoidmise kulude katteks maksab hoiuleandja hoiulevõtjale kartuli ja köögivilja üleandmisel:

(rublades tonni eest)

	detsembris	jaanuaris	veebruaris	märtsis	aprillis	mais
kartul	5	7	9	10	12	12
kapsas	20	30	50	70	95	95
porgand	40	50	60	80	100	100
peet	4	5	7	8	10	10

Peale selle tasub hoiuleandja lepingu sõlmimise momendist alates kartuli ja köögivilja hoidmisel tekkinud loomuliku kao eest hoiulevõtjale vastavalt kehtivatele normidele.

Kui hoiulevõtja üleliidulisse fondi varutud ja hoiuleantud kartuli ja köögivilja hoiuleandja korraldusel oma transpordivahenditega kohale toimetab ja üle annab kauplustele, ühiskondliku toitlustamise ettevõtetele, laste- ja raviasutustele, asub hoiuleandja hoiulevõtjale lõpparvelduste tegemisel selle toodangu eest väljaveo momendil kehtiva jaehinna, millest on maha arvatud kaubanduslik mahahindlus;

3) Eesti NSV Toiduainetetööstuse Ministeeriumi ettevõtted järgmiselt:

talvise hoidmise kulud ja loomulikust kaost ning tärklisesisalduse vähenemisest tekkinud kahjude hüvitamise kulud tasutakse: kartuli üleandmisel novembris 3 rubla ja detsembris 5 rubla iga tonni eest, 1. jaanuarist aga kaetakse need kulud lepingu sõlmimise momendil kehtinud kokkuostuhinna ja kartuli väljaveo momendil kehtiva kokkuostuhinna vahe väljamaksmise arvel.

Köögivilja talvise hoidmise kulud ja loomuliku kao kulud kaetakse lepingu sõlmimise momendil kehtinud kokkuostuhinna ja köögivilja väljaveo momendil kehtiva kokkuostuhinna vahe väljamaksmise arvel.

Lõpparvelduste puhul võtab hoiuleandja arvesse kartuli ja köögivilja tegelikult väljaveetud koguse ja kvaliteedi.

7. Lepingus ettenähtud kohustiste mittetäitmise eest vastutavad pooled järgmiselt:

1) kui hoiulevõtja rikub lepingu punktis 2 kindlaksmääratud põllumajandussaaduste üleandmise tähtaegu, tasub hoiulevõtja

hoiuleandjale leppetrahvi — 2% tähtajaks üleandmata toodangu maksumusest kokkuostuhinnas, mis kehtis lepingu sõlmimise momendil;

2) kui hoiulevõtja ei taga hoiulevõetud kartuli ja köögivilja säilimist või kasutab neid hoiuleandja nõusolekuta muuks otstarbeks, tagastab ta hoiuleandjale summa, mis oli makstud kartuli ja köögivilja puuduvate koguste ja nende hoidmise eest, samuti maksab ta leppetrahvi — 20% kartuli ja köögivilja puuduva osa maksumusest kokkuostuhinnas, mis kehtis lepingu sõlmimise momendil;

3) kui hoiuleandja keeldub tema poolt hoiuleantud kartulit ja köögivilja vastu võtmast või ei võta neid välja tähtajal, mis on näidatud käesoleva lepingu punktis 2, ei kuulu selle toodangu maksumus ega hoiuleandja poolt hoiukulude hüvitamiseks makstud summa tagastamisele;

4) pooled vabastatakse lepingus ettenähtud leppetrahvi tasumisest sel juhul, kui lepingu mittetäitmine oli tingitud ilmastikust, mida tuleb tõendada vastava rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee põllumajandusvalitsuse teatisega;

5) olenemata leppetrahvi sissenõudmisest on kummalgi poolel õigus nõuda teiselt poolelt lepingu rikkumisest tingitud kahju hüvitamist selles osas, mida ei kata leppetrahv.

8. Leping on koostatud neljas eksemplaris, millest kumbki pool saab ühe eksemplari, kolmas eksemplar antakse rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee põllumajandusvalitsusele ja neljas eksemplar — rajooni riiklikule põllumajandussaaduste kokkuostu ja kvaliteedi inspektsioonile.

9. Lepingu täitmisel poolte vahel tekkivad vaidlused lahendatakse kehtestatud korras.

10. Poolte juriidilised aadressid:

1) hoiuleandjal _____

Arvelduskonto (jooksev konto) nr. _____

NSV Liidu Riigipanga osakonnas;

2) hoiulevõtjal _____

Arvelduskonto (jooksev konto) nr. _____

NSV Liidu Riigipanga osakonnas.

Hoiuleandja _____ Hoiulevõtja _____

(allkiri, pitser) (allkiri, pitser)

Käesolev leping on registreeritud _____ Rajooni Riiklikus Põllumajandussaaduste Kokkuostu ja Kvaliteedi Inspektsioonis — nr. _____ «____» _____ 19__ a.

_____ rajooni riiklik põllumajandussaaduste kokkuostu ja kvaliteedi peainspektor

_____

(allkiri, pitser)

NSV LIIDU RAUDTEEDE MÄÄRUSTIK[1]

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 6. aprilli 1964. a. määrusega nr. 270 — *СП СССР 1964, № 5, ст. 36*)
§-d 127, 136 jt.

TOOTMISTEHNILISE OTSTARBEGA TOODANGU HANGETE PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 9. aprilli 1969. a. määrusega nr. 269 — *ENSV ÜVT 1969, nr. 34, art. 348*)
Punktid 37 ja 71
Vt. käesoleva kogumiku I kd., lk. 301

RAHVATARBEKAUPADE HANGETE PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 9. aprilli 1969. a. määrusega nr. 269 — *ENSV ÜVT 1969, nr. 34, art. 348*)
Punktid 35 ja 74
Vt. käesoleva kogumiku I kd., lk. 333

SAUNADE KASUTAMISE EESKIRJAD

(Kinnitatud Eesti NSV kommunaalmajanduse ja elanikkonna elukondliku teenindamise ministri 27. aprilli 1965. a. käskkirjaga nr. 126)

(Väljavõte)

13. Üleriided, peakatted, kalossid ja botikud antakse külastajate poolt sauna garderoobi, kui see on olemas. Garderoobi puudumise korral aga paigutatakse vastavatesse kappidesse, nagidesse või hoiukohtadesse, kusjuures sauna administratsioon vastutab nende hoidmise eest.

14. Igal saunakülastajal on õigus üldosakonnas kasutada riiete, pesu ja jalatsite paigutamiseks ühte kappi. Riiete lahtisel hoidmisel aga ühte nagi või hoiukohta ja ühte istekohta diivanil või pingil. Lastega külastajad kasutavad kohti vastavalt piletite arvule.

15. Raha, väärtesemed ja dokumendid tuleb anda hoiule vastavasse väärtesemete hoidmise lauda või selleks määratud saunateenistujale.

Hoiule andmata raha, väärtesemete ja dokumentide eest sauna administratsioon ei vastuta.

VÕÕRASTEMAJADE KASUTAMISE EESKIRJAD

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 25. jaanuari 1966. a. määrusega nr. 50 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 4, art. 23*)

---

[1] Vt. käesoleva kogumiku lk. 247.

XXXVIII peatükk

ELAMU VÕÕRANDAMINE ELUAEGSE ÜLALPIDAMISE TINGIMUSEGA

EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 432—437

EESTI NSV NOTARIAADI MÄÄRUSTIK

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 20. aprilli 1966. a. määrusega nr. 167 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 18, art. 109*)

Vt. Notari käsiraamat. Koost. H. Rajandi. Tallinn 1971, lk. 42

EESTI NSV TSIVIILKOODEKSI JA TSIVIILPROTSESSI KOODEKSI ELLURAKENDAMISE KORRA KOHTA[1]

(Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 30. septembri 1964. a. seadlus — *ENSV ÜT 1964, nr. 41, art. 182*)

XXXIX peatükk

ÜHINE TEGUTSEMINE

EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 438—442, 110—111

---

[1] Seadluse teksti käesolevas kogumikus ei tooda, kuna see on avaldatud «Eesti NSV tsiviilkoodeksis» lisamaterjalina. Vt. Eesti NSV tsiviilkoodeks. Kolmas trükk. Tallinn 1966.

XL peatükk

KONKURSS

EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 443—447

XLI peatükk

KAHJU TEKITAMISEST TULENEVAD KOHUSTISED

NSV LIIDU JA LIIDUVABARIIKIDE TSIVIILSEADUSANDLUSE ALUSED — §-d 88—94
EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 448—475

TÖÖLISTELE JA TEENISTUJATELE SEOSES NENDE TÖÖGA TEKITATUD VIGASTUSE VÕI MÕNE MUU TERVISEKAHJUSTUSE PUHUL ETTEVÕTETE, ASUTUSTE VÕI ORGANISATSIOONIDE POOLT KAHJU HÜVITAMISE KOHTA TEKKIVATE VAIDLUSTE LÄBIVAATAMISE KORRAST

(NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 2. oktoobri 1961. a. seadlus — *ENSV ÜT 1961, nr. 40*)

NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidium otsustab:

1. Kehtestada, et juhul kui ettevõtte, asutuse või organisatsiooni süü tõttu saab tööline või teenistuja vigastada või tal tekib mõni muu, tema tööga seotud tervisekahjustus, hüvitatakse töölisele või teenistujale tekitatud kahju ettevõtte, asutuse või organisatsiooni administratsiooni otsuse põhjal.

Kui asjasthuvitatud isik ei ole administratsiooni otsusega nõus, arutab vaidlusalust küsimust ametiühingu vabriku-, tehase- või kohalik komitee.

Kui asjasthuvitatud isik või administratsioon ei ole ametiühingu vabriku-, tehase- või kohaliku komitee otsusega nõus, samuti ametiühingu komitee puudumise korral ettevõttes, asutuses

või organisatsioonis, arutatakse vaidlust tekitatud kahju hüvitamise kohta rahvakohtus.

Kehtestada administratsiooni rahvakohtu poole pöördumise tähtajaks 10 päeva, arvates ametiühingu vabriku-, tehase- või kohaliku komitee otsuse saamise päevast.

Administratsiooni poolt ametiühingukomitee otsuse täitmata jätmise korral kuulub see otsus sundtäitmisele kohtuotsuste täitmise kohta kehtestatud korra kohaselt.

2. Töölise või teenistuja surma korral vigastuse tagajärjel või mõne muu, tööga seotud ja ettevõtte, asutuse või organisatsiooni administratsiooni süü läbi tekkinud tervisekahjustuse puhul hüvitatakse kahju töövõimetutele isikutele, kes olid tema ülalpidamisel (või kellel enne töölise või teenistuja surma oli õigus saada temalt ülalpidamist) käesoleva seadluse punktis 1 kehtestatud korras.

3. Täiendada NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 15. juuli 1958. a. seadlusega kinnitatud «Ametiühingu vabriku-, tehase- ja kohaliku komitee õiguste põhimääruse» punkti 10 järgmisesisulise lõiguga:

«Vabriku-, tehase- ja kohalik komitee arutab samuti administratsiooni otsuse peale esitatud kaebusi ettevõtte, asutuse või organisatsiooni poolt kahju hüvitamise kohta töölistele ja teenistujatele tekitatud vigastuse või mõne muu, nende tööga seotud tervisekahjustuse puhul.»

4. Kehtestada, et eeskirjad ettevõtete, asutuste või organisatsioonide poolt kahju hüvitamise kohta töölistele või teenistujatele tekitatud vigastuse või mõne muu, nende tööga seotud tervisekahjustuse puhul kinnitatakse NSV Liidu Ministrite Nõukogu poolt kindlaksmääratud korras.

5. Käesolev seadlus kehtestada alates 1. jaanuarist 1962.

TÖÖLISTELE JA TEENISTUJATELE SEOSES NENDE TÖÖGA TEKITATUD VIGASTUSE VÕI MÕNE MUU TERVISEKAHJUSTUSE PUHUL ETTEVÕTETE, ASUTUSTE VÕI ORGANISATSIOONIDE POOLT KAHJU HÜVITAMISE EESKIRJADEST[1]

(NSV Liidu Ministrite Nõukogu 9. oktoobri 1961. a. määrus nr. 921 — *СП СССР 1961, № 15, ст. 119*)

Kooskõlas NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 2. oktoobri 1961. a. seadlusega «Töölistele ja teenistujatele seoses nende tööga tekitatud vigastuse või mõne muu tervisekahjustuse puhul ettevõtete, asutuste või organisatsioonide poolt kahju hüvitamise kohta tekkivate vaidluste läbivaatamise korrast» NSV Liidu Ministrite Nõukogu m ä ä r a b:

[1] Tõlge on viidud kooskõlla kehtiva «Eesti NSV tsiviilkoodeksi» terminoloogiaga. — Koostaja.

1. Teha ülesandeks NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riiklikule Töö ja Töötasu Komiteele kinnitada 2 kuu jooksul koos Üleliidulise Ametiühingu Kesknõukogu ja NSV Liidu Rahandusministeeriumiga ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide poolt töölistele nende tööga seotud vigastuse või muu tervisekahjustusega tekitatud kahju hüvitamise eeskirjad.

Eeskirjades tuleb eriti ette näha, et pensionid, mis on määratud ja mida faktiliselt makstakse kannatanule pärast vigastuse või muu tervisekahjustuse tekitamist, kuuluvad kahju eest hüvise suuruse määramisel tasaarvestamisele täielikult, pensionid aga, mis on määratud enne vigastuse või tervisekahjustuse tekitamist, vigastuse hüvise suuruse määramisel arvestamisele ei kuulu.

2. Teha ülesandeks NSV Liidu Tervishoiuministeeriumile liiduvabariikide ministrite nõukogude osavõtul välja töötada ja 2 kuu jooksul koos Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukoguga kinnitada arstliku tööekspertiisi komisjonide (ATEK-i) poolt tööga seotud vigastuse või muu tervisekahjustuse saanud tööliste või teenistujate töövõime püsiva kaotuse astme kindlaksmääramise korra juhend.

TÖÖLISTELE JA TEENISTUJATELE SEOSES NENDE TÖÖGA TEKITATUD VIGASTUSE VÕI MÕNE MUU TERVISEKAHJUSTUSE PUHUL ETTEVÕTETE, ASUTUSTE VÕI ORGANISATSIOONIDE POOLT KAHJU HÜVITAMISE EESKIRJADE KINNITAMISEST

(NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Töö ja Töötasu Komitee ja Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukogu presiidiumi 22. detsembri 1961. a. määrus nr. 483/25 —

Бюллетень Государственного Комитета Совета Министров СССР по вопросам труда и заработной платы 1962, № 1)

Vt. Tööõiguslikud aktid. Koost. M. Vene. Tallinn 1969, lk. 582—596

MUUDATUSTE JA TÄIENDUSTE TEGEMISE KOHTA TÖÖLISTELE JA TEENISTUJATELE SEOSES NENDE TÖÖGA TEKITATUD VIGASTUSE VÕI MÕNE MUU TERVISEKAHJUSTUSE PUHUL ETTEVÕTETE, ASUTUSTE VÕI ORGANISATSIOONIDE POOLT KAHJU HÜVITAMISE EESKIRJADES

(NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Töö ja Töötasu Komitee ja Üleliidulise Ametiühingute Kesknõukogu presiidiumi 3. septembri 1963. a. määrus nr. 276/P-20 —

Бюллетень Государственного Комитета Совета Министров СССР по вопросам труда и заработной платы 1963, № 10)

ARSTLIKE TÖÖEKSPERTIISIKOMISJONIDE (ATEK-ite) POOLT TÖÖGA SEOTUD VIGASTUSE VÕI MUU TERVISEKAHJUSTUSE SAANUD TÖÖLISTE JA TEENISTUJATE TÖÖVÕIME PÜSIVA KAOTUSE ASTME KINDLAKSMÄÄRAMISE KORRA JUHEND[2]

(Vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 9. oktoobri 1961. a. määrusele nr. 921 — *СП СССР 1961, № 15, ст. 119*)

(Kinnitanud NSV Liidu tervishoiu minister 22. detsembril 1961. a. ja kinnitatud ÜAÜKN-i sekretariaadi 22. detsembri 1961. a. määrusega, protokoll nr. 33, p. 85 —

«Бюллетень Верховного Суда СССР» 1962, № 1, стр. 47)

1. Tööga seotud vigastuse või muu tervisekahjustuse saanud tööliste ja teenistujate töövõime püsiva kaotuse astme kindlaksmääramine toimub sotsiaalkindlustusorganite arstlike tööekspertiisikomisjonide (ATEK-ite) poolt.

Teistel juhtudel teevad otsuse töövõime kahjustuse astme kohta tekitatud kahju eest hüvise suuruse kindlaksmääramiseks tervishoiuorganite kohtumeditsiinilised ekspertiisikomisjonid tavalises korras.

2. Tööga seotud vigastuse või muu tervisekahjustuse saanud tööliste ja teenistujate läbivaatamine toimub elukohajärgses või raviasutuse juurde kinnitatud ATEK-is.

ATEK-i otsusega mittenõustumise korral võib tööline või teenistuja ühekuulise tähtaja jooksul sellele otsusele edasi kaevata ja lasta end läbi vaadata oblasti, krai või vabariiklikus ATEK-is, kelle otsus on lõplik.

3. Kannatanu suunamine arstlikesse tööekspertiisikomisjonidesse (ATEK-itesse) läbivaatuseks toimub: ettevõtte, asutuse või organisatsiooni poolt; ametiühingu vabriku-, tehase- või kohaliku komitee poolt; rahvakohtu poolt.

4. Vigastuse saanud isikute taasläbivaatamine toimub ATEK-i poolt määratud tähtaegadel. Seejuures võib ATEK, arvesse võttes vigastuse või muu tervisekahjustuse tagajärgede iseloomu, nende likvideerimise võimalust vastava ravimise mõjul, määrata ükskõik millise taasläbivaatamise tähtaja 6 kuust kuni 2 aastani.

Üksikutel juhtudel võidakse kõrgemalseisva ATEK-i, ettevõtete, asutuste või organisatsioonide administratsiooni, ametiühingute vabriku-, tehase- või kohaliku komitee või kohtuorganite otsuse alusel töölisi ja teenistujaid taas läbi vaadata ennetähtaegselt, kui kannatanu tervislikus seisundis toimusid olulised muudatused või

---

[2] Tõlge on viidud kooskõlla kehtiva «Eesti NSV tsiviilkoodeksi» terminoloogiaga. — Koostaja.

on alust oletada, et vastuvõetud otsus töövõime kaotuse astme kohta ei vasta tema tegelikule tervislikule seisundile (13. novembri 1962. a. redaktsioonis).

5. Kannatanutel, keda suunatakse arstlikku tööekspertiisikomisjoni, peab olema kaasas:

a) ettevõtte, asutuse või organisatsiooni kiri, kes on suunanud kannatanu läbivaatusele;

b) tootmisega seotud õnnetusjuhtumi akt;

c) saatekiri ATEK-i vorm nr. 88 järgi.

6. Iga ATEK-is läbivaatusel käinud kannatanu kohta koostatakse läbivaatuse akt sotsiaalkindlustusorganite poolt kinnitatud vormis. Akt koos kõigi meditsiiniliste dokumentidega hoitakse alal arstlikes tööekspertiisikomisjonides kehtestatud korras.

Ettevõtte, asutuse või organisatsiooni administratsioonile või ametiühingu vabriku-, tehase- või kohalikule komiteele või rahvakohtule, kes oli suunanud kannatanu läbivaatusele, saadetakse väljavõte läbivaatuse aktist sotsiaalkindlustusorganite poolt kehtestatud vormis.

7. Vigastuse või muu tervisekahjustuse tagajärjel tekkinud töövõime kaotuse aste väljendatakse protsentides. Seejuures tuleb ajutiselt juhinduda «NSV Liidu Rahandusministeeriumi 18. mai 1960. a. juhendist nr. 153» kindlustatute läbivaatamise korra kohta, samuti ka «Arstlike tööekspertiisikomisjonide (ATEK-i) põhimäärusest».

Töövõime kahjustamise hindamise kõrval protsentides nendel juhtudel, kui töövõime kahjustused annavad aluse invaliidsuse mõne grupi määramiseks, määrab ATEK grupi, invaliidsuse põhjuse ja töösoovituse, juhindudes arstliku tööekspertiisi juhenditest ja eeskirjadest.

8. Tööliste ja teenistujate töövõime ajutine kaotus vigastuse või muu tervisekahjustuse juhtudel määratakse kindlaks elukoha raviasutuste poolt ja kannatanule antakse kehtestatud korras töövõimetusleht.

TOOTMISES TOIMUNUD ÕNNETUSJUHTUMITE JUURDLEMISE JA ARVELEVÕTMISE PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud ÜAÜKN-i presiidiumi 20. mai 1966. a. otsusega, protokoll nr. 15, p. 4)

Vt. «Tootmises toimunud õnnetusjuhtumite juurdlemise ja arvelevõtmise põhimäärus». ENSV Ametiühingute Nõukogu. Tallinn 1966

RIIKLIKU SOTSIAALKINDLUSTUSE TOETUSTE MÄÄRAMISE JA VÄLJAMAKSMISE KORRA MÄÄRUSTIK

(Kinnitatud ÜAÜKN-i presiidiumi 5. veebruari 1955. a. otsusega vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 22. jaanuari 1955. a. määrusele nr. 113)

Vt. Tööõiguslikud aktid. Koost. M. Vene. Tallinn 1969, lk. 727—767 ja Riikliku Sotsiaalkindlustuse toetused. Kommenteeritud väljaanne. Teine, täiendatud trükk. Tallinn 1969

KOLHOOSILIIKMETELE PENSIONIDE MÄÄRAMISE JA VÄLJAMAKSMISE KORRA MÄÄRUSTIK

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 17. oktoobri 1964. a. määrusega nr. 859 — *СП СССР 1964, № 20, ст. 128*)

Vt. Kolhoosnikute pensionid ja toetused. Koost. V. Kukerman. Tallinn 1970, lk. 10 jj.

AMETIÜHINGU VABRIKU-, TEHASE- JA KOHALIKU KOMITEE ÕIGUSTE PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 15. juuli 1958. a. seadlusega — *ВВС СССР 1958, № 15, ст. 282*)
Punktid 10, 11

Vt. Tööõiguslikud aktid. Koost. M. Vene. Tallinn 1969, lk. 684

KOLHOOSI AMETIÜHINGUKOMITEE AJUTINE PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud Põllumajanduse ja Varumise Tööliste ja Teenistujate Ametiühingu Keskkomitee Presiidiumis 30. juuni 1965. a. otsusega)

(Väljavõte)

6. Ametiühingukomitee võtab osa abinõude väljatöötamisest töötingimuste parandamiseks kolhoosis, teostab kontrolli ohutustehnika ja töötervishoiu eeskirjade ja normide täitmise ning mehhanisaatorite ja teistes kolhoosi tootmisharudes töötajate väljaõpetamise ja ohututest töövõtetest instrueerimise ja töötajate varustamise üle vastavalt põllumajandusettevõtete töötajatele kehtestatud normide kohaselt erirõivastuse, erijalatsite ja individuaalkaitsevahenditega;

— teostab järelevalvet sanitaareeskirjade nõuete täitmise üle mineraalväetiste ja mürkkemikaalide kasutamisel, hoidmisel ja transportimisel, jälgib tootmisega seotud õnnetusjuhtumite juurdlemistulemuste põhjal aktide õigeaegset koostamist ning abinõude tarvituselevõtmist õnnetusjuhtumite põhjuste likvideerimiseks;

— töötab koos juhatusega igal aastal välja abinõud kõigil tootmisaladel mehhanisaatorite, spetsialistide ja teiste kolhoosnikute töö kergendamiseks ja tööd tervistavate töötingimuste loomiseks ohutustehnika ja töötervishoiu alal, teostab kontrolli nende nõuete täitmise üle. Ametiühingukomitee esindaja võtab osa uute töökodade ja teiste tootmisruumide ekspluatatsiooni võtmise komisjonist.

7. Ametiühingukomitee teostab riiklikku sotsiaalkindlustust spetsialistide, mehhanisaatorite ja teiste isikute osas, kes omavad tootmiskvalifikatsiooni ja on seotud tehniliste seadmete teenindamise või remontimisega ning samuti tööliste ja teenistujate osas, kes töötavad kolhoosis töölepingute alusel, määrab nendele sotsiaalkindlustuse summadest toetust, kontrollib toetuste väljamaksmise õigeaegsust ja õigsust, suunab ametiühinguliikmeid sanatooriumi- ja kuurordiravile, puhkekodudesse ja turismibaasidesse ning nende lapsi pioneerilaagritesse, otsustab vajaduse korral dotatsiooni andmise küsimust dieettoitlustamiseks, võtab osa pensionide määramisest.

Ametiühingukomitee teostab kontrolli riikliku sotsiaalkindlustuse maksude arvestamise üle kolhoosis töölepingute alusel töötavate isikute töötasude summadelt, teostab vajalikel juhtudel summade vastuvaidlematut sissenõudmist sotsiaalkindlustuse eelarvessse koos viivise juurdearvestamisega ettenähtud korras.

Juhul kui mehhanisaatorite, spetsialistide ja teiste tehnika teenindamise ja remontimisega seotud isikute, samuti töölepingu alusel töötajate töövigastus või kutsehaigus on tekkinud töökaitse ja ohutustehnika reeglite rikkumise tõttu kolhoosi ametiisikute poolt, teeb ametiühingukomitee otsuse, mille põhjal kolhoos peab tagastama riikliku sotsiaalkindlustuse eelarvesse kulutused ajutise töövõimetuse toetuseks, millised on tehtud seoses selle vigastuse või haigusega.

Ametiühingukomitee analüüsib süstemaatiliselt koos meditsiinitöötajatega ametiühinguliikmete haigestumise põhjusi, koostab ja esitab kolhoosi juhatusele läbivaatamiseks abinõud haigestumiste põhjuste kõrvaldamiseks, aitab kaasa nende abinõude ellurakendamiseks ja peab järelevalvet selle üle, kuidas ametiühinguliikmed peavad kinni ravirežiimist.

RIIKLIKE PENSIONIDE SEADUS

(Vastu võetud NSV Liidu Ülemnõukogu poolt 14. juulil 1956. a. — *ВВС СССР 1956, № 15, ст. 313*)

Vt. Tööõiguslikud aktid. Koost. M. Vene. Tallinn 1969, lk. 798—817 ning Riiklikud pensionid. Koost. V. Kukerman ja R. Söörd. Tallinn 1970

NSV LIIDU MINISTRITE NÕUKOGU 20. JUULI 1964. A. MÄÄRUSE NR. 622 «KOLHOOSIESIMEESTE, -SPETSIALISTIDE JA -MEHHANISAATORITE RIIKLIKUST PENSIONILISEST KINDLUSTUSEST JA SOTSIAALKINDLUSTUSEST» RAKENDAMISE KORRA JUHEND

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Töö ja Töötasu Komitee ja ÜAÜKN-i presiidiumi 31. juuli 1964. a. määrusega nr. 343/P-16)

Vt. Tööõiguslikud aktid. Koost. M. Vene. Tallinn 1969, lk. 880—887

RIIGILE TEKITATUD KAHJU EEST SÕJAVÄELASTE MATERIAALSE VASTUTUSE MÄÄRUSTIKU KINNITAMISE KOHTA

(NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 23. mai 1966. a. seadlus nr. 4972-VI — *NSVL ÜT 1966, nr. 24, art. 444*)

NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidium otsustab:

1. Kinnitada «Riigile tekitatud kahju eest sõjaväelaste materiaalse vastutuse määrustik».

2. Kehtestada käesolev määrustik alates 1. juulist 1966.

Määrata, et nimetatud määrustiku eeskirju kohaldatakse ka neil sõjaväelaste poolt riigile kahju tekitamise juhtudel, mille kohta jäid otsused enne 1. juulit 1966 vastu võtmata, kui nende isikute vastutus materiaalse kahju eest oli ette nähtud ka varem kehtinud seadusandlusega. Komandöri (ülema) käskkirja alusel materiaalsele vastutusele võetud ajateenijatelt ei peeta kinni kahju hüvitamiseks alates käesoleva määrustiku kehtestamisest.

Riigile tekitatud kahju eest sõjaväelaste materiaalse vastutuse määrustik

1. Sõjaväelased ja õppekogunemistele kutsutud sõjaväekohustuslased, kes on süüdi kahju tekitamises riigile teenistuskohustuste täitmisel, kannavad materiaalset vastutust kooskõlas käesoleva määrustikuga.

Väljaspool teenistuskohustuste täitmist tekitatud kahju eest kannavad need isikud materiaalset vastutust üldises tsiviilkorras.

2. Üleajateenijad, ohvitserid, kindralid ja admiralid kannavad materiaalset vastutust tekitatud kahju ulatuses, kuid mitte üle ühe kolmandiku oma kuupalgast, kui kahju on tekitatud seadustes, sõjaväemäärustikes, käskkirjades ja teistes aktides ettenähtud teenistuskohustuste hooletu täitmise tagajärjel.

Sellist vastutust kannavad nad muu hulgas järgnevatel juhtudel:

a) sõjaväe vara kaotamisel, rikkumisel või hävitamisel;

b) sõjaväe vara ebaõigel kasutamisel ja rahaliste vahendite ebaõigel kulutamisel;

c) rahaliste vahendite liigsete väljamaksete või mittetäieliku kogumise korral, rahaliste dokumentide kaotamisel või väärtusetuks muutumisel;

d) rahatrahvi sissenõudmisel sõjaväeosalt, -asutuselt või õppeasutuselt, kui seadustes või valitsuse määrustes on ette nähtud, et süüdiolev sõjaväelane on kohustatud hüvitama kahju, mis on tekkinud rahatrahvi tasumise tõttu.

3. Üleajateenijad ja ohvitserid kannavad materiaalset vastutust tekitatud kahju eest täies ulatuses sõjaväe vara või rahaliste vahendite puudujäägi korral, mis olid neile kui aruandvatele isikutele üle antud hoidmiseks, veoks või väljaandmiseks.

Sõjaväe nimetatud vara rikkumise või hävitamise eest hooletuse tõttu vastutavad need isikud tekitatud kahju ulatuses, kuid mitte üle kolme kuupalga suuruses summas.

4. Kahju eest, mis on tekitatud sõjaväe vara tahtliku hävitamise või rikkumise, sõjaväe vara või rahaliste vahendite riisumise ja muude kuritegudega, kannavad üleajateenijad, ohvitserid, kindralid ja admiralid materiaalset vastutust selle kahju täies ulatuses.

5. Ajateenistuse sõdurid, madrused, seersandid ja vanemad, kes on süüdi riigile kahju tekitamises teenistuskohustuste täitmisel, kannavad distsiplinaar- või kriminaalvastutust olenevalt konkreetsetest asjaoludest. Nende sõjaväelaste kriminaalvastutusele võtmise ja süüdimõistmise korral kuritegude eest, millega tekitati kahju riigile, kannavad nad materiaalset vastutust tekitatud kahju täies ulatuses.

5. Üleajateenijad, ohvitserid, kindralid ja admiralid kannavad materiaalset vastutust neile kasutamiseks antud lennutehnilise, mere- ja dessantväe erivormiriietuse, tüürimehevarustuse, eririie-

tuse ja -jalatsite ning soojade inventaresemete kaotamise või omastamise korral selle vara jaehindade ulatuses, kulumist arvesse võttes. Jaehindade puudumisel arvutatakse kahjusumma nimetatud vara hulgihindade kahekordses suuruses.

7. Komandörid ja ülemad (välja arvatud ajateenijad) võetakse materiaalsele vastutusele kahju eest, mida nende alluvad on riigile tekitanud, selle kahju ulatuses, kuid mitte üle ühe kolmandiku nende kuupalgast, ainult juhtudel, kui need komandörid ja ülemad rikkusid oma ebaõigete korraldustega sõjaväe vara arvestuseks, hoidmiseks, kasutamiseks ja veoks ning rahaliste vahendite kulutamiseks kehtestatud korda või ei võtnud tarvitusele abinõusid riigile tekitatud materiaalse kahju hüvitamiseks süüdiolevate isikute poolt.

8. Hüvitamisele kuulub üksnes tegelik materiaalne kahju, mis on riigile tekitatud.

Sõjaväeosa, väekoondise, sõjaväeasutuse või -õppeasutuse komandör (ülem) võib kõrgemalseisva ülema loal, aga vajalikel juhtudel ka kohus, erandjuhtudel vähendada hüvitamisele kuuluvat kahjusummat olenevalt kahju tekitamise asjaoludest, sõjaväelase süü astmest ja tema ainelisest olukorrast.

Sõjaväelane ei kanna materiaalset vastutust, kui kahju on tekitatud alluva poolt ülema käsu kohusetruu täitmise või antud konkreetsetes tingimustes õigustatud teenistusalase riisiko tagajärjel või õiguspäraste tegudega.

9. Materiaalse kahju avastamisel määrab sõjaväeosa, väekoondise, sõjaväeasutuse või -õppeasutuse komandör (ülem) viivitamatult administratiivuurimise kahju tekkimise põhjuste, selle suuruse ja süüdlaste kindlakstegemiseks. Uurimine peab olema lõpule viidud ühe kuu jooksul. Vajalikel juhtudel võib kõrgemalseisev ülem seda tähtaega pikendada kuni kahe kuuni.

Administratiivuurimist võib jätta läbi viimata, kui materiaalse kahju põhjused, selle suurus ja süüdlased on kindlaks tehtud revisjoni, kontrolli, uurimise ja juurdlusega või kohtu poolt.

10. Materiaalse kahju, selle suuruse ja süüdlaste kindlakstegemisel annab sõjaväeosa, väekoondise, sõjaväeasutuse või -õppeasutuse komandör (ülem), vajalikel juhtudel aga kõrgemalseisev ülem ühe kuu jooksul, arvates administratiivuurimise lõppemisest või käesoleva määrustiku § 9 teises lõigus nimetatud materjalide saabumisest, käskkirja vastava summa sissenõudmiseks sõjaväelase palgast.

11. Kahju tekitamise korral mitme sõjaväelase poolt määratakse käskkirjas sissenõudmisele kuuluvate summade täpne suurus kindlaks iga sõjaväelase suhtes eraldi, olenevalt tema poolt tekitatud kahju suurusest, konkreetsetest asjaoludest ja süü astmest.

12. Käskkiri materiaalse kahju sissenõudmise kohta tehakse süüdlasele teatavaks allkirja vastu. Käskkirja peale võib edasi kae-

vata «NSV Liidu relvastatud jõudude distsiplinaarmäärustikus» ettenähtud korras.

Edasikaebamine käskkirja peale ei peata kinnipidamist. Käskkirja tühistamise korral tagastatakse kinnipeetud summad.

13. Igakuuste kinnipidamiste suurus ei või ületada 20% sõjaväelase palgast.

Kui sõjaväelase palgast tehakse teisi seaduses ettenähtud kinnipidamisi, ei või kõigi kinnipidamiste kogusumma ületada 50% kuupalgast. Neil juhtudel määratakse sissenõudmise kord ja järjekord kindlaks üldise tsiviilseadusandlusega.

14. Kui materiaalsele vastutusele võetud sõjaväelane ei ole reservi- või errumineku päevaks hüvitanud tema poolt riigile tekitatud kahju, nõutakse järelejäänud võlg temalt sisse vastuvaidlematus korras notariaalorgani täitepealdise alusel.

Õppekogunemistele kutsutud sõjaväekohustuslased kannavad materiaalset vastutust üksnes sõjaväe vara või rahaliste vahendite riisumise, sõjaväe vara tahtliku hävitamise või rikkumise, isiklikuks kasutamiseks väljaantud vormiriietuse või varustusesemete pillamise ja muude kuritegudega riigile tekitatud kahju eest. Nimetatud juhtudel vastutavad nad tekitatud kahju eest täies ulatuses.

Süüdlase kirjaliku nõusoleku olemasolul toimub neil juhtudel kahju hüvitamine vastuvaidlematus korras notariaalorgani täitepealdise alusel, niisuguse nõusoleku puudumisel aga kohtu korras.

16. Materiaalse kahju sissenõudmine sõjaväelastelt või õppekogunemisele kutsutud sõjaväekohustuslastelt ei välista nende distsiplinaar- või kriminaalvastutusele võtmist.

Nende isikute kriminaalvastutusele võtmise korral kuritegude eest, millega tekitati riigile materiaalset kahju, on sõjaväeosa, väekoondise, sõjaväeasutuse või -õppeasutuse komandör (ülem) kohustatud esitama nende vastu tsiviilhagi kogu sissenõudmata jäänud kahjusumma ulatuses.

17. Materiaalse kahju summa, mis ületab süüdiolevalt sõjaväelaselt võimalike kinnipidamiste summa, kantakse riigi arvele.

18. Käesolev määrustik kehtib ka liiduvabariikide ühiskondliku korra kaitse ministeeriumide juhtiva ja reakoosseisu kohta.

KAHJU HÜVITAMISE HAGIDE KOHTUPRAKTIKAST

(NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi 23. oktoobri 1963. a. määrus nr. 16 — *Eesti NSV Ülemkohtu Bülletään 1963, nr. 4, lk. 11*)

Vt. NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi ja Eesti NSV Ülemkohtu pleenumi määruste valikkogu 1960—1969. Koost. V. Nurmela. Tallinn 1971, lk. 39

KOHTUPRAKTIKAST TSIVIILASJADES LIIGSELT VÄLJAMAKSTUD RIIKLIKE PENSIONISUMMADE SISSENÕUDMISE KOHTA

(NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi 3. juuli 1963. a. määrus nr. 10 — *Eesti NSV Ülemkohtu Bülletään 1963, nr. 3, lk. 25*)

Vt. NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi ja Eesti NSV Ülemkohtu pleenumi määruste valikkogu 1960—1969. Koost. V. Nurmela. Tallinn 1971, lk. 37

KOHTUPRAKTIKAST KURITEOGA TEKITATUD VARALISE KAHJU SISSENÕUDMISES

(NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi 28. mai 1954. a. määrus nr. 6 — *«Судебная практика Верховного Суда СССР» 1954, № 5, стр. 1*)

(Väljavõte)

3. Kui varaline kahju on tekitatud töölise või teenistuja kuritegeliku teoga, kes on kannatanud riikliku või ühiskondliku asutuse, ettevõtte või organisatsiooniga töösuhetes, tuleb süüdlase varaline vastutus kindlaks määrata NSV Liidu KTK ja RKN-i 12. juuni 1929. a. määrusega «Tööliste ja teenistujate varalisest vastutusest tööandja ees» (VNFSV TöökK § 83 [1], 83 [6] ja teiste liiduvabariikide TöökK vastavad paragrahvid).

Neil juhtudel peab hüvitamisele kuuluva kahju suuruse kindlaks määrama kohus, arvesse võttes konkreetseid asjaolusid, töötaja süü astet ja tema varalist olukorda.

Kui varaline kahju on tekitatud isiku kuritegelike tegudega, kes ei ole kannatanuga töösuhetes, peab kohus hüvise suuruse kindlaksmääramisel kaaluma VNFSV TsK § 411 [3] ja teiste liiduvabariikide tsiviilkoodeksite vastavate paragrahvide kohaldamise küsimust.

4. Solidaarselt peavad vastutama isikud, kes on tekitanud kahju ühiste tegudega. Lubamatu on panna solidaarset vastutust isikutele, kes on süüdi mõistetud ühes asjas, kuid iseseisvate kuritegude eest, mis ei ole seotud ühise kavatsusega. Näiteks ühed on süüdi mõistetud riisumise, teised aga lohakuse või mitteomakasupüüdlike kuritarvituste eest, olgugi et viimaste teod mingil määral objektiivselt isegi soodustasid esimestel toime panna riisumise.

Grupiliste kuritegude puhul kannab iga süüdimõistetu solidaarset vastutust ainult kuriteo nende faktide (episoodide) eest, millistes on kindlaks tehtud tema osavõtt.

Nendel juhtudel, kui kohtualune oma kuritegelike tegudega tekitas kahju teiste kohtualuste tahtlikul kaasaaitamisel, tuleb viimastele panna solidaarne vastutus koos kahju tekitanud isikuga summa ulatuses, mille suuruses nad aitasid kaasa kahju tekitamisele.

[3] Eesti NSV TsK § 462.

Tsiviilhagi rahuldamisel mitme süüdimõistetu vastu peab kohus kohtuotsuses kriminaalasjas täpselt näitama, kas ta paneb süüdimõistetutele ja kellele neist solidaarse või osavastutuse, viimasel juhtumil aga, kui suure summa on kohustatud iga kostja tasuma kannatanule.

KÜSIMUSTEST, MIS TÕUSETUVAD KOHTUPRAKTIKAS SEOSES NSV LIIDU ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI 26. JUUNI 1959. A. SEADLUSE «TÖÖLISTE JA TEENISTUJATE PENSIONILISE KINDLUSTAMISE PARENDAMISEST, KES ON INVALIIDISTUNUD KUTSEALASE HAIGESTUMISE TÕTTU PNEUMOKONIOOSI»

(NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi 19. detsembri 1959. a. määrus nr. 6 — *«Бюллетень Верховного Суда СССР» 1960, № 1, стр. 13*)

(Väljavõte)

NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 26. juuni 1959. a. seadlusega «Tööliste ja teenistujate pensionilise kindlustamise parendamisest, kes on invaliidistunud kutsealase haigestumise tõttu pneumokonioosi» on kehtestatud soodustatud pensionimäärad töölistele ja teenistujatele, kes on invaliidistunud kutsealase haigestumise tõttu pneumokonioosi (silikoosi, siliko-antrakoosi, antrakoosi, siliko-sideroosi jne.). Koos selle seadlusega on kehtestatud, et tööliste ja teenistujate haigestumine pneumokonioosi on kindlustusjuhtum ja isikud, kes on invaliidistunud selle haigestumise tagajärjel, kindlustatakse sotsiaalkindlustuse organite poolt.

Seoses saabuvate järelepärimistega NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse kohaldamise üle kohtupraktikas, NSV Liidu Ülemkohtu pleenum otsustab anda kohtutele järgmised selgitused:

1. Kooskõlas NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 26. juuni 1959. a. seadlusega on tööliste ja teenistujate haigestumine pneumokonioosi kindlustusjuhtum, millega seoses kohtutel ei ole õigust võtta oma menetlusse hagisid ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele ülaltähendatud haigestumise tagajärjeks oleva kahju täiendava hüvitamise kohustuse panemiseks.

Pärast NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 26. juuni 1959. a. seadluse vastuvõtmist tehtud kohtuotsused pneumokonioosi haigestumise tagajärjeks oleva kahju täiendava hüvitamise kohustuse ettevõtetele, asutustele ja organisatsioonidele pealepanemise kohta kuuluvad kassatsiooni või järelevalve korras tühistamisele kui seadusele mittevastavad koos edaspidise asja menetluse lõpetamisega.

EESTI NSV JAHIMAJANDUSE PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 7. juuli 1967. a. määrusega nr. 280 — *ENSV ÜVT 1967, nr. 33, art. 263*)

(Väljavõte)

IV. Järelevalve käesoleva põhimääruse täitmise üle

23. Järelevalve käesoleva põhimääruse ja jahipidamise eeskirjade täitmise üle on pandud:

1) Eesti NSV Metsamajanduse ja Looduskaitse Ministeeriumile;

2) riikliku metsavalve, looduskaitsealade, jahikeelualade ja jahindusorganisatsioonide töötajatele;

3) karusnahkade varumisorganisatsioonide töötajatele.

Kaasabi käesoleva põhimääruse ja jahipidamise eeskirjade täitmiseks peavad andma kõik jahimehed, miilitsatöötajad, ühiskondlikud looduskaitse inspektorid, rajoonide ja külade töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteed ja looduskaitse komisjonid.

24. Käesoleva põhimääruse ja jahipidamise eeskirjade täitmise järelevalvet teostavatel või järelevalveks kaasabi andvatel isikutel on õigus nõuda kõikidelt jahimeestelt ja teistelt isikutelt, kes viibivad jahimaa-aladel püssi, koera, püügivahendite või jahisaadustega, isikut tõendava dokumendi, jahipileti, suunamisloa, jahikoera passi ja jahisaaduste ettenäitamist ning salaküttimise avastamisel ära võtta suunamisluba, jahipilet, jahipidamise vahendid (püss, püünised), ebaseaduslikult saadud jahisaadused ning koostada põhimääruse rikkumise protokolle.

25. Käesoleva põhimääruse ja jahipidamise eeskirjade rikkumises süüdiolevaid kodanikke karistatakse seaduses ettenähtud juhtudel ja korras.

26. Eesti NSV Metsamajanduse ja Looduskaitse Ministeerium nõuab salaküttidelt sisse jahimajandusele tekitatud kahju käesoleva põhimääruse punktis 29 kehtestatud suuruses.

27. Eesti NSV Metsamajanduse ja Looduskaitse Ministeerium võib võtta ära jahipidamise õiguse kuni kolmeks aastaks isikutelt, kes on süüdi ebaseaduslikus jahipidamises, samuti isikutelt, kes aitasid kaasa ebaseaduslikule jahipidamisele.

28. Sissenõutud kahjutasusummad, administratiivtrahvid, samuti äravõetud jahisaaduste ja jahipidamise vahendite realiseerimisest saadud summad kantakse Eesti NSV Metsamajanduse ja Looduskaitse Ministeeriumi arvelduskontole. 50% administratiivtrahvidest ning äravõetud jahisaaduste ja jahipidamise vahendite realiseerimisest saadud summadest kantakse riigituludesse, 50% aga kasutatakse isikute premeerimiseks, kes avastasid salakütte. Sissenõutud kahjutasusummadest kasutatakse 50% jahimajanduse arendamiseks ning 50% isikute premeerimiseks, kes avastasid sala-

kütte, aitasid kaasa salaküttide avastamisele või võtsid aktiivselt osa jahimajanduse arendamisest. Jahimajandusele tekitatud kahjude sissenõudmiseks rahvakohtutele esitatavad tsiviilhagid on riigilõivuvabad.

29. Kahjutasu suurus metsloomade ja -lindude ebaseadusliku tapmise, püüdmise või vigastamise ning urgude ja pesade rüüstamise eest:

1)	põder, hirv, maral, karu	1000 rubla
2)	kobras	700 „
3)	metskits	500 „
4)	metssiga	300 „
5)	kotkas, lendorav, luik	100 „
6)	saarmas, nugis, naarits, metsis, fasaan, lagle, hani, soo- ja toonekurg	50 „
7)	hall- ja valgejänes, ondatra	25 „
8)	teder, laanepüü, rabakana, põldpüü	20 „
9)	pardid ja metskurvitsad, jahikeelu all olevad kullilised ja kakud, kärp, nirk, orav ja mäger	10 „
10)	Käesolevas nimekirjas loetlemata ulukite tapmine või vigastamine, välja arvatud hunt, rebane, kährikkoer, kanakull, raudkull, hallvares, harakas, pasknäär, hallrästas, varblane	5 „
11)	kopraurgude ja -pesade rüüstamine	100 „
12)	ondatraurgude rüüstamine	25 „
13)	looduskaitse ja jahikeelu all olevate lindude pesade rüüstamine	25 „
14)	muude lindude, välja arvatud kanakulli, raudkulli, hallvarese, haraka, pasknääri, hallrästa ja varblase pesade rüüstamine	10 „
15)	iga korjatud muna eest, välja arvatud kanakulli, raudkulli, hallvarese, haraka, pasknääri, hallrästa ja varblase munad	1 „

VASTUTUSEST KULTUURIDE KAHJUSTAMISE EEST KOLHOOSIDES JA SOVHOOSIDES

(NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 11. jaanuari 1955. a. seadlus — *ВВС СССР 1955, № 1, ст. 4*)

(Väljavõte)

Selleks et kindlustada kolhoosi- ja sovhoosipõldude ning istanduste kaitsmine kahjustuste vastu, NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidium o t s u s t a b:

1. Kehtestada, et kolhoosnikutele, töölistele, teenistujatele ja teistele kodanikele, ettevõtetele, organisatsioonidele ja asutustele kuuluvad loomad ja linnud, kes on kahjustanud kolhoosides, sov-

hoosides ning teistes riiklikes ja ühismajandeis kultuure ning istandusi, peetakse nende majandite poolt kinni, kuni loomade või lindude omanik on tasunud tekitatud kahju.

2. Kehtestada, et loomade või lindude pealelaskmise ja muul teel kolhooside, sovhooside ning teiste riiklike ja ühismajandite põllukultuuridele ning istandustele tekitatud kahju korral tuleb rakendada järgmisi materiaalse vastutuse abinõusid:

a) kui loomad või linnud on kahjustanud kolhoosides, sovhoosides ja teistes majandeis kultuure või istandusi esimest korda, peavad loomade või lindude omanikud täielikult tasuma kolhoosidele, sovhoosidele või teistele riiklikele ja ühismajandeile tekitatud kahju ning maksma küla, alevi või linna töörahva saadikute nõukogude poolt määratud trahvi järgmises suuruses:

põldudel, istandustes ja heinakuhjade juures kinnipeetud lammaste, kitsede, sigade ja vasikate eest — 2,5 rubla [3a] iga looma kohta; täiskasvanud veiste, hobuste ja kaamelite eest — 5 rubla [3a] looma kohta; lindude eest 50 kopikat [3a] linnu kohta;

b) kui kultuure või heinakuhje on samal aastal kahjustatud teistkordselt või korduvalt ning kui istandusi on kahjustatud teistkordselt või korduvalt, nõutakse loomade või lindude omanikelt peale tekitatud kahju tasumise sisse kahekordne trahv;

c) kui kultuure või istandusi on kahjustanud kolhoosile, sovhoosile või mõnele muule riiklikule või ühismajandile kuuluvad ning üksikute isikute (karjaste, tallimeeste, lambakarjuste ja teiste farmitöötajate) vastutusel olevad loomad ja linnud, siis peavad kahjustamises süüdi olevad kolhoosnikud või sovhooside, riiklike ja ühismajandite töötajad tasuma kolhoosile, sovhoosile või mõnele muule riiklikule või ühismajandile tekitatud kahju;

d) kultuuri all olevatest põldudest või istandustest läbisõidu eest hobutranspordivahenditega võetakse selles süüdi olevailt isikuilt trahvi kuni 5 rubla [3a], läbisõidu eest autoga, traktoriga, kombainiga või teiste masinatega — kuni 10 rubla [3a].

3. Juhul kui loomad või linnud ei ole kultuuride või istanduste kahjustamise kohal kinni peetud, kuid kolhoos, sovhoos või mõni muu riiklik ja ühismajand teab, kellele loomad või linnud kuuluvad — kannab nende omanik samasugust vastutust kui loomade ja lindude kinnipidamisel kahjustuskohas.

4. Kultuuridele või istandustele loomade või lindude läbi tekitatud kahju suuruse määrab kindlaks komisjon, kelle koosseisu kuuluvad küla, alevi või linna töörahva saadikute nõukogu esindaja, agronoom ja kolhoosi juhatuse esindaja, sovhoosi või mõne muu riikliku ja ühismajandi direktsiooni esindaja — kultuure või istandusi kahjustanud loomade ja lindude omaniku juuresolekul.

Loomade ja lindude omaniku mitteilmumisel määrab komisjon kahju suuruse kindlaks tema juuresolekuta.

[3a] Kehtivas vääringus.

5. Kultuuridele ja istandustele tekitatud kahju ja trahvi sissenõudmine toimub küla, alevi või linna töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee otsusel.

Kultuuride all olevatest põldudest ja istandustest läbisõitmise eest määrab trahvi küla, alevi või linna töörahva saadikute nõukogu kolhoosi juhatuse, sovhoosi direktori või muu riikliku ühismajandi juhataja esildusel ning see nõutakse sisse miilitsaorganite poolt.

Küla-, alevi- või linnanõukogu otsuse peale võib viiepäevase tähtaja jooksul edasi kaevata rajooni töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteele, kelle otsus on lõplik.

Juhul kui kolhoosi, sovhoosi või muu riikliku ja ühismajandi kultuure või istandusi kahjustanud loomade või lindude omanik keeldub kahjusummat ja trahvi tasumast, nõuavad küla, alevi või linna töörahva saadikute nõukogud need sisse sundkorras.

JUHEND TRAHVIDE JA KAHJUTASUDE SUNDKORRAS SISSENÕUDMISE KORRA KOHTA VASTAVALT NSV LIIDU ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI 11. JAANUARI 1955. A. SEADLUSELE «VASTUTUSEST KULTUURIDE KAHJUSTAMISE EEST KOLHOOSIDES JA SOVHOOSIDES»

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 18. septembri 1956. a. määrusega nr. 238 — *ENSV T 1956, nr. 16, art. 168*)

1. Küla, alevi või linna töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteede otsused trahvi määramise ja kahjude sissenõudmise kohta kolhooside, sovhooside ja teiste riiklike ja ühiskondlike majandite külvide või istanduste rikkumise eest on kohustuslikud kõigile asutustele, ettevõtetele ja organisatsioonidele, ametiisikutele ja kodanikele.

2. Küla, alevi või linna töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee annab kodanikule, kolhoosile, sovhoosile või mõnele muule riiklikule või ühismajandile, kes on kahjustanud külve või istandusi, ärakirja kahjutasu ja trahvi määramise otsusest, pannes ette 10 päeva jooksul hüvitada kahju kahjusaajale ja maksta trahv riigi eelarvesse.

3. Juhul kui kahjutekitaja keeldub otsuse vastuvõtmisest või allkirja andmisest selle kättesaamise kohta, teeb otsust kätteandev ametiisik sellele oma märke, mis tõestatakse tunnistaja allkirjaga, ning neil juhtudel loetakse otsus kätteantuks.

4. Kui määratud tähtajaks kahjutekitaja ei täida otsust vabatahtlikult, asub küla, alevi või linna töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee sundtäitmisele, pöörates sissenõudmise töölise või teenistuja töötasule või sotsiaalkindlustuse toetusele, kolhoosniku-

telt aga normipäevade eest saadavale tasule, sealhulgas ka avansile.

Kolhoosidelt, sovhoosidelt või mõnedelt muudelt riiklikelt või ühismajandeilt, kes ei ole trahvi või kahju vabatahtlikult tasunud, nõutakse need sisse inkasso korras.

Trahvi või kahjutasu otsus esitatakse Riigipanga osakonnale otsuse teinud täitevkomitee poolt koos kindlaksmääratud vormis koostatud inkasso korraldusega.

Sissenõutud kahjusumma kantakse kahjusaanud kolhoosi, sovhoosi või mõne muu riikliku või ühismajandi kontosse ja trahv liidu eelarvesse.

Kolhooside, sovhooside, asutuste, ettevõtete ja organisatsioonide poolt makstud trahvid ja kahjutasud nõutakse sisse külvide või istanduste kahjustamises süüdi olevailt kolhoosnikutelt või sovhooside, asutuste, ettevõtete, organisatsioonide töötajatelt administratsiooni poolt töötasust või normipäevade eest saadavast tasust kinnipidamise teel.

Kahjutekitaja töökoha muutmisel saadab kolhoosi, sovhoosi, asutuse, ettevõtte või organisatsiooni administratsioon kahju ja trahvi nõudmise kahjutekitaja uue töökoha administratsioonile sissenõudmise jätkamiseks.

5. Sissenõudmist töölise või teenistuja töötasult ja sotsiaalkindlustuse toetuselt, samuti kolhoosnikute normipäevade eest saadavalt tasult võib teostada mitte rohkem kui 20% ulatuses vastaval maksutähtpäeval väljamaksmisele kuuluvast rahasummast või naturaaltasust.

6. Kui nõudmine pööratakse kahjutekitaja töötasule või normipäevade eest saadavale tasule, saadab küla, alevi või linna töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee kahjutasude ja trahvide sundsissenõudmise otsuse sellesse asutusse, organisatsiooni või kolhoosi, kus kahjutekitaja töötab.

7. Kui võlgnik läheb üle teisele tööle, tagastab ettevõte, asutus või organisatsioon otsuse vastavale töörahva saadikute nõukogule märkega juba sissenõutud summa kohta, ära näidates kostja uue töökoha.

Töörahva saadikute nõukogu saadab oma otsuse võlgniku uude töökohta sissenõudmise jätkamiseks.

8. Otsus, mille alusel sissenõudmist teostav asutus, ettevõte, organisatsioon või kolhoos on sissenõudmise lõpetanud, saadetakse tagasi vastavale töörahva saadikute nõukogule koos asutuse, ettevõtte juhataja, kolhoosi esimehe ja pearaamatupidaja allkirjaga tõestatud märkmega täieliku sissenõudmise kohta.

9. Juhul kui kodanikud, kes ei ole vabatahtlikult tasunud kolhoosi, sovhoosi või mõne teise riikliku või ühiskondliku majandi külvide või istanduste kahjustamise eest määratud trahvi ja tekitatud kahju ja kui puudub võimalus trahvi ja kahjutasu kinni pidada töötasult või sotsiaalkindlustuse toetuselt, saadab täitev-

komitee materjalid kohtutäiturile sissenõudmise pööramiseks kahjutekitaja varale, selle aresti alla panemisega ja müümisega.

Vara arestimine ja realiseerimine teostatakse kohtutäituri poolt kaubandusorganisatsioonide kaudu kehtiva korra kohaselt.

10. Üles kirjutada võib igasugust võlgniku vara, välja arvatud see, millele seaduse järgi ei või pöörata sissenõudmist.

Kostja vara kuulub üleskirjutamisele ainult selles ulatuses, mis on vajalik võlgnevuse kustutamiseks töörahva saadikute nõukogu täitevkomitee otsuse põhjal.

11. Vara üleskirjutamisel on võlgnikul õigus teatada kohtutäiturile, missugustele esemetele tema soovil võib suunata nõudmist esimeses järjekorras.

Seda võlgniku soovi tuleb rahuldada, kui see ei takista otsuse täitmist.

Üheaegselt vara üleskirjutamisega toimub üleskirjutatud vara hindamine rahandusorgani või kaubandusorganisatsiooni esindaja osavõtul.

Üleskirjutatavad põllumajandussaadused, loomad ja linnud hinnatakse riiklike kokkuostuhindade järgi.

12. Kolmandate isikute pretensioonid vara üleskirjutamisest vabastamise kohta kuuluvad lahendamisele kohtus. Hagiavalduse esitamine kohtule nimestikus oleva vara vabastamiseks üleskirjutamisest paneb seisma vara realiseerimise kuni asja lõpliku lahendamiseni kohtus.

13. Kultuuride all olevatest põldudest ja istandustest läbisõitmise eest määratud trahv nõutakse sisse miilitsaorganite poolt NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 11. jaanuari 1955. a. seadluse «Vastutusest kultuuride kahjustamise eest kolhoosides ja sovhoosides» punkt 5 kohaselt.

14. (Kehtetu.)

15. Kultuuridele või istandustele tekitatud kahju suurus peab olema komisjoni poolt kindlaks määratud hiljemalt kahe nädala jooksul, arvates kultuuride või istanduste kahjustamisest.

Täitevkomitee otsus kultuuride ja istanduste kahjustamise eest trahvi määramise ja tekitatud kahju sissenõudmise kohta tuleb teha hiljemalt kuu jooksul arvates akti koostamisest. Sissenõudmisele tuleb asuda hiljemalt kahe nädala jooksul arvates otsuse tegemisest.

KOHTUPRAKTIKAST KOLHOOSIDE TSIVIILASJADES

(NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi 26. märtsi 1960. a. määrus nr. 3)

(Väljavõte)

7. Kolhooside viljapõldude hävitamisega tekitatud kahjude hüvitamine toimub NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 11. jaanuari 1955. a. seadlusega «Vastutusest kultuuride kahjustamise eest kolhoosides ja sovhoosides» ja liiduvabariikide seadusandlusega kahju hüvitamise ja trahvisummade sundkorras sissenõudmiseks kehtestatud korras.

Loomade valdajad võivad esitada karjuste või teiste isikute vastu, kelle vastutusel olid loomad, hagi kolhoosile tekitatud kahju väljamaksmisega seotud summade sissenõudmiseks. Karjuste varaline vastutus neil juhtudel määratakse karjustele-kolhoosiliikmetele põllumajandusliku artelli põhikirja ja VNFSV TsK § 403[4] ja 411[5] ning teiste liiduvabariikide tsiviilkoodeksite paragrahvide kohaselt ja karjustele-mittekolhoosnikutele VNFSV TööK §-de 83—83[b] ja teiste liiduvabariikide töökoodeksite vastavate paragrahvide kohaselt.

8. Kolhoosnikule kolhoosi põhikirjas ettenähtud korras karistuste rakendamine ei kõrvalda võimalust võtta teda VNFSV TsK §-s 403[6] ja teiste liiduvabariikide tsiviilkoodeksite vastavates paragrahvides ettenähtud tingimuste olemasolul varalisele vastutusele kolhoosi varasse mittehoolsa suhtumise või hooletuse eest töös, kui see tõi endaga kaasa kolhoosi vara hävinemise, riknemise või kaotuse.

Neil juhtudel määratakse hüvitamisele kuuluva kahju suurus kindlaks lähtudes kolhoosi tegelikust kahjust, kuid mitte saamatajäänud kasust ja arvesse võttes kahju tekitamise konkreetset olukorda, samuti kolhoosniku varalist olukorda. (VNFSV TsK §-d 410[7], 411[8] ja teiste liiduvabariikide tsiviilkoodeksite vastavad paragrahvid).

VNFSV TsK § 411[9] ja teiste liiduvabariikide tsiviilkoodeksite vastavaid paragrahve võidakse kohaldada samuti kolhoosnikult sellise varalise kahju sissenõudmise juhtudel, mis on kolhoosile tekitatud seoses loomade hukkumisega ja metsarikkumisega tekitatud kahju sissenõudmisel (NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi 28. juuni 1963. a. määruse redaktsioonis).

9. Kolhoosi esimeeste, brigadiride, farmijuhatajate ja teiste

---

[4] ENSV TsK § 448.
[5] ENSV TsK § 462 lg. 2.
[6] ENSV TsK § 448.
[7] ENSV TsK § 461.
[8] ENSV TsK § 462 lg. 2.
[9] ENSV TsK § 462 lg. 2.

ametiisikute vastu tekitatud kahju hüvitamiseks kolhooside poolt esitatud hagide läbivaatamisel tuleb arvestada, et kolhoosi ametiisikute tegevus toimub sageli põllumajandusliku tootmise keerulistes tingimustes ja on seotud normaalse tootmisriisikoga, mispärast neile ei või panna varalist vastutust igasuguste minetuste eest kolhoosi majanduslikus tegevuses, kui pole kindlaks tehtud nende vahetut süüd kahju tekitamises.

10. Kolhoosniku poolt tekitatud kahju kolhoosi kasuks sissenõudmise asjade läbivaatamisel peavad kohtud silmas pidama, et sellistes asjades, välja arvatud hagid, mis on esitatud prokuröri poolt VNFSV TsPK § 2 [10] ja teiste liiduvabariikide TsPK vastavate paragrahvide korras, samuti kuriteoga tekitatud kahju hüvitamise ja debitoorse võlgnevuse sissenõudmise hagid, peab tavaliselt olema organi, kelle kompetentsi on kolhoosi põhikiri andnud selle küsimuse otsustamise (kolhoosiliikmete üldkoosoleku, volinike koosoleku, kolhoosiliikmete poolt valitud usaldatud isikute või brigaadi koosoleku või kolhoosi juhatuse), eelnev otsus (NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi 31. märtsi 1962. a. määruse nr. 6 redaktsioonis).

MATERIAALSE VASTUTUSE KORRA JA MÄÄRADE KOHTA METSAMAJANDUSELE TEKITATUD KAHJUDE EEST

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 23. oktoobri 1968. a. määrus nr. 362 — *ENSV ÜVT 1968, nr. 47, art. 364*)

Vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 21. augusti 1968. a. määrusele nr. 641 Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a b:

1. Kehtestada, et ettevõtted, organisatsioonid (sealhulgas kolhoosid), asutused ja kodanikud, kes on süüdi metsarikkumises, kannavad materiaalset vastutust järgmistel juhtudel:

1) kasvava metsa raiumisel metsavarumisettevõtete, -organisatsioonide ja -asutuste poolt osatükkidel, mis ei ole raieks üle antud; kasvava metsa raiumisel kodanike poolt raiepiletita (-orderita) või raiepileti (-orderi) järgi, kuid mitte sellel osatükil, mitte selles koguses ega nendest puuliikidest, mis olid raiepiletil (-orderil) märgitud;

2) kasvavate puude ja põõsaste kasvujõuetuseni vigastamisel;

3) maharaiutud, samuti tuulest murtud või tormist heidetud puude omastamisel või jalalkuivanud puude omavolilisel raiumisel;

4) metsa hävitamisel või kahjustamisel süütamise või tulega hooletu ümberkäimise teel;

5) metsa kahjustamisel tööstuslike jäätmete, kemikaalide ja heitvetega, kui sellega kaasneb metsa kuivamine;

[10] ENSV TsPK § 4.

6) metsaosade omavolilisel juurimisel ja üleskündmisel või nende omavolilisel kasutamisel ehituste püstitamiseks, alaliste või ajutiste laokohtadena, puidu töötlemise kohtadena või maavarade kaevandamiseks;

7) metsakultuuride ja taimlates või istandikes kasvavate seemikute ning istikute hävitamisel või vigastamisel, samuti loodusliku uuenduse teel või isekülvil kasvanud noorendike hävitamisel või vigastamisel;

8) omavolilisel heinategemisel ja loomade karjatamisel metsades;

9) omavolilisel pähklite korjamisel metsaosades, kus korjamine on lubatud ainult pileti (orderi) alusel, ja pähklite korjamisel enne kindlaksmääratud tähtaega.

2. Käesoleva määruse punkti 1 alapunktides 1 ja 2 tähendatud metsarikkumistega tekitatud kahju hüvitavad ettevõtted, organisatsioonid (sealhulgas ka kolhoosid) ja asutused kehtivates kasvava metsa väljaandmise taksihindades kümnekordselt esimese taksijärgu kohaselt kõigis metsataksivööndites, kehtivaid taksihindade vähendamise norme rakendamata.

Käesoleva määruse punkti 1 alapunktis 3 ettenähtud juhtudel hüvitavad ettevõtted, organisatsioonid (sealhulgas kolhoosid) ja asutused kahju nimetatud taksihindades kahekordselt.

Kodanikud hüvitavad käesoleva määruse punkti 1 alapunktides 1, 2 ja 3 loetletud metsarikkumistega tekitatud kahju Eesti NSV Ministrite Nõukogu 14. aprilli 1964. a. määrusega nr. 164 (ENSV MKK 1964, nr. 16, art. 57) kinnitatud arvestustakside järgi.

3. Käesoleva määruse punkti 1 alapunktides 4 ja 5 nimetatud tegudega põhjustatud kahju hüvitavad metsarikkujad järgmiselt:

metsa kaubalise väärtuse kadude maksumuse ulatuses, mida arvutatakse vastavas paikkonnas kehtivate kasvava metsa väljaandmise taksihindade järgi;

uute metsakultuuride või loodusliku uuenduse teel tekkivate noorendike hukkunute asemele kasvatamise maksumuse ulatuses;

territooriumi puhastamise maksumuse ulatuses.

Metsa hävitamisel või kahjustamisel süütamise või tulega hooletu ümberkäimise teel arvatakse kahjusumma hulka ka kõik tulekahju kustutamise kulud. Kahju, mis on tekitatud metsas paiknevate hoonete, ehitiste või muu vara hävimise või kahjustamisega tulekahju läbi, kui tulekahju oli tekkinud metsarikkumise tagajärjel, hüvitatakse tsiviilseadusandluse üldnormides ettenähtud korras ja suuruses.

4. Käesoleva määruse punkti 1 alapunktis 6 tähendatud metsarikkumistega tekitatud kahju hüvitatakse territooriumi metsamajanduses kasutada võimaldavasse seisukorda viimise maksumuse ulatuses. Kui nende metsarikkumistega kaasnes ka teisi käesolevas määruses loetletud metsarikkumisi, suurendatakse hüvitatava

kahju suurust summa võrra, mis käesoleva määruse kohaselt on vastava metsarikkumise eest kahjutasuks ette nähtud.

5. Teha Eesti NSV Metsamajanduse ja Looduskaitse Ministeeriumile ülesandeks kahe kuu jooksul välja töötada ja esitada Eesti NSV Ministrite Nõukogule kinnitamiseks metsamajandusele käesoleva määruse punkti I alapunktides 7, 8 ja 9 nimetatud tegudega tekitatud kahju eest kahjutasu arvestuse taksid ning vajaduse korral ka ettepanekud vastutuse kehtestamise kohta metsamajandusele kahju tekitavate tegude eest, mis ei ole loetletud käesoleva määruse punktis 1.

6. Metsavarumisettevõtted, -organisatsioonid ja -asutused, samuti kodanikud, kes rikuvad «NSV Liidu metsadest kasvava metsa väljaandmise eeskirju» või «Eesti NSV metsade tuleohutuse eeskirju», kannavad nendes eeskirjades või teistes seadusandlikes aktides ettenähtud vastutust.

7. Metsarikkumises süüdiolevad isikud kannavad käesoleva määrusega ettenähtud materiaalset vastutust olenemata sellest, kas nad on võetud kehtivas seadusandluses ettenähtud juhtudel kriminaal- või administratiivvastutusele.

8. Summad, mis on sisse nõutud metsarikkumiste läbi metsamajandusele tekitatud kahju hüvitamiseks (sealhulgas kolhoosidelt nende poolt kolhoosimetsades toimepandud metsarikkumiste eest), samuti summad, mis on saadud metsast ebaseaduslikult soetatud toodangu realiseerimisest, kantakse vabariigi eelarvesse. Ettevõtetelt, organisatsioonidelt, asutustelt ja kodanikelt (sealhulgas ka vastava kolhoosi liikmetelt) metsarikkumiste eest kolhoosimetsades sissenõutud summad kantakse kolhoosi tuludesse vastavalt kehtivale seadusandlusele.

9. Kehtestada, et ametiisikuid, kelle süü läbi on toimunud metsarikkumine, samuti «NSV Liidu metsadest kasvava metsa väljaandmise eeskirjade» või «Eeskirjade heinategemise ja karjatamise kohta ENSV metsades» rikkumine, karistatakse administratiivkorras rahatrahviga kuni 50 rublani.

Trahve määravad rajoonide ja linnade töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede juures asuvad administratiivkomisjonid.

10. Kehtestada, et metsarikkumise teel ebaseaduslikult soetatud toodang kuulub äravõtmisele.

11. Eesti NSV ministeeriumidel ja keskasutustel võtta teadmiseks ja juhindumiseks, et:

1) NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riiklikule Metsamajanduse Komiteele on tehtud ülesandeks kooskõlastatult NSV Liidu Ülemkohtu, NSV Liidu Prokuratuuri, NSV Liidu Ühiskondliku Korra Kaitse Ministeeriumi, NSV Liidu Põllumajanduse Ministeeriumi ja NSV Liidu Rahandusministeeriumiga välja töötada ja kehtestada 3 kuu jooksul juhend metsarikkumise teel ebaseaduslikult soetatud toodangu äravõtmise, arvestamise ja realiseerimise korra kohta, ette nähes selles metsarikkumise aktide koostamise korra, samuti

käesoleva määruse punkti 1 alapunktides 4, 5 ja 6 loetletud tegudega põhjustatud kahjude kindlaksmääramise korra;

2) NSV Liidu Ministrite Nõukogu 22. märtsi 1950. a. määrusega nr. 1181 (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 22. juuni 1950. a. määrus nr. 548) kinnitatud «NSV Liidu riikliku metsavalve põhimääruses» on tehtud järgmised täiendused ja parandused:

punkti 2 alapunkti g on täiendatud järgmise lõikega:

«Kui metsarikkuja isikut ei ole võimalik rikkumiskohal kindlaks teha või kui metsarikkuja keeldub aktile alla kirjutamast, toimetatakse ta lähemasse küla või alevi töörahva saadikute nõukogusse või miilitsaosakonda tema isiku kindlakstegemiseks ja akti koostamiseks»;

punkti 21 alapunkt c on sõnastatud järgmiselt:

c) lõpetama väikesed metsarikkumisasjad, kui need metsarikkumised ei ole äritsemise eesmärgiga ning on toime pandud esmakordselt, kusjuures tekitatud kahju ei ületa kümmet rubla liiduvabariikides kehtivate takside järgi, mis on ette nähtud kahjutasu arvestamiseks metsarikkumiste eest, samuti metsarikkumisasjad, mis ei too kaasa kriminaalvastutust, kui metsarikkujat ei ole avastatud.»

12. Kehtestada, et käesoleva määrusega ettenähtud materiaalset vastutust rakendatakse 1. jaanuarist 1969. a. metsarikkumistele kõigis Eesti NSV metsades, sealhulgas ka kolhooside ja sovhooside kaitsepuistutes, välja arvatud põllukaitseistandike kahjustamised, mille eest on vastutus ette nähtud NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 11. jaanuari 1955. a. seadluses «Vastutusest kultuuride kahjustamise eest kolhoosides ja sovhoosides».

13. Seoses käesoleva määrusega tunnistada 1. jaanuarist 1969. a. kehtetuks Eesti NSV Ministrite Nõukogu 27. oktoobri 1947. a. määrusega nr. 812 (ENSV Teataja 1947, nr. 34, art. 274) kinnitatud «Eeskirjad heinategemise ja karjatamise kohta ENSV metsades» punkt 21 ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 30. septembri 1955. a. korraldus nr. 1129-k.

ELANIKKONNA POOLT METSA, PUUDE VÕI PÕÕSASTE EBASEADUSLIKU RAIUMISE VÕI KASVUJÕUETUSENI VIGASTAMISEGA TEKITATUD KAHJU EEST KAHJUTASU ARVESTUSTAKSIDE JA NENDE RAKENDAMISE KORRA KINNITAMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 14. aprilli 1964. a. määrus nr. 164 — *ENSV MKK 1964, nr. 16, art. 57*)

Kinnitada ja kehtestada alates 1. jaanuarist 1965. a. elanikkonna poolt metsa, puude või põõsaste ebaseadusliku raiumise või kasvujõuetuseni vigastamisega tekitatud kahju eest kahjutasu arvestustaksid ja nende rakendamise kord vastavalt lisale.

Lisa

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
14. aprilli 1964. a. määruse nr. 164
juurde

Elanikkonna poolt metsa, puude või põõsaste ebaseadusliku raiumise või kasvujõuetuseni vigastamisega tekitatud kahju eest kahjutasu arvestustaksid ja nende rakendamise kord

I. Tekitatud kahju eest kahjutasu arvestustaksid:

Puude läbimõõt kännu juures sentimeetrites ja põõsaste kõrgus meetrites	Kahjutasu suurus (rublades ja kopikates)		
	I grupi metsades	II grupi metsades	Linnades, alevites, maa-asulates, parkides, kuurordimetsades, looduskaitse alla võetud aladel, maanteede ja raudteede eraldusribadel
PUUD			
4 sm ja vähem	2.00	1.00	8.00
4,1— 8 sm	3.00	1.50	12.00
8,1—12 sm	4.00	2.00	16.00
12,1—16 sm	6.00	3.00	20.00
16,1—20 sm	8.00	4.00	24.00
20,1—24 sm	10.00	5.00	28.00
24,1—28 sm	12.00	6.00	32.00
28,1—30 sm	13.00	6.50	36.00
Iga sentimeetri eest üle 30 sm	1.00	0.50	1.50

Puude läbimõõt kännu juures sentimeetrites ja põõsaste kõrgus meetrites	Kahjutasu suurus (rublades ja kopikates)		
	I grupi metsades	II grupi metsades	Linnades, alevites, maa-asulates, parkides, kuurordimetsades, looduskaitse alla võetud aladel, maanteede ja raudteede eraldusribadel
PÕÕSAD			
0,5 m ja vähem	1.00	0.50	2.00
0,6—1,0 m	2.00	1.00	4.00
1,1—1,5 m	3.00	1.50	6.00
1,6—2,0 m	4.00	2.00	8.00
2,1—2,5 m	5.00	2.50	10.00
2,6—3,0 m	6.00	3.00	12.00
3,1—3,5 m	7.00	3.50	14.00
3,6 m ja rohkem	Kahjutasu suurus arvestatakse puude jaoks kehtestatud takside järgi		

II. Kahjutasutakside rakendamise kord

1. Erilist väärtust mitteomavate puude või põõsaste raiumise või vigastamise korral linnades, alevites, maa-asulates, parkides, kuurordimetsades, looduskaitse alla võetud aladel ning maanteede ja raudteede eraldusribadel võib maakasutaja äranägemisel rakendada I või II grupi metsadele kehtestatud kahjutasutakse.

2. Väljaspool linnu, aleveid, maa-asulaid, parke, kuurordimetsi, looduskaitse alla võetud alasid ning maanteede ja raudteede eraldusribasid kasvavate

pehmete lehtpuude — paju ja valge lepa raiumise või vigastamise korral vähendatakse kahjutasutakse 50% võrra;

väärtuslike puude — tamme, saare, vahtra, pähklipuu, viljapuude ning dekoratiiv- ja marjapõõsaste raiumise või vigastamise korral suurendatakse kahjutasutakse 50% võrra.

3. Puude või põõsaste vähemal määral kui kasvujõuetuseni vigastamise korral arvestatakse kahjutasu proportsionaalselt vigastuse suurusele, mille määrab kindlaks kohaliku metsamajandi esindaja maakasutaja osavõtul.

4. Üksikobjektina või väärisliigina looduskaitse alla võetud puude või põõsaste raiumise või vigastamise korral teeb tekitatud kahju suuruse igal üksikul juhul kindlaks Eesti NSV Ministrite Nõukogu Metsamajanduse ja Looduskaitse Peavalitsuse poolt määratav komisjon, kuid mitte üle kolmekordse kahjutasutaksi linnades, alevites, maa-asulates, parkides, kuurordimetsades, looduskaitse alla võetud aladel ning maanteede ja raudteede eraldusribadel.

5. Jalalkuivanud puude omavolilise raiumise ning tormimurru ja tuuleheite puude omavolilise äraviimise korral käesolevaid kahjutasutakse ei rakendata, kahjutasu aga arvestatakse vastavas kohas kehtiva elanikkonnale metsa müügi taksihinna kolmekordses suuruses.

«RAHVAKONTROLLI KOMITEEDE POOLT RAHALISTE TASENDUSMAKSETE MÄÄRAMISE EESKIRJADE» KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 27. augusti 1969. a. määrus nr. 365 — *ENSV ÜVT 1969, nr. 36, art. 364*)

Vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 4. augusti 1969. a. määrusele nr. 612 Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. Eesti NSV ministeeriumidel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel võtta teadmiseks ja juhindumiseks juuresolevad NSV Liidu Ministrite Nõukogu nimetatud määrusega kinnitatud «Rahvakontrolli komiteede poolt rahaliste tasendusmaksete määramise eeskirjad».[11]

2. Lugeda kehtetuks Eesti NSV Ministrite Nõukogu 18. mai 1963. a. määrus nr. 269 «NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu Partei- ja Riigikontrolli Komitee ning vastavate kohapealsete organite poolt rahaliste tasendusmaksete määramise eeskirjade kohta» (ENSV MKK 1963, nr. 18, art. 78).

---

[11] Eeskirju ei tooda.

XLII peatükk

SOTSIALISTLIKU VARA PÄÄSTMISEST TULENEVAD KOHUSTISED

NSV LIIDU JA LIIDUVABARIIKIDE TSIVIILSEADUSANDLUSE ALUSED — § 95

EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — § 476

KAHJU HÜVITAMISE HAGIDE KOHTUPRAKTIKAST

(NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi 23. oktoobri 1963. a. määrus nr. 16)

Vt. NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi ja Eesti NSV Ülemkohtu pleenumi määruste valikkogu 1960—1969. Koost. V. Nurmela. Tallinn 1971, lk. 39

XLIII peatükk

VARA ALUSETUST OMANDAMISEST VÕI SÄÄSTMISEST TULENEVAD KOHUSTISED

NSV LIIDU JA LIIDUVABARIIKIDE TSIVIILSEADUSANDLUSE ALUSED — § 5

EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 477—478

RIIKLIKE, KOOPERATIIVSETE (VÄLJA ARVATUD KOLHOOSID) JA ÜHISKONDLIKE ETTEVÕTETE NING ORGANISATSIOONIDE RAAMATUPIDAMISARUANNETE JA -BILANSSIDE MÄÄRUSTIK[1]

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 12. septembri 1951. a. määrusega nr. 3447 — *ENSV T 1951, nr. 13, art. 109*)

[1] Täielik tekst koos hilisemate parandustega on avaldatud «Raamatupidamise juhendmaterjalide kogumikus». Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu Tehnilise Informatsiooni Keskbüroo. Tallinn 1964, lk. 31—58.

KOHTUPRAKTIKAST TSIVIILASJADES LIIGSELT VÄLJAMAKSTUD RIIKLIKE PENSIONISUMMADE SISSENÕUDMISE KOHTA

(NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi 3. juuli 1963. a. määrus nr. 10)
Vt. NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi ja Eesti NSV Ülemkohtu pleenumi määruste valikkogu 1960—1969. Koost. V. Nurmela. Tallinn 1971, lk. 37

Neljas osa

AUTORIÕIGUS

XLIV peatükk

ÜLDSÄTTED

NSV LIIDU JA LIIDUVABARIIKIDE TSIVIILSEADUSANDLUSE ALUSED — §-d 96—106

EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 479—506

AUTORIÕIGUSE ALUSED[1]

(Kinnitatud NSV Liidu Kesktäitevkomitee ja Rahvakomissaride Nõukogu 16. mai 1928. a. määrusega — *СЗ СССР 1928, № 27, ст. 246*)

15. Pärast autori surma läheb autoriõigus üle tema pärijatele 15 aastaks, arvates autori surma aasta 1. jaanuarist, välja arvatud §-des 11, 12 ja 13 ettenähtud juhtumid, kus autoriõigus läheb üle pärijatele vaid autori surma päevaks mittemöödunud tähtajani.

KIRJANDUSTEOSTE AUTORIHONORARI KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 12. märtsi 1963. a. määrus nr. 129 — *ENSV MKK 1963, nr. 9, art. 35*)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 29—38

[1] Käesolev määrus on tühistatud, välja arvatud p. 15. Vt. NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi 21. augusti 1964. a. seadlus (*ENSV ÜT 1964, nr. 35*).

ÜHISKONDLIK-POLIITILISTE KIRJANDUSTEOSTE AUTORIHONORARI KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 2. augusti 1967. a. määrus nr. 312 — *ENSV ÜVT 1967, nr. 35, art. 282*)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 46

DRAAMA- JA MUUSIKATEOSTE AUTORITASU KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 27. aprilli 1965. a. määrus nr. 198 — *ENSV MKK 1965, nr. 18, art. 73*)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 131—145

JUHEND EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU 27. APRILLI 1965. a. MÄÄRUSE NR. 198 «DRAAMA- JA MUUSIKATEOSTE AUTORITASU KOHTA» RAKENDAMISEKS

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 27. aprilli 1965.a. määrusega nr. 198 — *ENSV MKK 1965, nr. 18, art. 73*)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 146—160

AUTORIÕIGUSEST TULENEVATE VAIDLUSTE LÄBIVAATAMISE KOHTUPRAKTIKAST

(NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi 19. detsembri 1967. a. määrus nr. 9 — *«Nõukogude Õigus» 1968, nr. 2, lk. 132—134*)

Vt. NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi ja Eesti NSV Ülemkohtu pleenumi määruste valikkogu 1960—1969. Koost. V. Nurmela. Tallinn 1971, lk. 61

XLV peatükk

AUTORILEPINGUD

EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 507—520

ILUKIRJANDUSLIKU TEOSE TÜÜP-KIRJASTUSLEPING

(NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Kirjastuskomitee esimehe 10. aprilli 1967. a. käskkirja nr. 169 lisa 1)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 56—63

POLIITILISE, TEADUSLIKU, TOOTMISTEHNILISE, ÕPPE- VÕI MUU KIRJANDUSE TEOSE TÜÜP-KIRJASTUSLEPING

(NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Kirjastuskomitee esimehe 10. aprilli 1967. a. käskkirja nr. 169 lisa 2)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 63—75

KUJUTAVA KUNSTI TEOSE TÜÜP-KIRJASTUSLEPING

(NSV Liidu Kultuuriministeeriumi 20. juuli 1963. a. käskkirja nr. 314 lisa 3, kinnitanud kultuuriministri asetäitja, kooskõlastati NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Töö ja Töötasu Komiteega)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 119—123

TEATRI TÜÜP-TELLIMUSLEPING DRAAMATEOSELE

(NSV Liidu kultuuriministri 24. märtsi 1956. a. käskkirja nr. 187 lisa)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 161—164

TÜÜPLEPING DRAAMA- VÕI MUUSIKATEOSE AVALIKU ESITAMISE KOHTA (LAVASTUSLEPING)

(Kinnitatud NSV Liidu Kultuuriministeeriumi kolleegiumi 12. mai 1964. a. määrusega)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 165—167

TELLIMUSLEPING DRAAMA- VÕI MUUSIKATEOSELE

(Kinnitatud NSV Liidu Kultuuriministeeriumi kolleegiumi 12. mai 1964. a. määrusega)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 168—170

MÄNGUFILMI STSENAARIUMI TÜÜPLEPING

(Kinnitatud NSV Liidu Kultuuriministeeriumi 22. veebruari 1956. a. käskkirjaga nr. 94)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 279—283

POPULAARTEADUSLIKU JA ÕPPEFILMI STSENAARIUMI TÜÜPLEPING

(Kinnitatud NSV Liidu Kultuuriministeeriumi 20. märtsi 1962. a. käskkirjaga nr. 114)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 284—288

DOKUMENTAAL- JA VAATEFILMI STSENAARIUMI TÜÜPLEPING

(Kinnitatud NSV Liidu kinematograafia ministri 30. augusti 1950. a. käskkirjaga nr. 260-M)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 289—291

FILMILE ALGUPÄRASE MUUSIKA LOOMISE TÜÜPLEPING

(NSV Liidu Kultuuriministeeriumi 22. juuni 1948. a. käskkirja nr. 179 lisa)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 292—294

DUBLEERITAVATE TÄISMETRAAŽILISTE MÄNGUFILMIDE DIALOOGITEKSTI TÕLKIMISE TÜÜPLEPING

(NSV Liidu kinematograafia ministri 30. oktoobri 1950. a. käskkirja nr. 293/M lisa)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 295—296

TÜÜP-TELLIMUSLEPING KIRJANDUS- VÕI MUUSIKATEOSELE (AVANSI VÄLJAMAKSMISEGA)

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Raadio ja Televisiooni Komitee esimehe 21. detsembri 1963. a. käskkirjaga nr. 693)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 216—219

RAADIO- JA TELELAVASTUSE (VÕI -SAATE) ALGUPÄRASE MUUSIKA TÜÜP-TELLIMUSLEPING

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Raadio ja Televisiooni Komitee esimehe 21. detsembri 1963. a. käskkirjaga nr. 693)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 244—246

TELESAATE STSENAARIUMI (STSENAARIUMIKAVANDI) TÜÜP-TELLIMUSLEPING

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Raadio ja Televisiooni Komitee esimehe 21. detsembri 1963. a. käskkirjaga nr. 693)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 237—240

TELEMÄNGUFILMI STSENAARIUMI TÜÜPLEPING (AVANSI VÄLJAMAKSMISEGA)

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Raadio ja Televisiooni Komitee esimehe 21. detsembri 1963. a. käskkirjaga nr. 693)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 224—228

DOKUMENTAAL- JA POPULAARTEADUSLIKU TELEFILMI STSENAARIUMI TÜÜPLEPING

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Raadio ja Televisiooni Komitee esimehe 21. detsembri 1963. a. käskkirjaga nr. 693)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 233—236

TELESAATE STSENAARIUMI (STSENAARIUMIKAVANDI) TÜÜP-TELLIMUSLEPING

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Raadio ja Televisiooni Komitee esimehe 21. detsembri 1963. a. käskkirjaga nr. 693)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 237—240

TELEFILMI ALGUPÄRASE MUUSIKA TÜÜP-TELLIMUSLEPING

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Raadio ja Televisiooni Komitee esimehe 21. detsembri 1963. a. käskkirjaga nr. 693)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 241—243

RAADIO- JA TELELAVASTUSE (VÕI -SAATE) ALGUPÄRASE MUUSIKA TÜÜP-TELLIMUSLEPING

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Raadio ja Televisiooni Komitee esimehe 21. detsembri 1963. a. käskkirjaga nr. 693)

Vt. Autoriõigus Eesti NSV-s. Koost. P. Anton. Tallinn 1969, lk. 244

Viies osa

AVASTUSÕIGUS

NSV LIIDU JA LIIDUVABARIIKIDE TSIVIILSEADUSANDLUSE ALUSED — §-d 107—109
EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 521—523

JUHISED AVASTUSAVALDUSE KOOSTAMISEKS

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Leiutiste ja Avastuste Komitee poolt 24. jaanuaril 1966. a.)

Vt. Указания по составлению заявки на открытие. Центральный НИИ патентной информации и технико-экономических исследований. Москва 1966

Kuues osa

LEIUTUSÕIGUS

NSV LIIDU JA LIIDUVABARIIKIDE TSIVIILSEADUSANDLUSE ALUSED — §-d 110—116

EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 524—530

NSV LIIDU MINISTRITE NÕUKOGU JUURES ASUVA LEIUTISTE JA AVASTUSTE KOMITEE PÕHIMÄÄRUS[1]

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 22. juuli 1960. a. määrusega nr. 766 — *СП СССР 1960, № 13, ст. 104*)

(Väljavõte)

1. NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Leiutiste ja Avastuste Komitee on üleliiduline organ ja teostab leiutus- ja ratsionaliseerimistegevuse arendamise üldjuhtimist NSV Liidus.

2. NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Leiutiste ja Avastuste Komitee peaülesanneteks on:

a) kontroll leiutiste rahvamajandusse juurutamise üle;

b) riiklike huvide kaitse NSV Liidule kuuluvate leiutiste ja avastuste valdkonnas;

c) tehniline informatsioon leiutiste kohta nende ulatuslikumaks kasutamiseks rahvamajanduses;

d) leiutajate ja avastuste autorite tegevusele kaasaaitamine, samuti nende autoriõiguste kaitse;

e) leiutus- ja avastusalaste materjalide ekspertiisi korraldamine, autoritunnistuste ja patentide väljaandmine leiutistele ning diplomite väljaandmine avastustele.

Oma leiutusalases töös tugineb NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Leiutiste ja Avastuste Komitee ministeeriumidele, keskasutustele, projekteerimis-, konstrueerimis-, teadusliku uurimise ja teistele organisatsioonidele, ettevõtetele ning kooperatiivkeskustele.

[1] Põhimäärus on toodud täienduste ja muudatustega vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 27. detsembri 1962. a. määrusele nr. 1290 (*СП СССР 1962, № 21, ст. 177*) ja 23. septembri 1968. a. määrusele nr. 752 (*СП СССР 1968, № 18, ст. 128*).

Leiutus- ja ratsionaliseerimistegevuse massilisust arendab NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Leiutiste ja Avastuste Komitee Üleliidulise Leiutajate ja Ratsionaliseerijate Ühingu ning teaduslik-tehniliste ühingute osavõtul.

3. NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Leiutiste ja Avastuste Komitee vastavalt temale pandud ülesannetele:

a) töötab välja ja esitab NSV Liidu Ministrite Nõukogule ettepanekud:

leiutus- ja ratsionaliseerimistegevuse parendamiseks rahvamajanduse kõigis harudes ja leiutiste ning ratsionaliseerimisettepanekute läbivaatamise ja juurutamise töö parendamiseks ministeeriumides ning keskasutustes;

vajalike muudatuste ja täienduste kohta kehtivas seadusandluses avastuste, leiutiste ning ratsionaliseerimisettepanekute alal;

riiklike huvide kaitseks NSV Liidule kuuluvate leiutiste ja avastuste alal, samuti leiutajate autoriõiguste kaitseks välismaal;

b) koos NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Teaduslik-Tehnilise Komiteega kindlustab vastuvõetud leiutiste valiku ja vajalike soovituste ettevalmistamist nende leiutiste rahvamajandusse juurutamise ülesannete sissevõtmiseks kindlaksmääratud korras ja olenevalt nende tähtsusest NSV Liidu ja liiduvabariikide rahvamajanduse arendamise plaanidesse, ministeeriumide ja keskasutuste ning kooperatiivkeskuste plaanidesse;

c) kooskõlastatult liiduvabariikide ministrite nõukogudega ja NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste juhatajatega kontrollib plaanides ettenähtud leiutiste rahvamajandusse juurutamise ülesannete täitmist ettevõtete ja organisatsioonide poolt;

d) organiseerib ministeeriumide, keskasutuste, kohalike töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede ja kooperatiivkeskuste pidevat informeerimist uute kodumaiste kui ka välismaiste leiutiste ja avastuste kohta, samuti kindlustab ministeeriumid, keskasutused, ettevõtted, teadusliku uurimise, projekteerimis- ja konstrueerimisorganisatsioonid vastavalt nende vajadustele patendimaterjalidega;

e) võtab vastu nõudeavaldusi leiutistele ja avastustele, organiseerib nende nõudeavalduste läbivaatamist ja ekspertiisi, teeb otsuseid autoritunnistuste või patentide väljaandmise kohta leiutistele ja diplomite väljaandmise kohta avastustele, samuti vormistab autoritunnistuste või patentide väljaandmist leiutajatele ja diplomite väljaandmist avastuste autoritele;

f) peab leiutiste ja avastuste riiklikku registrit;

g) registreerib teaduslike, teadusliku uurimise ja katseliste konstrueerimistööde riikliku ja autorsuse prioriteedi kaitseks ministeeriumide, keskasutuste, teaduste akadeemiate ja teiste organisatsioonide ettepanekul, nendele alluvate teadusliku uurimise, projekteerimis- ja konstrueerimisorganisatsioonide, õppeasutuste, laboratooriumide ja ettevõtete poolt lõpetatud teadusliku uurimise,

projekteerimis- ja konstrueerimisalased ning katselised rahvamajanduslikku tähtsust omavad tööd;

h) kehtestab kaubamärkide registreerimise korra NSV Liidus, teostab kõigile kodumaistele tööstus- ja kaubandusettevõtetele ning -organisatsioonidele ja välismaistele firmadele kaubamärkide ja kaubanduslike markide riiklikku registreerimist ja vaatab läbi kaebused kaubamärkide registreerimise küsimustes. Selles küsimuses Komitee esimehe ja Komitee esimehe asetäitja tehtud otsus on lõplik;

i) organiseerib patendimaterjalide vahetamist teiste maadega, omandab välismaiste patentide kirjeldusi ja välismaist leiutusalast kirjandust; kindlustab Nõukogude projekteerimisorganisatsioonide ja välismaadesse seadmeid hankijate laialdast tutvustamist nende maade patendimaterjalidega ja nende rakendamise praktikaga;

j) säilitab ja pidevalt täiendab NSV Liidu Üleliidulise Patenditehnilise Raamatukogu fonde ja abistab igati patendifondi kasutamist ministeeriumide, keskasutuste ja teiste organisatsioonide poolt;

k) organiseerib ja teostab leiutusõiguslikku konsultatsiooni;

l) võtab osa temaatiliste ja teiste näituste organiseerimisest NSV Liidu Rahvamajanduse Saavutuste Näitusel;

m) annab ministeeriumidele, keskasutustele, ettevõtetele ja organisatsioonidele kohustuslikke juhendeid ja selgitusi Komitee kompetentsi arvatud küsimustes. Juhendeid ja selgitusi, mis puudutavad leiutus- ja ratsionaliseerimisalaseks tööks ettenähtud vahendite kulutamist ja avastuste, leiutiste ning ratsionaliseerimisettepanekute eest tasu maksmist, antakse Komitee poolt kooskõlastatult NSV Liidu Rahandusministeeriumiga;

n) teostab vajalikud tööd, mis on seotud NSV Liidu piirides, samuti Nõukogude kodanike poolt välismaal tehtud leiutiste patenteerimisega välismaal; vaatab läbi ja otsustab kooskõlastatult NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Teaduse ja Tehnika Komiteega patendialased küsimused, mis on seotud NSV Liidu abiga välismaal projekteeritavate ja ehitatavate objektidega, nendele masinate ja seadmete hankimisega ning tehnilise dokumentatsiooni üleandmisega. Kindlaksmääratud korras võtab vastu otsused Nõukogude leiutiste patenteerimisest välismaal;

o) teostab kontrolli ettevõtete, teadusliku uurimise ja projekteerimis- ning konstrueerimisorganisatsioonide poolt ekspordiks valmistatud masinate, aparaatide, seadmete ja tehnoloogiliste protsesside patendipuhtuse kindlustamise üle ja samuti selle üle, et oleks kaitstud NSV Liidu patendihuvid näitustel ja laatadel, mis organiseeritakse NSV Liidus ja välismaal.

4. NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuval Leiutiste ja Avastuste Komiteel on õigus:

a) teostada kooskõlastatult liiduvabariikide ministrite nõukogudega või NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste juhataja-

tega ettevõtete ja organisatsioonide kontrollimist leiutus- ja ratsionaliseerimisalase töö valdkonnas;

b) kuulama Komitee istungitel kooskõlastatult liiduvabariikide ministrite nõukogudega või NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste juhatajatega ministeeriumide, keskasutuste, ettevõtete ja organisatsioonide esindajate aruandeid Komitee kompetentsi kuuluvates küsimustes;

c) teha ministeeriumidele, keskasutustele, ettevõtetele, instituutidele või teistele organisatsioonidele ülesandeks esitada oma arvamused kavatsetavate leiutiste kasulikkuse, nende tööstusliku uudsuse ja kasutamise otstarbekuse kohta;

d) vajalikel juhtudel määrata keskasutuste, projekteerimis- ja konstrueerimis-, teadusliku uurimise ning teiste organisatsioonide ja ettevõtete nõusolekul nende juhtivate spetsialistide hulgast eksperte leiutiste ja avastuste ekspertiisiks, üksikutel juhtudel aga — leiutajate kaebuste läbivaatamiseks;

e) saada ettevõtetelt ja organisatsioonidelt dokumentatsiooni ja teisi andmeid, mis on vajalikud välismaale saadetavate masinate, seadmete ja tehnilise dokumentatsiooni patendiekspertiisi teostamiseks;

f) võtta kehtestatud korras osa leiutus- ja ratsionaliseerimisalaste rahvusvaheliste organisatsioonide, nõupidamiste ja konverentside tööst;

g) anda välja «Leiutiste Bülletääni», «Kaubamärkide Bülletääni», leiutusalast informatsiooni, brošüüre leiutiste kirjeldustega, teatmikke kodumaiste leiutiste kohta ning muud leiutusalast kirjandust.

7. NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Leiutiste ja Avastuste Komitee esimees juhib Komitee tegevust, annab välja oma pädevuse piirides kehtivate seaduste ja NSV Liidu valitsuse määruste ja korralduste alusel ja nende täitmiseks käskkirju ja juhendeid, kontrollib nende täitmist, kinnitab Komitee struktuursete allasutuste põhimäärused.

8. NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Leiutiste ja Avastuste Komitee juures asub tähtsamate leiutiste ja avastuste ekspertiisiks, leiutusalase tegevuse metodoloogia ja praktika küsimuste läbivaatamiseks, samuti erandjuhtudel leiutajate kaebustega seotud küsimuste läbivaatamiseks Ekspertiisi Nõukogu.

AVASTUSTE, LEIUTISTE JA RATSIONALISEERIMISETTEPANEKUTE PÕHIMÄÄRUSEST NING AVASTUSTE, LEIUTISTE JA RATSIONALISEERIMISETTEPANEKUTE EEST TASU MAKSMISE JUHENDIST

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 23. mai 1959. a. määrus nr. 201 — *ENSV T 1959, nr. 30, art. 163*)

AVASTUSTE, LEIUTISTE JA RATSIONALISEERIMISETTEPANEKUTE EEST TASU MAKSMISE JUHEND

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 24. aprilli 1959. a. määrusega nr. 435 — *ENSV T 1959, nr. 30, art. 163*)

Vt. Majandustöötaja juriidiline käsiraamat. Koost. E. Talvik. Tallinn 1969, lk. 224—230

AVASTUSTE, LEIUTISTE JA RATSIONALISEERIMISETTEPANEKUTE PÕHIMÄÄRUS

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 24. aprilli 1959. a. määrusega nr. 435 — *ENSV T 1959, nr. 30, art. 163*)

Vt. Majandustöötaja juriidiline käsiraamat. Koost. E. Talvik. Tallinn 1969, lk. 203—223

AUTORITASU MAKSMISE KOHTA TEENISTUSÜLESANNETE TÄITMISE KORRAS TEHTUD LEIUTISTE EEST

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 13. aprilli 1964. a. määrus nr. 160 — *ENSV MKK 1964, nr. 16, art. 56*)

Vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 26. märtsi 1964. a. määrusele nr. 242 Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. Kehtestada, et teenistusülesande täitmise korras (teaduslike uurimistööde plaani, uue tehnika väljatöötamise ja juurutamise plaani alusel jne.) tehtud leiutiste eest makstakse autoritasu autoritele, kes on näidatud autoritunnistuses, mis on välja antud ettevõtte (organisatsiooni) nimele, kus leiutis tehti.

Autoritasu makstakse neil juhtudel korras ja suuruses, mis on ette nähtud NSV Liidu Ministrite Nõukogu 24. aprilli 1959. a. määrusega nr. 435 (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 23. mai 1959. a. määrus nr. 201 — ENSV T 1959, nr. 30, art. 163) kinnitatud «Avastuste, leiutiste ja ratsionaliseerimisettepanekute eest tasu maksmise juhendis».

2. Lubada Eesti NSV ministeeriumidel ja keskasutustel maksta teenistusülesande täitmise korras tehtud leiutiste eest autoritele, kes on näidatud autoritunnistuses, mis on välja antud ettevõtte (organisatsiooni) nimele, ühekordset ergutustasu 20 rublast kuni 200 rublani leiutise eest, kuid mitte rohkem kui 50 rubla ühele isikule, ministeeriumidele ja keskasutustele leiutustegevuse finantseerimiseks eraldatavate vahendite arvel (Eesti NSV Ministrite Nõukogu

21. veebruari 1967. a. määruse nr. 71 — ENSV ÜVT 1967, nr. 11, art. 64 — redaktsioonis).

Ühiskondlikel alustel töötavates organisatsioonides (konstrueerimis- ja tehnoloogiabürood, laboratooriumid, brigaadid jm.) tehtud leiutiste eest maksab ühekordset ergutustasu samas suuruses NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuv Leiutiste ja Avastuste Komitee leiutustegevuseks eraldatavate eelarveliste assigneeringute arvel (Eesti NSV Ministrite Nõukogu 21. veebruari 1967. a. määruse nr. 71 — ENSV ÜVT 1967, nr. 11, art. 64 — redaktsioonis).

Nimetatud ühekordne ergutustasu arvatakse autoritasu hulka, mis makstakse ettevõtete ja organisatsioonide poolt vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 24. aprilli 1959. a. määrusega nr. 435 kinnitatud «Avastuste, leiutiste ja ratsionaliseerimisettepanekute eest tasu maksmise juhendile».

LEIUTISTE JA RATSIONALISEERIMISETTEPANEKUTE JUURUTAMISEST SAADUD SÄÄSTU ARVUTAMISE JUHEND

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Leiutiste ja Avastuste Komitee poolt 22. detsembril 1959. a. kooskõlastatult NSV Liidu Riikliku Plaanikomitee, NSV Liidu Rahandusministeeriumi ja ÜAÜKN-iga — Нормативные материалы по гражданскому праву. Москва 1965, стр. 590—593)

JUHISED LEIUTUSAVALDUSE KOOSTAMISEKS (ЭЗ-1-67)

Kehtiv 1. jaanuarist 1967. a.

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Leiutiste ja Avastuste Komitee poolt 28. juulil 1966. a.)

Vt. Juhised leiutusavalduse koostamiseks. Eesti NSV Tehnilise Informatsiooni Keskbüroo, Tallinn 1967

JUHISED LEIUTUSAVALDUSTE LIIKUMISE KORRA KOHTA ETTEVÕTETES, ORGANISATSIOONIDES NING ÜLELIIDULISE LEIUTAJATE JA RATSIONALISEERIJATE ÜHINGU ORGANISATSIOONIDES JA KOHALIKES ORGANEIS (Э3-6-63)

Kehtiv 1. märtsist 1963. a.

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu Leiutiste ja Avastuste Komitee ning Üleliidulise Leiutajate ja Ratsionaliseerijate Ühingu Kesknõukogu poolt 12. veebruaril 1963. a.)

Vt. Juhised leiutusavalduste liikumise korra kohta ettevõtetes, organisatsioonides ning Üleliidulise Leiutajate ja Ratsionaliseerijate Ühingu organisatsioonides ja kohalikes organeis. (Э3-6-63). ENSV RMN Tehnilise Informatsiooni Büroo, Tallinn 1963

LEIUTUS- JA RATSIONALISEERIMISTEGEVUSE PÕHIMÄÄRUSTE JA JUHENDITE KINNITAMISE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 6. jaanuari 1961. a. määrus nr. 6 — *ENSV MKK 1961, nr. 1, art. 1*)

(Väljavõte)

Eesti NSV Ministrite Nõukogu m ä ä r a b:

1. Kinnitada juurdelisatud[2]:

a) põhimäärus leiutus- ja ratsionaliseerimisosakonna (-büroo, -grupi) kohta Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogus, Eesti NSV ministeeriumides ja keskasutustes;

b) põhimäärus leiutus- ja ratsionaliseerimisbüroo (vaneminseneri) kohta Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu, Eesti NSV ministeeriumide ja keskasutuste valitsustes ja osakondades;

c) põhimäärus leiutus- ja ratsionaliseerimisosakonna (-büroo, töötaja) kohta Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu, Eesti NSV ministeeriumide, keskasutuste ja töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede ettevõtetes (organisatsioonides);

d) põhimäärus leiutus- ja ratsionaliseerimisala inseneri (vastutava täitja) kohta tsehhis (jaoskonnas);

e) põhimäärus leiutiste kasutamise soovituste läbivaatamise korra kohta Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogus, Eesti NSV ministeeriumides, keskasutustes ja töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedes;

[2] Juhendeid ja põhimäärusi ei tooda.

f) juhend leiutus- ja ratsionaliseerimisalase töö planeerimise kohta Eesti NSV Rahvamajanduse Nõukogu tootmisvalitsustes, ettevõtetes ja organisatsioonides ning Eesti NSV ministeeriumide, keskasutuste ja töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteede ettevõtetes ja organisatsioonides.

3. Lugeda kehtetuks Eesti NSV Ministrite Nõukogu 1947. a. 27. oktoobri määrus nr. 813.

LEIUTUS- JA RATSIONALISEERIMISTEGEVUSE ESMASDOKUMENTATSIOONI KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. detsembri 1962. a. määrus nr. 583 — *ENSV MKK 1962, nr. 58, art. 212*)

Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. Eesti NSV ministeeriumidel, keskasutustel ning Eesti NSV linnade ja rajoonide töörahva saadikute nõukogude täitevkomiteedel võtta teadmiseks ning juhindumiseks alates 1. jaanuarist 1963. a. järgmised juurdelisatud dokumendid:[3]

1) NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Statistika Keskvalitsuse poolt 12. juulil 1962. a. kinnitatud «Leiutus- ja ratsionaliseerimistegevuse esmasdokumentatsiooni tüüpvormid»;

2) NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Leiutiste ja Avastuste Komitee poolt 12. juunil 1962. a. kinnitatud «Juhised leiutus- ja ratsionaliseerimistegevuse esmasdokumentatsiooni tüüpvormide kasutamiseks ja täitmiseks ettevõtetes ja organisatsioonides».

2. Tühistada Eesti NSV Ministrite Nõukogu 6. jaanuari 1961. a. määruse nr. 6 punkti 1 alapunkt g (ENSV MKK 1961, nr. 1, art.1).

RIIKLIKE HUVIDE PAREMA KAITSMISE KOHTA LEIUTAMISE VALDKONNAS JA LEIUTUSTEGEVUSE ORGANISEERIMISE EDASISE PARANDAMISE KOHTA EESTI NSV-s

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. septembri 1962. a. määrus nr. 434 — *ENSV MKK 1962, nr. 47, art. 163*)

Määrust on muudetud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 22. jaanuari 1969. a. määrusega nr. 40 — *ENSV ÜVT 1969, nr. 5, art. 74*

[3] Määruse lisasid ei tooda.

ABINÕUDE KOHTA LEIUTUS- JA RATSIONALISEERIMISTÖÖ PARANDAMISEKS VABARIIGI PÕLLUMAJANDUSES

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 16. septembri 1964. a. määrus nr. 438 — *ENSV MKK 1964, nr. 39, art. 153*)

NSV LIIDU ÜHINEMISEST PARIISI KONVENTSIOONIGA TÖÖSTUSLIKU OMANDI KAITSEKS

(NSV Liidu Ministrite Nõukogu 8. märtsi 1965. a. määrus nr. 148 — *СП СССР 1965, № 4, ст. 23*)

PARIISI KONVENTSIOON TÖÖSTUSLIKU OMANDI KAITSEKS 20. MÄRTSIST 1883

Uuesti läbi vaadatud Brüsselis 14. detsembril 1900, Washingtonis 2. juunil 1911, Haagis 6. novembril 1925, Londonis 2. juunil 1934 ja Lissabonis 31. oktoobril 1958

Vt. M. Boguslavski. Patendiküsimused rahvusvahelistes suhetes. Tallinn 1965, lk. 173 — 193

PREMEERIMISE KORRA KOHTA LEIUTISTE JA RATSIONALISEERIMISETTEPANEKUTE JUURUTAMISELE KAASAAITAMISE EEST

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 15. märtsi 1961. a. määrus nr. 109 — *ENSV MKK 1961, nr. 10, art. 34*)

Vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 24. veebruari 1961. a. määrusele nr. 161 Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

Kehtestada, et preemiaid leiutiste ja ratsionaliseerimisettepanekute juurutamisele kaasaaitamise eest ning initsiatiivi eest leiutiste ja ratsionaliseerimisettepanekute kasutamisel kogemuste vahetamise korras makstakse vastavalt avastuste, leiutiste ja ratsionaliseerimisettepanekute eest tasu maksmise juhendile, mis on kehtestatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 23. mai 1959. a. määrusega nr. 201, peale preemiate, mis on ette nähtud EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 3. augusti 1959. a. määrusega nr. 304, ning olenemata töötasufondi kulutamisest. Seejuures ei tohi üksikule töötajale makstava preemia suurus leiutiste ja ratsionaliseerimisettepanekute juurutamisele kaasaaitamise eest koos preemiaga uue tehnika loomise ja juurutamise eest ületada preemiate piirmäära, mis on kehtestatud Eesti NSV

Ministrite Nõukogu 24. septembri 1964. a. määruse nr. 454 punktiga 15 (ENSV Ministrite Nõukogu 21. mai 1966. a. määruse nr. 238 redaktsioonis — ENSV Teataja 1966, nr. 24, art. 156).

PATENDI- JA LITSENTSIALASE TÖÖ PARENDAMISE ABINÕUDE KOHTA VABARIIGIS

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 10. juuli 1967. a. määrus nr. 287 — *ENSV ÜVT 1967, nr. 31, art. 255*)

Vt. Majandustöötaja juriidiline käsiraamat. Koost. E. Talvik. Tallinn 1969, lk. 268—271

LEIUTISTE JA TÖÖSTUSLIKE NÄIDISTE PATENTEERIMISE NING KAUBAMÄRKIDE REGISTREERIMISE EEST VÕETAVATE LÕIVUDE KOHTA

(Eesti NSV Ministrite Nõukogu 23. novembri 1967. a. määrus nr. 465 — *ENSV ÜVT 1967, nr. 53, art. 454*)

Vt. Majandustöötaja juriidiline käsiraamat. Koost. E. Talvik. Tallinn 1969, lk. 187—189

JUHISED NÕUKOGUDE LEIUTISTE PATENTEERIMISEKS VÄLISMAAL ЗП-5-65

(Kinnitanud NSV Liidu Riiklik Leiutiste ja Avastuste Komitee 20. aprillil 1965)
Kehtestatud 15. maist 1965

JUHISED NÕUKOGUDE LEIUTISTE VÄLISPATENTEERIMISEKS ETTEVALMISTAMISE KORRA KOHTA

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Leiutiste ja Avastuste Komitee poolt 17. oktoobril 1961. a.)
Kehtestatud alates 1. jaanuarist 1962. a.

JUHISED OTSUSTE KOOSTAMISEKS EELDATAVATE LEIUTISTE KASULIKKUSE, UUDSUSE (TÖÖSTUSE ANDMETE JÄRGI), OTSTARBEKUSE JA KASUTAMISE KORRA KOHTA (Э3-3-65)

(Kinnitatud NSV Liidu Riikliku Leiutiste ja Avastuste Komitee poolt 13. juulil 1965. a.)
Kehtestatud alates 1. oktoobrist 1965. a.

METOODILISED JUHISED MATERJALIDE ETTEVALMISTAMISEKS LITSENTSIDE MÜÜGIKS JA OSTUKS VÄLISMAAL

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Leiutiste ja Avastuste Komitee poolt 19. detsembril 1961. a.)
Kehtestatud alates 1. märtsist 1962. a. Muudetud ja täiendatud 2. veebruaril 1963. a.

JUHISED PATENDIVÕIME NING PATENDIPUHTUSE KINDLUSTAMISEKS MASINATE, APARAATIDE, SEADMETE, MATERJALIDE JA TEHNOLOOGILISTE PROTSESSIDE KOHTA (ЗП-1-64)

(Kinnitatud NSV Liidu Riikliku Leiutiste ja Avastuste Komitee poolt 5. novembril 1963. a.)
Kehtestatud alates 1. märtsist 1964. a.

JUHISED NSV LIIDUS TEHTUD LEIUTISTE RIIGIPRIORITEEDI KAITSE KOHTA

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Leiutiste ja Avastuste Komitee poolt 25. juulil 1962. a.)
Muudetud ja täiendatud 2. veebruaril 1963. a.

KOHTUPRAKTIKAST LEIUTAMISE JA RATSIONALISEERIMISE ASJADES

(NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi 4. märtsi 1961. a. määrus nr. 3 — *«Eesti NSV Ülemkohtu Bülletään» 1962, nr. 1, lk. 15—18*)
Vt. NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi ja Eesti NSV Ülemkohtu pleenumi määruste valikkogu 1960—1969. Koost. V. Nurmela. Tallinn 1971, lk. 57

Seitsmes osa

PÄRIMINE

NSV LIIDU JA LIIDUVABARIIKIDE TSIVIILSEADUSANDLUSE ALUSED — §-d 117—121

EESTI NSV TSIVIILKOODEKS — §-d 531—565

EESTI NSV NOTARIAADI MÄÄRUSTIK

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 20. aprilli 1966. a. määrusega nr. 167 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 18, art. 109*)

Vt. Notari käsiraamat. Koost. H. Rajandi. Tallinn 1971, lk. 42—64

JUHEND RIIGILÕIVU KOHTA

(Kinnitatud NSV Liidu Rahandusministeeriumi poolt 26. aprillil 1965. a. nr. 150)

Vt. Majandustöötaja juriidiline käsiraamat. Koost. E. Talvik. Tallinn 1969, lk. 151—186

JUHEND NOTARIAALTOIMINGUTE TEOSTAMISE KORRA KOHTA LINNADE, ALEVITE JA KÜLADE TÖÖRAHVA SAADIKUTE NÕUKOGUDE TÄITEVKOMITEEDES

(Kinnitatud Eesti NSV Ministrite Nõukogu 17. novembri 1966. a. määrusega nr. 479 — *ENSV ÜVT 1966, nr. 52, art. 389*)

Vt. Notari käsiraamat. Koost. H. Rajandi. Tallinn 1971, lk. 349

JUHEND HOIUSTE VASTUVÕTMISE, HOIDMISE JA VÄLJAMAKSMISE KOHTA RIIKLIKES TÖÖHOIUKASSADES

(NSV Liidu Rahandusministeeriumi 20. juuni 1949. a. juhend nr. 901)

(Väljavõte)

I. ÜLDEESKIRJAD

1. Vastavalt NSV Liidu riiklike tööhoiukassade põhikirjale on riiklike tööhoiukassade eesmärgiks võimaldada elanikkonnale vabade rahasummade kindlat hoidmist ja rahaliste arvelduste tegemist, kaasa aidata säästusummade kogumisele ja nende kasutamisele NSV Liidu rahvamajanduse arendamise huvides.

Selle ülesande täitmiseks võtavad riiklikud tööhoiukassad vastu hoiuseid, mahutavad NSV Liidu riiklikke siselaene ja teevad teisi NSV Liidu riiklike tööhoiukassade põhikirjas ettenähtud operatsioone.

2. Hoiused riiklikes tööhoiukassades on rangelt vabatahtlikud. Hoiukassad värbavad hoiuseid laialdase selgitustööga elanikkonna hulgas rahaliste säästude tähtsusest NSV Liidu rahvamajanduses ning hoiustajaile antavaist õigustest ja eelistest, samuti hoiustajate õige teenindamise organiseerimisega.

Igale riiklikule tööhoiukassale antakse elanikkonna hoiuste värbamise plaan; riikliku tööhoiukassa ülesanne on kindlaksmääratud plaan täita ja ületada.

3. Riikliku tööhoiukassa hoiustajaks võib olla iga NSV Liidu kodanik. Riiklike tööhoiukassade hoiustajaiks võivad olla ka välisriikide kodanikud.

4. Riiklikud tööhoiukassad võtavad elanikkonnalt vastu hoiuseid nõudmiseni, tähtajalisi, tinglikke, võiduhoiuseid ja jooksva konto hoiuseid.

Hoiuseid nõudmiseni võetakse vastu nii teatava isiku kui ka esitaja nimele, kõiki teist liiki hoiuseid aga ainult teatava isiku nimele.

Nimelise hoiuse hoiustajaks loetakse isikut, kelle nimele on hoiukassa hoiuse vastu võtnud ja hoiudokumendi välja andnud.

Hoiust võib hoiukassasse sisse maksta ka teise isiku nimele, kes antud juhul muutub hoiustajaks.

Ühe konto avamine kahe või mitme isiku nimele on keelatud.

Esitajahoiuse omanikuks peetakse igat isikut, kes esitab «Esitajale» väljakirjutatud hoiudokumendi.

5. Nõudmiseni sissemakstud hoiuse puhul ei määrata ette ära hoiuse hoiukassas oleku tähtaega.

Tähtajalisteks hoiusteks on hoiused, mis paigutatakse hoiukassadesse tähtajaga mitte alla kuue kuu.

Tinglikeks hoiusteks on hoiused, mis makstakse sisse isiku nimele, kes võib käsutada hoiust ainult hoiuse sissemaksmisel nõutud kindlate tingimuste täitmisel või teatava olukorra saabumisel. Näiteks võib hoiuse kohta olla ette nähtud tingimus: «Hoius välja maksta pärast seda, kui hoiustaja on lõpetanud tehnikumi» või «Hoius välja maksta pärast hoiustaja täisealiseks saamist».

Tingimus ei tohi olla vastuolus seadusega ega tohi sisaldada hoiuse väljamaksmist raskendavaid ebaselgusi. Tingliku hoiuse kättesaamiseks peab hoiustaja esitama hoiukassale dokumendid, mis tõendavad, et hoiuse sissemaksmisel ettenähtud tingimus on täidetud.

Enne tingimuse täitmist, mis tingliku hoiuse sissemaksmisel on kindlaks määratud, võib hoiustaja käsutada seda hoiust ainult hoiuse sissemaksnud isiku kirjalikul loal; alaealiste tinglikke hoiuseid võib enne hoiuse sissemaksmisel ettenähtud tingimuse saabumist käsutada selle hoiuse sissemaksnud isik alaealise vanemate nõusolekul, nende puudumisel aga eestkostja või hooldaja nõusolekul.

Võiduhoiuste puhul saavad hoiustajad tulu võitude näol.

Jooksvatele kontodele sissemakstud hoiuseid käsutavad hoiustajad kas nimeliste või esitajale väljaantud tšekkide teel.

6. Riiklikud tööhoiukassad võivad avada jooksvaid kontosid organisatsioonidele käesolevas juhendis kindlaksmääratud juhtumeil ja summade piires.

7. Riiklikud tööhoiukassad võtavad hoiuseid vastu piiramata summades.

Hoiuse alammäär on viiskümmend kopikat.

Hoiustaja võib hoida hoiust riiklikus tööhoiukassas piiramata tähtaja jooksul (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 15. novembri 1960. a. kirja nr. 417 redaktsioonis).

8. Riiklikele tööhoiukassadele usaldatud rahasummade ja väärtuste puutumatuse tagab NSV Liidu valitsus.

9. Riiklikud tööhoiukassad hoiavad saladuses andmed hoiustajate ja teiste klientide ning nende poolt sooritatud operatsioonide ja hoiukontode seisu kohta.

Teatisi hoiustaja ja hoiuse alal sooritatud operatsioonide, samuti hoiukassades sooritatavate muude operatsioonide kohta antakse peale klientide endi ja nende seaduslike esindajate välja:

a) kohtutele, eeluurimisorganitele ja juurdlusorganitele nende menetluses olevais kriminaalasjus ning asjus, milles vastavalt seadusele võib rakendamisele tulla vara konfiskeerimine, samuti kohtutele nende menetluses olevais tsiviilasjus, mis tulenevad kriminaalasjust;

b) kohtutele, nende menetluses olevais tsiviilasjus, mis on esitatud alimentide nõudmiseks (teenistuse või muu vara puudu-

misel, millele on võimalik nõudmist pöörata) või abikaasade ühisvaraks oleva hoiuse jagamiseks; neil juhtumeil annab teatise välja see hoiukassa, kus kohtul olevail andmeil võib kostja nimel hoius olla. Kui kohtul andmed hoiuse asukoha kohta puuduvad, siis hoiukassad selle otsimist ette ei võta.

Mingisugustele teistele organitele hoiukassad selliseid teatisi välja ei anna.

Hoiukassades töötavad või hoiukassades revisjone ja kontrollimisi toimetavad isikud, samuti kohtute, eeluurimisorganite ja juurdlusorganite ametiisikud, kes rikuvad käesolevas punktis nimetatud nõudeid, võetakse kehtestatud korras vastutusele.

Hoiukassale võivad hoiuse kohta teatise väljaandmise aluseks olla ainult kohtute, prokuröride, prokuratuuri uurijate, riikliku julgeoleku organite ja ühiskondliku korra kaitse organite, samuti juurdlusorganite (miilitsaorganite ja teiste selleks seadusega volitatud asutuste ja organisatsioonide, samuti väeosade, -koondiste ja sõjaväeasutuste ülemate) uurijate kirjalikud nõudmised. Kirjalikus nõudmises peab olema märgitud juhendi käesolevas punktis ettenähtud alus teatise väljaandmiseks.

Teatisele teatava isiku nimel oleva hoiuse, selle jäägi ja hoiustaja konto käivete kohta kirjutavad alla tsentraalhoiukassa juhataja ja pearaamatupidaja. Samuti märgitakse teatise tekstis, kellele ja mis alusel on see teatis välja antud.

Kui kohus, eeluurimisorgan või juurdlusorgan esitab juhendi käesolevas punktis ettenähtud juhtumeil hoiukassale nõudmise hoiuse algdokumentide väljaandmise kohta, siis tsentraalhoiukassa annab need dokumendid välja. Seejuures jäetakse väljaantavaist dokumentidest ärakirjad hoiukassasse. Ärakirjad tõestatakse tsentraalhoiukassa juhataja ja pearaamatupidaja allkirjaga (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 23. juuni 1962. a. kirja nr. 170 ning NSV Liidu Riigipanga juhatuse 5. juuli 1963. a. kirja nr. 1156 ja 15. jaanuari 1964. a. kirja nr. 1197 redaktsioonis).

10. Kodanike poolt riiklikesse tööhoiukassadesse sissemakstud hoiustele võib panna aresti ainult:

a) kohtute, eeluurimisorganite ja juurdlusorganite määruste alusel nende menetluses olevais kriminaalasjus, samuti seaduses ettenähtud juhtumeil vara konfiskeerimise küsimuse arutamise puhul;

b) kohtute määruste alusel, kelle menetluses on kriminaalasjust tulenevad tsiviilasjad, alimentide nõudmine (teenistuse või muu vara puudumisel, millele on võimalik nõudmist pöörata) või hoiuse kui abikaasade ühisvara jagamine.

Hoiusele võib pöörata nõudmist kriminaalasjas tehtud kohtuotsuse alusel või kohtuotsuse alusel, millega on rahuldatud kriminaalasjast tulenev tsiviilhagi, või kohtuotsuse alusel, mis on tehtud alimentide nõudmiseks esitatud hagis (teenistuse või muu vara puudumisel, millele on võimalik pöörata nõudmist) või hoiuse kui

abikaasade ühisvara jagamiseks esitatud hagis. Kodanike hoiuste konfiskeerimine võib toimuda seadusjõusse astunud kohtuotsuse või vastavalt seadusele tehtud määruse alusel vara konfiskeerimise kohta.

Nõudmise pööramise puhul hoiusele ei kanna hoiukassa materiaalset vastutust hoiuse varem asetleidnud seadusliku väljamakse eest, sealhulgas ka hoiustaja poolt oma surma puhuks tehtud korralduse kohaselt (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 23. juuni 1962. a. kirja nr. 170 ja NSV Liidu Riigipanga juhatuse 5. juuli 1963. a. kirja nr. 1156 redaktsioonis).

11. Hoiustajal on õigus kasutada hoiust nii isiklikult kui ka voliniku kaudu.

12. Hoiustajal on õigus nimetada hoiukassale isikuid, kellele tuleb hoius hoiustaja surma puhul välja maksta. Hoiust on võimalik pärandada kas ühele või mitmele isikule, sõltumata sellest, kas nad on hoiustaja seaduslikud pärijad või mitte. Samuti võib hoiust pärandada juriidilistele isikutele. Kirikuid ja usuühinguid ei peeta juriidilisteks isikuteks ning hoiukassad testamentlikke korraldusi nende kasuks vastu ei võta.

Testamentlik korraldus ei võta hoiustajalt õigust käsutada oma hoiust eluajal.

Hoiustajal on õigus testamentlikku korraldust muuta või tühistada.

Alaealised ei saa oma hoiuseid pärandada (NSV Liidu Riigipanga juhatuse 15. jaanuari 1964. a. kirja nr. 1197 redaktsioonis).

13. Riiklike tööhoiukassade hoiustajad saavad tulu:

a) hoiustelt nõudmiseni, tinglikelt hoiustelt ja üksikute kodanike jooksvailt kontodelt — 2% aastas;

b) tähtajalistelt hoiustelt — 3% aastas;

c) võiduhoiustelt — võitude näol (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 21. augusti 1954. a. kirja nr. 918 redaktsioonis).

14. Kolhooside jooksvatelt kontodelt maksavad riiklikud tööhoiukassad 0,5% aastas ja liiduvabariikide riikliku kindlustuse valitsuste erikontodelt, kus on hoiul individuaalse elukindlustuse reservsummad — 3% aastas.

Teiste organisatsioonide hoiustelt (jooksvatelt kontodelt), samuti usuühingute hoiustelt protsente ei maksta (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 1. detsembri 1962. a. kirja nr. 335 redaktsioonis).

15. Tulud hoiustelt (protsendid ja võidud) ei kuulu maksustamisele riigi- ja kohalike maksudega. Kõik dokumendid, mis on seotud hoiuste üleminekuga pärijatele, on riigilõivust vabad.

16. Riikliku tööhoiukassa hoiustajale antakse NSV Liidu Riigipanga poolt kinnitatud vormile vastav hoiuraamat. Jooksva konto kohta antakse tšeki- ja arvelduSraamat (NSV Liidu Riigipanga juhatuse 15. jaanuari 1964. a. kirja nr. 1197 redaktsioonis).

II. HOIUSTE KÄSUTAMISE KORD

17. Riiklikud tööhoiukassad maksavad hoiuseid välja hoiustaja esimesel nõudmisel kas osade kaupa või täies ulatuses.

Isikul, kes on sisse maksnud hoiuse teise isiku nimele, ei ole õigust seda hoiust käsutada.

Isik, kes on sisse maksnud tingliku hoiuse teise isiku nimele, võib seda hoiust käsutada juhul, kui hoiustaja on surnud enne selle olukorra saabumist, mis oli kindlaks määratud hoiuse sissemaksmisel.

18. Hoiustajal võib olla hoiukassas piiramatu arv hoiukontosid. Hoiukonto avamisel sissemakstavat summat nimetatakse esmakordseks sissemakseks. Vastavalt käesoleva juhendi punktile võetakse üksikisikutelt vastu esmakordse sissemaksena mitte alla 50 kopika. Järgnevaid sissemakseid nimetatakse täiendavaiks ja neid võetakse vastu ükskõik kui suurtes summades.

Nimeliste hoiuste täiendavaid sissemakseid võib vastu võtta mitte ainult hoiustaja isikukontot pidav hoiukassa, vaid ka iga teine hoiukassa (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 15. novembri 1960. a. kirja nr. 417 redaktsioonis).

19. Hoiuraamatusse kantud hoius makstakse hoiustajale või tema volinikule välja kas osaliselt või tervelt selles hoiukassas, kus peetakse hoiustaja isikukontot. Hoiustaja või tema volinik võib hoiuse kätte saada samuti tsentraalhoiukassast, kus peetakse järelkontrolli selle hoiustaja konto üle.

Nimelise hoiuse väljamaksmise või siirmise aluseks on hoiustaja poolt allakirjutatud dokument: order, tšekk, volikiri, avaldus, käsk. Seejuures on hoiukassa kohustatud veenduma dokumendil oleva hoiustaja allkirja identsuses isikukonto kaardil oleva hoiustaja allkirjanäidisega. Raha väljamaksmisel volikirja põhjal või teise isiku nimele väljaantud tšeki alusel on hoiukassa kohustatud peale selle võtma väljamaksedokumendile veel isiku allkirja, kellele raha välja makstakse.

Kui teine isik esitab hoiukassale hoiustaja allkirjaga orderi koos hoiuraamatuga, siis hoiust sellise orderi järgi välja ei maksta. Teine isik võib raha hoiukontolt kätte saada ainult hoiustaja väljaantud volikirja põhjal.

Juhul kui hoiustaja ei saa väljamaksedokumendile alla kirjutada käevigastuse tõttu, võib hoiuse välja maksta üksnes pärast seda, kui kontrolör on hoiustaja isiku kindlaks teinud. Antud juhul peab hoiustaja esitama raviasutuse teatise selle kohta, et ta tõesti ei saa alla kirjutada käevigastuse tõttu, ja passi või seda asendava dokumendi. Põhjus, miks hoiustaja ei saanud anda oma allkirja, samuti andmed esitatud passi või seda asendava dokumendi kohta märgitakse orderi tagaküljele. Orderile lisatakse raviasutuse teatis.

Alates 1. jaanuarist 1948. a. ei maksa Suure Isamaasõja aastail 1941—1945 okupatsiooni all olnud rajoonide hoiukassad välja enne

okupatsiooni vastuvõetud hoiuseid neil juhtumitel, kui hoiukassas pole säilinud hoiuste jääke tõendavaid dokumente, mis on vormistatud enne selle rajooni okupeerimist. Niisuguste dokumentide olemasolu korral makstakse hoiused välja NSV Liidu Rahandusministeeriumi eeskirjade kohaselt, mis on kehtestatud 22. novembril 1947. a. nr. 880 ja 12. märtsil 1948. a. nr. 143.

20. Hoiustajate huvide kaitsmiseks ja riigisummade puutumatuse tagamiseks on hoiukassadel nimeliste hoiuste puhul õigus vajaduse korral kontrollida isikut, kellele hoiukontolt raha välja makstakse, isikukonto kaardile kantud andmete (vanus, aadress) põhjal, nõuda rahasaajalt uut allkirja väljaminekuorderi tagaküljel, samuti passi või miilitsa poolt passi asemel väljaantud ajutist tunnistust.

Sõjaväelaste isikut tõendavateks dokumentideks on:

ohvitseridel, kindralitel, admiralidel ja üleaja teenivatel sõjaväelastel — isikutunnistus;

aega teenivatel sõjaväelastel — sõjaväepilet.

Sõjaväepilet on ühtne dokument. See tõendab seersandi, vanema, sõduri ja madruse isikut ainult nende sõjaväes teenimise ajal. Sõjaväekohustuslase relvastatud jõudude reservis olemise ajal määrab sõjaväepilet kindlaks tema suhte sõjaväeteenistusega ja hoiukassa ei või vaadelda seda sõjaväekohustuslase isikut tõendava dokumendina.

Sõjaväekohustuslaste kutsumisest aega teenima ja aega teenivate sõjaväelaste arvamisest reservi tehakse sõjaväepileti II osas («Suhe sõjaväeteenistusega») vastavad sissekanded, mis tõestatakse vastava sõjakomissari või sõjaväeosa komandöri allkirjaga ja kinnitatakse sõjakomissariaadi või sõjaväeosa riigivapp-pitseriga. Hoiustajad, kes elavad maakohtades, kus passi saamine pole kohustuslik, esitavad passi asemel oma isiku tõendamiseks rajooni või küla töörahva saadikute nõukogu täitevkomiteest või miilitsast saadud dokumendi (NSV Liidu Riigipanga 23. juuni 1966. a. kirja nr. 1517 redaktsioonis).

Passi mitteomava alaealise hoiustaja isiku tõendamiseks võib esitada dokumendi, mille on välja andnud asutus, ettevõte või ühiskondlik organisatsioon, kus alaealine töötab, õppeasutus, kus ta õpib, külanõukogu või majavalitsus vastavalt alaealise elukohale.

Kirjaoskamatu hoiustaja peab hoiuse teisele isikule väljamaksmise vältimiseks esitama ühe ja sama dokumendi hoiuraamatu järgi raha igal saamisel. Dokumendi andmed märgib hoiukassa selle hoiustaja isikukonto kaardile. Seejuures võib kirjaoskamatu hoiustaja, kes elab maal ega ole kohustatud saama passi, esitada igal rahasaamisel eespool tähendatud dokumentide asemel mõne muu tunnistuse, mille on välja andnud asutus, ettevõte, kolhoos või mõni teine organisatsioon, kus hoiustaja töötab.

Kui hoiusumma vastuvõtja esitab passi või ühe eespool nime-

tatud dokumentidest, siis kirjutab hoiukassa kontrolör orderitele, tšekkidele, blankettidele «Teade järelkontrollile» või isikukonto kaartidele jt. esitatud dokumendi nimetuse, numbri ja seeria ning kelle poolt, millal ja kus see on välja antud.

21. Ükskõik kelle poolt alaealiste (alla 18 aasta) nimele sissemakstud hoiuseid käsutavad:

a) kuni alaealiste 14-aastaseks saamiseni — vanemad või teised alaealiste seaduslikud esindajad;

b) kui alaealised on saanud 14-aastaseks — alaealised ise, kuid oma vanemate või teiste seaduslike esindajate nõusolekul.

Õigust käsutada alaealise hoiust kuni ta 14-aastaseks saamiseni ja õigust anda nõusolekut hoiuse kättesaamiseks üle 14-aastasele alaealisele kasutavad mõlemad vanemad ühiselt. Ühel vanemaist on see õigus ainult juhul, kui ta esitab hoiukassale dokumendi teise vanema surma, vanemaõiguse kohtu poolt äravõtmise või lahutuse kohta. Viimasel juhul on vajalik ainult selle vanema nõusolek, kelle juurde on alaealine jäetud.

Vanemate puudumisel on alla 14-aastase alaealise seaduslikuks esindajaks eestkostja, pärast 14-aastaseks saamist aga tema hooldaja.

22. Alaealine, kes on hoiuse oma nimele ise hoiukassase sisse maksnud, käsutab seda hoiust iseseisvalt.

Alaealise poolt enese nimele avatud kontosse võib hoiukassa hoiuseid vastu võtta ainult alaealiselt endalt. Summade laekumisel alaealise nimele teistelt isikutelt tuleb avada tema nimele uus konto, mille kaudu tehakse operatsioone käesoleva juhendi punktis 21 ettenähtud korras.

Teatisi alaealiste eneste sissemakstud hoiuste kohta võib välja anda ainult hoiustajale endale või kohtutele, eeluurimisorganitele või juurdlusorganitele käesoleva juhendi punktis 9 kehtestatud üldkorras (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 23. juuni 1962. a. kirja nr. 170 redaktsioonis).

23. Eestkoste- ja hooldusorganite erilubade esitamine alaealiste hoiuste käsutamiseks pole vajalik.

Kui eestkoste- ja hooldusorgan, kes alaealise varanduslike huvide kaitsmisel lähtub konkreetsetest tingimustest, võtab vastu otsuse piirata ühe vanema või eestkostja õigust käsutada hoiust, mis on üle läinud alaealisele pärimise teel või on tema nimele hoiukassasse sisse maksnud mõni teine isik, peale hoiustaja enda, ja teatab sellest hoiukassale, siis peab hoiukassa selle otsuse täitma. Need otsused võivad ette näha summade väljamaksmise hoiukontost varem kindlaksmääratud ulatuses või anda eestkostjale õiguse hoiuse kättesaamiseks ainult eestkoste- ja hooldusorgani loal, mis antakse igal üksikjuhtumil eraldi (NSV Liidu Riigipanga juhatuse 15. jaanuari 1964. a. kirja nr. 1197 redaktsioonis).

24. Eestkoste all olevate täisealiste isikute hoiuseid käsutavad nende isikute eestkostjad eestkoste- ja hooldusorganite loal.

Hooldusaluste täisealiste isikute hoiuseid käsutavad hoiustajad ise hooldajate nõusolekul.

25. Välismaal asuvad Nõukogude kodanikud, samuti välisriikide kodanikud käsutavad hoiuseid järgmises korras:

a) hoiustajad, kes on Nõukogude kodanikud ja asuvad alaliselt nõukogude tööl välismaal või keda Nõukogude organisatsioonid on ajutiselt välismaale komandeerinud, samuti nende perekondade liikmed, võivad välismaalt vabalt käsutada oma hoiust: anda volikirju ja tšekke NSV Liidus asuvaile isikuile, samuti korraldusi rahasummade siirmiseks teiste isikute kontodesse. Kuid igasuguste summade vastuvõtmine nende hoiustajate kontodesse on lubatud ainult Nõukogude organisatsioonidelt, eraisikuilt on see keelatud;

b) hoiustajad, kes on Nõukogude kodanikud ja kes on sõitnud välismaale eraisikuna, võivad käsutada oma hoiust kuni NSV Liitu tagasijõudmiseni isiklikult või volinike kaudu (ka siis, kui viimased asuvad NSV Liidus) igal üksikul juhtumil ainult NSV Liidu Rahandusministeeriumi loal. Hoiuseid uutesse avatavatesse kontodesse, samuti nende kodanike nimele varem avatud kontodesse võib ükskõik kes sisse maksta hoiukassadesse ainult NSV Liidu Rahandusministeeriumi loal;

c) hoiustajad, kes on välisriikide kodanikud ja kes asuvad NSV Liidus, käsutavad oma hoiuseid NSV Liidu kodanikele kehtestatud üldistel alustel.

Konto avamine hoiukassas välisriigi kodaniku nimele ei anna temale õigust hoiuse siirmiseks sellest kontost, kas osaliselt või tervikuna, välismaale. Seejuures võivad kodanikud, kes sõidavad NSV Liidust välja sotsialistlikesse maadesse, et sinna alatiselt elama asuda, siirda oma hoiused nendesse maadesse. Tsentraalhoiukassad siiravad sellised hoiused Riigipanga kohalike asutuste kaudu NSV Liidu Väliskaubanduse Panka. Siirmine toimub tsentraalhoiukassa juhataja korraldusel, mis tehakse NSV Liidust väljasõitvate isikute avalduste alusel. Ühes avaldusega hoiuste siirmise kohta esitavad nimetatud kodanikud ka dokumendi, et neil on õigus alatiseks välismaale sõita. Tsentraalhoiukassad märgivad Riigipanga asutustele esitatavatele maksukäsunditele kodanike avaldustes näidatud aadressid, kuhu tuleb hoiused siirda sotsialistlikes maades.

Hoiustajad, kes on välisriikide kodanikud ja viibivad välismaal, võivad käsutada oma hoiuseid isiklikult või volinike kaudu (ka siis, kui viimased asuvad NSV Liidus) ainult NSV Liidu Rahandusministeeriumi loal igal üksikul juhtumil. Samuti ainult NSV Liidu Rahandusministeeriumi loal võib keegi maksta hoiusummasid hoiukassadesse välismaal asuvate välisriikide kodanike nimele avatavatesse kontodesse või nende nimele varem avatud kontodesse (NSV Liidu Riigipanga juhatuse 15. jaanuari 1964. a. kirja nr. 1197 redaktsioonis).

26. Hoiuse väljamaksmine pannakse seisma, kui hoiukassale

esitatakse kohtu, eeluurimisorgani või juurdlusorgani määrus aresti panemise kohta sellele hoiusele. Määruses peab olema märgitud hoiuse väljamaksmise peatamise alus (käesoleva juhendi punkt 10).

Tsentraalhoiukassa juhataja ja pearaamatupidaja kontrollivad saabunud dokumente ning annavad hoiukassale korralduse hoiuse arestimiseks.

Kui tähendatud dokumendid saabusid alluvale hoiukassale vahetult, siis on kontrolör kohustatud tegema vastava märkuse aresti alla paneku kohta ja saatma dokumendid koos aruandega tsentraalhoiukassale, kus neid kontrollivad juhataja ja pearaamatupidaja. Pärast seda jäetakse nad hoiule järelkontrolli dokumentide juurde.

Hoiuse aresti alla panemisel tehakse isikukonto kaardile pärast viimase operatsiooni sissekannet ja blanketile «Teade järelkontrollile» vorm nr. 36 järgmise sisuga kirjend: «Hoiusele on pandud arest _____ määruse alusel _____ 19__ a. nr. _____». Selline kirjend tehakse hoiukassale saabunud dokumentide alusel ja sellele kirjutab alla hoiukassa juhataja või kontrolör. Need dokumendid lisatakse teatele vorm nr. 36 (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 23. juuni 1962. a. kirja nr. 170 redaktsioonis).

27. Aresti mahavõtmisel hoiuselt kontrollivad tsentraalhoiukassa juhataja ja pearaamatupidaja eelnevalt dokumenti, mille alusel tuleb arest maha võtta, ja annavad sellel dokumendil mõlema allkirjaga loa vastava pealdise kujul. Aresti mahavõtmise kohta tehakse märkus isikukonto kaardile ja teatele vorm nr. 36.

28. Hoiuse väljamaksmine või siirmine seadusjõusse astunud kriminaalkohtu otsuse või käesoleva juhendi punktis 10 ettenähtud juhtumeil tehtud seadusjõusse astunud kohtuotsuse alusel toimub nendele isikutele või asutustele, ettevõtetele ja organisatsioonidele, kelle kasuks on välja mõistetud kriminaal- või tsiviilkohtu otsustes tähendatud summad. Hoiuse konfiskeerimisel seadusjõusse astunud kriminaalkohtu otsuse või vastavalt seadusele tehtud määruse alusel kantakse hoiuse summa liidulise eelarve tuludesse. Hoiuse väljamaksmine või siirmine toimub tsentraalhoiukassa juhataja ja pearaamatupidaja kirjalikul loal. Sellele kirjalikule loale lisatakse kohtuotsuse või määruse ärakiri või täiteleht.

Kui esitatud täitelehes puudub märkus selle kohta, et see on välja antud seoses käesoleva juhendi punktis 10 ettenähtud asjaga, tuleb tsentraalhoiukassale esitada koos täitelehega ärakiri täitelehe andnud kohtu otsusest või kohtuorgani määrusest.

Dokumendid, mille alusel hoius on välja makstud või siirdud, lisatakse väljaminekuorderile (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 23. juuni 1962. a. kirja nr. 170 redaktsioonis).

III. VOLIKIRJAD HOIUSTE KOHTA

29. Iga täisealine hoiustaja võib välja anda teisele isikule volikirja hoiuse käsutamiseks või volikirjas tähendatud summa hoiuarvelt kättesaamiseks.

Alaealised ei saa oma hoiuste kohta anda volikirju. Samuti ei saa anda volikirja alaealise nimele.

Hoiustaja võib anda mitmele isikule õiguse käsutada tema hoiust.

Hoiust ilma hoiuraamatu esitamiseta volikirja alusel välja ei maksta.

Volikirja võib anda tähtajaga mitte üle kolme aasta. Kui aga volikirjas pole märgitud selle kehtivuse tähtaega, siis on volikiri kehtiv vaid ühe aasta jooksul, arvates selle väljaandmise päevast. See on kehtiv nii korduval kui ka ühekordsel rahasaamisel.

Volikirjas peab olema märgitud selle väljaandmise kuupäev. Volikiri, millel pole väljaandmise kuupäeva, on kehtetu.

30. Kirjaoskaja hoiustaja, sealhulgas ka jooksva konto omanik, võib kirjutada oma volikirja hoiukassas isikukonto kaardile.

Pärast selle volikirja kehtivusaja möödumist võib hoiustaja täiendavalt kirjutada isikukonto kaardi lahtrisse «Märkmeid» ja blanketile «Teade järelkontrollile» vorm nr. 36 uue volikirja uue tähtajaga.

Volikirja kirjendamine isikukonto kaardile vormistatakse järgmises korras:

a) kui hoiustaja ilmus hoiukassasse koos volinikuga, siis kirjutab hoiustaja oma isikukonto kaardi lahtrisse «Volikiri»:

«Volitan käsutama hoiust _____ jooksul _____
(tähtaeg)

_____
(voliniku perekonna-, ees- ja isanimi)

_____ kelle allkirja _____ tõestan
(voliniku allkiri)

_____ «__» _____ 19__ a.».
(hoiustaja allkiri)

Kontrolör võrdleb hoiustaja allkirja volikirjal allkirjanäidisega isikukonto kaardil ja tõestab volikirja oma allkirjaga.

Hoiustaja poolt isikukonto kaardil vormistatud volikirja tähtaja möödumisel võib seda pikendada, kuid mitte kauemaks kui kolmeks aastaks, arvates varemalt kontokaardile kirjendatud volikirja tähtaja möödumisest. Hoiustaja kirjutab isikukonto kaardi lahtrisse «Märkmeid» ja blanketile «Teade järelkontrollile» vorm nr. 36 «Volikirja tähtaeg pikendatud _____», annab sellele allkirja ja märgib kuupäeva. Sellise kirjendi tõestab hoiukassa kontrolör;

b) kui hoiustaja ilmus hoiukassasse ilma volinikuta, siis kirju-

tab hoiustaja oma isikukonto kaardi lahtrisse «Volikiri»: «Volitan käsutama hoiust _____ jooksul _____
(tähtaeg) (voliniku perekonna-,
_____ «__» _____ 19__ a.».
ees- ja isanimi)

Hoiustaja kinnitab isikukonto kaardile tehtud kirjendi oma allkirjaga. Kontrolör võrdleb volikirjal olevat hoiustaja allkirja näidisega isikukonto kaardil ja tõestab volikirja oma allkirjaga;

c) peale isikukonto kaardi kirjutab hoiustaja volikirja teksti veel blanketile «Teade järelkontrollile» vorm nr. 36. Hoiustaja volikirja sellel blanketil tõestab kontrolör oma allkirjaga. Samasisuline kirjend tehakse voliniku ilmumisel hoiukassasse koos hoiustajaga ja samuti sel juhul, kui volikiri kirjutatakse isikukonto kaardile voliniku äraolekul;

d) kui hoiustaja on kirjutanud volikirja isikukonto kaardile voliniku äraolekul, siis voliniku esmakordsel ilmumisel hoiukassasse veendub kontrolör voliniku isikus tema esitatud passi või seda asendava dokumendi alusel (p. 20).

Ühtlasi teeb kontrolör volinikule ettepaneku anda oma allkirjanäidis isikukonto kaardi lahtrisse «Märkmeid» ja samuti blanketile «Teade järelkontrollile» vorm nr. 36. Eelnevalt kirjutab kontrolör sellele blanketile:

«Konto nr. _____ voliniku
(hoiustaja perekonna-, ees- ja isanimi)
_____ allkirjanäidis».
(voliniku perekonna-, ees- ja isanimi)

Kontrolör võrdleb seda allkirjanäidist voliniku passil oleva allkirjaga, märgib isikukonto kaardil lahtrisse «Märkmeid» ja blanketile «Teade järelkontrollile» vorm nr. 36 andmed esitatud passi kohta ning kirjutab nendele märkustele alla (NSV Liidu Riigipanga juhatuse 15. jaanuari 1964. a. kirja nr. 1197 redaktsioonis).

31. Hoiustaja võib koostada ühe üldise volikirja mitme oma hoiuse kohta (näiteks mitme tähtajalise hoiuse kohta), mis asuvad ühes ja samas hoiukassas. Kui selline volikiri koostatakse hoiukassas, siis kirjutatakse see eraldi lehele. Sellele volikirjale kirjutab alla hoiustaja. Volikirja tõestab aga kontrolör. Volikirja tekst on järgmine: «Volitan _____ käsutama
(voliniku perekonna-, ees- ja isanimi)
_____ jooksul minu hoiuseid hoiukassas nr. _____».
(tähtaeg)

Volikirja teksti kirjutab hoiustaja blanketile «Teade järelkontrollile» vorm nr. 36 ja annab oma allkirja.

Volikiri säilitatakse volikirjade kaustas, teade vorm nr. 36 aga saadetakse järelkontrollile ja säilitatakse seal eraldi kaustas. Selle hoiustaja kõigi hoiuste isikukonto kaartidele tehakse lahtris «Volikiri» viide kaustas säilitatava volikirja kohta. Järelkontrollis

tehakse teate vorm nr. 36 alusel viide volikirjale kõnesoleva hoiustaja kõigi hoiuste esimestele orderitele, mis on sisse tulnud enne, kui hoiustaja koostas volikirja.

32. Hoiustaja võib koostada volikirja väljaspool hoiukassat. Sel juhul peab volinik esitama hoiuse kättesaamisel hoiustaja volikirja ja ta hoiuraamatu.

33. Volinik võib hoiuse käsutamise õigust omakorda edasi volitada kolmandale isikule, kui niisugune õigus on volinikule jäetud temale antud volikirjas. Edasivolitamise korras väljaantud volikirjal peab olema märgitud selle kehtivus, mis ei tohi olla pikem kui põhivolikirja tähtaeg.

34. Hoiustaja ühekordne volikiri hoiukontost kuni 50-rublase summa vastuvõtmiseks võib olla tõestamata. Hoius makstakse sellise volikirja põhjal välja pärast volikirjal leiduva allkirja hoolsat võrdlemist hoiustaja allkirjanäidisega, mis on hoiukassas isikukonto kaardil. Ühe päeva jooksul võib hoiustaja poolt antud ühe või mitme ühekordse tõestamata volikirja alusel välja maksta kogusummas mitte üle 50 rubla (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 15. novembri 1960. a. kirja nr. 417 redaktsioonis).

35. Ühekordne volikiri üle 50 rubla suuruse summa, samuti volikiri korduvaks raha vastuvõtmiseks peab tingimata olema tõestatud (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 15. novembri 1960. a. kirja nr. 417 redaktsioonis).

36. Ühekordset volikirja ja volikirja korduvaks raha vastuvõtmiseks võib tõestada notariaalkontor, hoiustaja elukoha külanõukogu, samuti riiklik asutus või ettevõte, ühiskondlik või kooperatiivorganisatsioon, kolhoos, sõjaväeosa, kus hoiustaja töötab, õppeasutus, kus ta õpib, või selle maja majavalitsus, kus hoiustaja elab. Volikiri tõestatakse vastutava isiku allkirja ja pitseriga.

Edasivolitamise korras väljaantud volikiri peab olema notariaalselt tõestatud (NSV Liidu Riigipanga juhatuse 2. juuli 1970. a. kirja nr. 1890 redaktsioonis).

37. Kirjaoskamatu hoiustaja volikirjale kirjutab alla kirjaoskamatu eest teine kodanik. Viimase allkiri peab olema tõestatud kirjaoskavate hoiustajate allkirjade tõestamiseks ettenähtud korras (käesoleva juhendi p. 36).

Hoiukassade töötajail on keelatud koostada volikirja kirjaoskamatu nimel isikukonto kaardile ja tõestada kirjaoskamatu hoiustaja volikirja (NSV Liidu Riigipanga juhatuse 2. juuli 1970. a. kirja nr. 1890 redaktsioonis).

38. Haiglates, laatsarettides, sanatooriumides ja teistes raviasutustes ravil viibivate hoiustajate volikirjad peavad olema tõestatud raviasutuse administratsiooni allkirjade ja pitseriga. Volikirjale, mille on andnud kirjaoskamatu haige hoiustaja või hoiustaja, kes pole käevigastuse tõttu suuteline volikirjale alla kirjutama, kirjutab alla mõni teine kodanik ühes põhjuste äranäitamisega, miks hoiustaja ei saa omakäeliselt volikirjale alla

kirjutada. Aseallakirjutaja allkiri peab olema tõestatud p-des 36—37 ettenähtud korras või statsionaarse raviasutuse administratsiooni poolt, kus hoiustaja ravil on (NSV Liidu Riigipanga 2. juuli 1970. a. kirja nr. 1890 redaktsioonis).

39. Kirjaoskamatule antud volikirjad tõestatakse samas korras nagu kirjaoskajatele antud volikirjad. Hoiuse kättesaamisel volikirja põhjal peab kirjaoskamatu iga kord esitama oma passi või seda asendava dokumendi.

40. Korduvaks raha vastuvõtmiseks antud volikirja esmakordsel esitamisel hoiukassale on volinik kohustatud andma selle volikirja ärakirja, mis on tõestatud notariaalkorras või selle organisatsiooni poolt, kes tõestas originaalvolikirja.

Kui volikirjal puudub voliniku allkirjanäidis, teeb kontrolör volinikule ettepaneku anda allkirjanäidis originaalvolikirjale ja volikirja ärakirjale, võrdleb seda näidist passil oleva allkirjaga, tõestab voliniku allkirjanäidise oma allkirjaga ja märgib volikirjale ning volikirja ärakirjale andmed voliniku passist või tema poolt passi asemel esitatud dokumendist.

41. Volikirja ärakiri saadetakse koos teiste päevadokumentidega järelkontrollile ja lisatakse järelkontrollis selle konto esimesele orderile. Originaalvolikiri jääb hoiukassasse ja see säilitatakse volikirjade kaustas. Isikukonto kaardi lahtrisse «Märkmeid» kirjutatakse, et konto kohta on välja antud volikiri, mida säilitatakse eraldi kaustas. Sellele märkusele kirjutab alla kontrolör. Volinikule antakse tema nõudmisel välja kviitung vorm nr. 31 selle kohta, et originaalvolikiri (kusjuures märgitakse selle kehtivuse tähtaeg) on antud hoiukassasse.

42. Juhul kui hoiustaja on välja andnud üldvolikirja oma vara valitsemiseks, milles on märgitud voliniku õigus käsutada hoiuseid krediidiasutustes, ja seda volikirja ei saa jätta hoiukassasse, tuleb hoiukassale esitada kaks notariaalorgani poolt tõestatud ärakirja sellest volikirjast. Originaalvolikiri tuleb esitada hoiukassale igal rahasaamisel hoiukontost.

Üks volikirja ärakiri säilitatakse hoiukassas ning teine eksemplar saadetakse järelkontrollile.

43. Hoiukassa katkestab hoiuse väljamaksmise volikirja järgi sellest momendist, kui temale saab teatavaks hoiustaja surm kas voliniku enda kaudu või mõnel muul usaldusväärsel teel.

Hoiukassa ei kanna vastutust hoiuse väljamaksmise eest surnud hoiustaja volikirja järgi siis, kui temale pole teatatud hoiustaja surmast.

IV. TESTAMENTLIKUD KORRALDUSED HOIUSTE KOHTA

44. Testamentlikus korralduses märgitakse:

a) isikute eesnimed, isanimed ja perekonnanimed (või juriidiliste isikute nimed), kellele hoius pärandatakse;

b) korralduse koostamise kuupäev, kuu ja aasta;

c) kui hoius pärast hoiustaja surma kuulub väljamaksmisele mitmele isikule, peab olema kindlaks määratud, kui suur osa hoiusest on igale neist pärandatud, näiteks: võrdselt või ühele üks kolmandik, teisele kaks kolmandikku jne.

Kui hoius on pärandatud mitmele isikule ilma igale langeva osa kindlaksmääramiseta, makstakse hoius välja kõigile testamendis tähendatud isikuile võrdsetes osades.

Osade määramine summalises väljenduses pole lubatud, kuna hoiuse summa võib hoiustaja surma momendiks muutuda.

Testamentlike korralduste näidiseid: «Pärandan hoiuse Jüri Mihkli p. Rand'ile».

«Pärandan ühe neljandiku hoiusest Tõnu Peetri p. Kärner'ile, ühe neljandiku sellest hoiusest Anna Peetri t. Kaasik'ule ja poole hoiusest Reet Tõnu t. Kärner'ile».

Hoiustajal on õigus näidata testamentlikus korralduses teist isikut, kellele hoius kuulub väljamaksmisele juhul, kui isik, kellele hoius on testeeritud, sureb enne hoiustajat või esitab avalduse temale testeeritud hoiusest loobumise kohta.

Kehtestatav tingimus ei tohi olla vastuolus seadusega ja ei tohi sisaldada ebaselgusi, mis raskendavad hoiuse väljaandmist.

Testamentlikule korraldusele kirjutab alla hoiustaja.

Hoiustajal on õigus näidata testamentlikus korralduses teist isikut, kellele hoius kuulub väljamaksmisele juhul, kui isik, kellele hoius on testeeritud, sureb enne hoiustajat või esitab avalduse temale testeeritud hoiusest loobumise kohta (NSV Liidu Riigipanga 23. juuni 1966. a. kirja nr. 1517 ja NSV Liidu Riigipanga 2. juuli 1970. a. kirja nr. 1890 redaktsioonis).

45. Hoiustaja kirjutab testamentliku korralduse oma isikukonto kaardile hoiukassas.

Soovi korral võib hoiustaja koostada testamentliku korralduse ka hoiukassasse tulemata. Sel puhul kirjutab hoiustaja testamentliku korralduse kas hoiu- või arveldusraamatusse või avalduses hoiukassa nimele. Testamentlikus korralduses, mis pole kirjutatud isikukonto kaardile ja ka mitte hoiu- või arveldusraamatusse, tuleb tingimata märkida konto number, samuti hoiukassa number ja asukoht, kus hoius hoiul on.

Testamentlikes korraldustes pole lubatud teha parandusi ega juurdekirjutusi.

46. Testamentliku korralduse, mis on kirjutatud hoiukassas isikukonto kaardile, tõestab hoiukassa kontrolör.

Hoiustaja kirjutab ühtlasi oma testamentliku korralduse blanketile «Teade järelkontrollile» vorm nr. 36. Sellele teatele kirjutatud testamentliku korralduse tõestab samuti kontrolör.

47. Hoiu- või arveldusraamatusse või hoiukassa nimele esitatud avalduses kirjutatud testamentlik korraldus peab olema tõestatud ühe käesoleva juhendi punktides 36 ja 38 loetletud organi-

satsiooni poolt. Majavalitsused testamentlikke korraldusi tõestada ei tohi (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 30. juuli 1957. a. kirja nr. 242 redaktsioonis).

48. Hoiukassale saabunud avaldus, mis sisaldab hoiustaja testamentliku korralduse, paigutatakse testamentlike korralduste kausta ja säilitatakse tulekindlas kapis. Sel juhul kirjutab kontrolör testamentliku korralduse sisu isikukonto kaardile viitega testamentlike korralduste kaustas säilitatavale avaldusele. Sellele kirjendile kirjutab alla kontrolör. Ühtlasi koostatakse tehtud testamentliku korralduse kohta kontrolöri allkirjaga teade järelkontrollile vorm nr. 36.

49. Kui hoiukassale esitatakse hoiu- või arveldusraamat, kuhu hoiustaja on kirjutanud testamentliku korralduse, siis asendatakse see raamat uue raamatuga sama numbri all, esitatud raamat aga paigutatakse testamentlike korralduste kausta. Hoiu- või arveldusraamatusse kirjutatud testamentliku korralduse teksti kirjutab kontrolör isikukonto kaardile ja blanketile «Teade järelkontrollile» vorm nr. 36 viitega hoiustaja poolt hoiu- või arveldusraamatusse kirjutatud testamentlikule korraldusele, mis säilitatakse testamentlike korralduste kaustas. Sellele tekstile kirjutab alla kontrolör. Uue hoiu- või arveldusraamatu vastuvõtmise kohta annab hoiustaja allkirja blanketil «Teade järelkontrollile» vorm nr. 36. Hoiuraamatule tehakse pärast viimase operatsiooni kirjendit pealdis, et selle raamatu asemel on välja antud uus hoiuraamat. Uue hoiuraamatu väljaandmise eest antud juhul tasu ei võeta.

50. Väljaspool hoiukassat koostatud kirjaoskamatu hoiustaja testamentlik korraldus peab olema tõestatud ühe käesoleva juhendi punktis 37 märgitud organisatsiooni poolt. Kui kirjaoskamatu hoiustaja soovib aga kirjutada oma testamentliku korralduse isikukonto kaardile hoiukassas, kirjutab hoiustaja ülesandel selle teksti isikukonto kaardile ükskõik missugune kirjaoskaja isik, välja arvatud isik, kellele hoius pärandatakse, ja hoiukassa töötajad. See isik esitab oma passi või seda asendava dokumendi, kirjutab testamentlikule korraldusele alla «kirjaoskamatu eest» ja märgib kuupäeva. Kirjaoskamatu hoiustaja esitab samuti oma passi või seda asendava dokumendi. Testamentliku korralduse isikukonto kaardil tõestab kontrolör. Ühtlasi kirjutab kontrolör testamentliku korralduse ka blanketile «Teade järelkontrollile» vorm nr. 36. Seejuures:

a) kui kirjaoskamatu hoiustaja teeb testamentliku korralduse esmakordse sissemakse juures, peab testamentliku korralduse isikukonto kaardile kirjutanud isik samaaegselt kirjutama selle testamentliku korralduse teksti eraldi avaldusele, märkima juurde kuupäeva ja sellele avaldusele alla kirjutama. Kui aga kirjaoskamatu hoiustaja teeb testamentliku korralduse varem avatud konto kohta, kirjutab testamentliku korralduse isikukonto kaardile kirjutanud isik selle korralduse teksti hoiustaja esitatud hoiuraama-

tusse, märgib kuupäeva ja kirjutab tehtud kirjendile alla. Hoiuraamat jäetakse seejuures hoiukassasse, kuna hoiustajale antakse välja uus hoiuraamat sama numbri all. Selle raamatu vastuvõtmise kohta annab hoiustaja testamentliku korralduse sissekirjutanud isik allkirja «kirjaoskamatu eest» blanketil «Teade järelkontrollile» vorm nr. 36;

b) eraldi avaldusele või hoiuraamatusse kirjutatud testamentliku korralduse tekstile kirjutab samuti alla kontrolör. Kontrolör märgib isikukonto kaardile ja avaldusele või hoiuraamatusse, kuhu on kirjutatud testamentlik korraldus, andmed hoiustaja ja testamentliku korralduse sissekirjutanud isiku esitatud passi või teiste passi asendavate dokumentide kohta;

c) avalduse või hoiuraamatu, kuhu on kirjutatud kirjaoskamatu hoiustaja testamentliku korralduse tekst, ja teate järelkontrolliile vorm nr. 36 saadab kontrolör samal päeval edasi tsentraalhoiukassale. Tsentraalhoiukassa juhataja kontrollib avalduses sõnastatud testamentliku korralduse koostamise õigsust; hoiab seda avaldust või hoiuraamatut, kuhu testamentlik korraldus on kirjutatud, eraldi kaustas oma isiklikul vastutusel. Hoiustaja surma puhul maksab hoiukassa hoiuse välja alles pärast seda, kui tsentraalhoiukassa juhataja on enne kontrollinud isiku dokumente, kellele hoius on pärandatud.

51. Hoiustaja võib koostada ühe üldise testamentliku korralduse mitme hoiuse kohta (näiteks mitme tähtajalise hoiuse kohta), mis on antud hoiukassasse tema nimele sisse makstud. Kui niisugune testamentlik korraldus koostatakse hoiukassas esimese hoiuse sissemaksmisel või edaspidi, siis vormistatakse see hoiukassale adresseeritud avalduse kujul. Sellise avalduse näidistekst on järgmine: «Pärandan kõik oma hoiused hoiukassas nr.... Juhan Peetri p. Nurmiste'le». Testamentliku korralduse tõestab kontrolör. Korralduse teksti kirjutab kontrolör antud hoiustaja kõigile isikukonto kaartidele.

Üldise testamentliku korralduse teksti mitme hoiuse kohta kirjutab hoiustaja blanketile «Teade järelkontrollile» vorm nr. 36 ja selle tõestab kontrolör. Need teated säilitatakse järelkontrollis eraldi kaustas. Järelkontrollis tehakse kaustas säilitatava testamentliku korralduse kohta märkus kõigi kõnesoleva hoiustaja hoiuste esimestele orderitele, mis on saabunud enne testamentlikku korraldust.

52. Hoiustajal on õigus temale kuuluva vara kohta notariaalkorras üldtestamendi koostamise puhul nimetada, et see on kehtiv ka krediidiasutustes hoiul olevate hoiuste kohta. Selle testamendi koostamisest peab hoiustaja kirjalikult teatama hoiukassale.

Juhul kui hoiustaja ei teatanud hoiukassale notariaalkorras tehtud testamendist (samuti sel juhul, kui hoiukassale pole esitatud hoiu- või arveldusraamatusse kirjutatud või eraldi avaldusena koostatud testamentlikku korraldust), ei vastuta hoiukassa hoiuse

väljamaksmise eest hoiustaja testamentliku korralduse alusel, mis oli temal varemalt olemas.

Kui hoiustaja üldtestamendis märkust hoiuse kohta ei teinud, siis on selline testament kehtiv hoiuse kohta ainult siis, kui hoiukassas puudub käesoleva juhendi punktides 44 — 51 ettenähtud korras koostatud testamentlik korraldus (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 11. aprilli 1952. a. kirja nr. 500 redaktsioonis).

53. Hoiustaja soovil teeb hoiukassa kontrolör hoiustajale väljaantava hoiuraamatu või arveldusraamatu esilehele märkuse «Hoius on pärandatud» või kannab sisse testamentliku korralduse täieliku teksti ja kirjutab sellele alla, märkides kuupäeva.

Seejuures hoiustaja allkirja hoiuraamatusse või arveldusraamatusse kirjutatud testamentlikule korraldusele ei võeta.

Hoiustaja kirjutab hoiuraamatusse või arveldusraamatusse kantud testamentlikule korraldusele alla ainult sel juhul, kui ta kirjutab selle korralduse ise sisse hoiukassasse ilmumata.

54. Testamentliku korralduse tühistamiseks või muutmiseks peab hoiustaja sellest kirjalikult teatama hoiukassale. Hoiustaja allkiri testamentliku korralduse tühistamise või muutmise kohta peab olema tõestatud samas korras, nagu tõestatakse testamentlikud korraldused (punktid 47 ja 50).

Hiljem koostatud testamentlik korraldus tühistab varajasema, välja arvatud need juhud, kui hilisem testamentlik korraldus näeb ette mitte eelmise korralduse tühistamise, vaid ainult selle osalise muutmise.

55. Testamentliku korralduse tühistamise või muutmise puhul antakse hoiustajale hoiukassa esimesel külastamisel välja uus hoiuraamat või arveldus- ja tšekiraamat. Seejuures siirdakse hoius uude kontosse märkusega: «Siirdud seoses testamentliku korralduse muutmisega kontosse nr. ...». Siirmine toimub korras, mis on kehtiv konto sulgemisel ja uue konto avamisel. Vana hoiuraamat või arveldus- ja tšekiraamat lisatakse orderile. Hoiuraamatu väljaandmise eest sel puhul tasu ei võeta.

V. HOIUSE VÄLJAMAKSMINE PÄRAST HOIUSTAJA SURMA

56. Pärast hoiustaja surma makstakse tema hoius välja testamentlikus korralduses tähendatud isikutele, sõltumata tähtajast, mille kestel nad hoiuse järele ilmuvad. Tähendatud isikud peavad esitama hoiuraamatu, linna või rajooni perekonnaseisuaktide büroo, küla- või asulanõukogu tunnistuse hoiustaja surma kohta, samuti oma passi või seda asendava dokumendi.

Kui hoiukassasse ei ilmu kõik pärijad, kellele hoius on testeeritud, siis mitteilmunud pärijaile väljamaksmisele kuuluvaid summasid uutesse kontodesse ei siirda, vaid need on hoiul surnud hoiustaja kontos. Ilmunud pärijaile hoiuse osalisel väljamaksmisel

kirjendatakse isikukonto kaardile, kellele nimelt on see osa välja makstud. Testamentlikus korralduses nimetatud ühe või mitme isiku surma korral enne hoiustajat, lähevad neile väljamaksmisele kuuluvad summad üle teistele testamentlikus korralduses tähendatud isikutele ja jagatakse nende vahel võrdsetes osades. Kui isik, kelle kasuks tehti testamentlik korraldus, suri pärast hoiustajat, jõudmata vormistada hoiust oma nimele, läheb temale kuuluva hoiuse osa saamise õigus üle tema pärijaile. See hoius makstakse välja notariaalorgani tunnistuse või rahvakohtu otsuse alusel.

Juhtumil, kui hoiustaja testamentlikus korralduses nähti ette tingimus, kantakse hoius pärast hoiustaja surma isiku nimele, kelle kasuks see oli testeeritud. Seejuures kirjendatakse isikukonto kaardile lahtrisse «Märkmeid» testamentlikus korralduses ettenähtud tingimus, mille järgimisega võib toimuda hoiuse väljamaksmine.

Hoiustaja korralduse alusel, mis on tehtud notariaalselt tõestatud testamendis või notariaalsega võrdsustatud testamendis («Vene NFSV tsiviilkoodeksi» § 541 ja teiste liiduvabariikide tsiviilkoodeksite vastavad paragrahvid) hoiuse väljamaksmise kohta tema surma korral, makstakse hoius välja hoiustaja poolt nimetatud isikule hoiuraamatu, testamendi või notariaalselt tõestatud testamendi ärakirja, saaja isikusamasust tõendava dokumendi ja (algkirjas või notariaalselt tõestatud ärakirjas) perekonnaseisuaktide büroo, küla- või asulanõukogu tunnistuse alusel hoiustaja surma kohta. Kui korraldust hoiuse väljamaksmiseks surma korral pole tehtud juhendi p-des 44—51 ettenähtud korras ega ole sellist ka eraldi märgitud testamendis, makstakse hoius välja pärijate poolt hoiuraamatu, notariaalorgani pärimisõiguse tunnistuse või kohtuotsuse ja saaja isikusamasust tõendava dokumendi alusel (NSV Liidu Riigipanga juhatuse 15. jaanuari 1964. a. kirja nr. 1197, NSV Liidu Riigipanga 5. oktoobri 1966. a. kirja nr. 1544 ja NSV Liidu Riigipanga 2. juuli 1970. a. kirja nr. 1890 redaktsioonis).

57. Surnud hoiustaja hoiuraamatu ja notariaalorgani määruse esitamisel hoiustaja ravimise, haiguse ajal põetamise, matusekulude ja hoiustaja ülalpidamisel olnud isikute elatuskulude tasumise jne. kohta hoiusumma arvel teevad hoiukassad määruses tähendatud väljamakse hoiusest, kui hoius oli pärandamata. Juhul kui hoius oli pärandatud, selliseid väljamakseid ei tehta.

58. Kui hoiuse kohta pole testamentlikku korraldust tehtud, siis maksab riiklik tööhoiukassa hoiustaja surma korral selle välja tema pärijaile. Seejuures summad, mis ei ületa 100 rubla, maksab hoiukassa hoiustaja pärijaile välja ilma rahasaajate pärimisõigust tõendava notariaalkontori tunnistuse esitamiseta. Nii näiteks, kui hoiuse summa on 250 rubla, võib hoiukassa pärijaile välja maksta 100 rubla ilma notariaalkontori tunnistuse esitamiseta.

Sellises korras maksab hoiukassa hoiuse, mis ei ületa 100 rubla,

või 100 rubla mitteületava osa hoiusest hoiustaja pärijaile välja, kui nad ilmusid hoiukassasse kuue kuu jooksul, arvates hoiustaja surmast. Pärast selle tähtaja möödumist maksab hoiukassa hoiuse testamentlikku korraldust mitteteinud hoiustaja pärijaile välja ainult siis, kui need pärijad esitavad notariaalkontori tunnistuse.

Hoiukassa maksab hoiustaja pärijaile hoiuse arvel välja summasid, mis ei ületa 100 rubla, ilma notariaalkontori tunnistuse esitamiseta pärimisõiguse kohta, sõltumata summade väljamaksmisest neile pärijaile või teistele isikutele käesoleva juhendi punkt 57 kehtestatud korras.

Vastavalt «NSV Liidu ja liiduvabariikide tsiviilseadusandluse alustele» on seadusjärgse pärimise korral esimese ringi pärijaiks surnud isiku lapsed (sealhulgas ka lapsendatud), abikaasa ja vanemad (lapsendajad) võrdsetes osades. Esimese ringi pärijate hulka kuulub ka surnud isiku laps, kes sündis pärast tema surma.

Pärandaja lapselapsed ja lapselapselapsed on seadusjärgseiks pärijaiks, kui pärandi avanemise momendiks ei ole elus seda vanemaist, kes oleks olnud pärijaks. Nad pärivad võrdselt selle osa, mis oleks seadusjärgsel pärimisel kuulunud nende surnud vanemale.

Liiduvabariikide seadusandlusega võidakse kindlaks määrata seadusjärgsete pärijate järgnevad ringid. Järgmise ringi pärijad kutsutakse seadusjärgsele pärimisele ainult eelmise ringi pärijate puudumisel või juhul, kui need pärandit vastu ei võtnud.

Surnud isiku seadusjärgsete pärijate hulka kuuluvad töövõimetud isikud, kes olid tema ülalpidamisel kuni tema surmani, kuid mitte vähem kui üks aasta. Teiste pärijate olemasolu korral pärivad nad võrdselt selle ringi pärijatega, kes pärimisele kutsuti (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 3. augusti 1961. a. kirja nr. 269 ja 23. juuni 1962. a. kirja nr. 170 redaktsioonis).

59. Hoiuse, mis ei ületa 100 rubla, või 100 rubla mitteületava osa hoiusest kättesaamiseks peavad pärijad esitama hoiukassale surnud hoiustaja hoiuraamatu ja perekonnaseisuameti, asula- või külanõukogu tunnistuse hoiustaja surma kohta. Ühtlasi peavad pärijad esitama nende isikut tõendavad dokumendid (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 3. augusti 1961. a. kirja nr. 269 redaktsioonis).

60. Hoiuse, mis ei ületa 100 rubla, või 100 rubla mitteületava osa hoiusest väljamaksmisel tehakse toimunud väljamakse kohta hoiuraamatusse kirjend ja kui on välja makstud kogu hoius, jäetakse hoiuraamat hoiukassasse. Samuti tuleb hoiukassasse jätta perekonnaseisuameti, asula- või külanõukogu tunnistus hoiustaja surma kohta.

Juhul kui pärija ei saa jätta originaaldokumenti hoiukassasse, peab ta esitama notariaalorgani või külanõukogu tõestatud ärakirja sellest dokumendist (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 3. augusti 1961. a. kirja nr. 269 redaktsioonis).

61. Hoiuse, mis ei ületa 100 rubla, või 100 rubla mitteületava osa hoiusest kättesaamisel ilma notariaalkontori tunnistuse esitamiseta peavad ilmunud pärijad andma järgmise kirjaliku kohustuse:

«Hoiustaja _____ teiste
(perekonna-, ees- ja isanimi)
pärijate ilmumisel kohustume tasuma neile kuuluva pärandiosa meie poolt vastuvõetud hoiuse summast ..... rubla konto nr. ..... järgi». Sellele kohustusele kirjutavad rahasaajad alla, märkides ühtlasi kuupäeva ja oma aadressid, samuti suguluse, mistõttu nad on hoiustaja pärijad, või kirjutavad vastavalt: «Olin surnud isiku ülalpidamisel ..... aastat» (vt. käesoleva juhendi punkt 58) (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 3. augusti 1961. a. kirja nr. 269 redaktsioonis).

62. Kui hoius ei ole pärandatud ja see ületab 100 rubla, siis toimub 100 rubla ületavate summade väljamaksmine pärijaile notariaalkontori tunnistuse või rahvakohtu otsuse esitamisel pärimisõiguse kohta, sealjuures tuleb esitada ka hoiuraamat ja pass või mõni muu rahasaaja isikut tõendav dokument. Esitatud notariaalkontori tunnistuse ja rahvakohtu otsuse algeksemplar või notariaalkontori või kohtu poolt tõestatud ärakiri jääb hoiukassasse.

Pärijaile 100 rubla ületava hoiuse jäägi väljamaksmisel vähendatakse hoiusest kuni 100 rubla kättesaanud pärija osa summa võrra, mis maksti temale välja käesoleva juhendi p-des 58—61 ettenähtud korras (NSV Liidu Riigipanga juhatuse 15. jaanuari 1964. a. kirja nr. 1197 ja NSV Liidu Riigipanga 2. juuli 1970. a. kirja nr. 1890 redaktsioonis).

63. Juhul kui isik, kellele hoius läheb üle testamentliku korralduse või notariaalkontori tunnistuse alusel pärimisõiguse kohta või rahvakohtu otsuse põhjal, ei saa hoiukassale esitada surnud hoiustaja hoiuraamatut, peab see isik esitama hoiukassale avalduse, et tal hoiuraamat puudub, ühes põhjuste äratähendamisega, miks hoiuraamatut pole võimalik esitada. Sel juhul maksab hoiukassa hoiuse välja pärast hoiuse jäägi kontrollimist järelkontrolli andmetega ning pärast hoiuraamatu kaotsimineku registreerimist kaotsiläinud hoiu- ja arveldusraamatute registreerimise raamatus (NSV Liidu Riigipanga juhatuse 15. jaanuari 1964. a. kirja nr. 1197 redaktsioonis).

64. Isik, kellele hoius läheb üle pärimise teel, võib nõuda selle hoiuse siirmist teise hoiukassasse. Selleks peab ta esitama peale eespool loetletud dokumentide veel siirdeavalduse, mis on koostatud vastavalt juhendile hoiuste siirmise kohta riiklikes tööhoiukassades.

65. Hoiukassad annavad välja teatisi surnud hoiustajate hoiuste kohta peale käesoleva juhendi punktis 9 ettenähtud juhtumite veel notariaalkontoritele nende kirjalikul järelepärimisel.

Neis järelepärimistes peab olema märgitud, et teatist nõutakse surnud hoiustaja hoiuse kohta. Juhul kui hoius on pärandatud, teatab hoiukassa notariaalkontorile isiku perekonna-, ees- ja isanime, kellele hoius on pärandatud, hoiatades ühtlasi, et testamentlikust korraldusest võib teatada ainult isikule, kelle kasuks korraldus on tehtud (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 23. juuni 1962. a. kirja nr. 170 ja NSV Liidu Riigipanga 5. märtsi 1969. a. kirja nr. 1780 redaktsioonis).

66. Kui pärast hoiustaja surma pole järele jäänud seadusjärgseid ega testamendijärgseid pärijaid või kui ükski pärijaist pärandit vastu ei võtnud või kui pärandaja kõik pärijad pärandist ilma jättis ning hoiukassas korraldust hoiustaja surma puhuks pole tehtud, siis läheb surnud hoiustaja hoius pärimisõiguse põhjal üle riigile. Sel juhul kantakse hoius ühes protsentidega riigieelarve tuludesse rahandusorgani kirjalikul nõudmisel, mille aluseks on notariaalkontori tunnistus hoiuse vaibevaraks arvamise kohta. See tunnistus ja hoiuraamat tuleb lisada rahandusorgani nõudmisele. Kui hoiuraamatut hoiuse kohta pole võimalik hoiukassale esitada, tuleb sellest märkida rahandusorgani nõudmises (NSV Liidu Rahandusministeeriumi 23. juuni 1962. a. kirja nr. 170 redaktsioonis).

HAIGLATES JA TEISTES RAVIASUTUSTES SURNUD ISIKUTE VARA VÄLJAANDMISE KORRAST

(NSV Liidu Tervishoiu Rahvakomissariaadi 28. septembri 1939. a. käskkiri nr. 591)

Vt. Notari käsiraamat. Koost. H. Rajandi. Tallinn 1971, lk. 128

KOHTUPRAKTIKAST PÄRIMISASJADES

(NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi 1. juuli 1966. a. määrus nr. 6 — *«Nõukogude Õigus» 1967, nr. 1, lk. 53—54*)

Vt. NSV Liidu Ülemkohtu pleenumi ja Eesti NSV Ülemkohtu pleenumi määruste valikkogu 1960—1969. Koost. V. Nurmela. Tallinn 1971, lk. 67

MÄRKSÕNALINE SISUJUHT

(Numbrid viitavad kogumiku lehekülgedele)

Administratiivtrahvid — vt. «Trahvid»
Administratiivvastutus — vt. «Vastutus».
Advokatuur — advokaatide kolleegiumi põhimäärus — 422, advokaatide poolt antava juriidilise abi eest tasu maksmise korra juhend — 425.
Ajakirjad — vt. «Trükitooted».
Ajalehed — vt. «Trükitooted».
Alaealised — hoiuse käsutamisest — 120, 522.
Ametiühingud — töölistele ja teenistujatele seoses nende tööga tekitatud tervisekahjustuse puhul kahju hüvitamise kohta tekkivate vaidluste läbivaatamise korrast — 456, kolhoosi ametiühingukomitee ajutine põhimäärus — 461.
Arbitraaž — vt. «Riiklik arbitraaž».
Arhitektuurifond — moodustamine — 122.
Aruandlus — kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni aruandlusest — 213
Arveldused — majade ja ehitiste lammutamise (üleviimise) korral tehtavate arveldusте korra ja tingimuste juhend — 7, saadetud kaupade eest peetavatest arveldustest — 59, arveldustest kohalike ehitusmaterjalide hankimisel — 63, arveldused kokkuostetavate põllumajandussaaduste eest — 94, arvelduste kord piima ja piimasaaduste riiklikul kokkuostul — 103, kapitaalehituse planeerimise täiustamisest (p. 14) — 185, ehituse finantseerimise eeskirjad — 215, tariifid ja arveldused autovedude eest — 325, teraviljasaaduste vedude arveldus — 343, juhend arvelduste korrast veoste transportimisel autotranspordiga — 345, kindlustusmaksude tasumisest sularahata arveldusте korras — 406.
Asutused, organisatsioonid — elamute müümisest ettevõtete ja asutuste töölistele ning teenistujatele — 5, ühiskondliku toitlustamise ettevõtete ja organisatsioonide poolt põllumajandussaaduste kokkuostust — 108, kaubandus- või kontoriruumide kasutada andmisest organisatsioonidele — 124, riigiasutustele ja ühiskondlikele organisatsioonidele tervikuna majade üürileandmisest — 125, transpordiorganisatsioonide vastastikuse materiaalse vastutuse tugevdamisest — 349, kooperatiivsete ja ühiskondlike organisatsioonide vara kindlustuse eeskirjad — 372, ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide poolt töölistele ja teenistujatele seoses nende tööga tekitatud vigastuse või muu tervisekahjustuse puhul kahju hüvitamise kohta — 456, 457. Vt. ka «Ehitusorganisatsioonid».
ATEK — ATEK-i poolt tööga seotud vigastuse või muu tervisekahjustuse saanud tööliste ja teenistujate töövõime püsiva kaotuse astme kindlaksmääramise korra juhend — 459.
Autod — vt. «Transpordivahendid».
Autoritasu — autoritasu maksmisest teenistusülesannete täitmise korras tehtud leiutiste eest — 505.
Autoriõigus — alused — 487.
Autoteed — vt. «Teed».
Autotransport — vt. «Transport».

Dokumendid — ehitusmaterjalide soetamise seaduslikkust tõendavad dokumendid — 18, leiutus- ja ratsio-

naliseerimistegevuse esmasdokumentatsiooni kohta — 508.

Eeskirjad — kaupluse töö põhieeskirjad — 20, 24, jaekaubandusvõrgust ostetud tööstuskaupade ümbervahetamise eeskirjad — 25, jaekaubandusvõrgust ostetud nahkjalatsite ümbervahetamise eeskirjad — 31, kokkuostukaupluste ja ostetud esemete müügi kaupluste-kioskite töö eeskirjad — 44, rahvaraamatukogu kasutamise eeskirjad — 156, kõrgema õppeasutuse raamatukogu kasutamise näidiseeskirjad — 158, tellimuse eeskirjad — 162, 166, 172, 175, 178, 181, ehituse finantseerimise eeskirjad — 216, põhieeskirjad teraviljasaaduste tsentraliseeritud vedude kohta — 339, kindlustuse eeskirjad — 368, 372, 379, 385, 396, 401, kooperatiivelamuehituse krediteerimise eeskirjad — 412, komisjonikaupluste kauplemiseeskirjad — 432, sõiduautode komisjonilevõtmise ja müügi eeskirjad — 448, saunade kasutamise eeskirjad — 454.

Ehitised — vt. «Hooned, ehitised».

Ehitus — kapitaalehituse planeerimise täiustamisest — 185, projekteerimis- ja eelarvetöö paremast korraldamisest — 194, elamu- ja tsiviilehituse kvaliteedi parendamisest — 200, maaehitusest — 203, 204, kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni näidispõhimäärus — 207, ehituse finantseerimise eeskirjad — 215, kapitaalehituseks vahendite kulutamise korrastamisest — 233, ekspluatatsiooni vastuvõtmise korrast — 234, 235, ametkondlike teede ehituse, remondi ja korrashoiu määrustik — 243. Vt. ka «Individuaalelamuehitus», «Kooperatiivelamuehitus».

Ehitusmaterjalid — lammutatavate majade ja ehitiste valdajate õigusest kasutada lammutamisel saadud ehitusmaterjali — 7, individuaalelamuehituseks ehitusmaterjalide hankimise korra määrustik — 18, kohalike ehitusmaterjalide hanke eritingimused — 63.

Ehitusorganisatsioonid — kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni näidispõhimäärus — 207.

Ehituspank — vt. «Pangad».

Ekspluatatsiooni vastuvõtmine — valmisehitatud ettevõtete, hoonete ja ehitiste — 234, tootmisotstarbeliste lõpetatud ehitusobjektide — 235.

Elamispind — lammutatavate majade valdajatele korterite andmisest — 7.

Elamud — elamute ehitamise kohta müümiseks ettevõtete ja asutuste töölistele ning teenistujatele — 5, elamute üürileandmisest — 128.

Elamuehitus — vt. «Ehitus».

Elamuehituskooperatiivid — vt. «Kooperatiivelamuehitus».

Elamufond — elamufondi alalhoiust ja elamumajanduse parandamisest linnades — 124.

Elanikkonna elukondlik teenindamine — elanikkonna elukondliku teenindamise ettevõtetelt ruumide kasutamise eest võetava rendise määrast — 138.

Elukindlustus — vt. «Kindlustus».

Elukondlik tellimus — vt. «Tellimused».

Elukondlik üürimine — tüüpleping — 144.

Eluruumid — eluruumide remondi tüüpleping (eeskirjad) — 159, 162. Vt. ka «Eluruumi üürimine».

Eluruumi üürimine — kohalikele nõukogudele kuuluvate väikeste majade üürimisest kodanikele — 124, 126.

Ettevõtted — elamute müümisest ettevõtete ja asutuste töölistele ning teenistujatele — 5, sotsialistliku riikliku tootmisettevõtte põhimäärus — 53, ühiskondliku toitlustamise ettevõtete poolt põllumajandussaaduste kokkuostust — 108, riigiasutustele ja ettevõtetele tervikuna majade üürileandmisest — 125, ühiskondliku toitlustamise ettevõtete üüritariifid — 136, elanikkonna elukondliku teenindamise ettevõtetelt ruumide kasutamise eest võetava rendise määrast — 138, ettevõtete projekteerimisest — 194, ettevõtete ekspluatatsiooni vastuvõtmise korrast — 234, ettevõtete poolt töölistele ja teenistujatele seoses nende tööga tekitatud vigastuse või muu tervisekahjustuse puhul kahju hüvitamise kohta — 456, 457.

Finantseerimine — ehituste finantseerimisest — 185, 233, ehituse finantseerimise eeskirjad — 216.

Fondid — kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni tehnilise baasi tugevdamise fondi põhimäärus — 214.

Garaažid — rendile antavate garaažide eest tasu maksmisest — 137.

Hagid, pretensioonid — raudteede määrustik — 247, Eesti NSV autotranspordi määrustik — 302, teraviljasaaduste vedude korral pretensioonide läbivaatamisest — 344.

Hange — materiaal-tehnilise varustamise organiseerimine — 50, vastutusest toodangu hankeplaanide mittetäitmise eest — 52, põllumajandusettevõtete varalisest vastutusest tellimustest tulenevate kohustuste rikkumise eest — 55, kaupade hankelepingute sõlmimise korrast — 59, kohalike ehitusmaterjalide hanke eritingimused — 63, mittekvaliteetse ja mittekomplektse toodangu hankimisega seoses olevate vaidluste läbivaatamisest riiklikes arbitraažides — 77.

Hindamiskomisjon — lammutatavate majade ja ehitiste valdajatele väljamaksmisele kuuluva rahalise kompensatsiooni suuruse määramisest — 7.

Hinnad, tariifid — elamute müügihinnast müümisel asutuste ja ettevõtete töölistele ning teenistujatele — 5, hinnad kohalike ehitusmaterjalide hankimisel — 63, kokkuostetavate põllumajandussaaduste hindadest — 94, hinnast piima ja piimasaaduste riiklikul kokkuostul — 104, ühiskondliku toitlustamise ettevõtete poolt põllumajandussaaduste kokkuostust ja hindadest — 108, metsa kõrvalkasutuse saaduste kokkuostu ja realiseerimise hindadest — 113, tariifid ja arveldused autovedude eest — 325, tarbijate kooperatiivide organisatsioonide poolt kokkuostetud ja kolhoosidelt komisjonimüügile võetud põllumajandussaaduste hindade kujundamise kord — 441.

Hoid — pandimajade poolt vara hoiulevõtmisest — 114, tüüpleping riigile varutud kartuli ja köögivilja talvisele hoiule andmise kohta — 450, saunade kasutamise eeskirjad — 454.

Hoiused — tööhoiukassade põhikiri — 118, juhend hoiuste vastuvõtmise, hoidmise ja väljamaksmise kohta riiklikes tööhoiukassades — 516.

Hooned, ehitised — majade ja ehitiste lammutamise korral tehtavate arvelduste korra ja tingimuste juhend — 7, projekteerimisest — 194, hoonete, ehitiste ekspluatatsiooni vastuvõtmise korrast — 234, rendile antud riiklike hoonete kindlustusest — 366.

Importkaubad — vt. «Kaubad».

Individuaalelamuehitus — elamute ehitamise kohta müümiseks asutuste ja ettevõtete töölistele ning teenistujatele — 5, individuaalelamuehituseks ehitusmaterjalide hankimise korra määrustik — 18, kodanike taludest ümberasustamisega seotud abinõudest — 238.

Instituudid — Projekteerimise ja Uurimise Instituudi «Eesti Maaparandusprojekt» põhimäärus — 244.

Isiklik omand — kodanikele isikliku omandiõiguse alusel kuuluvate majade lammutamise (üleviimise) korral tehtavate arvelduste korra ja tingimuste juhend — 7, kodanikele kuuluva vara kohustuslikust määrkindlustusest — 362.

Isikukindlustus — vt. «Kindlustus».

Jahindus — jahimajanduse põhimäärus — 469.

Juhendid — majade ja ehitiste lammutamise (üleviimise) korral tehtavate arvelduste korra ja tingimuste juhend — 7, juhend kaupade järelmaksuga müügi korra kohta — 36, piima ja piimasaaduste riikliku kokkuostu korra juhend — 99, juhend lepingute sõlmimise korra kohta majade üürile andmiseks — 129, juhend arvelduste korra kohta veoste transportimisel autotranspordiga — 345, advokaatide poolt antava juriidilise abi eest tasu maksmise korra juhend — 425, ATEK-i poolt tööga seotud vigastuse või muu tervisekahjustuse saanud tööliste ja teenistujate töövõime püsiva kaotuse astme kindlaksmääramise korra juhend — 459, juhend trahvide ja kahjutasu sundkorras sissenõudmise korra kohta vastavalt seadlusele «Vastutusest kultuuride kahjustamise eest kolhoosides ja sovhoosides» — 472, leiutus- ja ratsionaliseerimistegevuse põhimääruste ja juhendite kinnitamisest — 507, juhend hoiuste vastuvõtmise, hoidmise ja väljamaksmise kohta riiklikes tööhoiukassades — 516.

Järelmaksuga müük — kaupade müümisest järelmaksu korras — 34, 36.

Kaebused — kodanikele kuuluvate majade ja ehitiste lammutamise (üleviimise) küsimuses — 7, arbiteride otsuste peale (p. 6) — 77.

Kahju hüvitamine — töölistele ja teenistujatele seoses nende tööga tekitatud vigastuse või muu tervisekahjustuse puhul kahju hüvitamise kohta — 456, 457, riigile tekitatud kahju eest sõjaväelaste materiaalse vastutuse määrustik — 463, kohtupraktikast kuriteoga tekitatud varalise kahju sissenõudmises — 467, pneumokonioosi haigestumise tagajärjeks oleva kahju täiendava hüvitamise mittelubamisest — 468, vastutusest kultuuride kahjustamise eest kolhoosides ja sovhoosides — 470, 472, kolhoosile tekitatud kahju hüvitamine — 475, materiaalsest vastutusest metsamajandusele tekitatud kahju eest — 476.

Kahjutasu — jahimajandusele tekitatud kahju eest — 469, juhend trahvide ja kahjutasu sundkorras sissenõudmise korra kohta vastavalt seadlusele «Vastutusest kultuuride kahjustamise eest kolhoosides ja sovhoosides» — 472, metsa, puude või põõsaste ebaseadusliku raiumisega tekitatud kahju eest kahjutasu arvestustaksidest — 480.

Kahju tekitamine — riigile tekitatud kahju eest sõjaväelaste materiaalse vastutuse määrustik — 463, kohtupraktikast kuriteoga tekitatud varalise kahju sissenõudmises — 467, jahimajandusele tekitatud kahju sissenõudmine — 469, vastutusest kultuuride kahjustamise eest kolhoosides ja sovhoosides — 470, 472, kolhoosile kahju tekitamine — 475, materiaalsest vastutusest metsamajandusele tekitatud kahju eest — 476, metsa, puude ja põõsaste ebaseadusliku raiumisega tekitatud kahju eest kahjutasu arvestustaksidest — 480.
Vt. ka «Tervisekahjustuse tekitamine».

Kala — kalurikolhoosi poolt kalakombinaadile toorkala üleandmise-vastuvõtmise tüüpleping — 110.

Kalakombinaat — riikliku kalakombinaadi ja kalurikolhoosi vahel toorkala, mereloomade ja -saaduste üleandmise-vastuvõtmise tüüpleping — 110.

Kalurikolhoos — riikliku kalakombinaadi ja kalurikolhoosi vahel toorkala, mereloomade ja -saaduste üleandmise-vastuvõtmise tüüpleping — 110.

Kapitaalehitus — vt. «Ehitus».

Kapitaalremont — vt. «Remont».

Kasum — pandimajade kasumi kasutamisest (p. 7) — 114.

Kaubad — ostetud tööstuskaupade ümbervahetamise eeskirjad — 25, ostetud nahkjalatsite ümbervahetamise eeskirjad — 31, kaupade müümisest järelmaksu korras — 34, 36, rahvatarbekaupade hulgimüügi laatadest — 60, tööstuskaupade müügi komisjonikaupluste kauplemiseeskirjad — 432.

Kaubandus — sõiduautode müügi korrastamisest — 15, kaupluse töö põhieeskirjad — 20, 24, 44, ostetud tööstuskaupade ümbervahetamise eeskirjad — 25, ostetud nahkjalatsite ümbervahetamise eeskirjad — 31, kaupade müümisest järelmaksu korras — 34, 36, komisjonikaupluste kauplemiseeskirjad — 432, sõiduautode ja mootorrataste komisjonimüügile võtmisest — 446, 447, 448.

Kindlustus — kolhooside vara — 353, 358, kohustuslikust määrkindlustusest — 362, rendile antud riiklike hoonete — 366, reisijate — 368, kooperatiivsete ja ühiskondlike organisatsioonide vara — 372, koduse vara — 379, elu segakindlustus — 385, õnnetusjuhtumite — 396, lastekindlustus — 401, kindlustusmaksude tasumisest sularahata arvelduste korras — 406, vabatahtlike rahvamalevlaste — 407, vabatahtliku tuletõrjesalga liikmete elu — 407.

Kirjandusfond — moodustamine — 122.

Kohalikud nõukogud — elamute müümisest asutuste ja ettevõtete töölistele ning teenistujatele — 5, kodanikele kuuluvate majade ja ehitiste lammutamisest (üleviimisest) — 7, sõiduautode müügi korrastamisest — 15, individuaalelamuehituseks ehitusmaterjalide jaotamisest — 18, kodanike taludest ümberasustamisega seotud abinõudest — 238, kohustusliku määrkindlustuse maksudest vabastamine (p. 22) — 362,

kultuuridele ja istandustele tekitatud kahju ja trahvi sissenõudmisest — 470, 472.
Kohtupraktika — kohtupraktikast kuriteoga tekitatud varalise kahju sissenõudmises — 467, kohtupraktikast kolhooside tsiviilasjades — 475.
Kohustuslik kindlustus — vt. «Kindlustus».
Kokkuost — vt. «Põllumajandussaaduste varumine».
Kokkuostuhinnad — vt. «Hinnad, tariifid».
Kolhoosid — kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni näidispõhimäärus — 207, kolhooside vara riikliku kohustusliku kindlustuse kohta — 353, 358, kolhooside krediteerimisest — 410, kolhoosidelt põllumajandussaaduste komisjonimüügile võtmisest — 438, 441, 445, kolhoosi ametiühingukomitee ajutine põhimäärus — 461, vastutusest kultuuride kahjustamise eest kolhoosides ja sovhoosides — 470, 472, kohtupraktikast kolhooside tsiviilasjades — 475.
Vt. ka «Kalurikolhoos».
Komisjon — komisjonitasu maksmisest sidejaoskondade töötajatele trükitoodete levitamise eest — 432, komisjonikaupluste kauplemiseeskirjad — 432, kolhoosidelt põllumajandussaaduste komisjonimüügile võtmise näidisleping — 438, kodanikelt kokkuostetud ja kolhoosidelt komisjonimüügile võetud põllumajandussaaduste hindade kujundamise kord — 441, põllumajandussaaduste komisjonitasu määradest — 445, sõiduautode ja mootorrataste komisjonimüügile võtmisest — 446, 447, 448.
Komiteed — Riikliku Materiaal-Tehnilise Varustamise Komitee moodustamisest — 50, rahvakontrolli komiteede poolt rahaliste tasendusmaksete määramise eeskirjadest — 482, Leiutiste ja Avastuste Komitee põhimäärus — 501.
Kontraheerimisleping — põllumajandussaaduste kontraheerimislepingute sõlmimise ja täitmise korra põhimäärus — 89, piima ja piimasaaduste riiklikust kokkuostust — 99, põllumajandussaaduste ja -tooraine kontraheerimislepingute sõlmimise kohta — 108, loomade, lindude ja küülikute tüüp-kontraheerimisleping — 108.
Kooperatiivelamuehitus — kodanike taludest ümberasustamisega seotud abinõudest — 238, kooperatiivelamuehituse krediteerimise eeskirjad — 412.
Kruntide eraldamine — riiklikuks ja ühiskondlikuks vajaduseks — 7.
Kunstifond — moodustamine — 123.
Kõrgemad õppeasutused — vt. «Õppeasutused».
Külvid — majade ja ehitiste lammutamisel (üleviimisel) valdajatele külvide väärtuse väljamaksmine — 7, vastutusest kultuuride kahjustamise eest kolhoosides ja sovhoosides — 470, 472.
Küülikud — loomade, lindude ja küülikute tüüp-kontraheerimisleping — 108.

Laadad — rahvatarbekaupade hulgimüügi laadad — 60.
Laenud, krediit — elamute müümisest asutuste ja ettevõtete töölistele ning teenistujatele — 5, kodanikele kuuluvate majade ja ehitiste lammutamisel (üleviimisel) laenude võlgnevuse kustutamisest — 7, linna pandimajade tegevusest — 114, ehitus- ja montaažiorganisatsioonidele krediidi andmisest — 185, ehituse finantseerimise eeskirjad — 216, kodanike taludest ümberasustamisega seotud abinõudest — 238, elu segakindlustuslepingu järgi saadud laenust — 385, kolhooside krediteerimisest — 410, kooperatiivelamuehituse krediteerimise eeskirjad — 412.
Lammutamine — majade ja ehitiste lammutamise korral tehtavate arvelduste korra ja tingimuste juhend — 7.
Leiutised — Leiutiste ja Avastuste Komitee põhimäärus — 501, autoritasu maksmisest teenistusülesannete täitmise korras tehtud leiutiste eest — 505, leiutus- ja ratsionaliseerimistegevuse põhimääruste ja juhendite kinnitamisest — 507, leiutus- ja ratsionaliseerimistegevuse esmasdokumentatsiooni kohta — 508, premeerimisest leiutiste ja ratsionaliseerimisettepanekute juurutamisele kaasaaitamise eest — 509.
Lepingud — toodangu (kaupade) hankelepingute sõlmimise korrast — 53, 59, tüüpleping riikliku kalakombinaadi ja kalurikolhoosi vahel kala, mereloomade ja -saaduste üleand-

mise-vastuvõtmise kohta — 110, üüri(rendi)lepingu sõlmimisest — 124, 125, mitte üle 60 m² elamispinnaga elamu üürimise tüüpleping — 128, mitteeluruumide kasutamise tüüpleping — 138, elukondliku üürimise tüüpleping — 144, elukondliku tellimuse tüüpleping — 159, 164, 169, veoste autoveo aastalepingust — 302, kindlustuslepingu sõlmimisest — 372, 379, 385, 396, 401, 407, isikukindlustuse lepingutega kindlaksmääratud kindlustusmaksude tasumisest sularahata arvelduste korras — 406, kolhoosidelt põllumajandussaaduste komisjonimüügile võtmise näidisleping — 438, tüüpleping riigile varutud kartuli ja köögivilja talvisele hoiule andmise kohta — 450.

Vt. ka «Kontraheerimisleping».

Leppetrahv — vt. «Trahvid».

Linnud — loomade, lindude ja küülikute tüüp-kontraheerimisleping — 108.

Loomad — loomade, lindude ja küülikute tüüp-kontraheerimisleping — 108, kalurikolhoosi poolt kalakombinaadile mereloomade ja -saaduste üleandmise-vastuvõtmise tüüplepingu kohta — 110.

Maaehitus — vt. «Ehitus».

Majandushooned — vt. «Hooned, ehitised».

Marjaistandikud — majade ja ehitiste lammutamisel (üleviimisel) valdajatele marjapõõsaste väärtuse väljamaksmisest — 7.

Materiaal-tehniline varustamine — 50, ettevõtte õigused materiaal-tehnilise varustamise ja turustamise valdkonnas — 53, põllumajandusettevõtete varalise vastutuse kohta materiaal-tehniliste vahendite tellimustest tulenevate kohustuste rikkumise eest — 55.

Mereloomad — vt. «Loomad».

Meresaadused — kalurikolhoosi poolt kalakombinaadile mereloomade ja meresaaduste üleandmise-vastuvõtmise tüüplepingu kohta — 110.

Metsad, metsamajandus — materiaalsest vastutusest metsamajandusele tekitatud kahjude eest — 476, metsa, puude ja põõsaste ebaseadusliku raiumisega tekitatud kahju eest kahjutasu arvestustaksidest — 480.

Metsa kõrvalkasutuse saadused — metsikult kasvavate puuviljade, marjade ja seente varujate töötasustamise põhimäärusest — 112, kokkuost ja realiseerimine — 113.

Ministeeriumid — Kaubandusministeeriumi õigusest muuta kaupade nimestikku, mida müüakse järelmaksu korras — 34, Metsamajanduse ja Looduskaitse Ministeeriumi süsteemi ettevõtete ja organisatsioonide õigusest osta kokku metsa kõrvalkasutuse saadusi — 113.

Mitteeluruumid — kaubandus- või kontoriruumide kasutada andmisest — 124, üüritavate kaubandus-, tööstus- ja laoruumide eest tasumisest — 133, mittekaubandusliku ja mittetööstusliku iseloomuga mitteeluruumide üüritariifidest — 134, mitteeluruumide kasutamise tüüpleping — 138.

Mittekvaliteetne ja mittekomplektne toodang — hankimisega seoses olevate vaidluste läbivaatamisest riiklikes arbitraažides — 77.

Mootorrattad — vt. «Transpordivahendid».

Muusikafond — moodustamine — 123.

Määrustikud — individuaalelamuehituseks ehitusmaterjalide hankimise korra määrustik — 18, ametkondlike teede ehituse, remondi ja korrashoiu määrustik — 243, raudteede määrustik — 247, veoste tsentraliseeritud autovedude organiseerimise ja planeerimise määrustik — 297, Eesti NSV autotranspordi määrustik — 302, riigile tekitatud kahju eest sõjaväelaste materiaalse vastutuse määrustik — 463.

Mööbel — elukondliku tellimuse tüüpleping (eeskirjad) mööbli valmistamiseks — 164, 166.

Müümine — vt. «Ost-müük».

Nahkjalatsid — vt. «Kaubad».

Organisatsioonid — vt. «Asutused, organisatsioonid».

Ost-müük — elamute müümisest ettevõtete ja asutuste töölistele ning teenistujatele — 5, sõiduautode müügi korrastamisest — 15, ehitusmaterjalide ost-müük (p. 8) — 18, kaupluse töö põhieeskirjad — 20, 24, kaupade müümisest järelmaksu korras — 34, 36, kokkuostukaupluste ja ostetud esemete müügi kauplustekioskite töö eeskirjad — 44.

Pandimajad — pandimajade tüüppõhikirjast — 114, 115.
Pangad — ehituse finantseerimise eeskirjad — 215, kolhooside krediteerimisest — 410, kooperatiivelamuehituse krediteerimise eeskirjad — 412.
Pensionid — soodustatud pensionimääradest töötajatele, kes on invaliidistunud kutsealase haigestumise tõttu pneumokonioosi — 468.
Pensionärid — kaupade järelmaksuga müügi kohta mittetöötavatele pensionäridele — 36.
Pesumajad — tellimuste täitmise ja väljaandmise korra eeskirjad pesumajades — 181.
Piim ja piimasaadused — riikliku kokkuostu korra juhend — 99.
Plaanid, planeerimine — vastutusest toodangu hankeplaanide mittetäitmise eest — 52, linnade generaalplaanide kinnitamisest — 183, kapitaalehituse planeerimise täiustamisest — 185, projekteerimis- ja uurimistööde mahtude planeerimisest — 194, raudtee kaubaveo plaanidest — 247, autovedude organiseerimise ja planeerimise määrustik — 297, veoste autovedude planeerimisest — 302, teraviljasaaduste vedude planeerimisest — 339.
Premeerimine — ehitusobjektide tähtajaks käikuandmise eest — 185, preemiatest projekteerimisega tegelevate töötajate kollektiividele — 194, isikute premeerimisest jahimajanduses (p. 28) — 469, premeerimisest leiutiste ja ratsionaliseerimisettepanekute juurutamisele kaasaaitamise eest — 509.
Pretensioonid — vt. «Hagid, pretensioonid».
Projekteerimine, projektid — projekteerimisalase töö parendamisest — 182, 184, 194, elamu- ja tsiviilehituse kvaliteedi parendamisest — 200, maaehituse projektide koostamisest ja kinnitamisest — 205, 206, «Eesti Maaparandusprojekti» põhimäärus — 244.
Põhieeskirjad — vt. «Eeskirjad».
Põhikiri — linna pandimaja tüüppõhikiri — 115, NSV Liidu riikliku tööhoiukassa põhikiri — 118.
Põhimäärus — sotsialistliku riikliku tootmisettevõtte põhimäärus — 53, põhimäärus põllumajandusettevõtete ning -organisatsioonide varalise vastutuse kohta tellimustest tulenevate kohustuste rikkumise eest — 55, rahvatarbekaupade hulgimüügi vabariiklike laatade läbiviimise korra — 60, põllumajandussaaduste kontraheerimislepingute sõlmimise ja täitmise korra — 89, põllumajandussaaduste, metsikult kasvavate puuviljade, marjade ja seente varujate töötasustamise — 112, kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni näidispõhimäärus — 207, kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni tehnilise baasi tugevdamise fondi põhimäärus — 214, Projekteerimise ja Uurimise Instituudi «Eesti Maaparandusprojekt» põhimäärus — 244, advokaatide kolleegiumi põhimäärus — 422, kolhoosi ametiühingukomitee ajutine põhimäärus — 461, jahimajanduse — 469, Leiutiste ja Avastuste Komitee — 501, leiutus- ja ratsionaliseerimistegevuse põhimääruste kinnitamisest — 507.
Põllumajandus — põllumajandusettevõtete varalise vastutuse kohta tellimustest tulenevate kohustuste rikkumise eest — 55.
Põllumajandussaadused — kolhoosidelt põllumajandussaaduste komisjonimüügile võtmise näidisleping — 438, kodanikelt kokkuostetud ja kolhoosidelt komisjonimüügile võetud põllumajandussaaduste hindade kujundamise kord — 441, põllumajandussaaduste komisjonitasu määradest — 445.
Vt. ka «Põllumajandussaaduste varumine».
Põllumajandussaaduste varumine — põllumajandussaaduste kontraheerimislepingute sõlmimise ja täitmise korra põhimäärus — 89, piima ja piimasaaduste riikliku kokkuostu korra juhendist — 99, ühiskondliku toitlustamise ettevõtete poolt põllumajandussaaduste kokkuostust — 108, põllumajandussaaduste ja -tooraine kontraheerimislepingute sõlmimise kohta — 108, põllumajandussaaduste, metsikult kasvavate puuviljade, marjade ja seente varujate töötasustamise põhimäärusest — 112, metsa kõrvalkasutuse saaduste kokkuost ja realiseerimine — 113, tüüpleping riigile varutud kartuli ja köögivilja talvisele hoiule andmise kohta — 450.

Pärimine — tööhoiukassas oleva hoiuse — 120, 516, autoriõiguse üleminek pärijatele — 487.

Raamatud — vt. «Trükitooted».
Raamatukogu — rahvaraamatukogu kasutamise eeskirjad — 156, kõrgema õppeasutuse raamatukogu kasutamise näidiseeskirjad — 157.
Rahaline kompensatsioon — lammutatavate majade ja ehitiste valdajatele väljamaksmisele kuuluvast rahalisest kompensatsioonist — 7.
Rahaline tasendusmakse — vastutusest toodangu hankeplaanide mittetäitmise eest — 52, rahvakontrolli komiteede poolt rahaliste tasendusmaksete määramise eeskirjad — 482.
Rahvakohus — töölistele ja teenistujatele seoses nende tööga tekitatud vigastuse või muu tervisekahjustuse puhul kahju hüvitamise kohta tekkivate vaidluste läbivaatamise korrast, — 456.
Rahvamalevlased — rahvamalevlaste riikliku kindlustuse kohta õnnetusjuhtumite vastu — 407.
Rahvaraamatukogu — vt. «Raamatukogu».
Rahvatarbekaubad — vt. «Kaubad».
Ratsionaliseerimine — Leiutiste ja Avastuste Komitee põhimäärus — 501, leiutus- ja ratsionaliseerimistegevuse põhimääruste ja juhendite kinnitamisest — 507, leiutus- ja ratsionaliseerimistegevuse esmasdokumentatsiooni kohta — 509, premeerimisest leiutiste ja ratsionaliseerimisettepanekute juurutamisele kaasaaitamise eest — 509.
Raudteed — raudteede määrustik — 247.
Raudteetransport — vt. «Transport».
Remont — üüritud majade kapitaal- ja jooksvast remondist — 125, renditud mitteeluruumide remondist — 138, üüritud vara remondist — 144, eluruumide remondi tüüpleping (eeskirjad) — 159, 162, ametkondlike teede ehituse, remondi ja korrashoiu määrustik — 243.
Rendis — vt. «Üür, rendis».
Rentimine — kodanikele väikeste majade kasutada andmisest rendilepingute alusel — 124, riigiasutustele ja ettevõtetele tervikuna majade üürileandmise kohta — 125, mitte üle 60 m² suuruse elamispinnaga elamute üürileandmise kohta — 128, kaubandus-, tööstus- ja laoruumideks üüritavate hoonete ja ruumide eest tasumisest — 133, rendile antavate garaažide eest tasu maksmisest — 137, mitteeluruumide kasutamise tüüpleping — 138, rendile antud riiklike hoonete kindlustusest — 366.
Riigipank — vt. «Pangad».
Riiklik arbitraaž — mittekvaliteetse ja mittekomplektse toodangu hankimisega seoses olevate vaidluste läbivaatamisest riiklikes arbitraažides — 77.
Riiklik kindlustus — vt. «Kindlustus».
Riiklik kokkuost — vt. «Põllumajandussaaduste varumine».
Riiklikud komiteed — vt. «Komiteed».
Riiklikud tööhoiukassad — NSV Liidu riikliku tööhoiukassa põhikirjast — 118, juhend hoiuste vastuvõtmise, hoidmise ja väljamaksmise kohta riiklikes tööhoiukassades — 516.
Rõivad — rõivaste keemilise puhastamise ja värvimise tellimuste eeskirjad — 175, rõivaste õmblemise tellimuste eeskirjad — 178.

Saunad — saunade kasutamise eeskirjad — 454.
Side — sidejaoskondade töötajatele komisjonitasu maksmisest trükitoodete levitamise eest — 432.
Solidaarne vastutus — vt. «Vastutus».
Soodustused — kohustusliku määrkindlustuse maksudest vabastamine — 362.
Sovhoosid — vastutusest kultuuride kahjustamise eest kolhoosides ja sovhoosides — 470, 472.
Sõiduautod — vt. «Transpordivahendid».
Sõjaväelased — sõjaväelaste materiaalse vastutuse määrustik — 463.

Taara — kohalike ehitusmaterjalide hankimisel — 63, põllumajandussaaduste kontraheerimislepingute sõlmimisel — 94.
Taksid — metsa, puude või põõsaste ebaseadusliku raiumisega tekitatud kahju eest kahjutasu arvestustaksidest — 480.
Tarbijate kooperatsioon — tarbijate kooperatsiooni kaupluste töö põhieeskirjad — 24, tarbijate kooperatsiooni organisatsioonide ja tööstuse vaheliste lepinguliste suhete laiendamisest — 59, tarbijate koopera-

tiivide organisatsioonide poolt kolhoosidelt põllumajandussaaduste komisjonimüügile võtmise näidisleping — 438, tarbijate kooperatiivide organisatsioonide poolt kokkuostetud ja kolhoosidelt komisjonimüügile võtmise põllumajandussaaduste hindade kujundamise kord — 441.

Tariifid — vt. «Hinnad, tariifid».

Tasumäärad — advokaatide poolt antava juriidilise abi eest — 425, komisjonitasu suurusest — 432, 441, 445.

Teed — ametkondlike teede ehituse, remondi ja korrashoiu määrustik — 243, Eesti NSV autotranspordi määrustik — 302.

Tellimused — põllumajandusettevõtete varalise vastutuse kohta tellimustest tulenevate kohustuste rikkumise eest — 55, eluruumide remondiks — 159, 162, mööbli valmistamiseks — 164, 166, sõiduautode parandamiseks — 169, 172, rõivaste keemiliseks puhastamiseks ja värvimiseks — 175, rõivaste õmblemiseks — 178, pesu pesemiseks — 181.

Teraviljasaadused — põhieeskirjad teraviljasaaduste tsentraliseeritud vedude kohta — 339.

Tervisekahjustuse tekitamine — töölistele ja teenistujatele seoses nende tööga tekitatud vigastuse või muu tervisekahjustuse puhul kahju hüvitamise kohta — 456, 457, ATEK-i poolt tööga seotud vigastuse või muu tervisekahjustuse saanud töölise ja teenistujate töövõime püsiva kaotuse astme kindlaksmääramise korra juhend — 459.

Tiitelnimestikud — kapitaalehituse planeerimise täiustamisest — 185.

Trahvid — põllumajandusettevõtete varalise vastutuse kohta tellimustest tulenevate kohustuste rikkumise eest — 55, varalisest vastutusest kohalike ehitusmaterjalide hankimisel — 63, varaline vastutus põllumajandussaaduste kontraheerimise lepinguliste kohustuste mittetäitmise eest — 96, kalurikolhoosi poolt kalakombinaadile toorkala, mereloomade ja -saaduste üleandmise-vastuvõtmise lepingu rikkumisel poolte vastutusest — 110, raudteede määrustik — 247, Eesti NSV autotranspordi määrustik — 302, transpordiorganisatsioonide vastastikuse materiaalse vastutuse tugevdamisest — 349, administratiivvastutusest reisijate veo autotranspordi kasutamise eeskirjade rikkumise eest — 350, vastutusest kultuuride kahjustamise eest kolhoosides ja sovhoosides — 470, 472, materiaalsest vastutusest metsamajandusele tekitatud kahjude eest — 476.

Transpordivahendid — sõiduautode müügi korrastamisest — 15, sõiduautode omanikele rendile antavate garaažide eest tasu maksmisest — 137, tüüpleping (eeskirjad) sõiduautode parandamiseks — 169, 172, sõiduautode ja mootorrataste komisjonimüügile võtmisest — 446, 447, 448.

Transport — transpordist kohalike ehitusmaterjalide hankimisel — 63, raudteede määrustik — 247, autovedude organiseerimise ja planeerimise määrustik — 297, Eesti NSV autotranspordi määrustik — 302, põhieeskirjad teraviljasaaduste tsentraliseeritud vedude kohta — 339, juhend arvelduste korrast veoste transportimisel autotranspordiga 345, transpordiorganisatsioonide vastastikuse materiaalse vastutuse tugevdamisest — 349, administratiivvastutusest reisijate veo autotranspordi kasutamise eeskirjade rikkumise eest — 350, reisijate kindlustuse eeskirjad — 368.

Trükitooted — sidejaoskondade töötajatele komisjonitasu maksmisest trükitoodete levitamise eest — 432.

Tuletõrje — tuletõrjesalga liikmete elu kindlustamisest — 407.

Tööettevõtt — elukondliku tellimuse tüüplepingud — 159, 164, 169,

Tööhoiukassad — vt. «Riiklikud tööhoiukassad».

Tööstus — tööstuse juhtimise parandamisest — 50.

Tööstuskaubad — vt. «Kaubad».

Töötasu — kolhoosidevahelise ehitusorganisatsiooni töötajate töötasu — 212, kindlustusmaksude ülekandmisest saada olevast palgast sularahata arvelduste korras — 405.

Töötasustamine — põllumajandussaaduste, metsikult kasvavate puuvilla-de, marjade ja seente varujate töötasustamise põhimäärusest — 112.

Tüüp-kontraheerimisleping — vt. «Kontraheerimisleping».

Tüüpleping — vt. «Lepingud».

Tüüppõhikiri — vt. «Põhikiri».

Vabatahtlik kindlustus — vt. «Kindlustus».
Vaidlused — mittekvaliteetse ja mittekomplektse toodangu hankimisega seoses olevate vaidluste läbivaatamisest riiklikes arbitraažides — 77, teraviljasaaduste vedude korral poolte vaidluste ja pretensioonide läbivaatamisest — 339, töölistele ja teenistujatele seoses nende tööga tekitatud vigastuse või muu tervisekahjustuse puhul kahju hüvitamise kohta tekkivate vaidluste läbivaatamise korrast — 456.
Vahetamine — ostetud tööstuskaupade ümbervahetamise eeskirjad — 25, ostetud nahkjalatsite ümbervahetamise eeskirjad — 31.
Vara — pandimajade poolt vara hoiulevõtmisest — 114, kodanikele kuuluva vara kohustuslikust määrkindlustusest — 362, üleskirjutamine — 472.
Varaline vastutus — vt. «Vastutus».
Varujad — põllumajandussaaduste, metsikult kasvavate puuviljade, marjade ja seente varujate töötasustamise põhimäärusest — 112.
Vastutus — vastutusest toodangu hankeplaanide mittetäitmise eest — 52, põllumajandusettevõtete varalise vastutuse kohta tellimustest tulenevate kohustuste rikkumise eest — 55, varalisest vastutusest kohalike ehitusmaterjalide hankimisel — 63, varaline vastutus põllumajandussaaduste kontraheerimislepingutes ettenähtud kohustuste mittetäitmise eest — 96, 108, kalurikolhoosi poolt kalakombinaadile toorkala, mereloomade ja -saaduste üleandmise-vastuvõtmise lepingu rikkumisel poolte vastutusest — 110, raudteede määrustik — 247, autotranspordiettevõtete ja -organisatsioonide, veosesaatjate, veosesaajate ja reisijate vastutus — 302, teraviljasaaduste vedude korral poolte vastutusest — 339, transpordiorganisatsioonide vastastikuse materiaalse vastutuse tugevdamisest — 349, administratiivvastutusest reisijate veo autotranspordi kasutamise eeskirjade rikkumise eest — 350, poolte vastutusest põllumajandussaaduste komisjonimüügile võtmise näidislepingus — 438, sõjaväelaste materiaalse vastutuse määrustik — 463, kohtupraktikast kuriteoga tekitatud varalise kahju sissenõudmises — 467, vastutusest kultuuride kahjustamise eest kolhoosides ja sovhoosides — 470, materiaalsest vastutusest metsamajandusele tekitatud kahjude eest — 476.
Veod — raudteetranspordiga — 247, autovedude organiseerimise ja planeerimise määrustik — 297, Eesti NSV autotranspordi määrustik — 302, põhieeskirjad teraviljasaaduste tsentraliseeritud vedude kohta — 339, juhend arvelduste korrast veoste transportimisel autotranspordiga — 345.
Vigastus — vt. «Tervisekahjustuse tekitamine».
Volikiri — hoiuste kohta — 525.

Õigusnõuandlad — vt. «Advokatuur».
Õppeasutused — kõrgema õppeasutuse raamatukogu kasutamise näidiseeskirjad — 158.

Ühiskondlik toitlustamine — ühiskondliku toitlustamise ettevõtete poolt põllumajandussaaduste kokkuostust — 108, ühiskondliku toitlustamise ettevõtete üüritariifid — 136.
Üleviimine — majade ja ehitiste lammutamise (üleviimise) korral tehtavate arvelduste korra ja tingimuste juhend — 7.
Ümberasustamine — kodanike taludest ümberasustamisega seotud abinõudest — 238.
Ümbervahetamine — vt. «Vahetamine».
Üürileping — vt. «Lepingud».
Üürimine — vt. «Elukondlik üürimine», «Eluruumi üürimine».
Üürnikud — elamute müümisest nendes elavatele üürnikele — 5, majade üürileandmisest neis elavatele üürnikele — 129.
Üür, rendis — juhend majade üürimisel üürimäärade kindlaksmääramise kohta — 129, üüritavate kaubandus-, tööstus- ja laoruumide eest tasumisest — 133, mittekaubandusliku ja mittetööstusliku iseloomuga mitteeluruumide üüritariifidest — 134, ühiskondliku toitlustamise ettevõtete üüritariifid — 136, rendile antavate garaažide eest tasu maksmisest — 137, elanikkonna elukondliku teenindamise ettevõtetelt ruumide kasutamise eest võetava rendise määrast — 138, mitteeluruumi kasutamise tüüpleping — 138.

SISUKORD

KOHUSTISTE ÜKSIKUD LIIGID 5
XXI peatükk. OST-MÜÜK 5
XXII peatükk. VAHETUS 49
XXIII peatükk. KINGE 49
XXIV peatükk. HANGE 50
XXV peatükk. PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE RIIKLIK KOKKUOST 88
XXVI peatükk. LAEN 114
XXVII peatükk. VARA ÜÜRIMINE 124
XXVIII peatükk. ELURUUMIDE ÜÜRIMINE 147
XXIX peatükk. TASUTA VARAKASUTUS 156
XXX peatükk. TÖÖETTEVÕTT 159
XXXI peatükk. KAPITAALEHITUSE TÖÖETTEVÕTT 182
Projekteerimis- ja uurimistööd ning konstrueerimis- ja teaduslikud uurimistööd 244
XXXII peatükk. VEOLEPINGUD 247
XXXIII peatükk. RIIKLIK KINDLUSTUS 353
§ 1. Kohustuslik kindlustus 353
§ 2. Kohustuslik varakindlustus 353
§ 3. Kohustuslik isikukindlustus 368
§ 4. Vabatahtlik kindlustus 371
§ 5. Vabatahtlik varakindlustus 371
§ 6. Vabatahtlik elukindlustus 385
XXXIV peatükk. ARVELDUS- JA KREDIIDISUHTED 409
XXXV peatükk. KÄSUND 422
XXXVI peatükk. KOMISJON 432
XXXVII peatükk. HOID 450
XXXVIII peatükk. ELAMU VÕÕRANDAMINE ELUAEGSE ÜLALPIDAMISE TINGIMUSEGA 455
XXXIX peatükk. ÜHINE TEGUTSEMINE 455

XL peatükk. Konkurss 456
XLI peatükk. KAHJU TEKITAMISEST TULENEVAD KOHUSTISED 456
XLII peatükk. SOTSIALISTLIKU VARA PÄÄSTMISEST TULENEVAD KOHUSTUSED 483
XLIII peatükk. VARA ALUSETUST OMANDAMISEST VÕI SÄÄSTMISEST TULENEVAD KOHUSTISED 483

Neljas osa. AUTORIÕIGUS 485
XLIV peatükk. ÜLDSÄTTED 487
XLV peatükk. AUTORILEPINGUD 489

Viies osa. AVASTUSÕIGUS 495

Kuues osa. LEIUTUSÕIGUS 499

Seitsmes osa. PÄRIMINE 513

MÄRKSÕNALINE SISUJUHT 537

СБОРНИК ГРАЖДАНСКО-ПРАВОВЫХ АКТОВ. II том. На эстонском языке. Издательство «Ээсти Раамат». Таллин, Пярнуское шоссе, 10. Toimetaja N. Koort. Kunstiline toimetaja E. Järv. Tehniline toimetaja A. Krebstein. Korrektor A. Langsepp

Laduda antud 29. X 1970. Trükkida antud 10. II 1971. Paber 60×90/16. Trükipaber nr. 2 — Kohila Paberivabrik. Trükipoognaid 34,25. Arvestuspoognaid 36,71. Trükiarv 4500. MB-01218. Tellimise nr. 6426. Hans Heidemanni nimeline trükikoda, Tartu, Ülikooli 17/19. I. Hind rbl. 2.04.

1—10—2

2.
A
31184
5729613

